

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

DE BIJZONDERE VRIJWILLIGE LANDSTORM WEDEROM AANGE- VALLEN EN VERDEDIGD IN ONS PARLEMENT.

In ons vorig nummer vermeldden wij de hoofdzak van het betoog van het sociaal-democratisch Kamerlid Van Zadelhoff.

Thans volgt hetgeen gesproken is door den heer Duymaer van Twist en door Minister Ruys de Beerenbrouck.

De heer Duymaer van Twist: Mijnheer de Voorzitter! Ik zou met een paar woorden het gesprokene door den geachten afgevaardigde, die mij voorafging, tot eenvoudige proporties willen terugbrengen.

Ik begin met op te merken, dat door den heer van Zadelhoff geen enkel bewijs is aangevoerd, dat de instellingen als bijzondere vrijwillige landstorm of burgerwacht gericht zouden zijn tegen de groeiende arbeidersbeweging. Integendeel, wanneer de groeiende arbeidersbeweging, die den ordelijken weg bewandelt, moeilijkheden zou ondervinden bij haar ontwikkeling, dan zouden deze instituten haar kunnen steunen en helpen. Wanneer het communisme b.v. pogingen zou aanwenden om de ontwikkeling van ons volk door daden van geweld tegen te houden, dan zouden de genoemde instituten daarvoor hebben te waken.

De heer van Zadelhoff zeide daareven, dat de sociaal-democraten niet willen, dat het eene gedeelte van het volk gewapend staat tegenover het andere gedeelte, doch ook daarvan is niets waar. Met geen enkel bewijs kan gestaafd worden, dat dit in de bedoeling ligt van bijzonderen vrijwilligen landstorm of van burgerwacht. De eenvoudige zaak, waarom het gaat, is deze: in moeilijke tijdsomstandigheden behoeft de Regeering soldaten. Om dezen ter beschikking te krijgen kan zij twee wegen uitgaan. In de eerste plaats kan de Regeering één of meerdere lichten oproepen. Wij weten echter welke bezwaren tegen het oproepen van lichten van den kant der sociaal-democraten gehoord worden; dat is in 1903 duidelijk gebleken. In de tweede plaats kan de Regeering uit de dienstplichtigen met groot verlot vrijwilligers werven, die bereid zijn de Regeering in haar optreden te steunen. Deze vrijwilligers maken den bijzonderen vrijwilligen landstorm uit. De bijzondere vrijwillige landstorm is dus gevormd uit vrijwilligers, behorende tot de dienstplichtigen. Zij zijn dus mannen van het leger. Dat is de eenvoudige voorstelling van zaken.

Met de burgerwacht is het niet anders. Indien een gemeente zou moeten voorzien in de benodigde politie, ook voor tijden van rustverstoring, dan zou zulk een politiekorps niet zijn te betalen. Nu is er een aantal burgers, dat zich bereid verklaart om, indien de burgemeester hen noodig heeft, het wettig gezag te steunen. Zij vormen dan de burgerwacht.

Dat er excessen kunnen plaats hebben, is mogelijk. Doch komen in alle organisaties niet wel eens dingen voor, die niet goed zijn, ook niet in de organisaties van de S.D.A.P.? Maar dit betreft niet het stelsel. Daarom kan niemand eenig bezwaar tegen een burgerwacht hebben. Instellingen als de bijzondere vrijwillige landstorm en de burgerwacht geven een groot financieel voordeel voor Rijk en gemeenten. Want, nog eens, wanneer de Regeering zou oproepen den bijzonderen vrijwilligen landstorm, dan krijgt zij vrijwilligers, die goedkooper zijn dan de lichten te mobiliseeren. Zij legt bovendien de lasten op

personen, die zich daarvoor vrijwillig aanmelden. En eveneens, wanneer de gemeentebesturen in normalen tijd zooveel politie op de been moesten houden als noodig is om in alle gevallen te voorzien, zouden de kosten daarvan niet te betalen zijn.

Ik meen dus, dat met het kleine bedrag, dat de Regeering beschikbaar stelt om die beide instituten te steunen, de Regeering een goede daad doet en dat het van de Kamer wijs zal zijn, als zij haar steun geeft aan dezen post.

De heer Ruys de Beerenbrouck, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw: Mijnheer de Voorzitter! Vermoedelijk zal niemand mij tegenspreken, indien ik zeg, dat de preventieve beteekenis van de burgerwachten en van den vrijwilligen landstorm ook aan de leden van de S. D. A. P. en aan de leden der communistische partij ten goede komt.

Dat in ons land de ontwikkeling van de arbeidersbeweging, de vermeerdering van haar invloed en macht, gaat langs rustige banen, is in het belang van de gemeenschap niet alleen, maar ook van de onderdeelen der gemeenschap. Ik schakel daarbij allerminst uit die personen, die zich in socialistische vakverenigingen, of in de S. D. A. P. of in de communistische partij hebben georganiseerd. Het verleden heeft aangetoond, dat deze personen meer dan anderen aanleiding hebben te hopen, dat de ontwikkeling dezer dingen gaat langs rustige banen. Men hoort nu wel zeggen: wij zullen ons zelf wel verdedigen, maar van harte hoopt iedereen, zelfs zij, die dat zeggen, dat van die zelfverdediging niets zal komen, omdat men dan inderdaad heeft het ergste, waarvoor men in een land kan komen te staan, den strijd van de burgers onderling. Wanneer een burger toetreedt tot de burgerwacht of den vrijwilligen landstorm, wat doet hij dan? Zich ter beschikking stellen van de wettige Overheid en aan die wettige Overheid de bevoegdheid geven om in moeilijke tijden over hem te beschikken. Niets meer en niets minder.

Nu kan het natuurlijk gebeuren, dat een wettige Overheid in een bepaald geval in het instrument van deze Nederlandsche burgers niet een in alle opzichten goed afgericht en zich zelf volkomen in bedwang houdend instrument vindt, maar wat beteekent dat tegen het instituut zelf? Dan zou men in ieder land moeten afschaffen iedere politie, iedere marechaussee, omdat wel eens een politie-agent of een marechaussee zijn boekje te buiten was gegaan. Wanneer men op een dergelijke wijze er toe overgaat om menselijke instellingen te beoordeelen en te veroordeelen, omdat een lid van de gemeenschap fouteert, kan men alle menselijke instellingen wel afschaffen. De leden van de burgerwacht en die van den vrijwilligen landstorm zijn instrumenten in handen van de Overheid, die de openbare orde wil handhaven, en de openbare orde kan op den duur alleen goed gehandhaafd worden, wanneer het de Overheid is, die zelf de taak ter hand neemt. Er is een zeer juiste opmerking gemaakt door den heer Duymaer van Twist, dat vooral in moeilijke tijden de twee organen, die ik noemde, goedkope instrumenten zijn in handen der Overheid, en wanneer deze, hetzij moest overgaan tot mobilisatie, hetzij de politiekorpsen op andere wijze dan door de aanwerving van vrijwilligers, wat toch zijn de vrijwillige burgerwachten, moest versterken, dan zou het voor de financiën van de gemeenten en van het Rijk niet te dragen zijn. Met vol vertrouwen beveel ik dan ook, na deze weinige woorden, de aanneming van de voorstellen aan de Kamer aan.

De heer A. N. Fleskens, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die in de plaats van Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, werd benoemd tot lid van de Nationale Landstorm Commissie.

Nationaal Schietconours

uitgeschreven door de Afd. BRUMMEN van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm (met goedkeuring der Koninkl. Ver. van Nederl. scherpschutters) te houden op 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27 en 28 Febr. en 1, 3 en 4 Maart in de Societeit „Concordia” te Brummen ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan.

De afdeling Brummen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal haar 10-jarig bestaan herdenken en heeft daartoe een Groeten Nationalen Schietwedstrijd uitgeschreven. Zij is de eenige Landstormafdeling in het land, die lid is van de „Koninklijke Vereniging van Nederlandsche Scherpschutters” en dus in de gelegenheid haar feest op deze wijze te vieren.

Het Koninklijk Huis, vele Autoriteiten en tal van Belangstellenden stelden medailles, geldelijke bijdragen en kunstvoorwerpen ter beschikking. Wij hopen dan ook, dat vele afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, vele Schietverenigingen en een groot aantal schutters naar Brummen zullen komen om in eerlijken kamp naar de prijzen te dingen. Ons schoon dorp is voor een bezoek zeer gunstig gelegen door de goede verbindingen per trein of autobus en gemakkelijk te bereiken.

De buksbanen worden aangelegd en belicht volgens de hoogste eischen, zoo, dat het schieten ongetwijfeld een groot genoegen zijn zal.

Aan alle schutters in Nederland een hartelijk welkom!

Alle correspondentie, den wedstrijd betreffende, te adresseeren aan M. Timmer, „Concordia”, Brummen.

MEDEDEELINGEN.

De wedstrijden worden gehouden op 8 floortbanen in de Societeit „Concordia”, onmiddellijk nabij het station Brummen en Station autobuslijn Arnhem—Zutphen. Wedstrijddagen.

De wedstrijd wordt gehouden op 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27 en 28 Februari en 1, 3 en 4 Maart 1930 en zal op den openingsdag geopend zijn van 8 uur nam. tot 10½ uur nam. De overige dagen van 10 tot 1 uur en van 2 tot 7 uur. Mocht een schutter, mits buiten Brummen woonachtig, om bijzondere redenen

ZIJT GE
op Uw pijp verzol

nog gaarne na 7 uur schieten, dan kan dat worden toegestaan, doch de series Vrije Baan, na 7 uur geschoten, tellen niet mede voor den dagprijs, en het sluitingsuur blijft bepaald op 4 Maart 7 uur.

Indeeling der wedstrijden.

Korpswedstrijden voor Schietverenigingen, Burgerwachten, Detachementen van Land- en Zeemacht, Vrijwillige Landstorm en Politiekorpsen.

Iedere Vereeniging mag met meer dan één vijftal uitkomen.

Om als Korpschutter van een Vereeniging uit te komen, moet men minstens drie maanden lid dier Vereeniging of Corporatie zijn.

Afd. 1. Korpswedstrijd A.
In deze afdeling moeten deelnemen de Vereenigingen, enz., welke in of na 1924 een eersten of tweeden prijs behaalden in een Nationaal Schietwedstrijd op Buks of K.S.O.

Afd. 2. Korpswedstrijd B.
Voor Vereenigingen, enz., welke niet aan Korpswedstrijd A deelnemen.

Afd. 3. Korpswedstrijd C. (M 95 K.S.O.)
Opengesteld voor alle Vereenigingen, enz.

Afd. 4. Eere Korpswedstrijd.
Afd. 5. Eere Korpswedstrijd (M 95 K.S.O.)

Afd. 6. Jubileumwedstrijd.
Afd. 7. Personeele wedstrijd.

Afd. 8. Personeele wedstrijd (M 95 K.S.O.)
Afd. 9. Vaste baan wedstrijd.

Afd. 10. Vrije baan wedstrijd.
Afd. 11. Vrije baan wedstrijd (M 95 K.S.O.)

Afd. 12. Meester flobertschutter wedstrijd.
Afd. 13. Geluksbaan wedstrijd.

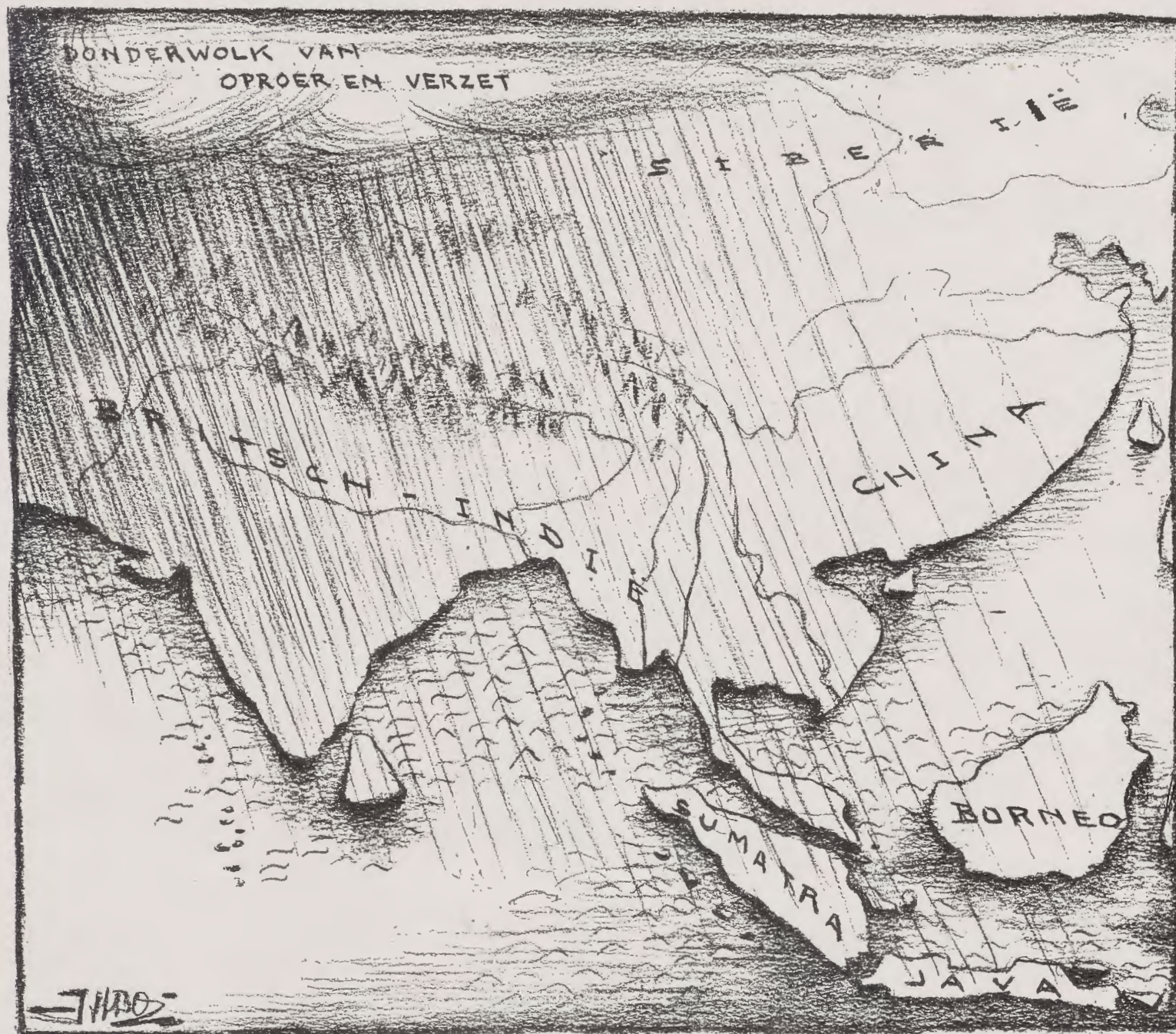
GEWESTELIJKE LANDSTORM- COMMISSIE „DE IJSSEL”.

Tot Vice-Voorzitter dezer Commissie is benoemd den Kolonel b.d. der Cavalerie J. M. Baron van Boecop te Brummen.

In plaats van den heer J. Balkestein die als lid dezer Commissie heeft bedankt, werd benoemd de heer D. van der Wal te Zwolle.

GEWESTELIJKE LANDSTORM- COMMISSIE „DE VELUWZOOM”.

Tot lid dezer Commissie werd benoemd de heer J. A. A. Meyer Jr., te Velp (G.).

Als het in Britsch-Indië regent, droppelt het in onze Oost . . . .

ZUID-HOLLAND-WEST.

December-overzicht.

De voortreffelijke plaatselijke leider van De Lier, res. luit. W. A. Feitsma, die thans aan de K. M. A. een aanvullingscursus voor beroepsofficier volgt, ging ons verlaten; hij werd opgevolgd door sergeant L. Manintveld, eveneens uit Delft, die wij in den kring van onze vl. leiders een hartelijk welkom toeroepen. Delft, onder de energieke leiding van res. kapitein J. J. Eekebus, is een prachtig Landstorm-centrum. Dat heeft de propaganda-avond van 13 December getoond. Een echt weldadige avond en welk een medeleven! Dat sprak ook uit die bloemenmand gezonden door een Delftsche Landstormer, den heer J. H. Haakman, die tijdelijk in Wateringen woont. Dat sprak uit de rede van den heer Boulogne, van welke rede in de „Delftsche Courant” een uitnemend verslag verscheen. Dat sprak uit de sympathie-betuiging, die door de vergadering werd gezonden aan den burgemeester van Delft, die door een bekomen ongeval niet aanwezig kon zijn. Weldadig is dat medeleven ook der burgerlijke overheid, en onze dank gaat uit naar de burgemeesters van Pijnacker, Zevenhoven, Woubrugge en Hoogmade, die de zoo zeer geslaagde Landstormvergaderingen in hunne gemeenten wel hebben willen bijwonen. In een samenkomst te Vlaardingen waren zelfs twee burgemeesters aanwezig, die van Vlaardingen en van Vlaardingerambacht. Het was bij gelegenheid van de uitreiking van de prijzen van den kringwedstrijd, die te Vlaardingen gehouden is. Voor dezen wedstrijd komt den heer A. de Zeeuw zeker een woord van lof toe, voor de uitmuntende leiding. Ook in Alphen — we maakten er reeds melding van — werden de prijzen van den kringwedstrijd, aldaar gehouden, uitgereikt. En na deze uitreiking vergaderde de plaatselijke commissie, om enkele vacatures te vervullen en om over het 10-jarig bestaan, in Februari a.s., te beradslagen. Als nieuwe commissieleden werden geïnstalleerd de heeren C. B. Koolhaas en J. C. Scheerder; tot voorzitter werd gekozen, in de vacature van ds. Veldhoen, kapelaan A. Boekel en tot vice-voorzitter de heer C. B. Koolhaas. Ook in Loosduinen kwam eenige verandering in de plaatselijke commissie; deze

werd aangevuld met de heeren Kapelaan J. A. van Kleef, J. A. Rolloos, vroeger plaatselijk leider der afdeling Papendrecht, ds. J. Smelik, Geref. predikant en ds. G. Venema, Herv. predikant.

Allerwegen groeit de Landstorm, langzaam, maar gestadig. Veel hebben we nog niet vermeld. Oegstgeest sprong met 12 nieuwe leden vooruit. Leiden bracht een propaganda-vergadering met een niet onbelangrijk succes. In Zoetermeer-Zegwaard is eenige beweging. Allemaal teekenen, dat we de goede richting uitgaan. Bij den ingang van een nieuw jaar is dat een prettig gevoel. Landstormers in Z. H. W.: allen een gelukkig 1930! Een stevige samenwerking en... denk aan de jonge lichten, en natuurlijk, aan het Landstormblad!

D. J. KARRES.

Den Haag.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Afdelingen Amsterdam benoorden het Y
Deze afdelingen hielden op initiatief van de plaatselijke leiders W. Buytendijk en B. Koet een schitterend geslaagde St. Nicolaaswedstrijd. Een comité, waarvan de leiders de ziel waren had van diverse winkeliers en ook van leden de beschikking gekregen over een 54-tal prijzen, zoodat alle deelnemers aan den wedstrijd, in totaal 50, een prijs konden ontvangen. De prijzen, bestaande uit sigaren, tabak, taarten, konijnen, huishoudelijke artikelen, conserven, ja zelfs een bon voor f 3.— reductie bij aankoop van schoenen, vormden eene schitterende collectie. De leden hebben dezen eersten Sint Nicolaaswedstrijd in hunne afdelingen op hoogen prijs gesteld en na afloop hulde gebracht aan hunne leiders.

De Gewestelijke Commissie werd vertegenwoordigd door den Majoor Schell, de afdelingen Amsterdam bezuiden het IJ door den Res. Luitenant J. F. Kiel.

Abkoude.

Donderdag vierde de Landstorm een St. Nicolaasschietavond.

Aanwezig waren verschillende autoriteiten waaronder de burgemeester jhr. mr. C. Dedel, Majoor Schell en vele anderen.

Ouder-Amstel.

De afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm herdacht dezer dagen het tienjarig bestaan in café „De Oude Prins”. Nadat 2 coupletten van het „Wilhelmus” waren gezongen, nam de voorz., de Edelachtb. heer burgemeester Straman, het woord en heette in de eerste plaats welkom maj. De Veer, die van Bussum was gekomen. Ook de kapelaan v. d. Berg en de verdere aanwezigen, vooral de landstormers, werden welkom geheeten. Hierna herinnerde de voorz. aan de oprichting van den Landstorm en de redenen die in de donkere dagen van November 1918 daartoe geleid hadden. Ofschoon verschillende de afdeling verlieten, bleven vele Landstormers trouw en spr. hoopte, dat zij dit zouden blijven, evenals de leider, de heer J. Ligtenberg (applaus). Maj. de Veer wenscht de afdeling geluk met het tienjarig bestaan. Spr. doet enkele mededeelingen omtrent de organisatie en het doel.

Volgde uitreiking prijzen van den gehouden schietwedstrijd. Brevetten werden uitgereikt aan de scherpshutters. De secretaris leest een kort verslag van de afgelopen tien jaar voor, waarvan de voornaamste punten zijn: 9 October 1919 vorming plaatselijke commissie met de heeren C. Wolmerstett, N. C. de Grauw en M. v. d. Hulst, resp. als voorz., secr. en penningmeester, commandant C. Out, leiders J. Ligtenberg en J. A. de Lange; 14 Dec. d.a.v. eerste propaganda-avond inschr. 22 leden; 14 Maart 1920: 2e prop.-avond, aantal leden 47 en thans 73; den 17 Oct. 1922 werd wegens vertrek van den heer Wolmerstett, burgemeester Straman voorzitter. Tenslotte bracht de voorz. dank aan allen voor de aanwezigheid, den gevers voor hunne bijdragen, den pianist voor zijn muziek.

Leimuiden.

De afdeling Leimuiden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield begin December een goedbezochten St. Nicolaaswedstrijd in het café van den heer J. Sneeboer. In totaal waren negen en dertig leden opgekomen. Door de ruime subsidie van de gemeente Leimuiden was het mogelijk, dat een groote collectie prijzen aanwezig was. Geen enkele deelnemer behoefde zonder prijs naar huis. Aan den plaatselijken leider een woord van lof voor de goede keuze der prijzen.

De Engelsche regeering ziet zich in Britsch Indië geplaatst voor groote moeilijkheden, veroorzaakt door een aangroeiende, revolutionair optredende, nationalistische beweging.

In Nederlandsch-Indië ontwikkelen zich de toestanden op veelzins gelijke wijze.

Met dit verschil, dat Mac Donald door zijn volgelingen krachtig wordt gesteund, terwijl ten onzent, alles wat revolutionair is, de S. D. A. P. inclus, de regeering zooveel mogelijk tegenwerkt.

Het is te hopen, dat de regeering zich door al het kabaal niet van de wijs laat brengen.

Voor de uitreiking der prijzen sprak de voorzitter van de plaatselijke afdeling, de heer J. A. Bakhuizen, majoor Schell toe. Hij feliciteerde dezen met zijn bevordering van kapitein tot majoor. Namens de afd. Leimuiden en Rijnzaterswoude, bood hij den majoor als blijk van sympathie een keurig uitgevoerd zakmes aan. De voorzitter wekte vervolgens de leden op om nieuwe leden te werven en zoodoende het wettig gezag in tijden van nood te steunen. Hij wees er op, dat de propaganda voor het Instituut zonder schimpen op andersdenkenden moet gevoerd worden. Het eene deel van de bevolking behoeft daarbij niet tegen het andere opgezweept te worden. Een goed landstormer moet op goede wijze propaganda voeren.

Majoor Schell dankte den voorz. voor zijn welgemeenden gelukwensch en dankte de afdeling voor het blijk van sympathie.

In de afdeling, vooral in het Rijnzaterwoudsche deel, zit op het oogmerk vooruitgang. In verband hiermede, roemde hij den plaatselijken leider. Bij de woorden van den burgemeester inzake het propagande voeren sloot de majoor zich geheel aan.

De uitslag van den wedstrijd was als volgt: 1. J. G. de Rijk 48 punten en 17 steunpunten; 2. G. Rosenboom 48 pnt. en 14 steunpnt.; 3. F. Bulk 47 pnt. en 12 steunpnt.; 4. W. G. Droog 46 pnt. en 17 steunpnt.; 5. J. J. Straathof 46 pnt. en 17 steunpnt.; 6. C. J. de Rijk 46 pnt. en 14 steunpnt.; 7. L. J. v. d. Hoorn 46 pnt. en 14 steunpnt.; 8. J. L. Hogenboom 45 pnt. en 16 steunpnt.; 9. S. Molenaar 45 pnt. en 14 steunpnt.; 10. H. J. Vink 45 pnt en 5 steunpnt.

Brevet van scherpshutter uitgereikt aan: A. G. Vendrig, H. H. Coers, E. van Dieren, F. A. de Pleijt, A. L. de Preter, W. Soede, G. N. Veerman, J. Vonk, A. Fortuin, G. A. van Oostrom, Th. J. Pepping, J. Steen, R. J. v. d. Wal, C. B. de Wildt, W. J. v. d. Zijden, J. Kaatee, allen leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm.

Prijsuitreikingen.

In de maand December hadden prijsuitreikingen plaats in de afdelingen Abkoude-Baambrugge, Nigtevecht, Weesp, Ouderkerk, Amsterdam Noord, Leimuiden, Jisp en Sloterdijk.

VAAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DE HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

Jhr. Mr. Ch. J. M. Kuys de Beerenbrouck, die ook in November 1918 Voorzitter van den Ministerraad was.

Aan de Maasbode ontleenen wij het volgende artikel:

UIT DE DONKERE DAGEN VAN NOVEMBER 1918.

Het optreden van Lohman; de terugkeer van Colijn uit Engeland.

Het orgaan der Chr.-Hist. te Rotterdam „Nederlandsch Weekblad” publiceert een en ander over het optreden van Jhr. de Savornin Lohman in November 1918, toen Troelstra zijn greep deed naar de macht.

Lohman heeft in die dagen ook een rol gespeeld, een zeer belangrijke rol, al is het een stille geweest, waarvan weinig naar buiten is getreden, omdat hij ziek thuis was, aldus het „Weekblad”. De zaak, waarom het in die enkele dagen ging, was dat men een paraat middel moest hebben, een organisatie, een middelpunt, waarheen zich de loyale burgers zouden kunnen begeven, en elkaar zouden kunnen vinden. Want vele individuen op zichzelf mogen nog zoo loyaal zijn en de meerderheid vormen, zij leggen het af tegen een georganiseerde revolutiepoging, ook al zijn de revolutionairen sterk in de minderheid. Elke revolutie is begonnen met een kleine kern, zooals de Russische en de Duitse, welke in de eerste plaats uitgingen van de matrozen van de oorlogsvloot.

Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman.

Nu meende men in 1918 hier te lande, terecht of ten onrechte, dat leger en politie niet geheel betrouwbaar waren en daarom werd betoogd, dat het noodzakelijk was den Vrijwilligen Landstorm te mobiliseeren. Voor dit doel begaven zich eenigen naar den zieken Lohman, die aan den heer Colijn seinde, die voor voedselonderhandelingen in Londen was: „In de hoogernstige omstandigheden op dit oogenblik acht ik Uw spoedige overkomst zeer noodig in 's lands belang.”

Het is misschien wel eens interessant, mede te deelen, op welke wijze de heer Colijn naar Nederland is teruggekeerd. Hij kon niet onmiddellijk weg, omdat deze onderhandelingen met de Geassocieerde

Mogendheden nog niet ten einde waren. Doch toen de betreffende overeenkomst tusschen Nederland en de Mogendheden in die dagen werd geteekend, heeft hij met opzet daarin laten bepalen, dat die overeenkomst liep, niet tusschen de Geassocieerde Regeeringen en de Nederlandsche Regeering, doch tusschen de Geassocieerde Regeering en de Koninklijke Nederlandsche Regeering (Royal Dutch Government). Toen deze arbeid klaar was

H. Colijn.

heeft hij een Engelsche torpedojager ter beschikking gekregen, die hem van Dover naar Calais bracht. Verder kon de Engelsche Regeering niet garanderen, dat hij ongehinderd naar de Hollandsche grens zou kunnen komen, doch zij gaf hem daarbij toch alle faciliteiten. In Frankrijk vond hij een Engelsche auto, met natuurlijk een Engelsche soldaat als chauffeur, die hem naar de grens van Zeeuwsch-Vlaanderen zou brengen, doch de Engelsche officier, die hem hierbij vergezelde, verbond hieraan de voorwaarde, eerst iemand in Brugge op te zoeken, dien die officier moest spreken. Dat nam eenige uren en het was reeds pikdonker, toen men aan de Hollandsche grens aankwam. De wachthoudende Hollandsche soldaten konden geen telefonische verbinding met hun commandant krijgen, zoodat het ook nog geruimen tijd duurde, alvorens de Engelsche chauffeur de grens mocht passeeren. Bij de Schelde lag een Hollandsche torpedo-jager klaar voor Vlissingen, terwijl de heer Colijn de bedoeling had om met een losse locomotief naar Den Haag te gaan, doch het was niet meer nodig, omdat midderwijl het revolutiegevaar was geweken.

In dien tusschentijd waren de pogingen van Lohman voortgegaan om den Vrijwilligen Landstorm te doen mobiliseeren. Er was daarvoor aan hem door eenige personen een nota voorgelegd, waarin werd gevraagd, den Vrijwilligen Landstorm in kazernes te mobiliseeren. Hiervoor was de heer Lohman in contact getreden met regeeringspersonen, o.a. met Minister Idenburg. Eenige formeele bijeenkomsten tusschen eenige ministers en betrokkenen waren hiervan het gevolg en in den nacht van Maandag 11 op Dinsdag 12 November 1) werd de Vrijwillige Landstorm in de Koninklijke stallen te 's-Gravenhage opgeroepen, zoodat de kern van de organisatie van de loyalen toen bestond.

L. F. Duymaer van Twist.

De reactie van het Nederlandsche volk, en voornamelijk van dat der rechterzijde, was daarmede gelijktijdig. Door den voortreffelijken arbeid van den heer Duymaer van Twist kwamen de Friesche Vrijwilligers 2) naar de Residentie. Ook de Limburgers lieten zich niet onbetuigd. De situatie was gered. Toen echter eenige jaren daarna door onbescheidenheid iets van den arbeid, die rondom Lohman en

met hem als centrum was verricht, openbaar werd, kon „De Nederlander” hier niet anders over schrijven dan als over het werk van zenuwachtige fascisten.

Het is wel eens goed om daartegenover den geest van Lohman te laten spreken. Deze schreef aan de betrokkenen: „Toen de aanslag op onze goede instellingen zich openbaarde, en ook in mij de gedachte opkwam: „laat ons handelen”, was ik nog ziek, en gevoelde ik mij geheel geïsoleerd. Daarom verblijdde ik mij zoo, toen gijlieden uit eigen beweging mij kwaamt opzoeken. Dat bewijs van vertrouwen heb ik zeer gewaardeerd. Zoolang er nog krachten in ons land zijn, bereid om op eigen verantwoordelijkheid te handelen en flink op te treden, wanhoop ik nog niet aan onze toekomst. Gijlieden hebt een stillen

arbeid verricht niet om daarmede te geuren, maar eenvoudig, als Vaderlands-lievende mannen, en als mannen van stvast, Uw stille arbeid heeft wel degelijk goede vruchten gedragen. De toekomst is nog verre van rooskleurig. Maar er is toch eenig leven in onze burgerij ontwaakt en daaraan hebt ook gij krachtig medegewerkt.”

1) Dit moet zijn in den nacht van Dinsdag 12 op Woensdag 13 November.

(Redactie Landstormblad.)
2) Om misverstand te voorkomen, zij opgemerkt, dat uit de reeds langer of korter gedemobiliseerde manschappen zich niet alleen uit Friesland en Limburg Vrijwilligers aanboden, doch ook uit de andere provinciën, zooals Groningen, Overijssel, Noord-Brabant, en Zuid-Holland. (Redactie Landstormblad.)

Achterzijde.

Voorzijde.

Iets over de Vaandels der Landstormkorpsen.

De aanbieding van een vaandel aan het Vrijwillige Landstormkorps Zuid-Holland: West.

Wie hiertoe het initiatief namen, zal den lezer voldoende blijken, bij lezing van onderstaanden brief, welke destijds aan H. M. de Koningin werd gezonden.

's-Gravenhage, 23 Mei 1916.

Aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden.

Geven eerbiedig te kennen de ondergeteekenden, allen inwoners van de Gemeente 's-Gravenhage;

dat zij met groote waardeering hebben mogen zien, dat tal van mannen van allerlei rang en stand zich sedert de mobilisatie in Augustus 1914 hebben gewijd aan de voorbereiding tot de landsverdediging en als vrijwilligers deel uitmaken van het in September 1915 gevormde „Landstormkorps Zuid-Holland: West”;

dat zij aan dit gevoel van waardeering uiting wenschen te geven door aan genoemd Landstormkorps aan te bieden een vaandel, in afmeting, doek en kleur overeenstemmend met dat, vastgesteld voor de Regimenten Infanterie van het Nederlandsche Leger, met stok, kwasten en leeuw; op de voorzijde versierd met het Koninklijke Nederlandsche Wapen, de achterzijde in het midden het naamscijfer W. van Hare Majesteit de Koningin, gedekt met de Koninklijke kroon, waaronder de naam van het Korps, alsmede onderscheidenlijk in den rechter- en linker bovenhoek de wapens van de Provincie Zuid-Holland en van de Gemeente 's-Gravenhage.

Redenen, waarom zij Uwer Majesteit eerbiedig verzoeken daartoe Hoogstderzelve goedkeuring te willen verleen.

't welk doend,
van Uwe Majesteit,
de zeer getrouwe onderdanen

D. KUIPERS.
P. M. DEKKERS.
C. VAN LEIJDEN.
Dr. A. J. M. TER LAAG.
A. P. MOL.
S. J. VAN DEN BERGH.
W. H. DEKKER.
Dr. H. A. HOEFFELMAN.
J. A. VAN HATTEM.
H. F. ROLL.

F. VAN LEIJDEN.
P. SILLEVIS.
CH. P. J. BLOK.
A. MOLET.
M. I. W. J. BYLEVELD.
A. E. G. F. GOOSSENS VAN EINDHOVE.
C. P. SIMONSZ.
L. VAN OORDT.
Dr. J. G. WALAARDT SACRÉ.

Het duurde niet lang of de Commandant van het Korps, Overste Keiser, ontving de gewenschte machtiging om het vaandel te aanvaarden bij het volgend schrijven:

DEPARTEMENT
VAN OORLOG.
Ile Afd. Nr. 26.

Onderwerp:
Vaandel Landstormkorps
Zuid-Holland: West.

's-Gravenhage, 19 Juni 1916.

Ik heb de eer U mede te deelen, dat ingevolge machtiging van Hare Majesteit de Koningin, U, bij deze, vergunning wordt verleend om het vaandel, door eenige inwoners van 's-GRAVENHAGE aan het Landstormkorps Zuid-Holland: West aangeboden, te aanvaarden.

Volgens Koninklijk Besluit van 13 Juni 1916, No. 43, zullen aan het vaandel van het Landstormkorps Zuid-Holland: West dezelfde eerbewijzen worden gegeven als die, welke ten opzichte van de vaandels en standaarden van het leger zijn voorgeschreven.

In verband hiermede verzoek ik U mij langs den militairen hiërarchieken weg, een korte beschrijving van het vaandel te doen toekomen, alsmede mededeeling zoodra het vaandel werkelijk uitgereikt zal zijn, teneind alsdan door middel van de L. O., het K. B. en de beschrijving van het vaandel ter kennis van de Landmacht te brengen.

INSPECTEUR VAN DEN LANDSTORM.
21-6-16 L.S.M. 2649.

DE MINISTER VAN OORLOG
Voor den Minister,
DE SECRETARIS-GENERAAL
w.g. A. J. DOORMAN.

Aan den Heer Commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland: West.

(d. t. Opperb. van L. en Z. macht. Inspect. Landstorm en Ter. Bev. in Holland enz.)

Een commissie uit de Officiëren van Zuid-Holland: West, onder voorzitterschap van Overste Keiser, zou de uitreiking verder voorbereiden.
Besloten werd het navolgende:

- I. De plechtigheid der vaandeluitreiking te doen plaats hebben op een Zaterdag.
- II. De manschappen van alle compagnieën infanterie en wielrijders verzameld te hebben dien dag des namiddags te 2 uur op de binnenplaats van het Koninklijk Staldepartement.
- III. De plechtigheid te doen aanvangen op het Malieveld te 3 uur.
- IV. Alle compagnieën, zoowel wielrijders als infanterie, per trein of tram naar den Haag te doen vervoeren.
- V. Een circulaire te verzenden naar de werkgevers der vrijwilligers van onderstaanden inhoud:

Op Zaterdag den 22en Juli a.s. des namiddags te 2 uur zal te 's-Gravenhage de uitreiking plaats hebben van een vaandel, hetwelk door eenige ingezetenen uit die Gemeente met goedkeuring van Hare Majesteit de Koningin aan opgemeld Korps is aangeboden.

Aangezien de Luitenant-Kolonel Commandant van het Korps het zeer op prijs zal stellen, dat alle vrijwilligers bij deze plechtigheid tegenwoordig zijn, heb ik de eer U te verzoeken den bij U in dienstbetrekking zijnden vrijwilliger daartoe wel in de gelegenheid te willen stellen.

Mocht tegen inwilliging daarvan bij U overwegend bezwaar bestaan, dan gelieve U mij hiervan kennis te geven vóór

a.s.
De Commandant van opgemelde Compagnie.

XVII. De Russische Geschiedenis.

Nicolaas I (1825—1855).

De Decabristen.

Na eenig beraad en wijfeling besloot Nicolaas I, de tweede broeder van den overleden tsaar Alexander I (1801—1825) op 14 Dec. 1825 de eed van trouw door leger en volk te laten afleggen, alhoewel de regeling der opvolging met zijn ouderen broeder Constantijn niet geheel in orde was.

Nicolaas I op zijn doodsbed.

Deze dynastieke verwarring werd door vorst Troebjetskij en de zijnen, (de zeer intellectuele sociale hervormers, de Decabristen), benut om een paleisrevolutie te verwekken. Door dezen staatsgreep werd feitelijk bedoeld om de monarchie vervalten te verklaren en een nieuwe constitutie te ontwerpen. Het garnizoen van St. Petersburg kwam in opstand en wilde met de arbeiders wel voor een „constitutie” vechten, denkende, dat de „constitutie” de vrouw van den huns inziens onrechtmatig afgezetten keizer Constantijn was! De volksoontwikkeling was nog altijd niet bijster groot!

Nicolaas I, die eerst aarzelde en door arbeiders met straatstenen geworpen

werd, liet tenslotte de opstandelingen met kartetsen beschieten. De rechtbank veroordeelde 121 Decabristen, waarvan 5 ter dood. Bij wijze van „gratie” werden de terechtstellingen van vierendeelen veranderd in ophanging; de overige 119 werden naar Siberië verbannen. Het waren de volgelingen van Voltaire en de voorgangers van een nieuwe Russische generatie.

Karakter en politiek.

Een der gevolgen van de Decabristen-revolutie was een meedoogenlooze reactie. Nicolaas I was een ijdele, arrogante, valsche, wreede en ruwe vorst, die buitengewoon gesteld was op orde, protocol, reglementen, hiërarchische behandelingen enz. Hij hield van „de regelmatige schoonheid van een streng-gedisciplineerd leger” en was bedreven in alle details, evengoed in de verplichtingen van den korporaal van de week als in de handigheden van een tamboer.

Hij was gehuwd met de Pruisische prinses Frederica, dochter van koning Frederik Wilhelm III van Pruisen. Onmiddellijk na zijn troonsbestijging stelde hij de „IIIe Afdeeling van zijn persoonlijke Kanselarij” in, die jacht maakte op sociaal-voortstrevende mannen en vrouwen, omdat deze als „krankzinnig” moesten aangemerkt en verbannen en opgesloten worden „aangezien zij van opinie met den tsaar verschilden!”

Hij verbood aan de studeerende jeugd om Grieksche en Latijnsche schrijvers te lezen, daar hij bang was, dat de inhoud tot nieuwigheden aanspoorde. Deze vakken werden vervangen door natuurwetenschappen. Ook wijsbegeerte en internationaal recht werden als vakken geschrapt en vervangen door theologie en kerkelijke geschiedenis. De jeugd moest opgevoed worden in „orthodoxie, autoeratie en nationalisme”! Nicolaas I kende slechts een straf: stokslagen en nogmaals stokslagen, bij tien- en honderdtallen. Men noemde hem „palkin”, d.w.z. „stok”!

Speransky verzamelde onder zijn regeering de Russische wetten en ordende deze. Hij gaf ze uit in 15 boekdeelen met 42.000 artikelen. Dit „Wetboek van het Russische Keizerrijk” muntte uit door omvang en vaagheid: het bleef, behoudens enkele wijzigingen van kracht tot de revolutie van 1917.

- VI. Den vrijwilligers een oproep te doen toekomen, waarvan de redactie nader zal worden vastgesteld, om zooveel mogelijk allen aanwezig te doen zijn.
- VII. De plechtigheid zelve te doen plaats hebben in de navolgende volgorde:
  - a. Inspectie door den Generaal Inspecteur van den Landstorm.
  - b. Overreiking van het omfloerste vaandel door één der Heeren aanbieders aan den Generaal, Inspecteur van den Landstorm.
  - c. Overreiking van het vaandel door den Generaal met toespraak.
  - d. Het in ontvangst nemen van het vaandel door den Korpscommandant met antwoord op de toespraak.
  - e. Intreden van het vaandel na overgifte daarvan aan den Adjudant Onder-officier Vaandeldrager.
  - f. Défilé voor den Generaal, Inspecteur van den Landstorm.
  - g. Tocht naar het verblijf van Hare Majesteit de Koningin en défilé voor Hoogstderzelve.
- VIII. Door den Heer Korpscommandant zal de Koekamp worden aangevraagd, alwaar bij beschikbaarstelling, de plechtigheid zal worden gehouden.
- IX. Aan de Commissie wordt opgedragen persoonlijk zich te wenden tot den Heer Kolonel, Commandant van het Regiment Grenadiers ter zake van de eventueele aanbieding van een eere-compagnie.
- X. Werd besloten een receptie te houden op hoogst eenvoudigen grondslag, waarbij eventueel ook de dames van de H.H. Officiëren zouden worden ontvangen.
- XI. Betreffende de kosten en de regeling van het diner, de uitnoodiging der gasten, werd besloten te wachten tot de volgende vergadering op Donderdag a.s., wanneer het bekend zal zijn, welk bedrag vrijwillig ter beschikking gesteld zal worden.

Den H.H. Officiëren, niet bij de vergadering aanwezig, zal bij schrijven der Commissie het openstellen der gelegenheid tot het zenden van gelden en het geven van toezeggingen worden bekend gemaakt.

De Commissie belast met de regeling.

De uitreiking werd vastgesteld op Zaterdag 22 Juli 1916 en de Vrijwilligers werden bij onderstaanden dienstorder opgeroepen, om aan de plechtigheid deel te nemen.

DIENSTORDER.

Uitreiking van het Vaandel aan opgemeld Korps.

Aantreden Zaterdag 22 Juli 1916, des namiddags te half 2 ure, de Infanterie op de binnenplaats van het Koninklijk Staldepartement, de Wielrijders vóór het Vredespaleis.

Tenuue: Gewapend in veldtenuue met veldmuts, broodzak met veldflesch, broodzakband, patroontasschen en pioniergereedschap. Infanterie zonder ransel.

De Commandant der e Compagnie.

ALLE VERLOVEN INGETROKKEN,
behalve onbepaalde- en ziekteverloven.

Lijfeigenschap.

De lijfeigenschap bleef voortduren en werd eenigszins verzacht. Men vond het in 1833 reeds een geweldige vooruitgang, dat het boerengezin als „juridische eenheid”, werd beschouwd en dus niet meer door verkoop van „zielen” kon gescheiden worden. Hóé rot en verward echter de toestand der lijfeigenen bleef, bewijst, dat volgens de statistiek van het departement van binnenlandsche zaken van 1828—1854 ongeveer 550 boeren-opstanden, buiten de muiterijen, hebben gewoed. In 1836 was de bevolkingstoestand a.v.: van de 50 miljoen zielen waren: 45 miljoen boeren en hiervan 25 miljoen lijfeigenen en 20 miljoen rijksboeren. Er waren 5 miljoen edellieden, kooplieden en kleine burgers; 127.000 edellieden bezaten lijfeigenen en 17.000 edellieden met 62.000 lijfeigenen bezaten geen landgoederen en hadden dus deze lijfeigenen als bedienden of handwerkslieden in dienst. In 1854 waren in Rusland ongeveer 10.000 fabrieken met 460.000 arbeiders, waarvan de helft lijfeigenen en de helft vrijen. Deze fabrieken hadden een productie-vermogen van 160 miljoen goudroebe.

Tengevolge van de lage loonen ontstonden arbeiders-onlusten. Nicolaas I vaardigde echter een wet tegen de werkstakingen uit. Politie en administratie begon toen te verhinderen, dat de industrialisatie verder voortgang maakte! Censuur en contróle konden echter niet verhinderen, dat letterkunde en journalistiek, ook in contra-reactionairen zin, bloeide. De dichter Poesjkin was de voornaamste vijand der reactie. De revolutionnaire Herzen, die in 1857 naar Londen gevlucht was en aldaar het eerste vrije Russische blad uitgaf, noemde het tijdperk van Nicolaas I „den merkwaardigsten tijd van uiterlijke slavernij en innerlijke vrijheid”. De politieke emigratie nam onder de regeering van Nicolaas I een aanvang.

Oorlogen.

De opstand der getergde Polen werd in 1830/31 in het bloed gesmoord; daarna werd Polen een Russisch wingewest. Nicolaas I voerde met gunstig resultaat oorlogen met de Perzen en de Kaukasische volkstammen en in 1828 en 1853 met Turkije. De laatste oorlog werd hem noodlottig. De strijd in de Krim is daarvan het

meest bekend. Trots en wanhopig stierf Nicolaas I temidden dezer laatste krijgsverrichtingen, volgens sommigen door zelfmoord (vergift), volgens anderen vanwege het opzettelijk zonder overjas wandelen in de felste koude. Hij vond zijn einde op 18 Febr. 1855. Toen zijn hovelingen zijn dood vernamen, gingen zij door met kaartspelelen.

Alexander II (1855—1881).

Vrede van Parijs.

De verbondenen, Turken, Franschen en Engelschen, namen 27 Aug. 1855 den beroemden Malakoff-toren en Sebastopol in. 2) Het regime van Nicolaas I, door

Alexander II.

Herzen „een coöperatie van regeerende dieven en roovers” genoemd, stortte in elkaar. In 1856 werd de vrede van Parijs gesloten en verloor Rusland alles, wat het onder Katharina II en Alexander I gewonnen had.

Afschaffing lijfeigenschap.

De toestanden der lijfeigenen bleken tenslotte niet meer te handhaven. Herzen schreef in de „Kolokol” (de klok) hartschotelijke artikelen tegen het conserva-

Op 22 Juli 1916, te 3 uur nam. vond de Vaandeluitreiking aan het Landstormkorps Zuid-Holland: West plaats in de Maliebaan te 's-Gravenhage, door den Inspecteur van den Landstorm, Generaal H. C. A. Neeteson, die na voorafgegane inspectie, tot den in carré opgestelden troep de navolgende toespraak hield:

Officieren, Onderofficieren en verdere Vrijwilligers van het Landstormkorps Zuid-Holland: West!

Nadat in de eerste Augustusdagen van 1914 de Nederlandsche strijdkrachten gemobiliseerd waren, boden al dadelijk zooveel in den lande, die niet behoorden tot leger en vloot, uit eigen drang zich aan, om deel te nemen aan de voorbereiding der landverdediging, dat H. M. onze geëerbiedigde Koningin het gewenscht achtte, terstond ter hand te doen nemen de vorming van landstormafdeelingen, uit vrijwilligers bij den landstorm bestaande. Aan die Koninklijke overweging hebben de U bekende Landstorm afdeelingen, welke over het geheele land verspreid zijn, haar ontstaan te danken.

Ook hier in de Koninklijke Residentie bleef men niet achter. Verschillende vereenigingen, die reeds vroeger of later in vollen vredestand waren opgericht, met het doel zich te bekwaamen in den wapenhandel, hoofdzakelijk in het schieten naar de schijf, waartoe het Rijk steeds zijne medewerking had verleend, o.a. door het beschikbaar stellen van wapenen, munitie, materieel en terreinen, zoomede van instructeurs, boden zich aan voor den vrijwilligen landstorm en konden aldus hare in bruikleen ontvangen wapenen, ook tijdens de mobilisatie behouden.

Maar die verschillende vereenigingen, hoewel als Landstorm Afd. meer op militaire leest geschoeid, bleven te veel haar burgerlijk karakter behouden. Van onderlinge samenwerking viel weinig te bespeuren, integendeel stonden die afdeeltjes, elk van geringe sterkte, sommigen zelfs nog voor een deel onder de vermomde leiding hunner burgervereenigingsbesturen, die echter zelven niet in het militaire verband getreden waren, vaak vijandig tegenover elkander. Personen, die uit vaderlandsliefde tot den Vrijwilligen Landstorm wilden toetreden, werd dit meermalen bemoeilijkt, ook al waren zij van onbesproken gedrag, indien zij niet welgevallig waren aan degenen, die met miskenning van de militaire organisatie en eischen, achter de schermen hun invloed bleven doen gelden.

Een militaire geest was dan ook verre te zoeken en dat zulks ten nadeele moest komen ook van de geoefendheid en de daarmede te verkrijgen uitkomsten zal zeker geen nader betoog behoeven.

tieve régime, die in Europa weerklink vonden. In Rusland nam de literatuur der lijfeigenen maand op maand in omvang en degelijkheid toe. De onmogelijkste wantoestanden kwamen aan het licht.

Ondanks dat het gezin een „juridische eenheid” moest zijn, bleven de edellieden handel in „zielen” drijven, zich aan niets en niemand stoorende. Zij hielden harems van boerenmeisjes er op na of verkochten de mooiste aan de meest-biedenden. Er ontstonden zelfs vaste markten van boerenmeisjes. Jonge moeders werden gedwongen met haar melk kleine jachthonden te voeden, terwijl haar zuigelingen verhongerden. Intellectuele lijfeigenen, bijv. toneelspelers, schrijvers, schilders en bouwmeesters werden tegen hooge prijzen van hand op hand overgedaan.

Alhoewel het karakter van Alexander II balanceerde tusschen absolutisme en sentimenteel liberalisme, voelde hij, dat een einde aan de lijfeigenschap moest komen. Hij liet o.a. de verbannen Decabristen terugkomen, die deelnamen aan de hervormingen.

De wet van 1861 verschafte de persoonlijke onafhankelijkheid aan de lijfeigenen. De tooneelen, die zich bij de afkondiging van deze wet, op het Russische platteland hebben afgespeeld, spotten met alle historische voorbeelden, welke de verkrijging der vrijheid van een volk beschrijven.

De verhouding per 100 zielen was toen a.v.: 40 lijfeigenen, 37 rijksboeren, en 23 overigen (vrijen). In totaal werden 21 miljoen lijfeigenen en 20 miljoen rijksboeren vrij. Deze lijfeigenen moesten van hun landheeren grond afkopen. De gezamenlijke prijs werd bepaald op 867 miljoen goudroebel, terwijl de werkelijke waarde slechts 648 miljoen was. Door de talrijke onregelmatigheden, de tegenwerkingen der goederen-bezitters, het langzame (ongeveer tweejarige) tempo hadden van 1861—1863 nog 1100 boerenopstanden plaats. Na voltooiing der hervorming was het bebouwde land a.v. verdeeld: domeingod 45,6 %, landgoederen 34 % (er waren toen 44.000 landgoederen) en 20,4 % akkers voor boeren. Het gevolg hiervan was: het ontstaan van een agrarisch proletariaat.

Gevolgen.

Talrijke gevolgen, vooral op het gebied van finantiën, verkeer, landbouw, kiesrecht, rechtswezen, dienstplicht en onderwijs, kwamen, direct of indirect, voort uit de afschaffing der lijfeigenschap.

In de laatste jaren van Alexander II bezat Rusland 20.000 werst³⁾ spoorlijnen

en 25.000 volksscholen. Talrijke gymnasia en H. B. S.'en werden opgericht. Nieuwe hoogeschoolen ontstonden te Warschau en Odessa. De censuur werd verzacht en moest vooral preventief werken. De graanuitvoer steeg van 3,7 miljoen H.L. in 1851 tot 41,9 miljoen in 1870: Rusland werd de graanschuur van Europa!

Een maatschappelijke strooming verdient vermeld te worden en is alleszins verklaarbaar, na de misère die Rusland beleefd had en nog beleefde. Inplaats van het ethisch beginsel, dat subjectief en abstract was, ontstond het *utilitarisme*, d.w.z. nuttigheid in alles vóór alles en vóór allen; dus te vér doorgedreven materialisme, alles terug tot de materie en door de materie tot geluk en welvaart. Ook werd deze richting in de kunst toegepast en leidde tot de konsekwente opvatting van het realisme.

De invloeden van Herzen en zijne opvattingen werden reeds als té mild beschouwd. Mannen als de socialist *Tsjernyskewsky* kregen een kans. Deze geloofde in het gemeenschappelijk bezit van den grond („de mir”), zonder dat Rusland de kapitalistische fase van West-Europa behoefde door te maken. Maar de politie wist raad; zij fabriceerde valseche documenten en de onrustzaaier werd voor 14 jaar dwangarbeid naar Siberië verbannen. Hij werd opgevolgd (want duidelijk is, dat de beweging niet stilstond) door zijn jeugd vriend *Pisarew*, de nihilist bij uitnemendheid. Hij geloofde alleen in het verstand en de wetenschap, en verhieft het individu tot den oppermensch. Zijn werk, de Bazarow („Vaders en Zonen”), werd de leidraad van het Russische nihilisme. De nihilist *Pisarew* werd gekerkerd.

Dit nihilisme vond een felle bestrijder in den genialen schrijver *Dostojewsky*, wiens romans wereldberoemd werden.

Buitenland.

In 1863 beproefde Polen nogmaals een opstand, die eveneens in het bloed gesmoord werd. Polen werd in 10 gouvernementen verdeeld en kreeg den naam „Weichsel-gebied”. De landgoederen der opstandelingen werden aan Russische officieren geschonken en het werd aan de Polen verboden om landerijen in Polen te kopen!

Na den verloren Krim-oorlog hervatte Rusland met bekwaamen spoed zijn imperialistische expansie-politiek in Azië. In 1858 werd het Amoer-gebied ten nadeele van China geannexeerd, daarna volgde het Oessoeri-gebied⁴⁾ en het Zuidelijke gedeelte van Sachalin van Japan. Echter

Zoo was, toen ik in Februari a.p. optrad als inspecteur van den landstorm, hier in Den Haag, in hoofdzaak de toestand, die nog bleef voortduren, nadat door de krachtige medewerking van het legerbestuur, tal van verbeteringen werden aangebracht bij den Vrijwilligen Landstorm.

Gaandeweg werd het meer en meer duidelijk, dat slechts eene geheele reorganisatie van den landstorm hier verbetering kon aanbrengen en wel door de vorming van een grooter verband, een landstormkorps, omvattende het westelijk deel van Zuid-Holland buiten de eilanden, met inbegrip van de steden Leiden en Schiedam. En toen dan ook een commandant gevonden was in den oud-luitenant-kolonel der voormalige schutterij te 's-Gravenhage, den Hoofdcornities, thans Referendaris bij het Hoofdbestuur der Posterijen en Telegraphie, C. P. J. KEISER, werd bij schrijven van het D. v. O. dd. 8 Sept. 1915, Iie Afd. No. 20, machtiging verleend tot de oprichting van dat Korps waarbij o.a. de 6 afdeelingen te 's-Gravenhage, dus buiten het onderdeel der K. N. W. V., werden vereenigd tot 2 compagnieën, n.l. eene comp. voetvolk en eene comp. wielrijders; voorts 2 compn. te Leiden en 2 compn. te Delft met omliggende plaatsen, totaal buiten den Korpsstaf 3 compn. voetvolk en 3 compn. wielrijders.

Sedert dat tijdstip is vooral in de leiding der oefeningen te wijzen op voortdurenden vooruitgang, die in vele opzichten bevrediging moet wekken, in aanmerking genomen verschillende remmende omstandigheden, die zich in het leger niet voordoen, doch waarover thans niet in verdere bijzonderheden zal worden getreden.

Met waardeering mag ik dan ook thans verklaren overtuigd te zijn, dat — dank zij de onvolprezen inspanning en algeheele toewijding van den commandant en de verdere officieren, in de eerste plaats de C.Cn. met hunne omvangrijke administratie, die zich steeds meer inwerken in hunne militaire positie en de voortdurende medewerking van het grootste deel der vrijwilligers — de toekomst van het Landstormkorps, daarbij gelet op de reeds aangewezen oorlogsbestemmingen, met toenemend vertrouwen kan worden tegemoet gezien. De hulp, die hierbij ook van de zijde van het leger wordt ondervonden, is steeds dankbaar aanvaard.

Wat echter ook tot vreugde moet stemmen, zijn de blijken van belangstelling van de zijde der burgerij ondervonden. Immers tal van vaderlandslievende Hagenaars, van verschillenden rang en stand, hebben gemeend uiting te moeten geven aan hunne waardeering van den vrijwilligen Landstormers, door de aanbieding van een vaandel aan het Landstormkorps Zuid-Holland: West. Hun zij hiervoor openlijk hulde en dank gebracht.

Niet alleen werd ingevolge machtiging van H. M. de Koningin vergunning verleend aan den Korpscommandant om dat vaandel te aanvaarden, doch daaraan de vereerde mededeeling toegevoegd, dat bij Kon. Besl. van 13 Juni 1916, No. 43 is

verkocht Rusland in 1860 Alaska aan de Vereenigde Staten van Amerika voor slechts 7 miljoen dollar.⁵⁾ Achtereenvolgens veroverden de Russische legers Kokan, Bokhara en Chiwa en werden de nomaden-stammen tot aan de grenzen van Perzië, China en Afghanistan onderworpen.⁶⁾ De Kaukasus werd geheel veroverd; 200.000 Tsjerkessen, die een der Kaukasus-gebieden bewoonden, gaven de voorkeur aan ballingschap en emigreerden naar Turkije!

Tengevolge van den Servisch-Turkschen oorlog barstte in 1877 een Russisch-Turkschen oorlog uit, waaruit Rusland zegevierend te voorschijn kwam en zeer waarschijnlijk zijn historisch ideaal, de verovering van Constantinopel zou bereikt hebben, indien Engeland zijn vloot niet naar de Zee van Marmora had gezonden. De gevolgen waren zeer belangrijk: de Bulgaren, Rumenen, Serven en Montenegrijnen werden onafhankelijk en kregen gebieds-uitbreidingen. Rusland kreeg een oorlogsschatting en lijfde in: Kars, Batoem, Ardahan en Bajazet.⁷⁾

Na de vrede van Dan-Stephano (1878) kwam Rusland in moeilijkheden met de Europeesche mogendheden, die in het congres van Berlijn bij elkaar kwamen, waar Bismarck de rol van „eerlijk makelaar” speelde. Rusland verloor diensengevolge zijn invloed in de Balkan.

Einde van Alexander II.

Toen de sociale hervormingen in beweging waren gekomen, kon men de wals niet meer remmen. Studenten-opstanden braken uit. Geheime vereenigingen verzezen als paddestoelen uit den grond. Vooral de Russische emigranten in Zwitserland begonnen een leidende rol te spelen. In het leger ontstond corruptie: de soldaten werden slecht gevoed en ontvingen laarzen met bordpapieren zolen. Er kwam een strenge perscensuur. Zes gouverneurs-dictators kregen onbepaalde volmachten. Massa-processen vonden plaats; er waren meer dan 190.000 beschuldigten!!

Er vonden verschillende aanslagen op Alexander II plaats. In April 1879 schoot een oud-student op hem. In 1879 werd een spoordijk opgeblazen en vloog de hoftrain in de lucht. In 1880 werd het Winterpaleis ondermijnd en de eetkamer van den tsaar vernield.

De dictator *Loris-Kelikow* een Armeër, werd met de uitvoerende macht belast; hij trachtte orde in de chaos te scheppen. Een „Algemeene Commissie” zou ingesteld worden tot regeling der

aangelegenheden. 28 Febr. 1881 aarzelde Alexander II de oekaze daartoe af te kondigen. Een nieuwe samenzwering werd ontdekt. Beangst liet hij de oekaze publiceren.

Op 1 Maart reed de tsaar naar de rijsschool. De twee straten, waardoor hij moest komen, werden afgesloten: een door ondermijning, de andere door bommenwerpers. Na de eerste ontploffing bleef de tsaar ongedeerd; de tweede reet zijn lichaam in stukken.

Alexander II, gehuwd met een prinses van Hessen-Darmstadt, kon, naar gelang het noodig was, van vreugde of van verdriet tranen storten. Hij was zeer nerveus, bijgeloovig en zinnelijk. Zijn levenswandel was verre van onberispelijk. De vrouwen bezaten een magische invloed op deze zwakke persoonlijkheid. En de middelen, die hij gebruikte, om van verleide vrouwen „af” te komen, waren verre van gentlemanlike.

Desalniettemin is en blijft de bevrijding der lijfeigenschap een der grootste evenementen in de Russische geschiedenis. Hij was bestemd om deze te voltrekken, maar de gevolgen gingen over hem heen. Hij beheerschte dit probleem niet.

Zelfs Herzen wist hem te waardeeren. En hij uitte deze waardeering o.a. als volgt: „Waarom is deze man niet op den dag gestorven, dat hij aan het Russische volk het manifest der emancipatie liet bekend maken?”

Gods raadsbesluiten zijn ondoorgrondelijk!

Onmeedoogend en onmiskenbaar begint Rusland het ongeluksjaar 1917 te naderen. Nog twee keizers: Alexander III en Nicolaas II!

Luitenant ARCHIBALD.

¹⁾ Overeenkomstige jaartallen uit de vaderl. geschiedenis: Willem I (1815—1840), Willem II (1840—1849), Willem III (1849—1890), Belgische opstand 1830/31.

²⁾ Florence Nightingale, een Engelsche, legde in den Krim-oorlog de grondslagen van het Roode Kruis.

³⁾ Werst = 1.066 K.M.

⁴⁾ Amoer-gebied, riviergebied, benoorden Mantsjoerije. Oessoeri is een zijrivier van de Amoer.

⁵⁾ Sachalin, eiland op de kust van Mantsjoerije, door Japan herwonnen in den Russisch-Japanschen oorlog (1905).

Alaska, Noordwestelijk gebied van Noord-Amerika; grootte: 1.500.000 vierk. K.M., aantal inwoners: 60.000.

⁶⁾ Kokan, Bokhara en Chiwa in Turkestan (Centraal-Azië).

⁷⁾ Kars in Armenië, Batoem in Georgië; Ardahan en Bajazet in K. Azië.

Schietwedstrijd van de Afdeling „Biggekerke”.

bepaald, dat aan het vaandel van het Landstormkorps Zuid-Holland: West dezelfde eerbewijzen zullen worden gegeven als die, welke ten opzichte van de vaandels en standaarden van het leger zijn voorgeschreven.

En zoo is thans het Landstormkorps Zuid-Holland: West hier ter plaatse opgesteld om het nieuwe vaandel in zijne gelederen op te nemen en valt mij, als Inspecteur van den Landstorm, de eer te beurt dat vaandel over te dragen in tegenwoordigheid van tal van autoriteiten en verdere belangstellenden in deze plechtigheid.

Hier werd het vaandel, dat reeds los in het foudraal zat, ontdaan van het omhulsel en ter hand genomen. De geweren werden gepresenteerd en het Oude Wilhelmus zacht gespeeld ter begeleiding van het vervolg der toespraak.

Luitenant-Kolonel Keiser, namens de schenkers geef ik dit vaandel voor het Landstormkorps Zuid-Holland: West in Uwe handen over. Beschouw met Uwe mannen de oranje-keur als het zinnebeeld van aller trouw aan de Koningin, van Uwe algeheele toewijding aan het Vaderland, welks rechten en onafhankelijkheid Gij zoo noodig met Uw leven zult verdedigen, het geheel als het zinnebeeld van den goeden geest, van de eenheid en dus van de kracht van het korps, die alleen tot groote daden in staat stelt. En al zult Gij, Overste, dat vaandel slechts bij plechtige gelegenheden in Uwe gelederen doen medevoeren, ook voor de beëdiging van nieuw benoemde officieren, die hun trouw aan de Koningin, gehoorzaamheid aan de wetten en onderwerping aan de Krijgstucht zullen bevestigen met het ontplooid vaandel in de linkerhand, toch moogt Ge nimmer vergeten, dat Gij met Uwe mannen dat vaandel steeds even rein en onbevlekt te houden hebt, als het U thans wordt overhandigd, waartoe echter aller medewerking noodig is, want een smet op het korps, tengevolge van onverhoopt wan-gedrag zijner leden, werpt op dat vaandel een vlek, die zeer moeilijk te verwijderen zal zijn. Neemt U allen dan ook voor in dit plechtig oogenblik daartegen te zullen waken door steeds Uwe militaire plichten indachtig te zijn.

Welaan dan, mannen van het Landstormkorps Zuid-Holland: West, ter bezegeling van deze Uwe heilige voornemens, noodig ik U uit met mij uit volle borst in te stemmen met een drievoudig hoera op de Koningin:

Leve de Koningin, hoera! hoera! hoera!

De geweren werden afgezet, de ordre de bataille hernomen. Het aan den vaandeldrager overgegeven vaandel werd daarna langs de gelederen gevoerd, waarbij de geweren opnieuw werden gepresenteerd; den vaandelmarsch werd geslagen en de muziek speelde.

De Minister van Oorlog had zich bij de uitreiking doen vertegenwoordigen door den toenmaligen Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf, F. E. J. Muller Massis, Hoofd van de Ite Afdeling van het Departement.

Ten slotte vermelden wij, dat door Overste Keiser een dagorder werd uitgegeven, waarin hij zijn vrijwilligers dankte voor de trouwe vervulling van hunne plichten.

Officieren, Onderofficieren, Korporaals en Soldaten van het Korps.

Het is mij eene behoefte op dezen voor U en voor mij onvergetelijken dag, waarbij ik uit handen van Zijne Excellentie den Luitenant-Generaal, Inspecteur van den Landstorm, het Vaandel, door eenige ingezetenen van 's-Gravenhage aan het Korps aangeboden, in ontvangst mocht nemen, U allen dank te zeggen voor de wijze, waarop gij tot dusver uw plicht hebt gedaan.

Ik vertrouw, dat gij steeds indachtig aan deze indrukwekkende plechtigheid, al Uw krachten zult blijven wijden aan de voorbereiding tot de landsverdediging, opdat, mochten wij onverhoopt ten strijde worden geroepen tot keering van vreemd geweld en handhaving van onze onafhankelijkheid, gij U met mij zult scharen om ons geliefd vaandel, symbool van trouw en afhankelijkheid aan Vorstin en Vaderland.

LEVE DE KONINGIN!

's-Gravenhage, 22 Juli 1916.

*De Luitenant-Kolonel, Commandant van het Korps,
w.g. C. P. J. KEISER.*

KORTE BESCHRIJVING VAN HET VAANDEL

bestemd voor het Landstormkorps Zuid-Holland: West, tot aanvaarding, waartoe vergunning is verleend bij Kon. Besl. van 13 Juni 1916, No. 43.

(Zie L.O. A 1916 No. 88).

Afmetingen, doek en kleur als die der vaandels van de Regimenten Infanterie, met stok, kwasten en leeuw;

de vóórzijde van het vaandel versierd met het Koninklijke Nederlandsche Wapen, als voormelde vaandels;

de achterzijde versierd met het Wapen van de provincie Zuid-Holland in den rechterbovenhoek; het Wapen van de gemeente 's-Gravenhage in den linkerbovenhoek tegen den stok, in het midden het naamcijfer W. van Hare Majesteit de Koningin, gedekt met den Koninklijken Kroon; daaronder:

LANDSTORMKORPS ZUID-HOLLAND: WEST.

LEKKERKERK.

Onder vrij groote belangstelling vond op 23 December l.l. in de bijzondere school, welke loor het bestuur daarvoor welwillend ter beschikking was gesteld, de schietwedstrijd plaats van de afd. Lekkerkerk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De uitreiking der prijzen, welke uit wild en gevogelte bestonden, vond na afloop van den wedstrijd plaats in het cafe „de Grootte Boer”, waarbij o.m. tegenwoordig waren Mr. van Mechelen, secretaris van het gewestelijk bestuur Gouda en de oud-Voorzitter der afdeling, de heer Hubregtse uit Stolwijkersluis. De Eere-Voorzitter der afdeling, de heer C. G. Roos, burgemeester onzer gemeente was door omstandigheden verhinderd aanwezig te zijn. De prijzen vielen ten deel als volgt:

Klasse A: M. Broere Mz., 50 punten; C. Klerk, 44 p.; H. Schenk Jacz., 43; J. van Limborgh Pz., 42 p. en J. van der Graaf 42.

Klasse B: J. Vermeulen, 50 punten; P. J. Hubregtse, 49 p.; W. Verhoog, 49 p.; J. P. de Swart, 49 p. en H. Schenk Jacz., 48 p.

Aan het einde van de vergadering werden door Mr. van Mechelen met een toepasselijk woord nog uitgereikt de foto-albums, betrekking hebben de op den Nationalen Landstormdag in den Haag in 1928.

CORRESPONDENTIE.

Wegens plaatsgebrek konden wij ditmaal een 40-tal verslagen van Afdelingen, welke ons bereikten, niet opnemen.

De Redactie.

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
VAANDELS BEKERS
MEDAILLES VLAGGEN

Vervaardiger der REGIMENTSVAANDELS

— dus —

Nederlands
- Beste Adres

IN MEMORIAM.

Het jaar 1929 is heengegaan, maar niet nadat eerst door de afdeling Utrecht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een gevoelig verlies geleden werd.

Op 31 December 1929 overleed na een kortstondig ziekbed, ons plaatselijk commissielid de heer G. J. v. Someren.

In November 1929 geïnstalleerd als lid der plaatselijke commissie, mochten wij ons verheugen in hem een persoon aangetroffen te hebben, die het hart op de ware plaats had zitten, voor de belangen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het heeft niet zoo mogen zijn, kort in ons midden werd hij van ons weggerukt, voor onze afdeling een zwaar verlies.

Op 3 Januari j.l. had de ter aarde bestelling plaats. Op het kerkhof waren aanwezig Gen. maj. b.d. Bueno de Mesquita, de heeren Grijsen en Leeftang, leden der plaatselijke commissie.

Wij zullen zijn nagedachtenis in dankbare herinnering bewaren.

Een campagnemaand voor Het Landstormblad!

Als alle Plaatselijke Commissiën met den Plaatselijk Leider c.q. Agent voor ons blad in de eerstkomende maand elk 10 nieuwe abonné's (hetzij uit de vrijwilligers of uit de particulieren die in onzen arbeid belangstellen) inboeken voor het Landstormblad, is dit voor het geheele land een sprong vooruit van tienduizend nieuwe abonné's!!!

Wilt U hieraan medewerken?

NATIONALE SCHIETWEDSTRIJD

VOOR DEN

BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM 1930.

De Nationale Schietwedstrijd zal worden gehouden te 's-GRAVENHAGE op de banen van de Haagsche Burgerwacht aan den Waalsdorperweg op Dinsdag 20 Mei, Woensdag 21 Mei, Donderdag 22 Mei en Vrijdag 23 Mei 1930.

De volgende wedstrijden zullen worden gehouden:

a. Personeele wedstrijd voor alle Koningsschutters, (uitgezonderd voor de Officieren-Koningsschutters)	} Scherp op 100 M.
b. Korpswedstrijd voor Scherpschutters	
c. Korpswedstrijd voor Schutters 1e klasse.	
d. Korpswedstrijd voor Schutters 2e klasse.	
e. Personeele wedstrijd voor Officieren op Legerpistool Model 1922, kaliber 9 m.M. (M. '25, No. 2, patroon No. 21) en Model 1922, Kaliber 7. ⁶⁵ m.M. (M. '25, No. 1, patroon No. 19), of op eigen automatisch pistool, mits geschikt voor Rijksmunitie.	

De overige nog in te voegen wedstrijden zullen worden gehouden op scherp of K.S.O. naar keuze.

Alle af te vaardigen schutters ontvangen, voor zooveel nodig, vrij vervoer.

Den schutters der Verbanden, die op éézelfden dag heen en terug kunnen reizen, zal geen nachtlgies worden verstrekt.

Teneinde te bevorderen, dat de deelnemende schutters zoo-veel mogelijk gelijkelijk over de 4 schietdagen zijn verdeeld, zal met elk Verband worden overlegd omtrent den dag waarop het wordt verwacht.

Getracht zal worden elken dag de medewerking te verkrijgen van eenige plaatselijke Muziekkorpsen.

Er mag niet geschoten worden met medegebrachte geweren.

Goed ingeschoten geweren zullen op de baan worden verstrekt.

Officieren worden verzocht in uniform te verschijnen.

De overige vrijwilligers worden hierin vrijgelaten.

Er zal een programma worden samengesteld, waarin de schietregeling geheel uitgewerkt, wordt opgenomen.

Alle Koningsschutters en alle officieren mogen aan den Nationalen Schietwedstrijd deelnemen.

Als beginsel is aangenomen, dat de Officieren niet deelnemen aan een wedstrijd met andere Vrijwilligers.

Buiten de afgevaardigde Korpschutters, de Koningsschutters en de deelnemende Officieren wordt door geen andere Vrijwilligers aan den Nationalen Schietwedstrijd deelgenomen.

Disponibel zijn 16 banen voor scherp en een afzonderlijke revolverbaan.

INDEELING BANEN.

- 1 baan voor wedstrijd Koningsschutters.
- 3 banen voor korpswedstrijd Scherpschutters.
- 4 banen voor korpswedstrijd Schutters 1e klasse.
- 3 banen voor korpswedstrijd Schutters 2e klasse.
- 5 banen voor personeelen wedstrijd scherp.
- 5 banen (nog op te richten) voor personeelen wedstrijd K. S. O.

Aantallen schutters, welke mogen worden afgevaardigd.

VERBAND	DEELNEMERS AAN DE KORPSWEDSTRIJDEN VOOR:		
	Scherpschutters	Schutters 1e klasse	Schutters 2e klasse
FRIESLAND*	30 (6 vijftallen)	60 (12 vijftallen)	30 (6 vijftallen)
GRONINGEN*	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
DRENTH*	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
VOLLENHOVE*	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
TWENTE*	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
DE IJSSEL	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
VELUWE	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
VELUWZOOM	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
N.-H. WATERLINIE	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
STELL. v. AMSTERDAM	30 (6 ")	60 (12 ")	30 (6 ")
KENNEMERLAND	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
ALKMAAR	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
ZUID-HOLL.-WEST	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
GOUDA	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
ROTTERDAM	15 (3 ")	30 (6 ")	15 (3 ")
DORDRECHT	15 (3 ")	30 (6 ")	15 (3 ")
MONDEN DER MAAS	5 (1 ")	10 (2 ")	5 (1 ")
ZEELAND*	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
WEST-BRABANT	15 (3 ")	30 (6 ")	15 (3 ")
DE MEIJERIJ	50 (10 ")	100 (20 ")	50 (10 ")
LIMBURG*	30 (6 ")	60 (12 ")	30 (6 ")

benevens de konings-schutters en de officieren.

Logies voor één nacht wordt verstrekt indien noodig: aan de deelnemers uit de met * gemerkte Verbanden en Korpsen

Jongens en Meisjes,

'k Heb voor jullie een goede tijding bij 't begin van het nieuwe jaar. De redactie van „Het Landstormblad” ziet uit de vele brieven, die jullie maandelijks naar de Koninginnegracht stuur, dat het oplossen der raadsels bij jullie in den smaak valt. En daarom heeft zij besloten, wat meer geld voor prijzen beschikbaar te stellen. Dus te beginnen reeds met dit nummer geef ik telkens nog een paar mooie boeken er bij. Nu heb je nog meer kans dan vroeger, om je inspanning beloond te zien. Pakt dus maar ferm aan! Wie volhoudt, komt vroeg of laat vast voor een prijs in aanmerking.

Maar wie denkt, dat hij al tot de gelukkigen behoort, wanneer hij slechts één keer meedoet en dan ophoudt, komt bij Koninginnegracht 50 beslist aan een verkeerd kantoor.

Ditmaal zijn de gelukkigen:

Gerke Bousema, Leek; Floortje Hardam, Oud Alblas; Nellie Meerman, Slikkerveer; Jac. Oosterhuis, Groningen; Greta Treurniet, Berkel en Rodenrijs; Arie T. de Weerd, Ridderkerk; Geeske Amoraal, Dordrecht; Anton de Moor, Biggekerke; Hilda Dorgelo, De Krim; Harri Scheepers, Montfort (L.).

Ziet hier de nieuwe raadselopgaven:

GROEP A.

(Onder de 10 jaar).
Muziekinstrumenten.

tr.....; h.....; b.....; c.....; o.....; h....; p.....; v.....; d.....; m.....

GROEP B.

(Boven de 10 jaar).
Wie zingt er mee?

W..... v. N.....
F.... j....., st...., kn....!
O! d..... pl.... gr...
't I. pl...., d. i.... j....

U. d. gr. b..... t....
Z... i. bl.... r.....
St... n...., h..... n....!
O, sch..... kl.... v. N....., vl...!
I. d. bl... g..... k...
D... k. i. i. h. sch.....
H. j. w. g..... v. d. Z..... vl...
O... M..... p.....

Twaalf liederen. Van elk staat hier 't begin.

De oplossing moet binnen een week, in gesloten brief, met een postzegel van 6 cent in den rechterbovenhoek gezonden worden aan 't volgend adres:

Postzegel van 6 cent
AAN OOM BERTUS.
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

In het eerstvolgend nummer worden de namen vermeld van degenen, die een prijs gewonnen hebben.
En nu, wie zin heeft, aan den slag!

DE OUDE MAN MET DE FUIK.

Een oude man had eens een fuik gezet in de rivier aan den voet van een pisangboom. Den volgenden dag kwam hij kijken en vond er een worm in en zei: „Dat is een streek van je worm! om te kruipen in de fuik, die ik gezet heb aan den voet van den pisangboom.”

Hij wierp den worm weg en vond den volgenden dag een aantal witte mieren op den worm. Toen zei de oude man: Dat is een streek van jullie, witte mieren, om den worm aan te tasten, die van mij was, die ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

Den volgenden dag vond hij een kip bezig de witte mieren op te pikken. Toen zei de oude man: „Dat is een streek van je kip! om de witte mieren op te pikken, die den worm hebben aangetast, dien ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

Den dag daarop zag hij een hond de kip opeten. Toen zei de oude man: „Dat is een streek van je hond! om de kip op te eten, die de witte mieren heeft opgepikt, die den worm hebben aangetast, dien ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

Daags daarna vond hij den hond met een jachtspeer tusschen de ribben. Toen zei de oude man: „Dat is een streek van je speer! om den hond te doden, die de kip heeft opgegeten, die de witte mieren heeft opgepikt, die den worm hebben aangetast, dien ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

Een dag later zag hij, dat het water de jachtspeer had meegevoerd. Hij schepte toen van dat water in een blad, en hing het in een boom op: Toen zei de oude man:

„Dat is een streek van je, water! om de speer weg te voeren, die den hond heeft gedood, die de kip heeft opgegeten, die de witte mieren heeft opgepikt, die den worm hebben aangetast, dien ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

Den volgenden dag zag hij, dat een dojde tak door het blad was heengestoken, zoodat het water, dat hij daarin had geschep, was verloren gegaan. Toen zei de oude man:

„Dat is een streek van je, tak! om het water te doen wegloopen, dat de jachtspeer heeft weggespoeld, die den hond heeft gedood, die de kip heeft opgegeten, die de witte mieren heeft opgepikt, die den worm hebben aangetast, dien ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

De oude man nam den tak mee naar zijn huis, en lei hem neer bij den haard. Terwijl hij er niet op lette, nam een oude vrouw den tak en gebruikte hem als brandhout. Toen zei de oude man:

„Dat is een streek van je, oude vrouw! om den tak te verbranden, die het water heeft doen wegloopen, dat de jachtspeer heeft weggespoeld, die den hond heeft gedood, die de kip heeft opgegeten, die de witte mieren heeft opgepikt, die den worm hebben aangetast, dien ik gevangen heb in de fuik, die ik gesteld heb aan den voet van den pisangboom.”

— „Waarmee kan ik het goed maken?” vroeg de oude vrouw bedremmeld.
— „Met mijne vrouw te worden!” antwoordde de oude man.

Daarop gingen ze met elkaar trouwen. En de oude man lachte: „dit is de grootste visch, dien ik ooit met mijn fuik gevangen heb!”

Naar Posso van Dr. N. Adriani.

1

2

3

4

5

1 Snoepen uit den suikerpot; Uit de stroopkan likken; Overal van pikken; Da's een leelijk trekje! Hoor je 't, lekkerbekje!

2 Als je graag van iedereen 't kwaad wilt overbrieven, Om elkeen te grieven, Krijgt je naam een vlekje O, gij klikkebekje!

3 't Kind, dat om een haver- klap, Tranen schreit met tuiten, En z'n neus moet snuiten, Is een zeurig gekje; Foei toch, trekkebekje!

4 Liefst geen tweeduims boterham, Kuiltjes in de wangen; Nimmer kopje hangen; Op een stiekum plekje! Schaam je, lekkerbekje!

5 Altoos pret en immer jool; Nummer vijf sluit 't hekje: Leutig lachebekje!

OOM BERTUS.

Gehuwd:

ADRIANUS GROENENDIJK en JOHANNA C. BROUWER,

die mede namens wederzijdse familie hartelijk dank zeggen voor de vele bewijzen van belangstelling bij hun huwelijk ondervonden, Hillegersberg, December 1929. Wilhelminalaan 12.

MEDAILLES WEDSTRIJDPRIJZEN INSIGNES

KONINKLUKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

TURKENBURG'S ZAADHANDEL BODEGRAVEN

HOFLEVERANCIER VAN H. M. DE KONINGIN

Groentezaden Bloemzaden Landbouwzaden

VRAAGT ONZE

GEÏLLUSTREERDE PRIJSCOURANT VAN ZADEN

K. TIKTAK'S

AMSTERDAM THEE KOFFIE GRONINGEN

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Net persoon, N. H. G., 24 jaar oud, gehuwd, lid van den B. V. L., in het bezit van politie-diploma, zoekt

VASTE BETREKKING

als Jachttopziener, Boschwachter of iets dergelijks.

Brieven onder letter C. V. bureau van dit blad.

Net persoon, P. G., 32 jaar oud, ongehuwd, lid van den B. V. L. zoekt betrekking als

STAL- EN RIJKNECHT,

kan rijden van het zadel en van den bok, of iets dergelijks. Brieven onder letter F. G. aan het bureau van dit blad.

DORDRECHT.

Café-Rest. De Poort van Kleef, Voorstraat 205. Tel. 1454. Gelegen in het centrum der stad. Moderne inrichting. Zalen voor Vergaderingen, en Partijen. Lid Horecafé.

A. BRENKMAN.

WIE HELPT een net persoon, CAROSSIEREMAKER,

aan eene betrekking, ook genegen andere werkzaamheden te verrichten, onverschillig in welke branche, is vrijwilliger van den B. V. L., liefst den Haag of omgeving.

Brieven onder letter P. Th. M. bureau van dit blad.

ARNHEM. — GORISSEN, Hommelst. 29 en Kortestr. 30. Grootste Speciaalzaak Heerenhoeden — Heerenpetten Jongenspetten.

VOLKSBOND TEGEN DRANKMISBRUIK

HOTEL en KOFFIEHUIS

PRINSEGRACHT 120 — DEN HAAG

Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies. Goede en billijke consumptie en zeer smakelijk middageten. Gemakkelijk te bereiken met de tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

VACANT.

Voor Maag- en Leverkwalen

zijn er geen betere GENEESMIDDELEN dan die van het

„STAPHORSTER BOERTJE”

Vraagt gratis brochure.

Adres:

J. K. STEGEMAN G 92 — STAPHORST

Advertisement for VAN NELLE'S TABAK CITYBAAL, listing various tobacco products and prices: GROEN 20g, BLAUW 15g, ROOD 13g, GEEL 10g, PER 1/2 ONS IS KWALITEIT!

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CHT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Hernieuwd schrikbewind.

De sowjet-regering, onder leiding van Stalin oefent opnieuw een wreeden terreur uit op de lijdzame bevolking van het onmetelijke Russische rijk.

De bloedrode vlag met het sadistisch embleem van hamer en sikkel is bij vernieuwing het beangstigend teeken voor den vreedzamen zelfstandigen landbouwer, wiens klasse — volgens het woord van Stalin — zal worden geliquideerd!

De klasse van den koelak wordt in Rusland geliquideerd.

Het wordt met een klein aantal woorden gezegd, doch het beteekent weer een zee van menselijke ellende, uitgestort over een klasse der bevolking, welke een der sterkste waarborgen bood voor toekomstig herstel van het zoo bitter gelagen volk.

Deze klasse zal worden geliquideerd, d.w.z. uitgeroeid, vernietigd.

De zelfstandige landbouwer in Rusland wordt van zijn geheele bezit en van zijne zelfstandigheid beroofd.

Met geweld wordt hij gedwongen zich aan te sluiten bij de naar sowjetmodel gestichte gemeenschappen voor den landbouw; waar hij een leven krijgt, dat bij de werkverschaffing in de venen nog niet te vergelijken is.

Een stelselmatige ophitsing, zooals de revolutionairen in alle landen zoo uitnemend verstaan, heeft den koelak een merkteeken opgezet, als zou hij een uitwigger, een hamsteraar, een uitbouter zijn.

Waarlijk, zijn toekomstig lot, temidden van een vijandig proletariaat, is in één woord, beklagenswaardig.

Vijandschap tegen God.

Indien wel ééne zaak duidelijk openbaar gekomen is, dan is het wel de giftige vijandschap tegen God en Zijn dienste, die in het communisme hoe langer hoe meer aan den dag treedt.

Het communisme wordt beheerscht door een actief atheïsme, dat zich volkomen onbeheerscht overgeeft aan een felle bestrijding van allen godsdienst, tot zelfs dien van de Joden toe.

Ook ten aanzien van deze laatste is wereldgeschiedenis wereldgericht. Immers, het kan niet ontkend worden, dat de revolutie in Rusland voor een belangrijk deel door Joden is ontzetend en dat zij er de eerste jaren de vruchten van hebben weten te plukken.

Doch thans is alles, wat verband houdt met godsdienst in Rusland het doelwit van een woedend schrikbewind, zoodat de christenheid van de geheele wereld zich met beving afvraagt, wat er met de geloovigen in Rusland nog voor ergs zal gebeuren.

In de hoogere diplomatie en in de buitenlandse politiek der groote mogendheden schijnt voor een waarlijk christe-

lijke solidaire staatkunde geen plaats te zijn.

De sowjetregering is door tal van landen, uit mammonistische overwegingen, erkend en in den Volkenbond hebben de sowjetmachthebbers een ruime plaats gekregen, om hun fatalen invloed tot gelding te brengen.

Volkenbond en mogendheden schijnen doof te blijven voor al den jammer, welke er nu al jaren wordt uitgestort over het ongelukkige Russische volk. De oorzaak? Omdat het heerschende beginsel van onzen tijd zelf revolutionair, en onchristelijk is.

Kennen is nog geen erkennen.

Dit bleek wel uit de beraadslagingen van het Koloniaal congres, dat de s. d. a. p. kort geleden heeft gehouden, om haar richting te bepalen tegenover de z.g. Indische beweging. De woordvoerders op dit congres wisten, dat indien Indië losgescheurd zou worden van Nederland, de Indische volken worden overgeleverd aan toestanden, waarbij die in Rusland nog rooskleurig zijn.

Zij wisten, dat dan de Nederlandsche arbeidersklasse aan een onherstelbare werkloosheid, ja mogelijk aan hongersnood wordt prijsgegeven.

Zij wisten, dat dan de vrede in den Pacific groot gevaar loopt.

Zij wisten, dat de verschillende volken in Ned. Oost-Indië onmogelijk in staat zijn, om zichzelf te regeren.

Al deze dingen bleken de leiders van het congres uitnemend te verstaan.

Doch de vrees voor de communisten beheerschte hen geheel en al.

Vandaar hun zielig gekronkel, om eenerzijds den revolutionair te kunnen uithangen en anderzijds zich niet geheel en al aan den communist over te geven.

Vandaar hun steun aan de Indische revolutionairen en hun grove verwijtingen aan het adres onzer Regering.

Waardoor weer eens opnieuw naar voren kwam, welk een groot gevaar er is gelegen in de sociaal-democratische richting, aangegeven door den communistischen handwijzer.

Indien ooit, dan heeft ook ons land, en heeft ook Indië thans behoefte aan een doelbewust regeeringsbeleid, dat eenerzijds gericht blijft op meerdere verheffing van de Indische volken uit hun heidenschen en niet menschwaardigen staat, maar dat ook anderzijds het Nederlandsche wettige en door de eeuwen bevestigde gezag, onverzwakt handhaaft.

Zonder sterk gezag is geen vrijheid voor den inlander bestaanbaar.

TIJDSCHRIFTEN EN BOEKWERKEN.

Wij willen nog eens gaarne aanbevelen het belangrijke tijdschrift „Mavors”, Maandschrift (met Artilleristisch Tijd-

schrift) voor Officieren en Reserve-Officieren, voor Vaandrags en Kornetten.

Voor zeer luttelen prijs kan men, door zich op Mavors te abonneren, met weinig moeite op de hoogte blijven van al hetgeen een Reserve-Officier behoort te weten.

Nog dezer dagen ontvingen wij een buitengewoon handige Klapper op het Schietvoorschrift der Artillerie.

Met dergelijke uitgaven heeft Mavors velen sinds tal van jaren goede diensten bewezen.

Wij wenschen den Uitgever veel succes met zijn belangrijk werk.

KALENDER 1930.

Van den Secretaris van de Vereeniging „Ons Leger”, ontvingen wij een exemplaar van den zeer fraaie litografisch volmaakt schijnenden wandkalender voor 1930.

Deze bestaat uit 6 bladen; op elk blad zijn de data vermeld van 2 maanden, is een photographische weergave van een handeling van onze legerafdeelingen gedrukt en een historische uitspraak geplaatst van vooraanstaande mannen, waaruit duidelijk blijkt op welke zwakke gronden de actie der ontwapenaars rust.

Wij raden onze lezers aan een exemplaar van dezen kalender te bestellen bij den Penningmeester van „Ons Leger”, den heer E. J. H. J. Schut, Stationstraat, Tilburg (Gironummer Ons Leger 122686 Tilburg).

De prijs bedraagt slechts f 0.50.

Bij toezending van het geld wordt verzocht te vermelden „Kalender” en duidelijk naam en adres.

Gen. Luit.-Gen. H. Ch. A. Neeteson †

Te 's-Gravenhage is in den ouderdom van 78 jaar overleden, gep. Luitenant-Generaal H. Ch. A. Neeteson.

De thans ontslapene was tijdens de mobilisatie Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, die ook na dien tijd veel in het belang der Nederlandsche Weerbaarheidsbeweging heeft verricht.

Generaal Neeteson was Officier in de Orde van den Nederlandschen Leeuw en Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Onverschillig

Geen pakje koopt, de groote omzet en vrolijke verkoop waarborgt U dat STER-TABAK

altijd vers

van de fabriek in Uwe handen komt. Dit is een der vele voordeelen verbonden aan 'trooken van

STER-TABAK

JAARVERSLAG

van de

Nationale Landstorm Commissie
over 1929.

De samenstelling der Nationale Landstorm Commissie onderging in het jaar 1929 eenige verandering tengevolge van het bedanken van den heer Mr. Dr. L. N. Deckers wegens zijne benoeming tot Minister van Defensie.

De gelukkige omstandigheid, dat deze nieuwe werkkring Zijne Excellentie niet verhindert, van zijne belangstelling voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te doen blijken, is oorzaak dat de Commissie het niet al te zeer betreurt, een harer hooggewaardeerde medeleden, die van de oprichting af voor het instituut heeft geijverd, en wien de Commissie nog gaarne voor zijn velen arbeid hartelijk dank betuigt, te moeten verliezen.

In zijn plaats werd tot lid der Commissie benoemd de Heer A. N. Fleskens, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die bereids deze benoeming heeft aanvaard.

De Nationale Landstorm Commissie is thans samengesteld als volgt:

H. Colijn, Minister van Staat, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Eere-Voorzitter.

L. F. Duymaer van Twist, Generaal-Majoor b. d., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter.

J. R. Snoeck Henkemans, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mr. A. G. A. Ridder Van Rappard, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

A. N. Fleskens, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

J. H. Borel, Generaal-Majoor, Adjudant in buitengewonen dienst van H. M. de Koningin, Inspecteur der Infanterie, waarnemend Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

G. F. Boulogne, Reserve-Eerste-Luitenant der Veld-Artillerie, Secretaris.

Het bureel der Nationale Landstorm Commissie bleef gevestigd te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

WERKZAAMHEDEN DER NATIONALE LANDSTORM COMMISSIE.

1929 een jaar van rustige consolidatie.

Na de groote krachtsinspanning gedurende het jaar 1928, toen de voorbereiding van den zoo schitterend geslaagden Nationalen Landstormdag alle afdeelingen tot groote activiteit opriep, lag het voor de hand, dat het jaar, waarover dit verslag handelt, zou worden gewijd aan een rustige consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De vele kleine nooden der afdeelingen, verband houdende met de werving en registratie der Vrijwilligers, de schietoefeningen en -wedstrijden, de aanvulling van de Plaatselijke en Gewestelijke Landstorm Commissiën, de verkrijging en vernieuwing van schietbanen en met tal van andere oogenschijnlijk weinig beteekenende, doch niet straffeloos te verwaarloozende belangen, vroegen en verkregen allereerst aandacht, met het gevolg, dat opnieuw mag worden getuigd van een voortdurenden en krachtigen bloei van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Vooruitgang.

Het totaal aantal Vrijwilligers nam toe met 3430, waardoor de sterkte werd bereikt van 65950 Vrijwilligers.

OVERZICHT DER STERKTE.

Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm:

20 Landstorm Verbanden of Korpsen, samenvattende:

1206 Plaatselijke Afdeelingen van Bijzondere Vrijwilliger 1e Ban 45907 vr.; 2e Ban 10983 vr.; Het Vrijwillige Landstormkorps „Spoorwegdienst”, Het Vrijwillige Landstormkorps „Vaartuigendienst”, Het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst” 9060 vr.; Totale sterkte der Vrijwilligers 65950 vr.; waartoe behooren 1504 Res. Officieren.

Ten behoeve van de consolidatie van het Instituut waren werkzaam:

Nationale Landstorm Commissie 7 leden, 21 Gewestelijke Landstorm Commissiën 341 leden, 1018 Plaatselijke Landstorm Commissiën 4480 leden, 1 Landstorm Commissie uit „Pro Rege” 3 leden, 1 Landstorm Commissie uit den Bond van R.-K. Militairen-Vereenigingen 6 leden. Totaal aantal Commissieleden 4837 leden.

Werkzaamheden ten behoeve van de consolidatie.

Er werden twee landdagen gehouden, te Apeldoorn op 5 September 1929, n.l. voor de Verbanden „de IJssel”, „de Veluwe”, „de Veluwzoom” en „Twente” en te Boskoop op 7 September 1929 voor het Verband Gouda.

De landdag te Apeldoorn, welke door tal van Vrijwilligers uit andere Verbanden bezocht was, werd vereerd met een bezoek van Z. K. H. den Prins der Nederlanden, terwijl zoowel te Apeldoorn als te Boskoop de nieuw opgetreden Minister van Defensie tegenwoordig was.

Beide bijeenkomsten voldeden in alle opzichten aan de verwachtingen en boden een goede gelegenheid, om duizenden Vrijwilligers met hunne vrouwen in een schoone omgeving te verzamelen en weer eens op vreedzame wijze naar buiten te doen blijken van het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De vaandelwedstrijd en het vaandeldefilé te Apeldoorn deden zien, dat het aantal plaatselijke afdeelingen, welke in het bezit zijn gekomen van een vaandel, zich gaandeweg uitbreidt.

In Boskoop waren het de vlot verloopen schietwedstrijden, die aan vele Vrijwilligers de gelegenheid boden, om als een aangename herinnering aan dezen welgeslaagden landdag een schietprijs te bemachtigen.

Dank zij de medewerking van tal van militaire autoriteiten, voor den landdag te Apeldoorn o.a. van den Commandant van het Korps Rijdende Artillerie te Arnhem en voor dien te Boskoop van den Commandant van het 2de Regiment Veldartillerie te 's-Gravenhage, kon op beide landdagen een afwisselend programma worden uitgevoerd, waarvan o.a. het hippische deel zeer in den smaak viel.

Ook het optreden van eenige vertegenwoordigers van de landelijke rijvereeningen trok zeer de aandacht.

Eerewacht te Enschede.

Bij het bezoek van Hare Majesteit de Koningin aan Twente op 2 September 1929, mocht de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in dat Verband bij aankomst van Hare Majesteit te Enschede een eerewacht vormen.

Nadat Hare Majesteit de eerewacht had geïnspecteerd, verzocht Hoogstdezelve den Commandant, den Reserve-Kapitein G. W. Stroink, Haren dank aan de Vrijwilligers te willen overbrengen.

Alle deelnemers der eerewacht ontvingen een foto, welke werd opgenomen, toen Hare Majesteit de eerewacht inspecteerde.

Personalie.

Een drietal hooggewaardeerde medewerkers ontvielen de Landstormbeweging door overlijden, n.l. de Heeren L. van Pelt, secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie „Zuid-Holland: West”, Ds. A. Daran, Vice-Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „de Meijerij” en Kolonel b.d. F. H. Umbgrove, Voorzitter van de Provinciale Landstormcommissie „Zee-land”.

Hunne nagedachtenis zal in breeden kring worden geëerd, als die van mannen, welke hunne beste krachten hebben willen wijden aan de hoogste belangen van Vaderland en Vorstenhuis.

Herinneringsphoto-album van den Nationalen Landstormdag.

Het was een gelukkige gedachte, ter herinnering aan den Nationalen Landstormdag een photo-album te laten vervaardigen, ter uitreiking aan de Vrijwilligers. Hoewel reeds in Mei de oplage van ruim 60.000 exemplaren was gereed gekomen, werd met de uitreiking eerst aangevangen, nadat de zomermaanden waren verstreken.

De waarde van dit herinneringsgeschenk is niet weinig verhoogd door de opneming van een viertal photo's onzer Koninklijke Familie, waarvan elk der Leden een speciale photo, van hunne handteekening voorzien, wilde beschikbaar stellen.

Tal van Afdeelingen hebben in de voorbijgegangene herfst- en wintermaanden reeds een goed geslaagde vergadering gehouden, waarin het album aan de Vrijwilligers kon worden ter hand gesteld.

Landstormfilm.

Voor deze vergaderingen wordt dankbaar gebruik gemaakt van de door de Nationale Landstorm Commissie beschikbaar gestelde Landstormfilms, welke samengesteld zijn door opnamen uit het leven van ons Vorstelijk Huis en van gebeurtenissen, ontleend aan het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Groote deelneming aan de schietoefeningen en -wedstrijden.

De deelneming aan de schietoefeningen en -wedstrijden is belangrijk toegenomen. De nieuwe regeling van de schietoefeningen, waarbij indeeling plaats vindt in vier klassen en de titel van koningsschutter en scherpshutter kan worden verkregen, schijnt daarvoor zeer bevordelijk te zijn geweest.

Reeds hebben 231 Vrijwilligers den titel van koningsschutter behaald bij welke gelegenheid hun een brevet met bijbehorende medaille werd toegekend. 2533 Vrijwilligers ontvingen het brevet als scherpshutter.

Schietoefeningen tijdens de wintermaanden.

De invoering van het K. S. O. geweer blijkt allerwege voldoening te wekken, ook hierdoor, dat de afdeelingen met dit geweer ook in de wintermaanden — den tijd waarin de Vrijwilligers meestal het best de gelegenheid hebben — kunnen doorgaan met oefenen.

Ruim 22.000 Vrijwilligers namen in totaal aan de schietoefeningen en -wedstrijden deel.

Nationale Schietwedstrijd in 1930.

Deze verblijdende gang van zaken deed de gedachte opkomen, om een Nationalen Schietwedstrijd te organiseeren, waaraan Vrijwilligers uit alle Verbanden mogen deelnemen. Besloten is dezen in de maand Mei 1930 te 's-GRAVENHAGE gedurende een viertal dagen te doen plaats hebben.

Ten einde voor den Nationalen Schietwedstrijd de medewerking der Gewestelijke Landstorm Commissiën te verkrijgen, heeft de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie met de meeste Gewestelijke Commissiën reeds een vergadering gehouden, om de wijze van uitvoering te bespreken.

Bereids is door een Commissie van Voorlichting de technische regeling van dezen schietwedstrijd in studie genomen en mocht de medewerking van de Haagse Burgerwacht worden ontvangen voor de beschikbaarstelling van de schietbanen te Waalsdorp.

Verhooging der Rijksgelden.

Het zal wel geen betoeg behoeven, dat de zich steeds duidelijker openbarende levenskracht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ook verhooging der kosten van de schietoefeningen en van de andere middelen tot consolidatie met zich brengt. Dit werd ook door de Regeering ingezien. Het bracht haar er toe het bedrag der Rijksgelden voor het Instituut eenigszins te verhoogen, waarbij zij opnieuw de verklaring gaf in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm „een nuttige instelling” te zien.

Belangstelling der Regeering.

Van hare zorg voor het Instituut gaf ook blijk het in het begin van het geëindigde jaar van den Minister van Defensie ontvangen overzicht van de sterkte der verschillende lichten, waaruit de Bijzondere Vrijwillige Landstorm bestaat. In het begeleidend schrijven werd de toename van de Vrijwilligers der jongere lichten bevredigend genoemd en voortgezette werving onder hen aanbevolen, als zijnde noodig voor een krachtig voortbestaan van het Instituut.

Werving onder de jongere lichten der dienstplichtigen.

Dank zij de medewerking der Landstormcommissiën uit de Vereeniging „Pro Rege” en den Bond van R. K. Militairen-Vereenigingen, alsook van de Huisvaders der Militairen-Tehuizen, konden in de garnizoenen vele honderden nieuwe jonge Vrijwilligers worden ingeschreven, terwijl ook door de activiteit der Gewestelijke en Plaatselijke Landstormcommissiën en door die der Plaatselijke Leiders, vele Vrijwilligers, in totaal 3430, aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm konden worden toegevoegd.

Nieuw benoemde Secretarissen.

In een 5-tal Gewestelijke Commissiën werd een nieuwe Secretaris benoemd, n.l. voor de Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West”: de Reserve 1e Luitenant D. J. Karres, te 's-Gravenhage; voor de Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente”: de heer J. Wynia, Burgemeester van Denekamp; voor de Gewestelijke Landstorm Commissie „Monden der Maas”: de Reserve 1e Luitenant J. van der Wal, Hoofd der Openbare school te Hellevoetsluis, voor de Landstorm Commissie „Goeree en Overflak-

kee”: de heer A. A. Hogeweg, hoofd der Christelijke school te Stad a. h. Haringvliet en voor de Gewestelijke Landstormcommissie „Rotterdam” de Reserve 1e Luitenant F. D. van der Mast.

Werving onder de Reserve-officieren.

Hoewel het aantal aangesloten Officieren tot groote tevredenheid kan stemmen, zijn er niettemin enkele Verbanden, waarin een eenigszins ruimere toetreding gewenscht wordt. Maatregelen zijn voorbereid om hun aantal door een speciale propaganda op te voeren.

Jaarlijksche bijeenkomst met de Officieren.

Het aantal Verbanden, waarin jaarlijks een Officieren-bijeenkomst wordt georganiseerd breidde zich uit. Zulk een bijeenkomst werd in het afgelopen jaar gehouden in de Verbanden en Korpsen: „Friesland”, „Groningen”, „Drenthe”, „Twente”, „de IJssel”, „de Veluwzoom”, „Nieuwe Hollandse Waterlinie”, „Stelling van Amsterdam”, „Kennemerland”, „Alkmaar”, „Zuid-Holland: West”, „Dordrecht”, „West-Brabant”, „de Meijerij” en „Limburg”.

Voor een blijvende consolidatie van het Officierenkorps, tevens nuttig om ieder Officier omtrent zijn taak en positie in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te onderrichten, hebben deze kameraadschappelijke bijeenkomsten veel beteekenis.

Schietoefeningen voor Officieren met het nieuwe leger-pistool.

Na de invoering bij het leger van een nieuw automatisch pistool, met welks gebruik de Reserve-officieren bekend moeten zijn, hebben verschillende Gewestelijke Commissiën in samenwerking met de Verbandsecommandanten voor de aangesloten Reserve-officieren de gelegenheid geopend om met dit wapen te oefenen, hetgeen zeer op prijs wordt gesteld.

Vergaderingen met Plaatselijke Leiders.

Vergaderingen met Plaatselijke Leiders werden gehouden in de Verbanden en Korpsen: „Friesland”, „Groningen”, „Drenthe”, „Vollenhove”, „Twente”, „de IJssel”, „Veluwe”, „de Veluwzoom”, „Nieuwe Hollandse Waterlinie”, „Stelling van Amsterdam”, „Kennemerland”, „Alkmaar”, „Zuid-Holland: West”, „Gouda”, „Rotterdam”, „Dordrecht”, „West-Brabant”, „de Meijerij” en „Limburg”.

Ook de Plaatselijke Leiders blijken steeds meer van groot belang te zijn voor de instandhouding van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De op gezette tijden terugkerende vergaderingen met deze mannen maken het mogelijk dat een gemeenschappelijke wijze van consolidatie voor alle Afdeelingen over het geheele land wordt toegepast.

Samenwerking met de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Spoorwegdienst.

Evenals andere jaren werd ook aan deze korpsen door de Nationale Landstorm Commissie steun en medewerking verleend. Wat betreft het Landstormkorps Motordienst werden goede resultaten verkregen door de aanwijzing van eenige Officieren van dit korps, die als districtscommandant werden opgenomen in de Gewestelijke Commissiën.

Medewerking en steun van particulieren.

Naast de belangstelling welke de Regeering op velerlei wijze toonde voor het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, dient ook vermeld te worden, dat de Nationale Landstorm Commissie voor tal van bijzondere nooden van het instituut, krachtige medewerking en financieele steun mocht ondervinden, van de zijde van particulieren en van maatschappelijke instellingen. Van deze gelegenheid maakt de Commissie gaarne gebruik om voor deze blijken van belangstelling voor haren arbeid haar hartelijken dank te betuigen.

Nationale Schietwedstrijd voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm 1930.

De Nationale Schietwedstrijd zal worden gehouden te 's-GRAVENHAGE op Dinsdag 20 Mei, Woensdag 21 Mei, Donderdag 22 Mei en Vrijdag 23 Mei 1930.

De volgende wedstrijden zullen worden gehouden:

- a. Personeele wedstrijd voor alle Koningsschutters, (uitgezonderd voor de Officieren-Koningsschutters), scherp op 100 M.
  - b. Korpswedstrijd voor Scherpschutters, scherp op 100 M.
  - c. Korpswedstrijd voor Schutters 1e klasse, scherp 100 M.
  - d. Korpswedstrijd voor Schutters 2de klasse, scherp op 100 M.
  - e. Personeele wedstrijd voor Officieren op Legerpistool kaliber 9 m.M. (M. '25, No. 2, patroon No. 21) en Kaliber 7.65 m.M. (M. '25, No. 1, patroon No. 19), of op eigen automatisch pistool, mits geschikt voor Rijksmunitie.
- De overige nog in te voegen wedstrijden zullen worden gehouden op scherp of K.S.O. naar keuze.
- Alle af te vaardigen schutters ontvangen vrij vervoer.

Den schutters der Verbanden, die op éenzelfden dag heen en terug kunnen reizen, zal geen nachtlgies worden verstrekt.

Getracht zal worden elken dag de medewerking te verkrijgen van eenige Muziekkorpsen.

Er mag niet geschoten worden met medegebrachte geweren.

Goed ingeschoten geweren zullen op de baan worden verstrekt.

Officieren worden verzocht in uniform te verschijnen. De overige vrijwilligers worden hierin vrijgelaten.

Alle Koningsschutters en alle officieren mogen aan den Nationalen Schietwedstrijd deelnemen.

Als beginsel is aangenomen, dat de Officieren niet deelnemen aan een wedstrijd met andere Vrijwilligers.

Buiten de afgevaardigde Korpschutters en de deelnemende Officieren wordt door geen andere Vrijwilligers aan den Nationalen Schietwedstrijd deelgenomen.

Indeeling der wedstrijden.

a. Personeele wedstrijd voor alle Koningsschutters;

b. Korpswedstrijd voor scherpschutters;

c. Korpswedstrijd voor schutters 1e klasse;

d. Korpswedstrijd voor schutters 2e klasse.

Alleen voor vrijwilligers, geen Officier zijnde.

In elk dezer afdeelingen mogen uitkomen afgevaardigde 5-tallen schutters, tot één Verband of korps behorende, welke 5-tallen een z.g. Korps vormen. Per 5-tal mag één reserve-schutter worden aangewezen. Een schutter uit een hogere klasse, mag nooit voor een 5-tal in een lagere klasse uitkomen.

Houding: naar keuze; schijf: K.M.A. 694; wapen: M '95; munitie: scherpe patronen No. 1; afstand: 100 M.

e. Personeele wedstrijden voor Officieren.

Houding: staand; schijf: ringschijf; wapen: legerpistool Model 1925 kaliber 9 m.M. of model 1925 kaliber 7.65 m.M., dan wel eigen automatisch pistool, mits geschikt voor Rijksmunitie; munitie: patronen No. 21 of No. 19, afstand 20 M.

f. Personeele wedstrijd voor de Vrijwilligers beneden den rang van Officier, uitkomende in een der wedstrijden b, c of d, naar keuze op het geweer M '95 met scherpe patronen No. 1 of met het K. S. O. geweer met scherpe patronen No. 13.

Geweer M '95. Houding: naar keuze; schijf: K.M.A. 694; wapen: M '95; munitie: scherpe patr. No. 1; afstand: 100 M.

K.S.O. geweer. Houding: staand of knielend; schijf: K.M.A. 694a; wapen: K.S.O. geweer; munitie: scherpe patr. No. 13; afstand: 12 M.

Aantallen schutters, welke mogen worden afgevaardigd.

VERBAND	DEELNEMERS AAN DE KORPSWEDSTRIJDEN VOOR:		
	Scherpschutters	Schutters 1e klasse	Schutters 2e klasse
FRIESLAND*	30 (6 vijftallen)	60 (12 vijftallen)	30 (6 vijftallen)
GRONINGEN*	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
DRENTHE*	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
VOLLENHOVE*	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
TWENTE*	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
DE IJSSEL	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
VELUWE	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
VELUWZOOM	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
N.-H. WATERLINIE	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
STELL. v. AMSTERDAM	30 (6 ")	60 (12 ")	30 (6 ")
KENNEMERLAND	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
ALKMAAR	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
ZUID-HOLL.-WEST	25 (5 ")	50 (10 ")	25 (5 ")
GOUDA	10 (2 ")	20 (4 ")	10 (2 ")
ROTTERDAM	15 (3 ")	30 (6 ")	15 (3 ")
DORDRECHT	15 (3 ")	30 (6 ")	15 (3 ")
MONDEN DER MAAS	5 (1 ")	10 (2 ")	5 (1 ")
ZEELAND*	20 (4 ")	40 (8 ")	20 (4 ")
WEST-BRABANT	15 (3 ")	30 (6 ")	15 (3 ")
DE MELJERIJ	50 (10 ")	100 (20 ")	50 (10 ")
LIMBURG*	35 (7 ")	65 (13 ")	25 (5 ")

benevens de koningschutters en de officieren.

Logies voor één nacht wordt verstrekt indien noodig: aan de deelnemers uit de met * gemerkte Verbanden en Korpsen

Wedstrijdbepalingen.

Afdeeling A. (Personeele wedstrijd Koningsschutters).

Ieder doet een serie van 10 schoten, waarvan het laatste schot voor schot, desgewenscht voorafgegaan door ten hoogste 2 proefschoten.

Rangschikking: 1°. meest aantal punten in de 10 schoten tezamen; 2°. beste laagste — voorlaagste enz. schot; 3°. beste laatste — voorlaatste enz. schot; 4°. loting.

Prijzen: (pro memorie).

Afdeelingen B, C en D. (Korpswedstrijden scherpschutters, schutters 1e klasse en schutters 2e klasse).

Ieder der afgevaardigde schutters, voor een 5-tal uitkomende in een der Afdeelingen B, C of D, doet een serie van 5 schoten, desgewenscht voorafgegaan door ten hoogste 2 proefschoten.

Rangschikking: 1°. meest aantal punten in de 5 korpsseries tezamen; 2°. beste laagste — voorlaagste enz. serie; 3°. beste laagste — voorlaagste enz. schot (van de 25 schoten).

Prijzen: (pro memorie).

Opmerking: Eén Landstormkorps (Landstormverband) kan in iedere afdeeling slechts voor één prijs in aanmerking komen.

Afdeeling E. (Wedstrijd Officieren op pistool).

Ieder doet een serie van 6 schoten, desgewenscht voorafgegaan door ten hoogste 3 proefschoten.

Rangschikking: 1°. meest aantal punten in de 6 schoten; 2°. beste laagste — voorlaagste enz. schot.; 3°. meest aantal rozen (tienen), meest aantal negens, enz.; 4°. loting.

Prijzen: (pro memorie).

Afdeeling F. (Personeele wedstrijd voor schutters uitkomende in een der Afdeelingen B, C of D).

Zij die op geweer M '95 (met scherpe patronen No. 1) uitkomen, doen op dezelfde baan een serie van 5 schoten, onmiddellijk na het schieten van hun Korpsserie.

Zij die met het K.S.O. geweer (met scherpe patronen No. 13) wenschen te schieten, doen een serie van 5 schoten op een der K.S.O. banen, desgewenscht voorafgegaan door 2 proefschoten.

Rangschikking: 1°. meest aantal punten in de 5 schoten tezamen; 2°. beste laagste — voorlaagste enz. schot; 3°. beste laatste — voorlaatste enz. schot; 4°. loting.

Prijzen: (pro memorie).

Opmerking: Aangewezen reserve-schutters, die niet voor hun korps (groep van 5 schutters) zijn ingevallen, hebben, indien zij „personeel” schieten met scherpe patronen No. 1, eveneens aanspraak op ten hoogste 2 proefschoten.

Ordebepalingen.

1. **Wapens.** Geweren M '95 en geweren K.S.O. zijn op de banen aanwezig en wordt alleen daarmee geschoten. Het medebrengen van eigen wapens is verboden.

2. **Munitie.** Wordt gratis verstrekt. Het medebrengen van eigen munitie is verboden.

3. De schutters moeten zich op het schietterrein geheel gedragen naar de door de Commissie en den baancommandant te geven aanwijzingen. Er mag zich vóór den baancommandant niemand bevinden, die niet aan de beurt van schieten is.

4. Het is verboden, onder welk voorwendsel ook, zich te bevinden binnen de voor den schutter bestemde ruimte.

5. Het is verboden een wapen van een anderen schutter aan te raken zonder diens toestemming.

6. Het is uitdrukkelijk verboden op iemand aan te leggen, zelfs niet met een ongeladen wapen.

7. Elke poging tot bedrog heeft algeheele uitsluiting van den wedstrijd tengevolge.

8. De schutter moet zijn wapen zelf laden en niet voordat de baancommandant daartoe aanwijzingen geeft.

9. Indien het wapen van den schutter weigert of onbruikbaar wordt, maakt hij

plaats voor zijn opvolger doch hij wordt weer toegelaten, zoodra het gebrek is opgeheven of hij zich van een bruikbaar wapen heeft voorzien.

10. Elk schot, dat na het opnemen van het wapen den loop verlaat, is geldig.

11. Elke getroffen ring telt voor het naasthoogere cijfer.

12. Ingeval van twijfel omtrent de juistheid van een aanwijzing, is de schutter bevoegd deze te doen herhalen, mits voor het volgende schot valt.

13. Persoonlijk onderzoek naar de juistheid der aanwijzing van de observatiepost, is verboden; doch ingeval de Commissie zulks noodig mocht achten, zal van harentwege een onderzoek worden ingesteld.

14. De Wedstrijdcommissie is niet verantwoordelijk voor tijdens den wedstrijd voorkomende ongevallen. Ieder schutter blijft aansprakelijk voor alle ongelukken van welken aard ook, door zijn schuld of toedoen ontstaan.

15. De wedstrijdcommissie, kenbaar aan een groene roset, beslist, zonder recht op appèl, in alle geschillen. Alle schutters worden geacht hare uitspraak te aanvaarden, door het feit van hunne deelneming aan den wedstrijd.

16. De 5-tallen melden zich geheel voltallig, voor den Korpswedstrijd bij den baancommandant.

Iets over devaandels der Landstormkorpsen.

De aanbidding van een Vaandel aan het Vrijwillige Landstormkorps „Rotterdam”.

Bij K. B. van 14 Mei 1908 werd de Luitenant-Kolonel A. N. C. S. van Buren, oud-Commandant der Schutterij te Rotterdam, benoemd tot Commandant van het Weerbaarheidskorps, dat den naam droeg van „Het Vrijwilligerskorps Rotterdam”.

1908—1913. Gedurende deze jaren hadden vele oefeningen plaats. Meermalen werden groote militaire marschen gemaakt, steeds begeleid door het Muziekkorps. In 1912 nam het Muziekkorps deel aan een Internationale festival te Bergen-op-Zoom en in 1913 aan een festival te Antwerpen.

1914. Door de mobilisatie 1914 verloor dit korps, wegens het opkomen, een groot deel van zijn mannen. 31 Juli werd door den Commandant na overleg met zijn officier telegrafisch de diensten van het Korps aan H. M. aangeboden. Hierop kwam telegrafisch antwoord dat dit werd aanvaard. 1 Augustus en volgende dagen werd door den onvermoeiden Commandant, daartoe bijgestaan door zijn officieren en verder kader krachtig de werving van nieuwe leden aangevat. Na de oproeping meldden zich honderden stadgenooten aan, zoodat de ruimte in het Beursgebouw te klein bleek.

Op 2 Augustus werd met de muziek aan het hoofd uitgerukt, na afloop daarvan lieten zich vele burgers als lid inschrijven. Uiteraard moesten velen worden afgevoerd.

Het Muziekkorps onder directie van den kapelmeester Dorrenboom verleende daar-

bij hare medewerking om de stemming er in te houden en de administratieve dien- sten te verlichten van den Kwartiermeester De Bruijn.

Door het inwerking treden van het K. B. dd. 4 Augustus 1914 No. 49, ging het korps Koninklijke Scherpeschutters in zijn geheel over tot den landstorm. Aanvankelijk kreeg het den naam van Landstormafdeeling „Rotterdam II” (voetvolk) ter onderscheiding van de ongeveer gelijk- tijdig gevormde afdeeling Wielrijders, het- welk den naam van „Rotterdam I” ver- kreeg.

Het korps was inmiddels, hoewel velen moesten worden afgewezen, sterk gegroeid.

1915. Verschillende groote en kleine oefeningen werden gehouden. De Park- kade (Heuvel) was over het algemeen het oefenterrein, later werd voor kleine oefeningen het Beursgebouw benut. Velddien- sten enz. werden in de omgeving van Rot- terdam gehouden.

Bij het korps waren intusschen benoemd de Res. 1e Luitenant Mr. W. A. C. van Dam en B. C. D. Hanegraaff, die met het bevel van resp. de 1e en 2e Cie. werden belast.

1916. Bij beschikking van den Opper- bevelhebber van Land en Zeemacht dd. 6 Jan. 1916 No. 150 werden de afdeelin- gen in omliggende gemeenten aan de afdeeling Rotterdam toegevoegd en ver- kreeg dit de naam van Landstormkorps Rotterdam.

Door de Vrijwilligers werd aan den Commandant een Korpsvaandel aangebo- den. Bij K. B. van 23 Mei 1916 No. 101 werd bepaald, dat aan het Vaandel van het Korps dezelfde eerbewijzen zouden worden gegeven als die van de Legervaan- dels.

Bij beschikking M. v. O. van 11 Juli 1916 II Afd. No. 116 is de beschrijving van het Vaandel aangegeven. Deze luidt als volgt:

Afmetingen, doek en kleur als die der Vaandels van de regimenten Infanterie, met stok, kwasten en leeuw;

de voorzijde van het Vaandel versierd met het Koninklijk Nederlandsche Wapen, als voornelde Vaandels;

de achterzijde versierd in het midden met het naameijfer W van Hare Majesteit de Koningin, gedekt met den Koninklijken Kroon;

daaronder:

Landstormkorps
Rotterdam.

Op 10 Juli had de plechtige uitreiking van het Vaandel plaats door den Gene- raal-Majoor Neeteson, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm op het Parkveld aan den Westeedijk te Rotterdam.

Des namiddags om 3 uur marcheerde het Landstormkorps Rotterdam onder Commando van den Reserve Kapitein J. A. Munniks de Jongh, de 1e Compagnie onder bevel van den Res. 1e Luitenant Mr. W. A. C. van Dam de 2e Compagnie onder bevel van den 1e Luitenant B. C. D. Hanegraaff, de 3e Compagnie onder bevel van den 1e Luitenant J. D. C. van Beetum, met de muziek van het Korps aan het hoofd en aan het slot de ambulance-afdeeling, de compagnieskarren, den keuken- wagen en de zoeklicht-afdeeling het Heu- velterrein op, waar een groot aantal hoofd- en subalterne-officieren met den Luite- nant-Kolonel van Buren de troep opwachten. Ook zeer vele Rotterdamsche notabelen en autoriteiten met hun dames waren daar, onder hen de Hoofddecommissaris van

De Russificatie.

Alexander III was een voorstander van de russificatie der rand-landen: Polen, Finland en de Oostzeelanden (Letland, Estland en Litauen). Hij trachtte de ger- manisatie te weren. Alhoewel de Duit- schers slechts 1% der bevolking uit- maakten, vormden zij in het Departement van Buitenl. Zaken 57% der am- btenaren, van Oorlog 46%, van Marine 36%, van de Hofhouding 39%; 41% der „Russische” generaals waren Duitschers. Deze russificatie leidde tot troebelen in de landen der nationale minderheden (dus in den Russischen rand) en tot onver- kwikkelijke intriges in de hogere bevol- kingsklassen.

Aangezien Alexander III niet alleen de nationaliteit, maar ook de orthodoxe re- ligie aan zijn onderdanen wilde opdrin- gen, kwamen ook de Joden in het ge- drang. Van 1881—1889 hadden in Zuid- Rusland talrijke pogroms plaats, waar het grauw vrij spel gelaten werd in het vermoorden, berooven en verkrachten. De mentaliteit, die deze pogroms be- heerschte, vinden wij het markantste terug in de volgende gezegden. De plun- deraars hadden als motto: „Als ontbijt eten wij de Joden op, als middagmaal gebruiken wij de landheeren en als avondmaal de priesters.” Alexander III getuigde eens tegen generaal Goerko: „Weet u, ik vind het prettig, wanueer de Joden geranseld worden!”

In 15 Zuid-Westelijke gouvernementen en in Polen werd een „tijdelijk regle- ment” voor de Joden ingesteld, hetwelk tot de revolutie van 1917 werd gehand- haafd. Daardoor mochten de Joden al- léén in steden wonen en niet op het platteland: zij mochten géén ambten be- kleeden en moesten speciale belastingen betalen. Aan de scholen mocht maar een bepaald aantal leerlingen en studenten Joodsch zijn, (de z.g. „numerus clausus”) Ook mochten de Joden voor de ge- meenteraden géén actief of passief kies- recht uitoefenen. Honderduizenden Joden emigreerden naar Amerika; de intellec- tueelen ook naar Frankrijk en Zwitser- land, van waaruit zij contact hielden met de Russische revolutionairen. Dit ver- klaart ons o.a. reeds een geheel deel der on-

Politie A. H. Sirks en de havenmeester Willinge.

Even later kwam ook de Burgemeester Mr. A. R. Zimmermann en werd begroet door de militaire autoriteiten, onder wie werd opgemerkt den Kolonel van Hoek, Territoriale Bevelhebber in Zuid-Holland den Garnizoenscommandant, Luitenant- Kolonel van Toorenburg, met den 1e Luitenant Plaatselijk Adjudant Bowier, Luitenant-Kolonel Wijnands van het Korps Mariniers, Luitenant-Kolonel Keiser, Commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland-West, Luitenant-Kolonel Lansdorp, Stationscommandant, den Ma- joor van den Generalen Staf ten Bosch, Etappen-Inspecteur, e.a.

Per auto uit den Haag arriveerde om 3 uur Generaal-Majoor H. C. A. Neeteson, Inspecteur van den Vrijwilligen Land- storm, met zijn Adjudant, en als vertegen- woordiger van den Minister van Oorlog, Luitenant-Kolonel T. F. J. Muller-Mass, Hoofd der 2e Afdeeling van het Departement van Oorlog, met zijn adjudant.

Het Korps was inmiddels opgesteld in orde van parade en Generaal Neeteson schreed met de andere Hoofdofficieren en den Burgemeester langzaam de rijen langs, sprak hier en daar een man aan en toonde vooral belangstelling voor de dragers van militaire medailles.

Toen werd de carréformatie bevolen en in dat carré traden de Hoofdofficieren, (de Adjudant - onderoff. - Vaandeldrager van Beek met het nog omhulde Vaandel stond daar toen reeds) en Generaal Neeteson sprak Overste van Buren en zijn sol- daten toe met de volgende rede.

„Officieren, onderofficieren en verdede vrijwilligers van het Landstormkorps Rotterdam,

middellijke hulp uit Zwitserland voor de revolutie van 1917.

De economie.

De R. finantiën verkeerden in een paniektostand. De roebel daalde tot 50 % der nominale waarde. 3) Teneinde de herstelde koers te handhaven werden nieuwe belastingen en accijnzen inge- voerd, vooral op suiker, tabak, lucifers, e.d. Brandewijn werd een staatsmonopolie, de alcohol leverde dan ook in 1902 ongeveer 30 % van het staatsinkomen op. De invoerrechten stegen met... 76 %. De regering liet de indirecte belastingen stijgen en de directe dalen, waardoor de boeren in verhouding méér dan de land- heeren dienden op te brengen.

Door de buitenlandsche leeningen, die telkens tekorten moesten dekken, ont- stonden de beruchte Russische effecten, die vele West-Europeanen na de revolutie van 1917 tot den bedelstaf brachten. Zonderlinge verhoudingen heerschten in de R. staatshuishouding: oorlog en marine verzwoegen 25 % van het budget, onder- wijs... 2 % en landbouw (het zwaarte punt van Rusland)... 1—1½ %.

De R. schuldenlast steeg met... mill- arden. Ongeveer in 't jaar 1900 bedroeg deze: 16 milliard roebel, grootendeels afkomstig van het wanbeheer tijdens Alexander III.

Buiten dit staatspauperisme steeg het volkspauperisme, doordat de R. groot- industrie en huisindustrie het plattu- land leegzoo. Nieuwe emigraties waren het gevolg en... nieuwe aanwassen van de werklozen-cijfers!

De arbeidersstand verkeerde in een wanhopigen toestand. Ongeveer in 't jaar 1900 was 14 roebel per maand een nor- maal loon. Het jaarloon verliep tusschen 213 en... 64 roebel! 4)

Ook het boete-stelsel op de fabriek- werkte demoraliseerend.

De boerenstand verkeerde economisch in ongeveer denzelfden toestand als tijdens de lijfeigenschap. De volgende cijfers „zeggen” dienaangaande véél: in de tien jaren voor 1900 hadden 7 % boeren geen akkers, 10 % verhuurden hun akkers aan

XVIII. De Russische Geschiedenis.

Alexander III (1881—1894).

Zijn politiek.

Alexander II had 2 zonen, Nicolaas, die in 1865 stierf, en Alexander III, geb. in 1845, gehuwd met Maria Feodorovna (Dagmar) prinses van Denemarken. Alexander III, opgevoed door den reac-

tionnairen hoogleeraar *Pobjedonostsen*, „den kwaden genius” van Rusland, had een middelmatig verstand, was uiterst primitief van natuur, koppig, heerszuchtig en bezitter van het waandenkbeeld, dat de autocratie een goddelijke instelling was.

Een vooruitstrevend volksecomité was bereid de revolutionaire actie te staken, mits aan de volgende voorwaarden werd tegemoet gekomen: amnestie der politieke gevangenen, volksvertegenwoordiging, steunende op het algemeen stemrecht, vrijheid van pers, van woord, vereeniging en vergadering. Alexander III, die eerst door *Loris-Melikow* 2) geleid werd en genegen bleek toegevend te zijn, werd daarna door zijn reactionnair opvoeder bepraat. Prof. Pobjedonostsen bleef van 1881—1904 de binnenlandsche politiek beheerschen.

Deze politicus gebruikte daartoe midde- len, die ons, West-Europeanen, dééls tijd- genooten van dezen politicus, met verba- zing vervullen. Hij richtte o.a. de „Heilige Liga” op om de vijanden van den troon met alle middelen, ook door moord en pro- vocatie, te bestrijden. Twee dagbladen werden daartoe opgericht: een liberaal en een revolutionair, de „*Právda*”. Dit laatste diende alleen als... provocatie en middel om de namen der revolutionairen aan de staatspolitie over te leveren!

Alexander III liet slechts 13 politieke doodvonnissen voltrekken. Zooveel doenlijk werden alle revolutionairen in kazemat- ten opgesloten of naar Siberië verbannen. Het gevolgde régime was tenslotte zóó bar- baarsch, dat hij onder drang van Europa verzachtende maatregelen moest treffen.

De standen.

De beruchte „Derde Afdeeling” werd afgeschaft en vervangen door de „ver- sterkte” en „buitengewone” bewaking, waardoor de gouverneurs alle „verdachten” naar willekeur konden uitleveren aan het „Politie-Departement”. De censuur werd streng toegepast. Vooral onder de stu- denten, die uniform moesten dragen, ont- stond gisting. Filosofie en staatsrecht werd beperkt. Vrouwen als studenten ge- weerd. Alleen een bepaalde klasse werd tot hogere studiën toegelaten. De oprichting van bibliotheken en leezalen werd tegen- gegaan!

Niet alleen de intellectueelen ook de boeren raakten in het gedrang. Door de toenemende bevolking bleken hun akkers niet voldoende levensonderhoud op te leveren. De arme boeren werden de knechten van de rijke, de zoug. „koelaks”. Duizenden boeren trokken naar de steden, naar het steppen-rijke Zuiden en naar Siberië, als emigranten.

De adel, vooral de landheeren, misten de energie om hun bedrijf te moderniseeren. Het geld, dat zij ontvangen hadden als vergoeding van lijfeigenen voor lander- rijen, gebruikten zij om goede sier te maken en niet voor productieve doelein- den. De adel verarmde. Staatsbetrokkingen werden meer gambieerd dan voorheen. In 1885 richtte men een Edellieden-Bank op, die tot vele finantieele mistoestanden leidde.

Het Korps Koninklijke Scherpschutters te Rotterdam, voortgekomen uit de Vereeniging tot Bevordering van 's Lands Weerbaarheid', bleef niet achter. Immers, haar Commandant, Uw tegenwoordige Chef, stelde zich als een der eersten, reeds op 31 Juli per telegram beschikbaar, met het gevolg, dat degenen, die van zijn korps toen niet in het leger overgingen, gevormd werden tot een Landstormafdeling, al spoedig ter sterkte van 350 man, in 2 compagnieën verdeeld, die in weerwil dat toen nog niet zoo dadelijk van Rijkswegen uniformen konden worden verstrekt, dank zij vooral de mildheid van den Commandant en van een vaderlandslievend ingezetene van Rotterdam, in eigen uniform gekleed werden, waardoor het militaire voorkomen in hooge mate bevorderd werd.

Maar hetgeen bovenal hier te Rotterdam zoo te waardeeren valt, is dat niet-tegenstaande den reeds zoo lang durende mobilisatie-toestand, zonder dat Nederland, ongetwijfeld tot ons aller vreugde, tot dusverre betrokken is geworden in den onzaligen oorlog, de goede geest bij den Vrijwilligen Landstorm ten voorbeeld aan allen onverflauwd blijft bestaan.

Toen dan ook Uwe afdeeling in getalsterkte bleef toenemen, is zij eenige maanden geleden veranderd in een Landstormkorps, met toekenning van grootere bevoegdheden aan Uw Commandant.

Nog duidelijker kwam die goede geest aan het licht, toen gij onderofficieren en verdere vrijwilligers, Uw Commandant op 3 Mei j.l. verrastet met de aanbidding van een Vaandel voor het korps. Groter blijf van waardeering voor Uw benindende Chef, die zich zulke groote opoffe-

ringen voor U allen getoest, kondt gehem niet geven; die aanbidding strekt U allen tot eer, tot groote eer. Door geen andere daad, zoolang wij buiten den oorlog blijven, kon door U het bewijs geleverd worden van Uw onverzwakte gehechtheid aan Uw Korps, in het algemeen van den uitmuntenden geest, die in Uw Korps heerscht.

En zoo is thans het Landstormkorps Rotterdam hier ter plaatse gesteld om het nieuwe vaandel in zijn gelederen op te nemen en valt mij de eer te beurt dat Vaandel over te dragen in tegenwoordigheid van tal van autoriteiten en verdere belangstellenden in deze plechtigheid."

Thans bood de generaal het Vaandel aan en besloot:

„Welnu mannen, ter bezegeling van deze U heilige voornemens, noodig ik U uit met mij uit volle borst in te stemmen met een drievoudig:

LEVE DE KONINGIN!

Daverende hoezee's klonken over het veld. Dorrenboom's Korps speelde het Wilhelmus, waarna Overste van Buren, in de hand een prachtig bewerkt oranje Vaandel, aan de eene zijde het Nederlandsche wapen, omgeven links door een eikentak en rechts door een palmtak, langs de rand geborduurde lauwertakken en aan de andere kant het opschrift „Landstormkorps Rotterdam" waarop een gekroonde „W": op den stok van het vaandel een liggende leeuw met zwaard het woord nam en in naam van zijn korps dankte voor de indrukwekkende plechtigheid. Hij legde de belofte af, dat van den oudsten tot den jongsten man in het Korps — waartoe ook een af-

de rijke boeren (de „koelak's"), bij wie ze als knechts dienden, 27 % had geen werk-dieren. In het begin der 20e eeuw telde Eur. Rusland 50 miljoen boeren (zielen), waarvan 17 miljoen geen landbouwers meer waren (18.7 %) en 11 miljoen grond moesten pachten (12.1 %). 70 % boeren konden uit hun bedrijf niet in hun onderhoud voorzien; 20 % hadden geen voldoende onderhoud voor hun dieren; slechts 9 % hield een overschot per jaar over. In het rijkste Russische gebied, de Zwarte Aarde, hield een gezin van 5 zielen, per jaar ongeveer 80 roebel over!

Natuurlijk braken afgrijpselijke hongersnooden uit. Bang voor een agrarische revolutie verbood Alexander III aan de intellectueelen om de geteisterde landstroken te bezoeken. De bolsjewiki volgden dit voorbeeld naderhand na, zooals zij trouwens in meer zaken de tsaristische reactie navolgen!

De „overbodige monden", een R. uitdrukking voor paupers in industriële en agrarische landstroken, moesten wel emigreren, wilden zij niet ten gronde gaan. Velen kozen den Kaukasus en Midden-Azië, de meesten Siberië. In 1885 en de volgende jaren emigreerden daarheen 900.000 zielen, in 1897 e.v. jaren 1½ miljoen en in 1906 e.v.j. 3½ miljoen zielen!

De spoorwegen verkeerden eveneens in een deplorabelen toestand. Van 1880-1905 werden 35.000 werst⁵⁾ spoorlijnen aangelegd. De staat, die een staatsmonopolie van de spoorwegen wenschte te maken, bouwde of kocht spoorlijnen en werd in beide gevallen door omkoopbare ingenieurs schandelijk afgezet. In 1904 had de staat 2/3 der spoorlijnen in handen en boekte een jaarverlies van 64 miljoen roebel.

Indien men onbevungen en objectief deze cijfers waarneemt, kan het niemand verwonderen, dat dit land aan den rand van den afgrond stond. De logge massa, boeren en arbeiders, kon zichzelf niet in beweging zetten. Daartoe ontbrak het intellect en de energie. Een kleine minderheid, getergd door het tsaristisch regime, behept met een meedoogenloos Marxisme, speculeerend op beloften, het débacle van den wereldoorlog handig-aangrijpend, wierp zich zelf daartoe op! Hoe dat moge-

lijk was kan men uit bovenstaande uiteenzetting reeds aanvoelen.

Buitenland.

Na verlies van den Fransch—Duitschen oorlog, stond Frankrijk in Europa vrijwel alleen en vond aansluiting bij Rusland, dat een anti-Duitsche politiek voerde. De Russische leeningen vonden vooral in Parijs plaats, vandaar dat zoovele Franschen na de revolutie van 1917 gedupeerd werden. Frankrijk financierde de R. spoorlijnen. Een Fransch escader bezocht Kroonstad en de reactionnair Alexander III stond stram in de houding voor de Marcellaise! Een Russische escader bezocht Toulon en vandaaruit werd de marine-bemanning in Parijs bewierookt. In 1893 kwam het Fransch—Russisch bondgenootschap tot stand.

Ondanks Duitschland en Engeland, ondanks het ontsnappen of verhinderen van oorlogsverklaringen, zette Rusland in Azië zijn expansie-politiek voort. En Rusland vormde een Trans-Kaspische provincie, bezette Merw⁶⁾ en het Afghaansche gewest Pende. Rusland domineerde, ondanks Engeland, in Noord-Perzië en legde in 1891 de Trans-Siberische spoorlijn aan, die centraal-Rusland met den Stillen Oceaan verbond. Wladiwostok werd het eindpunt.

Toen in 1894 Japan China versloeg, greep Rusland ten voordeele van China in, garandeerde aan China een Fransche geldleening, maar mocht zijn spoorlijn door Noord-Mandjoerije leiden en van 7112 op 6200 werst verkorten.

Het intellect.

Toen onder Alexander II en III, het sociale reveil in Rusland hoogtij vierde, ontstond een literair bloeitijdperk, gebaseerd op de tijdsomstandigheden. De schrijvers Dostojevsky, Toergenzew en vooral Tolstoj werden wereldberoemdheden, die in vele talen hun werken vertaald zagen.

Het sociale intellect maakte de volgende worsteling door die in West-Europa vrijwel onbekend bleef, n.l. de strijd tusschen de marxisten, die al hun hoop op den fabrieksarbeiders gevestigd hielden en de „narodniki", die in de boeren de verver-

deling weesjongens behoorde — de belofte van trouw aan het vaandel hoog zullen houden.

Overste van Buren overhandigde dan het Vaandel aan den Vaandeldrager, en stelde zich aan het hoofd van zijn Korps voor het defilé.

Na afloop daarvan had hij de gelukwenschen van de aanwezige officieren in ontvangst te nemen.

Alvorens hij zich toen weer aan het hoofd van zijn Korps stelde trad Generaal Neeteson op hem toe en betuigde Overste van Buren zijn groote tevredenheid over de houding van het Korps, betuiging, die de vertegenwoordiger van den Minister van Oorlog nog eens voor zichzelf herhaalde.

1917. In dit jaar werden diverse oefeningen op groote en kleine schaal gehouden. Schietoefeningen en dergelijke.

De Kapitein H. C. van Cappelle kwam over van de Afdeeling Twente en werd belast met het bevel over de 3de Compagnie.

1918. Ook dit jaar werden nu en dan oefeningen gehouden, benevens een schietwedstrijd.

Op 12 November werd het Korps opgeroepen en gemobiliseerd. Alle vrijwilligers waren in het Beursgebouw aanwezig, in uniform gekleed, gewapend en verder uitgerust.

Terstond werden eenige detachementen gevormd en ter bewaking naar de verschillende stations en aangrenzende terreinen gedirigeerd.

Het Korps bleef tot en met 19 November 1918 onder de wapenen; en nam deel aan het defilé voor den Burgemeester op Woudestein en aan de optocht bij de komst van H. M. de Koningin te Rotterdam.

keljking van hun socialistisch ideaal meenden te zien.

Vooraf van uit Zwitserland bestookten de marxisten de tsaristische régimes der laatste honderd jaren.

Het sociale intellect werd tevens de haard der aanslagen op tsaren en gouverneurs. Zoowel bij de staatspolitie als bij de binnenlandsche ambtenaren kon men steeds provocateurs, verklikkers en omkoopbare individuen vinden. Als men bedenkt, dat Rusland in de dagen van Alexander III ongeveer 440.000 omkoopbare ambtenaren bezat, is alles op dit gebied, zelfs voor ons het onwaarschijnlijkste, verklaarbaar.

In 1883 werd te Genève de eerste Russische marxistische organisatie opgericht, genaamd „Bevrijding van den Arbeid". Deze spande haar net over geheel Rusland. Alle sociale intellectueelen vonden bij haar onderdak.

Einde van Alexander III.

Den eersten aanslag op Alexander III organiseerde in 1886 een groep onder leiding van Alexander Oeljanow, een broeder van Lenin. In 1887 trachten 5 studenten bommen naar hem te werpen, maar werden ontwapend en daarna opgehangen.

In 1888 had het treinongeluk te Borki⁷⁾ plaats, op de lijn Sebastopol—St. Petersburg. De tsaar en zijn gezin dejeuneerden in den trein en gebruikten juist een entremet van fruit. Een verschrikkelijke ontploffing weerklonk. De lakei, die juist opdiende, werd gedood, met vele andere beambten. Echter was dit ongeluk waarschijnlijk te wijten aan den tsaar-zelf, die té hooge eischen aan de snelheid der twee treinlocomotieven gesteld had!

De tsaar leed aan een nierziekte, waaraan hij gestorven is. Slechts één man kon hem in zijn laatste levensmaanden enige „ontspanning" brengen: generaal Tcherevine. Samen kaartten en dronken zij. De generaal verschaftte den tsaar cognac, die hij in platte flacons in zijn wijde laarschachten binnensmokkelde.

Daar het Alexander III vanwege zijn nierziekte streng verboden was te drinken, wachtten de tsaar en de generaal het gunstige moment af, knipten tegen elkaar een oogje en dronken dan ieder in één teug

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
VAANDELS BEKERS
MEDAILLES **VLAGGEN**
Vervaardiger der REGIMENTSVANDELS
— dus —
Nederlands
— Beste Adres

Een kern van deze vrijwilligers (officieren, onderofficieren en soldaten) verbond zich later als bijzondere vrijwilligers en vormt thans met later aangesloten dienst- en reserveplichtigen het tegenwoordige Landstormkorps Rotterdam.

1919. Op 1 Juni 1919 werd de Luitenant-Kolonel van Buren op diens verzoek eervol ontslagen en het bevel opgedragen aan den toenmaligen Kapitein H. C. van Cappelle, die 1 Augustus d.a.v. tot Majoor werd bevorderd. In verband met het organiseren enz. der vooroefeningen bij het Korps werd 1 Mei 1922 voor wat de vooroefeningen en de dagelijksche dienst betrof, het bevel waargenomen door den Majoor H. Dijkstra van 15 R.I., voorts werd het bevel waargenomen door de Majors E. A. W. Dhont, F. E. Knoote en G. Le Poole; laatstgenoemde werd in verband met de reorganisatie van den Landstorm op 1 Mei 1926 eervol ontheven van het bevel en werd dit opgedragen aan den inmiddels tot Res. Luitenant-Kolonel benoemden Res. Majoor H. C. van Cappelle.

een flacon leeg. „Armoë maakt vindingrijk, nietwaar Tcherevine"? sprak dan de tsaar en kreeg als antwoord: „Ja Sire"; en zij dronken, totdat de tsaar zijn gemalin en kinderen in angst-aanjagende dronkenschap van zaal naar zaal opjoeg...!

Ná een jachtpartij, kreeg hij een bloedspuwing en begon aan zijn trawant te vertellen: hóé lastig het geweest was om de keizerlijke waardigheid te hebben uitgeoefend, — hij was liever regimentsecommandant gebleven. Dan had hij regelmatig de kerk kunnen bezoeken en aan kloosters icona ten geschenke kunnen geven. Zijn ziekenkamer werd verontreinigd door zijn vier honden...

Hij stierf te Yalta 20 Oct. (2 Nov.) 1894 in het kleine paleis van Livadia.⁸⁾

Alexander III was de voorganger van Nicolaas II.

Met hem staan wij op den drempel der Russische revolutie. Vanaf dien drempel hebben velen onzer, zijne tijdgenooten het gevaar zien naderen, stap voor stap, onheilspellend als een fata morgana, met schijnbeloften, met omkoopbare officieren en ambtenaren, verarmde arbeiders en boeren, niet te ontwarren finantiën en schuldenlasten, met slechts één middel om orde en gezag te handhaven: de bevelschriften tot gevangenneming van de Staatspolitie en de ranselende knoet der Kozakken!

Rusland, het land der moreele en materiele paupers, was rijp voor de revolutie. Arm Rusland!

Luitenant ARCHIBALD.
(Wordt vervolgd.)

¹⁾ Overeenkomstige jaartallen uit de vaderl. geschiedenis: Willem III (1849-1890), Emma, regentes (1890-1898).

²⁾ Loris-Melikow, de binnenlandsche dictator onder Alexander II, zie schets XVII, 7e kolom.

³⁾ 1 roebel = 100 kopeken = ongeveer f 1.25.

⁴⁾ Dus een jaarloon tusschen f 176.25 en f 80.—

⁵⁾ 1 werst = 1.066 K. M.

⁶⁾ Merw in de Trans-Kaspische provincie. Pende, op de grens dezer provincie en Afghanistan.

⁷⁾ Borki, in gouvernement Charkow (Zuid-Rusland).

⁸⁾ Yalta in de Krim, aan den Zuidpunt.

Een sprong van TIENDUIZEND abonné's

doen wij, als alle Plaatselijke Commissiën met den Plaatselijk Leider c. q. Agent voor ons blad in de eerstkomende maand elk 10 nieuwe abonné's (hetzij uit de vrijwilligers of uit de particulieren die in onzen arbeid belang stellen) inboeken voor het Landstormblad.

WILT U HIERAAN MEDEWERKEN?

**VANDELS
VLAGGEN
LOVEN**
MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF EN RIJKS
LEVERANCIER

ZUID-HOLLAND-WEST.

Januari-Overzicht.

Tusschen 6 Januari, toen overste Donker (dien wij met zijn 73sten verjaardag van harte gelukwensen!) in Loosduinen gesproken heeft en 30 Januari, toen we in 's-Gravenzande zoo'n opbouwenden avond hebben gehad, ligt een rij bezoeken aan allerlei afdeling van ons Gewest, waarbij we met bijzonder genoegen terugdenken vooral aan die kring van plaatsjes ten Noorden van Alphen, waar de heer E. de Goede ons op zoo'n prettige wijze rondgevoerd heeft.

De Landstorm groeit in Z. H. W. Dat blijkt uit tal van verschijnselen. Er is een nieuwe afdeling bijgekomen, „Oud-Ade”. Plaatselijk leider is de heer M. W. Hoogendijk uit Alphen, een welbekende uit onzen kring. Er is in Pijnacker een Plaatselijke Landstorm Commissie gevormd. Eerevoorzitter is burgemeester Jhr. J. K. Hesselt van Dinter, terwijl als leden van deze Commissie zitting genomen hebben de heeren C. van Atten; Ds. A. de Bondt, Geref. pred.; Ds. C. A. de Bruin, Herv. pred.; Pastoor J. J. Bruning; A. H. Goldberg; Jhr J. E. Hesselt van Dinter; J. H. Ruinard en Res.-kapitein H. Valkenburg, Plaatselijk leider. Ook in Wateringen, waar onze Landstormafdeling gereorganiseerd werd, werd een Plaatselijke Commissie geïnstalleerd, bestaande uit de heeren burgemeester A. J. Verhoeven, voorzitter; Kapelaan W. A. A. Berding; Joch. Vellekoop; Ds. B. C. Verhagen, Herv. predikant en J. H. Zaat, Hoofd eener bijz. school. Als plaatselijk leider werd met algemeene instemming aangevozen korporaal J. A. Verweer, die zonder eenigen twijfel een zeer belangstellend lid van onzen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is.

Hartelijk medeleven bleek ons op allerlei wijze. Onze Commandant, majoor M. F. D. Phaff, bezocht tal van samenkomsten, Pastoor Bonnet gaf van den kanzel een hartelijke aanbeveling om vooral onzen Landstormavond in Langeraar te bezoeken, terwijl ds. Smelik in de Geref. Kerkbode van Loosduinen het advies gaf — waarvan wij dankbaar nota namen — „Elke Geref. jonge man, die militair is geweest, lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm!”

Maar — we eindigen. We denken aan het enthousiaste woord, door ds. Kalkman te Katwijk aan Zee gesproken, zeker ook aan de rede van dr. J. Schokking, den burgemeester.

Moge, evenals in Katwijk, allerwegen de weldadige en hartelijke belangstelling groeien voor Bijzondere Vrijwillige Landstorm en Burgerwacht!

D. J. KARRES.

Den Haag.

STELLING VAN AMSTERDAM

Afdeling Sloterweg Noord.

De heer D. de Lange, die tot dusverre als waarnemend leider optrad, is thans definitief tot leider der Afdeling Sloterweg Noord benoemd.

Enige leden van het Genootschap „Nederland-Nieuw-Rusland” hebben Rusland in één week tijds „bestudeerd” en er een gunstig rapport over uitgebracht.

„Welkom Heeren in ons paradijs. Wij zullen U echter alléén laten zien wat WIJ willen, en ik geloof dat U dit héél mooi zult vinden.

Centrale Schietwedstrijd voor de afdelingen in de gemeente Haarlemmermeer.

In de groote zaal van hotel „De Beurs” te Hoofddorp werd voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in Haarlemmermeer een door de schietcommissie georganiseerden algemeenen schietwedstrijd gehouden.

Er was veel belangstelling. Majoor K. L. Schell secretaris van de gewestelijke landstormcommissie, loste het eerste schot, waarna voor de vele uit dezen polder opgekomen landstormers de geanimeerde wedstrijd een aanvang nam. Er werd in klassen geschoten, voor personeele baan en vrije baan.

In totaal hadden 160 schutters aan den wedstrijd deelgenomen. De prijsuitdeling had, met een toepasselijk woord, plaats door den burgemeester van deze gemeente, Mr. A. Slob.

Vermeld zij nog dat Majoor de Veer, commandant van het landstormkorps „Stelling van Amsterdam”, den uitnemend geslaagden wedstrijd bijwoonde.

Het aantal leden van de afdeling Haarlemmermeer van den bijzonderen vrijwilligen landstorm is in het afgelopen jaar gestegen tot bijna 800.

BARNEVELD.

Vrijdagavond, 31 Jan. j.l., hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, afd. „Barneveld”, haar ledenvergadering in het Nutsgebouw, aldaar. Als spreker traden op de Res. 1e Luit. B. Geleynse, Res. 1e Luit. C. Rutgers, en de Res. 1e Luit. D. G. Sanders, resp. met de volgende onderwerpen: no. 1 „Hoe staat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm tegenover ons leger”. 2. „Als de Bijzondere Vrijwillige Landstorm mobiliseert”. 3. „Onze actie in de komende jaren”. De vergadering stond onder leiding van den Res. 1e Luit. D. G. Sanders, voorzitter der Plaatselijke Commissie, die met een kort woord opende, en zeer op prijs stelde de aanwezigheid van den WelEerv. Heer Ds. Hoeneveld, van Nijkerk, voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, en van den heer J. van Geffen, administrateur van het Veluwsch Verband. Vervolgens gaf hij het woord aan den eersten spreker, den heer B. Geleynse, die in een kernachtige rede uiteenzette de verhouding van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm tot ons Leger, en als hoofdpunt liet uitkomen, dat het leger de kweekschool is voor de vrijwilligers. Hierna voerde het woord de heer H. C. Rutgers, Plaatselijk leider der afdeling, die een zeer duidelijke en heldere uiteenzetting gaf over een eventuele mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, dat als 't er op aan komt we moeten kunnen rekenen op man-

nen van karakter, mannen met een ruggegraat.

De voorzitter der Plaatselijke Commissie, de heer D. G. Sanders hield de slotrede: „Onze actie in de komende jaren”. Spreker releveerde de jaren die achter ons liggen met de door ons gevoerde propaganda, die bleek een succes te zijn geweest. De sterkte der Compagnie is thans gestegen tot 300 man. We mogen ons verheugen in de sympathie van Barneveldsch burgerij. Wees er op, dat onze propaganda onverpoosd moet worden voortgezet, dat in 'en Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm schuilt preventieve kracht, maar die: „als 't moet”, paraat is om te strijden tegen een eventuele revolutie, om zich te scharen rondom de troon der Oranje's.

Op de onderwerpen der drie sprekers volgde een geanimeerd debat. Vervolgens deelde Ds. Hoeneveld, aan betrokken vrijwilligers, de brevetten uit als Konings- & Scherpschutter, en ontvingen alle landstormers een keurig foto-album van den Nat. Landstormdag, gehouden te Den Haag in 1928.

Het was een zeer leerzame en prettige vergadering, die de onderlinge band versterkte, en de Commandant, de heer Sanders was zeer zeker de tolk van allen, toen hij woorden van dank sprak tot den heer D. van Spankeren, die op keurige wijze, als afwisseling, voor radio-muziek had zorg gedragen. Als slot verzocht spreker te willen zingen het Wilhelmus, waarna de vergadering werd gesloten.

Iedere Afdeeling zorge in de wintermaanden minstens EEN Landstormfilmavond te organiseren

KWADENDAMME

Op 14 Januari l.l. werd voor een tamelijk goed bezette zaal in café „De Kroon”, een vergadering gehouden door de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waarbij als spreker optrad de heer P. G. Laernoës uit Vlissingen. De plaatselijke leider, de heer C. Franse, heette spr. in 't bijzonder en ook

van dit Instituut. Alleen personen kunnen zich hierbij aansluiten, aldus spreker, die in militairen dienst geweest zijn en zich bereid verklaren om in dagen van revolutie of revolutionaire woelingen het wettig gezag te steunen. Hij deelt mede dat er in Zeeland in 88 van de 109 gemeenten reeds een plaatselijke afdeeling is opgericht, welk doel hij ook hedenavond hier hoopt te bereiken.

woord, waarin hij de leden dank bracht voor hun trouwe opkomst bij de schietoefeningen op de Groote Heide. Hij spoorde de leden verder aan zich flink te blijven oefenen zoodat in het nieuwe schietseizoen ook weer scherp-schutters bij de afdeeling zullen zijn. Dan dankt spreker de schenkers der prijzen en memoreert de Landstormfilmavond. Bij mening lid werden nog eens de aangenane her-

Tax; 8e prijs W. J. H. Vercoulen. 9e prijs P. Wijlick; 11e prijs J. G. H. Munten; 12e prijs H. H. J. Peters.

2e klas schutters.

1e prijs J. Th. J. Vercoulen; 2e prijs J. H. Janssen; 3e prijs J. van der Wielen; 4e prijs J. H. W. Gerritsen; 5e prijs Fr. J. van der Haghen; 6e prijs H. A. Janssen; 7e prijs J. J. H. Sevriens; 8e prijs A. F. J. van der

OEFFENING VAN DE AFDEELING ZEELAND VAN HET VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST” OP 31 JANUARI 1930 TE NISSE.

Het overbrengen van berichten.

alle aanwezigen hartelijk welkom, en gaf daarna 't woord aan den heer Laernoës.

Deze begon met zijn spijt uit te drukken, dat de zeeerwaarde heer pastoor J. Nieuwendijk, door omstandigheden verhinderd was de vergadering bij te wonen. Op zeer duidelijke wijze zette spr. toen nog eens 't doel en de werkwijze van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteen, en wees er op, dat uitbreiding van dit bij uitstek zoo nuttige instituut nog zeer noodzakelijk is. Want, zoo betoogde spr., 't huidige revolutiegevaar is heelemaal niet denkbeeldig, en dit is alleen maar treurig, dat de menschen niet inzien, dat de stille propaganda, die door de diverse revolutionaire partijen in 't geheim wordt gevoerd, ons moet opwekken om maatregelen te nemen tegen dat voortwoekerende kwaad. Wat in andere landen gebeurd is, kan ook hier gebeuren, en als wij den oproep van de overheid verstaan en gevolgd hebben, dan bezitten wij in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm 'n instituut, dat met succes de revolutie-aanval zal weerstaan. Spr. besloot z'n rede met 'n opwekking, vooral ook gericht tot de jongere generatie, om zich aan te sluiten in de gelederen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Het aandachtige en dankbare gehoor beloofde de mooie rede van den heer Laernoës met 'n luid applaus. Vervolgens werd aan elk van de aanwezigen 'n keurig uitgevoerd fotoalbum ten geschenke aangeboden, bevattende de van handtekeningen voorziene afbeeldingen der personen van ons Vorstenhuis, en 'n zeer groot aantal foto's, die betrekking hebben op den Landstormdag, die in 1928 in Den Haag is gehouden. Dat dit door de aanwezigen ten zeerste werd geapprecieerd, laat zich begrijpen. Ook gaf spr. gelegenheid tot 't stellen van vragen waarvan door sommigen gebruik werd gemaakt.

Onder dankzegging voor de goede opkomst en 't aandachtig gehoor, en met 'n aansporing, om zelf zooveel mogelijk propagandist te zijn voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm besloot spr. de vergadering.

ST. PHILIPS LAND.

Donderdag 16 Jan. des avonds te 7 uur werd in de O. Lagere School in den Anna-Jacobapolder en Vrijdag 18 Jan. op hetzelfde tijdstip in de O. L. S. in de kom der gemeente een lezing gehouden door den secretaris van het Prov. Comité, Instituut Bijzondere Vrijwillige Landstorm voor Zeeland, dhr. P. G. Laernoës uit Vlissingen. In een gloedvolle rede zette spreker uiteen het doel en streven

In totaal hebben zich in ons land 65000 mannen vrijwillig bij dit korps aangesloten. Spreker acht dit van groot belang tegenover het van alle kanten dreigende revolutiegevaar, wat hij met voorbeelden aantoonde. Staande de vergadering in den A. J. polder gaven zich 8- en in de kom St. Philipsland gaven zich op 18 personen, zoodat in beide kommen een plaatselijke afdeeling werd gesticht. Dhr. Burgemeester, ook ter vergadering aanwezig, nam de leiding als voorzitter van beide plaatselijke afdeelingen op zich, terwijl dhr. A. Vaders (mil. onderofficier) zich als plaatselijk leider met de hiearaan verbonden werkzaamheden belastte. Na een woord van dank aan de aanwezigen sloot de voorzitter deze goed geslaagde vergaderingen.

VENLO.

In hotel Suisse te Venlo had 2 Februari de jaarlijksche prijsuitdeeling plaats van het Landstormkorps „Limburgsche Jagers”, afd. Venlo.

Voorzitter Dr. Dubois sprak een welkomst-

VAANDELUITREIKING AAN HET LANDSTORMKORPS „ROTTERDAM.”

10 JUNI 1916.

Luitenant-Generaal Neeteson houdt een gloedvolle toespraak tot den Commandant van het Korps en de verzamelde troepen. (v. l. n. r. Luit.-Kolonel A. C. van Buren, Luit.-Generaal H. Ch. A. Neeteson, Luit.-Kolonel T. F. J. Muller Massis en Res.-Kapitein J. W. Klein.

Het verdedigen van de stelling.

inneringen aan den Landdag in Den Haag verlevendigd. Vervolgens dankte de voorzitter den secretaris der afdeeling, den heer Ronda voor zijn onvermoeid werken in het belang der afdeeling, en thans vooral voor het bijeenkomen van zooveel prijzen.

De secretaris meende die dank te moeten overbrengen aan de milde schenkers der prijzen, die hem in staat stelden zooveel leden een prijs te kunnen geven, waarbij vooral de ondervoorzitter kapelaan Hanraets en de res. 1ste luit. Müller van hun medeleven met de vereeniging getuigen.

Plannen werden besproken om het volgende jaar een wisselbeker te verschieten. Ook de Nationale Schietdag in Den Haag kwam ter sprake. Vijf schutters der afdeeling zullen hiearaan deelnemen.

Dan werden de volgende prijswinnaars bekendgemaakt:

1ste klas schutters.

1e prijs P. J. J. Joosten; 2e prijs J. J. H. Peeters; 3e prijs J. H. Huiberts; 4e prijs G. J. Cr. Thijssen; 5e prijs J. J. R. Ronda; 6e prijs L. H. van Tankeren; 7e prijs G. E. L.

Velde. 9e prijs P. H. Timmermans; 10e prijs Ch. H. de Winden. 10e prijs J. M. A. van A. J. W. Bonsel; 11e prijs J. M. H. Driessen; 12e prijs L. J. H. Peters; 13e prijs Th. J. van Heijster; 14e prijs J. J. G. Walraven.

Na de prijsuitdeeling bleven de leden bij een tractatie nog geruimen tijd gezellig bijeen.

OUDENBOSCH.

Op Zaterdag 1 Februari j.l. had des avonds om half zeven in de Reginabouw de uitdeeling plaats der prijzen, behaald door de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De wisselbeker was behaald door A. v. Sprundel te Zegge die dezen prijs onder een toepasselijk woord en applaus werd uitgereikt.

Nog werden andere fraaie prijzen uitgedeeld, waarover de winnaars wel tevreden zullen zijn.

Aan alle deelnemers werden nog foto-albums van den Haagschen Landdag overhandigd.

Nadat een en ander nog ter tafel was gebracht volgde om 8 uur een lezing over „het Communisme” welke werd gehouden door den WelEd. ZeerGel. Heer Prof. Dr. Alph. Steger, Hoogleraar aan de Technische Hooze School te Delft, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal. De belangstelling voor deze lezing was goed, hoewel de opkomst nog grooter had kunnen zijn.

Er werd met spanning en aandacht naar den spreker geluisterd, die in het begin van zijn rede een uitleg gaf van het communisme, hetwelk hij vlot behandelde. Hij gaf naar de hand van een statistiek hoe de werking was der communisten, vooral in Rusland, gaf verder een uitleg der cellenbouw en verdere organisatie van het communisme hetgeen hij aan alle toehoorders duidelijk deed uitkomen door het uitreiken van 't propagandnummer „ik zal handhaven”, waarin voorbeelden waren aangehaald die Professor Steger toelichtte. Nadien zette hij uiteen wat we te doen hebben om het communisme te bestrijden en sprak de hoop uit, dat hij in de toehoorders krachtige propagandisten zou vinden, die het communisme zouden mede helpen uitroeien. Ronduit gezegd, was de tijd tekort voor professor Steger en hopen we hem spoedig weer eens te hooren. Het was een mooie leerzame lezing en de Plaatselijke Landstormcommissie heeft voldoening van dezen avond. Kapelaan Indewey sprak dan een hartelijk dankwoord tot professor Steger en hoopte hem weer spoedig terug te zien.

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen

Voor Jong Nederland.

Jongens en meisjes,

Hier volgen allereerst de namen van hen, die den vorigen keer een prijs gewonnen hebben:

Jenny van 't Hof, Wyngaarden; Mina Grevers, Winterswijk; Christien Bouwhuis, Beemse; Symon Ankema, Warns; Klaas J. Dijkema, Garmerwolde; Cato de Moor, Biggekerke; Dirk van Til, Zuidhorn; Bast. L. de Weerdt, Ridderkerk; Derk Vortman, Midwolda; Truus Vergeer, Woerden.

En nu met nieuwen moed weer aan deze opgaven:

GROEP B (Boven de 10 jaar).

Bestanddeelen.

De schakels van een ketting.	— — van een vloer.	— — van een kwast.
— — van een net.	— — van een trap.	— — van een touw.
— — van een kous.	— — van een weefsel.	— — van een honingraat.
— — van een woord.	— — van het alfabet.	— — van een trein.
— — van een zin.	— — van een kalender.	— — van een vloot.
— — van een halssnoer.	— — van een muur.	— — van een leger.
— — van een boek.	— — van een straat.	— — van een duin.
— — van een geraamte	— — van een stad.	— — van een vereeniging

VETKAARS EN ROODE HAAN.

't Is het jaar 1650.

Twee mannen, als krijgslieden gekleed, staan op de Gooische heide te speuren voor een afgelegen woning. Eindelijk treden ze binnen en vragen: „Is de Meester thuis?”

De bewoner komt voor in een stevig huis, zoo statig als een koning. Hij maakt een beleefde buiging voor het tweetal en noodigt: „Heeren, treedt vrij bij Meester Gerbrandt binnen! Het kost u geen ducaten! Moet het haar gesneden worden? Of verlangen de heeren zelf of pillen? Of moet ik aderlaten?”

„Veel dank, o Meester!” antwoordt een; „wij werden naar uwe woning gedreven door iets heel gewichtigs, dat ge in tien en raden kunt. Wij zoeken namelijk naarstig naar een persoon, die ons een belangrijken dienst bewijzen kan. Zoo ge wilt, kunt ge een stevigen duit verdienen.”

Mr. Gerbrands, de wondheeler, spitst zijn ooren bij die verlokken mededeelingen.

De spreker gaat inmiddels voort: „Eén onzer vrienden zit leelijk in de knel, en moet daarom als een hazewind over 't Gooi vluchten. Maar eilacie! de mulle zandwegen loopen hier zoo kris-kras door elkaar, dat hij dezen nacht stellig zou verdwalen. En daarom is ons verzoek: of gij 's avonds voor uw gevelraam niet een vetkaars zoudt willen aansteken; dan was dit een veilig baken voor den vluchteling, die zich jétwat te buiten ging!”

De deur gaat los; en eer de oude drogist van zijn verbazing bekomen kan, zijn de beide

GROEP A.

(Beneden de 10 jaar).

Het paard sjipt.	De leeuw kakelt.
De muis fluit.	De wolf koert.
De koe miauwt.	De ezel piept.
De haan huilt.	De merel knort.
De kip hinnikt.	De ooievaar blaft.
Het varken kleppert.	De musch brult.
De hond loeit.	De ynk balkt.
De kat kraait.	De duif slaat.

Breng jullie eens wat orde in dit dierenconcert.

bezoekers reeds verdwenen. En nog grooter wordt zijn verwondering, wanneer hij ter tafel twee gouden ducaten ziet blinken, die de vreemdelingen hebben achtergelaten.

Wanneer straks het zonlicht achter de Gooische heuvelen is weggezonden, steekt meester Gerbrands een vetkaars aan en zet die voor 't zolderraam.

Inmiddels is plotseling een zwaar onweder losgebroken. Rosse, schelle bliksemschichten, door ratelen onderbroken, doorklieven het zwerk, waaruit de regenstormen als van een volkbreuk neerplassen.

Vol huivering tuurt de chirurgijn door de ruiten naar de verblindende stralen.

„Wat een verschrikkelijk weer”, mompelt hij; „je kunt er geen kind of kat door laten gaan. Maar toch echt weer, om ongemerkt te ontvluchten!”

Inmiddels klautert Lijsbeth, z'n zuinige gade de trap op, en blaast stilletjes de kaars uit. Op denzelfden tijd dwaalt over 't Gooiland een troep soldaten, die tot 't hemd doorweekt zijn. Zij turen en turen naar het lichtend teeken, dat hun den weg zal wijzen naar Abcoude, want daar moeten zij voor 't middernachtelijk uur zich vereenigen met de hoofdmacht van het leger, dat op Amsterdam zal aanrukken.

Doch nergens in den omtrek valt iets te bespeuren van een licht, dat hen op 't spoor zal brengen. Plotseling doemt uit het Oosten in vollen draf een ruiter op.

Een der krijgers spreekt hem uit de verte aan: „Zeg vriend, waar gaat de reis heen?”

De aangesprokene houdt de teugels in en antwoordt: „Naar Amsterdam! ik ben de postlooper van Hamburg.”

Hierop geeft de ruiter zijn zwaarbebapt ros de sporen, en zet z'n tocht weer voort.

Toen de postbode in Amsterdam aankwam reed hij spoorlags naar 't raadhuis op den Dam, om allereerst aan de vroedschap de meegebrachte brieven af te geven. Hierna vertelde hij zijn ontmoeting op het Gooi: een troep soldaten, die daar ronddoelde. Groote ontsteltenis bij het Gemeentebestuur! Dat waren zeker troepen van den Prins, die een aanslag op hunne stad in den zin had, omdat zij zich tegen hem verzet hadden. In allerijl werden de poorten gesloten, de bruggen opgehaald, en de wallen door de schutters bezet.

De ronddolende krijgers vonden eindelijk den weg, en zetten hun tocht voort. Ze kwamen voor de stad, maar — de poorten waren gesloten! Zoo moest de Prins-Stadhouder zijn

De Fijnter.

hoofd stooten voor de trotsche koopstad.

Het bericht van deze mislukking bereikte na een paar dagen ook Mr. Gerbrands. De oude drogist sloeg zijn magere handen spijtig in elkaar. Hij werd zoo gram als een beer, voornamelijk op zichzelf. „Och, och!” jammerde hij, door z'n winkel heen en weer loepend; had ik toch maar oester voor m'n vetkaars gezorgd! 't Is mijn schuld, dat de Prins zijn neus voor Amsterdam heeft gestooten! Maar, wanneer Zijne Hoogheid me weer eens noodig mocht hebben, dan heeft hij maar te spreken; 'k heb voor hem wel een heel pak vetkaarsen over. Dit staat net zoo vast, als m'n koperen vijzel! Ja, als 't moet, dan zal ik zelfs den rooden haan op mijn dak zetten.”

De Fijnter.

KLEUTER KLAUTER.

Appel-de-pap
Zat op de trap;
„Zit stil toch!” riep het vrouwtje;
Plotseling gleed de waaghals uit;
Rrts daar viel de drukke guit
Op z'n achterboutje.

Ippel-de-pip
Zit op de wip
Al met z'n muts te zwaaien;
Plof! daar ligt hij met een zucht,
Met z'n pootjes in de lucht
Echt voor mal te maaien.

Oppel-de-pop
Klom in den top
Al van een kerselaartje;
Krak, krak, krak! de tak brak af;
't Ruitertje schoot in een draf
Gillend van z'n paardje.

OOM BERTUS.

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements, Britsch-Indië, China, Japan en Arabië

ALLE BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT — KOFFERKLUIS.

INDUSTRIEELE ONDERNEMINGEN N.V. FRANS RIJSDIJK'S HENDRIK-IDO-AMBACHT

Uit groote voorraad direct leverbaar:
NIEUW IJZER SCHEEPSPLATEN, STRIPPEN,
HOEK-, TEE-, BALK- en U-IJZER,
Breedflensbalken, Plat, Rond en Vierkant,
BETONIJZER,
H.K. nummerplaten en gegalvaniseerde Platen.
Prijzen buiten Syndicaat.

Bijzonder Vrijwilliger zoekt
passende betrekking.

Leeftijd 23 jaar. Is in het bezit van rijbewijs.

Brieven onder letter F. R. aan de Administratie v. d. blad

DORDRECHT.

Café-Rest. De Poort van Kleef. Voorstraat 205. Tel. 1454. Gelegen in het centrum der stad. Moderne inrichting. Zalen voor Vergaderingen, en Partijen. Lid Horecaf.

A. BRENKMAN.

TURKENBURG'S ZAADHANDEL BODEGRAVEN

HOFLEVERANCIER VAN H. M. DE KONINGIN

Groentezaden
Bloemzaden
Landbouwzaden

VRAAGT ONZE

GEÏLLUSTREERDE PRIJSCOURANT VAN ZADEN

K. TIKTAK'S

AMSTERDAM THEE KOFFIE GRONINGEN

OPGERICHT 1870

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

VAN NELLE'S
TABAK

CITY BAAI
GROEN 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

HUIDZIEKTEN

Zelfs de ergste worden spoedig genezen door de geneesmiddelen van het

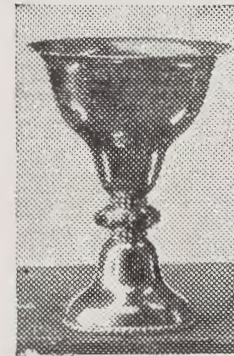
„Staphorster Boertje”

J. K. STEGEMAN
G 92 - STAPHORST

Zaterdags thuis
t/o de Geref. Kerk.

ARNHEM, — GORISSEN,
Hommelst. 29 en Kortestr. 30.
Grootste Speciaalzaak
Heerenhoeden — Heerenpetten
Jongenspetten.

VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK
HOTEL en KOFFIEHUIS
PRINSEGRACHT 120 — DEN HAAG
Geopend vanaf 1 Augustus 1929
Lage tarieven voor net Logies.
Goede en billijke consumptie
en zeer smakelijk middageten.
Gemakkelijk te bereiken met de
tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.
Beheerder: R. JOOSTEN

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLUKE-BEGEER

VOORSCHOTEN

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Ondergronds gewroet.

Naar de bedrijven! Al sedert eenige jaren is dit de leuze der communisten geworden. Straatdemonstraties, politieke agitatie en schreeuwerige reclame leidden niet snel genoeg naar het beoogde doel, de wereldrevolutie.

Daarom werd een ander middel gekozen n.l. het ondergronds gestook onder de arbeiders en arbeidsters in de industriën.

De hierbij gevolgde methode is wel geraffineerd uitgedacht. Een of twee communisten in een bedrijf vereenigen zich tot een z.g. bedrijfsceel. De bedrijfsceel geeft een z.g. bedrijfskrant uit, eigenlijk geen krant doch een goedkoop velletje papier. De drukkerij is zeer primitief; voor de vermenigvuldiging wordt een hectograaf of een cyclostyle gebezigd. Op deze wijze worden eenige honderden exemplaren vervaardigd, welke op de fabriek onder het personeel ongemerkt worden verspreid, en daarbuiten voor enkele centen te koop aangeboden. Ook worden enkele exemplaren gehangen op diverse plaatsen in de fabrieken. Zoo wordt het personeel opgehitst tegen de directie en tegen de chefs en worden de communistische ideeën op brutale wijze gepropageerd. Deze propaganda, toegepast op de toestanden en verhoudingen in het eigen bedrijf, laat niet na de belangstelling van het personeel te prikkelen.

De „ceel” blijft op den achtergrond, werkt in het geheim. Dat geheimzinnige heeft zekere aantrekkingskracht, vooral op de jonge arbeiders en arbeidsters.

Reeds in tal van bedrijven wordt zulk een bedrijfskrant uitgegeven, n.l.:

„De Stille Dood”	Zinkfabriek te Budel.
„De Roepstem”	Machinefabr. en Scheepswerf Wilton, te Rotterdam.
„De Stamper”	Blikfabriek Woud en Bekkers te Amsterdam.
„Werkspoor Utrecht”	Fabriek van Spoorwegmater. „Werkspoor”, te Utrecht.
„Jaffa”	Metaalfabriek „Jaffa” te Utrecht.
„De Munitie-werker”	Artillerie-Inrichtingen aan de Hembrug.
„De Scheepsbouw”	Scheepsbouwwerf Goedkoop te Amsterdam.
„De Pelikaan”	„Erdal” schoenpoetsfabrieken.
„De Cacaoboon”	Blookers chocolade fabriek.
„De Kol”	„Jamin” te Amsterdam.
„De Papiervreter”	Papierfabriek van Belderbosch te A'dam.
„De Roode Inlegger”	Papierfabriek Senefelder te Amsterdam.
„De Inktvreter”	Papierfabriek van Leer te Amsterdam.
„De Rubbervreter”	Rubberfabriek Vredenssteyn te Loosduinen.
„De Luidspreker”	Philips te Eindhoven.
„De Roode Werker”	verschillende fabrieken te Leiden.
„De Snuffelaar”	De Bussy en Elseviers Grafische Bedrijven.

„De Roode Kern”	Verkade's Fabrieken te Zaandam.
„De Speurhond”	Janninks Textielfabriek, Enschedé.
„De Reinigingsdienst”	Personeel gemeente-reinigingsdienst te Amsterdam.
„De Roode Gashouder”	Personeel Gemeente Gasbedrijf te Amsterdam.
„De Roode Bliksem”	Telegrambestellers van het telegraafkantoor te Rotterdam.
„De Stootbalk”	Rotterdamsche Electrische Tram te Rotterdam.
„De Roode Telegraaf”	onder het personeel van het dagblad „De Telegraaf” te Amsterdam.
„Het Vliegend Wiel”	onder het Spoorwegpersoneel.
„Het Bouwbedrijf”	onder Bouwvakarbeiders.
„De Werkeloosheid”	onder de werklozen te Rotterdam.
„De Roode Mijfilm” (m. gedeeltelijk Duitsche tekst)	onder de Limburgsche mijnwerkers (er werken ook Duitschers).
„De Accu”	Radio-Onderdeelen fabriek te Amsterdam.
„De Houtwurm”	de Haan's Kistenfabriek te Amsterdam.
„De Roode Havenarbeider”	Havenarbeiders te Amsterdam.
„De Vuurtoren”	visscherij-bedrijf te IJmuiden.

Voorts wordt onder de militairen gewerkt met „Het Pantser”, op dezelfde wijze gedrukt als een vroegere uitgave van den Nationalen Bond tegen Revolutie en met een nagebootst Militair Zakboekje. Van dit ondergronds gewroet, schreef onlangs een communist zeer typeerend:

In een bedrijf, waar één partijgenoot werkt, is het mogelijk invloed te krijgen als het maar georganiseerd wordt.

Als een partijgenoot maar niet aan zijn lot wordt overgelaten, straatkern-leden moeten er aan toegevoegd worden, ook voor de partijgenooten-huisvrouwen ligt hier een groot terrein voor actieve deelname aan verspreiding van bedrijfskranten etc. — een cel moet opgericht worden. Men stuit bij zoo'n partijgenoot op verzet, hij durft niet, hij is bang, om uit 't bedrijf gegooid te worden. Dan moet zoo'n partijgenoot opgedragen worden voor een sleutel, katholiek, soc.-dem., of wat ook, door te gaan... ALLEEN DOOR DE DINGEN IN PRACTIJK TE BRENGEN, ZULLEN WE WEGEN VINDEN.

Het gaat er maar om, dat er iemand „uit” het bedrijf „tot” het bedrijf spreekt.

De gestadige druppel holt den steen uit. Het behoeft geen betoog, dat indien aan deze actie niet binnen afzienbaren tijd paal en perk wordt gesteld, opnieuw een groot deel der arbeidersklasse onder de besmetting zal worden gebracht van de revolutionaire bacil.

Direct gevaar wordt hierdoor niet opgeleverd, doch als de vlam eenmaal in het kruit slaat, kon er wel eens een ontploffing komen, die de vele gerusten in den lande met verbazing en angst zou vervullen.

Doet de Regeering daar niets tegen?

Deze vraag wordt van vele zijden gesteld telkens wanneer er weer eens sprake is van een brutaal stukje van communistische opruiing van het leger en van de vloot.

De vragers zijn eigenlijk aan het verkeerde kantoor.

Wat doen zij zelf? Gaan zij met ijver de revolutionaire propaganda te keer? Of laten zij alles maar langs hun koude kleeren afglijden, om als 't weer te bont wordt, te klagen, dat de Regeering zoo weinig doet.

Velen beseffen niet, dat de revolutie voornamelijk een geestelijk verschijnsel is, een kwaad, dat in de eerste plaats door het propageeren van goede beginselen moet worden bestreden. Het is wel opmerkelijk, dat een groot deel van ons volk weigert zich hiervan goed rekenschap te geven. En ondertusschen wint de revolutionaire gedachte, bijkans ongehinderd, steeds meer terrein.

Men begripe het goed: een miljoen geweren zijn niet in staat om ééne revolutionaire idee te vernietigen.

Weersta de revolutie allereerst door beginselvaste propaganda.

De wegbereiders.

Dat zijn de salonsocialisten, en de z.g. arbeidersaristocratie. Dat zijn de groote socialistische heeren, die in de mooie huizen wonen, waar de haard lekker brandt, die op tijd hun couponnetjes knippen en tegen een flink honorarium voor een arbeider of voor een vakorganisatie pleiten willen. Zij bewegen zich graag in de deftige salons tusschen de betere standen, waar men hen toch wel nobel en in-fatsoenlijk vindt. Zoo niets-gevaarlijk. Och neen.

De wegbereiders van de revolutie, dat zijn de hogere en lagere ambtenaren bij rijk, provincie, gemeente, politie enz., die heelemaal geen revolutie willen met de wapenen der barbaren, doch die ervoor zich zelf een „fatsoenlijk” socialisme op na houden.

Men vindt onder hen professoren, ingenieurs, predikanten advocaten, leeraren aan de middelbare scholen en vooral ook aan de lagere scholen.

Zij hebben waarschijnlijk nooit een geweer in hun handen gehad, zijn er misschien wel vreeselijk bang voor.

Toch zijn zij de gevaarlijkste ondermijners van het gezag.

Omdat zij het veelal zoo voorzichtig en zoo „fatsoenlijk” doen.

Wel mogelijk.

Het is wel mogelijk, dat de Regeering de revolutionaire agitatie sterker kan aanpakken. De revolutionaire film draait steeds ongehinderd, tot in de kleinste plaatsen van ons land. Wat de revolutionair in zijn dag- en weekblad durft neer te schrijven gaat alle perken te buiten. De opruiing der militairen wordt op de brutaalste wijze voortgezet en wordt er eens een opruier gegrepen, dan is meestal een lichte straf zijn deel. Met

den hoonenden uitroep „Rood front”! wordt zelfs de uitspraak van den rechter beantwoord.

Tal van feiten zouden er zijn op te noemen, waaruit blijken kan, dat de oproerkraaiers het in ons land een „goeie boel” vinden, men kan hier straffeloos zoo heerlijk veel wagen. De grofste majesteitschennis plegen ze op een wijze, dat zij toch nog vrij loopen van straf.

Dit alles ergert het goedwillende deel van ons volk, dat zich afvraagt of onze zoo hooggevaardeerde vrijheid vordert, dat al deze dingen nu maar straffeloos geschieden.

Toegegeven.

Het is niet gemakkelijk. Dit geven wij gaarne toe. En wij zijn dankbaar dat ons niet de groote verantwoordelijkheid op de schouders drukt die onze Regeering in deze tijden moet dragen.

Als een of andere rechter een ontstellend lichte straf oplegt aan een communist, die zich heeft schuldig gemaakt aan ondermijning van het leger, kan de publieke opinie zich daarover wel verontwaardigd betoonen, doch niemand — enige heethoofdige fascistjes uitgezonderd — zal dan willen eischen, dat onze zelfstandige, onafhankelijke rechtspraak wordt vervangen door het Russisch of zelfs door het Italiaansch systeem. Ons volk is gewend aan een bijkans grenzeloze vrijheid. Gewetens- en godsdienstvrijheid, vrijheid van vereeniging en vergaderen, vrijheid van drukpers, van propaganda in de ruimste mate.

Een kostelijk goed, dat wel niemand zal willen missen, doch dat, om in stand te kunnen blijven, als tegenwicht een sterk gezag eischt.

Daarom heeft ons volk de plicht zijn regeerders krachtig te steunen. Het moet begrijpen, dat zij een ontzaglijke verantwoordelijkheid dragen, voor onzen tijd, maar ook tegenover het nageslacht.

Onze vrijheid is een kostelijke gave. Ons gezag niet minder.

Voor beider beveiliging is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm noodig.

SURHUIZUM (Fr.)

De afd. van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier kwam op 10 Februari in algemeene ledenvergadering bijeen in de Chr. school, onder voorzitterschap van haren Plaatselijk leider, den heer J. Looyenga. Deze sprak een kort inleidend woord naar aanleiding van Richteren 6 van vers 1 tot 17, waarna hij alle aanwezigen, 31 in getal, een hartelijk welkom toeriep en hoopte dat ieder zou medewerken tot het welslagen van dezen avond.

Hierop volgden de verslagen van Penningmeester en Secretaris. Uit het verslag van den penningmeester bleek, dat er een aardig batig saldo was. Ook het verslag van den secretaris gewaagde van vooruitgang en bloei der afdeling. Hieraan ontleenen we dat de afdeling thans 42 leden telde. Voorts kwamen we tot verkiezing van een bestuurslid. Het aftr. lid, de heer C. H. Lettinga, werd met groote meerderheid van stemmen herkozen.

Vervolgens werden de prijzen uitgereikt van den onlangs gehouden schietwedstrijd.

Ten slotte werd nog besloten om te trachten een vaandel te verkrijgen, hiervoor zal een dames-commissie worden samengesteld.

Zoo waren we aan het einde onzer vergadering gekomen. Met dankbaarheid kunnen we op dezen avond terugzien.

BOLSWARD.

De afdeling Bolsward hield op 24 Februari een samenkomst, onder leiding van den voorzitter, burgemeester S. J. Praamsma.

De voorzitter zette in een korte rede het doel van het instituut uiteen en constateerde met dankbaarheid, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zich ter plaatse in een goede belangstelling kan verheugen.

Alsnu werden eenige rolprenten vertoond, waarbij de film Liefde en Plicht in oorlogstijd met belangstelling werd gevolgd. Een en ander werd afgewisseld door voordracht en vioolspel.

Besloten werd tegen het einde van den zomer een serie schietavonden te organiseren.

Met enkele gezelschapsspelen werd de avond besloten.

NIEUWOLDA.

Op 20 Februari hield de kapitein De Jonge voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en genoodigden in 't hotel Prenger een causerie over Lombok, Bali en Borneo.

Onnodig is te vermelden, dat deze causerie, welke werd toegelicht door een serie lantaarnplaatjes ons een goeden kijk gaf op dat deel van Indië, waarover spreker handelde. De avond had daardoor en mede door de schitterende pianomuziek, welke mej. E. M. Hoeksema in de pauze ten gehoor bracht een aangenaam verloop.

Aan het eind bood de kapitein onder een woord van dank een bloemenmand aan Mej. Hoeksema en reikte daarna het brevet voor scherpshutter uit een L. Silvis.

Aanwezig waren o. m. de heer Bontkes Gosselaar, lid der Gewestelijke Commissie en de heer burgemeester Tjabberings, bij wien de leiding der vergadering berustte.

ROODESCHOOL.

3 Februari had in het café „Dijk” alhier een vergadering plaats van de afdeling Uithuizermeeden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waar als spreker optrad kapitein de Jonge van Groningen, die aan de hand van lichtbeelden uiteenzette het volksleven op Borneo, Bali en Lombok.

Met aandacht werd naar den begaafden spreker geluisterd. Aan het einde der vergadering werd op diens verzoek staande het „Wilhelmus” gezongen en een driewerf hoera uitgebracht op H. M. de Koningin. De heer A. Breghuis was de tolk der vergadering, toen hij namens het honderdtal aanwezigen kapitein de Jonge dank zeide voor zijn boeiende voordracht, welke zeer zeker weder had bijgedragen tot versterking van den band die Nederland en Indië samenbindt.

MEPPEL.

Dicht bezet was op 5 Febr. de groote zaal Ogerop toen de voorzitter van de plaatselijke commissie, de Heer H. A. Stheeman den feestelijken Landstormavond opende en

allen een hartelijk welkom toeriep. Aanwezig was de comp. Meppel, waartoe behooren de afdelingen Koekange, Ruinerwold, Ruinen, Dwingelo, Havelte en Nijeveen, terwijl zich als gasten ook de „buren” uit Staphorst, Rouveen en Waneperveen in de zaal bevonden, benevens de sectie Meppel van den Motordienst.

In het bijzonder heette spreker de aanwezige autoriteiten welkom.

Hierna zongen de aanwezigen staande en uit volle borst het aloude Wilhelmus, waarna het woord werd gevoerd door den voorzitter van de gewestelijke Commissie, burgemeester Knoppers te Meppel.

Het woord was daarna aan Prof. Felix Otten, uit Zwolle. In een nu eens van humor tintelende, dan weder van diepe ernst doortrokken geestdriftige rede zette deze het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteen. Het talrijke gehoor, dat van a—z aan spreker's lippen hing, werd geheel begeesterd; telkens werd trouwens spreker's rede door bijvalsteekenen onderbroken.

Vervolgens sprak nog de heer M. Kreuzen tijdelijk commandant van de sectie Meppel van den Motordienst, die wees op de goede verstandhouding tusschen B. V. L. en Motordienst.

Na de pauze sprak de commandant van het Drentsche Verband, majoor C. van den Nieuwenhuizen, die de aanwezige landstormers opwekte tot volhardende plichtsbetrachting en reikte aan de koningsschutters Klooster en Geerts het insigne en brevet uit.

De avond werd verder afgewisseld en aangevuld door de heeren Velsen en Klaucke uit Steenwijk, die liedjes bij de piano ten gehoor brachten waarmee zij een groot en welverdiend succes oogstten. De heer A. C. Toen, eveneens uit Steenwijk, speelde eenige vioolsoli, terwijl het Dubbel Gemengd Kwartet, „Inter Nos” enkele liederen zong. Ook deze nummers droegen niet weinig bij tot het slagen van den avond.

Bovendien had nog de firma Dekker en Rotteveel haar elektrische Gramofoon met Telefunkn Krachtversterker beschikbaar gesteld, zoodat zelfs vóór het begin van het officieele gedeelte en in de pauzes de aanwezigen van goede muziek konden genieten.

Het was reeds zeer laat toen de voorzitter dezen uitstekend geslaagden avond sloot met een woord van bijzondere dank aan sprekers en de andere medewerkers die allen zoo volkomen belangeloos hun gaven en krachten tot het welslagen van dezen avond hadden gegeven.

2e EXLOËRMOND.

Op 4 Maart werd alhier in het Volkskoffiehuus de jaarlijksche gezellige landstormavond gehouden. Bij afwezigheid van den voorzitter der commissie opende de vice-voorzitter de vergadering met een korte toespraak. Allereerst kregen we eenige mooie films te zien o.a. huldebetooging aan de Koningin en haar gezin op het Malieveld in 1918, défilé voor de Koningin door het Drentsch verband op den Landdag in 1928 enz.

Afwisselend werden we vergast op eenige mooie zangstukjes van het mannenkoor „Laus Deo” te Stadskanaal.

De heer De Bruin propagandist voor Drente sprak een opwekkend woord en reikte aan het slot van de vergadering op gepaste wijze eenige prijzen uit die behaald waren op den laatste schietwedstrijd.

Het was al middernacht toen de voorzitter, de heer Jac. Pummel, die intusschen was binnengekomen, de zeer goed geslaagde vergadering met een woord van dank aan allen die daaraan hadden meegewerkt, sloot.

BORGER.

Eveneens als 't vorige jaar is ook dit jaar een welgeslaagde feestavond der plaatselijke afdeling gehouden.

Op den avond van den 21en Februari j.l. zijn vertoond o. a. de films: De Nationale Landstormdag te Den Haag 1928 en de Koningin in Drente, Limburg en Zutfen. Een en ander zeer boeiend toegelicht door den bekenden en hooggeachten secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den heer de Bruijn. Ook heeft hij in keurige, van humor tintelende bevoordingen prijzen aan winnaars bij den gehouden schietwedstrijd, uitgereikt. Ten slotte sprak hij in een boeiende propagandaspeech de talrijke aanwezigen geestdriftig toe. Nog zijn den leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de bekende mooie albums uitgereikt. Een en ander werd afgewisseld met luimige voordrachten, 't Was een succesvolle avond voor de zoo actieve plaatselijke com-

missie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Reeds tegen 12 uur was het, toen zeer dankbaar en voldaan huiswaarts werd gekeerd.

MOTORDIENST BORGER.

In de vergadering uitgeschreven door den heer Linthorst Homan districtcommandant van den Vrijwilligen Landstorm Motordienst te Assen en den heer J. de Ruiter, plaatselijk leider daarvan alhier, werd een afdeling van het landstormkorps motordienst opgericht, nadat de heer Linthorst Homan een uiteenzetting gegeven had over de betekenis van het korps en de heer Kleuver, mededeelingen had gedaan omtrent den technischen dienst. Velen traden tot genoemd korps toe.

De eerste oefening zal begin Maart plaats vinden door deelneming aan de algemeene oefening te Gasselternijveen.

OLDEMARKT.

In het Gebouw voor Chr. Belangen alhier werd een feestelijke bijeenkomst gehouden van de afd. Oldemarkt en Kuinre van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Deze bijeenkomst mag zeer geslaagd worden genoemd.

Na een openingswoord van den Zeer Eerv. Heer Pastoor Horsting van Oldemarkt, werden de Landstormers vervolgens toegesproken door den Zeereerw. Heer Pastoor Wilens van Kuinre en den Heer Van Gerrevink, Burgemeester van Oldemarkt.

Pastoor Wilens gaf een duidelijke uiteenzetting van de betekenis van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, toegelicht met verschillende voorbeelden. De heer Van Gerrevink gaf eenige beschouwingen over de in Rusland heerschende toestanden.

Tevens werd door den heer Van Gerrevink, namens een Dames-Comité uit de gemeente, aan de afdeling Oldemarkt een vaandel aangeboden, welk vaandel door Majoor Sonne, namens de afdeling met 'n kernachtige toespraak werd aanvaard. De heer Bulten, secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie, sprak enkele woorden van afscheid tot den heer Van Gerrevink, Voorz. der afd. Oldemarkt, die wegens benoeming als Burgemeester van Oegstgeest, binnenkort de gemeente Oldemarkt gaat verlaten.

Ter opluistering werd de film van den Landstormdag in 1928 te 's-Gravenhage gehouden, vertoond, terwijl verschillende dames en heeren zich verdienstelijk maakten door het maken van muziek en zang en het geven van voordrachten, tableaux enz.

NIEUWLEUSEN.

Vrijdagavond 28 Febr. had in 't café Visser te sluis 3, in den Hulst, een feestavond plaats van de afdeling Nieuw-Leusen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in het Verband Vollenhove. Er was ook een groot aantal vrouwen, opgekomen, om dezen feestavond bij te wonen.

Door den heer J. P. Backx, vice-voorzitter van de Gewestelijke Commissie Vollenhove, en Burgemeester van Nieuwleusen, werd de feestavond met een korte rede geopend.

Hierna deelde de vice-voorzitter mede, dat nog vacant was de functie van voorzitter der afdeling, en stelde voor om in deze vacature te benoemen ds. B. H. van den Berg, te Nieuwleusen, waarmede de aanwezige landstormers luide instemden. Ds. van den Berg, die aanwezig was, nam deze benoeming aan.

Vervolgens werd overgegaan tot het meer feestelijk gedeelte van het programma, en werd het eerste gedeelte van den film van den Nationalen Landstormdag, in 1928 te 's-Gravenhage gehouden, vertoond.

Nadat het eerste gedeelte van den film vertoond was, gaf de declamator Kreuzen uit Meppel, met pianobegeleiding, enkele mooie voordrachten ten beste. Voorts werd het tweede en derde gedeelte van den film vertoond.

Het was een duidelijke mooie film, waarvan de aanwezigen evenals van hetgeen de declamator deed hooren, veel hebben genoten. Voorts gaven zich vele landstormers op als abonné op het Landstormblad.

Majoor Sonne deelde vervolgens de prijzen uit van den gehouden schietwedstrijd in den winter van 1928/1929. De uitslag van dezen wedstrijd is als volgt: 1. G. J. Beldman; 2. J. Oegema; 3. G. Stolte; 4. E. Visscher; 5. B. van Berkum; 6. K. Kuiterman; 7. G. H. Visscher. Aan de winnaars van den gehouden schietwedstrijd in den voorbijgeganen winter, afdeling scherpshutters, werden de diploma's

uitgereikt, en wel: A. Luten, G. Boers, H. Mulder, J. de Boer, H. J. Stolte en B. van Berkum.

Majoor Sonne deed daarna een Afrikaansch gedicht hooren over het vrije Afrikaansche volk, van oorsprong Nederlandsch.

Een verrassing voor de aanwezige vrouwen der landstormers, was het verloten van drie landstormtulbanden, gebakken door een landstormer. Deze tulbanden vielen ten deel aan de vrouwen van A. Luten, H. Pierik en . Alteveer.

Aan het einde van den avond sprak de heer Bulten nog een slotwoord.

Hiermede was deze feestavond ten einde, waaraan de aanwezigen met genoegen zullen terugdenken.

BERGENTHEIM.

Op 1 Febr. werd door de afd. Bergentheim en O. van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een filmavond gehouden.

De heer Wynia, burgemeester van Dene-kamp, secretaris van „Twentsch Verband”, opende deze vergadering met een hartelijk woord van welkom aan al de aanwezigen. Spreker zette kort en duidelijk uiteen, wat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm is en wat hij doet, Hierna richtte spreker zich tot den nieuwen Plaatselijken leider, den heer J. Breukelman, met hem hoopt spreker de afd. Bergentheim op te bouwen om te worden een afdeling, die er wezen mag.

Daarna werd gelegenheid gegeven om de films af te draaien, o. a. Het Koninklijk Bezoek aan Groningen, aan Enschede, Landdag te Gouda. In de pauze werden de zeer fraaie gedenkboeken uitgereikt. De plaatselijke leider kon op deze vergadering drie nieuwe leden boeken, tevens verscheidene abonné's voor het Landstormblad.

Burgemeester Wynia dankte allen voor hun opkomst en sloot, na nog even op het in dit jaar te houden Schietwedstrijden gewezen te hebben, dezen welgeslaagden avond.

BORNE.

Nadat door den plaatselijken Leider in de buurtschappen Herthme, Zenderen en Bornerbroek door 'n lezing over Revolutie-gevaar en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een 25-tal nieuwe leden waren aangeworven, had 22 Februari te Borne, dank de bemoeienis van den heer Commandant van het Twentsch Verband en deszelfs Commissie en de bereidwillige medewerking van den heer Burgemeester, den Edelachtbaren Heer P. Schaepman een schitterende propagandaavond plaats. Hoewel de opkomst ons niet bevredigde, had zich in de zaal 't puike van de gewezen militairen vereenigd. Burgemeester Schaepman opende met 'n hartelijk woord van welkom, inzonderheit tot Overste Tucker, Commandant van het Twentsch Verband en den spreker van dezen avond, den Dominicaner-pater Professor Otten en herinnerde er aan, dat op 7 Januari j.l. de plaatselijke commissie werd geïnstalleerd, nieuw leven werd ingeblazen en tot dezen propagandaavond besloten.

Na 't vertoonen van enkele mooie filmen, nam professor Otten het woord en gaf op zijn eigen wijze als 'n hakmes dat in 't doode hout slaat, als 'n steenhouwer die momenten van kracht en wijsgeerige scherpe ontleede beelden voor ons uitkapt de ontwikkeling weer van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en sloot deze schitterende rede met de schildering, keurig en raak van Potgieter's Jan Janneke en hun jongste kind, de Jan Salie, die we de Twentsche hei moeten opsturen.

Nadien bedankte de Burgemeester in goed gekozen woorden, waarin hij tevens onderstreepte dat hij in zijn functie als Burgemeester ambtshalve het wettig gezag vertegenwoordigend, dit ook zou steunen met alle kracht, maar bovendien door zijn innerlijke overtuiging warm voorstander van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm was.

Nadat de Plaatselijke Leider en Burgemeester Wynia, secretaris van het Twentsch Verband een propagandistisch woord voor het Landstormblad hadden uitgesproken, vertoonde de heer Katerberg eenige Landstormfilms, waarna Luitenant van der Kruk dezen goed geslaagden avond sloot, geslaagd omdat de aanwezigen zeer voldaan naar huis keerden, geslaagd omdat 'n zevental nieuwe leden zich opgaven, geslaagd om den band, die zoo sympathiek weer is gelegd tuschen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de afdeling Borne. Ook stelde hij schietoefeningen in 't vooruitzicht, 't wachten was slechts op de geweren.

VAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

Goede voorbereiding nodig.

Het gaat prachtig met onze Landstorm-avonden. In alle Gewestelijke Verbanden is de actie in vollen gang, zelfs zoo, dat het onze redactie wel eens wat veel zorg baart. De verslagen van uitstekend verlopen vergaderingen stroomden binnen... en ons blad verschijnt slechts éénmaal per maand.

De redactie ziet met eenige vrees het tijdstip tegemoet, dat zij weer de secretarissen der Gewestelijke Commissiën in een vergadering zal ontmoeten.

Want zij rekent er al op, dat het dan klachten zal regenen en dat de vraag: „waarom is het verslag van de vergadering te X. en van die te IJ. niet opgenomen?“ wat wel door alle secretarissen met een boos gezicht ons voor de voeten zal worden geworpen.

Heusch, vriendelijke lezer en welwillende lezeres, wij kunnen er niets, niemandal aan doen.

Maak eens een vuist, als gij geen hand hebt.

GEDACHTIG aan de spreuk: de eerste stoot is een daalder waard, beginnen wij ons vast te verweren, en wij verzoeken u. lezer en lezeres, eens te willen narekenen uit hoeveel bladzijden elk nummer van ons Landstormblad zou moeten bestaan, om van elke Landstormafdeeling, éénmaal per jaar één verslag op te kunnen nemen.

Daarom, heusch, aanvaardt onze verzekering, wij kunnen er niets aan doen dan ons blad te klein is, om alle verslagen op te nemen.

Maar, gij lezer en lezeres, gij kunt er wel wat aan doen! Helpt ons blad mee groofter maken en zorgt, dat alle vrijwilligers in uw gemeente ons blad lezen en ook vele landstormvrienden buiten de vrijwilligers. Dat is de tweede verweerstoot, die wel raak zal zijn.

Nu komt de derde. Als het Landstormblad voorloopig nog niet alle verslagen kan opnemen, wat moet er dan wel gebeuren?

Dan moet er toch van elke Landstormvergadering een goed verslag worden opgemaakt en opgezonden worden aan de plaatselijke en provinciale pers.

Daarvan gaat juist de meeste propaganda uit. Want dan wordt uw verslag gelezen door degenen, die buiten den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm staan en wordt in breeden kring verstaan, dat er in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een krachtig leven is.

Zendt dan ook een afdrukje aan onze redactie; er mocht nog eens een hoekje in ons blad open zijn. Als dit alles gedaan wordt, is er eigenlijk nog iets vergeten.

Goede voorbereiding is nodig. En daarom: kondig elke vergadering van tevoren, als 't mogelijk is met vermelding van enige bijzonderheden, aan in uw plaatselijke bladen.

Eerst als dit alles geschied is, is de zaak goed voorbereid.

INSPECTEUR VRIJWILLIGE LANDSTORM.

**Benoeming generaal-majoor Borel met
1 Mei.**

De generaal-majoor Borel, adjudant in b.d. der Koningin, inspecteur der infanterie, die met 1 Mei a.s. den actieven militairdienst met pensioen gaat verlaten, wordt met ingang van dien datum benoemd tot reserve-generaal-majoor der infanterie en belast met de functie van inspecteur van den vrijwilligen landstorm.

Als een bijzonderheid valt hierbij te vermelden dat voor het eerst een reserve-officier belast zal worden met de inspectie van den Vrijwilligen Landstorm.

Het strekt tot groote voldoening, dat hiervoor zal worden aangewezen de res. generaal-majoor J. H. Borel, adjudant in b. d. van H. M. de Koningin.

Het is onzen lezers bekend, dat generaal Borel, als inspecteur der infanterie tevens belast was (en tot Mei nog is) met de waarneming van de inspectie van den Vrijwilligen Landstorm.

Voorts ligt het in de bedoeling voor al de korpsen en verbanden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zooveel mogelijk reserve-officiëren (indien beschikbaar reserve-hoofdofficiëren) aan te wijzen als commandant, en dezen een jaarlijksche toelage toe te kennen.

Deze maatregel heeft tot strekking, te verzekeren, dat het commando der korpsen en verbanden zoolang mogelijk in dezelfde handen blijft.

Op het oogmerk is, tengevolge van veelvuldigen promotie en overplaatsing, juist het tegendeel het geval.

WAT OMVAT DE VRIJWILLIGE LANDSTORM?

In de eerste plaats: de 4 Vrijwillige Landstormkorpsen „Motordienst“, „Vaartuigdienst“, „Spoorwegdienst“ en „Lucht-wachtdienst“.

In de tweede plaats de organisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, en in de derde plaats het instituut der vooroefeningen met de bijbehorende kaderopleiding. Van het instituut der vooroefeningen en de kaderopleiding kan men met reden beweren, dat deze feitelijk geen enkele karaktertrek hebben, die den naam „landstorm“ zou kunnen wettigen.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS SPOORWEGDIENST.

**Leden van de Ned. Ver. van Spoor- en
Tramwegpersoneel mogen geen lid worden**

De Directie der Nederlandsche Spoorwegen heeft onlangs, zooals sinds 1920 gebruikelijk is, per dienstorder in herinnering gebracht de oprichting van het Vrijwillige Landstormkorps „Spoorwegdienst“, waarvan commandant is de luitkolonel van den Generalen Staf, directeur van den Etappen en Verkeersdienst.

Zoowel niet-dienstplichtigen als dienstplichtigen, die niet in werkelijken dienst zijn en behooren tot het personeel der Nederlandsche Spoorwegen, kunnen als lid van het korps worden toegelaten na daartoe een vrijwillige verbintenis bij den Landstorm te hebben aangegaan.

Voor toetreding kan het spoorwegpersoneel zich aanmelden bij een der Landstormverbanden dan wel schriftelijk bij den commandant van het vrijwillig Landstormkorps Spoorwegdienst te Den Haag.

Het Haarlem's Dagblad wist hieromtrent nog mede te deelen, dat de Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel, welke meer dan 20.000 leden telt, het den leden verboden heeft op straffe van vervallen verklaring van het lidmaatschap, tot het Vrijwillige Land-

stormkorps Spoorwegdienst toe te treden. Toetreding daartoe zou namelijk in strijd geacht worden met de congres-besluiten van de Internationale Federatie voor Transportarbeiders, welke besluiten door het landelijke congres zijn bevestigd en waarbij wordt vastgesteld, dat het Spoorwegpersoneel met alle ten dienste staande middelen, staking, weigering vervoer van soldaten en oorlogstuig enz., moet trachten een eventueelen oorlog te voorkomen.

UIT DE LEGERORDERS.

Legerorder 1930 No. 14.

Min. Besch. 11 Jan. 1930 VI afd. B. No. 80

Het dragen van het Draagriemenstelsel.

1. Het draagriemenstelsel wordt gedragen bij de grijze kleeding, wanneer de betrokkene:

a. gewapend is en alsdan met den drager:

in dienst over de overjas of de jekker, wanneer van zodanig kleedingstuk gebruik wordt gemaakt;

b. ongewapend is, naar verkiezing, doch alsdan zonder den drager.

2. De sabel of de klewang wordt bevestigd in den drager, of wanneer betrokkene te paard is, aan een afzonderlijken drager aan het zadel.

DE RUSSISCHE GESCHIEDENIS.

Door bijzondere omstandigheden verschoont in dit nummer géén schets over de R.-geschiedenis.

De volgende schets (No. XIX) zal verschijnen in het April-exemplaar en handelen over Nicolaas II en de laatste schets (No. XX) in het Mei-exemplaar en handelen over het begin der Russische Revolutie in 1917.

LUITENANT ARCHIBALD.

Nationale Schietwedstrijd 1930

te 's-Gravenhage.

**Verdeeling der schietdagen voor
de Korpsen en Verbanden.**

20 MEI 1930.

Friesland.*
Vollenhove.*
Monden der Maas.
Zuid-Holland: West.
Rotterdam.
Gouda.
Nieuwe Hollandsche Waterlinie.

21 MEI 1930.

Groningen.*
Zeeland.*
Veluwe.
de Veluwzoom.
Stelling van Amsterdam.
Dordrecht.

22 MEI 1930.

Limburg.*
de IJssel.
Kennemerland.
West Brabant.
Alkmaar.

23 MEI 1930.

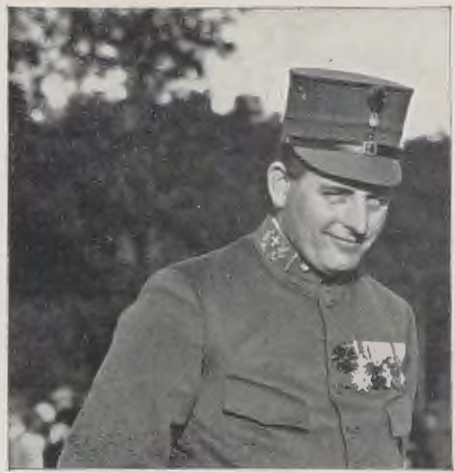
Twente.*
Drenthe.*
de Meijerij.

De met een * gemerkte Verbanden komen den dag te voren in 's-Gravenhage en logeeren in de troepenbarakken te Waalsdorp.

MONDEN DER MAAS.

Het ligt in het voornemen van de Gewestelijke Landstormcommissie „Monden der Maas“ om op 18 Juni 1930 een Landdag te organiseren te Nieuw-Helvoet.

Omtrent een en ander zullen in ons volgend nummer nadere mededeelingen worden gedaan.

PASTOOR-AALMOEZENIER H. ELBERSSEN,

afgetreden als lid van het Friesch Nationaal Comité wegens overplaatsing naar 't Goy (gemeente Houten, Utrecht).

Wij hopen pastoor Elberssen spoedig weer in de Landsorbeweging te kunnen begroeten.

EENIGE MEDEDEELINGEN

omtrent het Vaandel van het Landstorm Korps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie“ van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

In het voorjaar 1917 kwam bij enkele ingezetenen van Utrecht het denkbeeld op, aan het Korps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie“ van den Vrijwilligen Landstorm, een vaandel te schenken, niet enkel om aan dit Korps zulk een symbool van eenheid, trouw en vaderlandsliefde in eigendom over te dragen, maar ook, om daarmede getuigenis af te leggen van de goede gezindheid, die onder de burgerij voor dit korps en voor het instituut van den Vrijwilligen Landstorm in het algemeen heerscht.

Weldra vormde zich tot dit doel een uitvoerend comité, waarin zitting namen de Heeren:

C. Bosch, Luitenant Kolonel, plaatselijk commandant te Utrecht, voorzitter.

Mr. Dr. D. A. P. N. Koolen, lid van de Tweede Kamer en lid van den Centralen Raad van Beroep.

Jhr. Mr. M. R. Radermacher Schorer, Directeur der Utr. Brandverzekering Maatschappij;

Dr. N. J. Singels, Rector van het Stedelijk Gymnasium;

Dr. A. Kylstra, Directeur der Gemeentelijke Hoogere Burgerschool met 5-jar. cursus;

A. J. M. Verspyck, Gep. Officier der Infanterie;

C. W. Wagenaar, Hoofdcommies, chef der afdeling Militaire Zaken ter Gemeentesecretarie;

G. W. P. van Dokkum, Kunstschilder; en A. W. Leeftang, bedrijfsleider der firma C. J. Begeer, allen te Utrecht;

Later trad als Penningmeester tot dit comité toe, de Heer F. Wirth, student in de medicijnen te Utrecht.

Een Eere-comité werd gevormd, waarin zitting namen de Heeren:

Z. Exc. C. J. Snijders, Generaal-Opperbevelhebber van land- en zeemacht, te 's-Gravenhage, als Voorzitter;

A. E. J. C. d'Hanecourt, Generaal-majoor, commandant der Nieuwe Hollandsche Waterlinie te Utrecht;

Mr. Dr. T. A. C. Graaf van Lynden van Sandenburg, Commissaris der Koningin in de provincie Utrecht;

Mr. J. P. Fockema Andraea, Burge-meester van Utrecht;

W. C. Baron Roëll, Kolonel der Artillerie, commandant van het 1e Regiment Vesting Artillerie;

Jhr. J. van Heemskerk van Beest, Kolonel-commandant van het Regiment Genietroepen;

J. C. M. Pompe, Reserve Luitenant-Kolonel, commandant van het Algemeen Paardendepot;

C. J. van Keekum, Reserve-Kolonel der

Infanterie, Commandant van de groep Blauwkapel der N. H. W.

Dr. H. Folmer, Dirigeerend officier van gezondheid der 1e klasse, chef van het Militair Hospitaal;

R. P. Verspyck, Gep. Luitenant-Generaal, lid van het Hoog Militair Gerechthof en lid in het Hoofdbestuur der Vereeniging „Volksweerbaarheid”;

Mr. Dr. C. J. H. Schepel, President van het Hoog Militair Gerechthof; en

Jhr. Mr. J. W. M. Bosch van Oud-Amelisweerd, Lid der Eerste Kamer en President van de Arrondissements Rechtbank te Utrecht; allen te Utrecht.

Door het uitvoerend comité werd, onder goedkeuring van het Eere-comité besloten, dat het Vaandel zou zijn van Oranjezijde, met een geborduurd rand van groenezijde; aan de voorzijde in het midden het Nederlandsche Rijkswapen, omgeven door een groenen lauwerkran; aan de achterzijde in het midden een W in goud, gedekt met de Koningskroon; in den linkerbovenhoek het Utrechtsche provinciewapen, in den rechterbovenhoek het wapen der gemeente Utrecht en onder de W in goud geborduurde letters: Landstormcorps Nieuwe Nederlandsche Waterlinie.”

Het vaandel wordt gedragen aan een stok, gedekt door een liggende gouden leeuw met zwaard en versierd met gouden koord en kwasten; het vaandel omboord met gouden franje.

Op dit ontwerp werd de goedkeuring gevraagd van Hare Majesteit de Koningin en van de betrokken Militaire Autoriteiten, welke weldra goedgunstig verkregen werden.

Aanvankelijk bestond het voornemen, de plechtige uitreiking van het vaandel aan het Korps, op 31 Augustus 1917, Koningins verjaardag, te doen plaats hebben, doch door onvoorziene omstandigheden kon aan dit voornemen geen gevolg gegeven worden.

Door uittreden uit het comité van enkele leden en door meer andere oorzaken, moest de uitreiking van het vaandel tot leedwezen van het uitvoerend comité nog steeds worden uitgesteld, totdat eindelijk de spannende Novembertagen van het jaar 1918, toen de Bijzondere Vrijwillige Landstorm onmiddellijk paraat stond om Troon en Regeering des Vaderlands tegen de dreigende macht eener revolutie te steunen en te beschermen, aan het comité aanleiding gaven de uitreiking van het Vaandel, zooveel in zijn vermogen was, te bespoedigen.

Na ernstige en veelomvattende voorbereiding had de plechtige Vaandeluitreiking op 3 December 1918, in de toepasselijk versierde „Statenzaal” van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen aan de Mariaplaats te Utrecht plaats, des namiddags te 3 uur.

Het korps was daarbij door zijn commandant, oud-Majoor der Artillerie O. I. Leger C. A. J. Jansen, door vele officieren, kaderleden en manschappen vertegenwoordigd.

De plechtigheid werd opgeluisterd door de tegenwoordigheid van verschillende militaire en civiele autoriteiten, onder wie dienen vermeld, de Commissaris der Koningin in Utrecht, Luitenant-Generaal van der Voort Meaeschelz, Commandant der Nieuwe Nederlandsche Waterlinie, Kolonel der Artillerie W. C. Baron Roëll, Kolonel Verschoor, Commandant in de Groep Lunteren der N. H. Waterlinie, Majoor Colette der Artillerie, oud-Luitenant Generaal Verspyck, Kapitein-adjutant Hardenberg en Luitenant-adjutant Koppert der N. H. Waterlinie en verschillende leden van het eere-comité, met hunne dames.

De Voorzitter van het Uitvoerend-Comité, Gep. Luitenant-Kolonel C. Bosch, oud-Plaatselijk Commandant te Utrecht, opende de bijeenkomst en heette alle aanwezigen welkom, inzonderheid de deputatie van het Landstormkorps „Nieuwe Nederlandsche Waterlinie”.

Spr. deelde mede dat het door verschil-

lende omstandigheden niet was mogen gelukken, de uitreiking van het Vaandel eerder te doen plaats hebben, doch hij

Laat ons Landstormkorps door de aanvaarding van dit vaandel toonen, dat zij het met ons eens zijn, dat het op zijn plaats

hoopte dat zich in deze het bekende „Eind goed, al goed”, zou mogen gelden.

Daarna betrad de heer N. J. Singels, oud-rector van het Stedelijk Gymnasium en lid van het uitvoerend comité het spreekgestoelte, tot het uitspreken van de volgende rede.

„Wanneer wij een parallel trekken tusschen de eerste weken van Augustus 1914 en de nu afgelopen weken van November 1918, dan zien wij dat het beide tijdperken zijn van spanning en onzekerheid.

Wat er komen zou, wist men niet, en daarom leefde gansch het volk in vrees en spanning.

Aan de andere zijde werd een algemeene eensgezindheid getoond, die weldadig aandeed. Dat gevoel bezield ons in Augustus 1914 en ook weer in de laatst verlopen weken.

Nederland voelde zich één onder de vlag, onder het symbool van saamhoorigheid.

Den 4en Augustus 1914 werd bij Koninklijk besluit ingesteld, de Vrijwillige Landstorm.

Aan de roepstem van de Regeering werd door tal van mannen en jongelieden gehoor gegeven. Ook in Utrecht! Onderwijzers, burgers, ja zelfs leerlingen der Hoogere Burgerscholen en Gymnasia, wilden hun beste krachten wijden aan wat zij als hun plicht gevoelden. En hierin ligt ook de verklaring, waarom ik thans als burger het woord tot u richt. Ook van het gymnasium waarvan ik toen aan het hoofd stond, zijn leerlingen onder de wapenen gegaan.

Het zijn dus burgers, die zich verbonden hebben aan het leger. Zij zijn geëncadeerd, zij zijn in het leger opgenomen. Ieder oogenblik kunnen zij, zooals thans nu geschied is, door den Minister van Oorlog worden opgeroepen tot den werkelijken dienst.

Zooals ik reeds heb gezegd, in de laatste weken is dit geschied en ze zijn opgekomen met opgewektheid, om zich te wijden aan de bescherming van wat hun goed, dierbaar en heilig is.

Zij moeten trouw beloven aan Vorst, Vorstin en Vaderland. Zij moeten daarvoor, ik zou haast zeggen, een eed afleggen.

Op een vaandel misschien?

Ja, als dat er maar was!

En nu hebben een aantal mannen dit begrepen, dat er gebrek aan een vaandel was.

Wie heeft nooit gevoeld dat een vaandel is een symbool, een heerlijk bewijs van saamhoorigheid en van eenheid!

Zelfs wij, burgers, voelen dat. En zoo zijn wij er toe gekomen dit vaandel aan u uit te reiken.

Dat wij u zoo lang hebben laten wachten, heeft ons ontzettend leed gedaan. Dat dit geheel en al buiten onze schuld is geweest, durf ik niet te beweren.

is en dat het symbool van eenheid veilig in hun handen moge rusten.

Wanneer onverhoopt donkere wolken zich weer boven ons land mochten samepakken en als daardoor de Vrijwillige Landstorm weer wordt opgeroepen ter verdediging van het dierbaarste, — ons Vaderland, — dan hoop ik dat zij zich met mannenmoed zullen scharen om het Vaandel, dat ik u hierbij namens Utrechts burgerij aanbied.”

Nadat het Vaandel door den Commandant van den Vrijwilligen Landstorm uit de handen van den woordvoerder van het comité was overgenomen, trad Majoor Jansen naar voren, om voor het geschenk te danken in de volgende korte, maar kernachtige rede:

„Namens het Landstormkorps, dank ik u als woordvoerder en ook het comité, voor dit vaandel.

Ik stel het op hoogen prijs, dat mij de eer te beurt gevallen is, om het uit uwe handen te mogen ontvangen.

Ik betreur het niet, dat wij zoo lang hebben moeten wachten, niet het minst nu zoo langzamerhand aan Utrechts burgerij duidelijk is geworden, dat de Landstorm, als het er op aankomt, óók pal kan staan voor het Vaderland.

Ik doe hierbij een beroep op den Vrijwilligen Landstorm „om te staan als één man voor Vaderland en Vorst”.

Daarna richtte Majoor Jansen zich tot de officieren, onderofficieren en manschappen.

„Officieren, onderofficieren, korporaaals en manschappen! Wij zijn hier allen zoo even getuige geweest van de uitreiking van „ons” vaandel.

Wanneer dat thans in uwe handen overgaat, zult gij geroepen zijn het te bewaren als het heiligste pand.

Gij hebt gehoord de belofte, die ik zoo pas heb afgelegd.

Ik reken er op, dat gij mij niet beschaamd zult maken en die belofte zult gestand doen.

Met buitengewoon enthousiasme hebt gij aan den oproep van de Regeering gevolg gegeven.

Wanneer wij letten op de kleur van het Vaandel, dan zien we, dat die Oranje is.

Wij moeten dan ook niet alleen handhaven de belangen van onze stad Utrecht, maar van het geheele Vaderland.

Wij moeten ons scharen om onze Hooge Landsvrouw, die in den laatsten tijd zooveel bewijzen van verknoechtheid, van Haar Volk heeft ondervonden.

Bij dit vaandel zweren wij trouw aan ons Vorstenhuis.

Leve de Koningin!”

Het hoerah op de Koningin, werd driemaal door alle aanwezigen herhaald, waarmee de plechtigheid der uitreiking een einde nam.

C. W. WAGENAAR.

Utrecht, 16 Dec. 1929.

STOKKUM.

De plaatselijke Commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm had Vrijdag 14 Febr. 1930 een propaganda-bijeenkomst belegd in de zaal van „het Klaphek”.

De Zeer Eerw. Heer Pastoor opende de bijeenkomst met een waardeerend woord, waarna de Commandant van het Landstormkorps de Veluwzoom, Overste W. van Ingen Schouten, een toespraak hield, waarbij hij liet uitkomen het doel en de betekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en op welke wijze de saamhoorigheid het beste bevorderd wordt.

Vervolgens komt aan het woord de heer F. Jalink uit Apeldoorn met een boeiende propagandarede.

Daarna werd aan de heeren H. Gerritsen, J. Garben, H. Spekking en B. Thus het brevet van scherpschutter uitgereikt. Dan had er prijsuitreiking plaats van de gehouden schietwedstrijden en kregen al de aanwezige leden het gedenk-album van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Hierna kregen we te zien de film, vervaardigd van de Landdag, op 27 Sept. 1928 te 's-Gravenhage, terwijl een vroolijke film de stemming erin hield.

Aan 't slot merkte de heer Jalink nog op, dat het korpsvaandel nog ontbrak, maar hiervoor een commissie benoemd was en dit door de bijdrage der afdelingen wel in orde komen zou en spoore allen aan tot het lezen van het Landstormblad en zich hierop te abonneren en wees nog op dezen zomer komende schietwedstrijden te Doetinchem en den Haag.

De Z.Ew. Heer Pastoor sloot den avond met te zeggen, de overtuiging te hebben gekregen van de noodzakelijkheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en uitte den wensch, dat de afdeling Stokkum moge bloeien en het ledental zich verdubbelen, als een gevolg van den welgeslaagden avond.

WIJHE.

Op 31 Januari 1930 kwam de afd. Wijhe van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm bijeen tot het houden van haar jaarvergadering.

De nieuwe voorzitter, Burgemeester Leenstra, opende de vergadering met een woord van welkom aan alle aanwezigen en deelde mede, dat de voorzitter der Gewestelijke Commissie, de HoogEdelGestrenge Heer N. J. Lavaley, door ongesteldheid verhinderd was, de vergadering bij te wonen en de aangekondigde rede uit te spreken.

In diens plaats sprak nu de propagandist de heer F. Jalink van Apeldoorn, een gloedvolle rede, met als onderwerp „Heeft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm nog reden van bestaan”?

Vervolgens werden de photo-albums, van den op 27 September 1928 te 's-Gravenhage gehouden Landdag uitgereikt.

Aan de prijswinnaars in den gehouden schietwedstrijd werden nu door den voorzitter de behaalde prijzen overhandigd.

In de eerste plaats de zilveren wisselbeker, waarop een vorige maal door den heer van Oene beslag was gelegd, maar die nu overging naar den heer L. J. Kleinmeijer. Vervolgens aan de andere prijswinnaars, wien naar volgorde van de behaalde punten hun prijs, een kunstvoorwerp, werd uitgereikt.

De voorzitter deed dit vergezeld gaan van een hartelijk woord voor elken prijswinnaar, wat zeer zeker de waarde der prijzen verhoogde.

Aan de Koningsschutters en Scherpschutters werden vervolgens het behaalde brevet met voor de Koningsschutters, de daarbij behorende medailles, overhandigd.

Was er een vorig jaar slechts één schutter, die het hooge aantal punten voor het Koningsschutterschap vereischt, wist te behalen, n.l. de heer van Oene, thans waren het niet minder dan zes, en wel de heeren F. Balster, L. J. Kleinmeijer, G. K. van Merle, G. H. Wagteveld, L. C. Wellenberg en W. Westhoff, wel een bewijs, dat de afd. Wijhe goede schutters onder haar leden telt.

Behalve de Koningsschutters behaalden in 1928 een 24-tal schutters den titel van scherpschutter, welk aantal, verminderd met dat van hen, die tot Koningsschutter bevorderd werden, thans met een negental nieuwe scherpschutters werd aangevuld.

Nadat dit officieele gedeelte van het programma was afgehandeld werden enkele films vertoond.

De voorzitter sprak na afloop een woord van dank aan allen, die tot dezen welgeslaagden avond hadden bijgedragen.

DOE MAAR GEEN VERDERE MOEITE.

Mussolini laat een groot meer, het Nemi-meer, leegpompen, om een paar schepen te kunnen bereiken die in den tijd van Caligula op den bodem van dit meer verzonken zijn. Veel schatten zijn er nog niet gevonden. Een beeld met twee aangezichten — een „Januskop” — schijnt het voornaamste te zijn, wat bovengebracht werd. Wij zouden den Duce willen raden er maar mee op te houden, en een kijkje te komen nemen in ons land. De Januskop is hier een doodgewoon en nog altijd veel voorkomend verschijnsel, zooals onze teekenaar hiernaast duidelijk laat zien.

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
VAANDELS BEKERS
MEDAILLES VLAGGEN
 Vervaardiger der REGIMENTSVAANDELS
 — dus —
Nederlands - Beste Adres

GENDRINGEN.

Woensdagavond 19 Februari hield de afd. van den Bijz. Vrijw. Landstorm alhier in de zaal van Hotel van Dielen een Propaganda-avond. De opkomst had grooter kunnen zijn; een 100-tal aanwezigen bezetten de zaal.

De Voorz. van de afd., de Heer Bakker, opende de vergadering met een pittige en treffende toespraak, waarvoor hij een dankbaar applaus in ontvangst mocht nemen.

De Heer Jalink, het woord nemende, zegt dat Overste van Ingen Schouten juist op het laatste moment verhinderd is geworden alhier dezen avond aanwezig te zijn.

In een kernachtige rede zet Spr. het nut en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteen. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm en daarnaast de Burgerwachten zullen als 't moet het wettig gezag schragen.

Een warm applaus volgde op deze rede.

Hierna werden aan de aanwezige leden de foto-albums uitgereikt, waarna de film van den Nationalen Landstormdag 1928 te 's-Gravenhage werd vertoond.

Hierna sprak de heer Jalink nog een kort woord over het Landstormblad, hetgeen tot gevolg had, dat zich een 5-tal nieuwe abonnees opgaven. Tevens werden een 4-tal nieuwe leden ingeschreven, terwijl anderen toezegden, lid te willen worden.

Aan het slot van den avond bracht de heer Bakker een woord van dank aan den heer Jalink voor zijn keurige rede en de mooie film-vertooning en aan de aanwezigen voor hun opkomst. Hij hoopte, dat velen het nut van den B. V. L. zouden inzien en zich alsnog zouden aansluiten. Met een tot weerziens werd deze avond daarop door den Voorzitter gesloten.

DOETINCHEM.

De Doetinchemsche Commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm had Woensdagavond 5 Febr. '30 een propaganda-bijeenkomst belegd in de zaal van den heer De Groot.

De voorzitter, de heer W. Charbo, riep aan de aanwezige „Ordelievende Landgenooten" 'n hartelijk welkom toe en sprak een inleidend woord voor deze vergadering.

Hierna houdt de heer W. van Ingen Schouten, Commandant van het Landstormkorps „Veluwzoom", een toespraak tot de aanwezigen; deze spreker zette het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteen, en wijst verder op het „Landstormblad", dat tegen den prijs van 75 cent per jaar verkrijgbaar is en in bepaalde gevallen gratis wordt verstrekt.

Vervolgens komt aan het woord, de heer F. Jalink uit Apeldoorn, de propagandist van den nationalen Landstorm.

Spreker wijst op de revolutionaire propaganda en bepleit het bestaansrecht van het instituut.

Hierna werden aan de leden, voor zoover aanwezig, albums uitgereikt ter herinnering aan het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, herdacht op 27 Sept. 1928 te 's-Gravenhage, waarna de film van dezen herdenkingsdag werd vertoond.

VIERLINGSBEEK.

Het fleurige en welvoorzene programma, dat reeds dagen te voren den propaganda-avond van den Vrijwilligen Landstorm aankondigde, deed de beste vermoedens koesteren omtrent 't welslagen van deze onderneming.

Toen de Zeereerw. heer Pastoor de bijeenkomst opende was de zaal vol en steeds nog stroomden belangstellenden aan.

De Zeereerw. heer Pastoor begon reeds onmiddellijk met een vurig en krachtig woord, wees op den ernst der tijden, de gevaren der steeds meer zich opdringende socialistische en communistische en onderstreepte 't wachtwoord, dat de heer van Genabeek zich gekozen had „Paraat zijn" als een gebiedende en noodzakelijke eisch voor allen, die 't wel meenden met recht en orde.

Na 'n nummertje muziek en zang van de fanfare „De Herleving" en 't gezelschap „De Verenigde Zangers", ving de heer van Genabeek zijn rede aan.

Het is ondoenlijk te zeggen met welk een vuur en élan deze prachtrede werd uitgesproken en het daverend applaus was slechts 'n kleine maatstaf van de laaiende geestdrift, die in de harten was ontstoken.

De Zeereerw. heer Pastoor dankte met een gevoelig enthousiasme en sloot met enkele herderlijke vermaningen.

Daarna werd nog 'n keur van muziek en voordrachten ten beste gegeven voor de talrijke aanwezigen. De Fanfare heeft ongetwijfeld door haar zeer gewaardeerde steun 'n sympathieke daad gesteld.

De Zangvereniging, wiens uitvoering mede 't glanspunt was van den avond, heeft zich van haar eerste uitvoering op bijzonder loffelijke wijze gekweten.

SOEST.

Dezer dagen vergaderde de afd. Soest van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De leiding berustte bij den pl. leider, den heer D. L. v. Peursen.

Deze begroette in zijn welkomstwoord speciaal de Korpscomm. Majoor Barrik Bles en den heer Mr. van Geldorp Meddens, secretaris der Gewestelijke Commissie en gaf hierna het woord aan den Korpscommandant.

Het deed deze een genoeg voor het eerst de Medaille met brevet als koningsschutter aan den pl. leider den heer D. L. v. Peursen te kunnen uitreiken. Hierna werden de brevetten voor scherpschutter uitgereikt aan G. de Haan, K. Janson en G. v. 't Klooster. Vervolgens werden de schietprijzen uitgereikt. 1e prijs W. de Graaf, 2e pr. K. Janson en 3e pr. D. Te Puncken. Eveneens ontving ieder lid een album.

Hierna werd door den commandant een gevoelvolle rede gehouden tot aanwerving van nieuwe leden. Onmiddellijk hierna gaven zich als lid op de heer J. v. Holland, F. v. Schaik en E. v. Schaik.

Bij de rondvraag bedankte de heer Wüst de commandant voor de leiding van deze vergadering, terwijl de pl. leider den commandant en den secretaris, Mr. v. Geldorp Meddens bedankte voor de opoffering die zij voor dezen avond hebben gedaan en werd de wenschelijkheid uitgesproken, niet of onvoldoende werkzame leden der plaatselijke commissie door meer actie te doen vervangen, daar hij thans geheel alleen staat.

WIJK BIJ DUURSTEDEN.

Op 7 Maart j.l. hield bovengenoemde afdeling een schietwedstrijd na afloop waarvan de prijzen werden uitgereikt. Hiertoe waren aanwezig de Commandant en de Secretaris van het Landstormkorps Nieuwe Hollandsche Waterlinie.

Na een woord van welkom ging de Commandant over tot uitreiking der prijzen, n.l.: 1e prijs G. Pouw, 49 p.; 2e pr. C. J. van der Lee, 45 p.; 3e pr. D. de Kooy, 45 p.; 4e pr. J. van Montfoort, 44 p.; 5e pr. H. J. Lammer, 43 p.; 6e pr. A. van Bommel, 43 p.; 7e pr. H. Kosterman, 43 p.; 8e pr. C. Coene, 43 p.; 9e pr. J. van Wijk 38 p.; 10e pr. G. de Gier, 36 p.; 11e pr. M. van Kempen, 32 p.

Na een woord van aanmoediging voor hen die geen prijs hadden behaald, dankte de Commandant allen, die tot het welslagen van dezen wedstrijd hunnen medewerking hadden verleend.

UTRECHT.

Voor de vrijwilligers van opgemelde afdelingen was op 28 Februari j.l. een Surprise-schietwedstrijd georganiseerd.

Deze wedstrijd, welke wegens gebrek aan een goede zaal, vanaf begin December, was uitgesteld, had een alleszins gunstig verloop. In groote getale was men opgekomen.

Na afloop werden de prijzen uitgereikt door den Res. Kapitein J. M. Grijzen, welke van de gelegenheid gebruik maakt om allen te bedanken voor hunne aanwezigheid, alsmede de schenkers van de surprises.

Het is thans voor de zooveelste maal ten duidelijkste gebleken dat de schietoefeningen ook in den winter moeten worden voortgezet. Op dezen surprisewedstrijd toch kwamen vrijwilligers opzetten, welke in den zomer, door hunne betrekking, nimmer aan de schietoefeningen kunnen deelnemen. Waar de band met de vrijwilligers steeds nauwer moet worden aangehaald en zoo mogelijk allen moet omvatten, is er hulp dringend noodig. Alle pogingen welke door de Pl: Leiders in de 4e stad des Rijks in het werk worden gesteld, ten einde eene goede schietgelegenheid te vinden, leden steeds schipbreuk. Bij onze zusterorganisatie „Vrijwillige Burgerwacht" Utrecht, klopten we ook menigmaal aan, doch konden, door overbelasting van de banen, ook daar geen goed oor vinden. We zullen echter niet stil

BIJNA DUIZEND ABONNÉ'S

werden
in de afgelopen maand
ingeschreven!

Met hartelijken dank houden wij ons aanbevolen voor
verdere medewerking.

DE ADMINISTRATIE.

IEDERE AFDEELING **zorge**
minstens één Filmavond
te organiseren!

Denkt om de werving
van onze
Jonge dienstplichtigen!

zitten voor en aler we een goede gelegenheid gevonden hebben.

Daar de communisten ook in ons land, niet stil zitten en het Wettig Gezag stelselmatig ondermijnen, rust ook op ons de plicht het kruut droog te houden en te zorgen dat zij die in onze gelederen plaats nemen, het geweer terdege kunnen hanteeren en in kwade uren er een goed gebruik van kunnen maken.

IN MEMORIAM CORNELIS DE FLUITER. †

14 Februari hebben wij hem naar zijn laatste rustplaats gebracht. Een kortstondige hevige ziekte, heeft na een verpleging in het Militair Hospitaal, een einde aan zijn leven gemaakt.

In hem verliezen wij een van onze beste en trouwste kameraden, een volbloed Bijzonder Vrijwilliger van den ouden stempel, hoe fier droeg hij de Oranjevlag op den grooten propagandadag in den Haag.

Zijn leeftijd liet niet meer toe, dat hij direct tot het korps behoorde, maar als oud lid zag men hem steeds bij schietoefeningen en vergaderingen verschijnen, en wist door zijn steeds opgeruimd humeur, bij de jongeren de geest er in te houden. Hij was een rasechte bijzonder Vrijwilliger.

Zijn laatste wensch was, dat de leden der afdeling, hem naar zijn laatste rustplaats zouden geleiden.

Zijn wensch is vervuld, steeds zal zijn beeld ons bijblijven.

Hij ruste in vrede.

STELLING VAN AMSTERDAM. Wormer.

Tot leden van de Plaatselijke Landstorm Commissie zijn toegetreden de heeren B. Jongkees en J. Hellenaar. Eerstgenoemde heer werd benoemd tot secretaris-penningmeester in plaats van wijlen den heer Wakker.

Kudelstaart.

De heer J. Schaper, hoofd van de R.K. school te Kudelstaart heeft zich bereid verklaard zitting te nemen in de plaatselijke Landstorm Commissie.

Wormer.

Druk bezochte propaganda-avond.

De te Wormer voor de afdeling Wormer en Jisp georganiseerde propaganda-avond is schitterend geslaagd. Een aantal nieuwe leden werden ingeschreven.

De vergadering, die onder leiding stond van den heer Keet, voorzitter van het plaatselijk bestuur was zeer druk bezocht. Talrijke genoodigden en leden met vrouwelijke huisgenooten lieten geen plaatsje in de zaal onbezet.

De Landstormfilm en het plaatselijk christelijk muziekkorps droegen tot het slagen van den avond zeer veel bij.

De commandant van het Landstorm-

korps en de secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie waren aanwezig.

In de pauze werden vele mooie prijzen uitgereikt naar aanleiding van de resultaten behaald in de afgelopen schietwedstrijden. Een voor Wormer bijzonder mooie avond.

AALSMEER.

Op Woensdag 12 Februari werd te Kudelstaart in het Gymnastieklokaal der R.-K. school een film vertoond van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De opkomst was goed. Majoor de Veer opende de vergadering en heette allen hartelijk welkom en zette het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in 't kort uiteen. Hetgeen hierna op het doek werd gebracht overtrof onze verwachtingen, de film van de samenkomst op Houtrust te 's-Gravenhage was prachtig en duurde ongeveer een uur. De komische films die werden gegeven wekte de lachlust van het publiek op.

Pastoor Luhn dankte aan het eind Majoor de Veer, voor zijn uiteenzetting en verder allen die hebben medegewerkt tot het doen slagen van dezen avond.

Allen gingen voldaan naar huis en hoopten nog eens spoedig op zoo'n vergadering en dan zou de opkomst beter zijn.

LEIMUIDEN.

In de groote zaal van den heer J. Sneeboer werd een propaganda-avond gehouden door de afd. Leimuiden en Rijnzaterwoude van den Bijz. Vrijw. Landstorm.

Te kwart voor acht opende de Voorzitter van de plaatselijke afdeling de bijeenkomst. Hij zette in korte trekken het wezen en het doel van 't Instituut uiteen en wekte de jongeren met kracht op om zich zoo spoedig mogelijk aan te sluiten bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Tot zijn spijt moest de voorzitter mededeelen, dat de bij de Landstormers zoo geziene majoor Schell verhinderd was dezen avond aanwezig te zijn. De voorzitter deelde mede, dat dezen avond de bekende film van den nationalen Landstormdag 1928 zou worden vertoond.

Een en ander zou worden afgewisseld door de muziek van het Alkemade'sche violensemble „Onderling Kunstgenot”.

Het deed den voorzitter genoegen dat dit gezelschap aan zijne uitnodiging gehoor had gegeven. Op verzoek van den heer van Bakhuizen speelde het violgezelschap eenige liederen, w.o. het Wilhelmus, dat staande aangehoord werd door alle aanwezigen. Daarna werd met het afdraaien der film een aanzoek gemaakt.

NOORD-SCHARWOUDE.

In „De Burg” te Noordscharwoude werd de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden tusschen de Burgerwacht van Noord-Scharwoude en de Afdeling Zuid- en Noord-Scharwoude en Oudkarspel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De deelname was zeer groot en werd er door 99 schutters geschoten. Ieder 10 patro-

nen met KSO geweer. Hoogst bereikbaar aantal punten 100.

Gehouden werd een Korpswedstrijd, waarvoor door iedere afdeling met 20 schutters werd uitgekomen.

Uitslag:

Burgerwacht Noord-Scharwoude 1754 punten.

Burgerwacht Zuid-Scharwoude 1754 punten.

Landstorm 1660 punten.

1e prijs was wissel-plaquette, beschikbaar gesteld door den Bond van Burgerwachten. Vorig jaar was deze reeds door Burgerwacht van Noord-Scharwoude gewonnen en werd zij nu bij de tweede maal eigenaresse dier plaquette.

2e prijs zilveren medaille, beschikbaar gesteld door het Verband Alkmaar van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Verder werd gehouden een Personeel Wedstrijd.

Hieraan werd door alle 99 schutters deelgenomen. De prijzen bestonden uit luxe en huis-houdelijke voorwerpen. Door ieder deelnemer werd hiervoor een bijdrage gestort, terwijl ook door enkele leden een prijs beschikbaar was gesteld.

De uitreiking der Korpsprijzen geschiedde door Burgemeester Jhr. van Spengler, welke o. m. wees op de noodzakelijkheid van Burgerwachten en Landstorm ook en vooral in den tegenwoordigen tijd, gezien de activiteit der communisten, terwijl de huidige toestand in Rusland aantoonde, welke groote gevaren daarin schuilen.

De personeele prijzen werden uitgereikt door den heer H. Metselaar, voorzitter van de Burgerwacht van Zuid-Scharwoude, welke evenals altijd onder toepasselijke en geestige woorden de vele prijzen aan de winnaars overhandigde.

Na een woord van dank door den burgemeester Jhr. van Spengler, werd de gezellige wedstrijd gesloten met het zingen van het Wilhelmus.

ZUID-HOLLAND-WEST

Februari-overzicht.

Verschillende afdelingen vergaderden en soms was het druk. Op 6 Februari werden twee samenkomsten tegelijk gehouden, te Wateringen en te Zevenhoven, en op den 19den te Vlaardingen en te Oegstgeest. Te Oegstgeest sprak de heer A. van Batenburg, redacteur van „Ik zal handhaven” een indrukwekkend woord over de revolutionaire inwerking in onze maatschappij; te Vlaardingen bleek zulk een geest van saamhoorigheid te zijn, dat het ons moeilijk viel de samenkomst te verlaten, om nog den laatsten trein te halen. Te Zevenhoven heeft Res. Kapitein Van Deventer persoonlijke herinneringen ten beste gegeven over November '18, dit ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan — en te Wateringen werd — een woord van hulde aan burgemeester Verhoeven! — de reorganisatie der afdeling voltrokken; secretaris der Pl. Commissie werd de heer P. Nauwens. Het 10-jarig bestaan werd mede door Nieuwveen en Alphen herdacht. Te Nieuwveen hebben zoowel burgemeester Geesink als de voorz. der Gew. Commissie, de heer Krijger zóó gesproken, dat er niet veel tegen in te brengen was, en te

Alphen hebben we in de Kerkzaal van de Martha-stichting — sprekers waren Kapelaan Boekel en de leden der Gew. Commissie Royaards en ds. Veldhoen — weer zoo'n avond gehad, waarvan de heer Verleun (die zeer door ds. Veldhoen gehuldigd werd!) het geheim weet. Maar ook de overige avonden hadden ieder hun eigen bekoring. In Maasland heeft de heer Oosterlee luitenant Van Pelt op treffende wijze herdacht; te Naaldwijk kregen „de mannetjes van Capteijn” mooie prijzen, te Monster werd een filmavond gehouden, waarbij onze korpscommandant, Majoor Phaff, die vrijwel alle avonden meegemaakt heeft, ook tegenwoordig heeft willen zijn. De avonden te Berkel en te Pijnacker — ten slotte — doen ons in zekeren zin aan een contrast denken. ten minste; te Berkel spraken we 1½ uur en te Pijnacker juist 5 minuten. Maar ditmaal won toch Pijnacker het (van deze Februari-samenkomst) van Berkel. Het was in Pijnacker — waar de groote zaal van de C. J. M. V. met tapijten en met bloemen en planten gedecoreerd was — dan ook wel héél mooi... Kapitein Valkenburg, en onze vriend Van Atten, hadden alles tot in de puntjes geregeld, ter gelegenheid van de installatie der Pl. Commissie. En flink is er gesproken, door den heer Krijger, door den Pl. leider, door den burgemeester — maar gezongen óók, tijdens de vertooning der Landstormfilms, onze echte nationale liederen! Die hooren thuis op onze Landstormavonden. Dat heeft ons sterk getroffen te Maasland. We hadden daar niet gezongen, en de avond was reeds gesloten. Toen kwam een van onze Landstormers naar ons toe en zeide: „Luitenant, we zouden nog graag het Wilhelmus zingen, maar niemand durft het in te zetten!” We hebben de stoute schoenen toen maar aangegetrokken, en werkelijk, 't ging héél goed!

Maar... we schreven reeds te veel. Maar wacht weer met veel schoons en met een uitnemend opgezette Kringwedstrijd in Bodegraven.

D. J. KARRÉS.

Den Haag.

BARENDRECHT.

Onder groote belangstelling werd Vrijdag-avond in de zaal van den heer de Weerd voor de afdeling Barendrecht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de landstormfilm vertoond. De leiding berustte bij den heer D. Leenheer, voorzitter van de plaatselijke commissie.

In de pauze werden de prijzen uitgereikt, behaald bij den gehouden schietwedstrijd, waaraan door achtien personen was deelgenomen. Voor ieder was een prijs beschikbaar gesteld. Een woord van lof aan de leiders voor de mooie keus der prijzen. Door Overste H. C. van Cappelle werden uitgereikt de brevetten voor scherpschutter aan tien personen en de heer A. Molenaar werd persoonlijk gefeliciteerd met het behalen van den rang van Koningschutter. Daarna werden nog uitgereikt de foto-albums, betrekking hebbende op den Haagschen Landdag.

Aan het einde werd door den heer Leenheer ieder opgewekt den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te steunen met zijn persoon en gave, opdat ook deze afdeling paraat blijve en haar devies zal hoog houden: „Als 't moet”.

ROTTERDAM.

Door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afdeling Rotterdam is op 19 Febr. een Landstormavond gegeven in de groote zaal van het gebouw Odeon aan de Gouvernestraat.

Door den voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Rotterdam”, res. luit. kolonel H. C. van Cappelle werd deze goedbezochte avond geopend. Spr. heette welkom kolonel J. Oele, commandant van de mariniers, den heer van Schelven, vertegenwoordiger van de Nationale Landstormcommissie en verder de afgevaardigden van de gewestelijke en

leden aan, om zooveel mogelijk leden te werven, mits ze volkomen met het doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm instemmen. Staande deze vergadering gaf één nieuw lid zich op.

KLAASWAAL.

Op Dinsdag 4 Maart j.l. werd in het gymnastieklokaal der Bijz. school alhier, de Landstormfilm van 1928 vertoond.

Gezien de flinke opkomst (ongeveer 225 personen) getuigde dat er in deze gemeente

welkom en in het bijzonder den Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den Luitenant van der Mast, voor diens tegenwoordigheid, alsmede de heeren van Dijk en Anhelon, die zoo welwillend waren, den avond te vervaangenamen, door hun pianospel en zang.

Er waren tal van keurige prijzen, welke bij de vrijwilligers in den smaak vielen.

De navolgende vrijwilligers hebben het brevet voor scherpschutter behaald: J. v. d. Breevaart, D. Quartel, G. Snijders, D. Snijders, C. P. v. d. Erve, C. v. d. Bijl, C. v. 't Hof, M. Stroobergen, W. Barendrecht, P. de Vlieger.

ZIERIKZEE.

30 Januari hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm alhier een propaganda-avond. De heer J. E. van den Broek riep allen het welkom toe en opende deze vergadering, waarna door de aanwezigen staande het Wilhelmus werd gezongen. Den heer P. G. Laernoës, Secretaris der Prov. Landstormcommissie stelde hierna de vergadering de nieuwe voorzitter der plaatselijke commissie voor, de Burgemeester, J. C. A. Bannink, tegelijk lid der Gewestelijke Landstormcommissie; vervolgens den heer J. J. Cock, als lid der Gew. Landstormcommissie en den heer V. M. Krepel, als lid der Plaatselijke Landstormcommissie. Den heer J. M. Uijl, kreeg hierna het woord, die op duidelijke wijze naar voren bracht, hoe de Landstorm hier in donkere dagen in Zierikzee landelend heeft moeten optreden. De Burgemeester dankte den heer Uijl voor het gesprokene, zich overtuigd houdende, dat ook nu de mannen paraat zullen zijn as de nood het eischt. Vervolgens overhandigde Z.E.A. aan den heer J. B. M. den Boer een brevet, door laatstgenoemde verdiend als scherpschutter van de afd. Zierikzee.

Den heer Laernoës uit Vlissingen, zette hierna uiteen, aantoonende met duidelijke voorbeelden, hoe stelselmatig de revolutionaire partijen werken aan de omverwerping van het wettig gezag. Spreker liet uitkomen, dat dit niet plaats heeft in het buitenland, maar dat dit alles gebeurt in ons eigen land. De Burgemeester dankte den heer Laernoës voor het gesprokene waardoor wij allen, zoo vervolgd spreker, een helderen kijk zullen hebben gekregen op het duistere werk dat wordt verricht. Ten slotte dankte de voorzitter der Plaatselijke afd. allen met een „tot weerziens.”

BROUWERSHAVEN.

6 Februari opende de Burgemeester, N. A. Berkhout, met een welkom den propaganda-Landstormavond. In het bijzonder heette spreker welkom burgemeester Padmos van Duivendijke en den heer Laernoës uit Vlissingen. De heer Laernoës werd met aandacht door alle aanwezigen gevolgd, bij de uiteenzetting over de toestanden zowel in ons eigen land als in het buitenland, betreffende de revolutionaire propaganda. Uit door enkele personen gestelde vragen, bleek dat het gesprokene door den heer Laernoës, de mannen het besef hadden bijgebracht, dat de tijden ernstig zijn. Burgemeester Berkhout dankte tenslotte den heer Laernoës voor de op uitstekende wijze naar voren gebrachte feiten, die zeer treurig zijn, maar waar.

HAAMSTEDE.

10 Februari hield de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Burgh-Haamstede een propaganda-avond.

De burgemeester, Jonkheer E. van Citters, opende de vergadering met een welkom na de aanwezigen te hebben medegedeeld, dat de Burgemeester van Burgh, den heer W. G. Boot, wegens lichte ongesteldheid niet aanwezig kon zijn. Den heer P. G. Laernoës, secretaris van de Prov. Landstorm Commissie, wees op het gevaar dat dreigt, nam den toestand van 25 jaar geleden en het heden onder de loupe, waardoor het de mannen duidelijk werd, dat het revolutiegevaar niet denkbeeldig is, maar dat we staan voor een feit. 5 personen, die aanwezig waren, niet tot den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm behorende, sloten zich bij de afdeling aan. Burgemeester van Citters sloot de vergadering den heer Laernoës dankende voor zijn duidelijke, met juiste voorbeelden doorweven rede, waarna ten slotte door allen staande het „Wilhelmus” werd gezongen.

NIEUWERKERK.

20 Februari vergaderde de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in een gezellige keurig versierde zaal. Burgemeester Jac. Bouman, heette allen hartelijk welkom, inzonderheid den Landstormspreker over Zeeland, den heer P. G. Laernoës uit Vlissingen. Aandachtig volgden de aanwezigen den spreker, die met nadruk de mannen wees op het dreigende revolutiegevaar. De Burgemeester overhandigde aan vijf scherpschutters een brevet en dankte ten slotte den heer Laernoës voor het door hem op zoo duidelijke wijze naar voren gebrachte, waarna door allen het „Wilhelmus” werd gezongen.

BRUINISSE.

21 Februari werd alhier een propaganda Landstormavond gehouden. De voorzitter, de heer F. D. van Vessem, opende deze bijeenkomst met een welkom inzonderheid tot den burgemeester, den heer S. Hage en den heer P. G. Laernoës. Hierna verkreeg de secretaris der Prov. Landstormcommissie het woord, die de vergadering met voorbeelden uit eigen omgeving aantoonde, hoe de revolutionairen het volk voorbereiden en ontwikkelen tot omverwerping van het bestaande gezag. De heer van Vessem dankte hierna den heer Laernoës in welgekozen woorden voor het door hem medegedeelde en riep den spreker een tot weerziens toe. Zoowel bij den aanvang als het slot werd door allen staande het „Wilhelmus” gezongen. Te Zierikzee, Brouwershaven, Haamstede, Nieuwerkerk en Bruinisse, werden aan de Bijzondere Vrijwilligen ter hand gesteld het op zoo uitstekende wijze uitgevoerde prachtige gedenkalbum van den gehouden Landdag den Haag, wat door alle Vrijwilligen zeer op prijs werd gesteld.

KOUDEKERKE.

Woensdagavond 26 Februari ware de Bijzondere Vrijwilligen van den Landstorm in flinken getale met hunne vrouwen en verloofden opgekomen naar den jaarlijkschen gezelligen avond.

De voorzitter, burgemeester Bakker, opende de vergadering en wijdde eenige woorden aan de nagedachtenis van twee mannen, die den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm door den dood werden ontnomen in den voorzitter der Prov. Commissie gep. kolonel Umbgrove en den heer W. v. d. Heijden, vaandeldrager der plaatselijke afdeling.

Na een welkomstwoord van den voorzitter, in het bijzonder tot den secretaris der Prov. Commissie, den heer P. G. Laernoës, werd staande het Wilhelmus gezongen.

De heer Laernoës memoreerde daarna in een helder, gedocumenteerd betoog, de geschiedenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en schilderde in levendige kleuren methodes van propaganda der revolutionaire groepen.

In de pauze werden aan 13 schutters keurige prijzen uitgereikt. Voorts ontvingen alle Landstormers een prachtig foto-album, ter herinnering aan den grooten Nationalen Landstormdag in 1929.

En ondertusschen hadden ekele dames gezorgd voor consumpties.

Het was vrij laat, toen de voorzitter een kort slotwoord sprak en men na het zingen van Da Costa's „Zij zullen het niet hebben” in opgewekte stemming naar huis terugkeerde.

OVEZAND.

Op Woensdag 12 Febr. vergaderde de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, afdeling Ovezand. Behalve het bestuur, waren 25 leden present. De voorzitter opende de vergadering en heette alle aanwezigen welkom, in het bijzonder den heer Laernoës en de dames.

Vervolgens werd het woord gegeven aan den heer Laernoës, die in breede trekken uiteenzette de felle propaganda die de revolutionaire partijen ontwikkelen en de noodzakelijkheid om daartegenover paraat te zijn. De rede van den heer Laernoës werd met applaus begroet. Verder werd de avond gezellig doorgebracht.

Alle landstormers ontvingen een album met foto's van den Landstormdag op 27 September. 1927. Door alle aanwezigen werd (uitgezonderd die al abonné waren) een abonnement genomen op het Landstormblad.

De voorzitter sloot met een dankwoord aan den spreker en de aanwezige landstormers en riep allen een tot weerziens toe.

Foto Plaatselijke Commissie Bodegraven, gemaakt bij gelegenheid 10-jarig bestaan dezer afdeling. Zittend (v. l. n. r.): burgemeester Mr. C. S. van Dobben de Bruyn, eerevoorzitter, J. v. d. Giesen, tweede voorzitter, P. Turkenburg, penningmeester en dr. S. Beye, voorzitter. Staand: L. Hortensius, P. M. Smit, J. Th. van Ghesel-Grothe, A. de Vos, R. M. Loman, gemeentesecretaris, C. v. d. Veer, Plaatselijk leider en G. Kramer.

plaatselijke commissies. Met voldoening kon spr. mededeelen, dat men er in geslaagd was in den heer H. G. J. de Monchy een voorzitter te vinden voor de plaatselijke afdeling Rotterdam.

Nadat het Wilhelmus gezongen en het saluut aan H. M. de Koningin gebracht was, ging men over tot de afwerking van het zeer uitvoerige programma. Door het solo-mannenkwartet „Kunstmin” onder leiding van den heer P. Bijvoets werden eenige fraai gezongen liederen ten gehore gebracht.

Hierna gingen de gordijnen vaneen om de Chr. Reciteervereeniging „Oranje Getrouw” gelegenheid te geven tot het opvoeren van „De Fransche Overheersching”, historisch spel van C. L. de Haan.

Na de pauze werden de prijzen uitgereikt aan de winnaars der schietwedstrijden en ging men over tot het uitreiken der brevetten aan de vrijwilligers, die aan de gestelde eischen hebben voldaan.

LANGERAK—NIEUWPOORT.

De afdeling Langerak—Nieuwpoort van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield haar jaarlijksche bijeenkomst in het Raadhuis, waarbij tegenwoordig was 1e luitenant Groenendijk van het Landstormverband Dorbrecht. Mede doordat op deze bijeenkomst de prijzen zouden worden uitgereikt van de schietwedstrijden, waren een groot aantal leden aanwezig. Bij afwezigheid van den burgemeester, door ambtsbezigheden, werd deze vergadering geopend door den heer Schep, die allen een hartelijk welkom toeriep. Een bijzonder woord van welkom had de heer Groenendijk in ontvangst te nemen.

De heer Groenendijk zette daarna in een kernachtige rede aan de hand van tal van voorbeelden, het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteen. Aan allen werd uitgereikt een album van den Nationalen Landstormdag, gehouden op 27 September 1928 te 's-Gravenhage. Vervolgens werd overgegaan tot uitreiking van de prijzen die ten deel vielen aan G. den Hoed, A. Mulder, D. Stuij, J. de Hoop, A. Slob, A. Schep, A. Kroon, B. Storrenburg, J. Zwijnenburg, W. A. van Hof, M. Verhoeven, W. de Mik, A. Versluis en N. Roest. Hierna werd nog medegedeeld, dat beide gemeenten ieder een subsidie van f 10 hadden verleend. De heer A. Schep besloot met een woord van dank voor de belangstelling, en spoorde de

veel belangstelling is voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Te 7.30 uur opende de eerevoorzitter, de heer G. Walma van der Molen, burgemeester dezer gemeente, de bijeenkomst en heette allen hartelijk welkom, inzonderheid de heeren P. van der Steeg en F. D. van der Mast,

Vervolgens sprak de heer van der Mast over het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, hetgeen hedenavond vertoond zou worden en verzocht de aanwezigen het „Wilhelmus” staande te zingen, waarna de vertooning der Landstormfilm plaats vond.

In de pauze werden de prijzen van den schietwedstrijd uitgereikt door den Burgemeester.

In klasse A behaalden de navolgende personen een prijs, n.l. 1e pr. A. v. d. Linden, 48 punten; 2e pr. A. Huisman, 48 pnt.; 3e pr. P. de Korte, 48 pnt.; 4e pr. M. J. Goedhart, 46 pnt.; 5e pr. G. Bervoerts, 46 pnt.; 8e pr. B. Middelkoop, 45 pnt.; 9e pr. P. Vermaas, 45 pnt. en 10e pr. A. Vos, 44 pnt.

Klasse B: 1e pr. T in 't Veld, 47 punten; 2e pr. C. Buitendijk, 44 pnt.; 3e pr. P. Notenboom, 44 pnt.; 4e pr. D. v. d. Wekken, 44 pnt.; 5e pr. L. van Vliet, 44 pnt.; 6e pr. H. J. Kruithof, 43 pnt.; 7e pr. L. Lammers, 43 pnt.; 8e pr. C. Versteeg 41 pnt. en 9e pr. G. van Driel, 41 pnt.

Ds. H. Bogers, lid der Plaatselijke Landstormcommissie alhier, schetste daarna de toestanden in Rusland.

Tevens werd aan ieder lid een foto-album van den Nationalen Landdag uitgereikt.

De gezelligheid van dezen avond werd mede verhoogd door de muziek, welke door den heer J. Rozendaal gratis werd gegeven.

Te omstreeks 10½ uur sloot de burgemeester deze bijeenkomst en dakte allen die hadden medegewerkt tot het welslagen van dezen avond.

Een woord van dank aan het schoolbestuur voor het beschikbaar stellen van de zaal.

HEINENOORD.

Op 24 Februari j.l. hield de afdeling Heinenoord een vergadering, ten einde de prijzen uit te reiken van den gehouden schietwedstrijd en de brevetten in ontvangst te nemen, welke door de Vrijwilligen in dit seizoen behaald waren.

Om 7½ uur opende de Voorzitter Dr. de Reus de vergadering, heette de aanwezigen

Voor Jong Nederland.

JONGENS EN MEISJES.
Voor nieuwelingen geef ik nog eens enkele inlichtingen:

Er zijn twee groepen: A. beneden de 10 jaar, en B. boven de 10 jaar.

De oplossingen (zoo keurig mogelijk) moeten binnen 14 dagen gezonden worden aan

Postzegel
van
6 cent

AAN OOM BERTUS.

p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Hier volgen de namen der prijswinners:

Corna, Aarnoutse, Koudekerke.
El.th. Bloemendaal, Andijk.
Adra. den Hartog, Papendrecht.
Cor Hillebrand, St. Laurens.
Annie Jungerius, Rijnsburg.
P. Roumen, Wessem.
Cors, Jelgerhuis, Minnertsgea.
K. G. v. Schieven, Linschoten.
Adr. v. d. Ben, Gouda.
Jan van Veen, Capelle aan den IJssel.

En nu de nieuwe opgaven:

GROEP A.

(Beneden de 10 jaar).

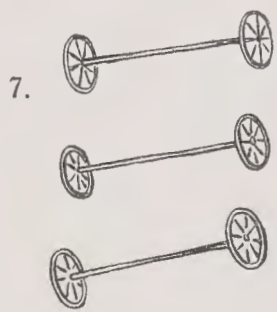
2. D x x x x x T
x x x x x
x

3. e n s
t W h
o

4. 3+4

5. U-t-niet krom

6. G I E S N

GROEP B.

(Boven de 10 jaar).

Minderen en meerderen.

De knecht en de baas.
De leerling en .....
De klerk en .....
De soldaat en .....
De matroos en .....
De daggelder en .....
De dienstbode en .....
De onderdaan en .....
De winkelbediende en .....
De krullenjongen en .....
De politieagent en .....
De gevangene en .....
De polsdrager en .....

De opperman en .....
De voetballers en .....
De roovers en .....
De patient en .....
De zoon en .....
De dochter en .....
De kostert en .....

HET SPEELGOED DER REUZEN.

(Naar het Duitsch van Chamisco).

De Niedachburg in Duitschland.

Door sage en lied vermaard,
Dat oud kasteel der Reuzen
Is weggevaagd van d'aard.

Eens kwam een Reuzendochter
Uit Niedachburg getreên;
Zij stapte zonder dralen
Door d'ijzeren slotpoort heen.
Al dalend werd d'omgeving
Met gretig oog beschouwd;
Met enkele groote stappen
Doorschreed zij 't gansche woud.
Zij zwierf langs veld en wegen,
Zij trok door dorp en stad;
Wat nietig kleine wereld,
Waar zij ook henentrad!
Daar ziet z'een boer aan 't ploegen:
Wat schepsel, wonder klein!
Hij drijft door d'aard een ploegschaar,
Die blinkt in zonnenschijn.
„Wel, wel, wat aardig speelgoed!“
Roept z'in verrukking uit;
„Ik neem het mee naar huis toe!“
Zoo juicht z'in ras besluit.
Al knielend spreidt z'een zakdoek
Behendig op den grond,
En veegt daarop behoedzaam
Het speelgoed, dat zij vond.
Nu 't doekje toegeslagen!
Een knoop erop, heel fijn!
Dan voort! met blijde sprongen,
En blos als karmozijn!
Thans vliegensvlug naar Vader
Den Niedach opgespoed!
— „O Vader, lieve Vader!“
Juicht z'm haar luiden groot;
„O kijk toch eens, hoe aardig
„Het speelgoed, dat ik vond!

„Zoo allerliefst, als 'k nimmer
„Nog zag op Niedach's grond!“
De Vader zat aan tafel,
Hij dronk z'n okshoofd wijn,
En vriendelijk haar aanschouwend,
Vroeg hij: „O liefste mijn!
„Wat heb je daar in 't doekje
„Voor aardigs meegebracht?
„Laat mij eens even kijken,
„Waarom je toch zoo lacht?“
Ze spreidt haar doekjen open,
(De Reus schudt fel den kop)
En stelt in twee minuten
Boer, ploeg en paarden op.
Toen 't vole span op tafel
Was in elkaar gezet.
Begon zij handenklappend
Te dansen van de pret.
Doch Vader Reus staat ernstig;
't Lijkt, dat hij 't kwalijk vindt:
„Wat ben je toch begonnen
„Mijn allerliefste kind?
„Wat gij van 't veld naar huis bracht,
„Brengt g'even gauw weer weg?
„Een boer met ploeg als speelgoed?
„Hoe kom j'er bij, o zeg?
„Gij gaat direct volbrengen,
„Wat ik zoo pas gebood:
„Want, waren er geen boeren,
„Dan, kind, hadt gij geen brood!“ —

De Niedachburg in Duitschland,
Door sage en lied vermaard,
Dat oud kasteel der Reuzen
Is weggevaagd van d'aard.

Onder aanvoering van Meester Stevers
kwamen uit Wessem maar eventjes 11 Lim-
burgertjes tegelijk m'n kamer binnenvallen.
Dat wil zeggen: de Meester stuurde in één
grote enveloppe de opgaven in van 11 zijner
jongens. Als deze later geen flinke Landstom-
mers worden, dan weet ik het niet! Die
snaken in korte broek vormen warempel nu
al een corps onder hun onderwijzer, als
Hoofdman!

'k Heb er geweldig veel schik van.
En van loutere leut begin ik ook te zingen:
Waar in 't bronsgroen eikenhout, enz!

Driemaal hoezee voor de 11 Wessemers!
Landstormers, klein maar kloek.
Nog in hun korte broek!

GOUDA.

Een mooie, beroemd, stad, niet waar?
Door de prachtige ramen in de St. Jacobs-
kerk; door de Goudsche pijpen, stroopwafels,
sprits, kaarsen en kaas.
Maar, als 't zoo doorgaat, komt er nog een
zevende beroemdheid bij:

DE JONGE GOUDSCHE LANDSTORMERS!
Ik ontving namelijk een groote enveloppe
met 31 inzendingen, die een onderwijzer van
de Bloemendaalschool van zijn klasse me toe-
zond!

Meestal keurig werk.

OOM BERTUS.

Welke Industrieel of Hande-
laar helpt net persoon (Bijz.
Vrijw.), 32 jaar, gehuwd, z. k.,
aan **PLAASING OP MAGAZIJN**.
Reeds 8 jaar a.z.d. werkzaam
gewest. Of als Kantoorlooper,
Huisbewaarders-conciërge of i.
d. Prima ref.
Brieven letter D. K. Bureau
„Landstormblad“.

WIE HELPT een Vrijwil-
liger van den Bijzonderen Vrij-
willigen Landstorm, die tenge-
volge van tegenslag in zaken,
in geldelijke moeilijkheden ver-
keert, tegen nader overeen te
komen voorwaarden aan
f 1000.-

Brieven onder letten A. H.
R. aan de Administratie van
dit Blad.

JONGEMAN, G. G.,

25 jaar, ongehuwd, lid B. V.
L., momenteel Magazijnbe-
diende, ook eenigszins bekend
met Radio, zoekt vaste betrek-
king.

Brieven onder letter M. B.
Adm.ie v. d. blad.

Bijzonder Vrijwilliger zoekt
een betrekking als

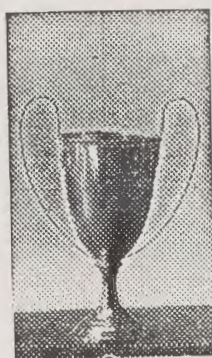
Chauffeur-Tuinder

of dergelijke passende betrek-
king. Oud 25 jaar, vrijgezel en
v. g. g. v.

Brieven onder letter J. D.
Adm.ie v. d. blad.

Wie helpt Jongmensch

26 jaar, lid B. V. L. aan be-
trekking. Dienstplicht vol-
bracht. Diploma M. U. L. O.,
doorliep 3e kl. H. B. S. 5 jaar
practisch als boekhouder werk-
zaam geweest. Prima getuig-
schriften. Zoo noodig borg
kunnende storten. Liefst den
Haag of omstreken.
Brieven onder letter C. N.
Adm.ie v. d. blad.

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLUKE-BEGEER

VOORSCHOTEN

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements,
Britsch-Indië, China, Japan en Arabië

**ALLE BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT — KOFFERKLUIS.**

K. TIKTAK'S

THEE KOFFIE

OPGERICHT 1870

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

GROOT SCHIET-CONCOURS
voor ZUID-HOLLAND, NOORD-HOLLAND en UTRECHT,
ter gelegenheid van het 1ste Lustrum
te houden door de Ond. Offic. Schietvereniging „GENERAAL
SNLJDERS“ met Buks en K. S. O. wapens op 12, 14, 15, 16,
17, 19, 22, 23, 24, 25 en 26 April a.s. van 2³⁰ tot 9³⁰ n.m.
Vraagt toezending programma aan bij

D. H. BLOTKAMP, Secr., Morschweg 13, Leiden.

Ruime bijverdienste

voor hen die hun vrijen tijd
productief wenschen te maken.
Brieven onder letter D. V.
Adm.ie v. d. blad.

VOLKSBOOND TEGEN DRANKMISBRUIK

HOTEL en KOFFIEHUIS

PRINSEGRACHT 120 — DEN HAAG

Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies.

Goede en billijke consumptie

en zeer smakelijk middageten.

Gemakkelijk te bereiken met de

tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

DORDRECHT.

Café-Rest. De Poort van Kleef.

Voorstraat 205. Tel. 1454.

Gelegen in het centrum der

stad. Moderne inrichting. Zalen

voor Vergaderingen, en Par-
tijten. Lid Horecafé.

A. BRENKMAN.

GALSTEENEN en NIERSTEENEN

worden afdoende genezen
door de geneesmiddelen
van het

„STAPHORSTER BOERTJE“

Vraagt gratis brochure

Adres:

J. K. STEGEMAN

G 92 — STAPHORS

**VAN NELLE'S
TABAK**
CITYBAAI
GROEN 20g
BLAUW 15g
ROOD 15g
GEEL 10g
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

H

BIZONDERE

Het s
zeggen,
Als st
den in
strijdgr
tische e
heeft ge
toen Ita
Rusland
Benito M
zijn dwi
Want
heeft M
doen ge
tuur. A
werden

In an
alle opk
gende s
onrechte
scheider

Alle w
van geli
Het h
waaruit

Bij M
uit een
niemand
Mussoli
vrijdenk
Zoo i
fasciste
weg, de
hare ha
hun st
socialist
Overhe
te ove
Bijzond
van de
met he

Wan
dachte,
vreemd
Juist
cisme d

„KER
BIJ

Het
uit dit
zonder
Imm
men n
vrede
bestaa
instell

Men
kelijk
vervol
fanati
nairen
ten or
zonder
vijand
besche
vrijhe
Dit
„Kerl
ring.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

HET FASCISME.

Het schijnt heel moeilijk te zijn te zeggen, wat fascisme is.

Als staatkundig systeem is het te vinden in Italië, waar Mussolini met zijn strijdgroepen, de „fasci“, de communistische en socialistische terreur in elkaar heeft gerammeid op het kritieke oogenblik, toen Italië op 't punt stond een tweede Rusland te worden. Zoo werd de held Benito Mussolini de redder van Italië en zijn dwingeland tevens.

Want, gesteund door zijn strijdgroepen, heeft Mussolini de restauratie van Italië doen gepaard gaan met een ijzeren dictatuur. Alle volksinvloed en volksoverheid werden vernietigd.

In andere landen noemt men fascisme, alle opkomende reactie tegen het oprindende socialisme en communisme. Ten onrechte. Want hierbij moet scherp onderscheiden worden.

Alle weerstand tegen de revolutie is niet van gelijken aard.

Het hangt hier alles af van het beginsel, waaruit deze weerstand opkomt.

Bij Mussolini was het verzet geboren uit een revolutionaire kiem, hetgeen niemand verwonderen zal, die weet, dat Mussolini voorheen verwoed socialist en vrijdenker was.

Zoo is het ook met de Nederlandsche fascist. Zij gaan zelf den revolutionairen weg, door de taak van de Overheid uit hare handen te willen nemen, ja, door bij hun strijd tegen de communisten en socialisten zich te verzetten tegen de Overheid zelve en de wetten des lands te overtreden. Het optreden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en van de Burgerwachten mag dan ook niet met het fascisme vergeleken worden.

Want daaraan is elke revolutionaire gedachte, elk eigenmachtig handelen totaal vreemd.

Juist het tegengestelde van het fascisme dus.

„KERK EN VREDE” CONTRA DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

Het zal den eenvoudigen lezer wel reeds uit dit opschrift duidelijk zijn, dat wij een sonderling verschijnsel gaan bespreken.

Immers zoo op het eerste gezicht zou men meenen, dat zoowel de kerk als de vrede een groot belang hebben bij het bestaan van onze uitermate vredelievende instelling.

Men zou meenen — met het schrikkelijk voorbeeld van de Russische geloofsvervolgingen voor oogen en kennende den fanatieken godsdiensthaat der revolutionairen ook in ons land —, dat de kerk, ten onzent reden heeft om in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geen vijand te zien, maar een vriend en een beschermer van den ook voor geloofsvrijheid zoo onontbeerlijken vrede.

Dit is dan ook gelukkig zoo. Maar „Kerk en Vrede” maakt een uitzondering. „Kerk en Vrede” is een bijzon-

dere groep dominees met hun heel of half socialistische volgelingen, die men het best aan de lezers kan voorstellen door het noemen van één naam: Ds. Hugenholt uit Ammerstol.

Wanneer men dezen naam noemt, herinnert ieder zich, dat hij wel eens een anti-militaristisch strooibiljet gezien heeft dat met dien naam ondertekend, op min of meer bedekte wijze en met tal van vrome woorden de dienstweigering verheerlijkte.

Het verachtelijkste werk, dat een predikant doen kan.

Zelf blijven deze „leeraars” in hun goed verzorgde pastorie, veilig buiten de straffende hand van de Overheid. En de arme dwazen, die zich door hunne verheven schijnende woorden lieten verleiden, om den dienst te weigeren, op hen daalde de straf in volle kracht neder. Zij gingen de gevangenis in.

„Kerk en Vrede”, deze vereeniging met haar valschen naam, blijft haar onkruid zaaien en heeft daarvoor ook reeds een propagandafilms!

Wij willen eeren, al degenen, die voor hun beginsel zelf willen lijden.

Maar wij koesteren een onzegbaar kwalijk gevoel voor de bewerkers van dit sluipende kwaad der dienstweigeringspropaganda.

VANZELFSPREKEND.

Het is vanzelfsprekend, dat de groep „Kerk en Vrede” zich keert tegen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Wij zouden het jammer vinden, indien het anders was.

Wij zouden gaan twifelen aan den adel van het Landstormideaal, indien de groep „Kerk en Vrede” er zich mede kon vereenigen.

De Bijzondere Landstorm wordt dan ook op de bij deze groep passende wijze bestookt.

Terwijl onze tienduizenden vrijwilligers reeds elf jaren met opoffering van tijd en moeite — zonder zelf ook maar de geringste voordeelen te genieten — hunne krachten geven aan ons instituut, dat bedoelt, als 't moet, ook de godsdienstvrijheid van „Kerk en Vrede” te beveiligen, schrijft men van die zijde aangaande onze propaganda: „De groote materiele voordeelen aan het lidmaatschap verbonden, moeten den doorslag geven!”

Ja, zij gaan zelfs zoover, dat zij durven schrijven: „Wie gewelddadige revolutie en burgeroorlog voorkomen wil, houde zich verre van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en zijn feestelijk schietgedoe, dat in werkelijkheid niet anders is dan een verkapte voorbereiding op burgerkrijg en broedermoord!”

BETER TE BEGRIJPEN.

Het standpunt van den communist, voor wien „Kerk en Vrede” de baan helpt vrij maken is beter te begrijpen. Hij zegt

het dag aan dag openlijk, dat hij de terreur van de revolutie wil en hij streeft naar de verwezenlijking ervan met al zijn kracht... en als zijn dag daar is, staat hij met het pistool in de vuist zelf op de barricade.

Om te vernietigen, geheel en al, het gezag, de kerk, den staat en de maatschappij en om daarna, door bloed en tranen heen zijn socialistischen heilstaat op te bouwen.

En de socialist wil hetzelfde langs anderen weg. Als 't kan langs den geweldloozen weg, door klassenstrijd en machtsvorming.

De communist zegt: „de wapens hier” want die wil hij zelf gebruiken om zijn overwinning te bevechten.

En de socialist zegt: Een socialist moet geen dienst weigeren; hij moet in het leger.

De bruikbaarheid van het leger moet zooveel mogelijk verzwakt worden. Hij wil ontwapening. Als het leger weg is, dan heeft de arbeidersklasse, vanzelf en zonder strijd, de macht in handen.

Dat alles is, indien men hun uitgangspunt in aanmerking neemt, te begrijpen.

Maar de kronkelgang, waarlangs zich de gedachten van „Kerk en Vrede” bewegen, is, ten spijt zelfs van de professoren, die er deel van uitmaken, ondoorgrondelijk.

VERREGAANDE VRIJMOEDIGHEID.

1 Mei is de dag van de Internationale. Dan eischt het socialisme in bijna alle landen de straat voor zich op, om zijn macht te demonstreeren in betoogingen van het zg. proletariaat, en lange volkstoeten dragen boven zich uit de doeken die met pakkende leuzen zijn beschilderd.

Van hen gescheiden, trachten de communisten met een veel zwakker aantal, als 't kan nog meer leven te maken en de aandacht te trekken van publiek en dagbladers.

De tijd is voorbij, dat onze studenten en H.B.S.'ers een muziekkorps aan het hoofd van de betooging meevoerden, en met kracht het volkslied, het Wilhelmus, lieten hooren.

Dat gaf dan wel aanleiding tot botsingen. En botsingen verstoren de orde.

Thans laat men de demonstraties haar eigen gang gaan.

Zij hebben den gloed van het nieuwe reeds lang verloren en kunnen toch eigenlijk ook nooit de ontzaglijke sterkte halen van het rustige, vrome volk, dat bij elken Zondagschen kerkgang opnieuw, ongewild en onbedoeld, doch daarom toch niet minder overtuigend, een demonstratie geeft voor het behoud van orde en rust en van alles, wat ons in het Oranjenhuis en in onze nationale instellingen dierbaar geworden is.

Doch thans hebben de heeren, die blijkbaar bevreesd worden dat de communisten hen nog langer voor een bourgeoispartij zullen uitmaken, gemeend weer een staaltje van hunne verregaande vrijmoedigheid ten beste te moeten geven.

BEDENKT

dat het genot hetwelk
Ge uit één pyp haalt
afhangt van hetgeen
Ge er in slipt!

ROOKT

EN GENIET

De heer Van Zadelhof heeft namelijk den Minister van Defensie de vraag gesteld, om aan de militairen op 1 Mei vrij te willen geven.

Terwijl de eerste leuze, waaronder de betoogingen worden gehouden, die zal zijn voor nationale ontwapening!

Onze verwachting, dat de Minister van Defensie, den heeren wel voldoende zou bijlichten, is niet beschaamd geworden.

Op 1 Mei (indien de dienst het toelaat) kan aan bedoelde militairen verlof worden verleend... in aftrek van het aantal verlofdagen, waarop zij recht hebben.

Doch het is hun verboden aan demonstraties en anti-militaristische vergaderingen deel te nemen.

HET BELGISCH EEUWFEST 1830—1930.

De Belgen zullen dit jaar hun onafhankelijkheidsfeest vieren.

En zij hebben gelijk.

De groote mogendheden, die in 1814 beslisten, dat de Zuidelijke Nederlanden met ons land zouden vereenigd worden tot één Koninkrijk, hebben dezelfde vergissing begaan welke de geallieerde mogendheden in 1919 bij het Verdrag van Versailles begingen, toen zij voor de kaart van Europa een geheel nieuwe indeeling ordonneerden.

Met het in stukken snijden van landen, het splitsen en aaneenplakken van staten, die een eigen historie, godsdienst en cultuur hebben, moet men zeer voorzichtig zijn.

De vereeniging van de Zuidelijke Nederlanden met ons land is in alle geval verkeerd uitgekomen.

In 1830 barstte de bom, en de opstand van het Zuidelijke deel van het „Vereenigde Koninkrijk der Nederlanden” nam een aanvang, om te eindigen met de zelfstandigverklaring van België, dat van dien tijd af een eigen plaats onder de staten van Europa heeft ingenomen.

De Belgen zullen dit feestelijk gaan

herdenken en zij hebben er reden toe. Het Nederlandsche volk heeft geen reden, om hun dat te misgunnen.

Integendeel, wij die zelf het voorrecht mogen hebben van een eigen nationaal leven in vrijheid en zelfstandigheid, wij hebben reden om het Belgische volk ook het zijne te gunnen.

In 1914 is het dan ook duidelijk gebleken, dat algemeen de geestesgesteldheid zoo in ons land is.

Heel ons volk voelde mee het bittere onrecht, dat door de neutraliteitsschending aan België werd aangedaan en met deernis in het hart heeft ons volk de Belgische vluchtelingen geholpen in hun benarde omstandigheden.

De Belgen zullen feestvieren en mogelijk zal hetgeen uit hun verleden te roemen was, iets meer op den voorgrond treden dan het andere.

Als dit in het normale blijft, zal niemand daartegen bezwaar hebben.

Honderd jaar is een lange tijd.

Wij Nederlanders behoeven ons voor dien tijd niet te geneeren.

Ons volk heeft in de jaren 1830 en '31 duidelijke blijken gegeven een echt nationaal geest te bezitten en op onze toenmalige wapenfeiten kunnen wij met recht trotsch zijn.

Wat behoeft alles thans van weerszijden geen gevoel van vijandschap meer te geven en daargelaten, dat er aan beide zijden van de Belgische grens nog wel eenige onverstandigen zullen zijn die meenen, dat het vuur niet hoog genoeg kan worden opgestookt, hopen en verwachten wij, dat onze Zuidelijke burenen hun zelfstandigheid zullen herdenken zonder onze natie noodeloos aanstoot te geven.

Het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is een van de vele bewijzen, dat onze volksgeest niet is gedooft.

Als wij dit voor oogen houden, mogen wij vertrouwen, dat ook voor het Scheldenvraagstuk een goede oplossing zal worden gevonden.

Het Belgische volk hebbe zijn vrijheid. En wij hopen, met Godes hulp, voor de onze te zorgen.

Uit het grijs verleden.

Door de vriendelijke hand van den Oud-Griffier der Eerste Kamer, Mr. Zillesen, ontving onze redactie een brief een van Leidsch student, die in de dagen van den Belgischen opstand zich met vele studiemakkers spontaan had aangemeld voor den vrijwilligen krijgsvaardigheidsdienst.

Zij vormden het „Leidsche Vrijwilligerskorps”.

De brief, waaraan wij een en ander ontleenen, is gericht aan een broeder van den schrijver, die zich als Adelborst Ie. klasse aan boord bevond van „de Komeet”, gestationneerd op de Schelde.

Breda, den 18den Januari 1831. Zeer waarde broeder. — De reden van mijn lang stilzwijgen zal ik U eerst melden. — Toen ik te Oosterhout uwe brief ontving, moesten wij den anderen dag vertrekken naar 's-Prinzenhage, hetgeen wij met de helft van onze Compagnie moesten bezet houden, zoolang er nog eenige onlusten bemerkte werden in de omliggende plaatsen, dat vóór eene maand al vrij erg was; om die reden dan ook hadden wij wacht om den anderen nacht, hetgeen daardoor ontstond, omdat wij slechts met de helft van ons Corps bijeen waren en er van de 130 man ieder 24 uren 65 man de posten moesten betrekken, hierbij nu kwam nog, dat diegene die geen wacht 's nachts hadden, met kleederen en al naar bed of stroo (welk laatste mij te beurt viel) moesten; uit dit een en ander nu kunt gij begrijpen dat ik, wanneer ik eens vrij was, met de beste wil geen lust had om uwe brief in dien tijd te beantwoorden. Hier hadden wij een dag of tien gelegen toen wij order kregen om ons Corps wederom aan 't Ginneken te vereenigen en die post te bezetten; aldaar komende hadden wij het nog slechter, want wij ontvingen geene kwartieren zoals in andere dorpen, maar wij werden in al die koude gecaserneerd in twee ledige huizen waar wij enkel en alleen stroo hadden om op te liggen. De wachten ook waren niet minder gemakkelijk en talrijk, want wij hadden eene hoofdwacht met een sergeant en 24 man, een molenwacht met een sergeant en 35 man, wat de gevaarlijkste post was (in dien tijd namelijk,

een week of 6 geleden) en nog eene wacht aan een zekere brug: de Duivelsbrug genaamd, met een sergeant en 20 man; dus trok er alle dag een wacht op van 1 officier, 3 sergeanten en 79 man. Hier heb ik dan ook mijne ziekte opgedaan, want wij hadden eene wacht, waar volstrekt geen bivac mocht gemaakt worden en waar onze eenige toevlucht voor de regen en sneeuw een strooij hut was, waar van alle kanten de wind en de regen doordrong. Nu beschikte mij het noodlot telkens deze aangename post, zoodat ik wel af was. Toen wij nu hier een dag of 14 gelegen hadden, kwam die zoogenaamde wapenstilstand, en wij kregen bevel om onze winterkwartieren te Oosterhout te betrekken dat een zeer groot en mooi dorp is en waar wij excellentie kwartieren hadden. Op deze plaats waren wij twee dagen geweest, toen ik ziek werd, het ernstigste plan dus dat ik sedert eenige dagen bij mij had om wat het ook koste, uwe brief te beantwoorden, werd verijdel, want daarna was ik zoo zwak, dat ik maar even in staat was om naar huis te schrijven, wat zij ook wel aan mijn schrift bemerkt hebben. Toen ik bijna hersteld was, vertrok ons Corps onverwachts naar Tilburg en het zeggen was dat zij een gedeelte van de achterhoede van het leger, dat naar Maastricht bestemd was, zoude uitmaken. De doctor van onze Compagnie kwam bij mij en zeide dat ik volstrekt niet mede konde gaan en niet mogt en daar het niet geoorloofd was, om te Oosterhout te blijven zoo gaf hij mij een hospitaalbiljet, echter tot vertroosting er bijvoegende dat de directeur de Chirurgijn Majoor Bade mij wel zoude toestaan om eene kamer gedurende dien tijd te huren. Nu waren er gelukkig nog twee studenten, die eendaags hun ontslag verwachtten, doch die gedurende dien tijd te Breda moesten verblijven; de eene had eene breuk gekregen, en de andere verbeelde zich, dat hij een bloedspuwing had gehad, doch algemeen liep het gerucht onder de compagnie dat hij de kanonnenvrees had. Gij zult verwonderd zijn, als ik zeg wie of die persoon is, dat is namelijk D. . . . (in eene nadere brief meer van hem) doch om verder te gaan, wij vertrokken allen drie zeer deftig in een calèche naar Breda en stapten af aan het Wapen van Nassau, over het hospitaal; terstond daarop ging ik naar den Heer Bade om verlof te vragen om buiten het hospitaal mijzelf mijne volkomene genezing te bezorgen, dat mij toegestaan werd. Dus betrokken wij een compagnon twee kamers in het Hôtel van Nassau, het goedkoopste en tevens smeestigste logement uit Breda, doch als soldaten stoorden wij ons hier niet aan, en wij leefden als Prince in vergelijking van het gepasseerde. Ongelukkig voor mij mogt ik hun gezelschap niet lang genieten, want hunne verlof- of ontslagpassen arriveerende, kunt gij ligt begrijpen, dat zij spoedig optrokken. Alzoo zit ik thans alleen sedert een dag of 4 en schrijf U deze op mijne nu somber geworden kamer. Spoedig denk ik dan ook wederom naar mijn Corps terug te gaan, want zoo geheel alleen zonder een eenige vriend of kennis te hebben, is niet zeer aangenaam. . . .

ZUID-HOLLAND-WEST.

Maart-Overzicht.

Maart ving aan met een zeer geanimeerde vergadering van onze Plaatselijke Leiders, en werd besloten met een vergadering van onze Gewestelijke Commissie. Daar overste Donker een reis van ruim een jaar naar Indië gaat maken, zal in zijn plaats als penningmeester optreden de heer L. G. Royaards. Burnierstraat 24 te Den Haag, gironummer 50720. Besloten werd o.m. in het begin van het najaar in Den Haag een korpswedstrijd voor Zuid-Holland-West te houden. In de commissie van uitvoering voor dezen wedstrijd werden benoemd, tot voorzitter onze Korps, commandant en tot leden de heeren Eckebus-Juta, Royaards en Karres.

In het begin van het a.s. winterseizoen zal in Den Haag een groote avondsamenkomst voor Zuid-Holland-West gehouden worden, waarvoor wij thans reeds de belangstelling vragen van onze Plaatselijke Leiders en van onze Plaatselijke Commissies; van uit elke plaats uit Z.-H.-W. minstens één autobus naar Den Haag!!

In Maart zijn nog eenige belangrijke vergaderingen gehouden: in De Lier (wat een prachtige vergadering onder leiding van burgemeester Crezeele) en in Bodegraven (die er zeker niet voor onder deed). Dan in Aarlanderveen (waar we den jongsten Landstormer Jan Arie van Winkel welkom hebben mogen een heeten) en ten slotte in Nieuwkoop.

In sommige Plaatselijke Commissies kwam een enkele verandering. In Vlaardingen zijn tot de Plaatselijke Commissie togetreden de heeren Ds. A. Luteijn, Ned. Herv. predikant, Ds. D. B. Hagenbeek, Geref. predikant en H. J. Maas, pastoor R.K. Kerk. In Aarlanderveen werd met algemeene instemming Ds. Moolhuizen Geref. predikant, tot voorzitter der Pl. Commissie benoemd.

Maar het sterkst heeft het hart van Z.-H.-W. ditmaal in Bodegraven geklopt, waar bij

gelegenheid van het 10-jarig bestaan dezer afdeling een schietwedstrijd gehouden is.

Den uitslag dezer wedstrijd laten we hier volgen:

Korps, afd. A. Deelname 39 korpsen.

1. Rozenburg, 241 punten, l.s. 46, 48;
2. Rotterdam R.M., 241 pnt., l.s. 46, 47;
3. Vlaardingen, 240 pnt.; 4. Oudewater, 236 pnt.; 5. Schiebroek, 235 pnt., l.s. 45;
6. Noordwijk, 235 pnt., l.s. 43; 7. Boskoop 233 pnt.; 8. Rotterdam, 232 pnt.; 9. Wassenaar, 231 pnt., l.s. 44, 46;
10. Ter Aar, 231 pnt., l.s. 44, 44.

Korps afd. B. Deelname 7 korpsen. Rijstreekbeker.

1. Bodegraven, 237 punten.

Eerekorps afd. C.

1. Koudekerk, 145 punten } loten.
2. Oudewater, 145 " "
3. Voorburg, 145 " l.s. 46.

Hoogste korpschutters waren de heeren:

H. van Leeuwen, Vlaardingen; D. Lüscher, Noordwijk; A. Kleiwegt, Rozenburg; J. Vermeij, Oudewater; G. Vogels, Rotterdam R.M., ieder met 50 punten. Voor den prijs zal nog geloot worden.

Hoogste schutter van het verst komende korps:

A. Kleiwegt, Rozenburg, 50 punten.

Personeele baan:

1. S. Voorberg, Rozenburg, 50—49 punten;
2. W. Valkenburg, Wassenaar, 50—49 pnt.;
3. R. v. d. Plas, Vlaardingen, 50—48 pnt.;
4. W. Havenaar, Berkel, 50—48 pnt.;
5. J. van Dam, Bodegraven, 49—49 pnt.;
6. J. v. d. Bree, Oudewater, 49—48 pnt.;
7. J. Koornneef, Rozenburg, 49—48 pnt.;
8. P. H. v. d. Zande, Voorburg, 49—48 pnt.;
9. M. Hol, Barwoutswaard 49—48 pnt.;
10. J. Th. v. Ghesel-Grothe, Bodegraven, 49—47 pnt.;
11. Joh. Kuijvenhove, Honselaarsdijk, 49—47 pnt.;
12. J. J. Hoogendoorn, Bodegraven, 49—47 pnt.;
13. V. Kuijvenhoven, Naaldwijk, 49—47 pnt.;
14. J. Weiboom, Vlaardinger-Ambacht, 49—47 pnt.

Vaste baan:

1. W. Valkenburg, Wassenaar, 150 punten;
2. A. Bergwerf, Berkel, 149 pnt.;
3. J. Koornneef, Rozenburg, 148 pnt.;
4. W. de Gelder, Berkel, 148 pnt.;
5. C. M. Thomas, Voorburg, 147 pnt.;
6. S. Voorberg, Rozenburg, 147 pnt.;
7. J. van Dam, Bodegraven, 146 pnt.;
8. J. Weiboom, Vl.-Ambacht, 146 pnt.

Vrije baan. Aantal verkochte kaarten 1586:

1. W. Valkenburg, Wassenaar;
2. J. J. Hoogendoorn, Bodegraven;
3. A. Kleiwegt, Rozenburg;
4. J. v. Dam, Bodegraven;
5. W. de Gelder, Berkel;
6. J. Koornneef, Rozenburg;
7. R. v. d. Plas, Vlaardingen;
8. W. Haverman, Berkel;
9. A. den Harder, Rotterdam;
10. A. A. C. Koot, Berkel;
11. J. J. Holleman, Berkel;
12. A. Bergwerf, Berkel;
13. W. Vermeij, Oudewater;
14. C. v. d. Veer, Bodegraven;
15. Joh. Kuijvenhoven, Honselaarsdijk.

'S-GRAVENHAGE.

Landstorm-Commissie.

Feestelijke bijeenkomst in den Dierentuin.

Dinsdagavond 8 April j.l. had er een feestelijke bijeenkomst plaats van de Landstorm-commissie 's-Gravenhage in de groote zaal van den Dierentuin.

Onder de talrijke aanwezigen waren de minister van defensie, dr. Deckers en de Tweede Kamerleden Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Commissie en Krijger, voorzitter van de Gewestelijke Landstorm-commissie benevens de aalmoezener, majoor Noordman.

De voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie, Kapitein H. W. J. van Deventer, sprak een kort welkomstwoord, nadat alle aanwezigen eerst het Wilhelmus hadden gezongen.

De zangclub „Con Amore” van de vereeniging „Ons Hollandsch Lied”, onder leiding van den heer J. D. van Ramshorst, bracht eenige liederen ten gehore, terwijl voor de pauze ook de film van den Nationalen Landstormdag werd gedraaid.

Na de pauze sprak de heer Th. F. M. Schaeppman, lid der Tweede Kamere, en rede uit welke met groote aandacht werd aangehoord.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Abkoude.

In de kegelbaan van Uytterwaal te Abkoude zal op Donderdag 24 April 1930 een schietwedstrijd worden gehouden tusschen de afdelingen Abkoude, Baambrugge en Nigtevecht. Elke afdeling komt daartoe in elke schietklasse met een drietal uit.

Voor het beste drietal of de drie beste schutters uit elke schietklasse zijn door de Gewestelijke Commissie prijzen toegezegd.

De wedstrijd zal onder leiding staan van den heer J. Kaatee.

Schieten met scherp op de banen bij Zeeburg te Amsterdam.

Op de Zaterdag 12 en 26 April 1930 worden op de banen bij Zeeburg voor de afgevaardigde schutters voor den Nationalen schietwedstrijd te 's-Gravenhage voorbereidende oefeningen gehouden. Deze oefeningen zullen zoo noodig in de maand Mei worden voortgezet.

Amsterdam Noord.

De afdelingen Amsterdam Noord hielden in de maand Maart wederom een schietwedstrijd op K.S.O. geweer, waaraan een groot aantal leden deelnam. De wedstrijd stond onder leiding van de heeren Koet en Buyten-dijk daarbij geassisteerd door de ingestelde schietcommissie voor Amsterdam Noord.

Schieten met pistool op de Nationale Schietwedstrijden te 's-Gravenhage.

De officieren van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam” worden in de gelegenheid gesteld op 21 Mei a.s. deel te nemen aan de schietwedstrijden op pistool te 's-Gravenhage. Leden officieren, die aan deze wedstrijden wenschen deel te nemen worden verzocht dit zoo spoedig mogelijk aan de Gewestelijke Commissie op te geven, opdat eene nadere regeling kan worden getroffen.

Oosthuizen.

De schietwedstrijden zullen in de maand April a.s. wederom worden hervat. Er zal worden geschoten in het lokaal van den heer de Boer te Oosthuizen.

EDE.

Propagandavergadering van den B.V.L. in het Evangelisatiegebouw op Vrijdag 21 Maart 1930.

De Commandant van de afd., 1e Luit. J. Tulp, opende de vergadering die vrij goed was bezet en heette alle aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder den Res. Luit. Kolonel van Ingen-Schouten, Cdt. L. S. Korps „Veluw-zoom”. Nadat Overste van Ingen-Schouten een bezieland woord vooral voor de jongere lichtingen had gesproken, hield de heer Jalink uit Apeldoorn, een gloedvolle rede. De heer Tulp deed mededeeling aan de vergadering dat de Overste de leeftijdsgrens heeft bereikt waarop hij ons en zijn geliefd werk, waaraan hij zich met hart en ziel heeft gegeven en nog geeft, zal moeten vaarwel zeggen. Hem zal dan ook een korpsvaandel worden aangeboden ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de afd. Velp.

Daarna ging Overste van Ingen-Schouten over tot de prijsuitreiking van de te Ede plaats gehad hebbende wedstrijden onderling. Alvorens de film van den 1e September 1928 plaats gehad hebbenden Nat. Landdag werd vertoond, werd een korte pauze gehouden. Hierin werd aan de leden uitgereikt de prachtige photo-album, terwijl allen het laatstverschenen Landstormblad mochten ontvangen. In totaal gaven zich als abonné van ons blad op 11 personen, terwijl 4 personen zich als lid van den B.V.L. lieten inschrijven. Tevens werd een collecte voor bovengenoemd vaandel gehouden, terwijl aan hen, die daartoe niet in de gelegenheid waren, alsnog gelegenheid wordt gegeven voor de afd. Ede, Lunteren en Bennekom, een bedrag ten huize van den Cdt. afd. Ede, den heer J. Tulp te Ede, te storten. Tot slot werd de bovengenoemde film vertoond, die zeer zeker bij allen in den smaak viel, waarna de heer Tulp allen hartelijk dankte voor hun opkomst, en in 't bijzondere hen, die medewerkten tot het welslagen van dien avond, o.m. ook den heer D. J. Hillen, die het muzikale gedeelte verzorgde. De propaganda-avond te Ede mag dan ook in alle opzichten geslaagd genoemd worden.

BERGEN OP ZOOM.

Op Woensdag 9 April j.l. hield Ds. T. Hagen van Delft een propaganda-rede (onderwerp God, Nederland en Oranje) voor de afd. „Vrederust” te Bergen op Zoom, in de Stichtingskerk. Ondanks het feit dat de opkomst gering was, en Ds. Hagen slechts ruim een uur ter beschikking had, was het toch een prettige avond voor de aanwezigen. De Geestelijk-Verzorgers van de Stichting, Ds. v. d. Vlucht, leidde den geachten spreker in met eenige woorden van welkom aan alle aanwezigen. In een gloedvolle rede schilderde spreker de verschillende toestanden van voorheen en thans en bewees het bestaansrecht van den B.V.L. De vergadering werd met dankzegging gesloten door Ds. Hagen en allen gingen zeer tevreden huiswaarts.

**VAA NDELS
VLAGGEN
LOVEN**

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10813
HOF EN RIJKS
LEVERANCIER

BENOEMINGEN ENZ.

Bij Koninklijk Besluit is met 1 Mei benoemd en aangesteld bij de Infanterie: tot Luitenant-Generaal: Hr. Ms. Adjudant in b.d. Generaal-Majoor J. H. BOREL, Inspecteur der Infanterie, tevens waarnemend Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm; is eervol ontslag verleend op het daartoe door hem gedaan verzoek aan den Luitenant-Generaal J. H. BOREL voornoemd, onder gelijktijdige benoeming tot Reserve-Luitenant-Generaal.

Met afwijking van het daaromtrent bepaalde in de Vredesorganisaties, is belast met de waarneming van de functie van *Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm*, Reserve-Luitenant-Generaal J. H. BOREL.

Is benoemd en aangesteld tot Luitenant-Kolonel, Commandant van het 6de Regiment Infanterie, de Majoor J. D. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN, thans Commandant van het Vrijwillige Landstormverband Groningen.

Is benoemd en aangesteld bij het Reserve-Personeel bij de Infanterie tot Reserve-Luitenant-Kolonel de Reserve-Majoor P. S. HARTOGH HEYS VAN ZOUTVEEN, Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Kennemerland.”

'S-GRAVENHAGE

Afscheid.

Op het bureau van den Landstorm heeft op 28 Maart het afscheid plaats gehad van den Ien luitenant-adjudant W. K. de Feijter die vertrekt naar den troependienst te Middelburg. Verscheidene officieren van de landstormgroep 's-Gravenhage waren daarbij aanwezig, benevens de overste jhr. v. d. Adrichem Boogaert, commandant van het regiment Grenadiers, oud-commandant van de landstormgroep Zuid-Holland: West en de res. luit.-kol. G. S. Donker.

Verscheidene sprekers brachten den vertrekken dank, terwijl eenige geschenken werden aangeboden.

De heer De Feijter heeft allen dank gebracht voor de hem bewezen sympathie.

LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Benoemd tot afd.-Commandant van N.-Br. en district-Commandant „de Meyerij” van het Landstormkorps Motordienst, de heer J. A. Vermeulen, architect te Valkenswaard, Bureel Brugstraat 21, te Eindhoven.

LANDSTORMVERBAND MONDEN DER MAAS.

Het Bureel van opgemeld verband wordt met ingang van 1 April 1930 verplaatst naar *Kaasmarkt 4b te Rotterdam. tel. No. 52315.*

LANDSTORMKORPS „ROTTERDAM”.

Het bureel van opgemeld korps wordt 1 April a.s. verplaatst naar *Kaasmarkt 4a, Rotterdam.*

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE.

Met ingang van 14 April is het Secretariaat der Gewestelijke Landstormcommissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie” verplaatst van Maliesingel 20 naar Biltstraat 35A, Telefoon 14828.

VOORGENOMEN LANDDAGEN.

18 Juni te *Nieuw-Helvoet* voor Verband *Monden der Maas*.
27 Juni te *Assen* voor Verband *Drenthe*.
22 Aug. te *Urk* voor Verband *Vollenhove* enz.
30 Aug. te *Oisterwijk* voor *de Meijerij en West-Brabant*.

30 APRIL 1930.

30 April is de 21ste verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana.

Ook de Bijzondere Vrijwillige Landstorm verblijdt zich op dezen dag in het geluk van onze Koninklijke Familie.

LANDDAG TE NIEUW-HELVOET VAN HET VERBAND „MONDEN DER MAAS”.

De Gewestelijke Commissie van het verband „Monden der Maas” organiseert op Woensdag 18 Juni, „den Waterloodag”, voor de vrijwilligers te Nieuw-Helvoet een Landdag.

Nieuw-Helvoet bezit een prachtig Beursgebouw, dat eenige duizenden menschen kan bevatten, met eenige mooie omliggende erven, die gratis zijn afgestaan aan het Landdagcomité.

Er is veel medewerking, veel enthousiasme en dus mag het Comité met recht verwachten, dat deze Landdag, die in een rustige, aardige omgeving plaats vindt, zal slagen en vruchten zal afwerpen voor ons mooie instituut.

De dienstregeling van tram en booten maken het mogelijk, dat ook velen uit omliggende verbanden dezen dag kunnen bijwonen.

Het voorloopige programma luidt:
’s Morgens: *Schiet- en athletiekwedstrijden. Défilé.*

’s Namiddags: *Gymnastische Reien. Spring- en Rijwedstrijden. Motorwedstrijden. Oplating luchtballon.*

HARDERWIJK.

27 Maart.

Donderdagavond hield de Afd. Harderwijk van den Bijz. Vrijw. Landstorm in het Chr. Militaire Tehuis aan de Stationslaan te Harderwijk een propaganda-avond.

Deze gezellige bijeenkomst werd geopend door Dr. v. d. Bosch, die liet zingen 2 coupletten van het Wilhelmus, en daarna een kort, krachtig openingswoord sprak.

Hij verhaalde den strijd van Hannibal tegen Rome; hoe Fabius Maximus Cunctator (d.w.z. de draler) door zijn talmen den vijand trachtte te verzwakken, maar hoe ten slotte de krachtige Scipio in Spanje de overwinning bevocht.

Spreker hoopte, dat door dezen avond onze Hollandsche talmersgeest, die ook weleens goed kan zijn, zou veranderen in dien van een Scipio.

Hierna werden op het doek gebracht beelden van de huldiging van onze Koningin-Moeder (Jan. 1929); ’t bezoek der Koninklijke Familie aan Groningen, ’t verbrande Leidsche stadhuis; ’t eeuwfeest van de Regimenten Grenadiers en Jagers enz.

Enkele opnamen van den Landdag 1929 van den B.V.L. te Apeldoorn toonden de bekwaamheden van onze Landstormers.

In de pauze zette Ds. Hoeneveld van Nijkerk in een korte, krachtige rede het doel en

nut van de B. V. L. uiteen, terwijl Dr. v. d. Bosch den wensch naar een vaandel voor de afd. Harderwijk ter sprake bracht.

De burgemeester, de heer de Jong Saakes, zeide in een enthousiast, kort speechje dat het vaandel er zijn moest in 1931, wanneer Harderwijk feestviert voor het feit dat het 700 jaar geleden stadsrechten verkreeg.

Vervolgens werd aan een 4-tal personen het brevet van scherpschutter uitgereikt.

Na de pauze werden toneeltjes van den B. V. L. vertoond in verschillende plaatsen, o.a. Gouda, Boskoop en Souburg.

De bijeenkomst werd beëindigd met het zingen van „Zij zullen het niet hebben”.

Behalve een ruim 100 bezoekers, waren aanwezig Dr. v. d. Bosch, Ds. v. Mastrigt, Ds. Hoeneveld, voorzitter van het Gewestelijk Verband, Harderwijks burgemeester, enkele scherpschutters en andere belangstellenden,

DEPOT NIEUWERSLUIS.

Vrijdagavond, 4 April j.l., werd in de Koning Willem III kasernen te Nieuwersluis, waar gevestigd is het depot der militaire politietroepen, een bijeenkomst gehouden, die ten doel had, nadere bekendheid te verschaffen over ’t instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De bijeenkomst stond onder leiding van den Commandant van het depôt, Kapitein J. J. Vermeulen, die in zijn openingswoord bijzonder welkom heette den heer Verkruijsen, propagandist voor den B. V. L.

Hierna werd vertoond de bekende landstormfilm, waardoor den aanwezigen de mogelijkheid geboden werd, den toogdag van de landstormers in Den Haag, met als hoogtepunt het defilé voor H. M. de Koningin, mede te maken.

Na vertooning hiervan werd als toegift gegeven een film, die vele belangrijke dat en heuglijke gebeurtenissen uit ons Vorstenhuis weergaf.

Aan ’t eind van iedere film vertolkte een krachtig applaus den dank der aanwezigen.

Hierna werd door den heer Verkruijsen een rede gehouden, waarin hij erop wees, dat de B. V. L., naar ’t woord van den heer H. Colijn in ’t gedenkboek geschreven, is een instelling „uit nood geboren en gehandhaafd”. Die nood was er in 1918, maar is die nood er nog en is de B. V. L. thans nog noodig? aldus spr.

Daartoe wees spr. op de verwording, die er heerscht op velerlei gebied, en op de heillooze theorieën, die ingang hebben gevonden. In 1918 poogde men de macht te krijgen door overrompeling, thans beproeft men hetzelfde, maar langs den weg van geleidelijkheid, gesteund door den machtigen invloed van organisatie, pers en film. Daarom is *ndg* noodig een krachtige B. V. L.

Thans zijn reeds meer dan 65.000 vrijwilligers aangesloten en bestaan er ongeveer 1100 plaatselijke commissies.

Voorts weerlegde Spr. beweringen, alsof de B. V. L. zou zijn een beweging van imperialisme, kapitalisme of fascisme.

Noodig is, krachtige medewerking tot het vormen van een sterken muur rondom onzen Koninklijken troon, opdat waarheid blijve het „Zij krijgen Holland nooit.”

Na dit, door langdurig applaus onderstreepte woord, bracht Kapitein Vermeulen hartelijk dank aan den heer Verkruijsen, terwijl hij den wensch uitte van het spoedig herhalen van zulk een avond als deze.

ALMKERK.

Bovengenoemde Afd. van den B. V. L. hield Vrijdagavond 11 Maart haar gewone wintervergadering. Op deze tamelijk goed bezochte vergadering was mede aanwezig de propagandist van het verband „Dordrecht”, de weled. gestr. heer Groenendijk, door wiens goede zorgen elk lid een prachtig uitgevoerd foto-album mocht ontvangen. Daarna werden bij monde van den heer voorzitter, Burgemeester Blok, de prijzen uitgereikt van den laatsten schietwedstrijd. Waar dit alles heel gemoedelijk en vaak op humoristische wijze geschiedde, vloog de tijd voorbij en werd deze gezellige vergadering gesloten, na nog enkele huishoudelijke dingen geregeld te hebben.

MEDEDEELING.

Stukken voor de redactie mogen slechts aan één zijde beschreven zijn.

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

'S-GRAVENDEEL.

Dinsdagavond, 25 Maart 1930, vergaderde de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, onder leiding van zijn voorzitter, den heer E. J. v. d. Berg. De opkomst der landstormers was zeer goed.

De voorzitter verwelkomde de leden, verheugde zich bekende gezichten weer te zien, doch ook mocht hij met genoegen constateeren dat er verschillende nieuwe leden in de vergadering aanwezig zijn. Het deed hem goed den heer Groenendijk, propagandist van den B.V.L., in 't midden der vergadering te hebben.

De voorzitter gewaagde er van, dat de B.V.L. ter plaatse in stille werkzaam is, niet omdat de arbeid van den B.V.L. niet gezien mag worden, doch louter alleen om het feit dat de B.V.L. zich niet onnoodig wil verheffen. Kalm, in allen eenvoud, doch welbewust, wordt de actie hier gevoerd.

Spreker hoopte dat deze avond mag leiden tot meerdere solidariteit, waardoor de banden onderling hechter zullen worden. De fotoalbums van den Landdag 1928 werden uitgeleend. De deelnemers aan dien landdag waren vol nieuwsgierigheid te weten of ook zij daarin voorkwamen.

Nog versch lag in het geheugen de film-avond te Dordrecht waar zij de vreugde mochten smaken zichzelf op het witte doek te zien. Vervolgens werden de prijzen van den gehouden wedstrijd uitgereikt.

De propagandist, de heer Groenendijk, hield vervolgens een rede over: „de revolutionaire actie in ons land”. Spreker haalde een massa voorbeelden aan, welke middelen door de revolutionairen te baat genomen worden om hun doel te bereiken. Vooral de jongeren wil spreker ernstig waarschuwen. Des te heviger de revolutiegeest woedt, des te inniger moeten de B.V.L.'ers zich aansluiten.

Een krachtig applaus beloofde sprekers rede. Aan het slot van den avond hield de heer Groenendijk een aardige causerie over: „mobilisatierinneringen”. Dit wekte den lachlust van allen op. Het verplaatste allen in den geest terug naar datgene wat allen meegemaakt hebben.

De voorzitter besloot de vergadering met een woord van dank aan den propagandist, tevens wekte hij ieder op trouw de schietoefeningen te volgen, en voorts dat ieder mee moet werken voor uitbreiding van den B.V.L. Allen zijn voldaan huiswaarts gekeerd.

XIX. De Russische Geschiedenis.

Nicolaas II (1894—1917).

Binnenland.

Onder zeer ongunstige binnenlandsche omstandigheden volgde de zoon van Alexander III, Nicolaas II op.

Sedert den Russisch-Turkschen oorlog

(1877/78) verkeerden de Russische finantiën in een toestand, die het staatsbankroet had bereikt. Dus werden de belastingen, vooral op suiker, tabak en lucifers, opgevoerd. In 1895 werd de verkoop van brandewijn staatsmonopolie. Het alcoholmisbruik nam toe en in 1902 vormde dit monopolie 30 % der staatsinkomsten. De invoerrechten stegen met 76 % en ver-

OUDDORP Z.-H.

Donderdag 28 Februari had alhier plaats de jaarlijksche schietwedstrijd onder leiding van den heer Meijer.

De prijzen bestaande uit prachtige gebruiksvoorwerpen, werden met een toepasselijk woord door den Majoor Veenstra uitgereikt. Op de vergadering die zeer goed bezocht was heerschte een opgewekte stemming.

KAPELLE.

Woensdagavond 2 April vergaderde de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, afdeling Kapelle.

De voorzitter, Burgemeester Bierens, opende de vergadering en heette allen hartelijk welkom, inzonderheid den heer P. G. Laernoës, secretaris der Prov. landstorm-commissie, en gaf daarop een korte uiteenzetting van het doel en streven van den B. V. L. Hij toonde aan dat de B. V. L. met recht een nationaal instituut mag worden geheeten, omdat niet enkel bepaalde partijen, maar alle groepen der bevolking, die recht en orde liefhebben en wenschen gehandhaafd te zien, aan de vorming deelnemen, dat de B. V. L. niet maar alleen gereed staat om Land en Volk door daadwerkelijk optreden, als het gevaar dreigt, te behoeden voor rampen van oproer en burgerkrijg, maar ook dat hij in tijden van rust en orde afmaant van alle pogingen om den landsvrede te verstoren.

Spreker achtte het zeer gelukkig dat ons land een regeering bezit, welke zich van hare verantwoordelijkheid bewust is tegen het oprindende communisme, en dat zooveel duizenden mannen gevonden worden, die de regeering daarbij willen schragen en steunen.

Een niet minder verblijdend feit noemde spreker het, dat in het getal van ruim 65.000 regeeringsgetrouwe mannen verschillende personen uit zijn gemeente zijn geteld. Mannen van wie hij weet dat zij door de liefde voor hun Koningin en opkomend voor gezag en vrijheid, zich geheel vrijwillig ter beschikking van de regeering stellen om de groote geestelijke en maatschappelijke goederen te beschermen en te bewaren.

Spreker spoorde hen aan trouw te blijven aan de goede zaak van orde en recht, te steunen het wettig gezag en mede te helpen al wat broeit op omverwerping van een behoorlijke en op de wet gefundeerde orde van zaken, te helpen bezweren. Blijft voortgaan

meerderden de kosten van het levens onderhoud. Rusland sloot nieuwe leeningen, trachtte de industrialisatie te bevorderen, moedigde de naamloze vennootschappen aan en beleefde desalniettemin in 1900 een economische crisis.

Door de laaghouding der techniek en de oprijding der dividenden (soms tot 70 %) nam de pauperisatie van het platteland en de werkloosheid der groote steden toe. Bij een normalen oogst hielden de boeren ongeveer 30 % minder voedsel over dan voor een arbeider noodig was. Velen hunner emigreerden naar Siberië en Centraal-Azië, terwijl in 1900 ongeveer 30 gouvernementen moesten ondersteund worden. Ondanks de groote rijkdommen voerde Rusland per persoon slechts voor 10 roebel 's jaars uit tegen Engeland voor 275 roebel.

Bijna vanzelfsprekend vermeerderde de actie der marxisten. Zij eischten o.a. den tienurigen arbeidsdag en afschaffing van den 11½-urigen. Omkoopbare ambtenaren, gehate officieren, niet-opheffing van het getal analphabeten (ongeveer 90%) brachten de leiders der marxisten in 1903 te Londen tot splitsing in 2 groepen, die der bolsjewiki (of communisten) onder Lenin en die der mensjewiki (of soc. democraten) onder Plechanow. De eersten wilden in Rusland onmiddellijk het socialisme invoeren; de laatsten achtten een kapitalistische overgangsfase onvermijdelijk om daarna tot socialisme te komen.¹⁾

In 1903 vonden twee groote Jodenvervolgingen (progroms) plaats. Graaf Witte, de eenige minister met invloed, voelde wel voor sociale evolutie, maar werd door de hofklike onmogelijk gemaakt

¹⁾ „Bolsjewiki” beteekent „meerderheidsmannen” (Lenin behield in dit congres de overhand); „mensjewiki” beteekent „minderheidsmannen”. In de partij was de toestand omgekeerd van die van het congres. Daar hadden de „mensjewiki” de overhand op de „bolsjewiki”.

tegen het bolsjewisme te organiseren, dan zal Nederland in staat blijken te zijn het nog steeds dreigende gevaar het hoofd te bieden.

Laat de goedgezinde meerderheid van ons Nederlandsche volk, aldus spreker, schouder aan schouder optrekken om ons land een B. V. L. te doen behouden, die zoo hoog staat als hare roeping reikt, en waarop wij allen bouwen en vertrouwen kunnen!

Onmiddellijk daarop zongen de aanwezigen staande het „Wilhelmus”.

De voorzitter gaf daarop het woord aan den heer Laernoës. Deze spreker toonde de vergadering met vele voorbeelden, ook uit onze eigen omgeving, aan, op welke sluwe wijze en met welke op 't oog onschuldige middelen de revolutionairen het volk voorbereiden en ontwikkelen tot omverwerping van het bestaande gezag en schetste de diepe ellende die over een volk komt, wijzende op Rusland, indien de revolutionairen het bewind in handen krijgen.

Aan alle aanwezigen werd uitgereikt een album van den Nationalen Landstormdag, gehouden op 27 September te 's-Gravenhage.

De gezelligheid van dezen avond werd mede verhoogd door het fraaie orgelspel, dat door den heer de Jager-van Willegen werd gegeven, de liedjes die door landstormer Jac. van Willegen werden gezongen en door de kopjes chocolademelk met versnapering, door enkele dames toegediend.

De voorzitter sprak nog een kort slotwoord, bracht dank aan den heer Laernoës voor zijn ernstig uitgesproken rede over het duistere werk dat door revolutionairen wordt verricht, dankte voorts allen die hadden medegewerkt aan het welslagen van dezen avond en sloot, nadat uit volle borst het „Wien Neerlands bloed” was gezongen, om 10½ uur deze bijeenkomst.

NIJVERDAL.

Vanwege de afdeling Hellendoorn—Nijverdal van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Twentsch Verband werd Maandag 3 Maart een propagandavergadering gehouden in het R.K. Vereeningsgebouw te Nijverdal.

Om half acht opende de eere-voorzitter Dr. L. C. van den Steen van Ommeren, de vergadering, die goed bezet was. Spreker heette allen hartelijk welkom. In het bijzonder den secretaris van het Twentsch Verband den heer J. Wynia van Denekamp, als ook Pastoor v. d. Borgh als plaatselijk commissielid.

en moest aftreden. Na hem nam de reactie toe.

Buitenland.

In 1897 hadden Wilhelm II van Duitschland en Nicolaas II te St. Petersburg een onderhoud aangaande het verkrijgen van „concessies” op de Chineesche kust. Duitschland bezette daarna Kiaotsjao, Rusland Port-Arthur. De bedoeling van Duitschland was feitelijk om Ruslands aandacht van de Europeesche politiek af te leiden.

In 1898 had op initiatief van tsaar Nicolaas II een vredes-conferentie in den Haag plaats, die practisch beschouwd weinig of niets tot stand bracht.

De Russische expansie in Azië wekte de animositeit van Japan op. Na den Boxeropstand in 1902 bezette Rusland het achterland van Port-Arthur, de Chineesche provincie Mandzjoerije, en bracht tevens zijn invloedssfeer op Korea over. Japan werd gedwongen het eiland Sachalin tegen de Koerilische eilanden¹⁾ te ruilen. Het gevolg was, dat Japan een nieuwe vloot van 70 groote en 100 kleine oorlogsschepen bouwde. Rusland stuurde eveneens op een oorlog aan, vooral om de aandacht van de binnenlandsche toestanden af te leiden, een klassiek recept. In Jan. en Febr. 1904 volgden achter elkaar een Japansche nota en het verbreken der diplomatieke betrekkingen. In den nacht van 7/8 Febr. drongen torpedobooten van Japan de haven van Port-Arthur binnen en vernietigden 3 Russische pantserschepen. De grootste koloniale oorlog was begonnen. In April voer een vloot uit Port Arthur en werd door de Japansche vloot vernield. Ruslands hoop was op zijn landleger gevestigd.

¹⁾ Mandzjoerije = noordoostelijke provincie van China. Korea, de zuidelijke staart aan deze provincie. Sachalin liggend op de oostkust van Mandzjoerije in de Japansche zee. Koerilische eilanden in den Grooten Oceaan, grootte 15.000 vierk. KM.

Hierna werden eenige films vertoond door den heer Katerberg, o.a. de Landdagfilm van 1928 te 's-Gravenhage, van Limburg, Zeeland, Gouda, Apeldoorn enz. Alsmede het bezoek van H. M. de Koningin te Enschede. Eenige humoristische films vielen mede zeer in den smaak.

Hierna nam de Secretaris van het Twentsch Verband, de heer Wynia, het woord. Spreker vond het zeer aangenaam dezen avond hier aanwezig te zijn.

Nog enkele mededeelingen werden door spreker gedaan aangaande de schietoefeningen welke gehouden worden, en over den nationalen schietwedstrijd welke dit jaar in 's-Gravenhage zal gehouden worden.

Na nog enkele films vertoond te hebben sloot spreker deze vergadering met een aansporing aan allen in de zaal die nog geen lid waren van den B.V.L. en hiervoor wel in aanmerking wenschen te komen, zich na afloop op te geven bij den plaatselijken leider, en den heer Katerberg, waaraan dan ook eenigen gehoor gaven.

Deze vergadering is schitterend geslaagd.

Tot onze groote vreugde mochten wij onzen afdelingscommandant Kapitein Stroink ook nog eenigen tijd in ons midden zien, evenals onze plaatselijke commissieleden, Pastoor v. d. Borgh en den heer Chr. F. Bramer, die geen gelegenheid voorbij laten gaan.

SLEEN.

Op 7 Maart hield de afdeling Sleen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar propagandafilmavond.

De Voorzitter der plaatselijke Commissie, Mr. G. A. Bontekoe, sprak een kort openingswoord, en verzocht vervolgens om staande te zingen 2 coupletten van het Wilhelmus. Hierna werden verschillende films afgedraaid, welke bijzonder in den smaak vielen. Ter afwisseling werden door de heeren Wilting en Joling nog een paar luimige stukjes voorgedragen, welke de gezelligheid nog aanmerkelijk verhoogden.

Te ruim half elf sloot Mr. Bontekoe deze goed bezochte vergadering met een driewerf hoera voor onze Koningin, en het staande zingen van het Wilhelmus, terwijl hij in het bijzonder nog een woord richtte tot den reeds bejaarden eere-voorzitter Wilting, en de nieuwe Commissieleden, die voor het eerst een propagandafilmavond van den B.V.L. bijwoonden.

Echter verloor einde April Rusland den slag aan de Jaloë, terwijl daarna twee Japansche legers begonnen te opereeren; een sloot Port Arthur af onder generaal Nogi, het andere rukte tegen de Russische hoofdmacht op die terugtrok. De Russische generaal Koeropatkin trachtte een opmarsch te beginnen, maar werd verslagen. In Jan. 1905 capituleerde Port Arthur, door Russisch verraad en Japanschelist. De laatste Russische eskaders werden verslagen. Het Russische hoofdleger moest Moekden ontruimen. Een nieuwe vloot onder admiraal Rozdjestwensky werd in Mei eveneens verslagen.

Het was een opeenvolging van nederlagen. De Amerikaansche president Roosevelt bewerkte daarna, dat te Portsmouth op 5 Sept. 1905 de vrede tot stand kwam.

Internationaal heeft deze oorlog groote gevolgen gehad. Ruslands positie was verzwakt, die van Japan in het Oosten overwegend geworden. Engeland en Amerika begonnen Japan te wantrouwen. China ontwaakte.

De revolutie van 1905.

Minister Plehwe had foutief vooruitgezien. De oorlog had niet de aandacht der revolutionairen afgeleid, maar deze eerder versterkt. Malaise in de industrie, werkloosheid, omkoopbaarheid, militair défaitisme (dienstweigeringen op groote schaal), oorlogsbudgetten (die stegen tot 5 milliard roebel) waren de voornaamste gevolgen. Minister Plehwe werd vermoord. Nicolaas II deed concessies: de lijfstraffen werden afgeschaft, voor 130 miljoen roebel achterstallige schuld van de boeren werden geannuleerd, de Joden kregen meer vrijheid en verblijfsplaatsen. De liberale zemstwo-mannen eischten echter herinstelling der volksvertegenwoordiging, administratieve hervormingen en oplossing van het agrarische probleem.

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

VAANDELS - VLAGGEN BEKERS - MEDAILLES

Vervaardiger der Regimentsvaandels

dus

**NEDERLANDS
BESTE ADRES**

Nationale Schietwedstrijd voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm,

te houden op de banen aan den
WAALEDORPERWEG TE 'S-GRAVENHAGE.

op Dinsdag 20 Mei, Woensdag 21 Mei,
Donderdag 22 Mei en Vrijdag 23 Mei 1930,
van 's morgens 9 uur tot 's namiddags 5 uur.

EERE-COMITÉ.

Z. K. H. de Prins der Nederlanden heeft het Voorzitterschap aanvaard van het Eere-Comité voor den Nationalen Schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke van 20 t/m. 23 Mei wordt gehouden te 's-Gravenhage.

In het Eere-Comité hebben zitting genomen:

Jhr. Mr. Ch. J. M. RUYS DE BEERENBROUCK, Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw.

Mr. Dr. L. N. DECKERS, Minister van Defensie.

Mr. W. L. Baron DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Mr. J. R. H. VAN SCHAIK, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mr. Dr. F. A. C. Graaf VAN LYNDEN VAN SANDENBURG, Vice-President van den Raad van State.

Op 22 Jan. 1905 trokken tienduizenden arbeiders met heiligen-beelden en kerkelijke banieren naar het keizerlijk paleis te St. Petersburg om den tsaar een smeek-schrift te overhandigen. De tsaar vluchtte en de ministers lieten op een vreedzame menigte schieten. Meer dan 1000 mannen, vrouwen en kinderen werden op dezen „rooden Zondag” vermoord.

Stakingen en protest-meetingen in geheel Rusland volgden. Hierop volgden arrestaties en verbanningen en daarop moordaanslagen op gouverneurs. De gouverneur van Moskou, grootvorst Sergius, werd vermoord. Vooral het aantal stakingen en verveerde de regering: in 1904 hadden er 70 plaats, in 1905 ongeveer 14.000 met 2.900.000 stakers.

De adel eischte politieke hervormingen, de socialisten sociale en de boeren agrarische. Een voorgesteld parlement bevestigde niemand. In Juni 1905 brak een opstand op het oorlogsschip de „Potemkin” los; de matrozen van Libau en Kroonstad kwamen eveneens in verzet. Begin Oct. staakte het geheele spoorwegpersoneel, gevolgd door alle post- en telegraaf-beambten, alle havenarbeiders en alle studenten en gymnasiasten. De oud-studenten traden op als revolutionnaire propagandisten. De regering was afgesneden van de gouverneurs en was radeloos. Tsaar Nicolaas II beval zijn jacht onder stoom te brengen en deed 28 Oct. 1905 afstand ten behoeve van zijn broeder Michael. Daags daarna trok Nicolaas II zijn afstandsverklaring in, en liet een manifest bekend maken, waarin beloofd werd: vrijheid van vereeniging en vergadering, van woord en pers, herinstelling van een rijksdoema (parlement). Het woord „autocraat” bleef bij den tsaar gehandhaafd.

De bevolking jubelde. De Joden werden op beestachtige manier vermoord.

Maar er was ook nog een andere reactie. Trotsky, een der leiders van den Raad van Arbeiders-afgevaardigden, verklaarde,

Jhr. Mr. W. H. DE SAVORNIN LOHMAN, President van den Hoogen Raad der Nederlanden

E. F. INSINGER, Luitenant-Generaal, Commandant van het Veldleger, Gouverneur der Residentie.

H. A. SEYFFARDT, Luitenant-Generaal, Chef van den Generalen Staf.

Alle Commissarissen der Koningin in de Provinciën, en voorts:

Mr. G. VISSERING, President van de Nederlandsche Bank.

J. H. BOREL, Reserve-Luitenant-Generaal, Adjudant in b. d. van H. M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Jhr. W. RÖELL, Generaal-Majoor, Commandant der 1e Divisie.

Dr. J. C. DIEHL, Generaal-Majoor, Inspecteur van den Geneeskundigen Dienst der Landmacht.

A. M. VORSTMAN, Generaal-Majoor, Hoofdintendant.

Mr. J. A. N. PATIJN, Burgemeester der Gemeente 's-Gravenhage.

R. B. A. N. DE QUAIJ, Luitenant-Generaal b.d., Inspecteur der Burgerwachten.

PH. W. WEBER, Luitenant-Generaal b.d., Commandant der Haagsche Burgerwacht.

WEDSTRIJDREGELING.

De volgende wedstrijden zullen worden gehouden:

1o. Personeele wedstrijd voor alle Konings-schutters (uitgezonderd voor de Officiëren-Koningsschutters), scherp op 100 M.

2o. Korpswedstrijd voor Scherpschutters, scherp op 100 M.

3o. Korpswedstrijd voor Schutters 1e. kl., scherp 100 M.

4o. Korpswedstrijd voor Schutters 2e. kl., scherp 100 M.

5o. Personeele wedstrijd voor officieren op Legerpistool kaliber 9 mM. (M. '25, No. 2, patroon No. 21) en kaliber 7.65 mM. (M. '25, No. 1 patroon No. 19), of op eigen automatisch pistool, mits geschikt voor Rijksmunitie.

6o. Personeele wedstrijd op scherp of K. S. O. naar keuze.

dat de revolutie permanent zou zijn. De radicale burgerlijke partij richtte de Constitutioneele Democraten of Cadetten op. De reactionnaren, genaamd „de zwarte honderd” organiseerde den „Bond van het Russische Volk”. Van dezen Bond werden de tsaar en zijn zoon... eerlid!

De anarchie nam toe. Boeren plunderden de huizen der landheeren. Er werden arbeidersraden opgericht. De hofkliek raakte in dispuut: verdere concessies toestaan of de revolutie „vermorzelen”.

16 Dec. 1905 werd de revolutie met geweld van wapenen, grootendeels onder leiding van grootvorst Nicolas Nicolajewitsj, onderdrukt. De barricades werden door artillerie weggeschoten, militaire expedities kregen door hun wreedheden groote beruchtheid.

Een ingevoerd getrappt kiesstelsel werd geboycot. Minister Witte wist nog een buitenlandse leening van 845 miljoen goudroebel te plaatsen en werd toen door den tsaar ontslagen. Minister Stolypin trad op en voerde, met handhaving der tsaristische autocratie, een grondwet in. Naast de Doema (2e Kamer) kreeg de Rijksraad (1e Kamer) een plaats in het regeeringsapparaat.

De schijn-constitutie.

In April 1906 kwam de eerste Doema, bestaande uit de 448 „beste mannen van Rusland” samen. De cadetten (democraten) met 179 zetels en de „troedowiki” (arbeiders) met 107 zetels kregen de leiding. Verder waren er 105 boeren en 13 octobristen. De socialisten boycotten deze eerste Doema en speelden slechts een bescheiden rol erin. De eerste Doema eischte amnestie voor politieke gevangenen, politieke vrijheid, een parlementair ministerie, afschaffing van de doodstraf en oplossing van het agrarische vraagstuk. Nicolaas II weigerde. Na 3 maanden ontbond de tsaar deze eerste Doema. 180 Doemaleden (cadetten en arbeiders) trokken naar Wyborg (Finland) en vaardigden

Verdeeling der schietdagen.

20 Mei 1930.

Friesland.*
Vollenhove.*
Monden der Maas.
Zuid-Holland: West.
Rotterdam.
Gouda.
Nieuwe Hollandsche Waterlinie.

21 Mei 1930.

Groningen.*
Zeeland.*
Veluwe.
de Veluwzoom.
Stelling van Amsterdam.
Dordrecht.

22 Mei 1930.

Limburg.*
de IJssel.
Kennemerland.
West Brabant.
Alkmaar.

23 Mei 1930.

Twente.*
Drenthe.*
de Meijerij.

De met een * gemerkte Verbanden komen den dag te voren in 's-Gravenhage en logeeren in te troepenbarakken te Waalsdorp.

Reserve-Schutters.

Voor elk Verband dienen te worden aange-
wezen hoogstens:

2 reserve-scherpschutters;
3 reserve-schutters 1e klasse;
2 reserve-schutters 2e klasse.

Voor deze 7 reserve-schutters zal vervoer naar 's-Gravenhage worden verstrekt.

Indien zij op den Nationalen Schietwedstrijd niet invallen, mogen zij toch aan de personeele wedstrijden deelnemen.

Het verdient aanbeveling, buiten deze 7 reserve-schutters — die in allen gevallen boven het vastgestelde aantal medereizen naar 's-Gravenhage — nog vóór elk korps (5-tal) aan te wijzen een reserve schutter, die slechts dan naar 's-Gravenhage zal afreizen, indien zijn korps (5-tal) vóór 20 Mei incompleet zal geraken.

Van deze laatste categorie reserve-schutters behoeft slechts mededeeling der namen aan ons bureau te worden gedaan, voor zoover zij ter completering van hun korps komen in te vallen.

een opruiend manifest uit. Het beoogde oproer bleef uit. Deze 180 Doemaleden werden tot gevangenisstraf veroordeeld. Op minister Stolypin werd een aanslag gepleegd, zonder gevolgen voor hem. Stolypin echter liet „veldrechtbanken” samenstellen, die 683 personen terechtstelden, waaronder vele onschuldigen.

Boeren-opstanden braken uit. Stolypin wist tweedracht onder de boeren te zaaien en aldus hun macht te breken. Cavalerie-detachementen „pacifeerden” het platteland.

De tweede Doema bestond eveneens maar 3 maanden (Maart/Mei 1907). Er zaten 224 socialisten in. Het departement van politie beschuldigde 16 leden van deze Doema een aanslag op den tsaar te willen plegen. De Doema wenschte hun immuniteit niet op te heffen, waarna de tsaar deze tweede Doema ontbond.

Een nieuwe kieswet werd afgekondigd, waarin het aantal kiesmannen van den adel steeg van 38 tot 51%. De derde Doema telde nu (dus kunstmatig) een rechtsche meerderheid. De cadetten hadden slechts 65 zetels, de socialisten 33. De geestelijkheid telde 60 leden.

Deze plooibare derde Doema keurde alle regeeringsvoorstellen goed en bleef daardoor 5 jaren bestaan. De laatste voorzitter was de octobrist Rodzianko, die bij de revolutie van 1917 een groote rol heeft gespeeld.

In 1912 werd de vierde Doema gekozen. Zij was even machteloos als de derde. Onder de arbeiders bevond zich o.a. Alexander Kerensky, de leider der eerste revolutie van 1917. Professor Miljoekow muntte erin uit door zijn ontzag-afdwijn-gende eruditie.

Maatschappelijke toestanden.

Deze vier Doema's, producten eener schijn-constitutie, waren wegbereiders van de groote revolutie van 1917. Echter waren er nog andere oorzaken. De inwendige toestanden vóór het oorlogsjaar 1914

Bericht

Geef bij verhuizing Uw nieuw adres op aan den Plaatselijken Leider.

Personeele wedstrijden.

De schutters, die deelnemen aan den personeelen wedstrijd — scherp, zullen dezen wedstrijd schieten op dezelfde banen, waarop de korpswedstrijden voor scherp worden gehouden, nl. onmiddellijk na de korpsserie.

Logies.

Voor het toezicht op de logeerende troepen zal elk Verband 2 officieren voor den inwendigen dienst moeten aanwijzen. Voor deze officieren zal logies in het kamp in gereedheid worden gebracht.

De legering van de troepen zal overigens geschieden naar de bepalingen, voorgeschreven door den militairen commandant te Waalsdorp.

De aandacht wordt erop gevestigd, dat het kampement, na des morgens 9 uur, niet meer toegankelijk is voor het Verband, dat daar heeft gelogeerd.

Het bewaren van koffers, tassen en kledingstukken zal des morgens na 9 uur niet meer kunnen plaatsvinden, omdat het logies dan in orde gemaakt moet worden voor de volgende logeerende troepen.

Inzake de legering kan nog worden medegedeeld, dat dezerzijds zal worden gezorgd voor handdoeken, zeep en het noodige servies.

Voeding.

Voeding wordt verstrekt aan de vrijwilligers, die in het kamp moeten overnachten, nl.: 1 maaltijd op den dag van aankomst en op den schietdag een ontbijt.

De Nationale Landstorm Commissie, noch de schietwedstrijdcommissie zorgt voor de verstrekking van eenige consumptie, met uitzondering van de bovengenoemde maaltijden.

WILDERVANK.

7 Maart. De afdeling Wildervank van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm was heden vergaderd met donateurs en genoodigden om lichtbeelden te zien, die Kapitein de Jonge gaf over Ned. Oost-Indië (Bali, Lombok en Borneo) en te luisteren naar hetgeen hij hiervan vertelde. Op aangename wijze heeft onze Kapitein die met kennis van zaken kan spreken, ons beziggehouden. Het was een leerzame avond. Enkele nieuwe leden werden gewonnen.

waren in Rusland uitermate ruw en rot.

De jeugd wendde zich van de politiek af en wierp zich in een poel van ontucht. De vrije liefde werd allerwegen, ook onder de jeugd, gepropageerd. De pornografie nam ongekende afmetingen aan. In één jaar tijds werden 45.000 zelfmoorden geregistreerd. Onder leiding van minister Stolypin kreeg een reactie van geweld de overhand. Doema-leden en staatslieden werden vermoord en de moordenaars niet vervolgd. De geheime politie trad op als agents-provocateurs. Toen Stolypin in 1911 te Kiejew was doodgeschoten, zette zijn opvolger Kokowtsov zijn politiek voort. Een senatoren-commissie onderzocht de administratieve toestanden en ontdekte allerwegen leugen en bedrog, omkoopbaarheid en diefstal.

Het hof was gedegeneerd. Allerlei zedeloze en schijnheilige avonturiers hadden er hun plaats weten te krijgen. De Siberische boer Gregor Raspoetin (geboren in 1872) een vervuild, zweetend, pervers en liederlijk man, beïnvloedde de keizerlijke familie. Hij verdeelde tenslotte de hoogste betrekkingen in alle besturen.

De boerenstand en de industrie herademden, maar de arbeiders raakten in het gedrang. In 1912 raakte Rusland in het zog eener nieuwe revolutionaire beweging.

En voor den laatsten maal bracht de internationale toestand, die o.a. door de bewapeningen der Europeesche groote mogendheden en de steeds hoogere optrekking der tariefmuren maand op maand duidelijker werd, eenige afleiding.

Het was slechts afleiding, uitstel maar geen afstel.

Rusland ging in Augustus 1914 den wereldoorlog in als een belegerd kasteel zonder watervoorziening.

(Slot volgt.)

Luitenant ARCHIBALD.

Opnieuw hebben wij

RUIM ZESHONDERD ABONNÉ'S

kunnen inschrijven over de laatstafgelopen maand

Hartelijk dank voor de medewerking

DE ADMINISTRATIE

ST. ANNA PAROCHIE.

27 Maart. Gisteravond werd er door de afd. Het Bildt van den Bijz. Vrijw. Landstorm een propaganda-avond georganiseerd, die als uitstekend geslaagd kan worden beschouwd. De groote kerk der Ger. Gem. was geheel bezet. Nadat door ds. Koster de bijeenkomst met gebed was geopend en de aanwezigen „Een vaste burcht is onze God" hadden gezongen, werd 't woord gevoerd door de heeren L. Heukels, propagandist, van Veenwouden, Mr. J. W. Tijsma van Leeuwarden en den em. pred. ds. Boekenooien, welke laatste op de hem eigene wijze 'n door hem gemaakt gedicht naar voren bracht, gewijd aan den Bond van Bijz. Vrijw. Landstorm.

De films, die schitterend zouden zijn, beantwoordden volkomen aan de verwachting. Nadat nog te zamen de Avondzang: „'k Wil U, o God, mijn dank betalen" was aangeheven, werd de vergadering op de geouwelijke wijze gesloten.

HET SCHOT IN HET BILDT.

In langen tijd stonden de B. V. L.'ers van 't Bildt „in den ruststand" en waarom? Onze afd. was zonder Commandant sinds Dec. 1928, toen leider W. Stap door den dood van ons werd weggenomen. We dommelden dan ook in gelijk het den onactieven schildwacht gaat in den langen nacht. Evenwel er kwam ontwaken; de Luitenant van Piket deed de ronde; een schok voer door de gelederen toen 't commando „Strekstand" tot ons kwam om te vergaderen in 't lokaal St. Annaparochie.

Onze nieuwbakken voorzitter Ds. J. Koster (die bij acclamatie in deze vergadering als voorzitter werd benoemd, daar we ook geen voorzitter meer hadden) opende deze bijeenkomst met gebed na 't zingen van Ps. 99: 1, heette allen welkom, terwijl een woord van herinnering aan oud-comdt. Stap werd gewijd. De secr. W. Snijder leest de Notulen van de gehouden bestuurs- en ledenvergaderingen; waarna onze bekende Heukels 't woord verkrijgt.

Staan de zongen we uit volle borst 't aloude Wilhelmus dat ons zoo begeistert en een snaar doet trillen van trouw aan God, Nederland en Oranje. Er volgde een kleine bijzonderheid, de heeren D. J. Lont en B. D. Snijder ontvingen het onderscheidingsteeken van koningschutter benevens brevet. De heer Joh. Germeraad ontving 't brevet als scherpschutter; bovengenoemden zullen D.V. uitkomen in den Nationalen schietwedstrijd. Vragen werden gesteld en beantwoord door den heer Heukels.

Hierna verkreeg onze nieuwe Comdt. A. Dijkstra 't woord, wensende een prettige samenwerking met bestuur en corps. Het Landstormblad kwam ook ter tafel; ook de uitreiking der Albums vond plaats. Landstormers! 't was een gezellige avond. Het slotartikel bevatte de Landstormfilm die we met een paar weken zullen houden, alsook eenige sprekers die 't woord zullen voeren terwijl in die vergadering de benoeming van den Vaandeldrager zal plaats hebben.

De heer Heukels sloot met dankgebed.

ST. NICOLAASGA.

Op 10 Maart had de jaarvergadering plaats van de afd. Doniawerstal van den B.V.L. 't Was ditmaal iets bijzonders. Het nieuwe prachtige vaandel zou dezen avond voor de leden worden onthuld.

Na opening en notulen werden we vergast op een paar mooie films, betrekking hebbende op de Koninklijke familie.

Daarna kwam 't glanspunt van den avond: de onthulling van 't vaandel, 't welk geschiedde door mevr. Baronesse d'Aumale van Hardenbroek.

Daverend applaus volgde. Hierna een gloedvolle diep inslaande rede van den Weleerwaarden heer Nieberding, toen de zeer humoristische prijsuitdeeling door den Edelhachtb. heer Burgemeester en ten slotte de kernachtige rede van den heer Heukels. Alle aanwezigen gingen zeer voldaan huiswaarts.

ENKHUIZEN.

Vrijdagavond 28 Maart hield de afd. Enkhuzen haar jaarvergadering. De voorzitter der Pl. L.S.-commissie, de E.A. heer Zimmerman, burgemeester alhier, opende de vergadering en heette alle aanwezigen hartelijk welkom. Hij waardeerde ten eerste de leden en hunne regeeringsgetrouwheid en hoopte dat nog vele jongeren, die gediend hebben, zich bij de afdeling zullen aansluiten, en mede zullen deelnemen aan de zoo interessante schietoefeningen, waarvan thans de behaalde schietprijzen zullen worden uitgereikt.

Hierna kreeg de secretaris gelegenheid een kort verslag van de in het vorige jaar gehouden vergadering voor te lezen, dat zonder op- of aanmerkingen werd goedgekeurd.

De heer Oolders, secr. v. d. Gewest. L.S.-commissie, kreeg hierna gelegenheid de schietprijzen van den Plaatsel. en Verbandswedstrijd met een toepasselijk woord aan de winnaars uit te reiken.

Voorts werd besproken de nieuwe schietmethode met de z.g. K.S.O.-geweren, op verkleinden afstand, waarmee op vele plaatsen met succes geschoten wordt, aangezien deze methode de gelegenheid aan de hand geeft de liefhebbers tegen kleine betaling — buiten de gewone oefeningen en wedstrijden — patroontjes beschikbaar te stellen, waardoor onderling tegen prijsjes, wedstrijden kunnen worden georganiseerd.

De afdeling besloot dit jaar hiertoe over te gaan, te meer daar het schieten met scherp op het terrein, waar de Z.V.T. de beschikking over krijgt, moeilijkheden oplevert.

Daarna werden den leden fraaie foto-albums, de L.S.-afdelingen betreffende, uitgereikt, en de aanschaffing van een vaandel voor het „Verband Alkmaar" besproken.

De leden welke niet aanwezig konden zijn, kunnen deze foto-albums nog afhalen bij den Commandant der afdeling.

Nadat nog eenige vragen van de leden naar voren waren gebracht en beantwoord, sloot de voorzitter, Burgemeester Zimmerman, met een opwekkend en aanmoedigend woord deze zeer gezellige en aangenaam gemaakte vergadering.

ROODESCHOOL.

19 Maart. Gisteravond werd op de bovenzaal van het café Dijk alhier de gewone schietoefening gehouden van de afd. B.V.L., onder leiding van Kapt. de Jonge. De prijzen, bestaande uit luxe-voorwerpen, werden behaald door de navolgende schutters: 1e prijs J. Niemand, Uith. m. 93 p., 2e pr. A. Haverkamp, Roodeschool, 93 p., 3e pr. H. van der Molen, Uith. m. 89 p., 4e pr. J. Jonker, Roodeschool, 89 p., 5e pr. H. Bultema, Roodeschool, 88 p., 6e pr. P. Meijer, Uith. m. 88 p. en 7e pr. J. Dam Roodeschool met 76 p.

Over het geheel werd er uitstekend geschoten en aangezien de bovenzaal van den heer Dijk zich hiervoor bij uitstek leende, werd besloten den volgende schietwedstrijd hier weer te houden. Met een gepaste toespraak werden de prijzen door Kapt. de Jonge aan de winnaars uitgereikt.

WOLVEGA.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm hield een propaganda-avond in het gebouw „Irene" alhier. Na een kort openingswoord van den heer Wijma, hoofd der Christelijke school te Wolvega, werd eerst een film vertoond van de groote betooging van den B.V.L. in 1928 te Den Haag gehouden. Het talrijke publiek, dat de zaal vulde, volgde met belangstelling de interessante film. Van de 60.000 landstormers die ons land telt, waren er op dien bewusten dag 22.000 in de residentie vereenigd, waarvan 2600 uit Friesland kwamen. Daarna hield de talentvolle redenaar Kapelaan Nieberding van Blauwhuis een krachtige en bezielende rede, waarin Zijn Eerwaarde duidelijk aantoonde het groote nut van den B.V.L., wiens hoofdtaak is de schraging van het gezag. Het zaad der revolutie wordt door Moskou over de geheele wereld en ook over ons vaderland uitgestrooid. Wat we daarvan te verwachten hebben leert ons Rusland overduidelijk, waar de verschrikkelijkste toestanden heerschen en het brute geweld hoogtij viert. De B.V.L. is een krachtige organisatie van betrouwbare geoeffenden, die met alle kracht zich daartegen zullen weten te verdedigen, en daarvoor alles veil hebben, „zels 't bloed als 't moet". Mr. Tijsma van Leeuwarden was de tweede spreker, die met kracht en klem aanspoorde om paraat te zijn en te blijven. We hebben op onze hoede te zijn, dit kunnen we leeren uit 1918, toen ook op 't onverwachts de revolutie haar slag trachtte te slaan. Wel is toen gezegd: „We hebben ons vergist", maar wie weet wat ons, zonder dat we het verwachten nog eens overkomt. De heer Heukels sprak ten slotte een krachtig woord tot aanmoediging aan de jonge mannen om zich onder de vaan van den B.V.L. te scharen tot heil van Kerk en Vaderland. Het was een prachtige geslaagde avond, waarvan ieder zeer voldaan huiswaarts keerde.

GOES—KLOETINGE.

Onder voorzitterschap van den Burgemeester vergaderde op 20 Maart jl. in de Melksalon bij den heer Bustraat de afdeling Goes—Kloetinge van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Na een inleidend woord en een hartelijk welkom tot de aanwezigen werden de leden allereerst in het bezit gesteld van het fraaie foto-album ter herinnering aan den Nationalen Landstormdag in den Haag in 1928, waarna Z.E.Achtbare het woord gaf aan den heer P. G. Laernoës, secretaris der Provinciale Commissie, die op zijn bekende onderhoudende wijze weder de belangen van den B.V.L. bepleitte en de blijvende onmisbaarheid van het Instituut aantoonde. Spreker wees er op, dat men in ons kalme landje, waar de overgroote meerderheid der bevolking toch van alle revolutionair geweld afkeerig is, zoo licht geneigd is, het roode gevaar te onderschatten. Maar ook in dit opzicht zij Rusland, waar een miljoenenbevolking door een minderheid van bolsjewisten geknecht wordt, ons tot ernstige waarschuwing. Het gevaar is zeker niet minder groot dan in 1918 en paraat zijn blijft daarom steeds het parool.

Spr. wekte vervolgens de leden op, zich te doen inschrijven als abonné op het „Landstormblad", waaraan door alle aanwezigen, voorzover zij niet reeds geabonneerd waren, werd gevolg gegeven.

Hierop volgde een aangename gedachtenwisseling naar aanleiding van door enkele leden gestelde vragen.

Met een kort slotwoord van den Burgemeester waarin Z.E.A. dank bracht aan de leden voor hun opkomst en inzonderheid aan den heer Laernoës, werd na het zingen door de aanwezigen van twee coupletten van het „Wilhelmus" de vergadering gesloten.

ZWIJNDRECHT.

Op 5 Maart j.l. is voor bovengenoemde afdeling de „Landstormfilm 1928" vertoond.

Vooraf werden de landstormers, waarvan velen hun vrouw of verloofde hadden medegebracht, welkom geheeten door den waarnemend secretaris van de plaatselijke landstormcommissie, die in 't bijzonder begroette den verbandscommandant res. Overste Van Cappelle, het lid der gewestelijke commissie res. 1e Luit. van der Steeg, en den gewestelijken secretaris res. 1e Luit. van der Mast. Hierna werd een aanvang gemaakt met het vertoonen van de voor-film. Tijdens de vertooning deed de burgemeester van Zwijndrecht, de edelhachtbare heer J. A. J. Jansen, van zijn belangstelling blijken. In de pauze nam de verbandscommandant het woord om de vrijwilligers van de afdeling Zwijndrecht toe te spreken.

Hierna ging hij over tot de installatie van den nieuwen plaatselijken leider, Luit. P. H. Berkelaar. Na door den verbandscommandant met een toepasselijk woord te zijn geïnstalleerd, sprak de heer Berkelaar een daarop aansluitend wederwoord. Bedriegen wij ons niet, dan is de afdeling Zwijndrecht een kranig en actief plaatselijk leider rijker geworden.

Daarop ging de verbandscommandant over tot de uitreiking van de verworven diploma's scherpschutter en schutter 1e klas.

Voorts werden in de pauze de foto-albums van den Nationalen Landstormdag uitgereikt.

Na de pauze werd de filmvertoning voortgezet, waarmede aan den welgeslaagden avond een einde was gekomen.

WADDINXVEEN.

De plaatselijke Landstorm-afdeeling hield een uitstekend geslaagde propaganda-vergadering in hotel „De Unie". De leiding was in handen van den voorzitter der afdeling, burgemeester Troost. De zaal was geheel bezet. De propaganda-rede werd gehouden door het Kamerlid J. M. Krijger; de geheele vergadering was onder den indruk van de mooie, ernstige rede. Het bestaansrecht van het instituut in dezen hoogst ernstigen tijd werd met klem betoogd.

Voorts werd nog het woord gevoerd door de navolgende heeren: Luitenant Boulogne, Luitenant Mr. Van Mechelen, secretaris van de gewestelijke commissie, de heeren Derksen, voorzitter en Hoyng, lid van deze commissie. Fraaie prijzen werden aan de 17 beste schutters uitgereikt, alsmede een gedenk-album van den te 's-Gravenhage gehouden landstormdag. Een dubbelkwartier en een strijke brachten verschillende volksliederen ten gehoor. Een tableau „Als 't moet", met een prachtig licht-effect, verwierf een daverend applaus. Het was in één woord een uitstekend geslaagde avond.

DONGEN.

Door de afdeling Dongen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd een vergadering gehouden, die o.m. door den Burgemeester en Kapelaan Serrarens werd bijgevoerd. Als spreker trad op Luitenant Rabou uit 's-Hertogenbosch. Deze bijeenkomst had ten doel, uitreiking van het herinneringsalbum van den Nationalen landstormdag in 1928 te 's-Gravenhage gehouden; het kiezen van een nieuwen plaatselijken leider en aanwerving van nieuwe leden. Dit is thans harder noodig dan ooit, daar het Communisme ondergronds als een mol werkt, door de pers, films en andere strijdmiddelen. De storm over Rusland uitgebarsten is een der droevige resultaten. Onze taak is bidden en werken, opdat wij voor zulk onheil bewaard blijven. De heer G. Dirks is tot plaatselijk leider gekozen, terwijl circa 20 nieuwe leden toetraden. De vergadering was druk bezocht.

VLIJMEN.

Alhier had een groote propagandaver-gadering plaats van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm in 't Café Hub. Boom.

Ongeveer 7 uur opende de voorzitter W. E. van Sprang de vergadering met den christelijken groet. Spreker riep het welkom toe aan de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de niet-leden die aan dezen oproep hadden gehoor gegeven en in het bijzonder den heer Rabou, die zou komen spreken over den B.V.L. en de communistische propaganda. Hij gaf vervolgens het woord aan den heer Rabou.

Spreker zette op duidelijke wijze uiteen het nut en de noodzakelijkheid van het bestaan van den B.V.L. en stelde in een duidelijk licht hoe de revolutionnaire partijen hun propaganda over de geheele wereld voortzetten, ook in Nederland. Ruim 10 leden gaven zich als nieuwe leden op. De voorzitter dankte den heer Rabou voor zijn schitterende redevoering en spoorde allen aan lid te worden van den B.V.L. en dezen zomer allen deel te nemen aan den Landdag, die te Oisterwijk zal worden gehouden.

ZWAAGDIJK.

Op Vrijdag 14 Maart was de heer Oolders, secretaris van het Landstorm verband Alkmaar, naar hier gekomen om de reeds lang sluimerende afdeling Zwaagdijk nieuw leven in te blazen.

Wie de gemoedelijke wijze kent, waarop de heer Oolders met zijn mannetjes omspringt, zal zich niet verwonderen, dat zijn talrijk gehoor aan zijn lippen hing en begeesterd door zijn opwekkend woord, algemeen zich voor oprichting eener afdeling Zwaagdijk van den Bijz. Vrijw. Landstorm verklaarde.

Een 19-tal traden als lid toe. Tot leden der Plaatselijke Commissie werden aangewezen de heeren C. M. de Keijzer, voorzitter, C. G. J. Maas, secretaris, P. Steltenpool, J. Neefjes, C. Neefjes en C. Koopman Jz.

Tot commandant werd aangesteld de heer C. Verdonk, oud-commandant der afd. Wer-vershoof.

WEERSELO.

Alhier werd in het Patronaatsgebouw een bijeenkomst gehouden van leden en adspiraant-leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Na een woord van welkom van den voorzitter, den heer H. A. C. Banning, burgemeester, inzonderheid jegens den heer Wynia als secretaris van het Twentsche Landstormverband en een inleiding tot dezen avond, werd het woord gegeven aan den heer Wynia, die verklaarde: waarom de B.V.L. in het leven werd geroepen, het werk van den B.V.L. en waarom een sterke B.V.L. onder de huidige omstandigheden noodzakelijk is.

Na deze rede werd een woord van waardeering gericht tot de plaatselijke commissie en inzonderheid ook tot den heer Engbers als plaatselijk leider van den B.V.L.

Vervolgens werden eenige films afgedraaid op het werk van den B.V.L. betrekking hebbende, gevolgd door eenige humoristische films.

Dat de bijeenkomst alleszins geslaagd kan worden geacht, moge bewezen worden door het feit, dat zich reeds staande de vergadering pl. m. 25 nieuwe leden aanmeldden.

HUISSEN.

Al jaren bestond hier een kleine afdeling van den B.V.L., maar ze was en bleef klein. Toen werd er besloten om een vergadering te beleggen, om zodoende tot een plaatselijke commissie te komen. Met medewerking van onzen ijverigen Kapelaan B. Veldman had men eenige vooraanstaande personen bij elkander. Op 19 Maart j.l. werd er dan een vergadering gehouden die goed bezocht werd. De commandant van de Veluwezoom, Overste van Ingen Schouten, met den propagandist den heer F. Jalink, mochten wij in ons midden zien. Overste van Ingen Schouten heette de aanwezigen welkom, vond het zeer mooi dat zoovelen ter vergadering waren gekomen en zette het doel van den B.V.L. uiteen om des te beter te kunnen begrijpen wat voor nut de B.V.L. had. Daarna nam de heer F. Jalink het woord en zette uiteen dat het noodig was dat er een plaatselijke commissie moest zijn. Zodoende werd er toe overgegaan en allen namen deel. Zo werd een sterke plaatselijke commissie gevormd, welke bestaat uit de heeren: W. Helmich, Burgemeester, J. B. te Riele, Pastoor te Huissen, Ds. Joh.

Magendans, A. A. v. Wijk, Pastoor op 't Zand, W. F. Pelgrim, B. Veldman, beiden Kapelaan te Huissen, B. Eppink, Kapelaan op 't Zand, L. C. D. S. van Bönninghausen tot Heringhaven, Dr. W. Bosman, A. A. C. v. Dort, gemeente-secretaris, W. J. Geene, H. A. L. Hagdorn, W. Ph. van Huet, S. de Jong, Notaris, H. A. Reintjes, A. J. Tonk, M. F. Willems. Hierna werd besloten om de laatste negen lichten aan te schrijven, om een vergadering te beleggen tot het aanwerven van nieuwe leden, welke vergadering uitnemend is geslaagd.

VOORTHUIZEN.

24 Febr. hield de Afd. Voorthuizen een propaganda-avond in de groote zaal van „Volksbelang“, welke zaal tot in de uiterste hoeken bezet was.

De pl. leider E. Zandbergen opende de vergadering en hield een rede over „Communistische propaganda“.

Door burgemeester Westrik werden, na een gloedvolle toespraak, de brevetten uitgereikt voor koningschutter en scherpschutter.

Zeldzaam duidelijk was de met belangstelling gevolgde vertooning van de film van den Nat. Landdag te den Haag. Ons, landstormers, kwam alles van dien dag weer in de herinnering terug, doch ook het publiek kon zich thans eenige voorstelling maken van dezen, voor ons onvergetelijken dag.

Een onzer meest actieve leden, de heer J. C. J. Kuntz, die wegens vertrek voor 't laatst in ons midden was, liet ons genieten van zijn zeldzame gaven als voordrager en zanger. De pl. leider bood den heer Kuntz een foto in lijst aan, waarna de heer Kuntz een afscheids-tevens slot-woord sprak. Na afloop ontvingen de leden het prachtige foto-album, waarin ook onze afdeling voorkomt. Resultaat van deze propaganda-avond, o.m.: zes nieuwe leden.

ERMELO.

De afdeling Ermelo van den Bijz. Vrijw. Landstorm hield j.l. Vrijdagavond 7 Maart in het Gebouw voor Chr. Belangen een vergadering.

De avond stond onder leiding van den voorzitter der Plaatselijke Commissie, den heer W. F. H. v. d. Wart, die het samenzijn, na het gemeenschappelijk zingen van het Wilhelmus, met een toepasselijk woord opende.

Verschillende films betreffende ons Koninklijk Huis werden vertoond. De Voorz. der Gewestelijke Commissie, Ds. Hoeneveld, te Nijkerk, hield een opwekkende rede en reikte de brevetten uit aan 2 scherpschutters.

Staande de vergadering werd de toezegging ontvangen van een nieuw vaandel, welke toezegging werd gedaan door den heer 's Jacob, lid van de Plaatselijke Commissie. Met een „Zij zullen het niet hebben“ ging de vergadering uiteen.

WOERDEN.

Op 28 Februari werd vanwege de afdeling Woerden een Landstormfilm vertoond. De plaatselijke leider opende dezen avond met een hartelijk woord van welkom, inzonderheid aan den Commandant Majoor Barrik Bles, den secretaris der Gewestelijke Commissie Mr. van Geldorp Meddens en den Majoor H. Eggink.

Na het eerste gedeelte der film, welke verschillende momenten uit het leven der Koninklijke Familie weergaf, sprak Majoor Barrik Bles een opwekkend woord.

Het tweede gedeelte der film, waarbij o.a. werden vertoond de landdagen te Zierikzee en te Hilversum, viel zeer in den smaak.

Het ligt in de bedoeling nog dit jaar een avond te organiseren waarop de Landstormfilm 1928 zal worden vertoond.

Plaatselijke schietwedstrijd.

Op 10, 17 en 18 Maart werden door deze afdeling schietwedstrijden gehouden, waaraan door zeer vele leden werd deelgenomen.

Op 31 Maart had de prijsuitreiking plaats door den heer van Zon.

HEEMSTEDE.

De bijeenkomsten van de leden dezer afdeling kenmerkten zich zooals gewoonlijk door een prettigen kameradschappelijken geest. Bij het einde der wekelijksche schietavonden had de jaarlijksche prijsuitreiking in het Café Valkenburg plaats.

Het valt op te merken elk en gunstigen invloed het bezoek der oefeningen op de schietvaardigheid van velen gehad heeft; thans mochten we wederom een 4-tal scherpschutters en 4 schutters 1e klas aan onze lijst toevoegen.

Als koningschutter 1928 (met 195 p.) heeft evenwel de heer Duiker nog geen „collega“ gekregen. De navolgende heeren hebben thans het predicaat „scherpschutter“ verdiend: Blauwhof, J. v. d. Weiden, H. S. Adriaanse, Leuven, Verzijlbergen, Westerveld, v. Looy, Burger, Gielen, Hendrikse, v. Kesteren, v. Deursen, v. Dort, Booms en de luitenants J. Poetsma en M. L. van Nispen, terwijl als schutters „1e klas“ konden worden geboekt de heeren: Heemskerk, Robbemon, Mooren, Schulz, Gaikhorst, M. J. Kramer, Hooreman, Zijm, L. W. J. v. d. Weiden, Riesebos en Brouwer.

De betreffende kleine afdeling telt dus gelukkig een groep goede schutters, wien het een eer zal zijn de plaatselijke kleuren hoog te houden.

Houdt dus vol, mannen, en werkt door trouw bezoek aan de bijeenkomsten mede aan de versterking van de Vrijwillige Landstormbeweging in het algemeen en aan het aanzien van uwe afdeling in het bijzonder.

Dat is de wensch van uwen voorzitter.

ENGWIERUM.

Alhier werd gehouden een feestavond van leden en begunstigers van de plaatselijke afd. van den B.V.L. Te ruim 7 uur opende de feest-leider Ds. Vegter deze vergadering. Hij laat zingen Ps. 84:3 en gaat voor in gebed. Vervolgens leest hij voor Ps. 33 en spreekt een kort openingswoord. Thans komt de secretaris, T. H. Bolhuis aan het woord, om verslag uit te brengen wat betreft de afd., waaruit blijkt dat de afd. 26 leden telt. Vervolgens komt de penningmeester B. Bakker aan het woord. De kas sluit met een batig saldo van f 16,95.

J. Zijlstra hield een referaat over den B.V.L. en de vredesgedachte.

Onze pl. leider Mr. Dijkstra toonde aan, het nut van den B.V.L.

Ten slotte bepaalde de feestleider Ds. Vegter ons bij ons Vorstenhuis.

Het een en ander werd afgewisseld door voordrachten, muziek en zang. Een dameskoor verhoogde nog de gezelligheid van den feestavond door onderscheidene vaderlandsche liederen ten beste te geven.

JONGENS EN MEISJES.

Nu moet ik eerst eens afrekenen met:

Jan de Knoeier.

O, Janneman! O, Janneman!
Wat heeft het mij verdrotten!
Des nachts dan droom ik vaak er van,
Van al jouw hanepooten.

Je krabbelt maar zoo'n beetje raak,
En zit met inkt te smeren;
Gij morsepot! zeg, schaam je toch
Voor al de Haagsche heeren!

En dan 't adres! — 't is meer dan schand!
't Krioelt finaal van foutjes!
Wanneer ik j'eens te pakken krijg,
Sla 'k jou op d'achterboutjes.

En elk, die op dees knoeier lijkt,
Mag wel voorzichtig wezen:
Hij krijgt in honderd jaar geen prijs;
Zijn brief blijft ongelezen.

Hier volgen de prijswinners:

Nellie Wolffers, Rotterdam.
Aukelina Dijkema, Garmerwolde.
Woutennà van Dijk, Woerden.
Adra van Eyl, Stolwijk.
Nellie Kurvink, St. Annaland.
Thomas Knappe, Sommeldijk.
Teunis Brouwer, Woerden.
Roelof Keressies, Veendam.
Jan Slegers, Someren.
Jac^a Kruijer, Delfzijl.

Groep A.

(Beneden de 10 jaar.)

Wonderdieren.

Een paard heeft zwemvliezen.
Een visch heeft klauwen.
Een vogel heeft gifttanden.
Een meikever heeft manen.
Een slak heeft stekels.
Een olifant heeft vinnen.
Een kat heeft vleugels.
Een eend heeft voelhorens.

Een snoek heeft borstels.
Een varken heeft horens.
Een tijger heeft kieuwen.
Een baars heeft slag tanden.
Een adder heeft tasharen.
Een koe heeft sprieten.

Groep B.

(Boven de 10 jaar.)

Spreekwoorden.

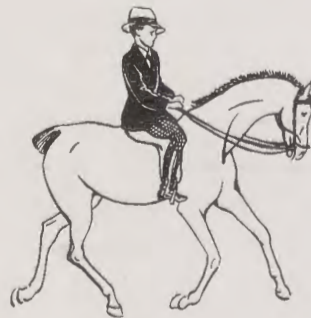
1.

De H U E R T

2.

R U S T
O E

3.

De Wonderman.

Kerstvacantie!
 Een heerlijke tijd, om anderhalve week lang naar hartelust te kunnen genieten!
 Allereerst met Kerstfeest!
 En dan nog een dag of acht voor de borst, waarbij vooral niet te vergeten de fijne pof-fertjes met Nieuwjaar!
 Verder een ferm laagje sneeuw, om van 's morgens tot 's avonds sleetje te rijden; of een reuzenstandbeeld te maken van Oom Jan de Wit, die dan ten slotte onder groot gejuich zeer oneerbiedig wordt omgekogeld.
 En dan op sloot en plas een dikke spiegel van ijskristal, waarop haast geen eind komt aan baantje glijden en schaatsen rijden.
 Ja, ja! dat is allemaal een heel prettige en gezonde wintersport. Natuurlijk behalve voor Klaas Koukleum en Betje Bibbermans, die met kippenvel achter de gloeiende kachel zitten te klappertanden. Maar jullie bent toch zeker geen van allen familie van die belachelijke stumpers?
 Maar . . . als nu het sneeuwmanneke eens erg lang op zich laat wachten?
 En . . . als nu het vriezemanneke eens

geen zin heeft om in 't puntje van je neus te prikken?
 Wat dan?
 Niks geen last, hoor! Er zijn immers nog wel honderd leuke dingetjes, waaraan ieder gezond kind z'n hart ferm kan ophalen. Lukt de pret niet buitenshuis; welnu! dan maar binnenshuis.
 Een mooi leesboek, een prachtig prentenboek, een aardig spelletje, een kunstje, een raadseltje, een poppenvisite, een teekening, een knutselwerkje, een vrolijk liedje, een uitvoering op de mondharmonica — ik doe alvast maar een greep uit den boordevollen korf. Hierbij heb ik stilzwijgend verondersteld, dat je bij al die pretjes steeds klaar staat, om, als dit gevraagd wordt, Vader en Moeder te helpen, zonder bromstem, zonder traanoog, zonder hanglip, en zonder azijnsnuitje.
 Maar . . . als je dan ten langen leste toch eens uitgespeeld raakt? Ten slotte komt er, ook aan de prettigste dingetjes, toch een eind. Zelfs aan een lekker bruin gebraden worstje.
 Wat dan?
 Och, houd toch asjeblieft op met al die maar's! Ik verzeker je, dat slimme rotten en pientere kinderen voor geen enkel gat te vangen zijn. Die weten zich altijd wel te redden.
 Voor de verandering zou je elkaar kunnen gaan knijpen, krabben en schoppen. Doch dat doen alleen lastige, eigenwijze ruziemakers; maar geen enkel fatsoenlijk Landstormerskind. Is 't wel?
 Als de nood soms eens aan den man komt, welnu! dan zijn er in alle gevallen Moeder en Vader ook nog, om den speelmolen aan den draai te houden. Een enkel duwtje en daar gonst hij weer lustig voort.
 Zoo dacht Vader Snorrepijp, de schoenmaker, er ook over.
 't Was op een druilerigen dag, kort na Kerstmis. De vier Snorrepijps van 5 tot 11 jaar, konden het, behalve enkele keertjes, altijd uitstekend met elkaar vinden. Ze moesten zich nu binnenshuis vermaken 's Morgens had Moeder met haar oudste meiske, Riek, de huiskamer keurig in orde gebracht. Maar in den loop van den dag was het woonvertrek veranderd in een slagveld: zoo geweldig waren de Snorrepijps te keer gegaan. Omgemeten kegels, rechts en links! Blokken uit de bouwdoos, overal in 't rond! Kralen, knopen, knikkers, ballen, snippers en flarden papier,

naar alle kanten! Een echt rommelzoodje!
 Nu kwam deze verschrikkelijke wanorde wel voor 't grootste deel op rekening van Hansje, de vierjarige spruit der familie. Maar met dat al was het toch maar een troepje van Jan Steen geworden. Een buil apennootjes bracht voor een poosje weer een aangename afwisseling, vooral voor Hansje, die de pitten gulhartig uitdeelde, en de doppen met luid gekraai door de kamer smeedt.
 Daar komt Vader Snorrepijp met z'n leeren voorschoot uit het aangrenzend werkkamertje! „Nou, nou!” roept hij met groote verbazing, als hij het tooneel van verwarring aanschouwt. En met zijn pikhanden in de hoogte vervolgt hij hoofdschuddend: „'t lijkt wel, of hier vandaag de Noormannen zijn binnengevallen!”
 Moeder heeft inmiddels voor Vader een kopje thee ingeschonken, dat hij in een tamelijk veilig hoekje smakelijk gaat uitdrinken.
 „Kinders!” zegt hij een poosje daarna, onder 't stoppen van z'n smokertje, „willen jullie eens een man zien, die net zooveel oogen heeft als er . . . dagen in 't jaar zijn? Hij komt dadelijk met de Lekboot mee; je moet er dns gauw bij zijn, als je 'm zien wilt.”
 „Dat kan niet!” beweerden drie Snorrepijps in één adem. En heel wijs voegde Riek er bij: „Ik geloof niks van zoo'n wonderman!”
 „Een hondenman!” riep Hansje, de kleine echo, met den kop van z'n gesneuveld houten paardje in z'n mollig knuistje.
 „Neen, neen!” schudde Vader gewichtig met z'n hoofd; „ik houd je heusch niet voor den mal! Die man heeft wel geen ooren als koolblaren, geen handen als harken, geen voeten als turfschuiten, en ook geen oogen als spoeborden. Maar 't is toch heusch waar, wat ik je zeg: hij heeft net zooveel oogen in z'n hoofd, als er . . . dagen in 't jaar zijn! Willen jullie 'm nou zien, ja of neen?”
 De Snorrepijps keken beurtelings Vader en Moeder ongeloovig vragend aan. Vader vertrok geen spier van z'n gelaat, en Moeder, die altijd haar kinderen zoo graag hielp, scheen ook niet te weten, wat zij van dien wonderman denken moest.
 Eindelijk moedigde zij lachend haar spruiten aan: „'k Zou 't er maar op wagen, kinderen! Riek! hier is je manteltje! Jan en Bertus! jullie jaszjes hangen in de gang!”

Een oogenblikje later stapte het drietal, stevig ingebakerd en gloeiend van nieuwsgierigheid, de deur uit. Ruim een half uur later komt het troepje schoorvoetend, met lange gezichten, terug.
 „En?” vraagt Vader, die z'n kroost met een vrolijk lachend gezicht opwacht. „En? heb je den wonderman nou gezien?”
 Met een spijtig, pruilend snoetje schudden de Snorrepijps van neen.
 „Hé!” zegt Vader teleurgesteld, „dat begrijp ik niet goed! Zeg eens: wie kwamen er al zoo met de boot mee?”
 De oudste twee noemden een heel rijtje op: „Teunis Klapwijk, een vreemde magere juffrouw, Gerrit Snavel en nog een paar anderen.”
 „Een Arie Slikkebaard!” vulde Bertus haastig aan.
 „O zoo Bertus!” viel Vader in: „Daar heb je dan zoo'n wonderman!”
 „Arie Slikkebaard?” riepen Riek en Jan in de reinste verbazing. En die heeft twee gewone oogen, net als wij! Niks geen bijzonders!”
 Maar Vader hield vol: „En ik zeg je, dat Arie Slikkebaard net zooveel oogen in z'n hoofd heeft, als er nog dagen in 't jaar zijn! Den hoeveelden hebben we vandaag?”
 Jan, na een vluchtigen blik op den scheurkalender naast den schoorsteen, antwoordde: „Den 29sten!”
 „Nou! en hoeveel dagen zijn er nog in 't jaar?”
 „Twee!” klonk het uit drie rappe monden tegelijk.
 „Zie je wel, dat het uitkomt?”
 Maar de Snorrepijps begrepen er geen sikkepit van. Ze keken bij Vaders geheimzinnigheid elkaar vragend aan. Totdat Moeder lachend tusschenbeide kwam: „Vader heeft jullie leelijk bij den neus gehad! Vader zei eerst: de man heeft zooveel oogen als er . . . dagen in 't jaar zijn. Maar de laatsten keer heeft hij er 't woordje *nog* tusschen gevoegd. Daar zit 'm de kneep!”
 Eindelijk ging er voor de Snorrepijps een lichtje op!
 En voor jullie, Landstormerskinderen?
 OOM BERTUS.

FONGERS

RIJDEN OP EEN FONGERS

De afwezigheid van ook maar de geringste speling, het zuiver, geruischloos en nagenoeg zonder wrijving loopen der draaiende deelen, de juiste onderlinge stand van stuur, zadel en pedalen, waardoor de berijder in gemakkelijke houding, zich rustig en zeker gevoelt en nog zoovele andere dingen, maken alles tezamen het rijden op een FONGERS tot een genot.

Prijzen vanaf f 72.—.

MARQUISEN - TENTEN - TUINPARASOLS
 Alles tegen zon en regen
 Vraagt vrijblijvend offerte
N.V. NED. DEKKLEEDEN- EN TENTENFABRIEK
 v.h. J. L. WERNER, DEN HAAG
 Schenkstraat 195 - Telefoon 70900 - Bierkade 6 - Telefoon 10970

ADVERTEEREN DOET VERKOOPEN!

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIZEN**

K. TIKTAK'S

THEE

KOFFIE

OPGERICHT 1870

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01355/6
Polderlaan 79 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 2—4½ %
REKENING COURANT Rente 2 %
SPAARBANK Rente 3,6 %
EFFECTEN - COUPONS
SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

WAAROM zult U 80 of 90 gulden betalen wanneer U voor nog geen 50 gulden een 1e Klas VEKA-RIJWIEL rechtstreeks aan onze fabriek kunt kopen.

Vier jaar geleden kostte een Veka-rijwiel nog 78 gulden. Hoe komt het dan dat wij nu deze zelfde betrouwbare rijwielen voor zoo'n lagen prijs kunnen leveren? Ie . . . omdat wij nu rechtstreeks uit onze fabriek aan particulieren leveren. 2e . . . door onzen sterk vergrooten omzet . . . dat is het heele geheim! Wij leveren niet op afbetaling, maar wij leveren wel het allerbeste voor den laagsten prijs.

DAMES- of HEERENRIJWIEL met freewheel en bandrem, zwart of nikkel stuur, prima gesloten kettingkast, roestvrije spaken, groot hangveerzadel, 1e kwal. banden, bel, tash, reflector, buisbagagedrager met standaard (extra stevige voorvork) geheel compleet. . . . . f 45.50 met origineele Torpedo-remnaaf (terugtraprem), zeer licht loopend, f 3.— meer, dus . . . . . f 48.50

Gegarandeerde draagkracht 130 KG.
Enorm verzwaard, half transport, draagkracht 200 Kg. . . . . f 55.—

Alles met 12 maanden schriftelijke garantie. Levering franco Uw naaste station Rembours vrij zicht. Bestel in vol vertrouwen. Niet goed, geld terug.

Leden van den B. V. L. genieten f 2.50 korting op bovenstaande prijzen.

VEKA-RIJWIELFABRIEK - JAN VAN AVENNESSTRAAT 29a - ROTTERDAM

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLIJKE = BEGEER
VOOR SCHOTEN

**VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK**

HOTEL EN KOFFIEHUIS
Prinsegracht 120 — Den Haag
Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies.
Goede en billijke consumptie
en zeer smakelijk middageten.

Gemakkelijk te bereiken met de
tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.
Beheerder: R. JOOSTEN

VAN NELLE'S
TABAK

CITYBAAI
GROEN 20g
BLAUW 15g
ROOD 10g
GEEL 10g
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

EEN GEZAGHEBBEND WOORD.

Nu zelfs hier en daar in christelijke kringen de onjuiste bewering, als zou in den B.V.L. het eene deel van het volk tegen het andere worden gewapend, ingang heeft gevonden, willen wij nog eens in herinnering terug brengen de rede, door Mr. Th. Heemskerk op 2 December 1927 te 's-Gravenhage voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehouden.

Bij die gelegenheid sprak de grijze staatsman de navolgende klare stelling uit:

Wanneer een partij naar het geweld grijpt, om de macht te vermeesteren, dan strijdt de overheid, die haar weerstaat, niet tegen de partij, maar tegen de oproerlingen — en wie zich vrijwillig daarbij ter beschikking der overheid stelt, neemt niet deel aan een partijstrijd, maar aan het bedwingen van oproer.

Deze woorden zijn waard te worden overdacht en tegen alle misvatting te worden gepropageerd. De praktijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is sedert meer dan 12 jaren daarmede in overeenstemming.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm laat het z.g. „andere deel” geheel ongevoeld zijn anti-nationalen gang gaan.

De fascistien mogen meenen zelfstandig tegen de partijen der revolutie te moeten optreden, de B.V.L. niet alzo.

Hij houdt zich buiten de politiek, buiten allen socialen en godsdienstigen strijd. Zelfs indien de geraffineerde majesteitsschennis der revolutionaire spotbladen den Vrijwilligers het bloed aan het koken brengt, dan nog zal geen enkele Landstormer het in gedachten krijgen, om zich te begeven op het terrein van Overheid of Rechtelijke Macht.

Slechts als de wettige Overheid den B.V.L. roept, is hij tot daden bereid.

Totaal overbodig.

Het is daarom totaal overbodig als de mannen van de gevaarlijke z.g. „vredesactie” waarschuwen tegen het militarisme van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, wiens geweld het geweld van anderen — naar men zeggen durft — zou oproepen. Het is anders. Terwille van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is niemand, geen enkele partij of groep, genoodzaakt, om zich te bewapenen of om geweld te gaan uitoefenen.

Keurig afgewerkt
Een Gazelle Rijwiel is met zóoveel zorg gefabriceerd, dat het een onderzoek met de loep ten volle kan doorstaan.

Prizen van f 68,- af, compleet met tasch, waarin gereedschap, pomp met pomphouders, bel, bagagedrager en achterlicht. Gazelle Kinderrijwielen van f 53,- af. Prijscourant gratis op aanvraag. N.V. Gazelle Rijwielabriek Dieren

Slechts hij die, heimelijk of openlijk, meent voor zijn oogmerken het geweld eenmaal noodig te zullen hebben, behoeft voor den B.V.L. ontzag te koesteren.

Doch de mannen van de z.g. „vredesactie” daarentegen hebben alle reden, den B.V.L., om zijn vredelievendheid welwillend tegemoet te treden.

Dat zij dit niet doen, is bewijs van groote kortzichtigheid.

Openlijk.

De communisten spreken het bij monde van hun woordvoerders in de Tweede Kamer en in hun dagblad „de Tribune” telkens en telkens openlijk uit, dat zij, zoodra de gelegenheid gunstig is, geweld zullen gebruiken tot omverwerping van het gezag en van de maatschappelijke orde.

In dit verband is het navolgend bericht, dat eenigen tijd geleden vanuit Berlijn de N. R. Ct. bereikte, niet van belang ontbloomt:

Men weet dat de communisten in Duitschland beschikken over zoogenoemde stormtroepen, een soort van roode armee, waarvan men tot dusver in andere landen geen aequivalenten aantrof. Van verschillende zijden was reeds gehoord, dat de Derde Internationale met plannen omgaf deze organisaties ook in andere landen in te richten. Men zou zeggen, dat Nederland een bij uitstek ongegeschikt land voor dergelijke ondernemingen is.

De revolutionairen en de mannen van „Kerk en Vrede” zeggen, dat de B.V.L. het geweld oproept.

Een bewering, die even onmogelijk is, als wanneer men zou zeggen, dat het bestaan van de politie de oorzaak is van de talrijke moordaanslagen en diefstallen.

Slechts ter helfte.

De propagandisten van de z.g. „vredesactie” blijven steeds ter helfte steken.

Een recent voorbeeld is de nieuw aan den horizon verschenen propagandist van „Kerk en Vrede”, de Friesche onderwijzer Fedde Schurer, die op een avond te Franeker aan zijn gehoor voorhield, dat het naar den eisch van het christendom is, dat de soldaat den oorlogsdienst weigert en zijn bajonet verbreekt.

Fedde Schurer heeft dien avond wel zijn hoorders doen huiveren en beven en mogelijk heeft hij hen ook doen ontroeren door de wijze, waarmede hij zich durfde beroepen op de Heilige Schrift, maar in alle geval zou zijn succes iets minder groot zijn geweest, indien hij erbij vermeld had, ... dat den soldaat, die aan het front zijn dienst weigert, onmiddellijk de kogel wacht.

Met propaganda, die anderen in den dood of in de gevangenis kan voeren, moet men zeer, zeer voorzichtig zijn.

Zoodanige propaganda wordt nog niet gerechtvaardigd door het feit dat men b.v. tengevolge van het lezen van overmatig veel oorlogslitteratuur, een levendigen indruk heeft ontvangen van de gruwelijkheid van den oorlog.

ANTWOORD.

Naar aanleiding van onze opmerking in het Landstormblad van Februari, dat de revolutie in Rusland voor een belang

rijk gedeelte door Joden is ontketend, bereikte ons van een plaatselijke commissie de vraag, of wij het aandeel, dat een aantal afvallige Israëlieten in de Russische revolutie hebben gehad, op rekening van de geheele Russische Jodenheid wilden brengen.

Gaarne willen wij mededeelen, dat zóó onze zienswijze niet is. Integendeel: het is ons bekend, dat schier de geheele Jodenheid in Rusland de revolutionaire ideeën en practijken als in strijd met hun godsdienst, die het materialisme der Russische staatsleer verfoeit, verre van zich wierpen. Zij gevoelden onmiddellijk den strijd met hunne godsdienstprincipiën, doch stonden helaas machteloos en leden zwaar onder den gewetensdwang.

NEDERLANDSCH-INDONESISCH VERBOND.

De propaganda-film.

Op 6 Mei werd te 's-Gravenhage de propaganda-film vertoond van het Nederlandsch-Indonesisch Verbond, waarmede de actie van het Verbond zal worden ondersteund. Deze eerste vertooning was voor een klein besloten gezelschap en vertegenwoordigers der pers.

De film opent met een voorstelling van de uitgestrektheid der overzeesche gewesten van het rijk en als de Indische eilanden zich rond Nederland hebben geschaard, blijken zij driekwart van Europa te beslaan.

Verder is deze film samengesteld uit schitterende opnamen van het natuurschoon, waaraan ons Indie zoo rijk is. Ook de verschillende groote cultures zijn er in opgenomen.

De film eindigt met een propagandistisch beeld: „Indië en Nederland, saamhoorig in het Rijksverband” en een ernstige waarschuwing tegen een voortwoekerend extremisme.

Op de eerstvolgende lezingen van de heeren Frans en Noto Soeroto zal deze film worden vertoond.

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE „NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE”.

In bovengemelde commissie hebben zitting genomen de Heeren: Pastoor H. E. ELBERSSEN te 't Goy (gem. Houten) en Jhr. Mr. G. C. J. VAN REENEN, Burgemeester der gemeente Baarn.

KORPSSCHIETWEDSTRIJD LANDSTORMKORPS „KENNEMERLAND”.

Op 15, 16 en 17 April werd in het Gebouw „Olympia” te Haarlem bovengenoemde wedstrijd gehouden op K.S.O. geweer. Deelgenomen werd door twaalf afdeelingen. De drie winnende afdeelingen waren:

1e prijs: afdeeling Heemstede met 237 punten;

2e prijs: afdeeling Velsen-Noord met 232 punten;

3e prijs: afdeeling Schoten met 231 punten. Afdeeling Heemstede kwam, door evenals vorig jaar No. 1 te worden, hierdoor in bezit van het bronzen wisselschild.

Uitslag Personeele wedstrijd: D. W. Duiker 50 punten, J. van Alphen 50, A. Welp 49,

NIETS

is er

dat zóó tot het hart der rookers spreekt als een lekkere pijp!
De ondervinding leert, dat niets
GAAT BOVEN
een geurige tabak die nooit verveelt, steeds even lekker is en daarbij tot een lagen prijs verkrijgbaar. Dit alles vindt Ge vereenigd in

STER-TABAK

J. Stol 49, J. Blauwhof 49, H. Westerveld 48, S. Heeremans 48, P. van Oorthuizen 48, M. J. Henneman 48, D. J. van Rijn 48, C. J. Boerssee 48, L. van der Meij 48, E. H. E. Brokmeier 48, J. van Gielen 48, J. Dekker 48, J. van Maris 48, B. A. Groot 47, F. Fransen 47, F. Koelemeij 47, A. A. van Riet 47, W. Steeman 47, H. P. van Roozendaal 47, S. C. G. Walter 47, J. P. Hoogeveen 47, C. Kok 47, H. G. Heijbroek 47, J. Geldeman 47, C. Maarschalk 47.

ONTVANGEN BOEKWERKEN.

De Motorordonans, bewerkt door den Res. Kapitein voor Speciale Diensten P. J. ERKENS en uitgegeven door de N.V. van Lindert's Drukkerij te Cuijk.

Een handig boekwerkje, waarin op beknopte en overzichtelijke wijze zijn behandeld: de verplichtingen van den motorordonans; organisatie van het Veldleger; onderscheidingsteekenen; Vlaggen en Lantaarns; Herkenningsteekenen Vliegtuigen; Aanwijzingen voor het kaartlezen; Afkortingen; Opstellingen; Commando's en teekens; Revolver en Pistool.

Prijs per exemplaar f 0,12; per 25 ex. f 2,50; per 50 ex. f 4,25 per 100 ex. f 7,—.

LANDDAG

van het verband „Monden der Maas” van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te

NIEUW-HELVOET op Woensdag 18 Juni 1930

Schiet- en Athletiekwedstrijden. Auto- en Motorwedstrijden. Defilé. Gymnastische Reien. Spring- en Rijdwedstrijd door Onder-officieren van het 2 R.V.A. Oplating Luchtballon.

Nadere inlichtingen verstrekken gaarne:

J. v. d. WAL,

Secretaris Gew. Landstormcommissie „Monden der Maas”, Afd. Voorne en Putten te HELLEVOETSLUIS.

A. A. HOGEWEG,

Secretaris Gew. Landstormcommissie „Monden der Maas”, Afd. Goeree en Overflakke te STAD AAN HET HARINGVLIET.

WEERT.

De afdeling Weert van de Bijzondere Vrijwillige Landstormbrigade hield in de zaal van het St. Jozefgebouw haar algemeene ledenvergadering. Hierop had de uitreiking plaats van de in het afgelopen schietseizoen behaalde prijzen. Er werden een acht-tal prijzen aan de beste schutters uitgereikt. Koningsschutter was de heer J. Timmermans, instructeur-sergeant-majoor van het korps.

Verder werden enkele mededeelingen aangaande de op 21, 22 en 23 Mei in Den Haag te houden nationale schietoefeningen gedaan. Hieraan zullen vijf schutters van het korps Weert deelnemen. Aan de leden werden de legitimatiebewijzen uitgereikt.

Aan het slot der vergadering werd nog mededeeling gedaan dat de volgende maand de geregelde oefeningen wederom zullen aanvangen.

ZWOLLE.

De Oranjeavond van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op Woensdag 30 April mag als steeds buitengewoon geslaagd worden beschouwd. De groote zaal van de Buitensociëteit was tot in alle hoeken gevuld. Het rijke zeer afwisselende programma zal daar zeer zeker niet onschuldig aan zijn.

Prompt acht uur opende de Voorz. Ds. Munnik. Spr. heette allen, doch in 't bijzonder den Commissaris der Koningin, mr. A. E. Baron van Voorst tot Voorst, burgemeester Cavallé van Zwollerkerpel en Majoor Roelants hartelijk welkom. De heeren Generaal Duymaer van Twist, Mr. Lohman en Mr. van Leyden bleken verhinderd te zijn.

Voortgaande besloot spr. onder daverende instemming een telegram van hulde en verknochtheid te zenden aan H.K.H. Prinses Juliana en een telegrafischen gelukwensch aan H.M. de Koningin. Spr. verwondert het in hooge mate, dat sommigen er tegen kunnen zijn, dat de B.V.L. telkens zijn samenkomsten organiseert op een der verjaardagen van de leden van het Kon. Huis. Aan Oranje heeft Nederland zooveel te danken, daarom willen wij het gezag der Oranjes schragen en eerbiedigen.

Als geboren Amsterdamer deed het spr. daarom zoo oprecht genoegen dat men in Amsterdam geen toestemming gaf de Internationale van de torens te laten klinken. En spr. hoopt dat ook nooit in Zwolle de Internationale van den Zwolschen toren zou worden gehoord. (Juist treden de Burgemeester en Jonkvr. Albarda binnen). Spr. doet het waarlijk genoegen juist bij dit punt van zijn rede den Burgemeester te kunnen begroetten en hij herhaalt daarom nog even de zoojuist gesproken woorden. Hij hoopt dat nooit de Internationale zal klinken van den Zwolschen toren, want wij moeten nooit vergeten dat het een revolutionair is. De S.D.A.P. noemt zich een volkspartij, maar ze heeft zich uitgeschakeld uit de Nationale Eenheid.

Spr. verzocht met hem de beide eerste coupletten van 't Wilhelmus te willen zingen, waaraan al de aanwezigen staande gehoor gaven.

Als Hoofdbestuurslid van den Nationalen Bond „het Witte Mobilisatiekruis”; liet Ds. Bootsma vervolgens het witte Mobilisatiekruis voor verdienstelijk werk tijdens de mobilisatie ten behoeve van de soldaten uitreiken aan den heer en Mevrouw W. F. van Limburg-Cieraad (Prot. Militair tehuis) dhr. J. M. W. Waanders (Secr. St. Vincentius), Kapt. van der Wal Harlingen (Marine), C. J. A. van Helvoort, burgemeester van Losser (als Secr. van de gemeente Wierden) en de hr. L. Visscher.

Ds. Bootsma somde in 't kort de verdiensten van deze personen op.

Spr. wil als landstormer ook nog graag enkele woorden zeggen. Onze tegenstanders hebben het altijd over recht en gerechtigheid. Ze hebben het over ontwapening en vrede, maar wat hebben die menschen gedaan, roept spr. uit.

Het is een geschermd met groote woorden, woorden zijn erg goedkoop.

De B.V.L. waakt voor den vrede, ook als die mocht worden verstoord door eigen volk. Toen in 1918 'n kleine minderheid naar de macht greep, bezetten enkele vrijwilligers terstond de wachters voor het paleis van de Koningin en de Regeeringsgebouwen. Daaruit ontstond de B.V.L. Ook in de toekomst zal de B.V.L. trachten een bloedigen chaos te voorkomen.

Een gloedvol betoog hield vervolgens Prof. Felix Otten O. P. Spr. had zooals hij althans voorgaf 'n prachtige speech voor dezen avond opgebouwd, doch hij voelde beneden de stemming te zullen blijven. Daarom wil hij zich beperken tot enkele woorden passend bij de stemming.

De B.V.L. heeft twee kanten, een positieven en 'n negatieven. De positieve kwam op deze avond voldoende tot uiting, over de negatieve kant wil spr. echter wel iets zeggen. Ze beschuldigen den B.V.L. als reactionair, als fascistisch en zelfs militaristisch. Spr. werpt die beschuldiging echter van zich. Reactionair is de B.V.L. niet, omdat ze misstanden wel ziet en ook tracht ze te doen verdwijnen, liefst langs den kortsten weg. Echter niet door revolutie doch door evolutie. En fascistisch zijn wij ook niet, want dat ligt niet in onzen landaard. Hoe zou een propeere Hollander 'n zwart hempie kunnen dragen, vraagt spr. onder hilariteit. Militaristisch zijn wij evenmin. Als de B.V.L. militaristisch was, zou ik er geen dag langer bestuurslid van willen zijn, aldus Prof. Otten. Militaristisch wil zeggen, misbruik maken van 't militair en dat wil de B.V.L. juist niet. De B.V.L. beschermt slechts het gezag en de vrijheid van geloof.

Elk gezag kan goed zijn, ook het republikeinsche, mits maar naar het goede wordt gestreefd. Spr. gelooft echter dat Holland zich 't meest leent voor 'n monarchie en hij dankt God, dat wij daarvoor ons Oranjehuis hebben met de Koningin, een ware landsmoeder, als hoeksteen.

Ook als Katholiek durft spr. te zeggen, dat Holland nooit beter is geregeerd, dan door de Oranjes. (Daverend applaus). Spr. besloot met 'n variatie op gevleugelde woorden van wijlen onzen grooten Potgieter: Oranje in het hart en niemands slaaf, en zeker niet van Moskou.

Tusschen de spr. door werd de tableau: „Uit Zwolle's verleden” vertoond. Decor en aankleding waren schitterend. Er werd gespeeld in drie afdelingen, waarbij de historie telkens door 'n andere Clio werd ontvouwd. (De dames Wentzel, Meulemeester en Hardon). De roemruchte historische personen die achtereenvolgens werden uitgebeeld, zijn al naar de grootte der populariteit door 't publiek met applaus ontvangen. Koning Willem III kreeg door verschillende ouderen 'n ware ovatie, evenals Potgieter b.v.

De heer van Breemen zorgde met z'n dubbel kwartet voor passende orgelmuziek en zang. Het Zwolsche strijke verleende eveneens zijn medewerking.

De mooie avond werd door Ds. Munnik gesloten, waarbij hij dank bracht aan den samensteller van de tableau, den heer J. H. van Noort, de drie reeds genoemde Clio's en de heeren Wegeriff, Bergkamp, Hollander en van Breemen.

Te Arnhem. Gereed om te vertrekken naar de Harskamp.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST”.

Het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”, heeft van 5 tot en met 9 Mei j.l. in de „Harskamp” onder leiding van den Commandant, den Luitenant-Kolonel B. ten Broecke Hoekstra, zijn jaarlijksche oefening gehouden.

In het Kamp was door de zorg van den Kapitein P. J. Erkens een tentoonstelling van hulpmiddelen bij het onderwijs ingericht.

De Tentoonstelling beoogde voornamelijk een overzicht te geven van die hulpmiddelen die in de ver uit elkaar liggende, over het geheele land verspreid zijnde Secties en Groepen van den L. S. Motordienst met eigen middelen kunnen worden aangemaakt en aangeschaft opdat het onderricht meer aanschouwlijker wordt, daardoor beter en aangenamer. Het meeste is dan ook zelf gemaakt, geteekend of ontworpen, en is in het Distr. Gelderland al een 3 tal jaren in gebruik met succes. De verzameling is van lieverlede ontstaan al naar gelang der behoefte. Zoo komt men tot een uitgebreide verzameling die telkens opnieuw dienst doet. In verschillende Secties is men op dezelfde wijze al aan het werk getogen, hetgeen ook deze tentoonstelling wilde in de hand werken.

SECTIE LEIDEN VAN HET LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

De sectie Leiden van bovengenoemd korps nam dezer dagen deel aan den jaarlijkschen 3daagschen tocht naar Harskamp tot het houden van schietoefeningen.

Woensdag j.l. verzamelde de sectie aan den Hoogen Rijndijk en onder leiding van den 2en Luit. v. Ginkel en de tonen van een pittig geblazen marsch van het kort geleden opgerichte klaroenblazerskorps reed de sectie om 7½ uur af naar de algemeene verzamelaarsplaats bij Bodegraven. Hier sloten zich de afdelingen Noord- en Zuid-Holland, Zeeland en Utrecht aan om den tocht naar Harskamp voort te zetten. Des avonds werd de K. N. M. V.-film bezocht in Ede, terwijl des Donderdags de schietoefeningen gehouden zijn. 's Morgens mitrailleur, pistool en karabijn om prijzen en 's middags gevechtsoefeningen in open terrein met tot slot een wedloop over 400 meter in heuvelachtig terrein voor alle deelnemers (300) onder leiding van Kapt. v. d. Zee (Delft).

Des avonds werden de talrijke prijzen aan de winnaars uitgereikt in de manschappen-cantine door den Sectie-commandant Majoor Geldens.

Eerst nam de Korpscommandant Overste ten Broecke Hoekstra het woord om allen te bedanken voor de medewerking tot het slagen van de oefeningen, in het bijzonder den Sergeant Hoppezak door wiens initiatief het klaroenkorps is opgericht, en die op zijn beurt de hulde overbracht aan de blazers zelf en hun instructeur (sergt. maj. Hollebeek) voor het volhouden en geregelde opkomst bij de repetities waardoor van het korps gekomen is wat men ervan kan verlangen.

Als bijzondere prijswinnaar noemde Majoor Geldens onzen stadgenoot J. Fontein die den eereprijs in ontvangst had te nemen voor den wedloop als eerste-gekomen. Fontein kwam met een voorsprong van 25 Meter binnen en had het zwaarste terreingedeelte afgelegd.

Vrijdag gingen alle afdelingen in de beste stemming huiswaarts.

WEMELDINGE.

Donderdagavond vergaderde de afdeling Wemeldinge van den Bijz. Vrijw. Landstorm, bij afwezigheid van den voorzitter dhr. P. Lindenbergh, onder voorzitterschap van den eere-voorzitter F. Wabeke Az., burgemeester van deze gemeente. Dhr. P. G. Laernoës wordt

door den voorz. welkom geheeten, evenals alle aanwezigen.

Dhr. Laernoës houdt vervolgens een causerie over het instituut van den B. V. L.

Na afloop zegt aan het einde der vergadering dhr. Laernoës dank voor zijn duidelijke uiteenzetting, en betuigt zijn tevredenheid over het gezellig verloop dezer vergadering. Eenige versnaperingen waren rondgediend.

AFDEELING NOORD-HOLLAND VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Op initiatief van eenige cursisten van de wintercursus Haarlem van bovenvermelde afdeling had op 3 April j.l. te Haarlem een propagandaavond plaats met het doel de kameraadschap bij de vrijwilligers in Haarlem en omgeving te bevorderen en het bezoeken van de cursussen aan te bevelen. Hiertoe waren alle vrijwilligers van de Afdeling, woonachtig te Haarlem en omgeving uitgenoodigd. Van deze uitnodiging werd door een veertigtal gebruik gemaakt. De Korpscommandant de Luitenant Kolonel B. ten Broecke Hoekstra deed ook van zijn belangstelling in het streven der cursisten door zijn tegenwoordigheid blijken, zoomede de afdeeling-Commandant de Reserve Majoor S. Prins, de Commandant van de Groep Utrecht, Reserve majoor L. P. J. Geldens, benevens de reserve 1e Luitenant fungerend adjudant van de afdeling M. L. van Nispen en de reserve 2e Luitenant H. D. Prins. Nadat door den Heer W. E. Robbe-mond, sergeant bij den cursus Haarlem een openingswoord was gesproken voerde de Korpscommandant en de Afdelingscommandant het woord welke in hun toespraak het streven der initiatiefnemers huldigden. Daarna werden in een commissie (bestuur) benoemd de Heeren W. E. Robbe-mond sergt, N. M. Pimentel sergt, E. H. A. Brokmeijer sergt, B. F. Hoefsloot sergt, N. C. ten Broeke sergt, C. Stet korpor. en M. Hos, administrateur van de Afdeling, welke Heeren zich reeds van te voren tot een voorloopige commissie hadden gevormd, ter voorbereiding van den propaganda-avond. Door de welwillende medewerking van den Voorzitter van de Afdeling Haarlem van de Vereeniging „Onze Vloot” en den secretaris der Vereeniging „Ons Leger” kon dien avond over een keur van filmen worden beschikt, allen voorstellende oefeningen van Leger en Vloot, welke filmen zeer ten genoegen der aanwezigen werden afgedraaid. Verder werd een jaarlijksche contributie ad f 0,50 vastgesteld, terwijl voorts gelegenheid bestond een extra bijdrage te schenken, van welke gelegenheid ruim gebruik gemaakt werd. Voor den eersten avond mag de commissie tevreden zijn. Getracht zal worden het ledental uit te breiden.

In een afzonderlijk gehouden commissievergadering zijn de functiën als volgt verdeeld: Voorzitter: de Heer W. E. Robbe-mond; Vice-Voorzitter: de Heer C. Stet; Secretaris-penningmeester: de Heer M. Hos; Administrateur Afdeling Noord-Holland te Haarlem, Infanteriekazerne aan welks adres men zich als lid kan opgeven, terwijl de Heeren N. M. Pimentel, E. H. A. Brokmeijer, B. G. Hoefsloot en N. C. ten Broeke belast werden met de functie van commissaris.

Verder rekent de commissie op den steun van alle leden, door getrouw de bijeenkomsten, welke afzonderlijk bekend gemaakt zullen worden, bij te wonen.

De Secretaris-penningmeester, M. HOS.

AFSTANDSMARSCHEN.

De Bijzondere Vrijwilligers mogen ingevolge beslissing van den Minister van Defensie in uniform gekleed deelnemen aan de vierdaagsche afstandsmarschen en de trainingmarschen die daaraan eventueel voorafgaan.

Het korps Motordienst in de Harskamp.

VAANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF ENRIJKS
LEVERANCIER

COMMANDO-WISSELING.

Door den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm werden bestemd als aangewezen commandant van:
het Landstorm Verband „Friesch Verband” de Reserve-Kapitein H. C. LA ROI;
het „Groningsch Verband” de Reserve-Majoor C. G. KAMERLING;
het Vrijwillige Landstormkorps „Zuid-Holland West” de Reserve-Majoor J. P. BOOTS;
het Landstorm Verband „Monden der Maas” de Reserve-Luitenant-Kolonel, Adjudant in B. D. van H. M. de Koningin W. G. VAN HOGENHUIJZE;
het Landstorm Verband „Zeeuwsch Verband” de Reserve-Luitenant-Kolonel H. BIERMAN.

Gewestelijke landstormcommissie „KENNEMERLAND”.

De Commissie is uitgebreid met 5 nieuwe leden, nl. de heeren H. VAN ALPHEN, Ds. A. M. BOEYENGA, C. J. BRUYN, Ir. A. W. E. VAN GEUNS en Ir. A. G. DE KONIGH, die op de 7 Mei j.l. te Haarlem in Hotel Lion d'Or gehouden vergadering der Gew. Commissie door den Voorzitter, den Heer D. O. NOREL, zijn geïnstalleerd.

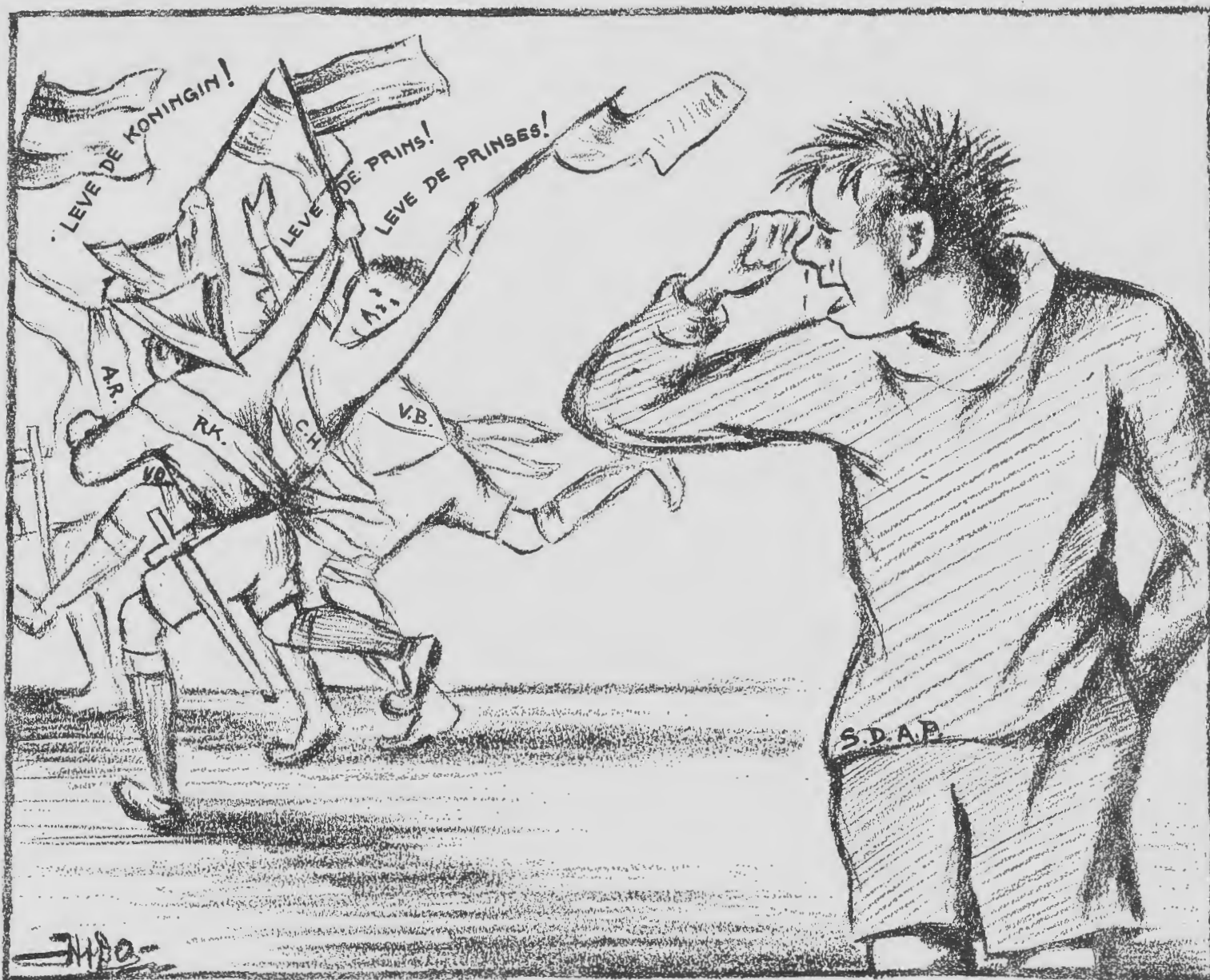
De Secretaris,
C. ELDERMANS,
Kap. Inf.

VOORLOOPIG PROGRAMMA van den te houden landstormdag op 27 Juni 1930 op de terreinen van het sportpark te Assen.

- 9 tot 12 uur. Schietwedstrijden.
- 12 tot 1 uur rust.
- 1 uur. Verzamelen op het terrein. Daarna een marsch door de stad, onder commando van den Majoor C. V. D. NIEUWENHUIZEN.
- 2 uur. Défilé voor autoriteiten en genoodigden op het sportterrein.
- 2 uur. Openingswoord door den Voorzitter van het Gewest Drenthe den Heer J. KNOPPERS, burgemeester der gemeente Meppel.
(Eventuele andere sprekers).
- 3 uur. Aanvang der demonstraties te geven door marechausees te paard en door leden van den B.V.L. of leden van den Motordienst eveneens te paard.
Behendigheidswedstrijd der motorrijders, leden van den Bijzonder Vrijwilligen Landstorm.
- 4 uur. Colonne-geweel te geven door Korporaals van het 1ste Regiment-Infanterie te Assen, onder leiding van den 1sten Luitenant der Infanterie J. VAN HAAST.
- 5 uur. Uitreiking der prijzen door den Voorzitter van het Gewest Drenthe den Heer J. KNOPPERS
Daarna sluiting van den landdag en te 7¼ uur. Vertrek naar het Station.

OPRICHTING SECTIE LANDSTORMKORPS MOTORDIENST IN MAAS EN WAAL.

Dezer dagen had in de Harmonie-zaal te Leeuwen-Beneden een bijeenkomst plaats van personen, uitgenoodigd door den burgemeester van Wamel, welke in bezit zijn van een auto of motorrijtuig of dit kunnen besturen. Het doel dezer bijeenkomst was, te komen tot oprichting van een sectie van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst in Maas en Waal. Van de 150 genoodigden waren ongeveer 50 opgekomen.
Het openingswoord werd gehouden door Burgemeester Wouters, tevens Kapitein bij den Motordienst, waarna Overste Baron van

De S. D. A. P.: „Ik doe niet meer mee. Jullie weet dat ik niet tegen al dat geschreeuw kan, en toch doen jullie 't elke keer wéér!”

Heekeren van Kell de betekenis van dit korps in het kort uiteenzette. Vervolgens besprak de Luitenant Adjudant het onderwerp meer in details, tevens omtrent verplichtingen die men bij eventuele verbintenis zou hebben na te komen.

Het resultaat was, dat plm. 24 personen zich als Vrijwilliger lieten inschrijven, zoodat een sectie Motordienst in Maas en Waal kon worden opgericht.

LANDSTORMKORPS MOTORDIENST FRIESLAND.

Het vrijwillige landstormkorps motordienst in Friesland heeft op 15 Mei onder leiding van den reserve-kapitein van den motordienst mr. D. van Welderen baron Rengers een oefening gehouden.

De verschillende afdelingen uit de provincie hadden opdracht ontvangen op een bepaald uur zich 's morgens te verzamelen te Beetsterzwaag tegenover huize „Lauswolt”. Vandaar werd een oefening gehouden in de richting van Buitenpost, waarna over Ee, Dokkum, Holwerd, Ferwerd naar de „Groote Bontekoe” onder Jelsum werd gereden, waar de colonne te ongeveer vier uur 's middags werd ontbonden.

PROPAGANDA-AVOND VAN DEN BIJZ. VRIJW. LANDSTORM.

De afdeling Schiedam van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm had gisteravond in Gebouw Eendracht een propaganda-filmavond georganiseerd die o.a. werd bijgewoond door den burgemeester, den heer H. Stulemeijer.

In zijn openingsrede deelde de commandant, kapt. C. G. Bremer mede, dat de propaganda van dezen avond niet zoozeer gold het werven van nieuwe vrijwilligers, dan wel het versterken van den onderlinge vriendenband.

Nadat door allen staande het Wilhelmus van Nassauwe was gezongen en de muziek eenige populaire vaderlandsche liederen had gespeeld, die zoo maar spontaan werden meegezongen, betrad Deken A. J. C. Schraag het podium, die slechts een kort woord wilde spreken met het doel de aanwezigen te bezielen met den geest van vrede en liefde en vrijheid voor allen. Vrede geeft kalmte en rust en kweekt verdraagzaamheid; kweekt ook beschaving en bevordert ontwikkeling.

Nadat het Marschlied van den B. V. L. was gezongen en de heer M. Krommenhoek gecompimenteerd was met de samenstelling van de woorden, betrad ds. P. C. A. Halfman het podium.

Spr. is in zijn hart anti-militarist, maar toch is hij vóór het leger, omdat het noodzakelijk is als verdedigingsmiddel, zoo goed

als de politie noodig is voor de handhaving van de orde.

Wanneer men aldus het streven van den B. V. L. beziet, dan kan men ook propagandist er voor zijn.

Met een opwekking om zich aan te sluiten bij den B. V. L. eindigde ds. Halfman zijn met veel humor gekruide rede, die luid applaus oogstte.

Vervolgens werden een aantal lantaarnplaatjes vertoond van een uitstapje van den Schiedamschen B. V. L. naar Apeldoorn.

Luid applaus weerklonk en drie hoerah's werden aangeheven toen de beeltenissen van H. M. de Koningin en van kap. Bremer op het doek verschenen.

Hierna werd de landstormfilm 1928 vertoond en de film van het bezoek van de H. M. Koningin aan Schiedam, die beiden met hoorbaar meelevens werden gevolgd.

Na de pauze werd het woord weer gevoerd door le luit. C. Karres, secr. van de Gewestelijke Landstormcommissie.

Spr. herdacht met zeer waardeerende woorden het vele werk door wijlen den heer L. v. Pelt voor den Landstorm verricht. Spr. roemde ook de geestdriftige stemming op dezen avond en wees op het enthousiasme voor den Landstormdag in Den Haag in 1928, toen er 20.000 Landstormers in Den Haag waren samen gekomen om van hun saamhorigheid te getuigen.

Majoor G. M. Pfaff, die hierna het podium betrad voor het uitreiken van de brevetten, dankte den burgemeester voor zijn steun en medewerking aan de afdeling Schiedam verleend; bracht ook dank aan den plaatselijken leider, den heer J. van Katwijk Jzn. voor de goede organisatie van den propaganda-avond.

Van het programma vermelden we nog de komische parodie: Het Landstorm-muziekkorps, dat mevr. Bremer een bloemenmand offerde, een voordracht: „Als 't moet”, eenige liederen van 2 jongedames en de Herinneringen van een Landstormer.

Er heerschte den ganschen avond een geestdriftige stemming, de vaderlandsche en van liefde voor Holland doortrokken liederen werden telkens, ook onder de filmvertooning, opgewekt meegezongen.

ALKMAAR.

Op Donderdag 24 April j.l. vond de prijsuitreiking plaats van den onderlingen wedstrijd van de afdeling Alkmaar van den B.V.L.

De heer L. R. de Kort, voorzitter der regerings-commissie, opende om 8 uur de vergadering. Hij heette allen hartelijk welkom in het bijzonder den heer P. L. Oolders, administrateur van het Verbond Alkmaar van den B.V.L. en den heer G. B. C. Vabinder, secretaris der Plaatselijke Commissie. De commandant van het Verbond-Majoor Brede-

rode was tot zijn spijt verhinderd te komen

Na eenige besprekingen o.a. over den wedstrijd tegen de Burgerwacht, welke zal plaats hebben op 30 April en 1 Mei a.s., werd overgegaan tot de uitreiking der prijzen. De voorzitter memoreerde nog even, dat door 43 leden aan den wedstrijd werd deelgenomen en dat mooie resultaten werden verkregen. Hij bracht voorts dank aan alle milde gevers der fraaie collectie prijzen.

De medaille van den heer Burgemeester van Alkmaar werd als negenprijs uitgereikt aan den heer C. H. N. Weel met 51 negens.

De wedstrijd liep over 6 series van 10 schoten, terwijl de schutters waren verdeeld in drie klassen.

ALMELO.

In een op 17 Mei gehouden vergadering van de afdeling Almelo van den Bijz. Vrijw. Landstorm werd door den voorzitter van het Twentsch Verband de nieuwe plaatselijke commissie geïnstalleerd.

In een hartelijke toespraak wees de voorzitter op de taak van de commissie en de betekenis van den B. V. L.

Aan den heer W. Veen, die, wegens gevoerde leeftijd als pl. leider aftrad, werd namens de leden der afd. een blijk van waardering aangehouden voor zijn trouw en toewijding sinds 1918 betoond. Nadat aan allen het foto-album van den Nat. Landdag was uitgereikt en enkele zaken besproken, werd de zeer geanimeerde bijeenkomst gesloten.

ST. ANNA-PAROCHIE.

De B.V.L. hield Woensdagavond 26 Maart een filmavond. De voorzitter Ds. Koster opende op de gebruikelijke wijze de vergadering, waarna de heer Heukels een opwekkend woord sprak. Hierna enkele filmvoorstellingen. Als tweede spreker trad op de WelEd.Gestr. heer Mr. Tijsma met als motto „Schijn en wezen”. In duidelijke en ernstige bewoordingen schetste de geachte spreker den toestand van de revolutionaire woelingen in buiten- en binnenland en wijst in alles op de geloofskracht van ons volk om pal te staan voor God, Nederland en Oranje. De B.V.L. zal als 't moet ook haar roeping verstaan, voor land en volk, in geloofsmoed en daad. Hierna uitreiking van het nieuwe vaandel aan den vaandeldrager. Benoemd werd de heer D. Andrée, waarbij Mr. Tijsma een passend woord sprak. Als slot gaf Ds. Boekenoogen 'n gedicht over en voor den B.V.L. Na vertoening van enkele films en het zingen van passende liederen, sloot de voorzitter de vergadering die goed bezocht was en ging Ds. Boekenoogen voor in dankgebed.

STELLING VAN AMSTERDAM.**Schietoefeningen, wedstrijden en vergaderingen.**

In de maand April werden schietoefeningen, wedstrijden en vergaderingen in onderstaande afdelingen gehouden: Amsterdam Noord (alle afdelingen), Amsterdam Centrum (alle afdelingen), Amsterdam Oost (alle afdelingen), Amsterdam West (alle afdelingen), Amsterdam Zuid (alle afdelingen), Abcoude, Baambrugge, Nigtevecht, Oosthuizen, Warder, Amstelveen, Bovenkerk de Nes, Zaandam (vergadering plaatselijke commissie), benevens schietoefeningen op pistool voor alle officieren van het Korps en schietoefeningen met scherp voor de afgevaardigden voor den Nationalen schietwedstrijd te 's-Gravenhage.

AXEL.

Donderdagavond 19 Maart was de afdeling Axel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in vergadering bijeen. De leiding van deze vergadering was in handen van den heer burgemeester, die met een woord van welkom aan de belangstellenden de vergadering opende.

Vervolgens had de uitreiking plaats van het photo-album van den Nationalen Landstormdag te 's-Gravenhage gehouden op 27 Sept. 1928.

Vervolgens was het woord aan den heer P. G. Laernoos uit Vlissingen, die in een helder betoog uiteenzette het doel van den Landstorm. Vervolgens werden nog enkele zaken besproken aangaande de plaatselijke organisatie. Als agent van het Landstormblad werd benoemd de heer B. J. Knieriem. De burgemeester sprak nog een woord van dank en waardeering voor deze goed geslaagde vergadering, waarna deze werd gesloten.

WAALWIJK.

Een propaganda-vergadering werd gehouden van de afdelingen Waalwijk, Baardwijk en Besoijen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, op Donderdag 10 April 1930 des avonds om half acht, in de zaal van den R.K. Werkliedenbond alhier.

Op deze vergadering werd het woord gevoerd door den reserve 1e luitenant A. B. Rabou, plaatselijk leider van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te 's-Hertogenbosch.

XX. DE RUSSISCHE GESCHIEDENIS.**Lenin (1917—1924). Stormrijp tot revolutie.**

(Slot).

Feitelijk vormt Europa een Aziatisch schiereiland. Vóór de 18e eeuw nam men nog de Russische rivier de Don als werelddeellengrens aan; daarna beschouwde men het Oeral-gebergte als zoodanig¹⁾. Thans bestaat er neiging om Europa en Azië samen te voegen tot één werelddeel, tot Eurazië. In deze theorie neemt Rusland de voornaamste positie in, die van Euraziatische ruggegraat.

M.de F

Deze ruggegraat bezit, sedert oudsher, 6 elementen, die haar karakteriseeren en die wij in den loop der voorafgaande XIX Russische schetsen, het eene meer, het andere minder, beschouwden.

We vatten ze hier nog eens samen, want deze 6 elementen bepalen de gevaarlijkheid en de stormrijpheid der Russische revolutie van 1917.

1. De omvang.

Van de geheele wereld was voorheen tsaristisch en is thans sovjetistisch Rusland de omvangrijkste aaneengesloten

¹⁾ Strahlenberg in 1731.**BEDUM.**

Op 23 April werd in Concordia onder leiding van Kapitein de Jonge een schietwedstrijd gehouden tusschen de leden van de afdeling Bedum van den B.V.L. Eerst werden scherpschutters-brevetten uitgereikt aan de heeren J. Harkema, J. Buisman, K. Balkema en F. Wiersma allen te Bedum. De uitslag van den wedstrijd was als volgt. Scherpschutters: 1e prijs de heer H. Klooster, Bedum, 2e prijs de heer M. Groenendal, Bedum, beiden met 93 punten.

1e klasse schutters: 1e prijs de heer J. E. Wezeman, Noordwolde; 2e prijs de heer C. A. Vink, Bedum, 3e prijs de heer F. Dijkstra, Onderdendam, allen met 88 punten. 2e klas schutters: 1e prijs de heer S. v. d. Brug, Bedum; 2e prijs de heer P. C. Goelema, Bedum; 3e prijs de heer T. Benes, Onderdendam, allen met 76 punten.

Met humoristische toespraken reikte Kap. de Jonge de prijzen uit.

Besloten werd nog om voor de afdeling donateurs te verwerven.

BORSSELEN.

Maandagavond 28 Maart hield de afd. Borssele van den Vrijw. Landstorm alhier een jaarvergadering. Opgekomen waren een twintigtal leden. Ook was de heer P. G. Laernoes tegenwoordig, die een duidelijke uiteenzetting gaf van den Bijz. Vrijw. Landstorm. Ook sprak deze nog over het groote verlies dat deze afd. geleden heeft door het overlijden van den voorzitter den heer Richel, die zooveel voor de afd. heeft gedaan.

Ook werden de foto's van den Landstormdag uitgereikt, terwijl aan 4 schutters de diploma's voor Koningschutter en nog aan 6 andere die voor scherpschutter werden uitgereikt.

CAPELLE.

29 Maart. In de ledenvergadering der afd. Sprang-Capelle van den Bijz. Vrijw. Landstorm zijn tot bestuursleden gekozen de heeren G. J. v. Willigenberg, Q. Bax, P. v. d. Schans, J. v. d. Schans en Zwart. Tot voorzitter en secretaris zijn benoemd de heeren G. J. v. Willigenberg en Bax.

DEN HAM.

Dinsdagavond 22 April werd in de ongebruikelijke lokalen van de O.L. school alhier een propagandavergadering gehouden voor den B.V.L. onder leiding van overste Tucker.

Nadat de samenkomst door ds. Wesseldijk, herv. predikant alhier, na het gemeenschappelijk zingen van het le couplet van het Wilhelmus, was geopend, sprak overste Tucker een korte rede uit waarin vooral de nadruk werd gelegd op het preventief karakter van den B.V.L., die in getal en gehalte nog steeds moet groeien. Dat die groei bestaat, constateerde de spreker met het voorbeeld van de afdeling „Het Twentsch Verband”, welks ledental in enkele jaren van 1200 klonk tot 3600. Hierna werden verschillende films vertoond, meest betrekking hebbende op landstorm jubilé-dagen, terwijl de laatste serie afbeeldingen van de leden van het Kon. Huis, bij verschillende bezoeken en handelingen, op het doek bracht.

Na afloop werd aan de leden van den B.V.L. elk een fraai gedenkboek van den nationalen landstormdag te 's-Gravenhage in 1928, uitgereikt.

De samenkomst die tamelijk goed bezocht was, werd met het zingen van het Wilhelmus gesloten door ds. Meuleman, predikant bij de geref. gem. alhier, die de leden aanspoorde, elk in eigen kring, den bloei van den B.V.L. te bevorderen.

DIETEREN.

Maandag 19 April na de Hoogmis vergaderde bovengenoemde afdeling in het lokaal van de Wed. J. Meuffels alhier, Door dhr. H. Lambermont te Echt, leider van het korps Limb. Jagers afd. Dieteren, werd de medaille voor koningschutter uitgereikt aan dhr. W. Henskes alhier. Het brevet van scherpschutter werd uitgereikt aan de volgende leden: Fr. Schulpen, J. Schulpen, M. Schulpen, L. Custers, G. Hoorens, H. Mostard, J. Jessen en Th. Merrij. De Koningschutters H. Lambermont en W. Henskes en de 1ste klas scherpschutter H. Klinkes werden aangewezen om deel te nemen aan den Nationalen Schietwedstrijd te 's-Gravenhage op 21 en 22 Mei a.s., terwijl als reserve werd aangewezen de 1ste klas scherpschutter J. Meuffels.

Reeds daaruit begrijpen wij den omvang en de middelen van dat wereldgevaar!

3. Internationaliteit.

Oorspronkelijk de verzamelplaats van de Oost-Slavische stammen, werd Rusland langzamerhand het continentale kampement van ongeveer 140 nationaliteiten. Het is dus van huis-uit internationaliteit en kent de knepen om naties te kneden en te internationaliseeren. Vanaf de 4e eeuw vóór Chr. tot de 16e eeuw ná Chr., dus gedurende 20 eeuwen, werd Rusland, eeuw na eeuw, uit alle richtingen van de compasnaald, doorzeefd met volksverhuizingen, invasies van horden en grensguerilla's.

De vier grondgordels, de vele klimaten, de lange afstanden, de lage bergruggen bevorderden het zwerven. De volkskruisningen, die er het gevolg van waren, deden de slechtste en schadelijkste inslagen dier kruisningen domineeren. Uit dat reservoir van stammen konden individuen te voorschijn komen als de leiders der sovjets (Lenin, Trotsky, Stalin, Tsjitserin, Tomsy, Kalinin, Bocharin, Rykoff, Alexandra Kollantay enz.). In hun Slavische zielen vindt men de kruisningsresultaten van de verfijndste excessen der Aziaten en de decadentste factoren der Europeanen.

4. Imperialisme.

Schouder aan schouder met het internationale marcheerde het imperialistische Rusland. De politiek van landhonger en landhebzucht hield het 1000 jaren uit. Vorst Oljeg begon ermee in 907 door een aanval op Konstantinopel te doen en de minister van oorlog onder het bewind Kerensky, in 1917, dacht ook nog aan de verovering dier stad! Alle grensoorlogen, zoowel in Europa als in Azië, eeuw op eeuw, met land na land, gevoerd, kenmerken Rusland als het meest-imperialistische ter wereld.

Is de revolutie der wereldmentaliteit door middel van communistische cellen niet één der meest geslepen en venijnigste imperialistische excessen? Rusland wenschthans geen grensgebieden meer. Rusland wenschthet de wereld!

5. Sexualiteit.

De verschilpunten in zake sexualiteit van Rusland met West-Europa liggen

DRIEWEGEN.

Maandagavond trad alhier in het belang van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op de heer P. G. Laernoos van Vlissingen tot het houden van een betoog, zoodaals op meerdere plaatsen reeds door hem is gedaan.

Zijn opgewekte en onderhoudende rede sloeg bij de vergadering zeer in, met als gevolg dat enkele nieuwe leden konden worden geboekt en het doel van het Instituut weer helderder is geworden.

Aan het slot van de bijeenkomst bekwaam de Burgemeester het woord om den spreker hartelijk te danken en een tot weerziens toe te roepen.

DRONRIJP.

Maandagavond 5 April werd in de Geref. Kerk de propaganda-avond van den Bijz. Vrijw. Landstorm gehouden, onder leiding van den WelEerw. Heer Ds. J. Wouters. Na op gebruikelijke wijze te hebben geopend werd het woord gegeven aan den heer Mr. Tijms van Leeuwarden. Deze zette duidelijk uiteen wat men had te verstaan onder B.V.L. en dat had in 1918 al bewezen wat instituut dit voor ons Vorstenhuis is. Na deze rede werd aan den heer Heukels van Veewouden gelegenheid gegeven om de film af te draaien, ook hierdoor kon men aanschouwen, wat er in de historie gebeurd was. Het Christelijk muziekkorps gaf tusschentijds eenige muzieknummers. Aan het einde van deze bijeenkomst werd het woord gegeven aan den WelE. heer Pastoor ten Hove, waarna ieder om ongeveer elf uur kon huiswaarts gaan.

BATHMEN.

Er bestaan plannen de afd. Bathmen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in het bezit te stellen van een vaandel. De echtgenooten van de leden der plaatselijke commissie zullen voor dit doel een dames-comité vormen, terwijl bij de ingezetenen een in-teekenlijst zal circuleeren.

ELSHOUT.

Dinsdag 29 April was voor de leden van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm een gezellige dag. Om 10 uur kwamen allen in het café van H. van Haaren bijeen, en gingen vervolgens naar het patronaat, alwaar de Harmonie gereed stond. Vervolgens werd een wandeling

hoofdzakelijk in de kruisingsprocessen, waarbij de Aziatische afwijkingen vasten voort kregen tijdens de invallen der Mongolo-Tartaren en het rijk der Gouden Horde (1223—1502), dat gedurende 250 jaren of 10 menschengeslachten over Rusland heeft geregeerd. Martelingen en moordsoorten der sovjets zijn voor een gedeelte van deze Aziaten afkomstig.

Ná het vertrek dezer Mongolo-Tartaren waren bijna alle tsaren en tsaritsa's, vanaf Iwan III tot en met Alexander III (den voorganger van Nicolaas II) op sexueel gebied, óf immoreel, óf pervers, óf abnormal.

En zóó de tsaar, zóó de bojaar, zóó de lijfeigene!

Thans, tijdens de sovjets, bereikte Rusland daarin een toppunt. En dit toppunt vertoont topgevallen, die als afschrikwekkend voorbeeld te stellen zijn. De Russin Schmidovich schreef in een hoofdartikel in het Russisch dagblad de „Pravda": „Onze jongeren hebben zekere „beginselen in liefdeszaken. Al die beginse-len worden door de overtuiging geleid, „dat hoe méér gij 't uiterste nadert, en dus „inderdaad den dierlijken staat nadert, „des te beter gij communist zijt. Ieder „mannelijke of vrouwelijke leerling acht „'t feit als een axioma, dat hij (of zij) zich „het minst mogelijk zelfbedwang oplegt”.

Lenin drukt het nog korter en krachtiger uit: „Het uitvaagsel der maatschappij kan ons nuttig zijn, omdat het juist uitvaagsel is.”

6. Sociale kwestie.

In onze landen werd het instituut der hoorigen of laten, tengevolge van de sociale hervormingen der Kruistochten, in de 11e en 12e eeuw opgeheven. De Russische lijfeigenschap verdween eerst in 1866 en de organisatie der opheffing ging gepaard met 1500 boeren-opstanden en uitpersingen van landheeren, die een woekerwinst van 225 miljoen goudroebel maakten.

Rusland was dus hierin bij West-Europa ongeveer 600 jaren of 24 mensche-lijke geslachten ten achter. En de grootvaders, die bij de Russische revolutie in 1917 nog leefden, hadden de verschrikkingen en onmenselijkheden dier lijfeigen-schap nog meegemaakt; vrijwel alle man-

²⁾ Alle cijfers van deze schets zijn globaal afgerond.

C. M. VAN DIEMEN DORDRECHT

VAANDELS - VLAGGEN BEKERS - MEDAILLES

Vervaardiger der Regimentsvaandels

duo

NEDERLANDS BESTE ADRES

gemaakt door de gemeente, waarbij voor de R.K. Pastorie een nummer werd gegeven. Na afloop kwamen allen in den tuin bij van Haaren, alwaar een schietwedstrijd werd gehouden. De koningstitel werd toegekend aan A. Kempenaars met 48 punten.

Na afloop werd door den Zeereerw. Heer Pastoor Willems nog een kort woord gesproken.

De plaatselijke leider L. Klijn dankte Z. Eerw. voor zijn schoone woorden en hoopte dat deze in vervulling mogen gaan.

Spreek dankte verder de harmonie voor hare medewerking. Inmiddels verscheen ook mr. Loeff, burgemeester van Elshout, waarna de prijzen werden uitgereikt.

EMMER COMPASCUUM.

Maandagavond had in het Hotel Abeln de Feestelijke Herdenking plaats van het 10-jarig bestaan van den B.V.L. afd. E.-Compascuum. De groote achterzaal was geheel gevuld met leden, genoodigden en anderen. Pastoor Swildens hield een gloedvolle rede, die met aandacht werd aanhoord, en bracht hulde aan de mannen van B.V.L.

GENDEREN.

1 Mei. Alhier is opgericht een afdeling van den Vrijwilligen Landstorm. De plaatselijke commissie is samengesteld uit de heeren:

nen en vrouwen van middelbaren leeftijd, die in 1917 leefden, kenden deze gruwelen der lijfeigenschap uit de eerste bron, n.l. van hunne ouders!

De Russische schrijver Merejkowsky heeft eens terecht geschreven: „Om ons „grondig te kennen, moet men weinig van „ons lezen, men moet ons beleven” Inderdaad!

De Slavische ziel.

Lenin heeft deze 6 elementen, die zoo-veel hebben bijgedragen tot vorming en kneding der Slavische ziel, weten te gebruiken voor zijn doel: het Russische communisme en de Russische propaganda voor de wereldrevolutie.

In 1906 schreef dezelfde Merejkowsky in zijn profetisch werk: „De tsaar en de revolutie”:

„Wij (Russen) zullen branden, dat lijdt „geen twijfel, maar zullen wij alleen „branden en zullen wij U (Europeanen) „niet omarmen?”

„... Gij zijt rechtvaardig, wij zonder „wetten. Gij weet Uw ziel te redden, „wij trachten altijd de onze te verliezen. „Gij bezit den Staat van het Heden, wij „zoeken den Staat van de Toekomst. Ten- „slotte erkent gij op het toppunt van Uw „grootst-mogelijke vrijheid: de staats- „macht! Wij hebben in onze diepste „slavernij nooit opgehouden rebellen en „anarchisten te zijn. Voor U is politiek „beheersching, voor ons godsdienst. De „Russische revolutie is niet alleen een „politieke, maar ook een godsdienstige”...

De Slavische ziel, gekweld en gekneed, gekruist en verlaagd, vertoont de volgende kwaliteiten: godsdienstig en vaak bijgeloovig, diep-mystiek maar zonder scrupules, Aziatisch-wreed en onverwachts-zachtaardig, ijdell zonder eigenliefde, lui en drankzuchtig, sentimenteel en romantisch, muzikaal en artistiek, maar kadavergehoorzaam. Ingewikkeld dus, maar hanteerbaar voor tyrannen, die het volksklavier weten te bespelen.

Wij, West-Europeanen, mogen tenopzichte van Rusland geen struisvogel-politiek voeren, d.w.z. ons hoofd in den grond steken en prevelen: „wij zien geen gevaar”... Rusland is niet uit de wereldkaart te knippen. Men kan Lichtenstein,

Ds. Menken (voorz.); G. v. d. Beek Lzn., M. v. Wijk Azn. en C. H. P. Branderhorst. Als leider der plaatselijke afd. is aangesteld de heer E. v. d. Beek Ezn.

GIESSENDAM.

Bovenvermelde Afdeling van den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm kwam op 13 April j.l. in een druk bezochte vergadering bijeen.

De Voorzitter der Plaatselijke Commissie, de heer Meijer, opende deze vergadering met een woord van welkom, inzonderheid aan den heer A. Groenendijk. Deze het woord krijgende, behandelde in een mooie rede de noodzakelijkheid van het Instituut van den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm.

Nadat nog de prijzen van den laatst gehouden schietwedstrijd waren uitgereikt, sloot de heer Meijer deze gezellige bijeenkomst.

HAPS.

Op 11 Mei werd alhier een drukbezochte bespreking gehouden door den commandant van het Landstormkorps „de Meierij” te 's Hertogenbosch over het dreigende communistische gevaar in ons land. Op zeer duidelijke wijze werd door den heer Rabou besproken, hoe in het geheim en in het openbaar niet alleen in de groote steden, doch ook in de plattelandsgemeenten voor het communisme wordt gewerkt en spoorde aan her eind zijner rede de oud-militairen aan toe te treden tot den Vrijwilligen Landstorm en andere personen toe te treden tot de Burgerwacht. Een 30-tal gaven zich op voor den Vrijw. Landstorm, terwijl eveneens voor de Burgerwacht zich vele personen opgaven.

Na een dankwoord door den edelachtb. heer Burgemeester aan den heer Rabou werd de vergadering gesloten.

ZAANDAM.

De afdeling Zaandam van den Bijzondere Vrijwill. Landstorm, hield haar algemeene jaarlijksche bijeenkomst.

In het jaarverslag werd gememoreerd dat de afdeling groeiende was. Op 31 Dec. 1.1. telde deze 229 leden (Zaandam 187 en Koog-Zaandijk 42). Nu is dit aantal 250 (niet meegerekend de 15 leden van Westzaan). Na een

Andorra, San Marino of Monaco wegsnijden, maar niet Rusland. Rusland is het complement van de wereld. Supplement en complement vormen het geheel. Bijna alle landen van het supplement drijven handel of onderhouden officieele of officieuze relaties met dat Russische complement!

Sovjet-beginselen.

Wij zullen volstaan met een greep.

Toen Mgr. Johan Cieplak voor den advocaat-generaal, den volkscommissaris Krylenko stond, sprak deze: „Met Uw „geweten hebben wij niets te maken. „Er is géén wet dan de sovjet-wet en „volgens die wet moet ge sterven. Uw „godsdienst? Ik spuw op uw godsdienst, „zooals ik op alle godsdiensten spuw.”

De oud-commissaris (minister) van onderwijs, Lounatchewsky, zegt het nog duidelijker:

„Wij haten de christenen. Zij prediken „vergifenis en naastenliefde. De christe- „lijke liefde vertraagt de revolutionaire „ontwikkeling. Weg met de naasten- „liefde. Ons gevoel moet de wraak zijn.”

Deze godsdiensthaat is het consequente gevolg van het marxisme. De synthese dezer leer uit het geschrift van Engels, den vriend en leerling van Marx, tegen Dühring, volgt hier ³⁾; zij is getrokken uit het debat van 19 Febr. 1930 tusschen prof. Eigeman en Ir. Albarda en afkomstig van den laatste (dus van onverdachte bron!):

„Volgens dit gedeelte der marxistische „theorie is de godsdienst niets anders dan „de weerspiegeling in de hoofden der „mensen van de uitwendige machten, „die hun dagelijksch leven beheerschen; „een weerspiegeling, waarbij de aard- „sche machten den vorm van boven- „aardsche machten aannemen. In oude „tijden zijn het vooral natuurmachten „geweest, waarvan de weerspiegeling den „inhoud van de godsdienstige voorstel- „lingen der menschen bepaalde. Weldra „komen daarnaevens de maatschappelijke „machten, waartegen de mensch aan- „vankelijk even vreemd staat, en die zijn

³⁾ Engels tegen Dühring in: „Herrn Eugen Dühring's Umwälzung des Wissenschaft”, bladz. 342—344.

overzicht der werkzaamheden en de samenstelling der Commissie, wijdt het jaarverslag enkele gedachten aan het jaar van de staking, waarin het optreden van enkele elementen als onduidbaar brutaal werd gebrandmerkt. De propaganda voor de eenzijdige ontwapening en weerloosheid werd in het verslag gegisp; de afdeling verloor leden, die deze theorie aanhingen. „Het optreden der politie tijdens de staking heeft ons aller sympathie wel verdiend”, getuigt het verslag. Een opwekking om het landstormblad te lezen en een waarschuwing tegen den bond van goddeloos, die over de heele wereld propaganda maakt, besluit het verslag.

Na enkele muzieknnummers sprak de heer Schaeppman, lid van de Tweede Kamer, zijn rede uit, waarin deze voornamelijk den klemtoon legde op het nog steeds bestaande gevaar voor revolutie, terwijl al wat zoo'n revolutie belooft, slechts klatergoud is.

Majoor C. de Veer deed de mededeeling, dat de stelling Amsterdam 4500 man landstormers telt. De Zaanstreek is daarvan de 3e compagnie van het 2e bataljon. Instructies zijn gegeven aan alle commandanten, indien onverhoopt de nood aan den man komt.

HEEMSKERK.

Dinsdag 15 April a.s. zal door het Landstormkorps „Kennemerland” een korpschietwedstrijd worden gehouden, op welken datum ook de afdeling Heemskerk zal uitkomen met een vijftal schutters.

Aan dezen schietkamp is tevens een personeele wedstrijd verbonden, waaraan ook andere vrijwilligers kunnen deelnemen.

De vijf navolgende schutters zullen voor den korpswedstrijd, welke te Haarlem wordt gehouden, uitkomen:

J. Duin Nzn., Th. de Goede, S. Zonneveld, W. Beentjes Jzn. en M. Kunnen, terwijl nog een schutter als reserve wordt toegevoegd.

HOEVEN.

Dezer dagen hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een algemeene vergadering in de zaal van Jac. de Bruijn. De voorzitter, kapelaan Thomas sprak een woord van welkom in het bijzonder tot den burgemeester en

„leven met dezelfde onverbiddelijkheid „beheerschen als de machten der natuur. „Als eenmaal de menschheid de produc- „tie-middelen zal gebracht hebben in haar „gemeenschappelijk bezit en de voort- „brenging doelmatig zal hebben georga- „niseerd, zal zij meester zijn geworden „van het economisch leven. De vreemde „macht, die nu haar bestaan beheerscht, „zal dan verdwenen zijn. Daarmee zal de „weerspiegeling van die machte, in den „godsdienst ophouden te bestaan.”

Hiermee is alle godsdienst-haat van sovjet-Rusland tot de meest-elementaire consequentie teruggebracht. De rest (moord, marteling, diefstal, onteering, enz.) is détail. Lenin drukt het a.v. uit: „Dat is zedelijk, wat nuttig is voor de „communistische partij.”

Wel is waar spreken de details het meest tot het wereld-geweten, want de details laten de resultaten zien. Maar den oorsprong van dit alles dienen wij, die critisch Rusland beschouwden, voorop te stellen. En de oorsprong is de leer van Karl Heinrich Marx!

Conclusies en slot.

Lenin was de consequente leerling van Marx. Hij schrok voor géén middelen terug. Zijn wachtwoord was: „Wij zijn de „georganiseerde terreur. Wij geven geen „kwartier”.

Vóór zijn dood telde de communistische partij in Rusland 300.000 leden. Ná zijn dood kwamen er nog 400.000 bij. Deze 700.000 man terroriseeren 150 miljoen Russen en vormen een bedreiging voor de wereldorde. Zij beschikken over de regeerings-apparaten, de vitale staats-be-drijven en de voornaamste legerrangen. Moge de terreur dezer minderheid voor ons een afschrikwekkend voorbeeld zijn!

Lenin ⁴⁾, het genie van het kwaad, de rekenmachine der revolutie, het distelleertoestel van het marxisme, stierf 21 Jan. 1924. Na hem trad als sovjet-dictator Stalin op ⁴⁾, nadat Trotsky verbannen was ⁴⁾.

Over de resultaten van het sovjetisme vermeenen wij hier niet te moeten uit-

⁴⁾ Lenin = Wladimir Ilitch Ouljanof, Stalin = de Georgiër Dzoegaswili, Trotsky = Leiba Braunstein.

pastoor van Genk, die op deze vergadering waren uitgenoodigd, ook een woord van welkom tot den nieuwen commandant, den heer G. van Hooijdonk en tot den secretaris den heer J. G. Buijs. Spr. hoopte dat de nieuwe bestuursleden met allen ijver voor den Bijz. Vrijw. Landstorm zullen werken.

Door den commandant werden mededeelingen gedaan omtrent de schietoefeningen en wedstrijden; de leden zullen daarvan maandelijks bericht krijgen. Spr. deelde mede, dat hij van plan is dezen zomer veldoefeningen te houden met samenwerking der H.B.W. welk voor beiden van groot belang is. Na deze mededeelingen nam de voorzitter het woord om een woord van dank uit te brengen tot den oud-commandant en secretaris, den heer C. Vergouwen, voor zijn ijverig werken aan den landstorm besteed. Tot slot nam pastoor van Genk. het woord.

Spr. deed enkele mededeelingen omtrent den Landstormdag te Oisterwijk. Hij spoorde de leden aan trouw en in grooten getale de schietoefeningen en ook de schietwedstrijden bij te wonen en hij hoopte, dat de Landstorm van Hoeven steeds mag blijven groeien en bloeien en dat zij steeds in groote vriendschap zullen samenwerken met de Hoevensche Burgerwacht.

HOOGMADE.

De sergeant E. de Goede, leider dezer afdeling, was in de gelegenheid gesteld om eenige prijzen te doen verschieten onder de leden dezer afdeling. De uitslag was: 1e pr. A. Hoogervegt, 2e pr. Jac. N. v. d. Salm Wzn., 3e pr. H. Bank met gelijke punten en 4e pr. P. Borst Lzn.

Zeker een mooie gelegenheid om den goeden geest er in te houden.

HULST.

Op 3 April j.l. had in het St. Aloysius-patronaat alhier een bijeenkomst plaats van de leden van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm. De voorzitter, de burgemeester opende de vergadering, die door een 25-tal leden werd bezocht, met een woord van welkom tot de aanwezigen en in het bijzonder tot den heer P. G. Laernoës, lid van de Nationale Landstormcommissie.

weiden. Zij zijn algemeen bekend; wellicht voegen wij ze eens in een op-zich-zelfstaand artikel samen. De sovjet-beginselen vatte de Rus Dostojefski het beste a.v. samen: „Het Russische socialisme is het „geïncarneerde atheïsme”. Maar omtrent de sovjet-toekomst-plannen zouden wij, in verband met de menschen, de middelen en de mentaliteit, waarover sovjet-Rusland kan beschikken, dit als probleem willen opwerpen: „Hoe zal dit in 1940 in „Rusland zijn en hoe zal de rente op rente „van de wereld-propaganda in 1940 zijn „aangegroeid?”

Europa zit vol oorlogswinden. Europa zit vol communistische cellen. Europa weet meer, maar Europa gelooft minder. Dus Europa bezit niet meer de geestdrift om een internationalen militairen kruis-tocht te beginnen en zonder pardon en absoluut-radicaal den pestbuil van onzen tijd uit te snijden.

Amerika en Europa drijven concurreerend handel met sovjet-Rusland. Deze handel en de Russische werelddeelen-grens beletten elke normale boycot of blokkade. Indien een European van betekenis uitroept: „Verkoopt Uw ziel „toch niet voor een Russische kopermijn,” is dit een roepende in de woestijn.

Voor Nederland blijft maar één handelwijze over: *Baas blijven in eigen huis!* Desnoods met verandering van wetten of met nieuwe wetten! Ook met een voortvarende sociale evolutie en met handhaving en uitbouw der twee verweer-instituten!

Wij vermeenden op een andere dan de gewone wijze deze serie Russische schetsen te moeten beëindigen. Het Russische probleem zal ons geslacht wellicht niet opgelost zien. Ons geslacht zal echter, méér dan onze voorvaderen dit beoefenden, een modern verweer tegen een aartsvijand moeten voeren, n.l. tegen den vijand van Orde en Gezag en tegen den vijand, die baas wenschte te worden in ons eigen Nederlandsch huis.

God bescherm dit verweer!

Jhr. J. A. I. H. GRAAFLAND.
(Luitenant-Archibald).

Maastricht, Mei 1930.

De heer Laernoës zette uiteen het gevaar van de revolutionaire partijen ook in ons land. Hij lichtte met voorbeelden duidelijk toe, hoe ook hier verderfelijke onrust gekweekt wordt, door films, pers en persoonlijke ophitsing.

Hij waarschuwde, dat het Instituut van den Bijz. Vrijw. Landstorm niet als overbodig mag beschouwd worden, maar de 67.000 vrijwilligers meer dan ooit noodzakelijk zijn, om het revolutionaire gevaar van ons af te houden. Hij wees in dit verband ook op het Russische schrikbeeld.

Met zijn eigen gemoedelijke en bevattelijke wijze van uiteenzetting sprak de heer Laernoës tot ieders geest en hart.

Aan het slot der vergadering dankt de voorzitter den spreker en wekt de aanwezigen op tot houw en trouw aan het Koninklijk huis, waarvoor wij „als 't moet" moeten strijden.

KAPELLE.

Woensdagavond 30 Maart vergaderde de Bijz. Vrijw. Landstorm, afdeling Kapelle.

De voorzitter, burgemeester Bierens, opende de vergadering en heette allen hartelijk welkom inzonderheid den heer P. G. Laernoës, secretaris der prov. landstormcommissie en gaf daarop een korte uiteenzetting van het doel en streven van den B.V.L.

Spr. spoorde de leden aan, trouw te blijven aan de goede zaak van orde en recht, te steunen het wettig gezag en mede te helpen al wat broeit op omverwerping van een behoorlijke en op de wet gefundeerde orde van zaken, te helpen bestrijden.

Onmiddellijk daarop zongen de aanwezigen staande het „Wilhelmus".

De voorzitter gaf daarop het woord aan den heer Laernoës. Deze toonde de vergadering met vele voorbeelden, ook uit onze eigen omgeving aan, op welke sluwe wijze en met welke op 't oog onschuldige middelen de revolutionairen het volk voorbereiden en ontwikkelen tot omverwerping van het bestaande gezag en schetste de diepe ellende die over een volk komt, wijzende op Rusland, indien de revolutionairen het bewind in handen krijgen.

Aan alle aanwezigen werd uitgereikt een album van den Nationalen Landstormdag, gehouden op 27 Sept. 1928 te Den Haag.

De gezelligheid van dezen avond werd mede verhoogd door het fraaie orgelspel, hetwelk door dhr de Jager-v. Willegen werd gegeven, de liedjes die door landstormer Van Willegen werden gezongen en door de kopjes chocolademelk met versnapering door enkele dames rondgediend.

De voorzitter sprak nog een kort slotwoord en sloot, nadat het „Wien Neerlandsch bloed" was gezongen deze bijeenkomst.

LANGE RUIGE WEIDE.

De afdeling van den Bijz. Vrijw. Landstorm kwam Maandag 4 April bijeen, voor het uitreiken der prijzen, van den zeswekelijkschen schietwedstrijd.

Voor deze gelegenheid waren aanwezig de heer Derksen Voorz. en de heer van Mechelen Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Gouda".

Daar de voorzitter de heer Willigenburg wegens ongesteldheid verhinderd was deze vergadering bij te wonen, werd deze geopend door den heer van Mechelen.

De heer van Mechelen riep alle aanwezigen een hartelijk welkom toe en spreekt zijn leedwezen uit, dat de heer Willigenburg niet aanwezig kon zijn, daar dit wel de laatste vergadering zijn zal door hem als voorzitter te leiden wegens zijn vertrek naar Rotterdam.

Met nog een enkele mededeeling over den Nat. Schietwedstrijd te den Haag ging men over tot het uitreiken der prijzen.

De prijzen werden behaald als volgt door de heeren: 1e prijs L. Wittenbol 536 punten; 2e prijs D. C. v. Manen 535 punten; 3e prijs L. G. Demeris 522 punten; 4e prijs P. den Boer 490 punten; 5e prijs A. Kastelein 475 punten; 6e prijs S. Slingerland 469 punten; 7e prijs L. Bloos 461 punten; 8e prijs H. W. de Kramer 449 punten; 9e prijs H. Willigenburg 444 punten; 10e prijs L. v. Drie 415 punten; 11e prijs B. v. Vliet 393 punten.

Na het uitreiken der prijzen werd het woord nog even gevraagd door den leider, die mededeelde dat er een verzoek was binnengekomen om iedere week te gaan schieten. Hiertoe werd met algemeene stemmen besloten.

Hierna sloot de heer van Mechelen deze gezellige vergadering.

OOSTWOLD.

Op de j.l. gehouden wedstrijd van de afd. Midwolda van den B.V.L. behaalden in de afd. scherpschutters de navolgende heeren resp. de 1en, 2en en 3en prijs: J. Struif, D. Koster en S. Gremmer, resp. met 190, 187 en 187 punten.

In de afd. schutters „eerste klas" verwierven de heeren H. B. Meier, E. Saathof, J. Wiersema en J. Berghuis de verschillende prijzen welke op de bekende geestige wijze door kapt. de Jonge uit Groningen werden uitgereikt. Dat er uitstekend werd geschoten blijkt uit het feit, dat er 8 schutters werden gepromoveerd tot scherpschutter, wien de volgende keer daarvoor een brevet zal worden uitgereikt, nl. den heeren J. Struif, D. Koster, S. Gremmer, M. Martma, J. Kuin, H. Drevell, K. Sportel en D. D. Dijken.

RIDDERKERK.

Aanbieding Vaandel door den Beschermheer Jhr. Groeninx van Zoelen aan de Afdeling. (Foto genomen vóór de ontplooiing).

Aanbieding Vaandel door den Beschermheer Jhr. Groeninx van Zoelen aan de Afdeling. (Foto genomen ná de ontplooiing).

RIDDERKERK.

De Afdeling Ridderkerk van den B.V.L. hield haar jaarvergadering in de Zaal St. Joris.

Van de 170 manschappen waren er ruim 120 aanwezig. Door ambtsbezigheden was de Voorzitter — Notaris Tas — verhinderd aanwezig te zijn en stond de vergadering onder leiding van den Heer Schippers, Secretaris der Afdeling.

Na een kort openingswoord, waarin bijzonder welkom werden geheeten de Beschermheer der Afdeling Jhr. Groeninx van Zoelen en de Propagandist Luit. Groenendijk, werd mededeeling gedaan van het in 1929 behalen van een zevental prijzen bij den gehouden Verbands-schietwedstrijd te Dordrecht, van den eersten prijs bij den Vaandelwedstrijd te Apeldoorn en van een drietal prijzen bij den Schietwedstrijd te Alblasserdam.

Door Luit. Groenendijk werden daarop aan de aanwezigen de foto-album van den Landdag-den Haag uitgereikt en aan de Koningschutters: H. Valkhof, A. C. van Lint en J. van den Herik het brevet met medaille, aan de Scherpschutters: C. van 't Zelfde,

C. Lodder, J. den Hoed, J. Boot, K. Valkhof, Pl. van der Steen, Joh. van der Steen, A. de Ruiter, P. Kooiman, A. Sloof, J. C. Fraanje, P. H. de Vriend, J. de Haan, A. Kroos, A. van Kleef, J. Verveer, D. van Bommel, P. Klootwijk, A. Biesbroek, C. J. de Vroed, F. van Nes, J. Blaak, J. van der Staay, A. Euijk en A. van der Waal het brevet.

Aan den plaatselijk gehouden Schietwedstrijd hadden deel genomen 58 personen. Voor een huishoudelijken prijs kwamen in aanmerking: de Koningschutter H. Valkhof, de Scherpschutters C. van 't Zelfde, P. Klootwijk, C. Lodder, A. Biesbroek en J. den Hoed, de Schutters 1e klasse A. W. van Nes, A. Rijke, J. Kooiman, T. M. Vermaat en D. Ooms en de Schutter 2e klasse J. L. de Kool.

Het Instrumentaal Dubbel-kwartet „Sursum-Corda" van Rijnsoord verleende voor dezen avond muzikale medewerking.

De heer Schippers sloot deze gezellige vergadering, na dank te hebben gebracht aan de manschappen voor de opkomst en aan hen, die tot het welslagen daarvan hadden medegewerkt.

ST. LAURENS.

Dinsdagavond 27 April had in café Bloemen-daal alhier een samenkomst plaats van de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, onder leiding van den heer S. Hillebrand.

Nadat het herdenkingsalbum was uitgeleend hield de heer Laernoës op onderhoudende wijze een rede, waarin hij wees op de betekenis van het instituut van den B.V.L. en de gevaren waaraan ook ons land door de revolutionaire propaganda blootstaat. Ook besprak hij het verkeerde van de ontwapeningsleuze. Juist de B.V.L. is een middel om de revolutie tegen te houden en werkt zodoende mede voor het bewaren van den vrede.

De voorzitter dankte den heer Laernoës voor zijn leerzame rede, waarna de heer Van 't Hoff nog een opwekkend woord sprak. Met het zingen van het Wilhelmus werd de avond gesloten.

MIDDELBURG.

Op 16 April heeft de Afd. Middelburg van den Bijz. Vrijw. Landstorm haar jaarvergadering gehouden in het Militair Tehuis alhier.

Het bestuur, dat door vertrek en overlijden niet meer volledig was, is aangevuld en was volledig ter vergadering aanwezig; het bestaat nu uit de heeren G. W. Graafhuis, voorzitter; C. M. v. Sluijs, secretaris-penningm.; H. A. Enklaar, vice-voorzitter, en de heeren P. Wisse, A. v. Westreenen en B. J. A. Stoopman. De Edelachtbare heer Burgemeester P. Dumon Tak heeft het Eerevoorzitterschap der Afd. aanvaard.

De vergadering, welke goed bezocht was, had een zeer aangenaam verloop. In de openingsrede van den voorzitter werd met gevoelige woorden het plotseling verscheiden van den voorzitter, tevens voorzitter van het Prov. gewestelijk verband, den gepens. kolonel, F. H. Umbgrove herdacht; ook het jaarverslag

van den secretaris gewaagde van de liefde, den eenvoud, hartelijkheid en voorkomendheid van den overleden voorzitter; het kan niet anders, of de overledene zal lang in aangenamer herinnering bij de leden van den B. V. L. voortleven.

De afdeling, welke door vertrek of overlijden eenige leden verloor, mocht deze weer ruimschoots aangevuld zien door inschrijving van nieuwe leden.

Onder het aanbieden van een kopje thee met versnapering en sigaren, werden de mooi geïllustreerde feestalbums van de in 1928 gehouden Nationale Landstormdag te Den Haag, door dhr P. G. Laernoës, secretaris van het Zeeuwsch verband, aan de leden uitgereikt.

In de nu gehouden rede van dhr Laernoës werd besproken de steeds voortdurende onrust, welke overal merkbaar is, het verborgen woelen en smeulen, evenals bij een veenbrand, waar het vuur onder den grond voortsmelt en plotseling hier of daar uitbarst. Het kan dan ook niet anders, dat zij, die dat inzien zich als lid opgaven, zoodat door voortdurende aanwas het totaal van 67.000 leden reeds is overgeschreden.

Door het vergevorderd seizoen, kon de voorgenomen propaganda-avond dit voorjaar niet meer gehouden worden, doch zal vermoedelijk nu plaats hebben in Sept. of Oct. Dit zal nader bekend gemaakt worden.

NIEUW-VOSMEER.

Dinsdagavond werd vanwege den Vrijwilligen Landstorm afdeling Nieuw Vosmeer een feestavond gehouden. Bedoeling was dit te doen bij dhr. W. v. d. Valk, maar door technische omstandigheden moest hiervan worden afgezien en werd het R. K. Jongenspatronaat de zaal waarin vergaderd werd. De heer P. Nijssen, plaatselijk leider, opende om half acht de goed bezochte vergadering met een welkomstwoord tot den heer Geestelijken. Burgemeester en Secretaris van Nieuw Vosmeer en aanwezigen. Daarna verleende hij het woord aan den Z. Eerw. Pastoor van Genk. Deze zette in korte woorden het doel van dezen avond uiteen nl. het aanwerven van nieuwe landstormers en propaganda te maken voor den op 30 Augustus a.s. te houden Provinciaalen Landdag te Oosterwijk. Aan de hand van een serie plaatjes over Landdagen die gehouden waren te Oudenbosch, Limburg, Twente en Den Haag legde spreker uit wat de bedoeling was van zoo'n Landdag. Aan het slot spoorde hij nog eens aan om de afdeling Nieuw Vosmeer goed te vertegenwoordigen te Oosterwijk. Daarna werd het woord verleend aan kapt. Asselbergs uit Bergen op Zoom die er op wees dat degene die toe wilde treden als lid van den landstorm geen enkele verplichting op zich nam. Dit mocht dus geen reden zijn om niet toe te treden. Daarna ging hij over tot het uitreiken van fraaie gedenkboeken over de bovengenoemde Landdagen aan de landstormers.

Als derde spreker van dezen avond trad op de Weleerw. Heer van Beckhoven, kapelaan te Oosterhout, die vertelde het een en ander over den wereldoorlog van 1914—1918 gedurende de drie en een half jaar dat hij als kapelaan te Sluis gestaan had.

Tot slot liet hij aan de hand van eenige foto's die hij kort na den oorlog op een frontierreis gemaakt had, op een duidelijke manier de geweldige verwoestingen en ruïnes, die den oorlog veroorzaakt had, zien. Een daverend applaus sloot zijn spreekbeurt.

De heer Nijssen bedankte den Zeer-Eerw. Heer Pastoor van Genk en vooral den Weleerw. Heer van Beckhoven voor hun mooie lezing.

OOSTERBEEK.

Voor de Afd. B.V.L. te Oosterbeek was 29 April j.l. een goede dag. Toen werd een propaganda-avond gehouden en tegelijk de prijzen uitgedeeld aan hen, die om een prijs mee-geschoten hadden.

De leiding was in handen van den Hoog-edelgeboren Heer Jhr. J. Beelaerts van Blokland, die in zijn openingswoord nogeens duidelijk uiteenzette het doel en de noodzakelijkheid van den B.V.L.

Daarna deed de Plaatselijk Leider enkele mededeelingen. Het aantal leden was met 15 vermeerderd, maar door verhuizing met 7 verminderd. Veel schietoefeningen werden gehouden. Ongeveer 30 % bezocht deze, wat gunstig te noemen is. Eveneens stond hij nog even stil bij één der trouwste leden, die den ganschen winter bedlegerig was, nu hersteld, maar nog niet volledig hersteld. De actie voor uitbreiding van het aantal abonné's van het Landstormblad is krachtig ter hand genomen, en geeft resultaat.

De 17 deelnemers aan den wedstrijd kregen allen een prijs.

Vervolgens werd de avond gevuld met enkele heel mooie films.

In de pauze gaven zich 7 nieuwe leden op.

MEDEDEELING.

Stukken voor de redactie mogen slechts aan één zijde beschreven zijn.

OUDEWATER.

In het Patronaatsgebouw alhier werd een feestavond gehouden van de leden van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm, afdeling Oudewater. Aan dezen feestavond was tevens een schietwedstrijd verbonden. Aan de winnaars werden aardige prijzen uitgereikt. Als waarnemend voorzitter fungeerde de heer E. Groeneweg, wethouder dezer gemeente. In zijn geestige rede vestigde mr. van Mechelen er de aandacht op, dat het instituut van den Bijz. Vrijw. Landstorm in verband met de huidige toestanden buiten onze landsgrenzen nog niet gemist kan worden. Spr. bracht hulde aan het keurkorps scherpshutters uit Oudewater, dat in den laatsten tijd zooveel mooie prijzen in andere gemeenten mocht behalen. Aan elf leden van de plaatselijke afdeling werd een brevet van scherpshutter uitgereikt. Bovendien ontving elk lid een gedenkalbum van den Haagschen Landdag in 1928. De avond had een zeer gezellig verloop.

OUDE PEKELA.

16 April. Alhier is opgericht een afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm met aanvankelijk 26 leden. Belangrijke toename van dit aantal is binnenkort te verwachten. Spoedig zal worden aangevangen met het houden van schietoefeningen. Van deze afdeling is de burgemeester voorzitter.

UTRECHT.

Op 3 Mei zijn de schietoefeningen der Afd. Utrecht op het fort de Bilt aangevangen. Bij de opening was aanwezig de Voorzitter der Plaatselijke Commissie Generaal Majoor b/d. O. Bueno de Mesquita. Alvorens het eerste schot gelost werd, sprak hij de leden der Afdeling toe. In zijn rede bracht hij het noodzakelijke van ons Instituut naar voren, en spoorde de leden aan de schietoefeningen en vergaderingen trouw bij te wonen, dit kweekt de saamhorigheid aan en zonder dit zoude men als het noodig is onmogelijk paraat zijn. Ongeveer een 35-tal leden waren aanwezig en vier leden der motorafdeling, daar allen een circulaire hebben ontvangen zal bij de volgende oefening, het aantal zeker grooter zijn. Voor de oefeningen zijn door den heer

Leeflang, dagprijzen ter beschikking gesteld, bestaande uit een zeer fraai speldje, „geweer met lauwertak”. Op den eersten dag werd deze gewonnen door den vrijwilliger Oliekan met 46 punten. Het behoeft zeker geen betoog, daar waar de afdeling zooveel medewerking krijgt, ook de leden moeten medewerken door trouw bezoek der oefeningen, en propaganda onder hun kamaraden voor ons mooie Instituut, vooral bij jonge dienstplichtigen. Ten overvloedige zij nog medegedeeld dat de schietoefeningen plaats hebben maandelijks: len 3en Donderdag 18—20 uur. len 3en Zaterdag 15—19 uur. Maakt allen de Afdeling Utrecht groot en sterk.

In de op Woensdag 23 dezer gehouden vergadering van de Commissie van den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm Afdeling Utrecht werden de nieuwe leden, de Heeren H. Botterweg Mr. A. B. van Basten Batenburg en C. Fred. Klokke door den Heer J. H. Th. O. Kettlitz, die de vergadering leidde, geïnstalleerd. Het Bestuur werd als volgt samengesteld: Generaal O. Bueno de Mesquita, Voorzitter. C. Fred. Klokke, Secretaris. A. W. Leeflang, Penningmeester.

EEN VAANDEL VOOR HET VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „DE VELUWEZOOM”.

Zaterdag 17 Mei a.s. zal de afdeling Velp—Rozenaal van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar 10-jarig bestaan vieren. Ter gelegenheid van dit 10-jarig bestaan zal het korps „de Veluwezoom” een Korps-vaandel worden aangeboden door een Comité bestaande uit de heeren baron van Heeckeren van Kell voorzitter, W. van Ingen Schouten secretaris, de dames mevr. dr. J. W. Wurfbaïn-Veere, mevr. van der Koppel en dr. J. W. Wurfbaïn. Eere-voorzitter van dit Comité is de heer S. baron van Heemstra, commissaris van de Koningin in de Provincie Gelderland. Het Korps zal op 17 Mei des namiddags te 2½ uur officieel door het Gemeente-Bestuur van Rheden in de tuinzaal van Hotel Naeff te Velp worden ontvangen. Bij deze ontvangst zullen tegenwoordig

Uitreiking van het Vaandel aan het Vrijwillig Landstormkorps „De Veluwezoom” op 17 Mei 1930 te Velp. Foto Orion.

zijn de Nationale Landstorm-Commissie, de Gewestelijke Landstorm-Commissie, Plaatselijke Landstorm-Commissie, Korps-Commando, afd. Commando, leden van de afdeling, benevens het uitvoerend Comité en vertegenwoordigers van het Centraal-Comité. Na afloop van deze ontvangst te ongeveer 3½ uur vindt de Vaandeluitreiking in den tuin van Hotel Naeff plaats. De plechtigheid wordt geopend door den heer baron van Heeckeren van Kell, daarna zal de res. kapitein dr. J. W. Wurfbaïn een rede houden over de beteekenis van het vaandel, waarna mevr. Wurfbaïn-Veere het vaandel aan den Korps-commandant zal overhandigen. Met een slotwoord van baron van Heeckeren van Kell, zal deze plechtigheid zijn geëindigd. De Velpsche Harmonie verleent hierbij haar gewaardeerde medewerking. Te 4½ uur zal de jubilerende afdeling recipieeren in de tuinzaal van Naeff.

Alsdan zal gelegenheid zijn voor Nationale en Gewestelijke Commissie en voor de verschillende Plaatselijke Commissiën, het Gemeente-Bestuur, voor plaatselijke Vereenigingen, afgevaardigden en genoodigden de afd. te complimenteeren. Omstreeks 6 uur vindt een gemeenschappelijke maaltijd plaats, waarna te 8 uur een feestavond zal worden gehouden in de zalen van Hotel Naeff. De avond zal worden geopend met een inleidend woord van den heer W. J. Tijn, voorzitter der Plaatselijke Landstorm-Commissie, terwijl de Korps-Commandant overste van Ingen Schouten, de behaalde schietprijzen aan de winnaars zal uitreiken. Het muzikale gedeelte gedurende receptie, maaltijd en feestavond zal door een bekend strijkkorps worden verzorgd. Ten slotte zij nog gemeld dat evenals de afdeling ook de afd. commandant res. le luit. Meijer zijn 10-jarig jubileum als zoodanig viert

JONGENS EN MEISJES.

Voor nieuwelingen geef ik nog eens 't adres:

Aan Oom Bertus Postzegel van 6 cent. p/o. Bureau van Het Landstormblad, Koninginnegracht 50 's-Gravenhage.

- De prijswinnaars waren: Groep A. (Beneden de 10 jaar.) Persoonsnamen: R. Zwijnoeder, N. Baldouwer, B. Olimest, V. Renema, K. Hardbroek, T. Semelaar, T. Roeskie, U. Worsje, D. Richels, E. Klemrob, I. Fiercof, D. Nierkuier. Zet de letters in andere volgorde, en ge krijgt van ieder persoon zijn beroep.

- Groep B. (Boven de 10 jaar.) Vol—vol—vol! In 't h.fj. st.nd . n . pp.lb. . m; D. st.m w.s .k.l.g h.l; M. .r t.ch.h. . kr.m .k .n h. . sch. . f, Z.n t.kk.n h.ng.n v.l. D. .r kw.m .n kl. .n . j.ng.n . n. M. t.w.ng.n .bl.z.nd, b.l; H. z.g d. . . pp.l.s gr. .n .l.s gr.s, Z.n z.kk.n st.k h. v.l. D. .r st.pt. 't pl.kk.rty. w. .r h. . n; H. l. .k v.n vr. .gd w.l.d.l; H. g.ng .n 't sm.l.l.n v.n z.n b. t, Z.n m. .gj. m. .r d.n v.l. D. .r z.t.h. .n .n h. .kj. n. .r, T.rw.l z.n b. .kj. z.w.l; D. tr. .ntj.s kw.m.n v. .r d.n d.g, Z.n . .gj.s sch.t.n v.l. D. .r vl. .g h. m.t.g.k.rm n. .r h. .s, H. dr. .d. l.k .n t.l; M. .r 't .rgst. kw.m.n g. .cht.r. .n; Z.n br. .kj. h.d.h. v.l! (PRIJSWINNERS): Hemmo Drexhage, Leeuwarden; Greta Kaan, Sloterdijk; Auffien Ellen, Gasselterniejev.mond; Joh.a Schuurman, Erica; Jannie

Eisenga, Ten Post; Hein Slegers, Someren; Arie Feenstra, Rotterdam; Jansje Terlouw, Bleskensgraaf; Hendrik Jungerius, Rijnsburg; Anna Vlaardingebroek, Loosduinen.

Zeg, jonge heeren en jonge dames Landstormers! Waarom bennen jullie dezer keer in zoo kleinen getale op 't appèl verschenen? Jullie begint toch niet aan werkstaking te doen? Daar moet ik niets van hebben, hoor! Of zijn sommigen een beetje geschrokken door het versje van Jan de Knoeier. Dat zou me danig spijten. Ik bedoelde heelemaal niet jullie af te schrikken, maar wel je een beetje te doen opschrikken, om netter werk te leveren. En nu nog wat: sommige inzenders vinden het jammer, dat de antwoorden of oplossingen der raadsels en opgaven niet in een volgend nummer vermeld worden. Ja! dat vind ik zelf ook; maar daar valt niets aan te doen. Wanneer ik daarmee begin, dan zou er haast geen ruimte meer overschieten voor een verhaaltje of versje. En dan zou ik vast nog veel meer mopperaars aan m'n mageren hals krijgen.

Niet lachen! Onderwijzers tot de kleuters: „Kinderen! niet zoo hoesten; anders wordt de Juffrouw weer ziek.” Hoestend Jantje tot z'n Moeder: „Ik zal morgen thuis moeten blijven; want anders moet de Juffrouw thuis blijven!”

„Mevrouw! daar is een man aan de deur met twee houten beenen.” „Zeg maar Betje! dat 'k die vandaag niet nodig heb.”

„Meester! Piet heeft onderweg m'n boterhammen in de sloot gegooid.” „Zoo! met kaas?” „Neen Meester! met opzet.”

„Anna! ga's even naar den kelder wat aardappelen halen!” „Ik ben zoo bang voor ratten, Mevrouw!” „Ik zeg geen ratten, uilskuikentje! ik spreek van aardappelen!”

Columbus. Onderwijzer: „Kees! wat weet jij van Columbus?” Dirk: „Dat was een vogel!” Onderwijzer: „Hoe kom je daar toch bij, jongen?” Dirk: „Ze zeggen altijd: 't ei van Columbus!”

Onderwijzer: „Weet jij 't beter, Sofie?” Sofie: „Columbus hield niet van eieren.” Onderwijzer: „Malle meid! van wien heb je dien onzin?”

Sofie: „Van U, Meester! want U zei, dat hij de eieren liet staan!”

Een ongevraagd cadeautje. „Mevrouw! hier is een boek voor U van den boekhandelaar: „Hoe leer ik zingen?” „Maar, Grietje! dat heb ik heelemaal niet besteld!” „Neen, Mevrouw! maar de boodschap was er bij, dat de bureu hier boven het voor U besteld hadden.”

Wimpie's opstel. De Meester was een echte liefhebber van voetballen. Daarom gaf hij aan de klas een opstel te maken over een voetbalwedstrijd. De jongens gingen als leeuwen aan 't werk. Want dat was nu juist een kolffe naar hun hand. Alleen de kleine Wim zat zoo stil als een muusje. „Hé, Wimpie! je moet een beetje opschieten!” „k Ben al klaar, Meester!” antwoordt Wimpie.

„Zoo dat is kras! Lees eens voor, wat jij er van gemaakt hebt.” Wimpie komt met z'n schrift voor de klas en leest heel deftig: „Het terrein is afgekeurd; de match gaat niet door!” Toen ging hij weer op zijn plaatsje zitten.

Geen opslag van salaris! Een klerk te Rotterdam op een geldkantoor vroeg eens opslag van salaris. „Schaam je toch meneer Talhout!” sprak de bankier; „je werkt eigenlijk heelemaal niet! Ik zal je 't eens eventjes voorrekenen: Er zijn in een jaar . . . . . 365 dagen. U werkt 8 uur per dag, en werkt dus maar 1/3 van den tijd, dat is dus in 't jaar . . . . . 120 à 121 „ Daarvoor gaat af een Zondag per week . . . . . 52 „ blijft over . . . . . 69 „ 's Zaterdag heeft U 1/2 dag verlof; dat maakt per jaar . . . . . 26 „ blijft over . . . . . 43 „ Iederen dag krijgt u 1 uur voor uw lunch; maakt per jaar . . . . . 13 „ blijft over . . . . . 30 „ Ieder jaar twee weken vakantie . . . . . 14 „ blijft over . . . . . 16 „ Christelijke feestdagen + Koningsdag . . . . . 12 „ blijft over . . . . . 4 „ Voor Ziekte-verlof gemiddeld per jaar 4 „ blijft over . . . . . 0 „ Toen durfde Meneer Talhout niets meer te zeggen!

OOM BERTUS.

Heden overleed plotseling ons aller kameraad,
de Heer A. C. v. d. Broek,
 die gedurende twaalf jaren lid was van den B.V.L. en een der eersten, die zich in 1918 ter beschikking van de Regeering stelde.
 Zijn nagedachtenis zal bij ons steeds in eere worden gehouden.
 Namens de Afd. Breda:
 V. ROOSMALEN, Secretaris.
 Breda, 21 April 1930.

Solide Spaarverzekeringsbank vraagt actief persoon met veel goede relaties om bij gebleken geschiktheid te worden aangesteld als **INSPECTEUR**
 Brieven met uitvoerige inlichtingen aan het bureau van het Landstormblad onder No. 1305

„ALBION“-Rijwielen f 45,50 en f 48,50
 Wij leveren nu rechtstreeks uit onze fabriek aan particulieren onze solide en sierlijk gebouwde „Albion“-Rijwielen, gemonteerd met prima onderdeelen. Sterk verlaagde prijzen, doordat wij den tusschenhandel uitschakelen.
DAMES- of HEERENRIJWIEL met freeheel en bandrem, zwart of nikkel stuur, prima gesloten kettingkast, roestvrije spaken, hangveer-zadel, 1ste kwaliteit „Engelbert“-banden, bel, reflector, bagagedrager, geheel compleet (extra stevige voorvork) ... **f 45,50**.
 Met Torpedo-remnaaf (terugtraprem) zeer licht loopend, 3 gulden meer, dus ... **f 48,50**.
 Gegarandeerde draagkracht 130 KG. 2 jaar garantie.
 Levering franco uw naaste station. Rembours met vrij zicht. Bestel in vol vertrouwen. Niet goed, geld terug.
Albion-Rijwielfabriek, Jan van Avennesstraat 29a, Rotterdam.
 N.B. Leden van den B.V.L. genieten f 2,50 korting op bovenstaande prijzen

In Heeren Mode steeds het Nieuwste bij

VROOM EN DREEMANN ROTTERDAM
 Binnenweg Jonkerfransstr. Hoogstraat v. d. Takstraat

WIE HELPT een B.V.L.'er met een zéér voor uitbr. vatbare zaak, aan **EENIG KAPITAAL**, tegen onderpand op bill. cond.
 Brieven onder letter E, Bureau Landstormblad.

VOLKSBOND TEGEN DRANKMISBRUIK
HOTEL EN KOFFIEHUIS
 Prinsegracht 120 — Den Haag
 Geopend vanaf 1 Augustus 1929
 Lage tarieven voor net Logies. Goede en billijke consumptie en zeer smakelijk middageten.
 Gemakkelijk te bereiken met de tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.
 Beheerder: R. JOOSTEN

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM
 Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

ALLE BANKZAKEN SAFE-DEPOSIT KOFFERKLUIZEN
 Vestigingen in Nederlandsch-Indië Straits-Settlements, Britsch-Indië, China, Japan en Arabië

INSPECTEUR
 gevraagd door Spaarverzekering Mij, werkend onder toezicht van Rijksverzekeringkamer. Na 3 maanden proef vaste aanstelling op f 2100,— aan salaris en onkosten, bovendien provisie en abonn. Alleen personen uit en met relaties in gegoede kringen gelieven te reflecteren. Brieven onder No. 1905 Bureau van dit Blad.

NEDERL. STOOMSLEEPDIENST
 v.h. van P. SMIT Jr.
Afd. HAVENDIENST „SPIDO“ ROTTERDAM
HET MEEST LEERZAME EN INTERESANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT PER HAVENDIENST „SPIDO“
 Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.) dagelijksche diensten op het Vliegveld Waalhaven met SALONBOOTEN.
 Dienstregelingen worden op aanvraag gaarne toegezonden.
 Gezelschappen schoolkinderen genieten — belangrijke reductie. —
 Schriftelijke aanvragen:
Hoofdkantoor: Boompjes 120.
 Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

MARQUISEN - TENTEN - TUINPARASOLS
 Alles tegen zon en regen
 Vraagt vrijblijvend offerte
N.V. NBD, DEKKLEEDEN- EN TENTENFABRIEK
 v.h. J. L. WERNER, DEN HAAG
 Schenkstraat 195 - Telefoon 70900 - Bierkade 6 - Telefoon 10970

STOOMEN
J. HOEVELS
 Tel. 06981—06982—06983 **VERVEN**

Waarheen met de Vacantie?

Bezienswaardigheden: Romeinse Catacomben, Gemeentegrot, Steenkolenmijn, Openlucht-theater, Uitzichttoren, Ruïne, Rotspark, Kluis op den Schaesberg. Uitgangspunt voor autotochten

VALKENBURG (L.) EN OMSTREKEN door Zuid-Limburg, de Mijnstreek, Ardennen; met Spa, Remouchamps, Luik (Wereldtentoonstelling 1930), Eiffel, Rijnstreek, enz. enz. Talrijke hotels en pensions met alle moderne comfort.

Bezoekt de natuurrijke **Daelhemerberg** met Model-Steenkolenmijn. De grootste wetenschappelijke bezienswaardigheid van Valkenburg (L.).

Hotel Arnold Vossen Familiehotel van den 1sten rang. Telefoon Int. No. 6. Telegram-Adres: „Hotel Vossen“. Aanbevelend, Mevr. de Wed. ARNOLD VOSSEN.

Hôtel de l'Empereur (Bonds-Hotel). 1e rangs Familiehotel van bekende reputatie. Alle kamers voorzien van stroomend koud en warm water. Autogarage. Telefoon 13.

MEDAILLES WEDSTRIJDPRIJZEN INSIGNES
KONINKLUKE = BEGEER
 VOORSCHOTEN

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.
 Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
 Polderlaan 79 - Telefoon 55604
DEPOSITO Rente 2—4½%
REKENING COURANT Rente 2%
SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS
SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

K. TIKTAK'S
 AMSTERDAM **THEE** **KOFFIE** GRONINGEN
 OPGERICHT 1870
DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Bestand tegen zwaar gebruik
FONGERS

Tegen den prijs en kwaliteit van het alom bekende
Excelsior Rijwiel
 is niet te concurreeren. Heeren- of Damesrijwiel met freeheel en bandrem f 43,—, met torpedonaaf f 47,—. Halftransport met torpedonaaf en zwart stuur f 53,—.
 Garantie 1 jaar op rijwiel en banden.
 Voor leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm nog f 2,50 korting.
 Bestel rechtstreeks aan onze fabriek.
Rijwielfabr. „EXCELSIOR“
 VLAARDINGEN TELEF. 632

VAN NELLE'S TABAK
CITYBAAN
OROEEN 20 G
BLAUW 3 G
ROOD 3 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

Leden van den B. V. L.
 Koopt en laat uw Rijwiel vakkundig repareren bij het lid **H. A. Michel**, Veritasweg 13, OOSTERBEEK.
 P.S. Leden v. d. B. V. L. 10% korting

AFDEELINGS-SECRETARISSEN
VRIJWILLIGEN LANDSTORM
 Geeft U op als correspondent van het = N. Instituut = Groot Nederland
 Schriftelijk onderwijs in alle vakken. Inlichtingen omtrent vergoeding Koninginneweg 241, Amsterdam.

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!
 Het verslag van den Nationalen Schietwedstrijd zal, door overvloed van kopij, in het volgend nummer worden opgenomen.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

VEEL MEDEWERKING.

Onze Nationale Schietwedstrijd, die de hooge eer mocht hebben door Z.K.H. den Prins der Nederlanden, twee Ministers en vele andere autoriteiten te worden bezocht, is een groot succes geworden.

Allen, die dezen wedstrijd bezochten, hebben zich kunnen overtuigen, hoe, dank zij de uitnemende voorbereiding van de Schietwedstrijdcommissie, alles tot in de puntjes was geregeld, zelfs zoo, dat reeds op den avond van den laatsten schietdag de uitslagen van den wedstrijd aan de pers konden worden doorgegeven.

De geheele machine liep gesmeerd. Het spreekt vanzelf, dat dit alles niet zonder de medewerking van anderen tot stand is gekomen.

Met dankbaarheid mag dan ook worden gewaagd van de vriendelijke hulp, die van alle zijden, van hoog tot laag, werd geboden.

Een verblijdend teeken, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm wordt gewaardeerd.

Onze Vorstelijke Familie schonk prachtige medailles; tal van militaire en civiele autoriteiten schonken eveneens medailles of kunstvoorwerpen, terwijl de prijzen-collectie nog uit onze burgerij hare noodige aanvulling verkreeg, royaal, met milde hand.

Voor al deze blijken van belangstelling een woord van diepgevoelden dank, dat gaarne ook uitgestrekt wordt tot de vele autoriteiten, die het houden van onzen grooten wedstrijd hebben mogelijk gemaakt of bevorderd.

Om te beginnen Zijne Excellentie de Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, die al zoovele jaren krachtens zijn hooge ambt de beschermheer van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm mag worden genoemd. Van den Minister van Defensie, Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, behoeft het aan geen Nederlander meer te worden verteld, dat Zijne Excellentie ons instituut een warm hart toedraagt. Van dezen Minister en van tal van autoriteiten van het Departement van Defensie, van hogere en lagere legercommandanten, ja, van een aantal flinke onderofficieren werd een zeer vlotte medewerking ont-

vangen, die belangrijk heeft bijgedragen tot het welslagen van den Nationalen Schietwedstrijd.

De Nationale Landstorm Commissie en inzonderheid hare Voorzitter kunnen met groote voldoening terugzien op dezen wedstrijd, die een hernieuwd bewijs heeft geleverd, dat in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, Volk en Overheid elkander op gelukkige wijze hebben gevonden.

Nationale Schietwedstrijd te 's-Gravenhage.

Met groote dankbaarheid mag teruggezien worden op den Nationalen Schietwedstrijd van onzen Bijz. Vrijw. Landstorm, die op de banen van de Haagsche Burgerwacht aan den Waalsdorperweg gehouden is. Met groote dankbaarheid. Want duidelijk demonstreerde zich de groote belangstelling, die voor ons Instituut bestaat; duidelijk bleek de saamhorigheid onder die honderden mannen, uit alle deelen van het land samengekomen, samengekomen... om elkaar te be-

Schelven, voor een voorbereiding van een wedstrijd als deze, was meer assistentie nog noodig, die naast den materieelen meer nog de technische kant van den wedstrijd kon bekijken en... behandelen. Zoo zagen we de benoeming van een wedstrijdcommissie, die onder voorzitterschap stond van res.-luit.-kolonel W. van Ingen Schou-

WAAR
door komt het dat er nog rookers zijn die van de

MAK op den TAK springen?
Zij hebben het wars nog niet ontdekt. Koopt dus goede tabak

VOOR UW GELD
en volgt het voorbeeld van de duizenden die reeds lang ontdekt hebben dat bij matigen prijs

STER TABAK
onovertroffen in kwaliteit 's'

Nederlanden wel het voorzitterschap heeft willen aanvaarden. In dit eere-comité hadden voorts zitting:

Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, Mr. W. L. Baron de Vos van Steenwijk,

{Z. K. H. de Prins bij den Korpswedstrijd.

kampen, en toch veelmeer nog samengekomen, om de eenheid van ons Instituut te demonstreeren... Die eenheid — de heer Duymaer van Twist memoreerde dit zoo treffend in zijn openingsrede — die op welsprekende wijze betoond is bij het 10-jarig bestaan van den Landstorm, in 1928. Maar toch — 't was deze zelfde eenheid, die meer dan 2000 mannen thans naar den Haag deed stroomen.

De voorbereiding.

Een voorbereiding voor zulk een wedstrijd is geen peuleschilletje. Reeds maanden van te voren moeten de voorbereidende maatregelen worden getroffen, moet gewikt worden en gewogen. En staan den heer Duymaer van Twist steeds uitnemende krachten ter zijde, te weten de heeren Boulogne, Van Sitteren en Van

ten, commandant van het L.S.-korps „De Veluwzoom”, en voorts gevormd werd door de heeren: res.-majoor K. L. Schell, uit Amsterdam; res.-kapitein D. de Jonge, uit Groningen; kapitein C. Eldermans, uit Haarlem en res.-eerstluitenant jhr. J. A. I. H. Graafland, uit Maastricht.

De commissie van ontvangst werd samengesteld uit de heeren res.-kolonel J. M. Baron van Boecop, res.-majoor M. H. A. Juta, mr. L. Lindeboom, en res.-majoor J. P. Boots; en als kampcommandant werd aangewezen res.-kapitein J. J. Eckerbus uit Delft.

Het eere-comité.

Natuurlijk werd voor een belangrijken wedstrijd als deze een eere-comité gevormd, waarvan Z.K.H. Prins Hendrik der

Voorzitter van de eerste Kamer der Staten Generaal, Mr. J. R. H. van Schaik, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, Mr. Dr. F. A. C. Graaf van Lynden van Sandenburg, Vice-President van den Raad van State, Jhr. Mr. W. H. de Savornin Lohman, President van den Hoogen Raad der Nederlanden, E. F. Insinger, Luitenant-Generaal, Commandant van het Veldleger, Gouverneur der Residentie, H. A. Seyffardt, Luitenant-Generaal, Chef van den Generalen Staf. Alle commissarissen der Koningin uit de verschillende provinciën van ons land hadden tevens zitting in het eerecomité; voorts Mr. G. Vissering, President van de Nederlandsche Bank, J. H. Borel, Reserve-Luitenant-Generaal, Adjudant in b. d. van H. M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, Jhr. W. Roëll,

Een waardevol bezit f.68
voor lagen prijs

Niets wordt nagelaten om de kwaliteit zoo uitstekend mogelijk te doen zijn, ter wyl de prijs zeer laag is.

Prijzen van f.68.-af compleet met tasch, waarin gereedschap, pomp met pomphouders, bel, bagagedrager en achterlicht. - Prijs constant gratis op aanvraag.

Dit is op een „Gazelle” rijwiel ten volle van toepassing.

Gazelle Kinderrijwielen van f.53.-af

N.V. Gazelle Rywielfabriek Dieren

Generaal-Majoor, Commandant der 1e Divisie, Dr. J. C. Diehl, Generaal-Majoor, Inspecteur van den Geneeskundigen dienst der Landmacht, A. M. Vorstman, Generaal-Majoor Hoofdintendant, Mr. J. A. N. Patijn, burgemeester van 's-Gravenhage, R. B. A. N. de Quaij, Luitenant-Generaal b.d., inspecteur der Burgerwachten, Ph. W. Weber, Luitenant-Generaal b.d., Commandant der Haagsche Burgerwacht.

De belangstelling in ons land.

Hoe meer de datums van den wedstrijd naderden, hoe grooter de belangstelling in ons land werd. Vooral was dat uit tal van krantenberichten te merken. Troffen we daarin aanvankelijk meer algemeene berichten aan, over de vorming van een eere-comité, over de mooie extra-prijzen, die ter beschikking gesteld werden, enz., later brachten de bladen uit alle oorden meer plaatselijke berichten, uit het Noorden en Zuiden, maar ook uit het centrum des lands. De Groninger dagbladpers bracht b.v. het bericht, dat „Dinsdag a.s.” een groep van 180 Landstormers met den trein van 1.02 naar Den Haag zou vertrekken, onder leiding van res.-majoor Kamerling; het Groninger Muziekkorps „Patrimonium” zou eveneens meegaan.

We noemen slechts een voorbeeld. Maar net zoo goed zouden we berichten uit het centrum des lands kunnen geven.

Eindelijk 20 Mei.

Eindelijk was 't dan 20 Mei geworden, en eigenlijk hadden we op goed weer gerekend; maar het regende (een echte Meiregen) dat het een lust was.

Maar denk niet, dat de Landstormers zich daardoor in de war laten brengen. Nu ja, ze zouden het wel liever anders gewenscht hebben, maar dat zoudt ge zeker niet gedacht hebben, als u ze met drieën uit de flank, en flink in den pas voorbij zaagt marcheren. Een aardig moment was, toen Zuid-Holland-West, onder leiding van Res.-Kapitein Van der Zande, vanuit den Haagschen Dierentuin, waar verzameld was, met volle muziek voorop, naar Waalsdorp marcheerde. Men kwam langs den Raamweg, langs de woning van den Heer Duymaer van Twist en natuurlijk werd — regen of geen regen — voor den generaal gedefileerd . . .

Maar — 't weer werd al beter en tegen elf uur, het uur van de opening van den wedstrijd, kwam het zonnetje door.

Het terrein.

Op den Waalsdorperweg, even voorbij den spoorweg Scheveningen—den Haag, liggen de banen van de Haagsche Burgerwacht.

Een vriendelijk gebogen paadje loopt er naar toe, en langs dit paadje stond een heele stoet van vlaggen lustig te wapperen (en te drogen!) in den wind.

Op het terrein stonden tal van groote tenten opgesteld, de kaarttent, de tenten voor de prijzen, een ontvangst-tent, de tenten voor het bureau, voor den kampcommandant, voor de cantine en de muziek. Maar de kaarttent en de ontvangsttent waren wel de voornaamste. De kaarttent, waarin gewerkt is en gerekend, waar op elk oogenblik (majoor Schell is een goed organisator en Kapitein Eldermans een uitnemend rekenmeester!) de hoogste noteringen voor de korpswedstrijden en de juiste gemiddelden der verbanden bekend gemaakt waren. En dan de ontvangsttent. Die is gedurende den geheelen wedstrijd van belang geweest. Daar zag men de autoriteiten, die een bezoek aan den vreedzamen strijd brachten en men hoorde er (dankbaar centrum voor onze pers-mensen) wie er geweest waren, en wie er nog zouden komen.

Wie er waren.

Elken dag is de wedstrijd door vele hooggeplaatsten in den lande bezocht, maar zeker den eersten dag. Wij merken op: Mr. Dr. L. N. Deckers, minister van Defensie, mr. W. L. baron de Vos van

Steenwijk, voorzitter van de Eerste Kamer, mr. J. R. H. van Schaik, voorzitter van de Tweede Kamer, mr. dr. A. B. G. M. van Rijckevorsel, commissaris der Koningin in de provincie Noord-Brabant, L. F. Duymaer van Twist, voorzitter, 1e luit. G. F. Boulogne, secretaris, en mr. A. G. A. Ridder van Rappard en J. R. Snoeck Henckemans, leden van de Nationale Landstormcommissie; generaal-majoor jhr. W. Röell, commandant der 1e Divisie, luit.-generaal b.d. Ph. W. Weber, adjudant in buitengewonen dienst van H. M. de Koningin, commandant der Haagsche Burgerwacht; voorts een tweetal Indische Regenten, de heeren Raden Adipati Ario Tjakraningrat, regent van Bangkalan en Raden Adipati Ario Mohammed Achmad, regent van Koeningan, tal van burgemeesters, leden van gewestelijke commissiën, hoofd- en subalterne officieren, enz.

Even elf uur betrad Z.K.H. Prins Hendrik het wedstrijdterrein, door den heer Duymaer van Twist, door Kolonel Baron

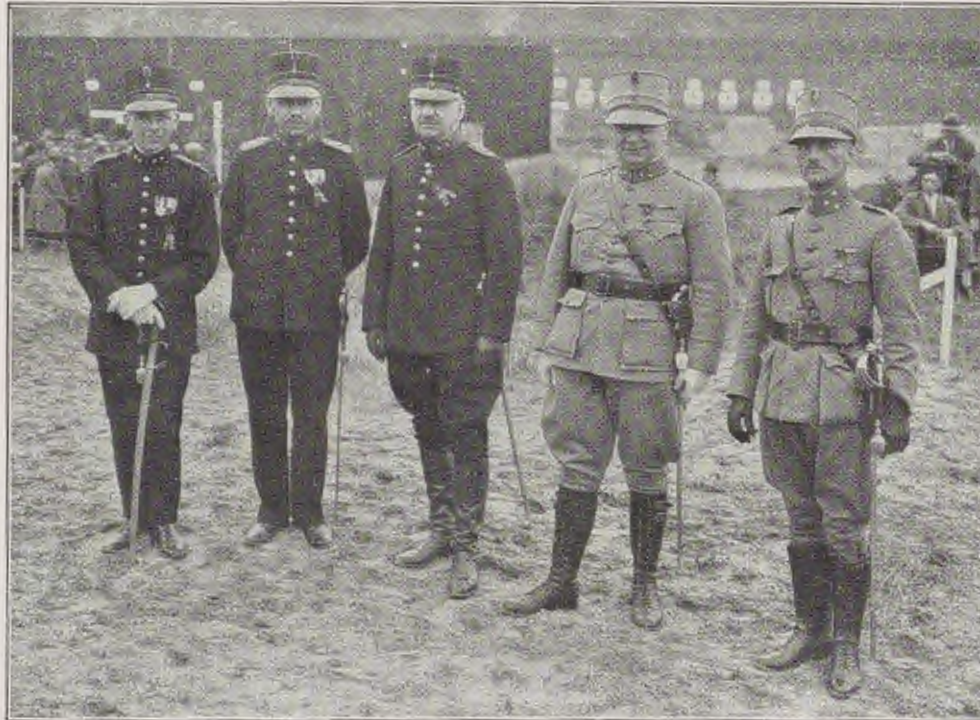
middel bij uitnemendheid. Spreker behandelde achtereenvolgens de waarde van het tournooi, om ten slotte den wensch uit te spreken, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm steeds zal blijven een krachtig bolwerk tot handhaving van het gezag en tot bescherming van de stoffelijke en geestelijke goederen onzer vaders.

Een hartelijk applaus volgde.

Op dezen eersten dag hebben aan de schietwedstrijden de volgende Verbanden deelgenomen: Friesland, Vollenhove, Monden der Maas, Zuid-Holland-West, Rotterdam, Gouda, Nieuwe Hollandsche Waterlinie.

Zoo stonden om het spreekgestoelte ook een groot aantal Friezen. En nauwelijks was het applaus voor de openingstoespraak van den heer Duymaer van Twist verklonken, of het Friesche volkslied werd met groot enthousiasme door de Friezen gezongen.

Het officieele gedeelte van de opening

De Schietwedstrijd-Commissie

van Boecop en de overige heeren van de commissie van ontvangst begroet. Z.K.H. werd naar de ontvangsttent geleid, en nauwelijks daar bij aangekomen, zette de Kon. Militaire Kapel het Wilhelmus in, dat dapper werd meegezongen.

Dan begaf de heer Duymaer van Twist zich naar het spreekgestoelte.

De opening.

De heer Duymaer van Twist bracht een woord van dank aan alle aanwezigen voor hun bewijs van belangstelling, inzonderheid aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Hendrik, Zijne Excellentie den minister van Defensie en de vele militaire en burgerlijke autoriteiten. Het was spreker een behoefte alle leden van het eere-comité dank te betuigen, evenals de Haagsche Burgerwacht voor het beschikbaar stellen van de banen en de pers voor hare medewerking.

Voor het Instituut van den Landstorm hebben deze dagen een bijzondere betekenis, zeide spreker. Het is nl. een uitzondering dat alle over ons Nederland verspreide afdelingen zich op een centraal punt van ons land vereenigen, hetgeen zeker de saamhoorigheid zal versterken. Dat heeft getoond de Landstormdag, die in '28 te dezer stede gehouden is, bij de herdenking van het 10-jarig bestaan van den B.V.L. Met ontroering dacht spr. aan deze grootsche demonstratie. Toch moet zulk een massa-demonstratie slechts een uitzondering zijn, al mochten er steeds nieuwe wegen gevonden worden om de saamhoorigheid te versterken. Daartoe dient ook deze nationale schietwedstrijd, waarvoor 2000 officieren en vrijwilligers naar Den Haag zullen komen. Want het is vooral de schietsport, die de volle belangstelling geniet van de landstormafdeelingen en voor hen is dit een consolidatie-

werd besloten met een luid: Lang leve de Koninklijke familie! en een lang leve Duymaer van Twist!

Nadat een kopje koffie aan de genoodigden was rondgediend, werd een rondgang over het terrein gemaakt. Zoo bracht ook Z.K.H. Prins Hendrik, die zich met tal van afgevaardigden en vertegenwoordigers onderhield, een bezoek aan de verschillende banen; bij de revolverbaan gekomen werden o.m. aan Zijne Koninklijke Hoogheid voorgesteld de Regenten van Bangkalan en van Koeningan.

De volgende dagen.

De volgende dagen werd geschoten: Woensdag 21 Mei door Groningen, Zeeland, Veluwe, de Veluwzoom, Stelling van Amsterdam en Dordrecht; Donderdag 22 Mei door Limburg, de IJssel, Kennemerland, West-Brabant en Alkmaar; Vrijdag 23 Mei ten slotte door Twente, Drenthe en de Meijerij.

Een loopend verslag dezer dagen zou niet wel mogelijk zijn. Indrukken van deze dagen worden het best gegeven in den einduitslag, in het proces-verbaal dus van de schietwedstrijden. Maar dat neemt niet weg, dat we het volgende aardige indrukje van de N.R.Crt. niet voorbij mogen gaan:

„Wij hebben deze twee dagen te midden van de landstormers verkeerd en uit aller mond hebben wij het opgevangen: wat een mooie schietbanen zijn dat hier. Er zit iets gezelligs en prettigs in de geheele entourage en de menschen uit het Noorden keken volgens den geijkten term hun oogen op het mooie duinlandschap uit.

Er zit iets aardigs in dat samentreffen van deze groepen uit de verschillende deelen des lands; er bestaat belangstelling voor elkander en er heerscht een prettige opgewekte geest. Men volgt elkanders

prestaties vol levendige gretigheid en als de series zijn afgeschoten verzamelen de groepen zich direct bij het bord waarop de stand genoteerd wordt om na te gaan hoe men er voor staat.

Maar hoe het resultaat ook is, of men fortuinlijk is geweest dan wel onfortuinlijk, de geest lijdt er niet onder. De zaak is, dat de taak er op zit en dat nu de tijd is aangebroken om nog eens even Den Haag en Scheveningen te gaan zien . . .”

De belangstelling bleef groot. Zoo werd de wedstrijd, in den middag van den eersten dag nog bezocht door luit.-generaal Van Suchtelen van de Haare, adjudant i. b. d. van H.M. de Koningin, en generaal-majoor P. J. van Munnekrede, lid van het Hoog Militair Gerechtshof.

Minister Ruys op bezoek.

De Minister van Staat Minister van Binnenlandsche Zaken, Jhr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck heeft Donderdags een bezoek aan het terrein gebracht. Zijne Excellentie kwam op de schietbanen juist toen het detachement van de Limburgsche jagers op deze banen aanwezig was. Tal van Limburgsche officieren werden aan hem voorgesteld; o.a. de Commandant van de Limburgsche jagers, kolonel Hanecourt, de oud-commandant van dit korps, kolonel Coenegracht en de voorzitter der landstormcommissie Maastricht, jhr. mr. Testa rechter-commissaris te Maastricht.

Minister Ruys de Beerenbrouck verbleef geruimen tijd op de schietbanen en werd met den heer Duymaer van Twist te midden van de Limburgsche officieren gefilmd.

Van de verdere bezoekers van den wedstrijd mogen wij nog noemen staatsraad generaal Muller Massis, den Commandant van het Veldleger, generaal Insinger, generaal Ten Bosch, generaal Pfeiffer, directeur van het artillerie-materieel, generaal Raaymakers, inspecteur van het wapen van de Genie, generaal Seyffardt, chef van den Generalen Staf, generaal Van Terwisga, voorzitter van den Nat. Bond Het Mobilisatie-kruis, de Tweede-Kamerleden Ament, Beumer, Krijger, Teurlings, oud-minister Van der Vegte, prof. dr. Hugo Visscher, Schaapman en Zijlstra.

De Minister van Defensie heeft nog eenmaal den wedstrijd bezocht; hij betoonde bij de banen groot belang in de verkregen resultaten. Enkele autoriteiten hebben op de pistoolbanen meegeschoten. Een enkelen uitslag mogen wij hier nog vermelden: de heer Ludwig van Heek uit Enschede behaalde 54, minister Deckers 58 en de heer Duymaer van Twist 63 punten.

Wie verschillende malen een bezoek aan het terrein bracht was luitenant-kolonel Hoffmann, directeur van de Normaalschietsschool. Hij hoopt binnenkort een paar artikelen in ons Landstormblad te schrijven over de beste methode, waarop men schieten kan en over eenige fouten, die soms gemaakt worden.

Muziek.

Bij een schietwedstrijd moet er zonneschijn zijn. En gelukkig was die er. Er moeten vlaggen bij wapperen, vrolijk in den wind. Maar daarenboven: er behoort muziek bij, vrolijke opgewekte muziek. En die is er geweest. Des avonds in het kamp en overdag op het terrein. In het kamp werden de concerten ingezet door de Regimentsmuziek van het 2e Regiment Huzaren. Op het terrein, later ook in het kamp, speelde de onvolprezen Kon. Mi. Kapel. Dan mogen wij nog noemen „Patrimonium”, het korps, dat uit Groningen gekomen was en „Klein maar dapper” uit Den Haag. De vrolijke wijsjes hebben geklonken, de nationale liederen zijn er vertolkt — en ieder Landstormer keerde weer huiswaarts, in de rustige overtuiging, dat aan de Landstormbeweging een organisatie ten grondslag ligt, die er waarlijk zijn mag . . .

V. A. N. D. E. L. S. V. L. A. G. G. E. N. L. O. V. E. N.

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF EN RIJKS
LEVERANCIERS

Indrukken en afdrucken van Waalsdorp.

'n Gesmeerd mechanisme.

Op 27 September 1928 stond de Zuidelijke zelfkant van 's-Gravenhage, Houtrust, in het teeken van den B.V.L. en wel dermate, dat thans nog de 25.000 deelnemers met gepasten trots allerwegen van die krachtige demonstratie getuigen.

Op 20/23 Mei 1930 trokken aan den Noorderlijken zelfkant, Waalsdorp, de keurschutters van alle korpsen en verbanden naar de banen en de barakken om te getuigen van hun schietvaardigheid.

Was de eerste demonstratie eene van uitwendige propaganda, de tweede was een versterking van den inwendigen uitbouw. Uiteraard kon aan de tweede meer zorg besteed worden aan de details. Deze waren dan ook minutieus gespecialiseerd en gemechaniseerd. Alles rolde en ratelde als 'n gesmeerd raderwerk: 'n reusachtig schiet-uurwerk, dat vier dagen lang, tot op de seconde, nauwkeurig werkte.

Specialisten op elk gebied, van voeding, legering, verpleging, van eene propaganda, van ontvangst, maar vooral van schietaanlegingen, waren door de Nationale Landstormcommissie vereenigd en tot samenwerking gebracht. Wanklanken kwamen niet voor. Het getal reclames bereikte het fabuleuze cijfer van 1. De schutter vond er een verzorgd „heim" en de autoriteit een gezellig-nationaal milieu. De heer X., die belast was geweest met het weer, had zich „summa cum laude" gekweten van zijn ondanbare taak. Immers, er heerschte een distillatie van lentezon, duinzand en voorjaarslucht; deze vertoende wel is waar dikwerf 'n blauw kleurvlak, groot genoeg voor een matrozenbroek, maar „men" was tevreden. 'n Enkele dagbui maakte het mulle duinzand stofvrij en de dagelijkse zeewinden veegden dan de zandvallei weer droog. En wat wil men ten slotte meer?

Dat zeer gezonde en hoogelijk gewaardeerde schiet-reservoir nam van 20—23 Mei ongeveer 2200 officieren, koningschutters, scherpschutters, schutters 1e en 2e klasse op, die elk der vier dagen met een maximum van snelheid door het wedstrijd-bureau en de baangriffiers met behulp van een vernuftig uitgedacht inelkaar-grijpend schietkaarten-systeem, in actie werden gebracht. En er werd met verfijnd fanatisme geschoten: rozen en afzwaaiers, mee- en tegenvallers.

'n Deskundige criticus.

Op één der vier schietdagen verscheen plotseling de eerste landsautoriteit met den ballistische blik, de Directeur van de Normaal Schietschool, de luit. Kolonel v.d. Gen. Staf, R. J. Hoffmann. Deze bekeek de schutters en niet de schijven en voorspelde, als 'n weerprofeet bij een natuurverschijnsel, hoe 't schot was afgekomen. Zijn voorspelling, die bijna altijd uitkwam, beruiste echter niet op „veine" maar op routine en ervaring. Wij verzochten hem zijn raadgevingen eens in dit blad te publiceren, hetgeen zal geschieden. Uiterst dankbaar zullen hem alle instructeurs en schutters zijn. Mogen allen met zijn populaire en originele schiet-adviezen hun voordeel doen.¹⁾

't Proces-verbaal.

24 Mei maakte de wedstrijdcommissie 't proces-verbaal van dezen schietwedstrijd op. Twee wetenswaardige bijzonderheden hiervan worden onder de aandacht der lezers, zoowel deelnemers als niet-deelnemers aan dezen wedstrijd gebracht.

Primo: de groote nationale kracht, die uit de meer dan 30 getypte bijlagen van dit proces-verbaal spreekt en die wij ook tijdens den wedstrijd herhaaldelijk onderkennen. Deze bijlagen bevatten o.a. de namen en de adressen der winnaars in alle klassen en soorten en het viel ons op, dat per getypte bladzijde géén twee plaatsnamen hetzelfde klonken.

Schier alle dorpen en steden tusschen Stads-kanaal en Cadzand, den Helder en Vaals stonden er getypt. Alle gemeenten in den lande, evengoed uit Centraal-Holland als van de Nederlandsche zelfkant, hadden hun schietafgevaardigden naar Waalsdorp gezonden. Men kon dat ook tijdens deze vier schietdagen hooren: alle Nederlandsche tongvallen met hun sappig karakteristiek, evenzeer 't geestdriftig-gezongen Friesch en Limburgsch als de dialecten der rivieroeveren en duinstrooken, der heilanden en kleipolders, der gehuchten bij dijken en heuvels, vennen en zandverstuivingen.

't Deed deugd: die *saamhoorigheid* van onzen

¹⁾ De Overste Hoffmann zal 4 artikelen in dit blad publiceren, getiteld: Hulde (I), Met een glimlach (II), Onbewogen (III) en Geef onderwijs (IV). Instructeurs en schutters worden dringend verzocht deze artikelen met aandacht te lezen en de wenken die erin gegeven worden, nauwkeurig op te volgen.

B.V.L. aldus gemanifesteerd te zien in dezen roerigen en volks-ontwrichten tijd, waarin men ernstiger en eerlijker moest denken: aan datgene, wat ons, Nederlanders, *bindt*, en veel, veel minder aan datgene, wat ons, Nederlanders, *scheidt!*

Secundo: vermeldt het proces-verbaal slechts 2 opmerkingen, wederom een bewijs, hóé punctueel het schiet-uurwerk gelopen heeft. Een opmerking is van minder belang en slaat alleen op de organisatie van toekomstige schietwedstrijden in grooten stijl. Zij luidt: „De korpsreserve (maximum 7 schutters) is, vooral voor de groote verbanden, te gering gebleken."

De andere opmerking zal van ingrijpend belang blijken te zijn: zij behelst 't volgende: „De schietwedstrijden der koningschutters geven ons aanleiding te vermelden, dat het gehalte der schietvaardigheid dezer klasse niet in overeenstemming is met de eischen, welke voor koningschutters gesteld zijn. De commissie stelt voor aan de permanente schietcommissie deze aangelegenheid opnieuw onder de oogen te laten zien en zoo noodig nieuwe aanwijzingen te laten geven, opdat de koningschutters voldoen aan hun naam."

M.a.w. de koningschutters beantwoorden niet allen aan de hooggespannen verwachtingen. Zij dienen schiet-phenomenen te zijn.

De inrichting dezer schietklasse dient dus grondig gereorganiseerd te worden, iets wat ingewijden reeds geruimen tijd zagen aankomen.

Officieel-den Haag.

De belangstelling van officieel-den Haag kwam meer dan op den landstormdag tot haar recht, d.w.z. tot den „man". Op Houtrust marcheerde de B.V.L. voorbij officieel-den Haag. Op Waalsdorp kwam officieel-den Haag naast den schutter staan. Dit werd dan ook bijzonderlijk gewaardeerd!

Z.K.H. de Prins der Nederlanden, ministers en generaals, kamerleden en hoofdbestuurleden van nationale en militaire vereenigingen, talrijke beroepsofficieren van alle wapens, kwamen „kijken" en waagden wel eens een legerpistool-serie van 6 schoten. Weer viel ons op, wat men buiten den Haag zelfs nu nog wel eens anders hoort en ziet, dat leger en landstorm elkaar hebben „gevonden" in den goeden zin des woords. In 't kleurrijke en musicale Waalsdorpsche schietkamp, met zijn heldere tenten en talrijke vlaggen en wimpels, kwam dat herhaaldelijk tot uiting. Maar ook daarna. Waalsdorp móést het gesprek van den dag worden. Toen wij eenige dagen later in de antichambre van een der Ministers den B.V.L. hoorden „aansnijden", viel ons het gezegde van een der meest-vooraanstaande hoofdoorficiëren op: „Het is toch uitstekend, dat de Regeering de beschikking heeft over 60.000 gesorteerde en betrouwbare verlofgangers!"

Inderdaad! De volle beschikking, met hart en ziel, en zoolang „als 't moet!" Maastricht, Mei 1930. GRAAFLAND.

I. HULDE.

(Door den Directeur N.S.S.)

Het was op de pracht-Greupbanen van de Haagsche Burgerwacht, dat ik meer van nabij kennis maakte met den B.V.L. en wel op een gebied, dat me na ter harte gaat.

Jawel Mijnheer, U is aangesloten met den Directeur van de Normaal Schietschool in den Haag.

Maar laat ik U eerst eens vragen: hoe vond U dat terrein; om van te water-tanden, nietwaar? Men behoeft niet veel kijken op schietterreinen te hebben om zich daarover een oordeel te vormen. Zóó'n inrichting is eenig in Nederland en ik twijfel er niet aan of ge zult het Bestuur van de Haagsche Burgerwacht dankbaar de hand hebben geschud, dat het U een eerste-klasse schietterrein kon aanbieden voor Uw wel-geslaagde wedstrijden.

En als ge Uw aandacht niet te veel gespannen hebt op de schijven, de serie-kaarten en de prijzen, dan zult ge ongetwijfeld hebben kunnen waarnemen in welk schoon stukje vaderlandsche natuur ge vertoefd hebt.

Maar laat ik dadelijk erbij voegen, al het goede, dat ik hier opnoemde, was ruimschoots aan U besteed. Wat heerschte er een bewonderenswaardig enthousiasme onder U! Hulde! Dat kan geen enkel goed vaderlander onbewogen laten. En ik moet erkennen, ik geraakte er zelf ook van onder den indruk.

En zoo komt men van het een op het ander; toen eenmaal mijn belangstelling was gaande gemaakt, kon ik den lust niet weerstaan om ook mijn nieuwsgierigheid te bevredigen. Ik was er nl. benieuwd

Mr. H. VERKOUTEREN †

Op 4 Juni is te Amsterdam in den ouderdom van 74 jaren, na een langdurige ziekte, overleden mr. H. Verkouteren, lid der Eerste Kamer en voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam".

Een zeer geziene persoonlijkheid was mr. Verkouteren in de hoofdstad, waar hij als advocaat en procureur een drukke praktijk uitoefende.

Op allerlei gebied van het openbare leven heeft hij zich bewogen en belangrijk werk verricht. Dit blijkt ook wel uit het groote aantal bestuursfuncties dat hij vervulde en dat een beeld geeft van zijn groote werkkraft. Hij was lid van het hoofdbestuur der Christel.-Historische Unie, voorzitter van het centraal bestuur der Chr. Hist. Kiesvereniging te Amsterdam, bestuurder van de Tuchtunie, van den Volksbond tegen Drankmisbruik, de Spaarbank voor de Stad Amsterdam, de Openbare Leeszaal te Amsterdam, secretaris van het College van Regenten over gevangenen te Amsterdam, lid der commissie van Toezicht op Lager Onder-

wijs, ondervoorzitter van den Raad van Arbeid, voorzitter van het gewestelijk comité voor den Vrijwilligen Landstorm en van de vereeniging „Volksweerbaarheid".

Zijn vele verdiensten werden indertijd openlijk geëerd door zijn benoeming tot ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Mr. Verkouteren was een man van groote gaven, een man van stijl en principieele levenshouding. Een man van veel omvattende kennis en goed historisch inzicht. Een Nederlander in merg en been, met een groote liefde voor het Oranjenhuis en voor zijn volk.

In onze Landstorm-beweging, ja ook in de harten van duizenden Vrijwilligers heeft Mr. Verkouteren een voorname plaats ingenomen.

Thans is de kleine „groote" man, zoals wij hem eenmaal hoorden betitelen heengegaan. Waarlijk, Mr. Verkouteren mocht klein van gestalte zijn, in geestkracht en moed zijner nationale overtuiging was hij groot.

Wij eeren dankbaar zijn nagedachtenis.

methode van den B.V.L., nog veel verbeterd kan worden en . . . daar wilde ik het juist over hebben.

Maar de telefoon-juffrouw wordt ongeduldig en ik wil U gaarne bij een andere gelegenheid daarover opbellen.

Nietemin, nogmaals hulde aan den B.V.L.!

R. HOFFMANN.

COMMANDO VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „DE IJssel" EN „VOLLENHOVE".

De Reserve-Majoor P. A. J. van Tienhoven, van het 15de Regiment Infanterie, is door den Minister van Defensie bestemd voor de functie van aangewezen Commandant voor het Vrijwillige Landstormkorps „De IJssel", dat met het Verband „Vollenhove" wordt samengevoegd.

VEREENIGING „VOLKSWEERBAARHEID".

Op 6 Juni j.l. vierde bovengenoemde vereeniging haar 30-jarig bestaan.

Des middags had de algemeene vergadering plaats, waarna des avonds in het Restaurant De Twee Steden te 's-Gravenhage de feestelijke herdenking plaats vond.

Op dezen feestavond, welke door Z.K.H. den Prins werd bijgewoond, hebben het woord gevoerd de Minister van Defensie Mr. Dr. L. N. Deckers, de Burgemeester van 's-Gravenhage Mr. J. A. N. Patijn en Dr. J. Th. de Visser, Oud-Minister van Onderwijs, Kunst en Wetenschappen.

Tevens werd de Instructiefilm voor het Nederlandsche leger vertoond, terwijl de avond werd opgeluisterd door muziek van De Oude Jagerband.

Het was in alle opzichten een zeer geslaagd herdenkingsfeest.

MEDEDELING.

Stukken voor de redactie mogen slechts aan één zijde beschreven zijn.

Of ik de methode van schieten bij den B.V.L. bewonder? Nu, als U het goed vindt, wil ik dit (terwille van de goede zaak) liever in het midden laten. Doch ik hoop, dat U de verzekering wilt aanvaarden, dat, in het kader van de schiet-

NATIONALE SCHIETWEDSTRIJD 1930 VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

De Koninklijke Militaire Kapel speelt het Wilhelmus.

Leve de Koningin! Leve de Prins! Leve de Prinses! Leve Duymaer van Twist!

Overzicht van de K.S.O.banen.

Bij den korpswedstrijd.

Zijne Excellentie Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck tusschen de Officieren van het Landstormkorps „Limburgsche Jagers“.

De deelnemers van het Verband „Groningen“.

De Commissie van ontvangst.

Z. K. H. de Prins wordt begroet door de Indische Regenten.

Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers en Mr. L. W. Baron de Vos van Steenwijk, Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Bezoek aan de prijzencent.

„Klein maar Dapper” hield zich dapper.

De Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie en de Gewestelijke Landstormcommissie te midden van de „jongens uit de Meijerij”.

Luitenant-Generaal Seijffardt, Chef van den Generalen Staf en Generaal-Majoor Pfeiffer bezoeken den wedstrijd.

Groep van Autoriteiten.

Uitreiking der dagprijzen.

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

**VAANDELS - VLAGGEN
BEKERS - MEDAILLES**

Vervaardiger der Regimentsvaandels

dus

**NEDERLANDS
BESTE ADRES****VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS
„VAARTUIGENDIENST”**

TROEPENVERVOER TE WATER.

De op 9 Juli te houden oefening in het vervoer van troepen te water, die onder bevel zal staan van luitenant-kolonel H. de Jongh, commandant van het regiment jagers, waaraan een detachement van het vrijwillig landstormkorps vaartuigendienst zal deelnemen, zal plaats hebben door een ongeveer op oorlogssterkte gebracht bataljon, gevormd uit de onder de wapenen zijnde dienstplichtigen der regimenten grenadiers en jagers en van het 4e regiment infanterie uit Leiden, een oorlogssterk eskadron van het 3e halfregiment huzaren uit 's-Gravenhage, aangevuld door personeel van het 2e halfregiment huzaren uit Breda en een batterij veldartillerie uit 's-Gravenhage en Leiden. Na te Rotterdam te zijn

ingeladen zal dien dag te Schiedam aan de Merwedehaven worden uitgeladen, waartoe door een detachement van het korps pontonniers en torpedisten uit Dordrecht te voren drie drijvende aanlegsteigers zullen worden gelegd. Na afloop van de oefening wordt de infanterie op auto's naar het garnizoen teruggebracht.

VEENHUIZEN—NORG.

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan der afdeling Veenhuizen-Norg van den B.V.L. hield genoemde afd. op 10 Maart jl. een gezelligen avond in het Hotel Karsten te Norg. Om 8 uur werd de bijeenkomst geopend door den voorzitter

der plaatselijke commissie, den heer A. I. Reinders. Hij riep de aanwezigen een hartelijk welkom toe en schetste in een mooie rede de groei en bloei der afdeling.

Af en toe gaven de muziekvereniging te Norg en de Christ. Zangvereniging te Veenhuizen enkele nummers ten beste, die veel bijval oogstten. Verder hield onze eminente propagandist, de heer de Bruijn uit Kampen, een pakkende rede.

Jammer, dat door het defect geraken van het filmtoestel, de landdag-film niet kon worden vertoond. Een volgenden keer echter hopen wij deze schade in te halen.

't Was reeds ver over het middernachtelijk uur toen deze gezellige samenkomst door den voorzitter gesloten werd.

LANDDAG TE ASSEN.

Wij vernemen, dat de Landdag te Assen zal worden gehouden in het begin van de maand September.

GEVONDEN VOORWERPEN.

Op den Nationalen Schietwedstrijd te Waalsdorp is gevonden een wandelstok-parapluie en een sigarenkoker.

Inlichtingen te bekomen aan het bureau van het blad.

N.V. Stoom Chocolade- en Cacaofabr. „Kwatta”, Breda eenige dozen bonbons.

den Heer A. M. van Tilburg, Rijwielfab. te 's-Gravenh. een rijwielslot.

den Heer H. J. F. Matveld, Boek- en papierhandel te

's-Gravenhage..... een zakportefeuille en twee vulpotlooden.

Machine-, Rij wiel- en Automobielfabriek „Simplex” te

Amsterdam ..... een lederen doos voor reserve autoband.

Firma Peek en Cloppenburg, Kleedingmagazijnen,

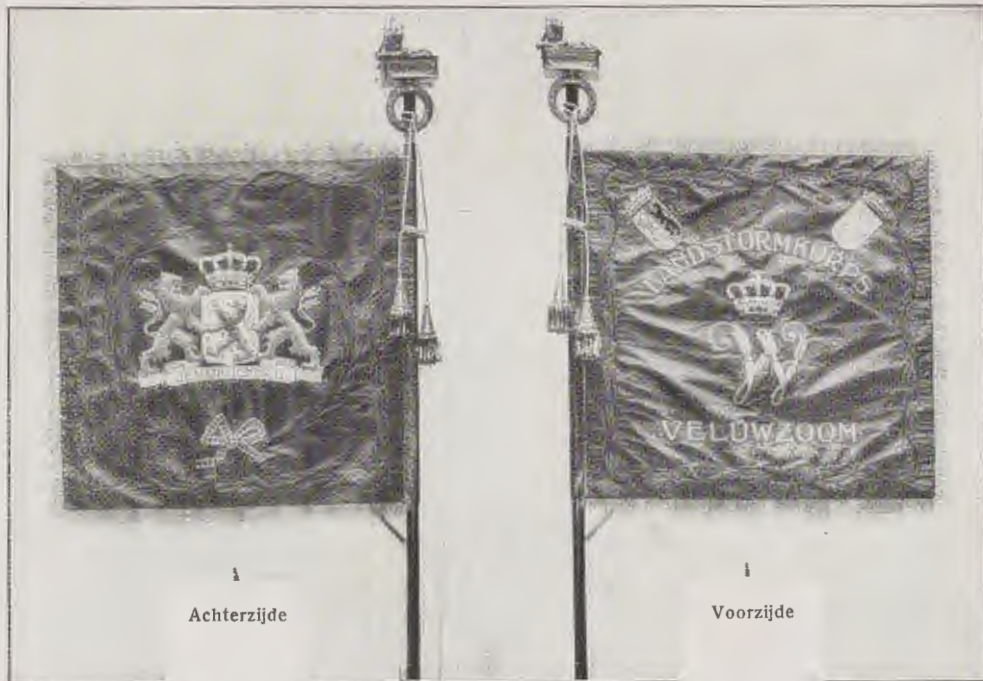
hoofdkantoor te 's-Gravenhage ..... een bon ter waarde van f 100,—, te besteden in een der magazijnen van genoemde firma.

AANGEBODEN PRIJZEN.

Met groote erkentelijkheid maken wij melding van de medailles, gebruiks- en kunstvoorwerpen, welke voor den Nationalen Schietwedstrijd werden aangeboden.

Medailles werden ontvangen van: H.M. de Koningin, H.M. de Koningin—Moeder, Z.K.H. den Prins der Nederlanden, H.K.H. Prinses Juliana, Z.E. den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Z.E. den Minister van Defensie, Luitenant-Generaal E. F. Insinger, Commandant van het Veldleger, Gouverneur der Residentie, Luitenant-Generaal H. A. Seyffardt, Chef van den Generalen Staf, Luitenant-Generaal b. d. Ph. W. Weber, Commandant der Haagsche Burgerwacht, Generaal-Majoor b. d. L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, de Commissarissen der Koningin in de Provinciën Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel en Limburg, alsmede van de Nationale Vereeniging „Ons Leger”. Voorts van:

- Res. Luitenant-Generaal J. H. Borel, Insp. v/d. Vrijw. Landstorm ..... een zilveren sigarettenkoker
- den Heer O. Tanger, Gen. Vertegenw. AGFA-Fototoestellen te Arnhem ..... een AGFA-Fototoestel.
- N.V. Eerste Nederl. Rijwielen en Machinefabriek v/h. H. Burgers te Deventer ..... een Burgers-rijwiel.
- N.V. Electr. Techn. en Opt. Handel Mij. v/h. Gebrs. P. H. Caminada ..... een Compas-Bezard.
- den Heer C. Hoyng te 's-Gravenhage. .... eenige gebruiks- en kunstvoorwerpen.
- de Drukkerij Mouton & Co. te 's-Gravenhage ..... een reproductie in lijst.
- N.V. Mij. tot Expl. der Fabriek van 1e klasse Cacao en Chocolade Artikelen v/h. H. Ringers te Rotterdam, eenige dozen bonbons.
- N.V. Magazijn „De Bijenkorf” te 's-Gravenhage. .... eenige gebruiks- en kunstvoorwerpen.
- de Nederl. Rotogravure Maatschappij te Leiden ..... eenige reproducties.
- N.V. tot Expl. van Cacao en Chocoladefabriek Mij. A. Driessen te Rotterdam ..... eenige dozen bonbons.
- N.V. Atelier voor Edelsmeed- en Penningkunst v/h. Koninklijke Begeer te Voorschoten ..... een zilveren beker.
- N.V. Kristal-, Glas- en Aardewerkfabrieken „De Sphinx” te Maastricht. .... een theeservies.
- N.V. Plaatelbakkerij „Zuid-Holland” te Gouda ..... een collectie kunst-aardewerk
- N.V. Nederl. Seintoestellen Fabriek te Hilversum ..... twee postzegetui's en een notitieportefeuille.
- N.V. Luxe Stoommeubelfab. „Palumbus” te Culemborg een bloemtafeltje.

Het Korpsvaandel van het Vrijwillig Landstormkorps „de Veluwzoom”.

De uitvoering van dit vaandel is in overeenstemming gebracht met de eischen welke aan z.g. „Koninklijk erkende” vaandels worden gesteld, teneinde te voorkomen, dat te eeniger tijd de verleening van de Koninklijke erkenning, — die het Korps zeer hoopt nog eens te mogen verkrijgen — zou afstuiten op een afwijkende uitvoering. Intusschen spreekt het vanzelf, dat tot zoolang het openbaar vertoonen van dit vaandel, indien daartoe aanleiding mocht bestaan, zal geschieden zonder medevoering van het Koninklijk Eereteeken, nl. den liggenden leeuw op den stok. In het algemeen verdient het aanbeveling op den stok van vaandels van Landstorm afdelingen geen leeuwen, ook geen „staande leeuwen” aan te brengen. Misverstand en vergissingen door militairen, die zooals bekend is verplicht zijn erbewijs te brengen voor legervandels, zijn dan vanzelf uitgesloten.

DE S.D.A.P. ZAL SAMEN MET HET N.V.V. HANDTEEKENINGEN VOOR EEN PETITIONNEMENT TEGEN „HET VLOOTPLAN” VAN MINISTER DECKERS GAAN VERZAMELEN.

De boer: „Ik ben erg benieuwd of jullie thans de menschen even hard bedotten zult als in 1923, toen het ging tegen „De Vlootwet”.

Onze lezers zullen nog wel niet vergeten zijn, de onwaardige actie tegen het ontwerp vlootwet 1923, waarin een vlootplan werd voorgesteld, dat, over 12 achtereenvolgende jaren verdeeld, de Nederlandsche en de Indische begrooting samen 300 miljoen zou kosten.

Bij de pers-campagne en het petitionnement, toen door de socialisten ingezet, werd de voorstelling gewekt, alsof de 300 miljoen een uitgaaf ineens was op de Nederlandsche begrooting.

Deze voorstelling van zaken, gecombineerd met de demagogische stelling, dat de bezuiniging op den staatsdienst en op de salarissen enz., moest dienen, om die 300 miljoen bijeen te krijgen, heeft er duizenden en duizenden in doen vliegen.

Een tegenpropaganda, die de eenvoudige waarheid inhield, kwam te laat, waardoor de soci's een groot succes konden boeken.

JONGENS EN MEISJES.

Natuurlijk bennen jullie allemaal weer even nieuwsgierig, of je dezen keer een prijs gewonnen hebt. Kijkt dan dit lijstje maar na:

PRIJSWINNERS.

- Gerrit v. Driel Oud-Beijerland.
Lena v. Bergen Boskoop.
Koenraad Horden Ottoland.
Evertje M. Horden Ottoland.
Corns. Jelgerhuis Minnertsga.
Nellie Macco Den Haag.
Trijntje Postma Kollum.
Steven P. Wegman Vlaardingen.
Jan Nauta Akkrum.
Chr. Bouwhuis Heemse.

Eerst nog iets over de vorige opgaven. R. Zwijnoeder = onderwijzer. K. Bardobroek = broodbakker, enz. Jammer, dat in dit laatste woord een drukfout geslopen is.

Is 't weer mis? Wel, wat jammer! Ach ja! zoo gaat het: niet ieder kan een prijs krijgen. Vraag 't maar eens aan je vader of broer, wanneer ze deelnemen aan de schietwedstrijden van den Landstorm. Er zijn geluksvogels en ongeluksvogels. Nu, voor deze laatste groep heb ik een troostprijs. Die mogen allemaal in de a.s. zomervacantie een week gaan loogeren bij Jan de Lapper. (Zie het versje, dat

volgt). Je zult het daar fijn hebben bij Grietje, z'n vrouw, die zulke heerlijke pannenkoeken kan bakken.

Het adres is: Jan de Lapper, Pannekoeksteeg No. 11 te NERGENSHUIZEN.

Groep A. (Beneden de 10 jaar.) Hoe heet ik?

Mijn naam bestaat uit tien letters. 1, 2, 3, 4, 5 is een lastig insect. 7, 8, 9, 10 is een inwendig lichaamsdeel. 2, 3, 4, 5, 6, 7 is een groot kwaad. 4, 5 is een landbouwwerktuig. 8, 9, 10 is een onderdaan en buurman van de Engelschen. 5, 8, 9, 10 is een roofvogel. 1, 2, 8, 9, 10 is een struik, waar de jongens graag een tak afsnijden. 7, 6, 5, 4, 10 is een nikker.

Ik ben een man, die meest uit de hoogte op de menschen nederziet; zeg, Landstormers-kinderen! Ken je me niet?

Groep B. (Boven de 10 jaar.) Elk op z'n plaats!

De baby op den kansel. De vogel in den armstoel.

- De pastoor op de schelp.
De spin voor de klas.
De bij in de val.
De pikbroek in het web.
De leidekker in de sloep.
De muis aan den hemel.
De oester op den toren.
De ster in den korf.
De meester in het nest.
De grijsaard in het loophek.
De bril in de scheede.
De roos in de sloot.
De kikvorsch op den neus.
De sabel in de vaas.
De kogel in de vliet.
De kip in het tapijt.
De chauffeur in de kano.
De bladwijzer in de auto.
Het kroos in den kabel.
De mot in de ren.
De neger in het boek.
De kink in de huls.

DE KOEKEPAN.

Jan smeeft z'n spanriem fluks ter zijde. Hij gichelde als een kind zoo blijde: „Hoe zoet is toch na 't werk de rust! Zeg Grietje! raad eens, wat ik lust!”

„Och Jan! hoe zou ik dat toch raden? Een pot met soep? Een carbonade? Een leverworst? Gebakken spek? Heusch! 'k weet het niet, o lekkerbek!”

„Ja vrouwtje! gissen doet meest missen; Ik hoor zoo graag een pannekoek sissen!” „O Janneman, je vraagt niet veel: 'k Heb volop olie, en ook meel!”

Het deeg was in een wip beslagen; „'k Zal buurvrouws koekepan eens vragen: De mijn' is heelemaal doorgebrand!” Sprak Griet, geweldig bij de hand.

„Wel ja!” was 't antwoord, „loop gauw henen; Ant zal je vast haar pan wel leenen; Belof z'een dikken pannekoek!” En Griet verdween al om den hoek.

Een schotel ('t leek haast d'Eiffeltoren!) Bracht Griet straks dampende naar voren; Het echtpaar schoof vol geestdrift bij: Het werd een vette smulpartij.

„Hier Jan! neem jij nou maar den leste!” „Och Griet! pak jij hem toch, m'n beste!” Griet sneed den pannekoek in twee, Als slot van 't vreedzaam, rijk diner.

Jan in z'n stoel ging heerlijk dommelen, Griet trok in 't achterhuis aan 't rommelen, Totdat zij, beurt'lings rood en bleek, Naar binnen stooft, totaal van streek.

„O Jan! wat moet ik toch beginnen? Daar schiet het me nou krek te binnen: „'k Had Ant een pannekoek beloofd!” En droevig boog zij 't schuldig hoofd.

„'k Durf haar de pan niet weer te brengen; Ze zegt secuur: „Wat valsche krenge! Ze leenen heel astant m'n spul Met mooie praatjes, maar — 't geeft nul!”

„Och Griet! zoo diep moet je 't niet zoeken! Je bakt voor haar twee pannekoeken, Als jij haar pan weer hebben moet; Dat vindt die zeursok vast wel goed!”

„Goed, Jan! nochtans met al jouw praten Kan 'k toch de pan hier moeilijk laten! Jij, vent! bent als een haas zoo vlug; Och, breng de pan haar 's gauw terug!”

„Ik met die pan de straat op loopen??? Zoo'n onzin moet je niet verkoopen!!!” Het ééne lokte 't andere woord, En . . . 't vredeshuiske was verstoord!

Het lappershuis kwam vol spektakel Door Jan's geschreeuw en Griets gekakel, Tot Jan een schrander voorstel vond, Dat snoeren zoo hun beider mond.

„Wie 't eerste t'avond of te morgen Gaat praten, moet de pan bezorgen Bij Antjebuurt!” zoo was 't accoord; Thans werd in huis geen kik gehoord.

Vriend Jan gluurde als een gramme tijger, En Griet stapte als een felle reiger; Zoo speelden zij hun stommetjesspel; 't Lief lappershuisken leek een hel.

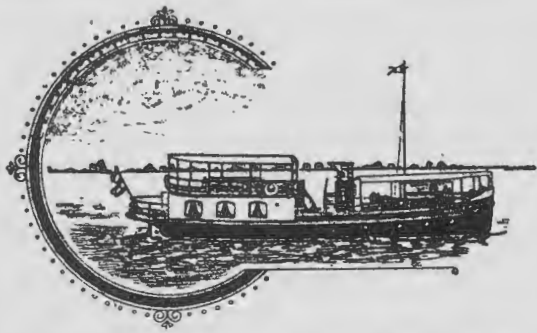
Geen etenstrek! slechts geeuwen, gapen! De nacht kroop heen, maar zonder slapen! Den anderen dag sprong Jan verrast, Vol zenuwdrukke naar de kast.

Hij trok de deuren driftig open, Greep lakens, hemden, kussensloopen, En smeeft z'als witte vogels rond, Die fladdrend vielen op den grond.

„O Jan! wat ga je nou beginnen?” Riep Griet, „je lijkt niet goed van zinnen!” Jan, snuitend in z'n geveldoek, Sprak schijnbaar grimmig: „Wat ik zoek?”

„O Griet! wees niet zoo opgewonden: Ik zoek jouw tong! 'k Heb z'al gevonden!” Jan lachte in zegepraal zich krom: „Jij brengt de koekepan weerom!”

OOM BERTUS.

NEDERL. STOOMSLEEDIENST
v.h. van P. SMIT Jr.
Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERES-
SANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT
PER HAVENDIENST „SPIDO”

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.)
dagelijksche diensten op het Vliegveld
Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag
gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten
— belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor
ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51666
ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
41529 J. Been
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 (Den Haag) 36945 C. M. Schaay

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIZEN**

**VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK**

HOTEL EN KOFFIEHUIS

Prinsegracht 120 — Den Haag
Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies.
Goede en billijke consumptie
en zeer smakelijk middageten.

Gemakkelijk te bereiken met de
tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg Hoogstraat
Jonkerfransstr. v. d. Takstraat

NET PERSOON

R.K., Lid B.V.L., 25 jaar oud, door mi-
litairen dienst buiten betrekking geraakt,
5 jaar administratief en 3 jaar als rei-
ziger werkzaam geweest,

zoekt vaste positie

(Rijk, Gemeente of ander). Brieven
onder letter G.K., Bureau van dit blad.

Leden van den B. V. L.

Koopt en laat uw Rijwiel
vakkundig repareren bij
het lid **H. A. Michel**,
Veritasweg 13, OOSTERBEEK.
P.S. Leden v. d. B. V. L. 10% korting

TE KOOP:

Een pracht Buks.

Grootte en zwaarte gelijk aan
dienstgeweer model 95. Gekost
hebbende f 80,—. Nu te koop
voor f 60,—. Draagt zuiver. Te
bevragen bij J. SCHENKEL Mz.,
's-Gravenweg 51, Capelle a/d.
IJssel.

In't drukke ver-
keer veilig op

FONGERS

K. TIKTAK'S

THEE KOFFIE

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Waarheen met de Vacantie?

Bezienswaardigheden: Romein-
sche Catacomben, Gemeente-
grot, Steenkolenmijn, Open-
lucht-theater, Uitzichttoren, Ruïne, Rotspark, Kluis
op den Schaesberg. Uitgangspunt voor autotochten

**VALKENBURG (L.)
EN OMSTREKEN**

door Zuid-Limburg, de Mijn-
streek, Ardennen met Spa,
Remouchamps, Luik (Wereld-
tentoonstelling 1930), Eiffel, Rijnstreek, enz. enz.
Talrijke hotels en pensions met alle moderne comfort.

Bezoekt de natuurrijke

Daelhemerberg met Model-Steenkolen-
mijn. De grootste wetenschappelijke bezienswaar-
digheid van Valkenburg (L.).

Hotel Arnold Vossen Familiehotel van
1^{den} 1sten rang.
Telefoon Int. No. 6. Telegram-Adres: „Hotel Vossen”.
Aanbevelend,
Mevr. de Wed. ARNOLD VOSSEN.

Hôtel de l'Empereur (Bonds-Hotel).
1^e rangs Familiehotel van bekende reputatie. Alle
kamers voorzien van stroomend koud en warm
water. Autogarage. Telefoon 13.

Voor inlichtingen omtrent adverteeren
in deze rubriek gelieve u zich te wenden
tot de Administratie van dit blad.

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLUKE = BEGEER
VOORSCHOTEN

Pracht collectie
**Oude Wapens,
Krissen, Ruit-
pistolen enz.
TE KOOP**

Brieven onder letter B bureau Landstormblad

**Waarom zou ons blad geen
honderdduizend
abonné's kunnen hebben
?
Werkt er aan mede!**

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

PROCES-VERBAAL

van den op 20, 21, 22 en 23 Mei 1930 te 's-Gravenhage gehouden Nationalen Schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

UITSLAG PISTOOL M. 1925 WEDSTRIJD OFFICIEREN.
(Beschikbaar 39 prijzen : kunstvoorwerpen.)

1. Res. 1 ^e Luit. C. Borstlap	Delft	72 p.
2. " " H. S. J. Kamevaar	Arnhem	71 "
3. Res. 2 ^e " J. Loggers	Velp	71 "
4. Res. Kapt. v. Sp. D. P. J. Erkens	Nijmegen	70 "
5. Res. 1 ^e Luit. N. J. v. d. Wal	Assen	70 "
6. Res. 1 ^e " A. G. H. Nurks	Rotterdam	70 "
7. Res. 2 ^e " J. J. Vonk	den Helder	70 "
8. Res. 1 ^e " M. H. P. J. Kessels	Tilburg	70 "
9. Res. 1 ^e " P. Prins	Hallum	69 "
10. Res. 2 ^e " G. R. Visser	Leeuwarden	69 "
11. Res. Kapt. W. H. Buckert	's-Gravenhage	69 "
12. Res. 2 ^e Luit. A. G. v. d. Wal	Zwolle	69 "
13. Res. 2 ^e " A. J. Pezie	Almelo	69 "
14. Res. 1 ^e " M. L. van Nispen	Heemstede	69 "
15. Res. 1 ^e " N. M. G. Becking	Doesburg	69 "
16. Res. Maj. A. A. van Heerde	Groningen	69 "
17. Res. 1 ^e Luit. A. Commissaris	Rucphen	69 "
18. Res. Luit. Kol. W. van Ingen Schouten	Arnhem	69 "
19. Kapt. F. Dieleman	Arnhem	68 "
20. Res. Kapt. L. J. Prins	Groningen	68 "
21. " 1 ^e Luit. H. Staring	Alkmaar	68 "
22. Kapt. C. Eldermans	Haarlem	68 "
23. Res. 1 ^e Luit. P. H. H. Peters	Losser	68 "
24. Res. 1 ^e Luit. R. Spoelstra	Utrecht	68 "
25. Res. Kapt. P. Asselbergs	Bergen op Zoom	68 "
26. Res. Kapt. W. Rigter	Lochem	67 "
27. Res. 2 ^e Luit. Th. S. J. Hooy	Haarlem	67 "
28. Res. 1 ^e " C. G. Aafjes	Delft	67 "
29. Res. 1 ^e " G. H. van Basten Batenburg	Tegelen	67 "
30. Res. 2 ^e " Th. J. Rijkers	Ermelo	67 "
31. " " J. H. v. d. Veen	's-Gravenhage	67 "
32. Res. 2 ^e Luit. L. J. Liezenberg	Haarlem	67 "
33. Res. 1 ^e " J. v. d. Wal	Hellevoetsluis	67 "
34. Res. 1 ^e " G. Bramer	Zwolle	67 "
35. Res. Kapt. H. W. J. J. v. Deventer	's-Gravenhage	67 "
36. Res. Kapt. J. A. J. Jansen	Zwijndrecht	66 "
37. Res. Kapt. J. Eggen	Diepenveen	66 "
38. Res. Kapt. A. N. M. de Bruijne	Nijmegen	66 "
39. Res. 1 ^e Luit. J. Dekker	Lisse	66 "

UITSLAG PERSONEELE BAAN GEWEER M. 95. Koningschutters.

(beschikbaar 43 prijzen : kunstvoorwerpen)

1. A. de Mynck	Borsele	96 p.
2. C. S. Pisuisse	Lutten a/d. Dedemsvaart	96 "
3. P. H. Stals	Stramproy	96 "
4. J. Verhoog	Nijkerk	96 "
5. Ph. Petrie	Amsterdam	95 "
6. P. Karelse	Borsele	95 "
7. G. Top	Putten	95 "
8. J. Dijkkerk	Ruinerwold	95 "
9. J. W. v. d. Brink	Barneveld	95 "
10. W. van Leusen	Zwolle	95 "
11. H. Lunenburg	Bathmen	95 "
12. J. van den Ende	Borsele	94 "
13. G. J. Groeneveld	Dordrecht	94 "
14. J. Vermeer	Loosduinen	94 "
15. A. Vierhoven	Havelte	94 "
16. P. J. Basten	Lottum	94 "
17. J. Knotters	Dalfsen	94 "
18. M. P. M. Frijling	Bathmen	94 "
19. S. de Roo	Vrouwenpolder	94 "
20. J. Grondstra	Leeuwarden	94 "
21. J. D. v. Mastbergen	Beek b. Nijmegen	94 "
22. D. J. van Rijn	Haarlem	93 "
23. P. Kemperman	Diepenveen	93 "
24. F. G. Soeters	Bathmen	93 "
25. W. Pater	Barneveld	93 "
26. H. Louwes	Bathmen	93 "
27. J. van Kints	Langeraar	93 "
28. G. J. Meulenbelt	Almelo	92 "
29. J. Vaartjes	Vroomshoop	92 "
30. H. C. A. Kietvits	Texel	92 "
31. W. A. Thomasson Jr	Enschede	92 "
32. G. H. Wagteveld	Wijhe	92 "
33. C. v. Wijngaarden	Wanneperveen	92 "
34. L. Schipper	Ruinerwold	92 "
35. J. M. Ellenbroek	Deventer	92 "
36. H. Welvaarts	Oirschot	92 "
37. F. B. Pfeiffer	Nijverdal	92 "
38. A. G. Mohr	Ouderk. a/d IJssel	91 "
39. E. Zandbergen	Voorthuizen	91 "
40. J. Krabbenbos	Hengelo (O)	91 "
41. G. Melio	Baarland	91 "
42. G. J. Janssen	Heeten	91 "
43. B. A. in 't Veld	Hengelo (O)	91 "

UITSLAG KORPSWEDSTRIJDEN. Scherpshuttersklasse.

(Beschikbaar 17 prijzen : kunstvoorwerpen)

1. Veluwe	228 p.
2. Twente	225 "
3. de Meijerij	223 "
4. West-Brabant	222 "
5. Zeeland	222 "
6. Alkmaar	221 "
7. Veluwe	221 "
8. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	220 "
9. Gouda	220 "
10. Drenthe	219 "
11. Zeeland	218 "
12. Rotterdam	218 "
13. Kennemerland	217 "
14. Zuid-Holland: West	217 "
15. Zuid-Holland: West	216 "
16. West-Brabant	216 "
17. Gouda	215 "

Schutters 1e Klasse.

(beschikbaar 34 prijzen : kunstvoorwerpen)

1. West-Brabant	229 p.
2. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	227 "
3. Veluwe	222 "
4. de IJssel	221 "
5. Limburg	218 "
6. de Meijerij	217 "
7. West-Brabant	217 "
8. de Meijerij	216 "
9. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	215 "
10. Twente	215 "
11. Veluwe	214 "
12. Zuid-Holland: West	213 "
13. Zuid-Holland: West	212 "
14. Zeeland	212 "
15. Veluwe	211 "
16. Drenthe	210 "
17. Monden der Maas	209 "
18. Kennemerland	208 "
19. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	208 "
20. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	208 "
21. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	207 "
22. Zuid-Holland: West	207 "
23. de Meijerij	206 "
24. Twente	205 "
25. de IJssel	204 "
26. Monden der Maas	203 "
27. Friesland	203 "
28. Limburg	202 "
29. Limburg	201 "
30. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	201 "
31. de IJssel	201 "
32. Stelling van Amsterdam	201 "
33. Zuid-Holland: West	200 "
34. Groningen	200 "

Schutters 2e Klasse.

(beschikbaar 17 prijzen : kunstvoorwerpen)

1. de IJssel	214 p.
2. Monden der Maas	206 "
3. Zeeland	204 "
4. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	204 "
5. Zeeland	200 "
6. Nieuwe Hollandsche Waterlinie	200 "
7. de Meijerij	199 "
8. Zuid-Holland: West	198 "
9. Veluwe	198 "
10. Alkmaar	196 "
11. Twente	196 "
12. de Veluwzoom	196 "
13. de IJssel	195 "
14. Zuid-Holland: West	195 "
15. West-Brabant	193 "
16. West-Brabant	192 "
17. Alkmaar	191 "

Gemiddelde per Verband voor de Scherpshuttersklasse.

	Punten.
Veluwe	224
Gouda	217 (217,50)
West-Brabant	217 (217,33)
Zeeland	210 (210,80)
de Meijerij	210 (210,77)
Rotterdam	207
Drenthe	205
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	204
Zuid-Holland: West	202

Kennemerland	194 (194,50)
Dordrecht	194
Alkmaar	193 (193,80)
Limburg	193 (193,37)
Stelling van Amsterdam	191
de Veluwzoom	190
Twente	188
Groningen	186
de IJssel	185
Monden der Maas	182
Friesland	181
Vollenhove	180

Gemiddelde per Verband voor de Klasse Schutters 1e Kl.

	Punten.
Veluwe	204
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	203
Monden der Maas	197
Rotterdam	193 1)
Vollenhove	193 2)
Zeeland	192
Zuid-Holland: West	191
Twente	188
de IJssel	187
Dordrecht	184
Limburg	183
de Veluwzoom	181 (181,25)
West-Brabant	181
Groningen	177
de Meijerij	176
Kennemerland	174 (174,50)

Stelling van Amsterdam	174 (174,22)
Drenthe	171
Friesland	169
Gouda	167
Alkmaar	164

1) Rotterdam, Korpseries: 187, 194, 198.
2) Vollenhove, Korpseries: 187, 194, 195, 196.

Gemiddelde per Verband voor de Klasse Schutters 2e Kl.

	Punten.
Monden der Maas	206
Zeeland	198
de IJssel	196
Zuid-Holland: West	192
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	185
de Veluwzoom	182
West-Brabant	178
Stelling van Amsterdam	177
Alkmaar	177
Veluwe	173 (173,50)
de Meijerij	173 (173,33)
Twente	171
Dordrecht	169
Drenthe	167 (167,50)
Vollenhove	167
Friesland	163
Limburg	160 (160,20)
Rotterdam	160
Kennemerland	155
Groningen	151
Gouda	140

VERBANDSPRIJZEN.

Medailles.

Korpswedstrijden.

SCHERPSSHUTTERS:

- 1e prijs: *Veluwe*, groote zilveren medaille, beschikbaar gesteld door H. M. de Koningin.
2e prijs: *Gouda*, groote zilveren medaille, beschikbaar gesteld door H. M. de Koningin-Moeder.
3e prijs: *West-Brabant*, groote zilveren medaille, beschikbaar gesteld door Z. K. H. den Prins der Nederlanden.
4e prijs: *Zeeland*, groote zilveren medaille, beschikbaar gesteld door H. K. H. Prinses Juliana.

SCHUTTERS 1e KLASSE:

- 1e prijs: *Veluwe*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Gelderland.
2e prijs: *Nieuw Hollandsche Waterlinie*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Utrecht.
3e prijs: *Monden der Maas*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Noordholland.
4e prijs: *Rotterdam*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg.

SCHUTTERS 2e KLASSE:

- 1e prijs: *Monden der Maas*, verguld zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Friesland.
2e prijs: *Zeeland*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Zeeland.
3e prijs: *IJssel*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Overijssel.
4e prijs: *Zuid-Holland: West*, zilveren medaille, beschikbaar gesteld door den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Zuidholland.

N.B. De berekening voor de toekenning van de Verbandsprijsen is geschied naar het gemiddelde, door de gezamenlijke vijftallen van elk Landstormkorps of -Verband behaald.

EXTRA-PRIJZEN.

Koningschutters.

- 1e prijs A. de Mynck Borsele Medaille aangeboden door Z. E. den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck.
2e " C. S. Pisuisse Lutten a/d. Dedemsvaart Medaille aangeboden door Gen. Maj. b. d. L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie.
3e " P. H. Stals Stramproy Medaille aangeboden door de Vereeniging „Ons Leger”.

Officieren.

- 1e prijs C. Borstlap Delft Medaille aangeboden door Z. E. den Minister van Defensie, Mr. Dr. L. N. Deckers.
2e " H. S. J. Kamevaar Arnhem Medaille aangeboden door den Luitenant-Generaal E. F. Insing, Commandant van het Veldleger, Gouverneur der Residentie.
3e " J. Loggers Velp Medaille aangeboden door den Luitenant-Generaal H. A. Seyffardt, Chef van den Generalen Staf.
4e " P. J. Erkens Nijmegen Medaille aangeboden door den Luitenant-Generaal b. d. Ph. W. Weber, Commandant der Haagsche Burgerwacht.

EXTRA-PRIJZEN BESTE KORPSSCHUTTERS

Beste Korpserie met beste personeele steunserie.

Scherpschutters.

- 1e prijs J. van de Mheen Barneveld Bon van f 100,— aangeboden door de firma Peek & Cloppenburg.
2e prijs J. H. Rakers Amsterdam Foto-toestel aangeboden door den Heer O. Tanger te Arnhem (Gen. Vert. der AGFA-Fabrieken).
3e prijs Amsterdamsche Foto Kon. Familie in Lijst.
4e prijs C. Kok Leiden Lederen doos voor autoband, aangeboden door de SIMPLEX-fabrieken te A'dam.
5e prijs T. v. d. Molen Steenwijk Portefeuille, aangeboden door de firma Matveld te 's-Gravenhage.

Schutters 1^e Klasse.

- 1e prijs E. J. C. de Veer Leerdam Rijwiel, aangeboden door BURGERS-Rijwielabrieken te Deventer.
2e " A. van Boxel Ginneken Barometer, aangeboden door den Commandant van het Depot Politietroepen te Nieuwersluis.
3e " E. Roskam Barneveld Theeservies, aangeboden door de Aarde-werkfabriek DE SPHINX te Maastricht.
4e " S. Nicolai Breskens Doos Bonbons, aangeboden door de RINGERS-fabrieken te Rotterdam.
5e " J. Mijsbergen Bergen op Zoom Vulpotlood, aangeboden door de firma Matveld te 's-Gravenhage.

Schutters 2^e Klasse.

1 ^e prijs	G. C. Meijerink	Apeldoorn
2 ^e "	J. M. Verdegalaal	Hoofddorp
3 ^e "	R. van Druten	Achterveld
4 ^e "	A. de Maat	Stoppeldijk

**UITSLAG PERSONEELE BAAN
GEWEER M. 95.**

1e Dag.

Scherpschutters.

(Beschikbaar 16 dagprijzen).

1.	L. Stroof	's-Gravenhage	49 p.
2.	L. Bastiaanse	Baarn	49 "
3.	D. S. Algra	Tijnje	48 "
4.	J. Vermeer	Loosduinen	48 "
5.	C. W. v. d. Poel	Zwijndrecht	48 "
6.	M. van Bezooyen	Zwijndrecht	48 "
7.	M. Vastenhouw	Spakenburg	48 "
8.	J. de Boer	Nieuwleusen	48 "
9.	A. Labrie	's-Gravenhage	48 "
10.	P. Th. Brouwer	Baarn	48 "
11.	F. F. v. d. Weij	Leeuwarden	48 "
12.	J. Pars	Leeuwarden	48 "
13.	J. F. Krook	Oudewater	47 "
14.	B. Hartog	Spakenburg	47 "
15.	M. Reitsma	Twijzelerheide	47 "
16.	A. Vink	Amersfoort	47 "

Schutters 1e Klasse.

(Beschikbaar 25 dagprijzen).

1.	L. Kurvinck	's-Gravenhage	49 p.
2.	H. van Kooten	Laren	49 "
3.	J. P. Boender	Utrecht	48 "
4.	N. Sluimer	Rotterdam	48 "
5.	A. P. van Reijn	Rotterdam	48 "
6.	E. J. C. de Veer	Leerdam	47 "
7.	W. v. d. Eijck	Delft	47 "
8.	B. Roo	Staphorst	47 "
9.	J. Veldmeijer	Hilversum	47 "
10.	K. van Manen	Veenendaal	46 "
11.	J. de Jongh	Amersfoort	46 "
12.	H. P. L. Vasmel	Utrecht	46 "
13.	M. J. Peereboom	's-Gravenhage	46 "
14.	J. Bosch	de Bilt	46 "
15.	C. van Beverloo	Rotterdam	46 "
16.	C. Ambeck	Veenendaal	46 "
17.	P. W. Kouwenhoven	's-Gravenzande	46 "
18.	L. Collee	's-Gravenhage	46 "
19.	J. A. Grootenboer	Berkel	45 "
20.	A. v. d. Welle A. zn.	's-Hertogenb.	45 "
21.	J. v. d. Boom	's-Gravenzande	45 "
22.	H. de Gooijer	Hilversum	45 "
23.	C. J. van Veen	Zevenhoven	45 "
24.	D. Koelewijn	Lisse	45 "
25.	J. H. E. Lefers	Veenendaal	45 "

Schutters 2e Klasse.

(Beschikbaar 13 dagprijzen).

1.	F. van Soest	Hellevoetsluis	46 p.
2.	K. van Stein	Vlaardingen	46 "
3.	H. van Rossum	Steenwijkerwold	46 "
4.	G. G. van Essen	Voorburg	46 "
5.	A. de Groot	Leeuwarden	45 "
6.	W. J. Baljon	Hellevoetsluis	44 "
7.	J. W. den Boer	Rozenburg	44 "
8.	C. van Gorsel	Berkel	43 "
9.	A. Legerstee	Heineoord	43 "
10.	A. Landheer	Hellevoetsluis	43 "
11.	J. van Bergen	Boskoop	43 "
12.	P. J. van Mill	Voorburg	43 "
13.	W. van der Sluis	Blokzijl	43 "

2e Dag.

Scherpschutters.

(Beschikbaar 22 prijzen).

1.	F. de Vroom	Harderwijk	50 p.
2.	J. W. v. d. Slikke	Stavenisse	48 "
3.	J. Rouw	Goes	48 "
4.	Th. A. ten Binsel	Bergh	48 "
5.	L. Maas	Borsele	47 "
6.	K. H. J. Jansen	Amsterdam	47 "
7.	B. v. d. Brink	Barneveld	47 "
8.	W. Zandbergen	Voorhuizen	47 "
9.	J. C. Vegter	Holwierde	47 "
10.	G. W. Rutgers	Aalten	47 "
11.	N. de Carpentier	Zaandam	47 "
12.	J. v. d. Mheen	Barneveld	47 "
13.	J. v. d. Spek	Nieuw-Vennep	47 "
14.	H. Polhoud	Voorhuizen	47 "
15.	Th. J. Jansen	Weiwerd	46 "
16.	P. Baart	Stoppeldijk	46 "
17.	J. Craandijk	Elst	46 "
18.	H. Caljouw	Biggekerke	46 "
19.	A. van Leeuwen	Abbenes	46 "
20.	C. v. d. Sluis	Borsele	46 "
21.	A. Braanker	Dordrecht	46 "
22.	J. v. d. Duijn	Amsterdam	46 "

Schutters 1e Klasse.

(Beschikbaar 27 prijzen).

1.	G. Udo	Nieuwer Amstel	48 p.
2.	E. Bouw	Bennekom	47 "
3.	J. J. Lagendijk	Wemeldinge	47 "
4.	E. Roskam	Barneveld	47 "
5.	J. de Geus	's-Gravendeel	47 "
6.	C. de Mol	Baarland	47 "
7.	S. Nicolai	Breskens	47 "
8.	O. Bakker	Enrum	47 "
9.	H. Zuidervaart	Mijdrecht	47 "

Zilveren Beker, aangeboden door Koninklijke Begeer te Voorschoten.
Schilderij in lijst, aangeboden door Drukkerij Mouton te 's-Hage.
Bloemtafeltje, aangeboden door de Meubelfabriek „Palumbus" te Culemborg.
Doos Bonbons, aangeboden door de Fabrick A. Driessen te Rotterdam.

10.	J. W. Leusink	Barneveld	47 "
11.	C. Veerhoek	Wemeldinge	46 "
12.	A. v. Wilgenburg	Ermelo	46 "
13.	H. J. Teimens	Arnhem	46 "
14.	W. P. Roose	Koudekerke	46 "
15.	P. J. J. v. d. Hagen	Hei- en Boecop	46 "
16.	F. Zomerma	Wagenborger	46 "
17.	D. Helleman	Arnhem	45 "
18.	A. G. Bosman	Stadskanaal (Ov.)	45 "
19.	C. Top	Ede	45 "
20.	N. Mesu	Vrouwenpolder	45 "
21.	J. Snapper	Nijkerk	45 "
22.	B. W. Droppers	Winterswijk	45 "
23.	H. v. Polenzoumeren	Voorthuizen	45 "
24.	J. Goosen	Wildervank	45 "
25.	A. v. Leeuwen	Zierikzee	45 "
26.	H. F. Gerritsen	Stokkum	45 "
27.	H. Fennema	Mussel	45 "

Schutters 2e Klasse.

(Beschikbaar 11 prijzen).

1.	P. H. Willemsen	Silvolde Wisch	48 p.
2.	P. Vreeke	O. en W. Souburg	47 "
3.	J. Konraad	Biggekerke	46 "
4.	M. v. d. Ree	Hoedeekenskerke	46 "
5.	R. van Doorn	Velp	45 "
6.	W. v. d. Kleut	Barneveld	45 "
7.	W. van Londen	Doesburg	44 "
8.	Th. P. Melman	Haarlemmermeer	44 "
9.	J. G. v. d. Berg	Arnhem	44 "
10.	J. M. Verdegalaal	Hoofddorp	44 "
11.	J. van Rooijen	Weesp	43 "

3e Dag.

Scherpschutters.

(Beschikbaar 14 prijzen).

1.	P. Antoonis	Bergen op Zoom	49 p.
2.	J. A. Jansen	Schinveld	48 "
3.	W. Hilt	Breda	48 "
4.	J. Hendriks	Breda	48 "
5.	F. Th. Pagen	Schinveld	47 "
6.	J. M. Lenaerts	Stramproy	47 "
7.	P. Boone	Bergen op Zoom	46 "
8.	J. M. Coolen	Weert	46 "
9.	J. A. Joosten	Schinveld	46 "
10.	W. Briels	Weert	46 "
11.	J. Vreenen	Bergen op Zoom	46 "
12.	N. Mol	Bergen op Zoom	46 "
13.	C. Kok	Leiden	46 "
14.	J. B. Coene	Bergen op Zoom	46 "

Schutters 1e Klasse.

(Beschikbaar 23 prijzen).

1.	B. H. J. Hartelman	Brummen	48 p.
2.	J. H. van Eijck	Nederweert	48 "
3.	G. P. Troost	Brummen	48 "
4.	J. Schilder	Hoogwoud	47 "
5.	A. J. Heeren	Oosterhout	47 "
6.	J. Bijvoet J. zn.	Oudendijk	47 "
7.	J. H. van Tuden	Nederweert	47 "
8.	J. Mijsbergen	Bergen op Zoom	47 "
9.	H. Werken	Bavel	46 "
10.	B. J. van Dongen	Ginneken	46 "
11.	J. v. d. Heijden	Ginneken	46 "
12.	W. H. Kloeseman	Diepenveen	46 "
13.	J. Kok	Grootebroek	46 "
14.	R. v. d. Mast	Ginneken	45 "
15.	L. M. H. Jongen	Maastricht	45 "
16.	L. Boonen	Nederweert	45 "
17.	A. van Boxel	Ginneken	45 "
18.	J. G. Klampjen	Wezep	45 "
19.	H. Niele	Hoogwoud	45 "
20.	H. Caris	Tegelen	44 "
21.	J. J. Zwart	Tegelen	44 "
22.	J. M. Cuijpers	Echt	44 "
23.	J. Buis	Hooge Zwaluwe	44 "

Schutters 2e Klasse.

(Beschikbaar 15 prijzen).

1.	G. C. Meijerink	Apeldoorn	49 p.
2.	A. A. van Riet	Haarlem	47 "
3.	N. J. Dohman	Schinveld	47 "
4.	J. van Beek	Rucphen	46 "
5.	H. Harmen	Deventer	46 "
6.	J. Peppink	Limmen	44 "
7.	P. Haima	Enkhuizen	44 "
8.	J. de Ruitert	Heemskerk	44 "
9.	P. Schoonman	Brummen	44 "
10.	J. H. W. Gerritsen	Venlo	43 "
11.	J. v. d. Kleij	Ursem	43 "
12.	N. M. Bakkum	Limmen	43 "
13.	J. van Driessen	Deventer	43 "
14.	N. Th. Hulbosch	Haarlem	43 "
15.	C. Laan	Avenhorn	43 "

4e Dag.

Scherpschutters.

(Beschikbaar 9 prijzen).

1.	W. F. Camijn	Almelo	49 p.
2.	G. Broenink	Koekange	48 "
3.	F. Wesseling	Dwingelo	47 "
4.	M. van Loon	Liessel	47 "
5.	A. H. N. Korps	Enschede	46 "
6.	A. de Haas	Enschede	46 "

7.	A. M. Nijhuis	Berghuizen	46 "
8.	S. Mennega	Assen	46 "
9.	A. Boxem	Glanerbrug	45 "

Schutters 1e Klasse.

(Beschikbaar 24 prijzen).

1.	G. Arts	Beek (G)	49 p.
2.	P. J. Barten	Beers	48 "
3.	M. de Leest	Gemert	48 "
4.	W. Franken	Beek (G)	47 "
5.	A. Brooimans	Rijen	47 "
6.	A. Willemens	Rijen	47 "
7.	H. Ermers	Mill	46 "
8.	A. Grutters	Oefelt	46 "
9.	A. de Bruijn	Gilzen	46 "
10.	H. H. Winkel	Bornerbroek	46 "
11.	P. Adriaanse	Rijen	46 "
12.	H. v. Lyssel	Gemert	45 "
13.	P. Nelissen	Oefelt	45 "
14.	B. Meijer	Nieuw-A'dam	45 "
15.	A. Mulder	Lemelerveld	45 "
16.	G. Bakker	Rijssen	45 "
17.	C. Jansen	Gilzen	44 "
18.	G. van Veggel	Liessel	44 "
19.	G. Vorenkamp	Gasselte	44 "
20.	H. Kamp	Almelo	44 "
21.	J. H. Berg	Slagharen	44 "
22.	W. Arts	Beek (G)	44 "
23.	P. Jacobs	Gilzen	44 "
24.	H. Meinders H. zn.	Dedemsvaart	44 "

Schutters 2e Klasse.

(Beschikbaar 8 prijzen).

1.	B. J. Lammertink	Enterbroek	47 p.
2.	K. W. v. d. Boogaard	Son, Breugel	46 "
3.	J. Prak	Veenhuizen	46 "
4.	M. van Os	Sambeek	45 "
5.	J. C. van Trier	Tilburg	45 "
6.	J. Raaymakers	Son, Breugel	45 "
7.	A. J. Klein Douwel	Notter	45 "
8.	H. H. Scholten	2 ^o Valthemond	44 "

UITSLAG PERSONEELE BAAN

K.S.O.

1e Dag.

Scherpschutters.

(Beschikbaar 7 prijzen).

1.	C. Hilhorst	Hoogland	49 p.
2.	S. Dijkstra	Achlum	48 "
3.	G. van Laar	Hoogland	47 "
4.	K. Krabbe	Zwartsluis	47 "
5.	A. H. van Delft	de Lier	47 "
6.	J. Koelewijn	Spakenburg	47 "
7.	W. Dijkstra	Arum	47 "

Schutters 1e Klasse.

(Beschikbaar 9 prijzen).

1.	J. Spronk	Beesd	48 p.
2.	A. R. Simonsma	Westhem	46 "
3.	H. Spronk	Beesd	46 "
4.	J. Lyclema à Nijeholt	Woerden	46 "
5.	L. H. Bosma	Greonterp	45 "
6.	M. v. d. Wijngaard	Woerden	45 "
7.	W. Vroegh	Leerdam	45 "
8.	G. de Leeuw	Woerden	45 "
9.	A. Feenstra	Zwartsluis	45 "

Schutters 2e Klasse.

(Beschikbaar 10 prijzen).

1.	G. J. Brinkman	Hasselt	48 p.
2.	H. Brouwer	Koten (Fr.)	

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

DE CELKRANT OP SCHOOL.

Het gaat met de communistische actie van kwaad tot erger. Hun haatzaaiende propaganda richten zij hoe langer hoe meer op de jeugd, waarbij zij te werk gaan volgens dezelfde methode, die door hen op de bedrijven wordt toegepast: nl. door de z.g. krant van de communistische kern of „cel“.

Zoo kregen wij inzage van een schoolkrant, welke onder de leerlingen van drie gemeentescholen te Leiden wordt verspreid.

Het smerige blaadje draagt den titel:

DE POR.

Schoolkrant voor de Schuttersveld — Brandewijnsteeg — en Centrale School te Leiden. Uitgave van de communistische Pioniergroep „Lenin“.

Het blaadje stoot de kinderen op tegen een onderwijzer aan de Brandewijnsschool; het hekelt verder met goddeloozen spot het godsdienstonderwijs, dat op de Schuttersveldschool wordt verstrekt en stelt de navolgende eischen:

Schoolvoeding en recht op kleedinguitdeeling voor iedereen schooljongen en -meisje!

Wij strijden tegen godsdienstonderwijs!
tegen de bestaande schoolstraffen!
tegen het zingen van vaderlandsche liedjes!
't Is gif!

HANDHAVEN.

Alle leven heeft zijn eigen beginsel, waarnaar het zich te richten heeft, indien het niet ten onder wil gaan.

Zoo is het ook met het leven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De B.V.L. is een bijzonder instituut, met een eigen geschiedenis en een eigen karakter. Wil hij blijven voortbestaan en in kracht en betekenis blijven toenemen, dan zal ook in het heden en in de toekomstige jaren dat eigen karakter ongebreuteld moeten worden gehandhaafd; dan zal ieder, die aan den bouw van deze monumentale organisatie wil medewerken, er steeds op bedacht moeten zijn, dat de levensbeginselen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm niet straffeloos kunnen worden verwaarloosd. Aan elk hiervan willen wij eenige regels wijden.

Volstrekt belangelooze vrijwilligheid.

Tot den roem van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm behoort, dat de

die!

Een gemakkelijke keuze

Het is dikwijls moeilijk bij de aanschaffing van een belangrijk voorwerp een keuze te doen. Ten aanzien van rijwielen bestaat die moeilijkheid niet. ~ Gij kiest een „Gazelle“ en zijt dan verzekerd, het beste te hebben gekozen, dat de rijwiel-industrie

Prijzen van f68,- af compleet met tash, waarin gereedschap, pomp met pomphouders, bel, bagagedrager en achterlicht.

Gazelle Kinderrijwielen van f53,- af. Prijscourant gratis op aanvraag.

N.V. Gazelle Rijwielabriek Dieren

bereidverklaring van zijn steun aan het Gezag volstrekt vrijwillig is en belangelooz.

Het verhoogt de betrouwbaarheid van de vrijwilligers en de waarde der bereidverklaring. Het sluit alle pogen, om in onze gelederen ontevredenheid te zaaien door te wijzen op te weinig beloonde diensten, volkomen uit. De bijzondere vrijwilliger wensch geen beloning; hij verzekert zijn steun aan het wettig gezag van onze Koningin zonder om betaling te vragen.¹⁾ Hij geeft uit vrije overtuiging z'n belofte, maar wil ook niet door de wet in dezen gedwongen worden.

En het heeft groote voldoening geschonken, dat de Regeering bij monde van Minister Lambooy destijds aan Mr. Mendels nog eens uitdrukkelijk de verklaring gaf, dat zij op de vrije, belangelooze beschikbaarstelling van deze trouwe verlofgangers geheel en al rekenen en in de ure des gevaars steunen wil.

De historie bevestigt, dat dit zeer juist is gezien. Als alles wankelt, als de welgezindheid soms van hooge staatsambtenaren begint te weifelen, dan is de uit de natie opkomende trouwhartige bijstand, in den middellijken weg, het eenige steunpunt voor het overheidsgezag.

Onvoorwaardelijk.

De steun aan het wettig gezag van onze Koningin is onvoorwaardelijk.

Ook dit is een hoofdbeginsel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Aan de Regeering is het te bepalen, op welke wijze en waar zij van den B.V.L. gebruik zal maken.

Zij draagt de verantwoordelijkheid voor de bewapening en voor een doeltreffende militaire organisatie. Zij moet deze derhalve ook bekostigen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm staat slechts te harer beschikking. Maar dan ook onvoorwaardelijk, zonder eischen op politiek, godsdienstig of sociaal terrein.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm weigert verantwoordelijkheid te aanvaarden voor dingen, die buiten zijn terrein liggen. Ieder zijn eigen verantwoordelijkheid. De overheid, de politieke partijen, de kerken, de vakorganisaties. Ieder Landstormer kan daar als burger zijn invloed laten gelden. In den B.V.L. is hij slechts vrijwilliger. Daarom worden in onze afdelingen ook geen moties aangenomen aan het adres van de Regeering en worden haar geen eischen gesteld om iets te doen of te laten.

De gevallen, dat dit in onze gelederen niet wordt begrepen, zijn gelukkig heel, heel zeldzaam, al kwam het dan ook dezer dagen een keer voor, dat een vrijwilliger z'n ontslag nam, omdat hij met de verdelging van den zendtijd niet instemde. Dit heengaan beteekent winst. Want indien het hoofdbeginsel van den B.V.L., nl. onvoorwaardelijke steun aan het overheidsgezag, zou worden losgelaten, dan

¹⁾ De lezer begrijpt, dat hier niet wordt gehandeld van de vanzelfsprekende verplichting van de Overheid, om, tijdens de periode, waarin van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een gewapend gebruik wordt gemaakt, zorg te dragen, dat in het onderhoud van de gezinnen der vrijwilligers wordt voorzien.

ware het beter, dat het instituut reeds lang was opgeheven.

Nationaal, het derde hoofdbeginsel.

Het is duidelijk, dat de B.V.L. nationaal moet zijn georganiseerd. Hij is een zaak van ons geheele volk en moet gedragen worden door alle groepen en richtingen, die zich baseeren op de wet en de orde. Geen zaak van enkele partijen.

Wij mogen gelukkig constateeren, dat de B.V.L. aan dezen eisch — die aan het instituut ook steeds van regeeringswege is gesteld —, in alle opzichten voldoet.

Voor ieder, die niet z'n heil van revolutionaire actie hetzij in socialistischen of fascistischen zin verwacht, doch in trouw aan de wet en wettige overheid wil medewerken aan de beveiliging van onze nationale instellingen, staan de deuren wijd open.

Het recht der minderheden.

Daarom, als vierde, het ontzien van het recht der minderheden in onze afdelingen en bij alles wat in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geschiedt.

De B.V.L. kan moeilijk nationaal georganiseerd zijn, indien men weigert met elkander rekening te houden. Iedere richting of groep dan ook, die in een bepaalde afdeling de meerderheid uitmaakt, moet steeds voor oogen houden, dat zij in andere afdelingen in de minderheid is. Men ontzie elkander in alles wat oorbaar is.

Consolidatie in overeenstemming met het Landstormideaal.

Het grootste gevaar voor een organisatie als de B.V.L. ligt in het afzakken naar het banale.

De consolidatie, de instandhouding van den B.V.L. — het is nu al twaalf jaren ervaren — is heel goed mogelijk door onze kleine en groote bijeenkomsten, onze schietoefeningen en -wedstrijden ter bevordering van de saamhoorigheid en van een goede kameraadschap.

Gelukkig mogen wij ervaren, dat er allerwege naar gestreefd wordt, deze samenkomsten te houden op een hoog en waardig peil, zoodat de edelste en beste nationale gevoelens worden gesterkt en gesteund.

Het is noodzakelijk, dat dit zoo blijve. Alles wat niet bij het ideaal van ons instituut behoort, moet worden geweerd.

In waardige overeenstemming met dit ideaal, moet zijn de wijze, waarop ons instituut, dat monument van nationale grootheid, wordt in stand gehouden.

Kegelclubfuijjes, potverteren, optreden van z.g. karakterkomieken, tooneeldiletanten, verlotingen, dansclubs, enz., men houde het alles buiten den B.V.L., want om in stand te blijven, heeft deze er geen behoefte aan, het kan rijkelijk gemist worden.

Wat ons bindt, dat is de verknochtheid aan ons Oranjehuis, de eerbied voor de over ons gestelde overheden; de liefde tot ons eigen volk met zijn schoone historie, de groote waardeering voor onze nationale instellingen, voor de schatten aan volksgeluk, die ons na eeuwen strijd en moeite door het voorgeslacht zijn overgeleverd en die wij ongeschonden aan het nageslacht hebben over te dragen; wat ons bindt, het is de heilige roeping, die wij allen hebben tegenover Oranje en Nederland, tegenover onze goede natie en tegenover het aan onze zorgen toevertrouwde Indië, onze roeping tegenover de onzen en onszelf. Een verantwoordelijkheid, die teruggaat tot het verleden en reikt tot in verre toekomst. Een verantwoordelijkheid tegenover God, onzen Schepper.

Eigen indeeling.

Ten zesde en tegelijk ten slotte, worde steeds vastgehouden aan het historisch geworden.

Aan den naam „Landstorm“, die vooral sinds het kloeke optreden in de dagen van November 1918, zeer terecht onder ons volk als een eere naam wordt gehuldigd.

Doch ook aan de eigen gewestelijke en plaatselijke indeeling, onder eigen onderofficieren en subalterne officieren, medevrijwilligers. Hierin schuilt een ongemeene kracht, die niet anders, dan ten voordeel strekken kan. Het is van de grootste betekenis, dat de landstormwapenbroeders uit éénzelfde plaats, en uit éénzelfde gewest bijeen zullen blijven.

Het zou niets dan vernietiging van verweerkraft zijn, indien men ze, gelijk een maat erwten, door één wilde schudden.

ONZE STATUTEN.

Statuten?

Ja lezer, gij hebt gelijk, bij den B.V.L. kan men niet van statuten spreken, dat doet men bij een gewone vereeniging of een vennootschap.

Intusschen is er onder de stukken, die den aard en het karakter van den B.V.L. bepalen, één, dat wel in zeer bijzonderen zin met statuten kan worden vergeleken, omdat het zoo scherp en duidelijk de hoofdvoorwaarden aangeeft, onder welke de vrijwilliger van den B.V.L. zich ter beschikking stelt van de Regeering.

Wij laten het stuk, dat bij de oprichting van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in overleg met de Regeering is opgesteld, hieronder nog eens volgen.

Wenken en aanwijzingen voor de werving van bijzondere vrijwilligers bij den Landstorm.

I. Doel.

Opdat de Regeering de beschikking houde over een betrouwbare gewapende macht tot steun van het wettig gezag en ter handhaving van orde en rust ingeval van binnenlandsche beroeringen, zal met kracht worden voortgegaan om de dienstplichtige verlofgangers te bewegen, zich vrijwillig ter beschikking van de Regeering te stellen.

Zij die zich aldus vrijwillig verbinden, worden ingedeeld bij bestaande afdelingen, of vereenigd tot nieuw gevormde plaatselijke sectiën enz. van den Vrijwilligen Landstorm. Officiëren en onderofficiëren, tot deze vrijwilligers behorende, worden belast met het commando en ingedeeld als kader dezer afdelingen en sectiën.

II. Voordeelen.

De Regeering vertrouwt, dat het bestaan van een sterke en betrouwbare macht reeds preventief het gevaar voor het uitbreken van oproerige bewegingen belangrijk zal verminderen, waardoor de kans van oproeping en dienstvervulling bij eigen lichte veel geringer zal zijn dan in geval er uitsluitend moet worden gerekend op de oproeping der gewone lichten.

Bovendien is een zoodanige plaatselijke en gewestelijke organisatie en in-deeling, voor de dienstplichtigen verre te verkiezen boven een opkomst onder de wapenen bij hun oude korpsen en hun vaak verwijderde garnizoenen.

III. Burgerwachten en Vrijwillige Landstorm.

Ten einde de samenwerking tusschen beide organen tot steun van het gezag te bevorderen, is het noodzakelijk, beider onderscheiden karakter nauwgezet in het oog te houden.

Terwijl de Vrijwillige Landstorm¹⁾ zal optreden als de militair georganiseerde en gewapende macht ter beschikking der Regeering ter plaatse waar zich behoefte aan hulp voordoet, staan de Plaatselijke Burgerwachten als burgerlijke organisatie en bestemd voor de versterking der plaatselijke politie den Burgemeester, indien noodig, ingevolge oproeping van zijnerwege, ter zijde. Begrijpelijkerwijze zijn dus de militair geschoolde burgers allereerst aangewezen voor den Vrijwilligen Landstorm, te meer waar deze nog tot militaire dienstvervulling door de dienstplichtwet verbonden, ten allen tijde kunnen worden opgeroepen. Zij, die geen militaire opleiding genoten, doch zich de noodige vaardigheid met betrekkelijk geringe oefening kunnen eigen maken, kunnen zich dan tot Burgerwachten vormen.

IV. Standpunt der Regeering.

Aangezien evenwel verstaan moet worden, dat de Burgerwachten moeilijk een militair geschoolde kern en eenig oefeningskader kunnen ontberen, heeft de Regeering vastgesteld de beginselen in acht te nemen, bij de propaganda voor toetreding

¹⁾ Met uitzondering van het Vooroefeninstuut en het Korps Luchtwachtdienst.

Ter gelegenheid van de benoeming tot Professor aan „de Vrije” plaatsen wij gaarne deze foto, waarop wij Mr. Gerbrandy zien, toen hij in 1926 te Beetsterzwaag tot de Friesche vrijwilligers een toespraak hield.

tot den Vrijwilligen Landstorm of Burgerwacht, voor zooveel het verlofspersoneel of dienstplichtigen betreft.

Bij voorkeur komen in aanmerking:

a. voor aansluiting bij den Vrijwilligen Landstorm de dienstplichtigen tot en met den 30-jarigen leeftijd;

b. voor aansluiting bij de Burgerwachten de dienstplichtigen boven den 30-jarigen leeftijd.

Verlofspersoneel, ongeacht zijn leeftijd, kan dienst doen bij den Vrijwilligen Landstorm en Burgerwachten.

Bij de Burgerwachten kunnen blijven de dienstplichtigen van alle lichten, die een rang bij de Burgerwachten bekleeden.

Voor nieuwe kaderleden ter vervanging van degenen die de Burgerwachten verlaten, mogen geen dienstplichtigen beneden den 30-jarigen leeftijd aangenomen worden.

In Amsterdam en Rotterdam zullen geen pogingen aangewend worden, om reeds bij de Burgerwachten aangesloten dienstplichtigen, ongeacht van welke lichte, bij den Vrijwilligen Landstorm te doen overgaan.

V. Organisatie voor de werving.

Om leiding te geven aan deze actie is met instemming van de Regeering gevormd een *Nationale Landstorm Commissie*, bestaande uit de heeren:

H. Colijn, Oud-Minister van Financiën, Eere-Voorzitter.

L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter;

Mr. A. G. A. Ridder van Rappard;

J. R. Snoeck Henkemans;

A. N. Fleskens;

allen Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

J. H. Borel, Res. Luitenant-Generaal Adjudant in buitengewonen dienst van H.M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

G. F. Boulogne, Res.-Eerste-Luitenant der Veld-Art., Secretaris.

De *Nationale Landstorm Commissie* is gevestigd te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50. (Telef. Den Haag 14528 en 11880).

Deze Commissie heeft in alle provinciale, korps- en gewestelijke verbanden, waarin het land ten behoeve der organisatie van den V.L.S. is verdeeld, *gewestelijke Landstormcommissiën* gevormd.

Deze gewestelijke commissiën bevoor-deren de instelling van *plaatselijke Landstormcommissiën*.

De plaatselijke commissiën voeren de propaganda. Zij bewegen de dienstplichtigen, hetzij in samenkomsten, hetzij door persoonlijk bezoek onder uitzetting van de betekenissen dezer organisatie, tot vrijwillige verbintenis. Deze verbintenis wordt aangegaan door tekening van een

eenvoudig formulier, dan wel door het geven van een belofte met aanteekening op een lijst. Een namens de plaatselijke commissie geteekend legitimatiebewijs wordt den ingeschrevene ter hand gesteld. De namen dergenen, die zich beschikbaar stellen, worden met vermelding van adres, militairen rang, korps en onderdeel, waartoe zij in gewoon dienstverband behoren, alsmede van de lichte, opgezonden aan de gewestelijke commissiën, die ze ter hand stellen aan den Commandant van het gewestelijk verband.

Sprekers voor propaganda-vergaderingen, zoo die niet voldoende ter plaatse gevonden worden, kunnen aan de *Nationale Landstorm Commissie* worden aangevraagd. Inlichtingen geeft gaarne de *Nationale Landstorm Commissie*.

VI. Militaire organisatie.

Het land is voor de vorming en uitbreiding van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm verdeeld in Verbanden.

1. Verband Friesland, Commandant . . .

2. Verband Groningen, enz.

Gelijk de Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm zitting heeft willen nemen in de *Nationale Commissie*, is het voor het behoorlijk verloop van zaken wenschelijk, dat de Commandanten van de Provinciale-, Korps- en Gewestelijke Verbanden worden genoodigd, zitting te nemen in de *Gewestelijke Commissiën*.

VII. Beschikking der Regeering.

De Regeering heeft goedgevonden te bepalen:

1. Alle dienstplichtigen, die zich krachtens haar ad IV vermelde zienswijze vrijwillig bij den Landstorm verbinden, zullen in geval van oproer voorloopig worden vrijgesteld van opkomst, op den voet van het bepaalde in de Ministerieele Beschikking vermeld in Legerorder 1925, No. 461.

2. Deze verbintenis blijft geheel vrijwillig, behoudt volkomen het karakter eener *zedelijke* verplichting en kan derhalve geenerlei onaangenaam rechtsgevolg hebben, bij zedelijke gegronde redenen, die nakomen der verplichting zouden verhinderen; na opkomst evenwel onder de wapenen, verkrijgt men de rechten hieronder vermeld en aanvaardt men tevens de militaire verplichtingen.

3. Oefeningen met bijzondere vrijwilligers bij den Vrijwilligen Landstorm worden niet gehouden.

4. Bij opkomst onder de wapenen bij den V.L.S. ter handhaving of herstel der openbare orde en rust worden boven het tractement als dagelijksche toelagen ge-

voor officieren	f 5,40
voor onderofficiëren	f 3,60
voor korporaal	f 3,60
voor manschappen	f 3,60

Vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 28 April 1919, No. 81, en nader geregeld bij K.B. van 24 Febr. 1927, no. 75.

Bovendien zullen gezinshoofden en hen, die daarmede gelijkgesteld of te stellen zijn, eene verhooging van vorenvermelde toelage ontvangen van f 1,80 per dag. Ministerieele Beschikking van 26 April 1920, IIIe Afd. No. 62 en K. B. 24 Febr. 1927 no. 75:

5. Aan hen, wier gezinnen door de opkomst de verdienste van den opgeroepene moeten ontberen, wordt de gewone kostwinnersvergoeding uitgekeerd, terwijl bij de vaststelling der kostwinnersvergoeding niet gerekend mag worden met de sub 4 genoemde toelage ad f 3,60 of f 5,40 voor gezinshoofden of daarmee gelijkgestelden.

6. Een wet is tot stand gekomen, waarbij bepaald wordt, dat van Rijkswege voor behoorlijke verzorging en uitkeeringen bij invaliditeit, aan weduwen en weezen bij overlijden, wordt zorggedragen.

7. Van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal uitsluitend gebruik worden gemaakt in geval van onwettige bewegingen en **nimmer tegen sociale acties.**

De Nationale Landstorm Commissie.

ONZE EERE-VOORZITTER DOCTOR HONORIS CAUSA.

De Senaat van de Vrije Universiteit te Amsterdam heeft besloten te promoveeren tot doctor in de staatswetenschappen, Zijne Excellentie H. Colijn, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden Dr. Colijn met deze verdiende hulde gaarne onze gelukwensen aan.

DE VOORZITTER VAN HET FRIESCH NATIONAAL COMITE BENOEMD TOT PROFESSOR AAN DE VRIJE UNIVERSITEIT.

Tot professor aan de Vrije Universiteit te Amsterdam is benoemd Mr. P. S. Gerbrandy, lid van de Gedeputeerde Staten van Friesland, Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité.

Met onze Friesche Landstormers verblijden wij ons in deze erkenning van de bekwaamheden van Mr. Gerbrandy.

Professor Gerbrandy, gefeliciteerd!

II. MET EEN GLIMLACH.

(Door den Directeur N.S.S.)

Hier den Haag . . . de Directeur der Normaal Schietschool.

Juist, mijnheer, ik had U beloofd U nog eens op te bellen om te spreken over de zwarte (U zei immers „zwarte”) kunst van het schieten. U weet . . . drukkete, beslommeringen, maar nu ik toch eenmaal aansluiting heb, wil ik mijn belofte gaarne nakomen.

Welnu dan, als ik U verzoeken mag, neem dan even een geweer, een houder met exercitiepatronen en een schijf vóór U. Ik vertrouw er natuurlijk op, dat ge weet hóé gericht moet worden, hóé ge geweer en houder moet behandelen en hóé de schiethoudingen zijn. Ge moet me niet kwalijk nemen, dat ik *deze voorwaarden* even stel, want ik heb het meermalen bijgewoond, dat bijv. een recruit, toen hij met scherp moest schieten, blijken gaf het richten niet te begrijpen en alleen over den korrel mikte. De man had zeker niet in de gaten, dat een lijn, en dus ook een vizierlijn, bepaald wordt door twee punten (vizierpunt en korrelpunt). Doch zulke grove fouten onderstel ik niet bij U. *Wat het richten* betreft, speelt natuurlijk de scherppe van het oog een rol, doch de invloed daarvan strekt zich, bij personen van Uw gezichtsvermogen, niet verder uit dan ten hoogste een verschil in klasse. Een belangrijker zaak is de geoefendheid van het oog en deze kan een ieder ontwikkelen, doch dan mag men zich niet beperken tot een enkele schietoefening met scherp; veelvuldige oefening, ook buiten de eigenlijke schietdagen, is daarvoor vereischt.

We komen thans tot *de houding*. Vul Uw magazijn met exercitiepatronen, neem de liggende houding aan, eenigszins schuins-rechts neervallen, beenen gespreid, maak het U zoo gemakkelijk mogelijk. Breng nu Uw geweer in den aanslag. De rechterhand vol om de greep; neen, zóó ligt ze te veel tegen den beugelkrop; ge hebt nogal lange vingers (in de gunstige beteekenis natuurlijk) en op het oogenblik zit Uw trekker tusschen het tweede en derde lid van Uw wijsvinger; de vinger kan dan niet als hefboom werken. Plaats dus Uw hand een weinig achteruit, zoodat de trekker tegen het vouwtje rust *tusschen het eerste en tweede lid* van Uw wijsvinger. Ziezo, nu zult ge vanzelf voelen, dat het doordrukken een klein kunstje is, want nu hebt ge den trekker volkomen in Uw macht.

Uw linker-elleboog zoo veel mogelijk recht onder het geweer steunen; ge begrijpt, dat een onderarm, die loodrecht staat, een steviger steun oplevert dan een schuin staande. Maar nu maakt ge een zeer groote fout, die U wel is waar nu niet zal hinderen, doch die U straks, als ge met scherpe patronen gaat schieten, leelijke parten zal spelen. Voelt ge niet, dat Uw neus vlak tegen Uw rechterduim zit? Als het scherpe schot afgaat, beweegt het geweer, en dus ook Uw duim, zich achteruit en komt deze laatste in minder aangename aanraking met Uw neus. En een schutter, die goed wil schieten, mag nimmer, ook niet door zichzelf onaangenaam worden bejegend. Plaats dus Uw kolf iets hooger in den schouder, dan gaat Uw hoofd en dus ook Uw neus vanzelf eenigszins naar achter.

Ik zie dat ge nu al moe wordt; ik geef toe, dat de schiethouding niet zoo heel gemakkelijk is, maar ge zult veel daarin moeten oefenen om U er ten slotte „lekker” in te gevoelen. Dit zal het geval zijn als het geweer met zekere soepelheid één aansluitend geheel met Uw lichaam vormt. Dit bereikt ge echter niet met een enkele oefening met scherpe patronen. Oefen U dus daarbuiten veelvuldig; Uw spieren en ledematen zetten zich dan meer naar die houding, ge krijgt daarin een zekere training, die voor goed en zeker schieten vereischt wordt.

Richt nu eens op de schijf en druk kalm door. Maar laat ons eerst afspreken, dat ge niet zoo overdreven Uw best doet. In de eerste plaats moet ge een vriendelijk gezicht zetten, daar is de kogel gevoelig voor; alleen aan knipoogjes heeft hij een gruwelijken hekel. Toe glimlach eens en laat Uw geheele wezen mee lachen... maar zachtjes, zoodat ge niet schudt; ook geen bitter lachje, maar de ronde lach van den B.V. L-er, die zich met het geweer in de hand in zijn knollentuin voelt. Daardoor zullen Uw spieren zich ontspannen en dat wil ik juist bereiken; want alle spierspanning veroorzaakt trilling en onzekerheid en komt dus ten nadeele van Uw uitkomsten. Ge hebt zeker wel eens iemand hooren beweren: „ik lach me slap”. Welnu als ge gaat schieten onthoudt dit: „schiet met een glimlach”, niet alleen om den lach zelve, maar voornamelijk om de ontspannende uitwerking daarvan op Uw wezen.

Ziezo, nu kalm aan doordrukken en U niet te veel opblazen door het inhouden van Uw adem; dit laatste geeft weer zekere spanning en die wil ik juist vermijden; laat Uw adem zachtjes en bijna onmerkbaar in- en uitvloeien.

Maar wat doet ge nu? Hebt ge wel bemerkt, dat ge met Uw oog knipt voor den tik veroorzaakt door het naar voren slaan van de slagpin? Neen? Nu dan moet ge het nog maar eens probeeren en goed op U-zelf letten. Ik heb er U al voor gewaarschuwd, dat de kogel een hekel aan knip-oogjes heeft. Tusschen het oogenblik van doordrukken en drie tellen ná het vooruit schieten van de slagpin, mag niets aan Uw houding en niets aan Uw wezen veranderen. We spreken dus af, dat ge telkens in U-zelf rustig tot drie telt en dan eerst Uw geweer uit den aanslag brengt.

Herhaal hetzelfde nog eens en nu moet ge Uw aandacht van het richten en van

de schijf afhaken en zooveel mogelijk letten op hetgeen ge zelf doet.

Over de knielende houding kan ik nu kort zijn; plaats Uw linkeronderbeen midden vóór Uw lichaam, en zie vooral toe, dat het loodrecht staat; Uw linker-elleboog liefst loodrecht daarboven op en

gebroken. Want een zeereis naar het land der middernachtzon of naar de Middellandsche Zee stond reeds lang op mijn program.

En nu werd ik door den B.V.L. daartoe in de gelegenheid gesteld.

Deze zeereis zou, evenals die van J. P.

Bekentmakinghe.

d'Kaptein-Generael, Officiëren ende Gedeputeerden van 't extra ordinaire crygsvolck gesept: „Bijzondere Vrijwillige Landstorm” in de Lantscappen van Vollenhove, d'Essel, Twenthe ende Emmelanden doen te weten:

Alsoo vorsecreben, Erfneste heeren hebben doorgenomen de oitmoedige supplicatie van onzen hopluden ende Ingeseuten van 't Eilandt genaemt:

Urck

geleghen in die Supdersee, omtrent sestiën mijlen van de kust van West-Frieslandt om aldaer een gansch bijsonder wapenschoutwspel te doen holden van de alderhande soort ende tot gemeen nut streckende;

Soo ist,

dat sy geneight sijn ter heede der Ingeseuten ende onderdanen om te hanteeren alle eerlijke exercitiën, consenteeren ende accordeeren, mits deses opden XXsten van Oogstmaent in 't jaer onzes Heeren een duysent neghenhonderd ende dertigh te reguleeren, wat men te noemen pleegt een

Landdag,

sijnde van groote ombanck ende importantie;

dat sy, door zooveel 't ons aengaet 'n eyder optwecken opden vorsecreben dagh die reise te ondernemen met den vaertuijgen tot desen oogmerk gerequireert ende gedirigeert van die stadt van Swoll ende van die tot Campen, mitgaders van de aen die route geleghen aenlegghyaetsen d'Hasselt ende Swarte-slups;

Welckers is 't allomme bekend, dat d'inwoonderen van 't Eilandt Urck, sijnde van goede manieren, hoffelijck ende vroom, van overalder tijden d'Supdersee bebaerende, kloecke visscherluden, de gastvrijheid pleghen te bewijzen aen alle menschen, sooals menighe heldhachtige menschenreddinghe een loffelick ge-tuigenisse ende kan gegeven worden;

Daeromme sal dese illustre dagh in danckbaere geheuchnisse werden gehouden door de inwoonderen ende sullen dese intenties bewysen door de geminde driekleur van de daerken te doen wapperen;

Sullende desen ter kennisse gebracht tot dien einde gepubliceert ende geaffigeert, daer men is gewoon publicatie ende affictie te doen.

Actum tot Bloekzyl dato den XXsten van Somermaent A° D° MCMXXX.

Ter ordinantie vorsecreben, naemens deselven,

H. J. Bulten

iets achter de knie. Voor de rest herinner ik U aan de wenken, die ik U gaf bij de liggende houding. Maar... schiet ook in knielende houding met een glimlach.

Bij een volgende gelegenheid hoop ik te spreken over het schieten met scherp.

R. J. HOFFMANN.

DE ZEEREIS DER WEST-FRIESCHE LANDSTORMERS.

Een der deelnemers aan dezen tocht zendt ons een uitvoerige beschrijving ervan, waaruit wij het volgende publiceeren: Zoo was dan eindelijk het moment aan-

gebroken. Want een zeereis naar het land der middernachtzon of naar de Middellandsche Zee stond reeds lang op mijn program.

Wat een drukte aan de haven. De eene autobus na de andere bracht de passagiers van uit West-Frieslandt aan boord.

Onder het spelen van het „Wilhelmus” werd in opgewekte stemming de haven uitgevaren, de zeereis aanvaard en begon de zee haar spel met schip en passagiers, wat voor den een aangenaam, doch voor den ander onaangenaam is.

Reeds spoedig kwam de eerste vuurtoren in het gezicht en wel die van Marken.

Zoodra die gepasseerd was, werd het water kalmer, want men begon meer vertrouwd te worden op het water en vertrouwd met elkaar.

Want dat is gewis, op een schip wordt men een groote familie en daarom is het schip zoo te verkiezen als men uit wil gaan.

Hier in zee een kalm en vrij leven. Links van ons het ruime sop en rechts het Pampus, met daarachter Amsterdam.

Wij zetten onzen tocht voort met bestemming naar Muiden, waar een extra-tram ons verder zal voeren. Want voor ditmaal brengt de B.V.L. ons niet verder dan het Gooi en niet, zooals ik boven schreef naar Noorwegen of Middellandsche Zee, maar dat komt later wel in orde.

Te elf uur werd de haven van Muiden bereikt, vanwaar een extra-tram ons naar Oud-Valkeveen bracht, welk ritje op zich zelf reeds schoon was.

Nadat de vesting Naarden doorkronkeld was, werd spoedig uitstappen gecommandeerd en na een kleine wandeling bereikten wij het einddoel onzer reis de badplaats aan de Zuiderzee Oud-Valkeveen, die misschien niemand uwer zou weten te vinden en zoo zou het ook ons geweest zijn.

Van het strand kan ieder gebruikmaken, zelfs een kind, dat pas kan loopen, want op 200 meter uit den wal, staat nog niet meer dan één voet water.

En van hetgeen de kok van het hotel levert zal niemand die het geproefd heeft, een klacht kunnen indienen, daar alles prima was en niemand ergens over te klagen had.

Een woord van dank aan onzen leider, den heer Oolders, die de geheele zaak zoo uitstekend regelde, dat wij voor ten 1e. een boottocht, ten 2e een tramtocht en ten 3e een praat-diner, niet meer betaalden dan particulier een van de drie genoemde punten zou hebben gekost.

Na een aangename terugreis per tram en boot bereikten wij te ruim 10 uur des avonds weder de haven van Hoorn, van waar wij allen nog denzelfden nacht onze woonsteden en dorpen konden bereiken, om daar onze vrouwen of wanneer die de reis zelf mee gemaakt hebben onze kinderen verslag van onzen tocht te doen.

LANDDAG URK, 22 AUGUSTUS 1930.

Thans kan reeds medegedeeld worden, dat voor den Landdag op Urk de volgende passagiersbooten zullen varen:

Van Zwolle het S.S. „Zwolle” voormiddags circa 7 uur à half acht.

Van Hasselt het S.S. „Zwolle” voormiddags circa 8 uur.

Van Wartslois het S.S. „Zwolle” voormiddags circa 8½ uur.

Van Genemuiden het S.S. „Zwolle” voormiddags circa 8¾ uur.

Van Kampen het S.S. „Insula” voormiddags circa 9 uur.

Van Lemmer het S.S. „Kampen” voormiddags circa 9 uur.

Voor Friesland en Groningen is wellicht van belang te weten, dat de Ned. Trammijs. op de boot naar de Lemmer een extra tram waarschijnlijk zal inleggen met speciale tarieven voor de leden, zooals de Directie de Commissie mededeelde.

De kaarten voor vrij vervoer per boot voor onze leden zijn strikt persoonlijk en zullen met het programma den leden, die zich opgaven worden toegezonden.

Voor parkeeren van auto's en fietsen zal gelegenheid worden geboden.

's Avonds zal men tusschen 7 en 8 uur den wal weer bereiken.

Het program zal een geheel nieuw punt bevatten, n.l. een demonstratie op de sabel uit te voeren door een twintigtal onderofficiëren van de Rijdende artillerie uit Arnhem in groot tenue!

Kaarten der bootreis voor familieleden zijn — voor zoover plaatsen beschikbaar — aan te vragen met bijvoeging van f 1.50 per persoon, inbegrip programma.

Nadere mededeelingen geeft het programma dat begin Augustus verschijnt en op verzoek de Secretaris der Commissie v. d. Landdag: H. J. BULTEN, Blokzijl.

LANDSTORMDAG TE NIEUW-HELVOET VOOR HET VERBAND „MONDEN DER MAAS” OP 18 JUNI 1930.

Van links naar rechts: Excellentie Mr. J. Donner, Minister van Justitie, Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, Generaal L. F. Duymaer van Twist en Generaal J. H. Borel, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

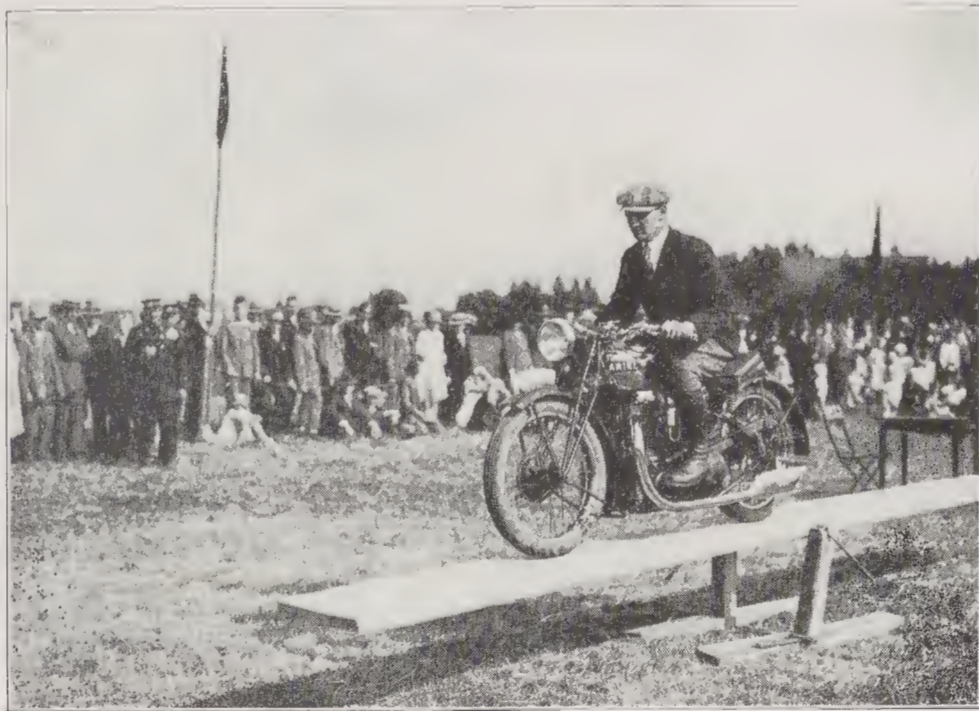
De Landstormers, luisterend naar het openingswoord van Burgemeester Egter van Wissekerke en de rede van Generaal Duymaer van Twist.

Het neerdalen van Watervliegtuigen.

Adjutant Sluyters met z'n kranige ruitercollega's van het tweede Regiment Veldartillerie.

Op de wip.

Oud-Hollandsche klompdans.

VAANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

LANDDAG TE OISTERWIJK op 30 Augustus 1930.

Voorloopig programma.

Officieele ontvangst, ten raadhuis van Oisterwijk.
Défilé der deelnemers.
Opening van den landdag.
Toespraken.
Demonstratie der landelijke rijvereening van Oirschot en der rijvereening van Oisterwijk.
Opvoering van een openluchtspel.
Schieten met K.S.O., gevolgd door een prijsuitdeling.

LANDDAG TE ASSEN.

De Landstormdag te Assen voor het Verband Drenthe, is bepaald op Vrijdag 12 September a.s.

STELLING VAN AMSTERDAM.

In memoriam.

De afdeling Assendelft had 16 Juni l.l. het verlies te betreuren van den heer G. Barnhoorn, sedert de oprichting van de afdeling hare hooggeschatte secretarispenningmeester.

Lange jaren heeft hij de belangen van den B.V.L. gediend en was voor leden en leiders een groote steun. Zijn heengaan kwam geheel onverwachts.

Dankbaar zal zijn nagedachtenis door leden en commissieleden worden geëerd.

In memoriam.

23 Juni l.l. ontsliep te Amsterdam de heer Willem Buitendijk, leider van de afdeling Amsterdam Noord I.

Wij verliezen in hem een warm voorstander van ons instituut, die door zijn eenvoudigen omgang velen voor zich wist te winnen.

Alle leden van de afdelingen Amsterdam Noord kenden dezen actieven leider, die niettegenstaande zijn gevorderden leeftijd, nog met een warm enthousiasme werkte voor uitbreiding van de Amsterdamsche afdelingen.

Zijn nagedachtenis zal bij leden en Gewestelijke Commissie in dankbare herinnering blijven.

In verband met zijn verblijf onder de wapenen van 2 tot 27 Augustus a.s. zoekt ondergeteekende, correspondentie voor het Secretariaat Gew. Commissie „Stelling van Amsterdam” in vorengenoemde periode zooveel mogelijk te willen beperken.

In dringende gevallen kan geschreven worden naar zijn tijdelijk adres Villa „Thuis” Prins Alexanderweg 23, Huis ter Heide (gem. Zeist).

De Secretaris Gew. Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam
Res.-Majoor K. L. SCHELL.

BAARN.

VAANDELUITREIking VAN DEN B.V.L.
Een gewichtige dag voor de afdeling Baarn.

Een jubileum-geschenk.

In het gebouw voor Christelijke Belangen had Zaterdagavond 21 Juni om 9 uur de uitreiking plaats van een vaandel aan de afdeling Baarn van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Verscheidene vooraanstaande personen waren daar met hun echtgenooten tegenwoordig. Zoo merkten wij o.a. op den Burgemeester, Jhr. Dr. G. C. J. van Reenen met Mevrouw van Reenen, Dr. P. V. Astro, A. B. van Tienhoven, Mevr. F. P. E. van Ditschuyzen, H. E. Beuker, A. J. C. Loten van Doelen Grothe,

Het opstijgen van den luchtballon.

G. van Straaten, C. M. van Rijn, Majoor M. Barrik Bles, Luitenant Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens en Kapitein A. J. Roggeveen.

Deze feestavond voor de afdeling Baarn werd geopend met muziek van Mej. Deijs, waarna de Burgemeester het woord nam en ongeveer het volgende zeide:

Er moet wel een bijzondere reden zijn voor deze feestvergadering, nu ongeveer 6 maanden geleden de leden der Plaatselijke Commissie met leden der afdeling ook gezamenlijk bijeen waren. En die reden is ook aanwezig, want deze dag is voor de afdeling Baarn in meer dan één opzicht een gewichtige dag. De wenschen van haar om een eigen vaandel te bezitten zullen hedenavond in vervulling gaan; dat vaandel is een geschenk van Baarnsche ingezetenen, die belangstelling toonen in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Deze dag is des te mooier, nu de afdeling tegelijkertijd haar 10-jarig Jubileum viert; het vaandel wordt dus een Jubileumcadeau.

Het doet ons genoegen, dat velen hier aanwezig zijn; de dames van het Plaatselijk Comité, die het vaandel aanbieden, nemen een ereplaats in in ons midden en zullen een ereplaats blijven innemen in onze harten.

Luide bijvalsbetuiging.

Vervolgens sprak Mevrouw van Reenen, Presidente van het Dames-Comité. In de laatste feestelijke bijeenkomst, zoo sprak Mevr. van Reenen, had ik het genoegen te kunnen mededeelen, dat er een Dames-Comité gevormd was voor het bijeenbrengen van de benodigde gelden, ten einde daaruit de kosten van de aanschaffing van een vaandel te kunnen bestrijden. Dat Comité voelt zich thans bijzonder gelukkig dat vaandel te kunnen aanbieden. Het is grooten dank verschuldigd aan Majoor Barrik Bles, die moeite noch tijd gespaard heeft voor het maken van een ontwerp. De benodigde gelden zijn uitsluitend bijeengebracht door vrouwen; een goed Baarnsche vrouw bedoelt daarmede hulde te brengen aan hen, die, als het moet, bereid zijn, haar te verdedigen.

Moge Uw vaandel dan weldra met zegetekenen beladen zijn en een aanwakking zijn voor liefde en trouw aan het Vaderland.

Het vaandel wordt daarop zichtbaar en onder een enorm applaus wordt het de afdeling ter hand gesteld. Het fond daarvan is oranje, terwijl op de Baarnsche kleuren wit en blauw prijken het Gemeentewapen en de woorden „Baarn B.V.L.". Het is inderdaad een pracht-exemplaar.

De plaatselijke leider, de heer H. van Marle, bracht het Dames-Comité hartelijk dank voor dit mooie geschenk. Daarbij bood hij Mevrouw van Reenen bloemen aan.

Na het zingen van twee coupletten van het Wilhelmus klonk een driewerf hoera door de zaal, ter eere van H.M. de Koningin.

Vervolgens werd nog gezongen een Vaandelied, voor het maken waarvan den vervaardiger een driewerf hoera te beurt viel. Een aangename afwisseling boden de pianonummers van Mej. Deijs en de zangstukken van Mej. Blankenberg.

De Secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie ging daarop over tot de uitreiking van de prijzen, die de verschillende buiten-

afdelingen als Bunschoten, Spakenburg, Utrecht, Amersfoort en Hilversum op den Nationalen Schietwedstrijd te 's-Gravenhage behaalden.

De Plaatselijke Leider te Utrecht, Kapitein Grijzen, bood hierna de afdeling Baarn, namens de Plaatselijke Commissie te Utrecht, een zilveren wisselbeker aan, die 2 maal achter elkaar en 3 maal in totaal gewonnen moet worden.

Voorts werden nog uitgereikt in deze bijeenkomst de brevetten en medailles wegens geleverde prestaties bij de plaatselijke schiet-oefeningen.

Met een slotmarsch werd deze feestvergadering beëindigd.

DELFT.

In den Doelentuin.

Op 20 Juni gaf de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een schitterend geslaagd tuinfeest in Stads Doelen. De tuin was feestelijk gedecoreerd met oranje-kleurige lampions, welke later op den avond een feestelijk licht gaven.

Wegens ongesteldheid van Ds. T. J. Hagen opende de vice-voorzitter Pater F. J. Zandvoort het samenzijn door allen — in het bijzonder den heer L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, J. M. Krijger, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm-Commissie „Zuid-Holland: West”, Luitenant-Generaal Borel, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, den burge-

meester, Mr. G. van Baren en verder de aanwezige militaire en burgerlijke autoriteiten en de besturen van eenige organisaties, een hartelijk welkom toe te roepen. Hierna gaf hij de leiding over aan Res.-kapitein J. J. Eckebus, die allen uitnodigde het „Wilhelmus” aan te heffen.

Als spreker voerden de heeren L. F. Duymaer van Twist en Krijger het woord. Beide heeren hebben door hun enthousiaste woorden een spontane uiting gegeven van hun vaderlandsliefde en oranje-trouw, de landstormers opwekkende steeds als een keurbende paraat te staan om de wettige Overheid in dagen van gevaar in haar taak te helpen.

Na deze redevoeringen volgde een zeer gevarieerd programma. Het nummer Colonne-geweer, uitgevoerd door 12 vrijwilligers onder den Sergeant-Majoor W. van Heiningen en de rhythmische gymnastiek, waren keurige prestaties, welke blijkens een warm applaus, zeer geapprecieerd werden.

Luitenant-Generaal Borel en Mevr. Van Baren richtten zeer waardeerende woorden tot de executanten resp. de landstormers en de dames die de reien uitvoerden en boden den leider en leidster een geschenk aan.

Het muzikale gedeelte van den avond was in handen van „Soli Deo Gloria”, dat veel kunstgenot heeft verschaft.

Bij de volksliederen, welke in de pauzes gezongen werden, zorgde een strijke voor de begeleiding.

In zijn slotwoord bracht Pater Zandvoort dank aan de medewerkers, in het bijzonder aan Res.-Kapitein J. J. Eckebus, dien Zijn-Eerw. de ziel van het feest noemde.

De tableaux vivants, welke daarna vertoond werden, waren samengesteld door leden van den B.V.L. en hun dames.

Het eerste tableau stelde voor: Holland één. De Nederlandsche Maagd, omgeven door de Elf Provinciën; de eenheid werd uitgebeeld door oranjelint.

Het tweede tableau gaf een uitbeelding van de wapenspreuk „Ik zal handhaven”, hier werd het wettig gezag voorgesteld door een symbolische figuur, hulde gebracht door de Elf Provinciën.

Tenslotte het derde tableau: „Als 't moet”, dat was bedoeld als een opwekking voor de Vrijwilligers, wier devies moet zijn „Arbeidend paraat”.

Ten besluite van dezen eclatanten feestavond werd een vuurwerk vol verrassende lichteffecten afgestoken.

LANDSTORMDAG TE NIEUW-HELVOET

Reeds vroeg in den morgen van Woensdag 18 Juni jl. wapperde van den gemeentetoren, openbare gebouwen en verscheidene particuliere woningen Neerlands driekleur. Een ieder bemerkte dan ook dadelijk, dat deze dag een zeer bijzondere was. Om acht uur heerschte er bij de Eilandenbeurs al een gezellige drukte, terwijl in het beursgebouw een aanvang werd genomen met de schietwedstrijden. Om elf uur, toen ook mannen en vrouwen van Goeree en Overflakkee waren gearriveerd was het kolossaal druk. Tegen half twaalf had op het Raadhuis de officieele ontvangst plaats voor autoriteiten en genoodigden. Behalve de Excellenties, de Minister van Defensie en de Minister van Justitie waren aanwezig de Hoog-

Het Christelijk Militair Tehuis te 's-Hertogenbosch vierde op 1 en 2 Juli 1930 zijn 50-jarig bestaan. Hierboven een foto van den Huisvader en -moeder te midden van „de jongens”.

edelgestr. Heer L. F. Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Luitenant-Generaal Borel, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, de Burgemeesters van de omliggende plaatsen, verschillende officieren van Land- en Zeemacht en andere genoodigden. In het geheel waren er ongeveer 100 personen aanwezig. Door den Burgemeester van Nieuw-Helvoet, den heer F. W. van Driel werd de volgende begroetingsrede gehouden:

Excellenties, Dames en Heeren!

Ik acht het mij een bijzonder voorrecht U namens het Gemeentebestuur van deze plaats hartelijk welkom te heeten; voor de eer, die deze bescheiden gemeente te beurt valt, doordat U allen zich hierheen heeft willen begeven om andermaal van Uw hooge belangstelling te doen blijken voor een landdag van den bijzonderen vrijwilligen landstorm.

Toen dan ook de Gewestelijke Commissie van het Verband van „De Monden der Maas” had besloten dit jaar een landdag op Voorne en Putten te houden en hiervoor door verschillende omstandigheden deze gemeente als geschiktste plaats koos, vond zulks ook de genegenheid van den geheelen Gemeenteraad.

Wie zou dan ook als rechtgeaard Nederlander, die als een heiligen plicht en als een heilig recht beschouwt eerbied voor het Overheidsgezag en bescherming van persoon en goederen, dezen dag niet met vreugde begroeten?

Als wij straks zullen zien de vele mannen die zijn opgekomen om opnieuw te getuigen, dat zij bereid zijn in uren des gevaars het wettig gezag, Koningin en Vaderland tegen revolutionair geweld testunen en den vrede wenschen te handhaven, dan is het niet anders dan een uitermate nationale gedachte, die ieder, die het wel meent, moet bezielen. Men vraagt zich dan ook af hoe het mogelijk is dat bepaalde mensen, die zich uitgeven de vredesgedachte voor te staan, dit nobele werk en niet het minst de preventieve werking, die van den bijzonderen vrijwilligen landstorm als vredesinstituut bij uitnemendheid uitgaat, trachten neer te halen.

Maar Gode zij dank, het overgrote deel van het Nederlandsche volk wenscht gelukkig mede te werken tot handhaving van het wettig gezag en van de historisch hecht geworden grondslagen, waarop onze constitutioneele regeeringsvorm is gebouwd en eenmaal groot geworden.

Excellenties, Dames en Heeren, moge ook deze landdag hiervan ruime getuigenis afleggen.

Daarop werd geantwoord door Z. Exc. den Minister van Defensie, Mr. Dr. L. N. Deckers, die ongeveer het volgende sprak:

„Mijnheer de Burgemeester!

Ik dank U en het Gemeentebestuur voor de hartelijke ontvangst te dezer plaatse nu de dag is aangebroken waarop een landdag van den bijzonderen vrijwilligen landstorm zal worden gehouden. Mijn ambtgenoot van justitie en ik stellen het op hoogen prijs, dat ook hier van de saamhoorigheid zal blijk gegeven worden door de leden van den B.V.L. Ondanks vele tegenbewegingen is het gelukt ook hier een landdag te organiseren. Wij stellen het op hoogen prijs dat er nog vele jonge mannen zijn, die in de bres willen staan voor ons nationaal bezit, voor het wettig gezag, voor recht en orde. Moge van dezen dag nieuwe bezieling uitgaan en de geestdrift worden aangewakkerd tot heil van Vorstehuis en Vaderland. Ik heb gezegd.”

Nadat de eerewijn was aangeboden vertrokken de autoriteiten naar Hellevoetsluis om aldaar de demonstratie bij te wonen van drie militaire watervliegtuigen van het vliegkamp „De Mok”.

Des namiddags had het defilé plaats van de deelnemende afdelingen. Aan de vaandels zagen wij dat aanwezig waren de afdelingen van Nieuw-Helvoet, Hellevoetsluis, Middelharnis, Sommelsdijk,

VAN GAAN EN KOMEN.

Wij kregen de beschikking over eenige foto's, welke wij hieronder reproduceeren.

Van links naar rechts: Majoor J. E. Snellen van Vollenhoven, afgetreden commandant van het Landstormverband „Groningen”. Majoor M. F. J. Phaff, afgetreden commandant van het Landstormkorp „Zuid-Holland West”. Reserve-Kapitein: C. E. Van Wijk afgetreden commandant van het Landstormverband „Monden der Maas”.

Van links naar rechts: Reserve-Majoor J. P. Boots, opgetreden commandant van het Landstormkorp „Zuid-Holland West”. Reserve-Luitenant-Kolonel W. G. van Hoogenhuize, opgetreden commandant van het Landstormverband „Monden der Maas”. Reserve-Luitenant-Kolonel H. Bierman, opgetreden commandant van het Landstormverband „Zeeland”.

Ouddorp, Stad op het Haringvliet, Melissant enz. enz.

Na het defilé betrad de heer Mr. Egter van Wissekerke de muzikant en opende als Voorzitter van de Gewestelijke Commissie „Monden der Maas” deel Voorne en Putten den landdag. Spr. herinnerde ons o.a. aan het feit, dat het juist op dezen dag 115 jaar geleden is, dat de slag bij Waterloo werd gehouden waarbij aan de dwingelandij van Napoleon een einde werd gemaakt.

Een woord van dank bracht spr. aan de ministers, commissaris der Koningin, voorzitter en leden der Nationale Landstormcommissie, inspecteur van den vrijwilligen landstorm en overige leden van het eerecomité, voor de bereidwilligheid zitting te willen nemen in genoemd comité. Eveneens werd een woord van dank gebracht aan den commandant van het 2e regiment veldartillerie en aan dien van het vliegveld „de Mok”, die hunne medewerking wilden verlenen teneinde den landdag te doen slagen.

Spr. zeide dat de bedoeling van den bijz. vrijw. landstorm is om pogingen tot omverwerping van het wettig gezag in de kiem te smoren en burgerij en eigendommen te beschermen tegen revolutionaire handelingen.

Het is dan ook te begrijpen, dat van revolutionaire zijde alles wordt gedaan om den bijz. vrijw. landstorm in een verkeerd daglicht te stellen en getracht wordt het voortbestaan te bemoeilijken. Gelukkig bloeit de landstorm met zijn meer dan 60.000 betrouwbare mannen. Hoe verschillend van richting en godsdienst zij ook zijn, ze streven naar hetzelfde ideaal, nl. „behoud van het wettig gezag”.

Na deze rede werd het woord gevoerd door den heer Duymaer van Twist. Spreker zeide o.m. het volgende:

Als we hier samen komen is het niet om propaganda te maken voor militarisme en oorlog. Zouden we willen overgaan tot afschaffing van leger en vloot, men zal er dan ook toe komen politie en justitie af te schaffen. We weten dat in alle landen de revolutiewoelingen en geesten hun werking doen. We noemen in het bijzonder Rusland met de gruwelijkheden, die daar plaats vinden. Men moet ook niet vergeten, dat in ons land 90.000 stemmen bij de laatste verkiezing werden uitgebracht op de communisten. Wanneer we een bijz.

vrijw. landstorm hebben is dit om de binnenlandsche revolutie den kop in te drukken, om het wettig gezag te handhaven en volk en vorstehuis te beschermen. We zijn zeer dankbaar, dat nog vele jonge mannen bereid zijn om in de ure van het gevaar aan alle geweld het hoofd te bieden.

Spreker reikte daarna aan twee officieren, de heeren J. van der Wal en A. Hogeweg een souvenir uit voor het vele werk, dat ze hebben verricht voor het welslagen van den landdag.

Een plechtig oogenblik was het toen de muziek op prachtige wijze het Wilhelmus speelde.

Vervolgens werd het programma verder afgewerkt.

We kregen nu wedstrijden en demonstraties van onderofficieren van het 2e regiment veldartillerie uit den Haag. Zeer in den smaak viel ook de klompdans der jongedames in Zeeuwisch costuum. Een luid applaus viel haar ten deel.

De motorwedstrijden met hindernissen hadden eveneens een goed verloop. De eerste prijs werd behaald door D. Roelofs te Nieuwenhoorn en een tweede door W. Vink te Brielle.

Ondertusschen was een aanvang gemaakt met het vullen van een luchtballon. Onder een luid hoera steeg Van Pottum in de hoogte en verdween tenslotte, na al hooger en hooger gestegen te zijn, achter de straatwegboomen uit het gezicht.

Om ongeveer 5 uur zijn de beide ministers vertrokken.

Hierna was het prijsuitreiken en sluiting van den landdag door Burgemeester L. J. den Hollander.

Des avonds is er een schitterend vuurwerk afgestoken.

Onder de meer dan 2000 aanwezigen heerschte een zeer prettige stemming die den geheelen dag constant bleef.

Den geheelen dag was er muziek van de vereenigingen „Sempre Crescendo” van Nieuw-Helvoet en „Sempre Crescendo” van Middelharnis.

Het beursgebouw en het terrein er achter hebben zich bijzonder geleend voor het houden van den landdag, die, ondanks de tropische temperatuur in alle opzichten is geslaagd.

EEN SYMPATHIEK MINISTERIEEL RONDSCHRIJVEN MET SYMPATHIE ONTVANGEN.

Dienstplicht en burgerbetrekking.

Reeds vroeger kon met erkentelijkheid worden gememoreerd het besluit van den Ministerraad, geldende voor alle rijksdiensten en -ambtenaren, volgens hetwelk dienst- en reserveplicht geenerlei grond mocht vormen voor ontslag, benadeeling bij sollicitatie of bekorting van vacantes.

De Min. v. Arbeid, H. en N. vestigde nog eens in het bijzonder de aandacht van directeurs van districts-arbeidsbeurzen op werkzoekenden, die ten gevolge van de vervulling hunner dienstplicht buiten betrekking waren geraakt of op andere wijze schade hadden geleden.

Betrof dit nog slechts de openbare diensten, in het jl. Januari-nr. van „Maatschappij-belangen”, het tijdschr. v. d. Ned. Mij. voor Nijverh. en Handel, vinden we in extenso afgedrukt een rondschrijven, dat de Min. v. Defensie richtte tot een aantal corporaties over hetzelfde onderwerp. *Z. E. wijst daarin op den grooten weerzin, die wel tegen den militair dienstplicht moet ontstaan, wanneer de dienstplichtigen hun persoonlijk offer met ontslag, benadeeling bij vacatures, enz. zien beloofd. Hij dringt er derhalve bij de werkgevers op aan om de in deze zoo gewenschte soepelheid en billijkheid algemeen te betrachten, die door velen reeds in acht wordt genomen.*

Het is verheugend, dat dit schrijven van den Min. door de Redactie van het Tijdschrift met instemming wordt begroet. „Met de strekking van dit betoog”, aldus leidt zij het in, „... kunnen wij ons geheel vereenigen... Wij bevelen daarom dit schrijven aan in de belangstelling van allen, die dienstplichtig personeel hebben”.

Zij maakt hierbij tevens twee opmerkingen. De eerste betreft de moeilijkheid (die ook de Min. erkent) om goede, geschoolde plaatsvervangers te krijgen, de tweede houdt de verwachting in, dat ook van Departementswege (gelijk de Min. trouwens toezeit) een tegemoetkomende houding zal worden aangenomen i. v. r. n. het tijdperk der dienstplichtvervulling. „Het is bekend”, aldus kan de Redactie aan dezen wensch toevoegen, „dat deze tegemoetkomingen meestal ook betoord worden.”

Overgenomen uit „De Verlofschrijver”.

ERMELO.

Vaandeluitreiking.

Maandag 23 Juni had in het gebouw voor Chr. Belangen de uitreiking plaats van het vaandel aan de afdeling Ermelo van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De voorzitter der Plaatselijke Commissie, de heer W. F. H. v. d. Wart opende deze bijeenkomst en liet het eerste couplet van het Wilhelmus zingen, onder begeleiding van de muziekveren. „Excelsior”. Hij heette allen welkom, inzonderheid Gen. Majoor Duymaer van Twist, en le Luit. Boulogne, voorzitter en secretaris der Nat. Landstorm Commissie; de commandant van het Veluwisch Verband, Overste Janssen; de voorzitter en secretaris der Gewestelijke Commissie Ds. A. Hoeneveld en J. Wynne, alsook de leden der plaatselijke commissie w. o. de heer H. Th. 's Jacob, schenker van het vaandel. In het kort werd het voorgeschiedenis gememoreerd, hoe de wensch naar een eigen korpsvaandel allengs meer levendig werd onder de leden der afdeling, totdat de schenker van het uit te reiken vaandel zich bereid verklaarde de kosten voor de vervaardiging op zich te nemen. Met groot enthousiasme werd dit aanbod aanvaard en de plaatselijke commissie achtte deze schenking van te groote waarde om haar zonder eenige feestelijkheid te aanvaarden en stelde het te meer op prijs dat de voorzitter der Nat. Landstorm Commissie bereid gevonden werd om het vaandel uit te reiken.

Deze het woord verkrijgende geeft eerst een uiteenzetting van het doel van den B.V.L. Hij stelt in het licht, hoe nòch militarisme, nòch imperialisme, nòch fascisme er aan ten grondslag liggen. Het doel is het Nederlandsche volk te bewaren tegen revolutionaire woelingen en de daaruit voortvloeiende ellende, het Stamhuis van Oranje te handhaven en het wettig gezag te steunen. De B.V.L. verfoeit elk despotisme hetzij van boven af, hetzij van onderen op en is nog steeds onmisbaar, maar moet paraat blijven. Met voorbeelden wordt dit aangetoond.

De heer van der Wart onthult nu het vaandel, waarna de generaal zijn rede voortzet,

herinnerende aan de banieren van Oud-Israël, aan het opsteken der vaandelen in den naam des Heeren. Het vaandel is het symbool van eenheid en van overwinning. Het is vaak met het leven verdedigd. God geve, dat het niet noodig zal zijn met dit vaandel tegen eigen landgenooten op te trekken. Mocht echter de revolutie losbreken, dan zich er om geschaard om het als zegeteeken uit den strijd terug te voeren. Onder het uitspreken van den wensch, dat bij dit nieuwe vaandel ook hier de belofte worde hernieuwd jegens Vorstenhuis en Vaderland reikt hij het vaandel over aan den Commandant der afdeeling. Spontaan wordt aangeheven het 2e couplet van het Wilhelmus „Mijn schilt en de betrouwen”. Daarna neemt de plaatselijk leider der afdeeling de heer G. van de Veen het woord, waarin hij wijst op het groote voorrecht, dat de afdeeling te beurt valt om dit vaandel te mogen ontvangen uit handen van den Generaal. Hij zegt hem dank voor de welwillendheid om dit vaandel te willen uitreiken en spreekt het vertrouwen uit, dat wanneer donkere wolken zich boven ons land mochten samenpakken en daardoor de B.V.L. zou worden opgeroepen ter verdediging van het dierbaarste, ons vaderland, ook de leden der afd. Ermelo zich met mannenmoed zullen scharen om dit symbool der eenheid.

Vervolgens werd nog het woord gevoerd door den commandant van het Veluwsch Verband, door den schenker van het vaandel den heer H. Th. 's Jacob en den heer J. H. Besselaar.

Door Ds. J. J. Timmer, lid der plaatselijke commissie werd een pakkend slotwoord gesproken, waarin hij wees op de banier van Koning Jezus, door Jesaja voorspeld als de banier, waaronder de rust volkomen is.

Hiermede was het officieele gedeelte dezer plechtigheid afgelopen en werd nog een marsch met muziek voorop door het dorp gemaakt, om het nieuwe vaandel, dat volgens den Generaal zoo niet het mooiste, dan toch één der mooiste in Nederland is, aan de burgerij te vertoonen.

Ermelo 1 Juli 1930. De Plaatselijk Leider
G. VAN DER VEEN.

MEDEDEELING.

Stukken voor de redactie mogen slechts aan één zijde beschreven zijn.

**U
GAAT TOCH NAAR
URK
OP 22 AUGUSTUS a.s.?**

WIJNKOOP NAAR CANOSSA of de wederaansluiting van de Wijnkoop-groep bij de Communistische Internationale

Wijnkoop: Als ze me al te lang laten wachten hier in de kou, dan zal ik toch maar weer liever teruggaan naar de Tweede Kamer.

VOOR JONG NEDERLAND

DE ZILVEREN LUCHTERS.

Toen de Czaar van Rusland door de mannen der revolutie op beestachtige wijze met zijn familie vermoord was, verlieten duizenden Russen hun ongelukkig vaderland, om aan de duivelsche gruwelen van het schrikbewind te ontkomen. Tot de ballingen, die veelal naar Frankrijk de wijk namen, behoorde ook Iwan.

Helaas! hij vond in den bitteren strijd om het bestaan gewoonlijk wel veel concurrenten, maar weinig koopers, zoodat hij hoe langer zoo dieper wegzonk in den pool der ellende.

Het kleine bedrag aan geld, dat hij op zijn vlucht nog had kunnen redden, was al sinds langen tijd verteerd. Ook had Iwan nog enkele kostbaarheden mee kunnen nemen; maar toen de nood ging nijpen, moest hij deze voor een appel en een ei aan hardvochtige, woekerzieke opkoopers afstaan.

Nu had hij nog slechts twee zilveren kandelaars, zeer kunstig gesmeed, waaraan hij bijzonder gehecht was. Want deze kostbare luchters waren als erfstukken in zijn familie van het ééne geslacht op het andere overgegaan.

En nu zou hij van dien waardevollen schat afstand moeten doen! Want de nood was thans ten top gestegen. Al sinds eenige dagen had hij geen kruimel brood geproefd. Tot overmaat van ramp had de huisbaas hem bedreigd op straat te zetten wegens een paar weken achterstallige huur.

Arme Iwan!

Peinzend streek hij z'n vermagerde

vingers door z'n langen baard, en zuchtte diep.

Hoe bitter ook, hier was geen andere uitweg open: hij moest die oude familie-stukken te gelde maken, om niet van honger te sterven. Daarom pakte hij met een bloedend hart de luchters in, en trad den winkel binnen van een hem bekenden goudsmid.

Hij pakte de kandelaars op de toonbank uit en vroeg met bevende stem: „hoeveel wilt u geven voor deze zilveren kandelaars?”

Met een vluchtigen blik op de aangeboden voorwerpen antwoordde de juwelier: „alleen de waarde van het metaal; meer kan ik er niet voor geven.”

In groote neerslachtigheid hoorde Iwan dit teleurstellend antwoord aan.

Doch tegelijkertijd bekeek de goudsmid de kandelaars nog eens, nu meer nauwkeurig.

Eensklaps riep hij in de grootste verrassing uit: „maar die kandelaars zijn niet van zilver!”

„Niet van zilver?” herhaalde de arme Iwan, die het van schrik bijna bestierf.

„Neen!” haastte zich de juwelier te verklaren; ze zijn van *platina*! Van massief platina uit *den Oeral*! U hebt daar voor meer dan 10 miljoen francs aan edel metaal bij elkaar!”

Nu was het de beurt van den juwelier om te schrikken. Want door deze ongedachte wending begon de arme Rus eensklaps te gillen, te schreien en te springen, alsof hij zijn verstand verloren had.

De reuzekoop was nu spoedig gesloten.

En reeds de volgende week werd het schamele vlieringkamertje verwisseld met een prachtige villa in de nabijheid van Parijs.

Daar ontving hij telkens arme verdreven landgenooten, die nimmer vergeefs bij hem om ondersteuning aanklopten.

En ter herinnering aan deze wonderbare uitredding plaatste hij op zijn schrijftafel twee zilveren luchters, die een getrouwe nabootsing waren van de kandelaars uit het ouderlijk huis. OOM BERTUS.

SCHIETOEFENINGEN MET PISTOOL M. 25 No. 2 VOOR OFFICIEREN EN ANDER PERSONEEL VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM DAT MET HET PISTOOL IS BEWAPEND.

Teneinde voor deze schietoefeningen te kunnen voorzien in de behoefte aan Pistolen en Munitie, is door Zijne Excellentie den Minister van Defensie bepaald, dat voor het houden van bedoelde schietoefeningen telkenmale door een der korpsen van het Garnizoen (of indien ter plaatse geen Garnizoen ligt, van het meest nabij gelegen Garnizoen of magazijn) Pistolen en Munitie beschikbaar worden gesteld.

Na afloop van de oefeningen zullen de wapenen en de overgebleven munitie wederom zoo spoedig mogelijk dienen te worden ingeleverd.

BELOONING VAN INSTRUCTIE BIJ SCHIETOEFENINGEN VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

Bij Kon. Besl. van 14 Mei 1930, No. 57, is Hoofdstuk III-N van de R. B. L. 1921 zoodanig gewijzigd, dat de daarin genoemde minimum uurloonen zijn vervallen.

In verband daarmee heeft de Minister van Defensie bij aansch. d.d. 17 Juni 1930, IIIde Afd. B. No. 26 bepaald, dat aan onderofficieren belast met het toezicht op de schietbanen eene belooning van f 0.55 per uur wordt toegekend, indien zij op de schietbanen werkzaamheden verrichten uitsluitend ten behoeve van schietoefeningen der „bijzondere vrijwilligers” (alzo niet het vooroefeningsinstituut) en voor zooveel de werkzaamheden moeten worden verricht buiten de eigenlijke diensturen, welke voor den betrokkene in zijn instructie zijn vastgesteld.

Voor de berekening van het bedrag der hiervoren bedoelde belooning wordt eventueel de tijd benodigd voor het gaan naar en van het oefeningsterrein medegerekend en wordt het aantal uren afgerond tot volle uren, en wel naar boven, indien het aantal overblijvende minuten meer dan 30 bedraagt, en naar beneden indien het aantal overblijvende minuten 30 of minder bedraagt.

BESTE LANDSTORMKINDEREN.

In het volgend nummer van het blad zullen de prijswinnaars worden vermeld.

En nu de nieuwe opgaven.

Groep A.

(Beneden de 10 jaar.)

Spreekwoorden.

E— d— h— langst.
E— g—, a— goed.
V— r—, v— rot.
D— a— wint.
O— W—, t— best.
V— g—, w— wol.
V— k— m— e— groote.
T— a— d— ongelukken.
E— h— i— g— waard.
H— b— p— s— w— eens.
H— r— w— e— boom.
J— g—, o— gedaan.

Groep B.

(Boven de 10 jaar.)

De stipte patiënt.

Hannes saw ned stenlaat dijt ana the kukselen. Doraam tesloob ijh an prij baared ned dektor et plegraaden. Dzee deronchozt ned natpiët erze knauwigeur; hood nok ed tekiez gon tien tem lovdoeden kezerdeih apenbel. Daamor krapst ijh: „mok vroe ried mendaan gon snee guter, ne grenb nad ej urine eem.”
Op ned geafkenspro dijt mawk Hannes ijb ned tordek ni ed machterkaw tem nee trooge Keleusch kikir, fied ijh tem nee zwenar chuzt teztieren.

Danaar eiz ijh: „iez ooz, kotred! erih beh ki lastav teh nece tjachver; ne oun ag ki agwaran the tinoats, rawa ki gon nee tenjenot lov eh natas.”

NEDERL. STOOMSLEEDIENST
v.h. van P. SMIT Jr.
Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERES-
SANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT
PER HAVENDIENST „SPIDO”

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.)
dagelijksche diensten op het Vliegveld
Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag
gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten
— belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor
ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT	Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22	Beurs 51066
ROTTERDAM	Telefoon 31825 F. Th. Schaay
	41529 J. Been
POSTBOX 999	43066 B. A. de Haan
	68566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524	36945 C. M. Schaay

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIZEN**

„ZEELANDIA” - RIJWIEL INDUSTRIE
KAMPERSTRAAT 5 ZWOLLE

Levering direct van fabriek aan particulieren.
Heeren- en Damesrijwielen compleet voor den weg, met
kast, seinlicht-bagagedrager met standaard, pomp, free-
wheel en bandrem f 37.50 en tevens ter kennismaking
elektrische rijwiellamp cadeau. Nikkel of zwart stuur naar
verkiezing, met terugtraprem of luxe uitvoering f 4.—
verhooging, 2 jaar garantie.

Verzending naaste station franco rembours, vrij zicht.

„ZEELANDIA” - RIJWIEL INDUSTRIE
KAMPERSTRAAT 5 ZWOLLE

MARQUISEN - TENTEN - TUINPARASOLS

Alles tegen zon en regen

Vraagt vrijblijvend offerte

N.V. NBD, DEKKLEEDEN- EN TENTENFABRIEK

v.h. J. L. WERNER, DEN HAAG

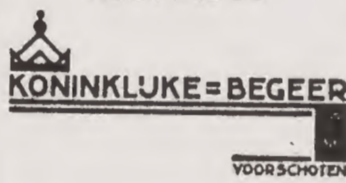
Schenkstraat 195 - Telefoon 70900 - Bierkade 6 - Telefoon 10970

Leden van den B. V. L.

Koopt en laat uw Rijwiel
vakkundig repareren bij
het lid **H. A. Michel**,
Veritasweg 13, OOSTERBEEK.
P.S. Leden v. d. B. V. L. 10% korting

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg
Joekerfransstr. Hoogstraat
v. d. Takstraat

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

WAAROM
zou ons blad geen
100.000
abonné's
kunnen hebben

?

Werkt er aan mede!

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den
Haag, Tiel, 's Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

K. TIKTAK'S

THEE **KOFFIE**

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

ROTTERDAMSCHER BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Polderlaan 79 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 2—4½%
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

AFDEELINGS-SECRETARISSEN

**VRIJWILLIGEN
LANDSTORM**

Geeft U op als cor-
respondent van het
= N. Instituut =
Groot Nederland

Schriftelijk onderwijs in
alle vakken. Inlichtingen
omtrent vergoeding
Koninginneweg 241, Amsterdam.

Pracht collectie

**Oude Wapens,
Krissen, Ruiters-
pistolen enz.
TE KOOP**

Brieven onder letter B bureau Landstormblad

Geen vorkbreuk
op Uw

FONGERS

**VAN NELLE'S
TABAK**
CITYBAAL
GROEN 20g
BLAUW 15g
ROOD 15g
GEEL 10g
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK

HOTEL EN KOFFIEHUIS

Prinsegracht 120 - Den Haag

Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies.

Goede en billijke consumptie

en zeer smakelijk middagen.

Gemakkelijk te bereiken met de

tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

NET PERSOON

Protestant. Lid B.V.L. 25j. oud.

Gedipl. Boekhouder-Correspon-

dent, Uitstekende referenties,

ZOEKT VASTE POSITIE.

(Rijk, Gemeente of ander.

Brieven onder letter H.B.

Bureau van dit blad.

RUIME BIJVERDIENSTE

voor hen die hun vrijen tijd productief wensen te maken.
Brieven onder letter D. V. Administratie van dit blad.

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

31 AUGUSTUS.

1880

1930

HARE MAJESTEIT
KONINGIN WILHELMINA.

Op 31 Augustus zal het 50 jaren geleden zijn, dat het Nederlandsche volk zich verheugde in de geboorte van de Prinses Wilhelmina, thans onze regeerende Vorstin.

Wij, Landstormers, zullen bij de viering van dit kroonjaar niet achterblijven. Hare Majesteit Wilhelmina is bij ons in groote eere en dat zullen wij niet verbergen.

Naar luid van de Grondwet en krachtens een door de eeuwen gefundeerd recht, Draagster van het hoogste Gezag in Nederland, is Zij in hooger zin door Gods hand ons volk als een kostelijke gave geschonken op een tijdstip, toen de Oranjeboom tot in den wortel stervende scheen.

Wij eeren haar als het symbool van alles wat er edel en goed is in ons nationale leven.

Wij eeren deze onze Koningin, om haar edel, godvruchtig leven; om haar mild, rechtvaardig regeeren; om de doorluchtigheid van haar Stamhuis.

Wij eeren haar, doch wat voor ons nog meer zegt, wij, Landstormers, wij hebben diep in ons hart, waar de liefde zich nestelt, voor deze hooge Vrouwe een teer plekje ingeruimd.

Vandaar, dat, wie aan onze Koningin zou raken, die raakt onze harten aan.

ONBEWOGEN.

III.

(door den Directeur der Normaal Schietschool)

Bij ons voorgaande gesprek over het schieten wees ik erop, dat er tusschen het oogenblik, dat ge Uw trekker begint te bewerken en drie tellen na het afgaan van het schot, niets aan Uw wezen noch aan Uw houding mag veranderen. Er mag zelfs geen spier van Uw gelaat vertrekken.

Ik neem nu aan, dat ge sedert dien naartig hebt geoefend en dat ge met exercitiepatronen geen enkele fout meer maakt.

Doe nu precies hetzelfde met een scherpe patroon in Uw geweer en ik verzeker U, dat ge een goed en zelfs een zeer goed schutter zijt. Ge hebt me eenigszins ongelooft aangestaard, toen ik zei, dat het schieten met scherp een gemakkelijk kunstje is, maar tusschen het schieten met exercitiepatronen en dat met scherp bestaat absoluut geen verschil; althans er mag geen verschil bestaan, m.a.w. *het scherpe schot moet U onbewogen laten.*

Maar juist hierin schuilt nu de groote kunst van het schieten met scherp. Het schot laat de meesten niet onbewogen en dat is de groote fout, die ik bij velen Uwer waarnam. Ge denkt dat ik overdrijf. Zeker niet. Ik zal U hier een serie toonen: 10, 10, 4, 9, 9. Die 4 bewijst me dat de schutter bij het derde schot even de kluts kwijt was en dat er toen iets in hem werkte. Maar wat is dat dan toch voor een verschijnsel, zult ge vragen. En als dat zoo was, zoudt ge het zelf toch wel hebben bemerkt. Ik geef toe het is eigenaardig, maar vele schutters maken er zich in meerdere of mindere mate aan schuldig, zonder dat zij er zich van bewust zijn.

Hoewel iedere schutter ervan overtuigd is, dat de kogel voor hem geen gevaar oplevert (hij verlaat altijd het geweer aan den voorkant), heeft het schot op het binnenste van de meesten een vreemde invloed. Daar is in de eerste plaats de knal, die onaangenaam aandoet en voorts heeft het geweer de hebbelijkheid om achteruit te loopen, hetgeen vooral een minder gewenschte uitwerking heeft als de duim van de rechterhand tegen den neus steunt. Nietwaar, een mensch vindt nu eenmaal een klap tegen dit gevoelige lichaamsdeel niet prettig?

De combinatie van een en ander schijnt den schutter onrustig te maken en de gevolgen daarvan op het schot blijven niet uit.

Ik wil mijn bedoeling met een voorbeeld

toelichten: er was eens een schilder, die een mooi schilderij had vervaardigd; trotsch op zijn werk wilde hij het aan zijn vrienden toonen; doch door zijn opgewondenheid beging hij de domheid om een heelen pot verf over zijn kunststuk te gooien, zoodat het absoluut bedorven was.

Wat een . . . enfin, vult u maar zelf in.

Maar vele schutters doen niet anders dan deze onhandige schilder; ze doen hun uiterste best om juist te richten, doch op het oogenblik, dat ze doordrukken, bederven ze de zaak, want dan gooien ze hun geweer uit de richting! Het schot laat dergelijken schutter niet onbewogen; hij doet malle dingen, die hijzelf niet beseft en ook niet wil. Om het met een geleerd woord te zeggen: het schot heeft een psychologischen invloed op den schutter. Deze invloed is te verklaren uit een kleinen schrik voor den knal, die komen zal (den vorigen keer gaaft ge al een knip-

ZIJT GE
op Uw pijp verzol

STER
TABAK

geeft
ROOKGENOT

oogje toen de slagpin vooruit schoot) en in de tweede plaats heeft de mensch de natuurlijke neiging om den schok van het geweer, die ook komen zal, tegemoet te loopen. En deze bewegingen van den schutter hebben juist plaats op het oogenblik dat op den trekker wordt gedrukt, op het oogenblik dus dat hij zijn kunststuk aan zijn vrienden wil toonen. Die domme schilder toch!

Begrijpt ge nu ook waarom vele schutters niet de plaats kunnen aangeven, waar hun geweer gericht was toen het schot afging? Laten we het eerlijk zeggen: ze zijn dan een oogenblik absoluut de kluts kwijt.

Maar ge kunt deze moeilijkheden overwinnen, doch dan moet ge beginnen met Uw aandacht van de schijf af te trekken en op U-zelf over te brengen. Bestudeer U-zelf eens gedurende den tijd, dat ge doordrukt; laat de uitkomsten op de schijf een oogenblik varen, haal de schijf desnoods weg. Want als het bij U-zelf beter gaat, zullen de betere uitkomsten op de schijf vanzelf volgen. Op deze wijze zult ge U eindelijk bewust worden van Uw fout en dan zijt ge op den weg om U meester te maken van het hoofdkenmerk van den zeer goeden schutter: *onbewogenheid gedurende het schot.*

Een eerste voorwaarde is dus, dat de schutter zich volkomen beheerscht; geen spier mag op zijn gezicht (met den glimlach natuurlijk) vertrekken; of het schot afgaat of niet, moet hem absoluut onverschillig zijn; een „weigeraar“ mag zelfs zijn verbazing niet opwekken; hij gaat met een stalen gezicht door, alsof er niets bijzonders gebeurde.

Ja, die weigeraars zijn soms leelijke veraders van wat er in de ziel van den schutter omgaat. Doch daarover zal ik een volgende maal spreken, als ik een woordje richt tot Uw onderwijzers en leiders.

R. J. HOFFMANN.

VERBAND DRENTHE.

PROGRAMMA.

van den te houden Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen
Landstorm op 12 September 1930, op de terreinen van
het Sportpark te Assen.

- 8½—11½ uur Schietwedstrijden op de schietbanen.
- 11½ uur Afmarsch naar en verzamelen op het Stationsplein voor het defilé.
- 12¼ uur Officieele ontvangst der autoriteiten en genoodigden door het Gemeentebestuur op het Raadhuis.
- 12¾ uur Defilé voor de autoriteiten onder leiding van den Verbandscommandant van Drenthe.
- 2 uur Officieele opening van den landdag door den Eere-Voorzitter van het Verband Drenthe, den Hoogedelgestrengen Heer Mr. J. T. Linthorst Homan, Commissaris der Koningin in de Provincie Drenthe.
- 2½ uur Aanvang der demonstraties:
  1. Carroussel-rijden per rijwiel door dienstplichtigen van het 1e Regiment Infanterie onder leiding van den Eersten-Luitenant der Infanterie J. van Haarst.
  2. Springconcours door personeel van het District Drenthe van het Wapen der Koninklijke Marechaussee, onder leiding van den Opperwachtmeester der Koninklijke Marechaussee E. E. la Crois.
  3. Gevechtsoefening uit te voeren door dienstplichtigen van het 1e Regiment Infanterie, onder leiding van den Eersten-Luitenant der Infanterie J. van Haarst.
- 5 uur Uitreiking der prijzen door den Voorzitter van het Verband Drenthe, den Edelachtbaren Heer J. Knoppers, Burgemeester van Meppel. Sluiting van den Landdag.

De kenmerkende eigenschappen

Lichte Gang Sierlijkheid Degelijke Constructie

Een rijwiel, dat deze eigenschappen bezit, zal ten volle bevreemden. Zij kenmerken het „Gazelle“ Rijwiel, zoodat dit rijwiel U volledige garantie voor een ongestoord rijwielgenot geeft

Prijzen f.68.- af compleet met tasch, waarin gereedschap, pomp, met pomphouders, bel, bagagedrager en achterlicht. - Gazelle Kinderrijwiel van f.33.- af. - Ontvangt gratis N.V. Gazelle Rijwiel-fabriek Dieren op aanvraag.

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN

Cadena

In de voornaamste sigarenwinkels

DE LIMBURGSCH BURGERSWACHTER

Officieel orgaan van de Verenigde Burgerwachten in Limburg. Hoofdredacteur: Majoor A. A. van Nijntatten.

Wij ontvingen het eerste nummer van dit pas opgerichte maandblad. Het is een bewijs, dat de Limburgsche Burgerwachten niet inslapen, maar met goeden moed voortgaan met de versterking hunner plaatselijke burgerwachten.

Wij wenschen den oprichters gaarne veel succes toe.

ZEEUWSCH VERBAND.

VERSLAG omtrent de vergadering van Officiëren van het Verband „Zeeland” op Zaterdag 26 Juli 1930 in Hotel „Brittania” te Vlissingen.

Onder voorzitterschap van den Aangewezen Commandant, den Res.-Luit.-Kolonel H. Bierman, vergaderden een 14-tal officieren van het Verband, waarbij de Gewestelijke Landstormcommissie werd vertegenwoordigd door den Heer P. G. Laernoës.

De voorzitter begon met het doel der bijeenkomst met een enkel woord uiteen te zetten, zijn spijt betuigende dat een deel der officieren door bijzondere omstandigheden verhinderd was de bijeenkomst bij te wonen. Uit verschillende mededeelingen was hem gebleken, dat de officieren allen verlangend waren eens samen te komen om de gemeenschappelijke belangen te bespreken en daarbij op de hoogte te komen van de taak, die eventueel aan hen zou kunnen worden opgedragen.

Hij heette daarbij in het bijzonder den 1e-Luitenant J. E. Coers welkom, die zich bereid verklaard had, op deze vergadering eene causerie te houden.

Als eerste punt van de agenda kwam in behandeling de algemeene opzet van het optreden van het Verband bij revolutionnaire woelingen, waarbij de taak van elk der aanwezigen aan de orde kwam, zoodat elk een duidelijk beeld van zijn aandeel in de werkzaamheden kreeg en door het beantwoorden van vragen eventuele misvattingen werden weggenomen.

De inhoud der instructies van hoogere en lagere commandanten werd besproken, zonder in de details daarvan af te dalen, daar het voornemen bestaat zulks persoonlijk met de heeren te doen zoodra de in bewerking zijnde plannen uit den Haag bekend zijn. Aan de hand van een daarvoor speciaal vervaardigde kaart werd een en ander verduidelijkt. De inleider had het gesprokene op schrift gesteld, welk geschrift thans circuleert onder de officieren, die de vergadering niet hebben kunnen bijwonen.

Als punt 2 van de agenda kwam het pistoolschietsen van de officieren aan de orde. Aan de hand van eene van hoogerhand ontvangen circulaire, dit onderwerp bevattende, werd gewezen op het nut en het aangename dezer oefeningen, werd de mogelijkheid in het vooruitzicht gesteld in of nabij de woonplaatsen in dit schieten te oefenen en werd het voor enkelen nog onbekende wapen gedemonstreerd. Na eenige vragen en antwoorden deze zaak betreffende verklaarden allen zich genegen om eventueel aan schietoefeningen met het pistool M '25 No. 2 deel te nemen. Aan de niet-aanwezige officieren en de met dit wapen bewapende onderofficiëren is later de zelfde vraag gesteld en met instemming begroet. De hoop werd uitgesproken dat het plan nog dezen zomer zou verwezenlijkt worden.

Ten slotte hield de 1e-Luitenant Coers zijne aangekondigde lezing over straatgevechten. Op bijzonder prettige, onderhoudende en leerzame wijze wist spreker ons allen te boeien. Het gesprokene werd door een aantal zeer duidelijke schetsen toegelicht. Met een welverdiend applaus werd spreker aan het eind zijner lezing beloond en algemeen waren de toehoorders

LANDDAG

voor het Vrijw. Landstormkorps „de Meijerij” en het Vrijw. Landstormverband „West-Brabant” op 30 Augustus 1930 te Oisterwijk.

PROGRAMMA:

- 10.— uur Aanvang der Schietwedstrijden.
- 11.45 „ Opstellen der deelnemers aan het defilé bij het Station te Oisterwijk.
- 12.— „ Officieele ontvangst der autoriteiten ten Raadhuis.
- 12.30 „ Defilé en opmarsch der deelnemende afdelingen, met muziekkorpsen en ontplooide vaandels.
- 2.— „ Opening van den landdag door den Heer Voorzitter der Landdagcommissie, den EdelAchtbaren Heer F. W. van Beek, Burgemeester der Gemeente Boxtel.
- 2.15 „ Toespraak door den HoogEdelGestrengen Heer L. F. Duymaer van Twist, Gen.-Majoor b. d., Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie.
- 2.30 „ Demonstratie der Rijvereeniging „Depso” te Oisterwijk:
  - 1. Openingsnummer;
  - 2. Molenwiek;
  - 3. Slotnummer.
- 3.15 „ Rede door den ZeerEerw. Pater H. de Greeve S.J.
- 3.45 „ Demonstratie der Oirschotsche Rijvereeniging:
  - 1. Openingsmanoeuvre;
  - 2. Gymkkanaspel;
  - 3. Quadrille;
  - 4. Hongaarsche post;
  - 5. à la Flèche;
  - 6. Slotnummer.
- 4.45 „ Einde der Schietwedstrijden en prijsuitdeeling.
- 5.15 „ Aanvang van het Openluichtspel.

het er over eens, hoe jammer het was, dat de tijd niet toeliet uitvoeriger op sommige punten in te gaan. De moeilijke verbindingen tusschen de verschillende deelen van de provincie Zeeland nopen ons steeds terdege rekening te houden met den tijd en zoo ook ditmaal.

De Res.-Kapitein Graafhuis bracht een woord van dank aan den leider der bijeenkomst voor het vele interessante dat de heeren dien middag hadden gehoord, wenschte dat meermalen zulke bijeenkomsten zouden worden gehouden en dankte den heer Laernoës voor de prettige ontvangst.

De voorzitter sloot daarna te ongeveer 17 uur de vergadering.

KORPS „DE VELUWZOOM”.

Door de Gewestelijke Landstorm Commissie Landstormkorps „de Veluwzoom” is besloten om Gewestelijke Schietwedstrijden te houden die, om den leden zoveel mogelijk gelegenheid te geven er aan deel te nemen, zullen gehouden worden in vijf plaatsen, en wel:

- op Zaterdag 6 September te Ede,
- op Zaterdag 13 September te Elst,
- op Zaterdag 20 September te Ulft,
- op Zaterdag 27 September te Aalten en
- op Zaterdag 4 October te Ruurlo.

Aan den Wedstrijd te Elst zal een eenigszins feestelijk karakter gegeven worden; in verband hiermede zal de Wedstrijd reeds des v.m. om negen uur aanvangen, de overige Wedstrijden beginnen om elf uur, met uitzondering van dien te Ruurlo, die om een uur n.m. aanvangt.

Zoowel het programma voor Elst als de nadere bepalingen voor de Wedstrijden zullen tijdig bekend gemaakt worden.

De Wedstrijden worden als volgt ingedeeld:

- a. Korpswedstrijden voor vijftallen, door verschillende Afdelingen aan te wijzen,
- b. Personeele Wedstrijd voor Officiëren, Cornets, Vaandrigs en Adj. Onderofficiëren op pistool;
- c. Personeele Wedstrijden voor alle andere Bijzondere Vrijwilligers;
- d. Vrije-Baan Wedstrijden.

De Wedstrijden a, c en d worden gehouden in drie klassen: Scherpschutters, Schutters eerste en Schutters tweede klasse, het aantal Koningschutters is te klein om in een afzonderlijke klasse uit te komen en wordt daarom bij de Scherpschutters gevoegd; voorts wordt geschoten in twee Afdelingen, nl. met scherpe patronen nr. 1 en met scherpe patronen nr. 13 (K.S.O.), met dien verstande, dat alleen op de banen te Ede en te Ulft met

scherpe patronen nr. 1 geschoten en de Wedstrijd onder de vrije baan, alleen met scherpe patronen nr. 13 (K.S.O.) gehouden wordt, ook de Wedstrijd b. wordt alleen te Ede en Ulft gehouden.

De deelname aan de Korps- en Personeele Wedstrijden is kosteloos, in de Vrije baan Wedstrijden kan door elk een onbepaald aantal series geschoten worden tegen een inleg van 25 cent per serie van drie schoten.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Gewestelijke Landstorm Commissie.

Dr. I. H. J. Vos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en oudste lid van de Gew. Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam, heeft zich bereid verklaard tijdelijk het voorzitterschap van de Gew. Commissie waar te nemen, tot dat definitief in de vacature zal zijn voorzien, ontstaan door het overlijden van den heer Mr. H. Verkouteren.

Oprichting nieuwe afdeling.

Met medewerking van de plaatselijke Landstorm Commissie te Leimuiden werd 24 Juli jl. door den secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie een bijeenkomst belegd aan het Tolhuis te Bolderdam.

Een nieuwe afdeling werd hier gesticht. Als Leider zal voorlopig optreden de heer l'Ami te Rijnsaterswoude.

Schietsbijeenvorsten.

In de maand Augustus komen de navolgende afdelingen voor het houden van schietoefeningen bijeen, t.w.:

Afdelingen Bennebroekerbrug, Cruquius, Zwanenburg, Halfweg, Nederhorst den Berg, Nigtevecht, Houtrakpolder, Oosthuizen, Abkoude, Baambrugge, Aalsmeer Dorp, Aalsmeer Oosteinde, Wormerveer, Muiden, Vijfhuizen, Monnickendam, Katwoude, Nieuw Vennep Noord en Zuid.

Deze bijeenkomsten hebben in hoofdzaak tot doel de indeeling van de schutters naar bekwaamheid in schietklassen te bevorderen.

Wedstrijd op revolver en pistool.

De Gew. Landstorm Commissie organiseerde op 12 Juli l.l. in het kamp bij Laren een wedstrijd op revolver en pistool voor officieren, ingedeeld bij het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam”.

Ongeveer 40 officieren namen ondanks het zeer ongunstige weer aan dezen geanimeerden wedstrijd deel.

Na afloop verzamelden de officieren zich aan een eenvoudigen gemeenschappelijke maaltijd in Hotel-Restaurant de Rozeboom te Bussum.

TWENTSCH-VERBAND.

Evenals verleden jaar zal voor schutters in het Twentsch-Verband schietwedstrijd gehouden worden om zilveren wisselbeker welke in 1929 wonnen is door den vrijwilliger W. Camijn te Almelo.

De wedstrijden zullen gehouden worden op de schietbanen te Heemse, Almelo en Enschede op den laatsten Zaterdagmiddag in September a.s. zijnde den 27en.

Aan deze wedstrijden mogen allen schutters deelnemen die bij de gewone schietoefeningen in 2 series van 5 schoten minstens 90 punten hebben behaald.

In herinnering wordt gebracht dat men eigenaar van den beker kan worden door dezen tweemaal achter elkaar te winnen of driemaal in totaal.

MOTORDIENST.

Op de algemeene vergadering der Vereniging van Officiëren van den Motordienst, gehouden op 12 Juli 1930 te Haarlem, is de Reserve-Luitenant Mr. A. Baron van Heeckeren van Kesteren benoemd tot Voorzitter dezer Vereeniging.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Door de afdeling Noordbrabant van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst werd op 27 Juni j.l. eene nacht-oefening gehouden waarvoor niet alleen een buitengewone belangstelling bestond, doch die ook uitstekend slaagd mag worden genoemd. Toen de verschillende secties om 8½ uur Breda verzamelden, waren circa 100 vrijwilligers aanwezig. En direct heerschte weder die gezellige gemoedelijkheid, die afdeling Noordbrabant steeds kenmerkt, die gemoedelijkheid evenwel, die een goede discipline opvatting allermint in den staat.

Was het voor de afdeling een tegenwaarspraak dat de afdeling Zeeland, die bij deze oefening als tegenpartij zou optreden, door omstandigheden niet aanwezig kon zijn, door de buitengewone opkomst was het mogelijk, de genoemde oefening toch te houden. En de oefening, die voor vele vrijwilligers van de afdeling Noordbrabant de eerste schietoefening was, is ontzeggelijk een succes geworden.

Over het verloop der oefening hier niet te wijden, zou dit verslag te lang maken.

Na afloop van de oefening, om circa 12 uur verzamelden allen zich in hotel Boschman, Prinsenhage, waar onder gezellig samenzijn inwendige mensch werd versterkt.

Menige hartelijke speech werd hier gemaakt. O.a. werd door een der vrijwilligers namens de aanwezigen hulde gebracht aan den onlangs benoemden afdeelelings-comandant Lt. Vermeulen.

Uit het applaus bleek wel, dat de sympathie van zijn geheele afdeling gewaardeerd werd. Noode verliet men om 1½ uur elkaar, vervuld met de meest aangename herinneringen aan dezen avond en met de vaste bedoeling een volgende maal wederom allen tegenwoordig te zijn.

ORANJE BOVEN.

Wanneer een der leden van 't huisgezin verjaart, is er blijdschap in den kring der familie.

Wanneer *Moeder* haar verjaardag viert, heerscht er dubbele blijdschap. Want *Moeder*, die altijd, voor allen en voor alles zorgt, is de spil, waarom 't gansche huishouden zich iederen dag beweegt.

En, wanneer het dan een *kroonjaar* is, (35—40—45—50 jaar b.v.) dat de jarige viereën mag, dan bereikt de feestvreugde eerst recht haar toppunt.

Welnu, zulk een *kroonjaar* mag thans onze *geliefde Vorstin* viereën!

Hare Majesteit heeft nu den leeftijd van vijftig jaar bereikt.

Een halve eeuw lang bleef onze Hooge Gebiedster voor ons Volk en Vaderland gespaard.

Zou er dan geen dankbare vreugde heerschen?

Wij danken God, dat onze Vorstin zoo lang voor ons Vaderland gespaard bleef.

Wij mogen trotsch zijn op onze Landsmoeder. Want als een echte Oranjespruit heeft onze Koningin telkens getoond, zoowel in blijde als in bange dagen, ons Volk te willen besturen rechtvaardig, wijs en zacht.

Zoo blijve dan Hare Majesteit met Koningin Emma, met Prins Hendrik en Prinses Juliana, in 's Heeren gunst nog vele gezegende jaren gespaard, tot heil van ons Vaderland en onze Overzeesche Bezittingen!

ORANJE BOVEN!

LEVE ONZE KONINGIN!

Een oefening van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst, district Groningen.

Vele bewoners van verschillende plaatsen in de provinciën Groningen, Friesland en Drenthe, of, juister omschreven, van de dorpen, welke ongeveer in de lijn Slochteren—Beetsterzwaag liggen, zullen zich op 9 Juli zeker met verwondering hebben afgevraagd, wat die lange rij auto's en motoren, „bemand” met militairen, welke zich in een bezadigd tempo door het landschap bewoog, te beteekenen had.

We geven hier gaarne het antwoord op de vraag: het was de jaarlijksche oefening van het district Groningen van den Motordienst van het Vrijwillig Landstormkorps, welke een rit maakte langs de route Slochteren, Hoogezand, Zuidlaren, Vries, Donderen, Norg, Haulerwijk, Bakkeveen, Wijnjeterp, Olterterp naar Beetsterzwaag.

De oefening gold 't transport van — denkbeeldige — levensmiddelen, welke vervoerd moesten worden van Slochteren, waar de levensmiddelen per schip waren aangevoerd — de z.g. eindhaven — naar Olterterp, in de omgeving waarvan de 8e divisie was gelegerd, veronderstellenderwijs dan natuurlijk. Olterterp was de z.g. „aanvullingsplaats”, de plaats, van waaruit de troepen moesten worden geratavailleerd.

In werkelijkheid zou dit een belangrijk transport zijn geweest, want het is geen kleinigheid om vleesch, brood, boter, kaas, rijst enz. te moeten vervoeren voor de verpleging van meer dan 11.000 man en haver voor enkele honderden paarden. Compagnie's-commandant was de 1e luit. mr. C. A. Star Numan, terwijl het transport zelf onder leiding stond van den 1e luit. M. van Hoogenhuyze. De commandant van de districten Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en Gelderland, 1e luit-kolonel mr. A. baron v. Heeckeren van Kell uit Arnhem, toonde zijn belangstelling door den geheelen dag de oefening bij te wonen.

In Slochteren was 't al vroeg een druk militair gedoe en de nauwelijks ontwaakte bewoners wreven zich dezen morgen eens extra de oogen uit en vroegen zich met verbazing af, of er plotseling een mobilisatie was afgekondigd. De auto's der verschillende secties (stad Groningen, Westerkwartier, Noorderkwartier, Oldambt, Veenkoloniën) kwamen van alle kanten opzetten, de ordonnansen- en motorrijders brachten berichten af en aan voor de leidende officieren, maar uit de gemeede-

lijkheid, waarmee alles gebeurde, zullen de dorpelingen al wel gauw hebben opgemerkt, dat het geen „ernst” was.

Langs de bovengenoemde plaatsen trokken de auto's en motoren daarop in een kalm tempo van plm. 25 à 30 KM. naar Olterterp, het bekoorlijke Friesche plaatsje, waar aan den door dicht geboomte overschaduwden straatweg naar Wijnjeterp de „ontlading” plaats vond.

De „leege” auto's gingen door naar Beetsterzwaag, waar in 't hotel De Herder een lekkere maaltijd klaar stond voor officieren en manschappen. Een uurtje later reed men verder over Drachten, Opende, Grootegast, Niekerk naar Zuidhorn, waar de colonne werd ontbonden. De manschappen vertrokken vandaar weer naar hun woonplaatsen om van „eendag's” militairen weer te veranderen in burgers.

MAASBREE.

Door het landstormkorps „Limburgsche Jagers” zullen voortaan geregeld schietoefeningen gehouden worden op het terrein bij dhr. P. Hanraets.

DRUNEN.

De Bijz. Vrijw. Landstorm vergaderde 14 Juli onder leiding van den pas benoemden commandant J. Pijnenborg. Besloten werd schietwedstrijden te houden, op de schietbaan onder Helvoirt. Bij genoegzame deelneming zal op 30 Aug. worden deelgenomen aan den Landdag te Oisterwijk. Het bestuur werd gemachtigd bij de schietoefeningen een controle-commissie te benoemen voor het opnemen der punten, daar voortaan groepsgewijs wordt geschoten, 1e groep koningsschutters, 2e groep scherpschutters, 3e groep 1e en 2e afdeling. Een 20-tal personen gaven zich ter vergadering voor den Landdag op. Pogingen zullen worden aangewend om eereleden te krijgen.

EZINGE.

Door de afd. Ezinge van den Bijz. Vrijw. Landstorm werd een schietwedstrijd gehouden in de Bijz. Lag. School alhier, waarbij om in totaal negen prijzen werd gekampt.

Van de afd. Scherpschutters verwierf een 1e prijs de heer L. Damminga alhier, 2e prijs H. M. Datema te Ferwerd, 3e prijs J. Oosterhoff alhier.

Van de 1e klas schutters verkreeg den 4e prijs A. Kooi alhier, 5e prijs K. Bolhuis te Ferwerd, 6e prijs J. Smid alhier, 7e prijs G. Doumate Ferwerd, 8e prijs P. Kruizenga alhier, terwijl van de 2e klas schutters een 9e prijs verwierf Jac. de Groot te Saaksum.

Door kapt. De Jonge van Groningen werden de behaalde prijzen met een toepasselijk woord uitgereikt.

Groep autoriteiten, welke de wedstrijden bijwoonde.

SPORT- EN SCHIETWEDSTRIJD.

Op Zaterdag 19 Juli jl. werd voor het korps Rotterdam een Schiet- en Sportdag gehouden.

Helaas werkte het weder niet mede, zoodat de opkomst niet was, zooals wel verlangd kon worden.

Om 2 uur werd een Openingswoord gesproken door den Voorzitter der Gewestelijke Commissie, den Overste H. C. van Cappelle.

Deze heette de aanwezigen welkom en in het bijzonder den Heer G. F. Boulogne, als Vertegenwoordiger van de Nationale Landstorm-Commissie en bracht vervolgens een woord van dank aan hen die een werkzaam aandeel hadden in dezen dag en hoopte, dat niettegenstaande het slechte weder de aanwezigen een genoeglijken dag zouden hebben.

De wedstrijden werden opgevrolijkt, door muziek van het Barendrechtisch Fanfarekorps.

Vele keeren moesten de schiet- en sportwedstrijden, door de hevige regenbuien worden afgebroken.

Nochtans lieten onze Vrijwilligers zich niet afschrikken en hielden den moed er goed in. Er was veel animo voor het schieten en buiten verwachting werd er uitstekend geschoten.

Om den wisselbeker werd wederom fel gekampt en de Afdeling Rozenburg wist voor den tweeden keer beslag op dit kleinood te leggen.

Bravo Rozenburg, nog éénmaal!

Om 6 uur moesten de schiet- en sportwedstrijden worden afgebroken, waarna de Overste van Cappelle overging tot uitreiking der talrijke mooie prijzen welke als volgt werden behaald.

Na afloop werd nog een sluitingswoord gesproken door den Voorzitter en was de dag betrekkelijk nog goed geslaagd.

Uitslag schiet- en sportwedstrijden van het korps Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op Zaterdag 19 Juli 1930.

Korps-Schietwedstrijd.

1e Prijs. Afdeling Rozenburg met 241 pt. Winnaar van den wisselbeker; tevens met meest behaalde aantal rozen, winnaar der door den heer H. J. D. de Monchy uitgelopen gouden medaille.

2e Prijs. Afdeling Klaaswaal met 239 pt.

3e Prijs. Afdeling IJsselmonde met 232 pt.

4e Prijs. Afdeling Rotterdam, L. M. O. met 232 punten.

5e Prijs. Afdeling Rotterdam R. M. O. met 230 punten.

Personeele baan.

Voor het meest behaalde aantal rozen behaalde W. COX, Rotterdam L.M.O. bij loting de door den Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam uitgelopen zilveren Medaille.

	punten.
1. Van Dijk, Rotterdam	49—47
2. v. d. Wilt, Rozenburg	49—47
3. G. Kortus, Z.-Beijerland	49—45
4. W. v. d. Graaf, IJsselmonde	49—45
5. C. de Korte, Klaaswaal	49—44
6. D. Vonk, Rotterdam	49—43
7. K. Oosteren, Rozenburg	49—41
8. A. den Harder, Rotterdam	48—48
9. Wijtman, Oud.-Beierland	48—48
10. Roodbergen, Zwijndrecht	48—47
11. J. C. v. d. Linden, N. Beitel	48—47
12. Molenaar, Barendrecht	48—45
13. J. Koedood, Barendrecht	48—45
14. Troelman, Oud.-Beierland	48—44
15. Krammer, Rotterdam	48—43
16. Vliegthart, Zwijndrecht	48—42
17. Den Braver, Rotterdam	48—41
18. Zwaal, IJsselmonde	48—41
19. M. Polhuijs, Rotterdam	48—40
20. Quartel, Heine Noord	48—39
21. Tempelaar, Zwijndrecht	48—39
22. Monster, Westmaas	48—38
23. Kraan, Bergschenhoek	47—47
24. Voorberg, Rozenburg	47—47
25. v. Breda, Rotterdam	47—46
26. Jaarsma, Barendrecht	47—46
27. E. Koornneef, Rozenburg	47—46

Men vergeet evenwel niet, dat in ons betrekkelijk kleine leger de meeste oudere Officieren althans elkaar kennen en dat het voor hen vreemd was nu op eens zooveel nieuwe gezichten te zien.

Er werd echter van weerszijden met tact opgetreden en zodoende was het ijs al spoedig gebroken en werd men aldra in den kameradschappelijke kring van het Officierskorps opgenomen.

Niettemin bleef er bij een gedeelte van de Officieren van ons Nederlandsche leger toch een zekere parti-pris bestaan tegen deze nieuwe soort Officieren, die hun toen 't „epitheton ornans" van benzine-officieren bezorgde.

De Heer Henri Polak, lid van de Eerste Kamer, noemde zelfs in „Het Volk" destijds nog onze Militaire Motordienst smalend, „de militaire motorrijderij", maar wetend, dat de van deze zijde komende kleineerende spot een uiting wil zijn van des Senators antimilitaristische overtuiging hebben we ons hierover minder boos te maken.

Ik beschouw het intusschen als een gelukkig verschijnsel, dat in 1918, toen de mobilisatie een einde nam, het toch altijd nog hier en daar weinig gewaardeerde Vrijwillig-Militair-Automobil-Korps werd opgeheven en het tegelijkertijd de grondslag werd voor de oprichting van het Vrijwillig-Landstorm-Korps-Motordienst.

Er was gedurende de mobilisatie op het Instituut van 't Vrijwillig Militair Automobil-Korps zoowel terecht als ten onrechte veel critiek geoordeeld.

Hoogerhand had wijselijk een open oor voor deze critiek en stelde zich naar aanleiding er van tot taak 't instituut te verbeteren, aan te vullen, uit te bouwen; ja — zoo noodig — geheel opnieuw op te trekken.

Als een verstandig man was zij bedacht op de afkeuringen van vriend en vijand, hetwelk haar een prikkel werd voor nieuwe daden en om weg te werpen wat terecht als een fout of tekortkoming, een gebrek of een zwakte misprezen werd.

Met als gevolg: er ontstond ons huidig Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst met als eerste Commandant den toenmaligen Majoor Noothoven van Goor.

Nu werd dit korps geheel op militairen leest geschoeid en kregen de hiertij aangestelde officieren in tegenstelling met hunne bestemming in het Vrijwillig Militair Automobil Korps — waar van enig commando voeren geen sprake was — commando's, als: Bataljons-, Compagnie's- en Sectie-Commandant Autotrainen of werden zij bij hoogere Staven van 't Leger ingedeeld.

„Suaviter in modo, fortiter in re". Zacht, sympathiek in de wijze, maar krachtig in de daad ontstond het uit zijn asche herrezen

Gelieve kopij eenzijdig te beschrijven

	punten.
28. v. Driel, IJsselmonde	47—46
29. W. Cox, Rotterdam	47—45
30. Huizer, Rhon	47—45
31. Janssens, Barendrecht	47—45
32. Bervoets, Klaaswaal	47—44
33. de Deugd, Heerjansdam	47—44
34. Thoutenhoofd, Rotterdam	47—43
35. Hordijk, Zwijndrecht	47—43
36. Petersen, Oud.-Beierland	47—43
37. v. d. Ende, Poortugaal	47—42
38. Sluimer, Rotterdam	47—41
39. de Rooij, Heerjansdam	47—41
40. Legerste, Heine Noord	47—41
41. Koornneef, L. Rozenburg	47—39
42. L. C. Dekker, Zwijndrecht	47—38
43. K. L. de Kok, Rotterdam	46—46
44. B. Blok, Rotterdam	46—46
45. Haspels, Poortugaal	46—45

Vrije baan.

	punten.
1. Sluimer, Rotterdam	50—42
2. L. de Wit, Rotterdam	49—49
3. A. den Harder, Rotterdam	49—48
4. Legerste, Heine Noord	49—48
5. Dekker, Zwijndrecht	49—46
6. C. Hosman, Rotterdam	49—45
7. Gronfeld, Rotterdam	49—44
8. v. d. Linden, Rotterdam	49—45
9. Molenaar, Barendrecht	48—47
10. Vermaas, Klaaswaal	48—47
11. L. Janssens, Barendrecht	48—46
12. Quartel, Heine Noord	48—46
13. Brouwer, Rotterdam	48—45
14. Kleijwegt, Rozenburg	48—44
15. Voorberg, Rozenburg	48—44
16. Verdoorn, Rozenburg	48—43
17. Thoutenhoofd, Rotterdam	48—42
18. Vliegthart, Zwijndrecht	48—42
19. Sniijders, Heine Noord	48—42
20. Buitendijk, B'hoek	47—47
21. C. v. d. Bijl, Heine Noord	47—47
22. T. Roos, Rotterdam	47—47
23. Wijtman, Oud.-Beierland	47—47
24. De Vlieger, Heine Noord	47—46
25. van Helten, Rotterdam	47—46

Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst, dat voortaan met eere zijn plaats zou innemen in de rij der legerorganen.

* * *

En hiermede ben ik gekomen aan de samenstelling van dit Korps.

In vrede stijd bestaat het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst uit 6 Afdelingen, te weten:

de Afdeling Noord-Holland en Utrecht,	
„ „ Zuid-Holland,	
„ „ Gelderl., Overijssel, Groningen,	
„ „ Friesland en Drenthe,	
„ „ Zeeland,	
„ „ Noord-Brabant,	
„ „ Limburg.	

Iedere afdeling is weer in Secties verdeeld.

Gedurende het jaar worden er in iedere Afdeling meerdere oefeningen, hetzij in kleiner of groter verband, gehouden. Ook wel in samenwerking met andere Afdelingen, en soms ook worden er wel oefeningen in elkander gezet in samenwerking met troepen uit nabij gelegen garnizoenen.

Aan deze oefeningen, welke geheel vrijwillig zijn, wordt door de vrijwilligers steeds in grooten getale deelgenomen.

Voorts wordt er des winters in alle Afdelingen gedurende 4 maanden, 1 x per week, cursus gehouden voor de onderofficieren en manschappen.

Op deze cursussen wordt behandeld:

- 1e. Het Reglement van Krijgstucht en de straffen.
- 2e. De voornaamste onderdelen van het Leger en hunne samenstelling.
- 3e. Reglement Infanterie, gedeeltelijk. Er wordt ook iedere week gedurende 1 uur geëxercerd.
- 4e. Voorschrift voor den Dienst bij de Automobiltrainen.
- 5e. Voorschrift Velddienst (beteekenis der vlaggen, dienst der ordonnansen, marschtucht, algemeen begrip van den dienst in kantonementen, oord-bivaks en bivaks).
- 6e. Hoofd- en onderdelen van den karabijn. De chauffeurs van den motordienst zijn met den karabijn bewapend; motorrijders en monteurs met revolver, c.g. pistool; de officieren met revolver, of liever gezegd met het huidige pistool M 25, No. 2.
- 7e. Garnizoensdienst; verplichtingen van den soldaatwacht en bij de wacht.
- 8e. Politie-maatregelen in een kamp.

U ziet, dat de opleiding van den Motordienst-soldaat ongeveer het voetspoor volgt van die van den infanterist; alléén komt daarbij: de dienst bij automobiltrainen, hetwelk het hoofdvak is van den motordienst-soldaat en dat meer om 't lijf heeft dan men zoo opper-

EEN INTERESSANTE LEZING.

Het ontstaan, de samenstelling en de functies in vredes- en oorlogstijd der Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst.

Voordracht gehouden op 4 Dec. 1929 voor de Algemeene R.K. Officieren Ver. (A.R.K.O.), onder-afd. Utrecht, en op 14 Mei 1930 voor de Algem. Vereen. van Verlofsaffic. der Nederlandsche Land- en Zeemacht, afd. 'sGravenhage door Res. Majoor v.s.d. L. P. J. Geldens.

Ik heb dan 't genoegen U hedenavond een en ander te mogen vertellen over de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst voor wat betreft hun ontstaan, hunne samenstelling, hunne functies in vredes- en in oorlogstijd.

Uiteraard van de zaak zal ik U omtrent den Motordienst wat meer details mededeelen, omdat ik zelf de eer heb tot dit Korps te behoren.

Aangezien nog vele actieve en reserve officieren van de andere Wapens zelfs geen of in ieder geval een onvoldoend begrip hebben van de werkings-sfeer dezer 3 korpsen — zoowel in vredes- als in oorlogstijd — vlei ik mij met de hoop, dat ik dezen avond een steentje zal mogen kunnen bijdragen tot meerdere waardeerling dezer 3 inderdaad zeer belangrijke organen van ons leger. Immers zijn zelfs heden ten dage sommigen nog geneigd aan eenig dilettantisme te denken, wanneer zij deze landstormkorpsen hooren noemen, omdat zij zich dan den jongsten mobilisatie-tijd herinneren, toen deze Korpsen plotseling werden opgericht en uiteraard nog militair ongevoerd waren, alsmede omdat men zoo gauw geneigd is bij vrijwillig werkende organen — zij het ook zeer ten onrechte — gebrek aan ernst en toewijding te veronderstellen.

Dezulken vergissen zich evenwel terdege en vergeten te bedenken, dat de jongste wijziging in de organisatie van ons oorlogsleger de positie van hetreserve-personeel totaal gewijzigd heeft.

Van „persona non grata" is de reserve-officier geworden tot hoofd-element van de aanvoering, die voor ongeveer 90 % in zijn handen is gelegd. Hetgeen wil zeggen, dat de vraag, of die reserve-officier voor zijn taak berekend is, van vitaal belang voor onze weer- macht is geworden.

Zijn opleiding en voortgezette opleiding behoort dus op het eerste plan te staan en de volle belangstelling te hebben in en buiten het leger.

Er worden dan ook geregeld wintercursussen met oefeningen in 't terrein, gecompliceerde cursussen, en kader-oefeningen voor deze

officieren gehouden, waarvan een zeer dankbaar en ambitieus gebruik wordt gemaakt.

Deze nieuwe en plicht-gevoelende menschen leveren hiermede het bewijs voor de stelling, dat bewustheid van gemis naar het ooft der kennis doet reiken, zich aldus vormend tot zeer bruikbare schakels in 't leger-organisme.

Ik wil nu eerst beginnen met U wat naders omtrent 't ontstaan van 't Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst te vertellen.

Bij missive van den toenmaligen Minister van Oorlog dd. 25 Febr. 1911 was er een Commissie in 't leven geroepen ter bestudeering van het vraagstuk der autotraction voor zooveel betreft hare toepassing bij 't leger, zoowel in vredes- als in oorlogstijd.

Voorzitter dezer Commissie was de toenmalige Kolonel Ph. W. Weber, Commandant van de Brigade Grenadiers en Jagers, terwijl voorts leden der Commissie waren 5 officieren en 3 civiele personen.

Bij de behandeling der Oorlogs-begroeting 1913 in de 1e Kamer heeft de toen aan-zijnde Minister van Oorlog, Excellentie Colijn, in een openbare zitting nadrukkelijk erkend, dat over een verplegings-auto-trein in ons leger niet kon worden beschikt.

De voorbeelden uit den vreemde — zooals in Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Roemenië, waar toen reeds Vrijwillige Militaire Automobil-Korpsen bestonden — hebben duidelijk aangetoond hoe zeer maatregelen om een verplegings-auto-trein in 't leven te roepen belangrijk kunnen worden gesteund door het oprichten van Vrijwilligers-korpsen.

Dit moet dan ook wel de directe aanleiding geweest zijn voor het Koninklijk Besluit van 3 Juni 1913, waarbij werd opgericht het „Vrijwillig Militair Automobil-Korps" en het „Vrijwillig Militair Motorrijders-Korps".

De bestemming van het Vrijwillig Militair Automobil-Korps was, zooals toentertijd de Staats-Courant vermeldde: te voorzien in 't vervoer van personeel ten behoeve van de bevelvoering, en van den ordonnansen-dienst bij staven en onderdeelen, zoowel van 't veldleger als van de bezettingstroepen.

Commandant van 't Korps zou een Hoofd-Officier zijn.

In hetzelfde jaar van zijn oprichting nam het Vrijwillig Militair Automobil-Korps en het Vrijwillig Militair Motorrijders-Korps reeds deel aan de manoeuvres.

Men kan zich makkelijk genoeg voorstellen dat het plotseling verschijnen van Officieren, gezeten achter het stuur van een automobiel, bij de actief dienende Officieren van het leger een zekere, laten wij het maar noemen nieuwsgierigheid teweegbracht.

VAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

Geluksbaan. punten.

1. den Braver, Rotterdam	520
2. Gronefeld, Rotterdam	505
3. J. Buitendijk, B. Hoek	496
4. J. Koornneef, Rozenburg	486
5. J. v. Prooijen, Heinenoord	480
6. C. B. Peterse, Oud-Beerland	474
7. W. Tak, N. Beierland	454
8. G. de Haan, Heerjansdam	447
9. Krammer, Rotterdam	444
10. Mullaard, Oud-Beerland	439
11. A. Legerstee, Heinenoord	430
12. G. Zwaal, IJsselmonde	426
13. Broekhuizen, Heerjansdam	423
14. W. van Gaal, Rozenburg	418
15. C. van Rij, IJsselmonde	418
16. N. de Regt, N. Beierland	417
17. G. Kranendonk, IJsselmonde	416
18. F. Moene, Rotterdam	413
19. D. J. Quartel, Heinenoord	408
20. P. J. de Vlieger, Heinenoord	407
21. C. v. d. Bijl, Heinenoord	407
22. J. van Leenen, N. Beierland	391
23. L. Lammers, Klaaswaal	389
24. H. Kooijman, IJsselmonde	388
25. G. J. Jaarsma, Barendrecht	383

Personele baan officieren. punten.

1. 2e luit. P. H. Berkelaar, Zwijndrecht	49—46
2. 2e luit. N. E. H. van Helten, R'dam	47—45
3. 1e luit. W. Vermeer, Rotterdam	45—43
4. 1e luit. J. Kok, Rotterdam	45—36
5. 1e luit. F. D. v. d. Mast, Rotterdam	45—34

100 M. Hardloopen.

1. D. Izelaar	5. W. Goud
2. L. Huizer	6. Ph. Trompert
3. S. Ouwers	7. T. Baan
4. W. Ouwers	8. A. Chaulet

vlaggen zou denken, als daar zijn: kennis van 't colonne rijden, het dóórgeven van commando's door teekens bij dag en bij nacht, de opstellingen en bewegingen van, en verrichtingen met motorrijtuigen, parkeerplaatsen en legering, veiligheids- en verdedigingsmaatregelen eener automobiel-colonne, vervoeren van levensmiddelen, munitie, materieel, troepen, zieken en gewonden.

Voorts moet ieder vrijwilliger van den Motordienst volledig op de hoogte zijn van de werking van den automobiel-motor, c.q. van 't motorrijwiel, en een automobiel of motorrijwiel kunnen besturen.

In hoofdzaak worden de vrijwilligers voor den Motordienst dan ook gerecruiteerd uit de vakkringen van chauffeurs, monteurs, mecaniciens, bankwerkers e.d. en uit menschen, die een eigen automobiel of motorrijwiel ter beschikking hebben.

De Hoofdocenten van den Motordienst volgen ieder jaar een cursus, welke de laatste jaren aan de Hogere Krijgsschool werd gegeven; de subalterne Officiëren een cursus aan de School-Compagnie van den Motordienst te Haarlem.

Tevens worden er ieder jaar eenige Officiëren van den Motordienst ingedeeld bij de Etappen- en Verkeers-Oefeningsreis, welke onder leiding van den Directeur Etappen- en Verkeersdienst plaats vindt, terwijl zij, die bij staven zijn ingedeeld, aan de kader-oefeningen van die staven deelnemen.

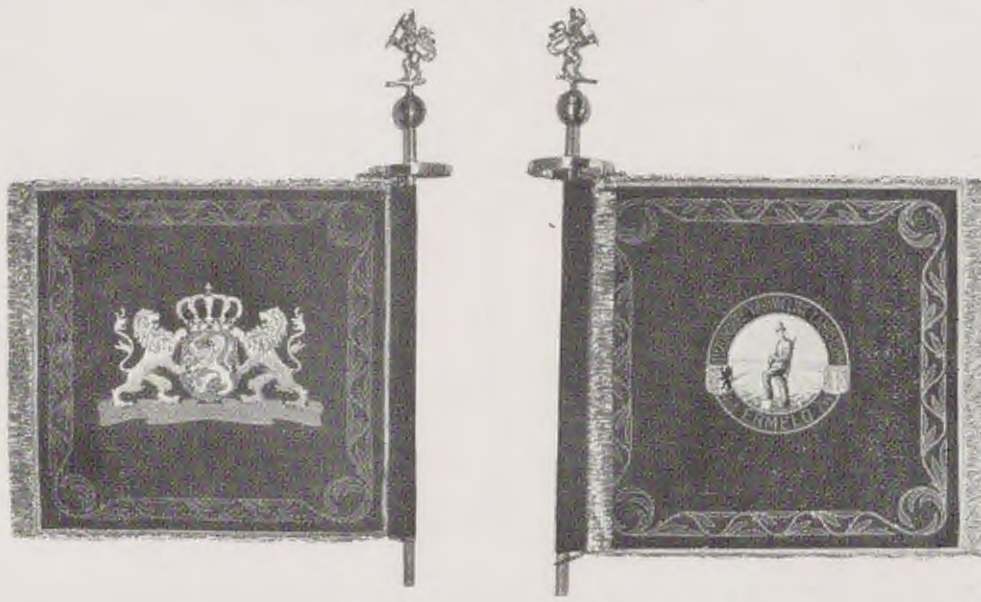
Rest mij thans ten aanzien van 't Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst alléén nog een en ander mede te deelen omtrent zijn functies in vrede- en in oorlogstijd.

„Si vis pacem, para bellum". In vredestijd heeft het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst eigenlijk geen anderen plicht dan zich zoo goed mogelijk voor te bereiden voor zijn oorlogstaak, behoudens evenwel nog één taak, welke wij hierbij moeten inlassen, n.l. de functie bij het verlenen van steun aan het wettig gezag en bij stremming van vervoer.

Alsdan komt de Motordienst óók effectief onder de wapenen. Bij verlenen van steun aan het Wettig Gezag zal de hulp van 't Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst hoofdzakelijk worden ingeroepen voor 't vervoer van troepen c.q. levensmiddelen; bij werkstakingen van openbare lichamen en stremming van vervoer zal zijn taak echter véél omvangrijker zijn; immers zal dan het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst de voorzienaamste taak voor den land van de eerste levensbehoeften te verzekeren hebben.

De hiertoe benodigde vervoeren zijn georganiseerd op den grondslag van zoo noodig algeheele uitschakeling van het gebruik der spoorwegen.

VAANDEL VAN DE AFD. ERMELO.

Het vaandel is vervaardigd van hoog-oranje zijde en aan de vier kanten omzoomd door goudfranje. De voorzijde vertoont het Koninklijke Wapen, n.l. de Nederlandsche Leeuw, geflankeerd door twee leeuwen (schildhouders) gedekt door de Koninklijke Kroon en rustend op een banderol, waarop in goud geborduurd „Je Maintiendrai". De geheele voor- en achterzijde van het vaandel zijn omzoomd door een gestijleerde lauwerbladversiering, afgewisseld door oranjeappels. De achterzijde vertoont het bekende motief van den Bijz. Vrijw. Landstorm, n.l. den spittenden landbouwer, met het geweer op den schouder. Een dubbele cirkel rondom bevat aan den zijkant de wapens van Ermelo en Gelderland, en tevens in eenvoudige letters dit opschrift: BIJZONDERE VRIJWILLIGE LANDSTORM, ERMELO. Als stokbekroning dient een flinke staande koperen leeuw, waaronder een ring, voor de behaalde en te behalen schietprijzen. Een paar fraaie goudkwasten aan dito koord voltooien het geheel.

9. J. v. d. Kraats	11. G. J. Mens
10. H. Leenheer	12. W. van Dalen.

Touwtrekken.

1. A. Chaulet	6. D. Izelaar
2. J. v. Bergen	7. W. van Dalen
3. W. Legerstee	8. B. de Graaf
4. B. Middelkoop	9. A. Kooijman
5. D. v. d. Wekken	10. J. N. v. d. Kraats.

Wielrijden met Hindernissen.

1. Kraak	4. den Otter
2. Stolk	5. Chaulet
3. Izelaar	6. v. d. Linden

7. v. Reeuwijk	9. A. Gouw
8. Buitendijk	10. Hengeveld.

Estafette-loopen.

1e Prijs.	2e Prijs.
C. Hagendijk	M. A. Tournier
S. Ouwers	A. Chaulet
van den Tol	W. Ouwers
J. W. den Otter	Ph. Trompert
3e Prijs.	4e Prijs.
T. Baan	A. Gronefeld
W. Bakker	D. Izelaar
N. Dalen	G. J. Mens
Ringelesteijn	W. Goud.

Verder mag ik natuurlijk over deze organisatie niets mededeelen, omdat dit „geheim goed" is!

En nu nog de functie van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst in oorlogstijd, bestaande uit 4 Bataljons à 3 Compagniën materieel-vervoer en 1 Compagnie geneeskundig vervoer. 1 Compagnie bestaat uit 132 auto's. Thans is ook nog gecreëerd 't Bataljon Wegverbetering, welke verzorging tot dusverre aan de Genie was opgedragen.

De indeeling zegt U reeds, dat de Motordienst den aan- en afvoer te verzorgen heeft: een functie, die naast de strategische en tactische ontwikkeling der operaties van een Leger van 't allergrootste gewicht is.

Hoe komt nu de oorlogsorganisatie tot stand?

Al 't benodigde materieel wordt dan den 1en mobilisatie-dag gevorderd, gelijk tot nu toe bij mobilisatie de paarden gevorderd werden. Deze organisatie is vanzelfsprekend thans reeds in finesses voorbereid.

Voor elke vorderings-plaats zijn reeds thans de vorderings-commissarissen en hulp-vorderings-commissarissen; de taxateurs en hulp-taxateurs en het hulppersoneel aangewezen. Slecht materieel en de zéér dure auto's zullen in eerste instantie niet gevorderd worden.

De vorderings-commissaris krijgt opgave welke bestemming de gevorderde auto's te volgen hebben.

Voor 't verplaatsen der gevorderde auto's melden zich op den 1en mobilisatie-dag bij de vorderingscommissarissen 't hiervoor aangewezen kader met de chauffeurs. De gevorderde auto's worden verzameld in transporten; de sterkte, alsmede de commandant en het hem toegevoegd personeel worden voor elk transport nauwkeurig aangewezen.

Er wordt 50 % méér materieel gevorderd dan er bij 't geheele veldleger noodig zal zijn.

Deze 50 % gaat naar 't Depôt-Motordienst, van waaruit het Veldleger blijft gevoed worden. Iedere vorderings-commissaris zal zorgen, dat hij een reparatie-werkplaats te zijner beschikking heeft om eventueel voor 't op transport stellen der wagens de allernoodzakelijkste herstellingen te kunnen doen uitvoeren.

Bovendien zullen langs de voornaamste marschwegen dezer autotransporten goed georganiseerd herstellings-ploegen patrouilleren, die — waar noodig — hulp verlenen, ten einde de auto's binnen den kortst mogelijken tijd te bestemder plaatse te krijgen.

De Commandanten der onderdeelen staan intusschen reeds met ongeduld 't voor hen bestemde materieel af te wachten.

Na aankomst der transporten verdeelt de Bataljons-Commandant de auto's over de 2 Compagnieën — de Compagnie geneeskundig vervoer wordt n.l. niet door den Bataljons-

Commandant geformeerd —; de Compagnie-Commandanten verdeelen de wagens over de sectiën.

De Compagnie-Commandanten zullen er naar streven in één sectie zooveel mogelijk auto's van hetzelfde type in te deelen. Als grond-beginsel zal bij de mobilisatie gelden, indien mogelijk, slechts auto's van één merk te vorderen — zij 't dan ook, dat deze voorloopig nog uit zeer verschillende modellen zullen bestaan.

Na indeeling der wagens zullen de Compagnie-Commandanten op de allereerste plaats zorg dragen voor voeding en ligging van de chauffeurs, die een zéér zware taak achter den rug hebben.

Immers de weg naar het hart van den soldaat gaat nog altijd door zijnen eetketel.

Nadat de auto's bij de onderdeelen, waarvoor ze bestemd zijn, zijn aangekomen, krijgen de heeren Officiëren-Technisch opzichter (dit is hun titel) en bij de herstellings-auto's ingedeelde monteurs hun werk. Immers zullen nu op de eerste plaats alle auto's aan een grondige technische inspectie, c.q. reparatie onderworpen worden.

Ik vermeldde zoo straks, dat de Compagnieën geneeskundig vervoer der 4 Bataljons niet door de Bataljons-Commandanten worden geformeerd.

Deze 4 Compagnieën worden te Amsterdam samengesteld en wel door den Commandant Autotrainen Veldleger. De oorzaak hiervan is de volgende:

Voor de Compagnieën Geneeskundig vervoer worden uitsluitend gesloten vracht-auto's gevorderd. Deze worden te Amsterdam voorzien van een ijzeren raam volgens 't systeem Dr. Molema, waarin 4 ziekenbaren veerend opgehangen kunnen worden.

De heeren officieren, die de Kader-oefeningen van 7—11 October j.l. onder leiding van den Kolonel van den Generalen Staf Zeeman hebben medegemaakt, zullen zich herinneren, dat wij deze praktische vinding toen te Amsterdam in de Oranje Nassau-Kazerne te zien kregen.

Nadat de Bataljons-Commandanten hun Bataljon geheel marschvaardig hebben ingedeeld, melden zij dit aan den Commandant van de Autotrainen Veldleger.

Zoals een ieder reeds voor zich zelf heeft vastgesteld, zijn wij dus geen vechtheden — niet omdat onze jongens niet evenveel moed en durf in hun „body" zouden hebben als hun makkers — maar omdat onze dienst ons nu eenmaal andere verplichtingen oplegt, n.l. de vitale belangen te verzorgen, die bij den aan- en afvoer ten behoeve van de strijdende legers in 't spel komen.

De Motordienst heeft dus in 't algemeen te zorgen voor den aan- en afvoer, maar soms ook

HILLEGOM.

De uitslag van den door de afd. Hillegom gehouden schietwedstrijd van den Bijzonde en Vrijwilligen Landstorm, die in Juni in Flora plaats vond, is als volgt: 1e pr. G. Schrama 49 p.; 2e pr. P. Weijers 48 p.; 3e pr. G. Noteboom 47 p.; 4e pr. P. Engel 47 p.; 5e pr. C. v. d. Linden 45 p.; 6e pr. H. Potman 45 p.; 7e pr. P. van Kesteren 45 p.; 8e pr. N. Broekhof 44 p.; 9e pr. J. van Roode 42 p.; 10e pr. J. van Kampen 42 p.; 12e pr. K. J. van Bourgondiën 42 p.; 12e pr. M. J. Sprengers 41 p.; 13e pr. G. G. Koppert 40 p.; 14e pr. George Maaskant 37 p.; 15e pr. A. Moraal 37 p. Alles gerekend per 5 schoten. Het hoogst te behalen aantal punten was 50 per 5 schoten. We herinneren er nogmaals aan, dat de schietoefeningen elken Dinsdagavond gehouden worden in Flora van half 8 tot half 10.

ROOSENDAAL.

In hotel Buyssen alhier werd op 16 Juli een drukbezochte vergadering gehouden van de gewestelijke Landstormcommissie in West Brabant met de plaatselijke leiders en secretarissen der afdelingen. Het voornaamste punt van de agenda betrof de deelname aan den Landdag te Oisterwijk op 30 Augustus a.s. waaraan behalve door de Landstormkorpsen De Meierij en West-Brabant zal worden deelgenomen door verschillende landelijke rijverenigingen. Aan den landdag wordt een groote schietwedstrijd, een défilé en opvoering van een openluchtspel verbonden. Men rekent op een deelname van 6 à 7 duizend landstormers.

'S-GRAVENHAGE.

Schietoefeningen Waalsdorperweg.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm houdt voortaan ook schietoefeningen op de banen der Haagsche Burgerwacht aan den Waalsdorperweg, des Dinsdagsavonds van 7 tot 9 uur, om de twee weken.

De oefeningen op de banen in het kamp te Waalsdorp den eersten en derden Zaterdag van iedere maand blijven gewoon doorgaan.

voor het verplaatsen van troepen zonder of met de daarbij behorende paarden en voertuigen.

Bij het vervoer van troepen met automobielen zijn groote voordeelen, echter ook nadeelen te bemerken.

Het vervoer van grotere onderdeelen, b.v. regimenten van een Divisie (neem van 3 Infanterie-regimenten) per automobiel, geeft over afstanden van ongeveer 25 KM. niet veel winst in tijd, tenzij men over 3 x 6 is 18 Auto-compagnieën à 4 sectiën ieder, beschikken zou.

Het autobataljon eener Divisie-Groep kan dus alléén met voordeel gebruikt worden voor het snelle vervoer van kleinere Infanterie-Afdelingen (± 2 bataljons); het heeft echter te weinig capaciteit om de overbrenging van grotere afdelingen in meerdere ritten winstgevend te maken.

Als voordeelen treden naar voren:

- 1e. dat b.v. bij een transport van een Divisie het eerste per auto-trein aangekomen regiment direct reeds, c.q. als versterking der strijdmacht, kan worden ingeschreven en zoo vervolgens naar rato van 't aankomen der autotrainen, terwijl daarentegen bij marcherende troepen alles ongeveer gelijktijdig aankomt;
- 2e. dat bij het vervoer per auto de troepen frisch aankomen en dan na aankomst onmiddellijk in de een of andere richting gebruikt kunnen worden;
- 3e. dat achterblijvers bij vervoer per autotrain niet voorkomen. Het blijft evenwel zaak terdege te berekenen, vóórdat besloten wordt tot een troepenvervoer per auto-trein op groote schaal, of het werkelijk de voordeelen zal afwerpen, die men ervan verwacht.

Tevens dient bij het gebruik der Autotrainen voor troepenvervoer wel overwogen te worden of het voordeel der snellere verplaatsing opweegt tegen 't nadeel, dat de autotrainen dan aan hun eigenlijke bestemming (munitie- en levensmiddelen-aanvoer en afvoer van gewonden) worden onttrokken.

Ten behoeve van hun hoofdtak — den aan- en afvoer — wij hoorden het reeds, zijn de automobielreinen georganiseerd als:

Autotrainen voor materieelvervoer en autotrainen voor geneeskundig vervoer.

De autotrainen voor materieelvervoer kunnen dienstbaar gemaakt worden aan het vervoer van troepen-afdelingen, zieken en gewonden.

De autotrainen voor geneeskundig vervoer mogen voor geen andere doeleinden worden bezigd. Deze zijn n.l. van het Roode Kruis teken voorzien ingevolge de Conventie van Genève, waardoor zij niet opzettelijk als doelwit gekozen mogen worden van vijandelijk vuur en vijandelijke aanvallen.

(Wordt vervolgd).

LANDSTORMKORPS VAARTUIGENDIENST.

MILITAIRE OEFENING TE ROTTERDAM

Verschepping van troepen per Rijnnaak.

De 2e kraan in bedrijf bij het lossen.

Op 9 Juli heeft te Rotterdam een militaire oefening plaats gehad. De troep, die onder commando stond van luitenant-kolonel de Jongh, den commandant van de Jagers, bestond uit een escadron van het 2de half regiment huzaren uit Den Haag; een batterij veldartillerie van het 2de regiment uit Den Haag en een bataljon infanterie van het 4de regiment uit Leiden, met een schoolcompagnie. De huzaren hadden een sterkte van 155 man, 125 paarden, nog een paar voertuigen en 35 fietsrijders; de artillerie bestond uit 124 man met 110 paarden, een aantal vuurmonden en z.g. caissons; en de infanterie bestond uit 400 manschappen, 50 wielrijders en een aantal wagens, w.o. keukenwagens. In den loop van den nacht hadden de verschillende groepen de legerplaatsen verlaten, zoodat zij tijdig in Rotterdam konden zijn. De infanteristen hebben den tocht niet te voet behoeven te maken; ze werden vervoerd door de schoolcompagnie van Motor-dienst uit Haarlem, welke een heele trein auto's had samengesteld.

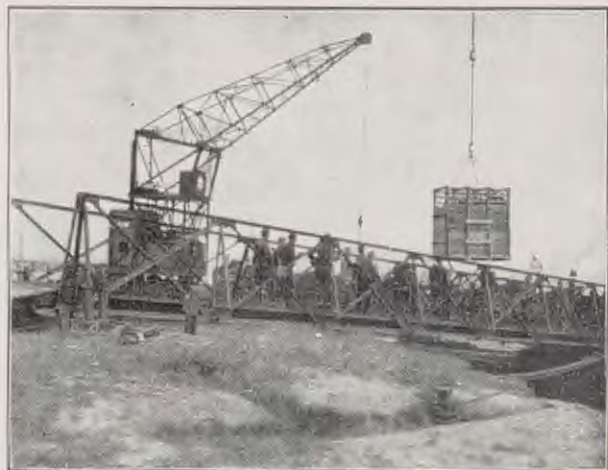
De eigenlijke oefening werd verricht door het Vrijwillige Landstorm Korps Vaartuigen-dienst. Hiervan maken een aantal heeren, die uit den aard van hun betrekking of bedrijf op de hoogte zijn met transporten te water, deel uit en zij trekken dan ook uitsluitend voor een oefening als die van vandaag, de uniform aan. De huzaren, infanteristen en artilleristen hadden dan ook feitelijk niets meer te doen, dan zich naar de plaats van inschepen te begeven, zich te laten inladen, vervoeren, en uitladen, waarna zij weer naar hun resp. kazernes en kampen konden terugkeeren.

Voor het transport had men het terrein van Quick Dispatch (directie Frans Swarttouw) aan de Maashaven afgehuurd. Zoodra de troepen daar aankwamen hadden de officieren van den Vaartuigendienst de leiding. Commandant hiervan is Overste B. ten Broecke Hoekstra aan wien was toegevoegd kapitein L. W. Nijland. Aan de Maashaven was met de leiding van het inschepen belast de reserve-kapitein voor speciale diensten C. D. H. Dijkhoorn, die de noodige maatregelen had getroffen, om de oefening een vlot verloop te doen hebben. De oefening was ook bedoeld als een proef, want het was ditmaal de eerste keer, dat een troepenmacht van deze sterkte per vaartuig werd verscheept.

Omstreeks zeven uur 's morgens werd met het inladen begonnen. Aan de wal lagen drie lichters van 1000 ton bestemd voor de paarden en 2 lichters van 800 ton bestemd voor de kanonnen; de manschappen werden verder over de 5 schepen verdeeld. Bij het inladen boden burgers de behulpzame hand. De directie van de firma Frans Swarttouw was aanwezig om een oogje in het zeil te houden, en haar bazen gaven de noodige aanwijzingen en daadwerkelijke steun. Drie elektrische walkranen waren in werking gesteld, om de boxen, waarin de paarden moesten plaatsnemen in de scheepsruimen te draaien. In totaal had men 12 speciaal voor dit doel vervaardigde houten boxen in gebruik, zoodat het inladen in een regelmatig tempo kon geschieden.

Het moeilijkste was natuurlijk de paarden in de boxen te krijgen; de dieren deden nogal schichtig, maar zij werden op een handige wijze in de luren gelegd. De boxen hebben nl. van voren en van achteren een deur, zoodat de dieren, wanneer deze beide openstonden, meenden er door heen te kunnen wandelen; maar nauwelijks binnen, werden beide deuren gauw gesloten en het „peerd" zat gevangen, terwijl de wildste capriolen niet hielpen, omdat de boxen uiterst solide gemaakt waren. Al spoedig hadden de manschappen en leidende officieren er den slag van te pakken en toen marceerde het zaakje best. Per uur werden er veertig paarden in de schepen geladen.

Terwijl dit werk nog in vollen gang was, kwam Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers minister van Defensie een kijkje nemen, en wat later kwam ook Luitenant-Generaal Borel, de inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Een met één paard geladen box wordt neergestreken.

De vakwerkbruggen, die den drijvenden ponton met den wal verbonden. Een paard is juist gelost.

De wagen met hooi zweeft door de lucht.

BESOIJEN.

Op Zaterdag, 26 Juli j.l. werd door de afdeling Besoijen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de jaarlijksche onderlinge schietwedstrijd gehouden op de speelplaats der Christelijke School aldaar. Geschoten werd met K.S.O. patronen op afstand van 10 meter, op margschijf, tellende van 1 tot 10, houding knielend.

De uitslag was als volgt:
 1e pr., 49 pt. G. F. Couwenbergh.
 2e „ 49 „ C. L. Verhagen.
 3e „ 48 „ J. van Heijst.
 4e „ 48 „ S. Ijpelaar.
 5e „ 47 „ B. A. van Dongen.
 6e „ 47 „ A. M. van der Lee.
 7e „ 46 „ C. A. van der Gouw.
 8e „ 45 „ R. Treffers.
 9e „ 45 „ C. Treffers.
 10e „ 45 „ P. Wouters.

Bovendien werden nog een tiental prijzen verloot onder degenen, die geen prijs hadden kunnen bemachtigen. De gelukkige winnaars dezer troostprijzen waren: A. J. de Louw, A. van den Maagdenberg, H. W. W. Klerkx, D. Verschuren, H. F. Bruurmijn, K. H. Bakkeren, A. van der Bruggen, J. A. van der Heijden, C. A. P. Musters en J. van der Horst.

POORTVLIET.

Onder niet al te gunstig weder werd Zaterdag 19 Juli j.l. ter viering van het 10-jarig bestaan der schietver. „Nederland en Oranje" alhier een begin gemaakt met de uitvoering van het door die Vereniging uitgeschreven programma van een gecombineerden schietwedstrijd in Zeeland en West Noord-Brabant als: Schietverenigingen, Burgerwachten, Bijz. Vrijw. Landstormafdelingen enz. te houden op 19, 24 en 26 Juli op de schietbaan harer Vereniging.

De opening had plaats met een toespraak van den eere-voorzitter dier vereniging den heer Dronkers, Burgemeester dezer gemeente, die alle aanwezigen een hartelijk welkom toeriep en dank zegde voor hun bewijzen van belangstelling betoond door hun persoonlijke tegenwoordigheid.

In het bijzonder begroette hij den heer Bierman als Overste en commandant en den heer Laernoës, als Secretaris van den Bijz. Vrijw. Landstorm in Zeeland. Ook bracht hij gaarne zijn dank aan hen, die hoewel door een of andere reden hier ter plaatse niet aanwezig konden zijn hun sympathie voor dezen wedstrijd op andere wijze lieten blijken.

Daarna sprak dhr. Dronkers als volgt:
 Ik ben er van overtuigd, dat ik het gevoelen van mijn mede-ingezetenen vertolk door de

schietvereniging „Nederland en Oranje" namens allen hartelijk geluk te wenschen met haar 10-jarig jubileum en de hoop uit te spreken, dat zij op den door haar ingeslagen weg zal voortgaan; dan zal zij in tijden van nood in staat zijn te helpen medewerken tot handhaving van de bestaande macht en orde en tot bescherming van het goed onzer vaders, dan zal zij mede kunnen helpen aan het voortbestaan van ons dierbaar vaderland. Wij denken slechts aan de tijden der Spaansche heerschappij in de 16e eeuw aan de jaren der Napoleonistische regeering in de 19e eeuw.

In den loop van het jaar 1920 opgericht kwam er spoedig al meer en meer belangstelling voor onze jonge vereniging die onder energieke leiding van den heer Herm's Uijl, daarbij gesteund door een krachtig bestuur, steeds in bloei toenam en in blakenden welstand op het oogenblik haar 10-jarig leven viert op een wijze die hulde doet brengen aan het comité door de voortreffelijke regeling, waarmee het zich van zijn organisatorische taak heeft gekweten.

Uit het feit, dat aan dezen wedstrijd kan worden deelgenomen door alle korpsen, welke de schietsport beoefenen in Zeeland en West-Noord-Brabant als Schietverenigingen, Burgerwachten, Bijz. Vrijw. Landstormafdelingen, Vrijw. Landstormafdelingen enz. enz. blijkt duidelijk dat hier een streven aanwezig is, om saamhoorigheid te verkrijgen hetwelk te meer waardeerding behoeft, daar verdeeldheid onder organisaties van allerlei aard aan de orde van den dag is.

Door samenwerking, eensgezindheid, vrede-lievendheid, naastenliefde en eerbied voor het overheidsgezag kan zeer veel tot stand worden gebracht, ontbreekt deze dan wordt niets bereikt, alleen haat en ijnd; dan is er een ontvrichting der maatschappij te verwachten met alle misère en ellende. Zie den huidige toestand in Rusland.

Het goede doel der jubilerende vereniging en van den plaatselijken Bijz. Vrijw. Landstorm moge een aansporing zijn om tot lid dier Verenigingen toe te treden.

Mijn overtuiging is, dat de jubilaris haar naam „Nederland en Oranje" in eere zal houden en een voorbeeld zal zijn voor andere nuttige verenigingen en dat zij, zoolwel als de plaatselijke Bijz. Vrijw. Landstorm steeds zullen trachten steunen te zijn tot versterking van het fundament waarop onze samenleving is gebouwd en waardoor wordt gewaarborgd het voortbestaan van ons dierbaar vaderland met zijn geliefd Oranjehuis en van onze stoffelijke en geestelijke goederen.

En hiermede open ik dezen vreedzamen wedstrijd, hopen de deelnemende schutters gedurende hun kortstondig verblijf in Poort-

vliet het nuttige weten te combineeren met het prettige en daarvan aangename herinneringen te bewaren.

Daarop sprak dhr. Laernoës, Secretaris van het verband Zeeland van den Bijzonder Vrijw. Landstorm eenige hartelijke woorden van gelukwensch en dankbetuiging tot den Eerevoorzitter en de besturen der Schietvereniging en van den plaatselijken Bijz. Vrijw. Landstorm; hij hoopte dat beide verenigingen eendrachtelijk zullen voortgaan tot het nastreven van het goede doel dat door hen beoogd wordt.

Daarna wordt de wedstrijd aangevangen, waartoe de eerste vijf schoten werden gelost door den Overste den heer Bierman. Had de opening plaats onder dreigende regenbuien, gelukkig klearde tegen den middag het weer op en er kwam al meer en meer belangstelling, waaronder flinke schutters.

Nog zij vermeld, dat deze wedstrijd namens de Nationale Landstorm Commissie werd bijgewoond door den Res. Kapitein K. A. van Schelven.

De uitslag is als volgt.

Korpsbaan Scherp 100 Meter.	
Prijs	Punten
1e Onderoff.-Vereniging B.O.Z.	240
2e Schietv. Prinses Juliana St. Annaland	234
3e Motordienst afd. Zeeland, Nisse	233
4e Burgerwacht Bergen op Zoom	229
5e Landstormkorps afd. Bergen op Zoom	229
6e Burgerwacht Bergen op Zoom	225

Korpsbaan K.S.O. 15 Meter.	
1e Motordienst, afd. Zeeland	238
2e Landstorm, afd. Scherpenisse	229
3e Schietver. Ned. en Oranje	219

Personeele baan Scherp 100 Meter.	
1e C. J. Kooijman, St.-Annaland ...	50—48
2e Kapt. de Wijs, Bergen op Zoom..	50—47
3e Voets, Bergen o. Z., (bij loting) ..	49—49
4e Muhren, Bergen op Zoom	49—49
5e P. Kloosterman, Nisse	49—47
6e Marits, Bergen op Zoom	49—47
7e L. Burvink, Poortvliet	49—44
8e Van Dame, B.o.Z., (bij loting) ...	48—47
9e C. Hartog, Scherpenisse	48—47
10e C. J. Bos, Nisse	48—47
11e A. Goedegebuure Az., St. Annal.	48—46
12e C. van Oosten, Bergen op Zoom..	48—46
13e A. Muster, Bergen op Zoom	48—45
14e J. van de Klooster, Oudvossemeer	48—44
15e Baaijen, Bergen op Zoom	48—41
16e Meijer, Bergen op Zoom	47—46
17e J. M. Drijgers, 's Heer Abtskerke	47—46
18e P. A. Goedegebuure, St. Annaland (bij loting)	47—46
19e Melis, Borselo	47—46

	punten
20e G. K. Krijger, Poortvliet	47—45
21e Rijnberg, St.-Annaland	47—45
22e J. W. van der Slikke, Stavenisse ..	47—45
23e L. Hazen, Bergen op Zoom	47—44
24e Snoep, St.-Annaland	47—43
25e J. M. Schetters, Bergen op Zoom ..	47—41

Vrije baan Scherp 100 Meter.

1e Van Damme, Bergen op Zoom	90 = 18 x 30
2e Muhren, B. O. Z.	90 = 16 x 30
3e Kapt. de Wijs, Bergen op Zoom	90 = 15 x 30
4e C. J. Bos, Nisse	90 = 6 x 30
5e J. M. Drijgers, 's-Heer Abtskerke	90 = 3 x 30 = 8 x 29
6e Marits, B.o.Z.	90 = 3 x 30 = 2 x 29
7e Asselbergs, B.o.Z.	90 = 3 x 30 = 1 x 29
8e P. Kloosterman, Nisse	90 = 2 x 30 = 3 x 29
9e J. Rouw, Goes	90 = 4 x 29
10e C. J. Kooijman, St.-Annaland	90 = 3 x 29

Vrije baan K.S.O. 15 Meter.

1e P. Goedegebuure, St.-Annaland	150 = 4 x 50
2e C. J. Kooijman, St.-Annaland	150 = 1 x 50
3e C. J. Bos, Nisse	148 = 6 x 48
4e J. Rouw, Goes	147 = 2 x 48
5e C. Murre, Poortvliet	147 = 3 x 47
6e J. M. Drijgers, 's-Heer Abtskerke	146 = 1 x 48
7e J. L. Goedegebuure, St.-Annaland	146 =
8e J. K. Krijger, Poortvliet	145 = 4 x 48
9e C. M. Uijl Uz., Poortvliet	145 = 1 x 48 = 5 x 74
10e C. N. Krijger, Poortvliet	145 = 1 x 48 = 1 x 47

Rozenprijs.

19 Juli: Van Damme, B. o. Z., met 39 rozen;
 24 Juli: Kapt. De Wijs, B. o. Z., met 59 rozen;
 26 Juli: Muhren, B. o. Z., met 37 rozen.
 De wisselbeker is toegekend aan de afd. St.-Annaland als hoogste L.S.-korps op het eiland Tholen met 221 punten.
 De Lauwertak is bij loting toegekend aan P. Goedegebuure te St.-Annaland, lid van den B.V.L., als hoogste Korps-schutter met 50 punten.

HILVERSUM.

Aan den commandant van de compagnie Hilversum van den Bijz. Vrijw. Landstorm, den res. 1e luit. P. Hoebé, is door den minister van Defensie verlof verleend voor verblijf in Nederl. Oost-Indië van 15 Juni tot ultimo October.

Voor alle aangelegenheden het commando betreffende kan men zich gedurende voormeld tijdvak wenden tot den plaatselijken leider, den res. adjudant A. A. de Groot, Wilhelminastraat 4, alhier.

HUWELIJK SECR. ZUID-HOLL.: WEST.

Woensdag 31 Juli j.l. kwamen de Leiders van Zuid-Holland: West — voor zoover niet verhinderd — 's avonds 8.30 in Hotel Victoria 's-Hage bijeen, teneinde van hun belangstelling bij het a.s. Huwelijk v. d. Secr. Gew. L. S. C. Z.H.W. blijk te geven. ± Kwart voor 9 werden bruid en bruidegom binnen geleid door res. kap. Valkenburg. Na plaatsneming — Bruid en Bruidegom geflankeerd door de Bruidsmisjes — volgde een toespraak van den Voorzitter der Commissie res. Kapitein Eckebus. Spreker getuigde van het meeleven van de Leiders met hun sympathieken jongen Secr. (d.w.z. niet jong in jaren, doch in functie!) en sprak de beste wenschen uit voor het toekomstige echtpaar. Dan schetste spreker den Heer Karres als Oranjeman en warm Vaderlander en sprak de hoop uit dat het aangeboden cadeau, de nationale vlag, dikwijls van zijn woning moge uitwaaien, en getuigen van liefde voor vorstenhuis en vaderland. Hierna bood kap. Eckebus de vlag aan — de vlaggestok was reeds aan de toekomstige woning bevestigd — met den wensch dat de vlag bij 't uitsteken nog dikwijls 'n prettige herinnering mocht zijn aan de Leiders. De Heer Karres dankte in hartelijke bewoordingen — mede namens de Bruid — en zei o.m. dat zijn woning een „Landstorm home” zou worden. Daarna boden de aanwezigen persoonlijk hun gelukwenschen aan. Vervolgens offerden de Bruidsmisjes de gebruikelijke bruidssuikers. Tot slot nog een kort genoeglijk samenzijn waarna kapitein Valkenburg met een toespraak de bijeenkomst sloot. De Commissie uit de Leiders — de Heeren Eckebus, Valkenburg, Bollen, Bergwerf en v. d. Veer — kunnen met voldoening op hun volbrachte taak terugzien.

SCHINVELD.

Genoemde afdeling is deze maand begonnen met de schietoefeningen. Alle Landstormers worden verzocht de schietoefeningen te komen bijwonen.

De afdeling Schinveld heeft in den Haag op de Nat. Schietwedstrijden 3 prijzen behaald in den personeelen wedstrijd en wel een 2e pr. door J. A. Janssen met 48 punten, de 5e prijs door F. Th. Pagen, met 47 punten, de 9e prijs door J. A. Joosten met 46 punten.

En in den personeelen wedstrijd voor schutters 2e klasse werd de 3e prijs behaald door N. J. Dohmen met 46 punten.

Daar deze wedstrijden met scherp waren en op 100 M., maximum 50 punten, is dit zeker mooi voor de afd. Schinveld, want in heel Limburg is geene afd. die dit gepresteerd heeft.

DEDEMSVAART.

Op 17 Juli vergaderde de afdeling Dedemsvaart van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, onder leiding van den plaatselijken commandant, den heer Schippers. Besproken werd de deelname aan den landdag die 22 Augustus a.s. te Urk zal worden gehouden. Een zestiental deelnemers gaven zich hiervoor reeds op.

MILL.

Bij de alhier gehouden prijsverschieping onder leden der afd. Mill van den Bijzonderen Vrijw. Landstorm: 1e prijs J. Kuijpers, 2e J. Arts Hz., 3e J. Ermers, 4e P. A. v. Dijk, 5e M. de Kleijn, 6e W. Henst, 7e J. v. d. Hoek, 8e W. v. Rooij, 9e J. Verbruggen, 10e J. Roijendijk, 11e P. de Klijn, 12e Jac. Janssen, 13e P. v. Rooij.

WINSUM.

Maandag 14 Juli had alhier bij hotel Til een schietwedstrijd plaats van de plaatselijke afdeling van den B.V.L. onder leiding van kapitein De Jonge. De „opkomst” was zeer goed.

Er werd geschoten op twee banen. Na afloop van den wedstrijd was men nog eenigen tijd gezellig bijeen. Kapitein De Jonge stelde aan de afd. voor Majoor Kamerling van het Verband Groningen van den B.V.L. en gaf aan dezen het woord om enkele woorden tot de leden te spreken. De woorden van den Majoor werden beantwoord met luid applaus.

Hierna maakte de Kapitein den uitslag van den wedstrijd bekend. Er was goed geschoten. Op humoristische wijze reikte de kapitein de prijzen uit. Prijswinnaars waren:

1. Scherpschutters: G. Huitzing 95 p. 1e prijs; B. Hazenberg 92 p. 2e prijs.
1e klasse schutters: C. Bakker, 89 p. 3e prijs; B. Knoops, 89 p. 4e pr.; J. B. Kamstra, 88 p. 5e pr.; R. Reker, 87 p. 6e pr.; M. A. Steenhuis, 87 p. 7e pr.
2e klasse schutters: R. Scholma, 77 p. 8e pr.; M. v. Dijk 76 p. 9e prijs.

**V.L.S. KORPS MOTORDIENST
DISTRICT GELDERLAND.**

Het District Gelderland hield op Dinsdag 17 Juni j.l., een groote uitrukkende oefening naar Harskamp en Soesterberg, waaraan deelnamen 60 automobielen, 20 motorrijwielen en 130 man personeel.

Het District concentreerde ten 9 uur te Harskamp, alwaar de Korpscommandant en wnd. Afdelingscommandant een inspectie hielden over de in frontcolonne opgestelde wagens en motoren.

Er waren enkele prijzen disponibel voor den besten militairen indruk en de beste opkomst. De sectie Nijmegen (met de groep Wamel) behaalde den eersten prijs voor besten indruk; de Sectie Tiel (met de groepen Culemborg, Tiel en Geldermalsen), behaalde den tweeden prijs.

Bovendien werd aan de Sectie Tiel toegekend de eerste prijs voor beste opkomst en aan de Sectie Arnhem voor de best opgekomen plaatselijke afdeling.

Groep Tiel behaalde den tweeden prijs, groep Culemborg den derden prijs voor beste opkomst. Sectie Winterswijk ontving een extra prijs voor de verstkommende Sectie.

Ten half 10 werd begonnen met een oefening in ordonnansdienst, bestaande in het overbrengen van een schriftelijk bericht (verkorte naam van den Commandant), het rijden volgens een schets en het aanwijzen van de vlag van den betrokken Commandant. Hieraan namen alle auto- en motorrijders deel.

Voor dit gedeelte waren 36 prijzen beschikbaar. Het bericht moest model worden overgebracht, er waren strafpunten vastgesteld.

De motorrijder E. Toonen uit Arnhem behaalde den eersten prijs. Er was veel animo voor deze oefening.

In den tusschentijd vormden de onberedenen een examen-klasse voor een vijftal aspiranten en kreeg het kader theorie „Verplichtingen bij Colonne”, en de manschappen „Verplichtingen als bestuurder” en „de teekens met den seinstok”.

Voor alle onberedenen was er bovendien een wedstrijd in handgranaatwerpen, waarvoor eveneens een 30-tal prijzen ter beschikking was.

Ten half 12 stond de colonne gereed voor den afmarsch naar Soesterberg. Deze marsch met beveiliging van motorrijders vooruit werd gehouden in samenwerking met vliegtuigen uit Soesterberg, die de colonne onderweg, o.m. te Barneveld, verkenden.

Zowel de morgenoefeningen als de marsch hadden, dank zij aller medewerking, een vlot verloop.

Ten 14 uur eten in het Vliegkamp Soesterberg, waarna tot 16 uur de deelnemers onder leiding van het personeel van het Vliegkamp het kamp, de machines, het starten, enz. konden aanschouwen.

Vooraf over dit gedeelte van de oefening waren allen, ondanks de heerschende hitte, zeer opgetogen.

Ten 16 uur afmarsch naar de Pyramide van Austerlitz, alwaar de prijsuitdeeling plaats had, met enkele toespraken. Hier werd de colonne ontbonden en keerden de secties huiswaarts.

Een nuttige, leerzame en tegelijk aangename oefening, waaraan met veel enthousiasme is deelgenomen.

Het geheel was voorbereid door en stond onder leiding van den Districts-Commandant, den Res.-Kapitein P. J. Erkens.

**LANDSTORMKORPS ROTTERDAM.
IN MEMORIAM.**

Door een noodlottig toeval moesten wij door den dood verliezen den Vrijwilliger G. J. J. Dentre.

In Dentre verliezen wij een van onze ijverigste Leden en een goed kameraad en steeds hulpvaardig, wanneer de B.V.L. hem noodig had.

Wij zullen zijn persoon nog vaak missen, maar zijn naam zal bij de Afdeling Rotterdam steeds in eere blijven.

Het Landstormkorps Motordienst op bezoek bij onze vliegdiens te Soesterberg.

MONTFOORT.

Vergadering van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, gehouden in de Kolbaan van Hotel „De Zwaan”.

Met den voorzitter waren o.m. ook aanwezig de Eere-Voorzitter Burgemeester J. B. Kemme en de heer G. J. A. van Geldorp Meddens, secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie.

Voorzitter, de heer A. J. de Goey, deelde mede dat deze vergadering hoofdzakelijk was belegd ter bespreking van de wedstrijden bij gelegenheid van den verjaardag van H.M. de Koningin.

De voorzitter gaf het houden van een Schietwedstrijd op Maandag 1 September in overweging.

De heer van Geldorp Meddens vond het prettig, dat er in de afdelingen leven te bespeuren valt.

En dit is thans het geval in Montfoort.

Op een vraag van spr. wat de vergadering dacht op touw te zetten, kwam de heer van Nimwegen met een voorstel, om op Maandag de verschillende wedstrijden te houden, doch bijv. een vrije baan te openen op Zaterdag, ook voor hen, die des Maandags onmogelijk konden komen.

Dit voorstel vond algemeene instemming en conform werd dat ook besloten.

De Eere-Voorzitter stelde voor een 5-tal personen van de Burgerwacht uit te noodigen om te schieten tegen een 5-tal personen uit den B. V. L., waardoor ongetwijfeld de goede verstandhouding tusschen Burgerwacht en Vrijwillige Landstorm op hooger peil zal komen.

Tevens zou het Bestuur worden uitgenodigd en voor dezen wedstrijd prijzen beschikbaar gesteld.

Vervolgens werd besloten de feestelijke prijsuitreiking te houden op Maandag 1 September en den avond verder als leden van den B. V. L. gezellig door te brengen.

Voor regeling van de verschillende wedstrijden werd een commissie gekozen, bestaande uit de heeren J. P. van Nimwegen, J. Kijzer en M. J. Bons, als toegevoegd de plaatselijk leider J. Beerhuizen.

Voor de op 23 Augustus a.s. te Baarn te houden gewestelijke Schietwedstrijden gaven een 10-tal leden zich op als deelnemers.

Hierop sloot de voorzitter de vergadering, onder dank aan den heer van Geldorp Meddens voor diens royale toezeggingen.

SCHIEDAM.

Op eenigszins officieele wijze zijn op 10 Juli de nieuwe schietbanen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, na de verbeteringen aan de drilschuur, geopend met een korte rede van kap. C. G. Bremer, voorzitter van de plaatselijke Landstormcommissie, die er aan herinnerde hoe lang men had gesukkeld in een koude, ongezellige ruimte. Daarin is nu, dank zij het gemeentebestuur, aldus spr., verandering gekomen en we hebben een inrichting gekregen, die een zeer groote verbetering is, al is nog niet alles naar wensch. De slechte toestand van de banen en van de lokaliteit heeft tot gevolg gehad, dat de liefhebberij voor het schieten erg verminderde en het groepje schutters in aantal slonk. We rekenen in dit opzicht nu echter op verbetering in de toekomst. We komen hier niet zozeer om te leeren moorden, dan wel om aan sport te doen en dan moeten we niet met 2 of 3 landstormers hier zijn, doch met velen; er moet saamhoorigheid heerschen. We kunnen dit bereiken door een doel na te streven en wel door gezamenlijk het schieten te beoefenen. Spr. uitte tenslotte

den wensch, dat er op de nieuwe banen prachtig zou worden geschoten en meer succes zou worden behaald.

De heer J. v. Katwijk, leider van de schietwedstrijden, dankte kap. Bremer voor zijn vriendelijke woorden en hoopte, dat de saamhoorigheid door het schieten op de nieuwe banen zou worden bevorderd. Spr. dankte de leden van de burgerwacht voor hun aanwezigheid en sprak voorts woorden van waardering jegens de heeren Selier, v. d. Kley en Wessel voor hun arbeid aan de nieuwe inrichting van de nieuwe schietbanen.

Uiteraard gewaagde de heer v. Katwijk niet van hetgen hij er zelf voor heeft gedaan!

Na de opening werden op verzoek de eerste schoten gelost door kap. Bremer, en vervolgens door den heer J. N. Post, lid van de plaatselijke commissie (waarvan ook de heer B. G. Hoogendam aanwezig was), kap. P. Mak, commandant van de compagnie, leden van de burgerwacht, waarna werd aangevangen met de onderlinge schietwedstrijden, die gedurende 13 weken op Donderdagavond zullen worden gehouden.

Er heerschte gisteravond een opgewekte stemming en er was druk bezoek.

De uitslag van den eersten schietavond, waaraan 33 schutters deelnamen is als volgt:

J. van Putten, 50 punten; H. Holtkamp, 47 p.; J. van Katwijk, 46 p.; J. Sonneveld, 46 p.; M. Krommenhoek, 46 p.; J. Kreuger, 46 p.; M. v. d. Heiden, 46 p.; L. Bosdijk, 45 p.; J. in 't Hol, 44 p.; S. v. d. Kley, 44 p.; J. de Rijken, 44 p.; J. Marbus, 44 p.; W. Mak, 43 p.; D. Voogd, 43 p.; W. de Bruyn, 43 p.; J. H. Vink, 42 p.; J. v. d. Most, 42 p.; C. Harlingsveld, 42 p.; H. Schilt, 41 p.; J. Vis, 40 p.

De overige schutters behaalden minder dan 40 punten.

Aan het slot van den avond is namens de afdeling Schiedam van den B.V.L., het volgende telegram gezonden aan generaal Dymaer van Twist, voorzitter van het Nationaal Landstormcomité:

„De afdeling Schiedam van den B.V.L., op 10 Juli bijeen voor het in gebruik nemen der nieuwe schietbanen, brengt hulde aan u als voorzitter der Nationale Commissie en spreekt den wensch uit, dat ons instituut onder uw beproefde leiding steeds meer moge groeien en bloeien.”

IJSSELSTEIN.

Als resultaat der in het 1e halfjaar 1930 gehouden schietoefeningen der afd. IJsselstein van bovengenoemd instituut konden worden bevorderd tot scherpschutter de heeren: J. Beyer, H. Doeser, Alb. de Kuyser, H. van der Heer, J. van Rooyen, A. J. Schinkel en W. Westerhout.

KERKDRIEL.

De afdeling Kerkdriel van den Bijz. Vrijw. Landstorm gaat groote schietwedstrijden organiseren. Zij doet dit ook mede met het doel om de afdelingen door die wedstrijden aan te moedigen en te versterken. De prijzen, die beschikbaar worden gesteld, zijn prachtig. De wedstrijden worden gehouden op de volgende dagen: 20 en 27 Juli, 2, 3, 10 en 17 Augustus; 23, 24 en 31 Augustus en eindigende 7 September. De secretaris, de heer Chr. Lakeij, verschaft gaarne alle gewenschte inlichtingen.

VOOR JONG NEDERLAND

Groep A.

(Onder de 10 jaar).

Allerlei huizen.

Woonhuis, Ziekenhuis, enz.
Probeer eens, hoeveel ge er vinden kunt.
Misschien wel dertig, of meer.
Geef het maar niet te gauw op!

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

Allerlei stokken.

Vlaggestok, Rekstok enz.
Probeer eens, of ge er een paar dozijn vinden kunt; of wellicht nog meer.
De voorlaatste maal waren de prijswinnaars:

Trijntje Drexhage, Leeuwarden.
Karel Macco, Den Haag.
Jan Nogarede, Gennep.
Maatje van der Stoep, Pijnacker.
Neeltje Maatje Knope, Sommelsdijk.
Netje Lammerse, Haarlemmermeer.
T. W. van Rijswijk, Dordrecht.
Bettie Wolfers, Rotterdam.
Corns. Rietveld, Rietveld.
Marinus Jan Lina, Lochem.

Prijswinnaars van de laatste opgave zijn:

Corné. Aarnoutse, Koudekerke.
Jan v. d. Berg, Amsterdam.

Dina Knape, Sommelsdijk.
Alida Lina, Lochem.
Rika Nieuwenhuis, Hoogkerk.
Annie Sasburg, Leiden.
Frans Slegers, Someren.
Grietje Sikkenga, Uithuizermeeden.
Martinus Veldman, Ten Boer.
Willem v. d. Wel, De Lier.

De oplossing moet **binnen een week**, in gesloten brief, met een **postzegel van 6 ct.** in den **rechterbovenhoek** gezonden worden aan 't volgend adres:

Postzegel
van
6 cent

AAN OOM BERTUS.
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

KONINGINNEDAG.

31 Augustus 1930.

't Aloud Wilhelmus van Nassouw'
Schalt op door Hollands blijde gouv.

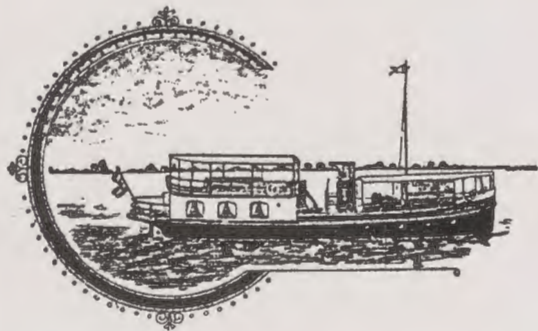
Voor 's Lands Vorstin, de Hooge Vrouw,
Die 's Hoogsten hand ons sparen wou.

't Oranje glanst naast Rood, Wit, Blauw,
In frissche pracht als morgendauw.

Wie niet 's Lands Moeder minnen zou?
Wij blijven Haar steeds hou en trouw!

Ja, hou en trouw, in vreugd en rouw,
Aan Wilhelmina van Nassau!

OOM BERTUS.

NEDERL. STOOMSLEEDIENST

v.h. van P. SMIT Jr.
Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM

**HET MEEST LEERZAME EN INTERES-
SANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT
PER HAVENDIENST „SPIDO”**

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.)
dagelijksche diensten op het Vlieg-
veld Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag
gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten
— belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor
ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51066
ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
41529 J. Been
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 (Den Haag) 36945 C. M. Schaay

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIZEN**

VOLKSBOND TEGEN DRANKMISBRUIK

HOTEL EN KOFFIEHUIS

Prinsegracht 120 — Den Haag

Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies.
Goede en billijke consumptie
en zeer smakelijk middageten.

Gemakkelijk te bereiken met de
tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

VAN NELLE'S
TABAK
CITY BAAI
GROEN 20 G
BLAUW 30 G
ROOD 30 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

K. TIKTAK'S

AMSTERDAM THEE KOFFIE CHONINGEN
OPGERICHT 1870

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaan-treek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den
Hag, Tiel, 's Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

Behoort ons blad geen

50.000

abonnés te hebben
onder de welgezinde
burgers die geen
Vrijwilliger
zijn

?

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg Hoogstraat
Joekerfranst. v. d. Takstraat

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLUKE = BEGEER
VOOR SCHOTEN

Gemakkelijk
zit Gij op uw

FONGERS

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981 — 06982 — 06983

VERVEN

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

DE HEER DUYMAER VAN TWIST
BEVORDERD TOT LUITENANT-GENE-
RAAL-TITULAIR.

Bij Koninklijk Besluit is de titulaire rang van luitenant-generaal verleend aan den gepensionneerden generaal-majoor-titulair L. F. Duymaer van Twist.

Allerwege zal in onze Landstormkringen en ook daarbuiten met instemming van deze promotie zijn kennisgenomen. Mochten zij, die eenigszins bekend zijn met de gebruikelijke wijzen, waarop de bevordering in den titulair rang plaats vindt, er wellicht vroeger al eens het bekende blauwe boekje met de officiersranglijst op hebben nageslagen, om te zien of de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie ook aan de beurt was, het feit, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm de verheugende mededeeling van deze promotie het eerst mocht vernemen uit den mond van den zoo sympathieken Minister van Defensie, Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, die op den Landstormdag te Oosterwijk Generaal Duymaer van Twist in een schitterend gestyleerde tafelrede huldigde en gelukwenschte, gaf aan deze bevordering een relief, dat zeer gewaardeerd werd.

Een Gazelle Rijwiel is, met zooveel zorg gefabriceerd, dat het een onderzoek met de loep ten volle kan doorstaan

Prijzen van f68,- af, compleet met tasch, waarin gereedschap, pomp met pumphouders, bel, bagagedrager en achterlicht. Gazelle Kinderrijwielen van f53,- af. Prijscourant gratis op aanvraag. N.V. Gazelle Rijwiel-fabriek Dieren

Daartoe in staat gesteld door een pers-fotograaf, die steeds de jaarlijksche opening der zitting van de Staten-Generaal fotografeert, zijn wij in de gelegenheid onzen lezers het portret van den Heer Duymaer van Twist in generaalsuniform onder de oogen te brengen.

DE BIJZONDERE VRIJWILLIGE LANDSTORM DEEL VAN ONZE WEERMACHT

Veel begripsverwarring.

Nog al te veel zijn er, die van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een verkeer of in 't geheel geen begrip hebben.

Zij kunnen maar niet begrijpen, wat dit instituut onderscheidt van de Burgerwachten, van de Vereeniging „Ons Leger”, van den Bond „Het Mobilisatiekruis”, den Nationalen Bond tegen Revolutie, de Vereeniging Volkswaerbaarheid, het Nationaal Jongeren Verbond, het Comité voor Waarschuwing tegen eenzijdige ontwapening, enz.

't Is voor den gewonen burger dan ook wel heel moeilijk om uit dat alles wegwijs te worden.

Dat is de reden, waarom de Bijzondere Vrijwillige Landstorm steeds zooveel mogelijk zelfstandig blijft bij alles wat naar buiten treedt.

Om de verwarring en het misbegrip niet nog grooter te maken.

De verhouding tot het leger.

Tenzij men „het leger” wensch op te vatten in zijn allereengsten vorm, zoodat men onze weermacht te land slechts kan zien als bestaande uit de actief dienende officieren en kader, die telken jare een aantal recruten opleiden, is de V.L. te beschouwen als deel van ons leger. Bestaande uit dienstplichtige verlofgangers, is de vredeskern en vredesorganisatie evenals bij andere legeronderdeelen permanent aanwezig en heeft, onder verantwoordelijkheid tegenover den Minister van Defensie, de militaire autoriteit, i.c. de Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm met uitsluiting van ieder ander de zeggenschap over aanvoering en bewapening, indeeling en mobilisatie.

Zonder leger zou geen Bijzondere Vrijwillige Landstorm kunnen bestaan.

In vredestand.

Dit wil voor de Bijzondere Vrijwillige Landstormers zeggen: zolang zij niet „ter handhaving of herstel van de orde en rust” onder de wapenen zijn geroepen.

In vredestand dan bestaat de militaire organisatie uit de Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm en de 21 aangewezen Commandanten van Landstormkorpsen of -Verbanden met hunne bureelen.

Hun arbeid is te vergelijken met de vroegere Landweerdistrictscommandanten.

Immers in vredestand bestaat de belangrijkste arbeid en van de Inspectie en van de Aangewezen Commandanten in voorbereidend administratief werk, nl. in den arbeid voor:

- de registratie der aangeworven vrijwilligers;
- de encadreering;
- de mobilisatievoorbereiding;
- de voorziening in bewapening en uitrusting;

de regeling van de verstrekking van wapens en munitie voor de schietoefeningen en -wedstrijden en den aanleg en het onderhoud van schietbanen.

In geval van mobilisatie.

Dan komen de als bijzondere vrijwilliger geregistreerde verlofgangers onder de wapenen en vanaf dat oogenblik gelden de zuiver militaire verhoudingen en de krijgstucht bij verschillende Landstormonderdeelen, als geformeerd tot Korpsen en Verbanden.

Deze formatie geschiedt overeenkomstig de oude indeeling, welke thans nog voor een doeltreffende gewestelijke registratie wordt gebezigd.

De taak van de Nationale Landstormcommissie en van hare organen.

De Nationale Landstormcommissie en hare organen nl., de Gewestelijke- en Plaatselijke Landstormcommissies benevens de Leiders der Plaatselijke afdelingen zorgen voor alles, wat met de werving van nieuwe vrijwilligers, de propaganda en de consolidatie verband houdt. Zij vormen eigenlijk den grooten trechter, waardoor de vrijwilligers naar de militaire autoriteit worden toegevoerd.

Zij onderhouden in „vredestijd” het saamhorigheidsgevoel onder de vrijwilligers en tevens het bewustzijn, dat de B.V.L. steeds voor het welzijn van Volk en Overheid paraat moet zijn.

Profijt voor de weermacht.

Een bekend lid der Tweede Kamer heeft het eens zoo uitgedrukt, dat evenals ijzer de kern vormt van beton, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm de kern is van onze weermacht.

Zeker is het, dat de liefde tot ons land, tot onze dynastie en tot ons leger nergens in meerdere mate onder ons volk wordt gevonden, dan onder de bijzondere vrijwilligers.

Zeker is ook, dat onze landdagen, onze groote schietwedstrijden en andere bijeenkomsten in wijden kring ertoe hebben bijgedragen om de sympathie van ons volk voor zijn weermacht te versterken en het vertrouwen in de waarde van ons leger te verhoogen.

Ontving de B.V.L. op zijn landdagen de

medewerking van de kloeke ruiters der cavallerie, der veld-artillerie en van onze rijdende artillerie, van de stramme mariniers of van de stoutmoedige vliegers, altijd weer bewezen de duizenden en tienduizenden belangstellenden, dat er nog talrijken zijn, die ons leger een goed hart toedragen en gaarne iets van zijne verrichtingen en vaardigheid bewonderen.

Beperkte doelstelling. Geen concurrentie.

De Bijzondere Vrijwilliger heeft zich als dienstplichtige geheel vrijwillig bereid verklaard op te komen ter handhaving van orde en rust in geval de Regeering van den B.V.L. meent gebruik te moeten maken.

De grondwettelijke plicht van ons leger blijft derhalve onveranderd, onverminderd. De Regeering kan den Bijzonderen Vrijwilliger — maar dan tegelijk met alle anderen — bij zijn lichteing voor deze taak gedwongen oproepen.

Zij kan ook, indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven, zeggen: „Landstormvrijwilligers voor!”

Dat thans ruim vijf en zestigduizend vrijwilligers paraat zijn, om aan zulk een oproep gehoor te geven, is een eere voor ons volk.

Dat de Regeering in dit vrijwillig aanbod haar volle vertrouwen stelt, is een eere voor onze Overheid.

Men moet maar durven.

Dat de S.D.A.P. tegen het vlootplan van Minister Deckers wil demonstreeren en petitionneeren is haar zaak.

Dat zij dit doet met verdraaiing van de waarheid en met demagogische voorstelling van zaken, daaraan zijn we in ons land gewend.

Maar dat de heeren zoo ver durfden gaan, zooals zij in het Volk vermeldden,

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN

In de voornaamste sigarenwinkels

dat zij den Minister van Defensie om dekens uit de militaire magazijnen verzochten, om voor de demonstranten, die aan hunne meeting tegen het vlootplan zullen deelnemen, nachtlogies te kunnen inrichten... dit is, zacht gezegd, toch wel heel bar.

BENOEMINGEN ENZ.

Bij Koninklijk Besluit zijn de volgende titulaire rangsverhoogen verleend:

van Luitenant-Generaal aan den gep. Generaal-Majoor tit. L. F. DUYMAER VAN TWIST, Voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie;

van Majoor aan den gep. Reserve Kap. K. A. VAN SCHELVEN, Secretaris van de Nationale Noodhulp Organisatie.

Bij Koninklijk Besluit zijn de navolgende onderscheidingen verleend:

Benoemd tot ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw:

J. M. KRIJGER Jr., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West”, te 's-Gravenhage.

De gep. Reserve-Majoor K. A. VAN SCHELVEN, Secretaris der Nationale Noodhulp Organisatie.

Benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau:

F. BONTKES GOSSELAAR, Lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Groningen”, te Groningen.

L. B. M. VAN AGT, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „De Meijerij”, te Waalre.

J. DERCKSEN, H.M.Zn., Voorzitter der Gewest. Landstorm Commissie „Gouda”, te Gouda.

J. P. PIERA, Gem. Inspecteur van de Lichamelijke Opvoeding, Lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Dordrecht”, te Dordrecht.

Dr. D. NEURDENBERG, Arts, Lid der Plaatselijke Landstorm Commissie „Rotterdam”, te Rotterdam en de Reserve Kapitein voor Speciale Diensten C. D. H. DYXHOORN van het Vrijwillige Landstormkorps „Vaartuigendienst”, te 's-Gravenhage.

Toegekend de Eeremédaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau in zilver aan den gep. Adjudant Onderofficier-Instructeur J. G. QUAEVLEIG, te Maas-tricht.

DE DERDE ZEEUWSCH-VLAAMSCH EEREWACHT TE HULST.

16 Augustus 1930.

Dreigde het op den middag even een herhaling te geven van de eerewacht te Walsoorden, nl. een nat pak, de koningin had mooi weer meegebracht en dus werden we in 't zonnetje gezet. Er was al direct een

echte landstormgeest onder de zich verzamende vrijwilligers. De troep was al spoedig ruim 100 man sterk en zou tusschen de 150 en 200 geweest zijn, als niet velen thuis gehouden werden door allernoodzakelijkst oogstwerk.

Vanaf de mannen van 1914 en vroeger, die nog met vieren uit de flank marcheerden, rotten rechts en links afdraaiden, hadden genummerd, dat 't een lust was, nooit een waschblik, ik bedoel helm, hadden gezien dan op de film, tot den meest modernen soldaat des Nederlandschen legers, die in 3 rijtjes had leeren loopen, nog 't laatste gas uit de gaskamer uit z'n neus blies, en niet wist wat een mobilisatiekruis was, kortom van gardesoldaten tot biggen van 6 weken, alles was er! Mannen met platte petten tot kwartiermutsen met een 14 erop! We kregen een spuit met slekkesteker en ook een waschblikje. De jongeren hadden lol, toen ze die oude knapen zoo raar en onwennig met dat moderne soldatenhoofddekseel zagen manoeuvreeren, maar ze hielpen ons toch ook om 't koordje door te halen, 't overtollig eindje riem weg te moffelen en... wat vóór of achter was! Enfin, we kwamen klaar, zagen er zeer krijgshaftig uit en... kregen koppijn!

[Natuurlijk werd er eerst nog geoefend, waarbij we konden constateeren, dat de ladegroeve spoedig uit model 95 zal verdwijnen, aangezien de linkerknusten daar niet meer mogen resideeren bij 't presenteeren. En we konden nog goed gelijk afzetten, wat onze groot-majoor en ik ook altijd 't mooiste vonden. Hij, omdat een schoone gelijke bons zoo schoon is, en ik... omdat 't dan uit was! Je kon ook op onzen kapitein z'n neus zien, dat 't hem goed deed zoo'n gelijke bons nog eens te hooren. Hij had 't gauw voor mekaar, want niemand wilde voor een ander onder doen.

Dan marcheerden we af onder veel bekijks. We kregen 'n schoon pleksken voor 't stadhuis en wachtten de komende dingen af. 't Schijnt ook, dat 't oude „op de plaats rust” niet goed meer voldeed, want we kregen nu te hooren „op de plaats rusten”. Maar wie dat niet verstaat is geen soldaat en we kortten den tijd van wachten met 'n gezellig praatje.

Onder enthousiast gejuich en klokgeluid kwam de koninklijke stoet de stad binnen, de geweren werden gepresenteerd, de wacht geïnspecteerd. Toen de mooie historische optocht voorbijtrok, hadden we een best plaatsje, dat spreekt en... er was geen gedrang, 'n voordeel van de soldaterij.

Nog eens 't geweer gepresenteerd bij 't wegrijden en de wacht had weer voor eenige jaren haar plicht gedaan.

We trokken met muziek naar „De Koning van Engeland”, die we eer aandeden aan tafel, want door de bekende

H.M. de Koningin inspecteert de Eerewacht.

Eerewacht te Hulst van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uit Zeeuwsch-Vlaanderen ter gelegenheid van het bezoek der Koninklijke Familie.

ijverige en goede zorgen van onzen secretaris van het Zeeuwsch Verband was er weer gezorgd voor den inwendigen mensch. Nadat alle geleende goederen waren ingeleverd, gingen we aan tafel, waar onze overste Bierman een gemoedelijk hartelijk woord van kennismaking sprak, de heer Laernoës toonde, dat hij nog steeds zijn mannen weet te begeesteren en het Zeeuwsch-Vlaamsche Volkslied uit volle borst klonk naast 't Wilhelmus en een spontaan hoera op 't Koninklijk Huis. De le luitenant Kint dankte uit naam van allen onzen overste Bierman, terwijl deze laatste in een kort woord de welverdiende hulde bracht aan den heer Laernoës voor de tiptop organisatie.

Zoo was dan weer voorbij onze derde eerewacht. Naast Neuzen en Walsoorden, zal de eerewacht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Hulst blijven voortleven in onze herinnering als een dag van zich één voelen, van hernieuwde trouw aan 't Koninklijk Huis en de wettige regeering en als een dag, dien we niet graag den laatste in deze rij zouden zien, voor H.M. de Koningin en voor ons. Voor Haar, dat zij lang moge leven en 't vergeten hoekje daar ver over de Schelde nog dikwijls moge bezoeken, voor ons, dat wij haar mogen zien en onze Vrijwillige Eerewacht vormen! Het zij zoo.

WILLEM VAN SAEFTINGEN.

MEDEDEELING.

Door overvloed van kopij, zal het verslag van den landdag te Oisterwijk in het Octobernummer worden opgenomen.

IV. GEEF ONDERWIJS.

(Door den Direct. der Norm. Schietschool).

En nu richt ik het woord tot U, onderwijzers en leiders bij den Vrijwilligen Landstorm (zowel B.V.L. als vooroefningsinstituut), die, naar ik hoop, mijn populaire uiteenzettingen in de schietkunst in vorige afleveringen van dit tijdschrift hebt gevolgd. Daarin hebt ge ongetwijfeld stof tot nadenken kunnen vinden betreffende Uw schietonderricht. Ik wil daaraan nog een enkel woord toevoegen.

Het onderricht in het schieten is niet moeilijk als ge maar beseft, wat het beteekent: *onderwijs geven*. Een onderwijzer, die gedurende het schieten van den leerling naar de schijf staat te kijken, verstaat zijn vak niet. Zooals ge uit mijn vorige opstellen hebt kunnen ontwaren is de man, het levende object, *hoofdzaak* voor U. Bestudeer dus nauwkeurig zijn bewegingen en uitingen; en als ge U daar naarstig op toelegt, behoeft ge heusch niet naar de schijf te kijken om de uitkomst van een schot te kennen of de hoedanigheid van een schutter te beoordeelen. Dat moet ge ten slotte van den man kunnen aflezen. Ik heb het voorrecht gehad dit voor eenige, bij de schietwedstrijden aanwezige officieren van den B.V.L. te kunnen demonstreeren. Zij zullen dus kunnen getuigen, dat ik niet het onmogelijke van U verg.

Een onderwijzer moet dus in de eerste plaats de fout van den leerling constateeren. Heeft hij nog niet de handigheid deze van den man af te lezen, of is de fout haast onmerkbaar voor het oog, dan zal hem de uitkomst op de schijf uitsluitel kunnen geven.

We nemen dus aan, dat de onderwijzer constateert, dat de leerling-schutter een fout maakt en nu is zijn eerste werk om de oorzaak van deze fout op te sporen.

Welke zijn nu de meest voorkomende oorzaken van fouten bij het schieten met scherp?

1. Hoewel dit zelden het geval zal zijn, kan de oorzaak in *het geweer* zitten; als de onderwijzer, op grond van zijn waarneming, daarin een groote afwijking vermoedt, dient hij zelf een schot te doen en zich van de juistheid van schieten van het geweer te overtuigen. Blijkt het geweer niet goed, dan geve hij den schutter een ander geweer.

2. Zooals reeds werd opgemerkt bestaat de mogelijkheid, dat de man *het richten* niet heeft begrepen; ik behoef zeker niet aan te geven op welke wijze dit gecontroleerd en verholpen kan worden.

3. De man „rukt”, d.w.z. hij is onder den invloed van de psychologische wer-

(Vervolg van dit artikel op pag. 5)

DE LANDDAG OP URK.

Van rechts naar links: Luit.-Gen. L. F. DUYMAER VAN TWIST, Voorz. der Nat. Landstorm Commissie; Maj. J. A. J. M. SCHOTMAN, toegev. Hoofdoff. aan den Insp. Vrijw. Landstorm; Res.-Maj. K. A. VAN SCHELVEN, Secr. der Nat. Noodhulp Organ.; Res. Luit.-Gen. J. H. BOREL, Insp. van den Vrijw. Landstorm; A. GRAVESTEIN, Burgem. van Urk; Z. Exc. Mr. Dr. L. N. DECKERS, Min. van Def.; Ds. G. HOFSTEDE, Voorz. der Gew. Landstormcomm. „Vollenhove”; Kap. ter Zee J. W. A. A. HEYDT, Adj. van den Min. van Defensie, en Kap. ter Zee B. KRUYTS, Dir. van het Loodswezen 3e dist.

Aankomst op Urk. Op den voorgrond: Zijne Excel. Mr. Dr. L. N. DECKERS, Burgemeester A. GRAVESTEIN, Res. Luitenant-Generaal J. H. BOREL en Luitenant-Kolonel B. TEN BROECKE HOEKSTRA.

Na dagen van regen, toch mooi weer. — De frissche bries, die vlaggen en wimpels vrolijk laat wapperen, zorgt tevens . . . voor wat zeeziekte — Het ontschepen der deelnemers duurt bijna anderhalf uur — Heel Urk in feesttooi — Urkers en Landstormers één van geest.

Een landdag op Urk! Het Gewestelijk Verband „Vollenhove” meende ditmaal zijn landdag te moeten houden op Urk. Niet alleen om de eigenaardige attractie, aan een zeereis verbonden, maar ook omdat de bevolking van Urk, zonder uitzondering trouwe vaderlanders en warme vrienden van het Huis van Oranje zijn. Een Landdag op Urk! Dat viel in den smaak en van de aangrenzende verbanden van Vollenhove, „De IJssel”, „Twentsche Verband” en het „Verband Drenthe” werd volle medewerking verkregen.

Urk heeft dezen landdag meegevierd. Het eiland bood een ongemeen fleurigen aanblik. Van alle openbare gebouwen, zoowel als uit het nederigste stulpje wapperde de driekleur, in de haven vlagden de botters en ook de eilandbewoners hadden zich, zonder uitzondering, met oranje gesierd.

De bootdiensten.

De Commissie voor het Vervoer, die bestond uit de heeren D. van der Wal, A. J. van der Wal, G. J. Zeeger de Haan, W. Sanders en H. D. v. d. Kouwe heeft prachtig werk verricht. Behalve de gewone bootdiensten op Urk vanuit Lemmer, Enkhuizen en Kampen, moesten meerdere bootdiensten worden ingelegd, en zoo vertrok het S.S. „De IJssel” van Zwolle, het S.S. „Van der Wijck” van Kampen en het S.S. „Jan Nieveen” van Lemmer. Die bijzondere bootdiensten zijn Landdagjes op zichzelf geworden en de tijd werd gekort door het zingen van nationale liederen. Ja waarlijk, een landdag op een onzer eilanden heeft veel voor. Tal van plaatsen kunnen dan met den Landstorm mee leven. Daar was Kampen b.v. De Vaderlandsche liederen klonken van den Nieuwen Toren hoog uit boven de ongewone drukte beneden. De Landstormers, die van alle kanten kwamen aanzetten,

met extra treinen en met autobussen, om daar aan boord te gaan van de „Jhr. Van der Wijck,” dat prachtige luxe schip van den veerdienst Enkhuizen—Stavoren, dat meer dan 1500 landstormers vervoerde . . .

Tot weerziens.

Op zee was 't al te merken dat er wat te doen was op Urk. Anders zijn de „Insula” en de „Geusau”, de eenige booten die passagiers uit Kampen en Enkhuizen brengen. Nu nadert uit het Noorden een stoomer. Het is de „Jan Nieveen”, die de Friesche landstormers uit Lemmer aanvoert. En als we de Urker haven binnen stoomen, dan nadert uit 't Oosten het

grootte witte motorschip van den Veerdienst Enkhuizen—Stavoren de „Van der Wijck”, die 1500 man uit de verbanden „Vollenhove”, „Drenthe” en „De IJssel” van Kampen uit een zeetochtje bezorgd heeft, en de „IJssel”, die van Zwolle stoomen komt met mannen van het Twentsch verband. Het betonningsvaartuig „Vliestroom” heeft autoriteiten naar Urk gebracht.

De Zeeziekte.

Natuurlijk zijn er ook enkele „maar's” aan een Landdag op een eiland verbonden. Wat moet men doen, als het den geheelen dag zou regenen? En waarlijk, de laatste dagen voor den 22sten Augustus zag het er niet te best uit. Wat een regendagen hebben we gehad. Nog juist den dag vóór den Landdag te Urk heeft het geonweerd en hard geregend. Maar met den ochtend van den Landdag was het helder en zonnig, met een windje, dat de noodige beweging bracht in vlag en in wimpel . . . maar ook in de groote nog ongetemde watervlakte van de Zuiderzee.

Het kwaadst hebben het gehad de gasten van Urk, die reeds vroeg het groote water overstaken.

De zee was toen nog ongemeen woelig, de „Geusau” buisde onophoudelijk. Het eerste verschijnsel van zeeziekte lokte natuurlijk algemeene hilariteit uit, doch naarmate de tocht vorderde werd die vreugde minder en het gezelschap kalmer . . .

Op Urk.

Urk was in feesttooi. Dat zag je reeds van boord af. Het wemelt van vlaggen, die wapperen aan torens en huizen, en niet het minst aan de masten der botters. De heele Urker vloot is binnen op dezen Landstormdag. Aan de haven ziet het zwart van menschen. Tusschen de coquette Urker mutsjes glinsteren de pompeuze uniformen der „Gele Rijers”.

Tot 11 uur werden schietwedstrijden gehouden voor de Sectie Urk van den B.V.L. en omstreeks 11 uur kwamen uit de verschillende richtingen de booten met deelnemers aan, welke meerden aan het uiteinde van den Westelijken havensteiger. Bijna anderhalf uur onafgebroken duurde het uitschepen der deelnemers, die voorafgegaan door hun vaandels en begeleid door vrolijke muziek, het dorp binnentrokken.

Toen eindelijk allen aan land waren,

Een Sectie Landstorm Motordienst in actie onder leiding van den Res. Eerste-Luitenant J. KLEUVER.

De Urkers in feestgewaad wachten in spanning de aankomst der booten af.

telde Urk ongeveer het dubbele aantal menschen: naast de bijna vierduizend bewoners had ongeveer hetzelfde aantal landstormers het eiland betreden . . .

De ontvangst ten gemeentehuize.

De autoriteiten en verdere officieele genoodigden werden eerst ten raadhuis ontvangen. We merkten op den Minister van Defensie, Mr. dr. L. N. Deckers, met zijn Zeemacht-adjutant, luitenant ter Zee 1e kl. Heydt, den voorzitter der Nationale Landstormcommissie, de heer L. F. Duymaer Van Twist en den secretaris dezer Commissie, den heer G. F. Boulogne, luitenant-generaal J. H. Borel, Inspecteur van den Vrijw. Landstorm met Majoor Schotman, Overste B. ten Broecke Hoekstra, commandant van de Vrijw. Landstormkorpsen Motor- en Vaartuigendienst, den algemeenen Voorzitter van het Landdag-comité, Ds. G. Hofstede van Blokzijl e.a.

Burgemeester A. Gravenstein zeide, dat het hem een eer was allen welkom te roepen in deze eenvoudige raadzaal van Urk, waaraan zoovele herinneringen verbonden zijn in verband met het voor ongeveer 10 jaar geleden bezoek van H.M. de Koningin. Het voorrecht thans den minister van Defensie en andere autoriteiten hier te mogen ontvangen stellen wij op hoogen prijs.

Houdt u er van verzekerd, dat de bevolking van Urk hou en trou heeft gezworen aan Koningin en Vaderland.

Moge deze schoone dag er toe medewerken, dat de duizenden, die hier gekomen zijn, opnieuw getuigenis geven van het vaste voornemen, om pal te staan tegenover ieder, die de orde wil verstoren. Lang leve de Koningin!

Hartelijk werd hiermede ingestemd.

Minister Deckers dankte voor deze begroetingswoorden. Z.Ex. was blij op Urk te mogen zijn, het zoo bekende eiland in de Zuiderzee, en vond het zoo begrijpelijk dat velen dit eiland eens bezoeken wilden. Spr. wist dat hij op Urk te midden van een volk is dat trouw bleef

De vloot is binnen. Aankomst van de Landstormers met hun vrouwen uit Oldenbroek.

aan God, vaderland en vorstenhuis. Met de beste wenschen voor de merkwaardige gemeente midden in de Zuiderzee besloot de Minister zijn toespraak.

Hierna werden ververschingen rondgediend.

Op de Urkerweide.

Van het Raadhuis leidt de weg naar het feestterrein. Op de groote Urkerweide malsch en frisch na al den regen, zijn de witte tenten uitgespannen en wapperen de vlaggen in den wind. Het is hier vol van Urkers en vreemdelingen, en de schare is zeker 5000 personen groot, die te 1 uur door Ds. Hofstede wordt toegesproken.

Een Landdag op Urk, zoo ving Ds. Hofstede aan, lijkt een tegenstelling in zichzelf. De plaats schijnt zich beter te leenen voor een vlootrevue. De warme belangstelling voor den B.V.L. op Urk, het interessante van een zeetochtje, de bijzondere omstandigheid, dat Urk misschien spoedig geen eiland meer zal zijn, waren evenzoo vele redenen voor het Landstormverband „Vollenhove" om op Urk een Landstormdag te doen houden. Spr. begroette vervolgens den Minister van Defensie, Dr. Deckers, wien hij Gods zegen bij zijn regeeringsbeleid toewenschte. (Applaus). Ook de heer Duymaer van Twist werd afzonderlijk begroet, alsmede Generaal Borel, inspecteur van den B.V.L. terwijl tenslotte Ds. Hofstede zich wendde tot de Landstormers die hun toogdag heden houden, en daarbij blijk geven van hun onbezweken trouw aan Oranje en Nederland, en van hun sterken wil om alle revolutionaire aanslagen af te weren, die nog immer dreigen. (Langdurig applaus).

De heer Duymaer van Twist was dankbaar hier te mogen spreken tot het visschersvolk van Urk, en tot de Landstormers, van wie het een goede gedachte is geweest in het jaar 1930 op Urk samen te komen. In 1918 stond ook Urk mee op de bres tegen de revolutie. Hier wordt diep gevoeld dat Staat en Kerk ten doode opgeschreven zijn als de revolutionaire machten meester worden. Moge deze dag medewerken tot versterking van de ban-

Sergeant-Majoor W. VAN HEININGEN gaf met een twaalfstal Delftsche Landstormers een keurige colonne-geweer.

Onderofficieren van de Rijdende Artillerie (Gele Ridders), die in hun fel-kleurige uniformen een demonstratie in het sabelschermen gaven.

VAN ANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TELEFONISCH
HOF EN RIJKS
LEVERANCIER

den tusschen den Landstorm van Urk en dien van het vasteland van Nederland.

Burgemeester Gravenstein was dankbaar de Vrijwillige Landstormers op zijn eiland te mogen begroeten. Bij de mannen en vrouwen van Urk leeft diep het geloof in God en heerscht ontzag voor Zijn geboden, en alzoo vanzelf ontzag voor de Overheid, die door Hem is ingesteld. Daarom zijn de Urkers en de Landstormers één van geest.

Vervolgens werd met de afwerking van het aantrekkelijk programma begonnen.

Twintig motorrijders daverden het veld op, zwenkten uit naar alle zijden, sloten zich aaneen, en leverden, onder leiding van den luitenant G. Kleuver uit Arnhem allerhande staaltjes van figuurrijden, die een geestdriftig applaus aan het publiek ontlokten.

Dan schreed een groep soldaten het veld op onder leiding van Sergeant-majoor W. van Heiningen uit den Haag om een colonne-geweer uit te voeren. De bajonetten flitsten in de zon; een luchtig figurespel werd met de zware wapens gespeeld.

Urk in zicht.

Maar nog fraaier schouwspel bood het sabelschermen van de „Gele rijers” in hun helle uniformen, die aan het enthousiaste publiek de levendigste bijvalsbetuygingen ontlokten.

Ten slotte gaf het gilde Gijsbrecht van Amstel uit Doornenburg een demonstratie in het vendelzwaaien, waarbij de waaiende kleurige vlaggen fijn contrasteerden tegen het groene gras.

De heer D. van der Wal van Zwolle bracht aan het einde van den Landdag een eeresalut aan de burgers van Urk, 't welk met een driewerf hoera beantwoord werd.

En bij 't huiswaarts-keeren over zee heeft 't wisselend golvenspel de vreugde niet verstoord...

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „KENNEMERLAND”.

Op 18 Augustus was door de leden der Gewestelijke Landstorm Commissie „Kennemerland” een boottocht aangeboden aan de Vrijwilligers van „Kennemerland” en wel van Haarlem door Spaarne en

Inscheping van de Afdeling Blokzijl op het s.s. „IJssel” te Zwartsluis.

Noordzee-Kanaal naar Marken en Volendam.

Vanwege het groote aantal liefhebbers voor deze excursie moest gebruik worden gemaakt van twee booten. Omstreeks half 9 des morgens vertrok de vloot uit Haarlem, bij welk vertrek van de zijde der Nationale Landstorm Commissie belangstelling werd getoond door aanwezig

lijke dankbetuygingen aan het adres der Gewestelijke Commissie voor het aangeboden en genotene, beschouwden ook de deelnemers het als een schitterend geslaagden dag.

De Secretaris der
Gewestelijke Landstorm Commissie
„Kennemerland”,
C. ELDERMANS,
Kapitein.

(Vervolg van pag. 2.)

IV. GEEF ONDERWIJS.

king van het schot, zooals in een mijner opstellen werd uiteengezet. En dit is wel de kapitale oorzaak van fouten bij vele schutters. Ge hebt kunnen lezen op welke wijze zich dit verschijnsel uit. Doch verwar dit niet met snel doordrukken, want dit laatste kan werkelijk geen kwaad als de man de schiethandeling volkomen beheerscht.

Hoe dit euvel nu te verhelpen?

Tracht allereerst den man tot kalmte te brengen en laat hem nog eens een schot zonder het gebruik van een patroon doen; gaat dit goed, tracht hem dan te suggereeren, dat hij met een scherpe patroon precies op dezelfde wijze moet handelen.

Er bestaan overigens verschillende middelen om den man het z.g. „rukken” af te leeren; en dit laatste is toch noodzakelijk, want zoo lang U dit niet gelukt, haalt het schieten naar de schijf niet veel uit.

Ik merkte reeds op, dat de man zich in den regel de oorzaak van zijn fout niet bewust is. Hij kan zichzelf alleen „snappen” als het schot, zonder dat hij daarop verdacht is, niet afgaat. Een eenvoudig (overigens van ouds bekend) middel is om zijn houder gedeeltelijk te vullen met scherpe patronen en gedeeltelijk met patronen, die niet afgaan. Daarvoor kunnen worden gebruikt bijv. exercitiepatronen van den lt. mitr. of andere „fop-

pertjes” die ge zelf vervaardigt van scherpe patronen. Zorg echter, ter voorkoming van ongevallen, dat ge deze patronen steeds zelf beheert.

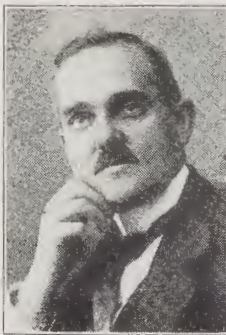
Helpt den man bovendien zijn aandacht op zijn schiethandeling concentreren; laat hem desnoods eenige schoten zonder schijf doen, dan is die concentratie gemakkelijker voor hem. Tracht dus elk schutter, die een fout maakt, zich deze fout bewust te maken.

Ten slotte nog dit: een goed onderwijzer in het schieten mag den leerling nimmer lastig vallen over slechte uitkomsten; beperkt een onderwijzer zich tot het constateeren van de fout, zonder de middelen aan te wenden om deze te verbeteren, dan vormt elk slecht schot een nieuwe aanklacht tegen hem; dan vraagt elke „afzwaaijer” hem: „wat doet gij nu?” En nimmer mag een onderwijzer er zich mee afmaken, dat de betrokkene het toch niet leert. De man leert het wel en wil het gaarne leeren, maar helpt gij hem dan, want het is Uw taak. En naarmate gij die taak meer verstaat, naarmate gij meer aandacht wijdt aan den persoon, naarmate ge meer op dezen weet in te werken, zal die taak ook voor U aan aantrekkelijkheid winnen.

Weest geen „baancommandant”, maar schietonderwijzer in den vollen zin des woords.

R. J. HOFFMANN.

VAN GAAN EN KOMEN.

I. Reserve-Kapitein J. A. J. JANSEN en II. Reserve-Majoor W. J. M. LINDEN, resp. afgetreden en opgetreden commandant van het Landstormverband Dordrecht. III. Majoor J. A. BREDERODE en IV. Reserve-Majoor J. C. VAN HOUTEN, resp. afgetreden en opgetreden commandant van het Landstormverband „Alkmaar”.

VERBAND ZEELAND.

Op 7 Augustus jl. werd door den Heer P. G. Laernoës, Secretaris der Provinciale Landstormcommissie „Zeeland“, de 2500ste Vrijwilliger voor dit verband ingeschreven.

BAARN.

Het weer, dat zich zoo veelbelovend voerde, veranderde Zaterdag-morgen plotseling en inplaats van zonneshijn alweer die regen, welke sinds begin Juli maar de baas schijnt te willen blijven en de zon haar plaats aan het firmament niet gunt.

Dat was jammer, want het zaakje was netjes voor elkaar. De plaatselijke leider der afd. Baarn, van den Bijz. Vrijw. Landstorm op wier schietbanen alhier de wedstrijden plaats zouden hebben vanwege de Gewestelijke Landstorm-comm. Nieuwe Holl. Waterlinie, de heer v. Marle, had met zijn medehelpers tijd noch moeite ontzien om 't den deelnemers aan de wedstrijden zoo prettig mogelijk te maken. Het terrein was in orde en de cantine onder beheer van den heer Willems, opvolger van de familie van Oostrum, die zoo lange jaren aan de Vuursche haar hotel en uitspanning dreef, was in een woord prima te noemen. De regen echter werkte een weinig deprimeerend en wij nemen aan dat indien de lucht helder ware geweest de belangstelling in deze wedstrijden nog grooter zou zijn geweest.

Van vele plaatsen, zelfs verre van onze gemeente gelegen, waren de schutters al vroeg naar hier gekomen, 't zij per trein, per autobus of per fiets, om bij den aanvang der wedstrijden, 8 uur v.m. present te zijn.

De wedstrijden werden geopend door den Burgemeester, Voorzitter der Plaats. Comm., met een korte toespraak en een serie schoten. Uit pure hoffelijkheid denkkelijk voerde Z. Ed. Achb. zijn serie niet te hoog op, gaarne zeker de eer van „de beste schutter te zijn“ aan de deelnemers onderling ter bekamping overlattende. Er is dan ook goed geschoten en de Baarnsche jongens hebben daarbij lang geen slecht figuur gemaakt.

De wedstrijden liepen goed vijf uur af, waarna men zich in grooten getale naar Hotel de Pauw begaf waar tegen half zeven de prijsuitdeeling plaats had. De prijsuitdeeling geschiedde door den Burgemeester inplaats van door den voorzitter der Gewestelijke Commissie, die verhindert was. In een inleidend welkomstwoord verklaarde de burgemeester dat hij als lid der Comm. gaarne deze aangelegenheid op zich wilde nemen. Het verheugde spr. dat men Baarn had gekozen, toen besloten werd inplaats van een landdag een schietwedstrijd te houden, waarbij ook een groot aantal afdelingen te samen worden gebracht.

Zulk een wedstrijd, meent spr., verhoogt de paraatheid en is een mooie propaganda voor dit onvolprezen Instituut.

Spr. dankt de afd. Baarn voor hare bereidheid om de schutters te ontvangen en den plaatselijken leider en zijne helpers voor de wijze waarop zij de wedstrijden geregeld hebben.

Van alle zijden was dadelijk veel belangstelling en 't is spreker een eer in het bijzonder welkom te heeten den Secretaris van de Nat. Commissie. Een keur van prijzen: medailles en kunstvoorwerpen, 't leek wel of de halve winkel van Wijnja werd beschikbaar gesteld, in zulk een groot aantal, dat 't spr. onmogelijk is, om des tijds wille, de namen te noemen der schenkers, slechts enkele wil spr. vermelden. Zoo stelden H.M. de Koningin-Moeder, Z.K.H. Prins Hendrik, de Commissaris der Koningin in de Prov. Utrecht, de Gemeente Baarn en de Nat. Landst. Comm. medailles beschikbaar, de plaatselijke afd. Utrecht en Baarn wisselbekers.

Ten slotte richt zich spr. als hoofd dezer gemeente tot de aanwezigen en roept ze het welkom toe, dankt de Gewestelijke Comm. dat zij zijne gemeente had uitverkoren voor den wedstrijd, wat een mooie reclame beteekent. Spr. hoopt, dat de schutters een aangename herinnering aan Baarn zullen medenemen, al heeft het weer dan niet zoo mede gewerkt, de onderlinge stemming, hoopt spr., zal er niet onder geleden hebben.

Hierop wordt tot de prijsuitreiking overgegaan.

Na de uitreiking richt de Burgemeester nog woorden van dank tot de jury, terwijl een paar jonge dames die zich mede verdistelstelijk hadden gemaakt tot het welslagen van deze wedstrijden bloemen werden aangeboden. Dit officieel gedeelte werd besloten met het staande zingen van een paar coupletten van het Wilhelmus, waarna nog eenige gezellige uren volgden.

Ook thans was gedurende de wedstrijden de Baarnsche afd. v. h. Rode Kruis aanwezig; slechts voor enkele kleine ongevalltjes werd haar meer en meer gewaardeerde hulp ingeroepen.

Ten slotte vermelden wij nog dat des v.m. om 8 uur, de Korps-Commandant, Res. Majoor M. Barrik Biers, reeds aanwezig was, die voor dezen wedstrijd 2 medailles had geschonken en des v.m. om 9 uur de Sec. der Gew. Comm. N. U. W. Res. 1e luit. Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens op de banen verscheen.

Vrijwillig Landstormkorps „De Veluwzoom“.

In de maand Augustus werd voor dit korps de 3000ste vrijwilliger ingeschreven

AAGTEKERKE.

Uitslag van den gehouden schietwedstrijd van de afdeling Bijz. Vrijw. Landstorm, op Zaterdag 9 Augustus 1930, maximum 100 p.

1e prijs W. Jongepier 98 p.; 2e pr. P. de Visser, 96 p.; 3e pr. L. Bosselaar, 94 p.; 4e pr. A. Provoost, 94 p.; 5e pr. A. Verhage, 92 p.; 6e pr. M. v. d. Driest, 92 p.; 7e pr. L. Louws, 90 p.; 8e pr. A. Dekker, 90 p.; 9e pr. J. de Visser, 90 p.; 10e pr. J. Jobse, 90 p.; 11e pr. H. Peper, 89 p.; 12e pr. S. Wisse Lz., 89 p.; 13e pr. A. Bosselaar, 88 p.; 14e pr. J. de Lange, 88 p.; 15e pr. J. Adriaanse, 88 p.; 16e pr. L. Meijer, 87 p.; 17e pr. A. Jobse, 87 p.; 18e pr. W. Bakker, 87 p.; 19e pr. W. Bimmel, 87 p.; 20e pr. S. de Visser Zz., 87 p.; 21e pr. S. Blaas, 86 p.; 22e pr. J. Simonse, 85 p.; 23e pr. D. Hugense, 84 p.; 24e pr. Adr. Verhage, 84 p.; 25e pr. P. Maljaars, 82 p.; 26e pr. A. Maljaars, 73 p.; 27e pr. Chr. Dekker, 70 p.

DELLEN.

Dezer dagen vergaderde de Afd. Delden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in 't Café Rozenberg. De voorzitter der Plaatselijke commissie, Jhr. L. O. M. van Nispen tot Sevenaar, Burgemeester van Stad en Ambt-Delden, was mede tegenwoordig.

De Plaatselijke Leider opent de bijeenkomst met een woord van welkom, in 't bijzonder aan Burgemeester van Nispen die, door zijne tegenwoordigheid van zijne belangstelling blijkt geeft voor het werk van den B. V. L. niet het minst voor de Afd. Delden. Spreker zegt niet geheel volledig te zijn wanneer hij spreekt enkel en alleen van belangstelling. Burgemeester van Nispen heeft getoond een steun te zijn voor de Afd. Delden van den B. V. L., immers door zijne bemiddeling zegt spr., is het ons mogen gelukken de beschikking te krijgen over de kegelbaan der K.S.A. voor het houden van schietoefeningen met K.S.O. geweer.

Ik vertrouw aldus de Pl. Leider, dat ik volgens den wensch der Afd. Delden spreek, wanneer ik U, Burgemeester van Nispen, hiervoor onzen dank betuig.

In verband met de binnenkort te houden schietoefeningen en wedstrijden worden in overleg met de aanwezige leden de uren en dagen bepaald der schietoefeningen.

De Pl. Leider zegt echter gemerkt te hebben dat verschillende leden er veel voor voelen om geregeld schietoefeningen te houden. Spr. wil hiervoor zijn best doen, doch vertrouwt dan ook op een kleine financiële medewerking der leden. In de eerste plaats zal dan noodig zijn een flinke deelname aan de schietoefeningen en per deelnemer een bedrag van 10 cent bij te dragen voor de huur der baan voor iederen keer schieten. Nadat aan enkele leden

hierover nadere inlichtingen werden verstrekt, wordt dit voorstel door de leden aangenomen.

Burgemeester van Nispen zegt dat, door geregeld oefeningen te houden de Afd. Delden eens moet toonen een flinke Afd. te worden. Spr. geeft den leden in overweging tijdens de oefeningen zich ordelijk en netjes te gedragen, daar dit één van de voorwaarden is, waarop de beschikking is verkregen van deze baan.

De Pl. Leider zegt dat de aanvang der schietoefeningen aan ieder lid nader zal worden bekend gemaakt. Spr. zegt een woord van dank voor de opkomst der leden, ook aan Burgemeester van Nispen die zoo welwillend is geweest deze vergadering bij te wonen en beveelt de Afd. Delden van den B. V. L. gaarne in zijne verdere belangstelling aan.

VROUWENPOLDER.

Zaterdagmiddag, 16 Aug. hield onze afd., begunstigd door heerlijk zomerweer, haar jaarlijkschen onderlingen Schietwedstrijd. Maximum 100 punten.

Uitslag als volgt:

1ste prijs H. Polderman 98 p.; 2e pr. S. de Roo, 96 p.; 3e pr. P. Schoe, 91 p.; 4e pr. N. Mesu, 88 p.; 5e pr. J. Geerse, 88 p.; 6e pr. A. Langebeek, 84 p.; 7e pr. Jac. Louwerse, 84 p.; 8e pr. P. Polderman, 83 p.; 9e pr. Joh. Louwerse, 82 p.; 10e pr. Jac. Koster, 82 p.; 11e pr. J. Moens, 80 p.; 12e pr. P. de Visser, 80 p.; 13e pr. M. v. d. Broeke, 78 p.; 14e pr. J. Houterman, 78 p.; 15e pr. P. Duvekot, 77 p.; 16e pr. A. Vendeville, 76 p.; 17e pr. A. Jobse, 74 p.; 18e pr. C. de Visser, 74 p.; 19e pr. P. v. Hekken, 72 p.; 20e pr. A. Osté, 71 p.; 21e pr. C. Goedbloed, 67 p.; 22e pr. Joh. Maas, 59 p.; 23e pr. J. Duvekot, 58 p.; 24e pr. J. Mesu, 54 p.; 25e pr. H. Louwerse, 53 p.; 26e pr. C. Mesu, 47 p.; 27e pr. J. de Bruin, 34 p.; 28e pr. Iz. Melse 28 p.; 29e pr. A. v. Dis.

Eerebaan:

1ste prijs S. de Roo 45 punten.
2e. prijs H. Polderman 45 punten.

Hoogste serie:

H. Polderman 49 punten.

Rozenprijs:

H. Polderman 8 rozen.

Meest gelijke schoten:

H. Polderman 8 x 10.

Na afloop van den wedstrijd verzamelden zich de leden in het café van den Heer Duvekot waar onder gezelligen kout de prijzen werden uitgereikt.

EEN INTERESSANTE LEZING.

Het ontstaan, de samenstelling en de functies in vredes- en oorlogstijd der Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst.

II. (Slot.)

In vredestijd staan de Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst onder Commando van één en denzelfden Korps-Commandant, een beroeps-militair.

De tegenwoordige Commandant is de Overste ten Broecke Hoekstra, in wien zij 't voorrecht bezitten, dat hij naast zijne hoge militaire bekwaamheden óók de algeheele techniek van den automobiel-motor en die van 't vaarwezen beheerscht.

In oorlogstijd ressorteeren de Leger-motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst onder den Generalen Staf en beschikt de Directeur Etappen- en Verkeersdienst — de D.E.V. — er over, behalve over den Luchtwachtdienst.

De D.E.V. staat direct onder de bevelen van den Opperbevelhebber van Land- en Zee-macht — den O.L.Z.

De D.E.V. houdt behalve zijn 4 Bataljons autotreinen voor den Aan- en Afvoer van het Veldleger een Etappen-Autotrein-Bataljon, bestaande uit den Staf van 't bataljon en 2 compagniën voor materieelvervoer, in reserve. Dit moet dienen dáár, waar gebrek is aan automaterieel en ter verlenging van onklaar geraakte spoorweg-trajecten tijdens het repareren hiervan.

Interessant lijkt het mij thans nog U met een enkel woord iets te vertellen van den Dienst van den Aan- en Afvoer volgens 't nieuwe Ontwerp Voorschrift, waarvan in 't Wetenschappelijk Jaarbericht 1928 der Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap de Kapitein H. Polis, tot nog voor zeer kort. Hoofd van de Afdeling Motordienst van den Generalen Staf, een uitgewerkt overzicht geeft.

De Directeur Etappen- en Verkeerswezen, de D.E.V., is belast:

- met het vervoer per spoor, auto of te water van troepen en treinen;
- met den aanvoer van alle benodigdheden voor de troepen van het leger, voor zoover

daarin ter plaatse niet kan worden voorzien;

- met den aanvoer van de vernieuwingen en aanvulling van het verloren gegane of defect geraakte materieel;
- met den afvoer van gewonden en zieken, zieke paarden, krijgsgevangenen en buit, en van alles, wat hersteld of omgewerkt moet worden;
- met het in stand houden van de verbindingswegen van deelen van het leger met het hart des lands; en
- met de regeling van het verkeer buiten de operatiegebieden.

De aanvoer door den D.E.V. geschiedt tot de eindstations (c.q. eindhavens).

De afvoer geschiedt van de afvoerstations (c.q. afvoerhavens), verzamelplaatsen of eindstations.

Als regel worden per Divisie-Groep 1 aanvullingsplaats voor munitie en 2 aanvullingsplaatsen voor levensmiddelen aangewezen.

Een aanvullingsplaats voor munitie voor een Divisie-Groep heeft ongeveer een lengte van $1\frac{1}{2}$ à 2 KM.

Een aanvullingsplaats voor levensmiddelen van een Divisie (we hoorden zoo juist, dat er hiervan als regel 2 zijn per Divisie-Groep) heeft 'n lengte noodig van 300 à 400 M.

De Commandant der aanvullingsplaats heeft bij 't kiezen van de juiste plaats, die hij zal gaan innemen, vooral te letten op 't aanwezig zijn van goede op- en afmarsch-wegen voor het richtig kunnen manoeuvreren met de vrachtauto's der autotreinen.

Voor het lossen van de levensmiddelen op een aanvullingsplaats voor 1 Divisie wordt gerekend op $\frac{1}{2}$ —1 uur; voor het laden der levensmiddelen voor 1 Divisie op 3—4 uur.

Het vervoer van de levensmiddelen naar de aanvullingsplaatsen geschiedt in den regel 's nachts. De voertuigen hebben daarbij gedooft lichten; alléén voeren zij achter een rood lichtje om te voorkomen, dat wagens in een colonne op elkaar zouden rijden.

Men begrijpt, welk een krachtsinspanning en waakzaamheid bij deze nachtelijke transporten die zoo onopgemerkt mogelijk moeten geschieden, reeds van de militaire chauffeurs gevergd worden en welk een kolossaal belangrijk instrument de aan- en afvoer in zijn geheel is voor het richtig kunnen functioneeren van

alle andere organen van het Veldleger.

Een verblijvend teken was het, dat bij de in 1928 gehouden najaarsoefeningen onder leiding van den Commandant Lichte Brigade die van den Commandant Lichte Brigade de dienst van den Aan- en Afvoer zooveel mogelijk geregeld was gelijkvormig aan dien dienst in oorlogstijd.

Het is daarom ook zoo verblijvend, omdat nu niet langer meer alléén de troepenofficier praktisch geoefend zal worden, maar ook die officieren geoefend zullen worden, wier functies zeer zeker in belangrijkheid niet ten achter staan bij die van den troepenofficier en waarvoor de eerstbedoelden zoo goed als nooit de gelegenheid hebben gehad zich in te denken en te bekwamen.

En hiermede, Mijne Heeren, stap ik af van den Motordienst om tot den Vaartuigendienst te komen.

***

Ik vertelde U reeds, dat óók het Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst tijdens de mobilisatie in 't leven werd geroepen, en wel in 't jaar 1915, op den 24en Augustus, toen de toenmalige Kolonel van den Belt op 't Bureau van 't Algemeen Hoofdkwartier in opdracht van den Opperbevelhebber van Land- en Zee-macht den Bestuurder der Koninklijke Zeil-, Roei- en Motorsportvereniging „De Kaag“ mededeelde op te richten een Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst, dat over verschillende deelen van 't Land zijn afdelingen zou vormen.

Als 1e Commandant trad op de toenmalige kapitein F. J. Leers.

Als nu meldden zich ook hier de vrijwilligers in grooten getale: kundige mannen, leiders van groote binnen-scheepvaartondernemingen en aanverwante bedrijven, zoowel als de stoere lieden met eldt in de handen en de liefde voor het Vaderland in het hart. Kerels uit één stuk, met durf en moed in 't bloed!

Hoe kon 't ook anders? Zouden deze echte watermatten in een land, waarvan schier ieder stukje grond aan de zee is onwtorsteld, waarvan de grootste geschiedenis op 't water ligt en waarvan de grootste nationale helden zeehelden zijn, óók niet paraat willen wezen als 't zou gelden de verdediging van dit dierbaar stukje grond, hun Vaderland?

Beter dan de beroepsofficier dit zijn kan, is dus de officier van den Landstorm-Vaartuigen-

dienst — in de burger-maatschappij leider van groote binnen-scheepvaartbedrijven — op de hoogte van dit vak en dus de aangewezen man voor de taak, den Landstorm-Vaartuigendienst weggelegd.

Wij zagen dit b.v. einde 1918, toen — na het sluiten van den wapenstilstand de Nederlandsche Spoorwegen den vloed van geïnterneerden, die naar 't Vaderland moesten worden teruggezonden, niet konden verzvelgen — het 't Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst was, dat ± 80.000 man dwars door het geheele land heen voerde.

In vredestijd bestaat het Korps Vaartuigendienst uit 60 afdelingen, gevestigd in plaatsen van belang voor de binnenscheepvaart.

Bij mobilisatie gaat het Korps Vaartuigendienst, voor zoover 't de vrijwilligers betreft, die zich voor mobilisatie hebben verbonden, over in den Legervaatruigendienst, en worden er 2 vaartuigen-depôts gevormd: 1 te Rotterdam en 1 te Amsterdam.

Zijn functie in vredestijd is — zooals bij der Motordienst — door het houden van oefeningen en van cursussen zich te bekwamen voor zijn oorlogstaak.

Zijn functie in oorlogstijd — eveneens gelijk aan die van den Motordienst — is dus den aan- en afvoer te verzorgen, zooals wij reeds zagen, alsmede verkenningdienst te water, bewakingsdienst van accessen, leggen van kabels voor draadverbinding en medewerking bij optisch seinverband en draadloze telegrafie.

Slechts weinig is bekend welk een enorme taak in ons waterland, met zijn uit de lucht bedreigde oeververbindingen, voor het V.L.S. K.V.D. is weggelegd. Bovendien moet niet uit het oog worden verloren, dat het vervoer te water ontzettend veel eenvoudiger is, dan dat met autotreinen. Om eens een voorbeeld te noemen:

Wanneer 80 ton materieel, levensmiddelen als anderszins moet worden vervoerd, dan kan zulks geschieden met één motorlichter, waarop hoogstens 1 gezagvoerder, 1 machinedrijver en 1 dekknecht noodig zijn, terwijl, om diezelfde hoeveelheid per autotrein te vervoeren, noodig zijn: 40 wagens van 2 ton, met 40 bestuurders, 40 hulpchauffeurs en het noodige kader.

Het verschil in tijd speelt slechts een geringe rol, want — rekenende op 12 KM. voor het watertransport en 20 KM. voor het auto-transport per uur, terwijl het laden van het vaartuig sneller gaat dan het laden van 40

ALBLASSERDAM.

Op 1 Augustus 1930 werd te Giessen-Nieuwkerk een schietwedstrijd gehouden door den kring van burgerwachters in den Alblasserwaard, waaraan ook mochten deelnemen de afdelingen van den B.V.L. Onze afdeling mocht daar den erepalm wegdragen door den 1en Korpsprijs te winnen. De 5 deelnemers t.w. C. Stellaard, D. Schippers, J. van Dam, A. Vink en Joh. Verweij behaalden te zamen 238 punten. Bij onze terugkomst werden we door onze Eerevoorzitter, Burgemeester J. van Scheers onthaald.

Onze afdeling zal in de laatste week van Augustus prijsschieten, zoodat we allen op het appel verwachten.

CHRISTELIJK MILITAIR TEHUIS TE BERGEN OP ZOOM.

Donderdag 31 Juli jl. was het voor de militairen, verenigd in het Chr. Militair tehuis te Bergen op Zoom een gezellige avond. Daar toe uitgenoodigd kwam dhr P. G. Laernoos uit Vlissingen een opwekkend woord spreken voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Nadat de eerste twee coupletten van het Wilhelmus waren gezongen, opende dhr P. Boone dit samenzijn met een hartelijk woord van welkom in 't bijzonder tot dhr. P. G. Laernoos, die hierna doel en bestaansrecht van den B.V.L. uiteenzette.

Hierna werd de Landstormfilm 1928 vertoond. Na het vertoonen van twee gedeelten der film werd pauze gehouden, terwijl dhr. P. Boone weer *veertig* jonge mannen kon boeken, die zich opgaven als lid van den B.V.L. Hierna werden de andere deelen der film vertoond, die zeer in den smaak vielen. Het was een zeer goede avond.

MONTFOORT.

De afdeling Montfoort van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft op de schietbanen in den Kouden Hoek een tweedaagschen onderlingen wedstrijd gehouden, waarvan de behaalde prijzen met eenige plechtigheid in de kolfbaan van hotel De Zwaan zijn uitgereikt.

De eerevoorzitter, Burgemeester J. B. Kemme sprak bij den aanvang een gloedvolle rede uit, waarin hij wees op het nut van den B.V.L., en allen opwekte het wettig gezag hoog te houden en zich steeds te scharen onder de banier van Oranje.

De heer H. J. Hellema, die dezer dagen zijn 25-jarige echtvereniging mocht herdenken, werd door den Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den heer J. G. A. Geldorp Meddens, openlijk gehuldigd.

De heer Hellema heeft zich volgens spreker doen kennen als een zeer verdienstelijk lid van den B.V.L., en het bestuur meende dan automobielen — is het verschil in aankomst niet zoo groot.

Bovendien is de kans op storingen veel geringer, evenals een eventuele bedreiging uit de lucht. Een eenzaam vaartuig toch loopt veel minder in 't oog dan een autotrein van 40 wagens. Ook voor troepenvervoer leent zich het vaartuig veel beter, door de groote laadcapaciteit, terwijl, zoodra de groote bruggen defect mochten zijn, men eenig en alléén is aangewezen op vervoer te water.

Het zal in oorlogstijd vaak noodzakelijk zijn om het spoorwegvervoer te ontlasten, door de vervoeren te water te doen uitvoeren.

De taak, die dan ook voor de commandanten der beide in oorlogstijd op te richten vaartuigdepôts A'dam en R'dam is weggelegd, is een enorm omvangrijke: een taak van snel weten te handelen, weten te organiseren en een taak, die een volkomen op de hoogte zijn vereischt van de scheepvaartbeweging in Nederland.

Ten slotte nog iets over 't Vrijwillig Landstormkorps Luchtwaachtdienst.

Dit is óók tijdens de jongste mobilisatie opgericht. Het bestaat uit:

a. een aantal luchtwachtposten, over het geheele land verspreid. Hiervoor worden uitkijkposten opgericht. De luchtwachtposten zijn weer samengevoegd tot groepen, voornamelijk uit een administratief en strafrechtelijk oogpunt.

b. een aantal luchtwacht-bureaux.

De Hoofd-Luchtwacht-bureaux, het Centraal Luchtwachtbureau en de Luchtwachtbureaux Utrecht, den Helder en Middelburg zijn reeds in vredestand opgericht, naar gelang der behoefte kan order worden gegeven in een of meer Luchtwacht-Groepen en Luchtwachtbureau op te richten.

Als Commandant van een luchtwachtgroep treedt op een reserve-officier van speciale diensten van het Vrijwillig Landstorm-Korps Luchtwaachtdienst.

Aan deze wordt een onderofficier van het leger als administrateur toegevoegd, benevens een onderofficier en vier en verder personeel der Genie voor lijn- en telefoondienst.

Twee der luchtwachtbureaux zijn *hoofd-lucht-wachtbureaux*; nl. A'dam en R'dam. Eén is Centraal Luchtwacht-bureau en wel: 's-Hage.

ook, dit feit niet ongemerkt te moeten laten voorbij gaan.

Namens de afdeling werd den jubilaris een prachtige vaas met bloemen aangeboden, als een blijk van hulde en erkentelijkheid.

De prijzen der schietwedstrijden vielen ten eel aan de volgende personen:

Personeele baan:

1e prijs C. de Gier met 50 punten; 2e prijs J. Kijzer met 49 punten; 3e prijs J. Splinter met 49 punten; 4e prijs J. Hol met 48 punten; 5e prijs M. van Vliet met 48 punten; 6e prijs H. J. Hellema met 48 punten; 7e prijs J. A. van Rossum met 48 punten; 8e prijs J. Th. Vosmeer met 47 punten; 9e prijs C. van Eijk met 47 punten; 10e prijs S. Oostrom met 47 punten; 11e prijs G. Hol met 47 punten; 12e prijs C. Rutgers met 47 punten; 13e prijs A. Meerwijk met 47 punten; 14e prijs W. Bos met 47 punten; 15e prijs G. Heikoop met 46 punten; 16e prijs J. Beerhuizen met 46 punten; 17e prijs C. Camu met 46 punten; 18e prijs A. Groenewoud met 46 punten; 19e prijs A. S. van Rossum met 46 punten; 20e prijs M. van Zutten met 46 punten; 21e prijs J. van Dijk met 46 punten; 22e prijs M. J. Bons met 46 punten; 23e prijs H. J. Sas met 46 punten; 24e prijs G. van Wijngaarden Pzn. met 46 punten; 25e prijs J. P. van Nimwegen met 46 punten.

Vrije baan:

Alle prijswinnaars behaalden 50 punten. 1e prijs J. van Dijk Azn.; 2e prijs R. Hoefs; 3e prijs H. Wiegeraad; 4e prijs J. Hol; 5e prijs B. van den Hazelkamp; 6e prijs G. van Wijngaarden Pzn.; 7e prijs G. Hol; 8e prijs M. J. Bons; 9e prijs van Eijk Linschoten; 10e prijs B. Camu, 11e prijs M. van Zutten; 12e prijs J. Th. Vosmeer; 13e prijs B. Benschop; 14e prijs C. van Eijk en 15e prijs P. van Dam.

HELMOND.

Door de afd. Helmond werd voor hare leden gedurende de kermisdagen een onderlinge schietwedstrijd gehouden. De heer J. Pijnenburg, voorzitter der afdeling, reikte de prijzen uit. Aan de volgende leden werd door de Gewestelijke Commissie het brevet voor scherpschutter toegekend: P. van Lierop, K. van den Nieuwenhof, Th. Vlemmings, W. van de Vast en W. Kornuijt.

BARNEVELD.

De Compagnie Barneveld van den B.V.L. heeft op het schietconcoers te Ermelo in de afdeling Korpswedstrijd niet minder dan 234 punten geschoten en hiermede, hoewel de definitieve uitslag nog niet bekend is, vermoedelijk den eersten prijs behaald.

De Compagnie Barneveld van den Bijz. Vrijw. Landstorm heeft op de banen alhier een tweedaagschen onderlingen wedstrijd gehouden

De *hoofdluchtwachtbureaux* ontvangen alle meldingen der luchtwachtposten rechtstreeks en zorgen voor verdere behandeling dezer meldingen volgens hunne instructie.

De *luchtwachtbureaux* luisteren de meldingen der luchtwachtposten af dan wel ontvangen rechtstreeks berichten der Luchtwachtposten en zorgen eveneens voor verdere behandeling dezer berichten volgens hunne instructie.

Het Vrijwillig Landstormkorps Luchtwaachtdienst blijft bij mobilisatie bestaan.

Het Korps is dus niet tevens anti-revolutie-instituut (hetgeen met de Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst wel 't geval is), maar uitsluitend een strategisch lichaam als onderdeel der Luchtverdediging.

Het Korps werkt samen met de Vliegdienssten van Leger en Marine, de Luchtdoelartillerie, de zoeklicht-afdeling der Genie en met de Kustwacht.

In vredestand bereidt het Korps voor, en oefent zich in de voorbereiding der maatregelen voor de waarneming en waarschuwing van en tegen vijandelijke vliegtuigen en luchtvaartuigen.

Rest thans nog U de huidige sterkten van deze Landstormkorpsen te vermelden, en de distinctieven, waardoor hunne Officieren en minderen te herkennen zijn.

Het Landstormkorps Motordienst telt aan gewone Vrijwilligers:

72 officieren,
597 onderofficieren,
416 korporaals,
en 5275 soldaten,
alsmede aan bijzondere Vrijwilligers:
115 officieren,
163 onderofficieren,
77 korporaals,
en 594 soldaten.
Totaal 7309 man.

Mijne o.h. Groep Utrecht is de laatste maanden nog toegenomen met 124 Vrijwilligers en telt nu 11 officieren en 480 minderen.

Nu moet ik U eerst nog even 't verschil verklaren tusschen gewoon Vrijwilliger en Bijzonder Vrijwilliger.

Gewone Vrijwilligers zijn mannelijke personen tot 50 jaren oud, die een schriftelijke verbintenis hebben aangegaan om onder de wapenen te komen:

waarvan de behaalde prijzen Vrijdag 29 Augustus jl. met eenige plechtigheid in het Nutgebouw alhier zijn uitgereikt. De heer D. van Spankeren, electricien alhier, had voor opwekkende elgfoonmuziek gezorgd, terwijl de Commandant der Compagnie, de heer D. G. Sanders, een van geestdrift tintelende rede hield, waarin hij wees op de noodzakelijkheid van den B.V.L. en allen opwekte het wettig gezag hoog te houden en zich steeds te scharen om den troon der Oranje's, aan wie Nederland zoo ontzagelijk veel te danken heeft.

Hierna werd tot uitreiking der prijzen overgegaan.

LANDSTORMKORPS LIMBURGSCHE JAGERS.

Maandag 8 September werden op de Melckerheide nabij Roermond de jaarlijksche korps-schietwedstrijden gehouden onder leiding van den korpscommandant den res. Kolonel Haene-cour. Al werkte het weer niet al te best mede, de deelnemers lieten zich echter hierdoor niet afschrikken en uit alle plaatsen van Limburg waren de Jagers opgekomen om onderling den strijd aan te binden om de overwinning. Over het algemeen waren de prestaties beter dan het vorige jaar. Vóórat tot de prijswedstrijd werd overgegaan, verzamelden alle deelnemers zich in de groote tent, alwaar de kolonel Haene-cour het woord tot de vele aanwezigen richtte. Deze bijeenkomst is voor ons allen een bijzondere dag, daar het hier geldt eene hulding van den administrateur van het korps den gep. adj. O. O. Quadvlieg, aan wien op 31 Augustus jl. de eeredaai, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau was toegekend. In een mooiespeeschetste de korpscommandant de vele verdiensten van den heer Quadvlieg en het vele dat hij voor het Landstormkorps de Limburgsche Jagers heeft gedaan. Als dank hiervoor schonk hij den heer Quadvlieg een mooie draagmedaai. Nadat de kolonel het eere-teeken op de borst had bevestigd, werd door alle aanwezigen een driewerf hoera aangeheven. Hierna werd het woord gevoerd door den S.M. A. Lichtenberg, die namens de aanwezigen den heer Quadvlieg geluk wenschte met deze onderscheiding en bood den jubilaris een mooie tuil bloemen aan. Verder werd het woord nog gevoerd door den heer Beaumont uit Lutterade, die dank bracht voor het vele dat de heer Quadvlieg heeft gedaan in het belang van het korps Limb. Jagers en hoopte dat hij nog vele jaren zijn beste krachten moge geven aan het korps. Daarna ging de korpscommandant, kolonel Haene-cour, over tot het uitreiken der prijzen.

Afdeling Korps-scherpe patr. No. 1.
Scherpschutters: 1e prijs J. Grooten, Simpelveld; 2. J. Smits, Velden; 3. J. H. Wismans, Arcen.

Schutters 1e klasse: 1e prijs H. Rouschop,

a. in geval van oorlog of oorlogsgevaar;
b. wanneer de Vrijwillige Landstorm opgeroepen wordt tot handhaving of herstel van de inwendige orde en rust.

Bijzondere Vrijwilligers zijn de z.g. verlofs-militairen. Deze hebben alléén schriftelijk be-loofd in geval de Vrijwillige Landstorm wordt opgeroepen tot handhaving of herstel van de inwendige orde en rust, onder de wapenen te komen.

Ingeval van oorlog of oorlogsgevaar worden deze verlofs-militairen vanzelf al opgeroepen in verband met 't feit, dat zij nog dienstplichtig zijn.

En nu hebben we ook nog een derde soort vrijwilligers en wel de *Vrouwelijke Vrijwilligers*. „Das ewig weibliche" om ons in moeilijke tijden, waar noodig, een hart onder den riem te steken.

Hiertoe kunnen behooren vrouwelijke artsen of voor ziekenverpleging opgeleid.

Thans krijgen we de sterkte van 't Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst. Dit telt aan gewone vrijwilligers:

46 Reserve officieren voor Speciale Diensten,
81 onderofficieren,
14 korporaals,
en 288 soldaten,
alsmede aan bijzondere vrijwilligers
1 soldaat.
Totaal 430 man.

Dat hier slechts 1 bijzonder vrijwilliger is, zal wel liggen in 't feit, dat dienstplichtigen bij de Marine niet mogen worden aangenomen.

De sterkte van den Luchtwaachtdienst is aan gewone Vrijwilligers:

57 Reserve Officieren voor speciale Diensten,
442 Onderofficieren,
84 Korporaals,
en 2369 soldaten.
Totaal 2952 man.

Hier kunnen óók vrouwelijke vrijwilligers worden aangenomen, vooral met het oog op den telefoondienst.

Bijzondere Vrijwilligers zijn er hier geene.

En nu als slot nog iets over de distinctieven. De officieren en minderen van den geheelen Vrijwilligen Landstorm, onverschillig tot welk korps zij behooren, dragen den uniform van de Infanterie.

St.-Geertruid; 2. J. H. Janssen, Venlo; 3. P. C. H. de Winden, Venlo; 4. L. Heuvelmans, Helden; 5. P. Kisters, Lutterade; 6. Ant. Koks, Ottersum; 7. H. Willemsse, Lutterade.

Schutters 2e klasse: 1e prijs J. Schols, Lutterade; 2. A. Raeven, Lutterade; 3. H. W. Thissen, Ottersum; 4. J. A. Gerards, Maas-tricht; 5. Ch. Joosten, Helden, 6. W. Janssen, Helden; 7. J. M. Hermans, Venlo.

Afdeling Personeel Scherp no. 1.

1e prijs: J. H. Wismans, Arcen; 2. V. Stassar, Maastricht; 3. P. Smits, Helden, 4. M. Hamers, Lutterade; 5. J. Grooten, Simpelveld; 6. J. v.d. Burgt, Heerlerheide; 7. P. Kisters, Lutterade; 8. Th. Nauss, Tegelen; 9. Op den Kamp, Lutterade; 10. P. de Winden, Venlo; 11. H. Th. Peeters, Ottersum; 12. J. u. Janssen, Venlo; 13. N. Zomer, Heerlerheide.

Afdeling Korps K.S.O. (patr.no. 13).

Koningschutters: 1e prijs: G. J. Verstraelen, Blitterswijk; 2. J. W. Driessen, Elslou; 3. M. Beulen, Horn; 4. Chr. Aengevaeren, Stramproy.

Scherpschutters: 1e prijs: Ch. Goossens, Elslou; 2. E. Willems, Mheer; 3. P. H. Smits, Baarlo; 4. F. Fuchs, Born; 5. J. H. Sniijders, Roermond; 6. W. Benders, Schinveld; 7. G. H. Cnoops, Maasbracht; 8. J. Verstappen, Grathem; 9. L. Linssen, Heythuizen; 10. H. Cuij-pers, Neer; 11. J. J. Hólgens, Born; 12. G. Smeets, Weert; 13. H. J. Féjnen, Blitterswijk; 14. F. Beerskens, Venray.

Schutters 1e klasse: 1e prijs G. H. Scheres, Roggel; 2. H. Hebben, Well; 3. S. Baetsen, Heythuizen; 4. J. Gooren, Bergen; 5. H. Theunissen, Haelen; 6. Th. Voermans, Venray; 7. N. Zomer, Heerlerheide; 8. J. Duykers, Castenray; 9. H. v. d. Mortel, Weert; 10. H. Beaumont, Heerlerheide; 11. C. A. Rijk, Well; 12. H. Janssen, Leunen; 13. A. R. Dobbstein, Mheer, 14. J. Theeuwen, Haeln; 15. P. Houben, Maasbracht; 16. M. Guyen, Roggei; 17. A. Weyen, Weert; 18. L. Peeters, Neer.

Schutters 2e klasse: 1e prijs J. Hermans, Castenray; 2. W. H. Theelen, Neer; 3. A. H. Peters, Leunen; 4. S. Vissers, Haelen; 5. M. Souren, Haelen, 6. J. Timmermans, Haelen; 7. L. Kellenaers, Susteren.

Afdeling Personeel K.S.O. (patr. 13).

1e prijs: J. W. Driessen, Elslou; 2. W. Benders, Schinveld; 3. G. H. Scheres, Roggel, 4. M. Beulen, Horn; 5. Verschuren, Heythuizen; 6. S. Baetsen, Heythuizen; 7. Maassen, Echt; 8. Ch. Goossens, Elslou; 9. Mulken, Elslou; 10. P. J. Wils, Susteren; 11. Th. Pagen, Schinveld; 12. Janssen, Schinveld; 13. J. Theeuwen, Haelen; 14. Janssen, Haelen; 15. M. Souren, Haelen; 16. Chr. Aengevaeren, Stramproy.

Rest ons nog te vermelden, dat alle voorbereidingen waren getroffen door den Secretaris der Gewestelijke Landstorm commissie, den 1en Luitenant Jhr. Graaffland, terwijl door de heeren C. Lechner en Baeten werd gezorgd, dat de inwendige mensch ook zijn deel kreeg.

De officieren en adj. onderofficieren van den *Motordienst* dragen op den veldjas aan weers-zijden van den kraag een automobielrad, geborduurd in gouddraad, benevens een petje van blauw laken.

Onderofficieren idem in roode zijde.

Korporaals en minderen idem in roode saai.

De officieren en adj. onderofficieren van den Vaartuigendienst dragen aan weerszijden van den kraag een onklaar anker, geborduurd in gouddraad.

Onderofficieren, korporaals en minderen idem van verguld metaal.

De officieren en adj. onderofficieren van den Luchtwaachtdienst dragen aan weerszijden van den kraag een kijker, geborduurd in gouddraad. Overigen idem van verguld metaal.

Het zal voorts vermoedelijk ook nog wel niet bij U allen bekend zijn, dat de Vrijwillige Landstorm-korpsen Motordienst en Vaartuigendienst een eigen vlag bezitten, die zij in vredestand mogen voeren.

De vlag van den *Motordienst* is langwerpige van witte kleur; aan de boven- en onderzijde een oranje strook, met het midden der vlag als middelpunt een cirkelvormigen band in roode kleur.

In het inwendige van den band staat de Nederlandsche Leeuw in gele kleur (voor Officieren desgewenscht in goud), naar de stok-zijde gewend, op blauw veld. Ware afmetingen 39 bij 26 cM.

De vlag van den *Vaartuigendienst* is een wimpel van oranje kleur; hoogte de helft van de lengte.

Uit een punt op $\frac{1}{4}$ van de lengte van de stok-zijde af een blauwen cirkel met een gelen rand, waarbinnen een geel onklaar anker.

En hiermede, mijne heeren, ben ik aan 't einde van mijn taak. Moge 't streven van langs den vrijwilligen weg weerbaar te worden steeds grootere beteekenis krijgen voor ons volk en moge de fiere spreuk: „IK ZAL HAND-HAVEN" ons dan steeds behaagen een gereed vinden om onze uiterste krachten, ons leven te geven voor de verdediging van ons zelfstandig volksbestaan, indien de donkere dagen — waarvan wij allen vurig hopen en wenschen, dat Nederland verschoond zal blijven — over ons mochten komen.

GOD ZIJ MET ONS!
VOOR KONINGIN EN VADERLAND!

VOOR JONG NEDERLAND

BESTE JONGENS EN MEISJES.

Het warme weer, en de vakantie en de Koninginnefeesten schijnen voor de meesten van jullie geen beletsel te zijn geweest, om aan de raadsels te denken. Ik heb ten minste een heelen stapel oplossingen ontvangen. Behalve het in de krant vermelde aantal heb ik nog enkele anderen met een prijs kunnen verrassen. Voor de *stokken en huizen* zijn de gelukkig: Nico van den Berg, Delft; Hennie Hidding, Hooghalen; Willem Heutink, Geneuiden; Dirk Kramer, Zuid-Scharwoude; Adr. v. d. Nobelen, Standdaarbuiten; Corn. Pielkenrood, Broek op Langendijk; Sjouke Reinders, Kielwindeweer; Hendrik Sasburg, Leiden; Annie Smit, Bodegraven; Marietje Wedendorp, Workum.

Jantien Wilting te Erm. Of je mee mag doen aan den wedstrijd? — Natuurlijk! Alle kinderen van Landstormers zijn hartelijk welkom. Dus jij ook! — Of Oom Bertus ook kinderen heeft? En òf! Vijf zonen: ferme jongens, stoere knapen! — Ik zal je van hen binnenkort wel eens wat vertellen. Maar eerst moet ik een slot maken aan de geschiedenis van Tarzan.

Nu moeten jullie je krachten eens beproeven aan de volgende opgaven:

Groep A (beneden de 10 jaar).

Bloempjes plukken.

osor,	rats,	slokjenkeeuw,
illee,	halida,	blurumoe,
plut,	kafso,	nigers,
orospalk,	bloezenmon	radees,
vlooitje,	fieljedame,	janer.

Groep B (boven de 10 jaar).

Letterraadsel.

1-5-6-7-3 is materiaal voor den mulder.
 8-4-2-5 is materiaal voor den schoenmaker.
 1-7-5-4-3 is onmisbaar voor den kleermaker.
 1-6-7-5 is goed gekookt.
 3-7-1-4-8 is de vingertopbekleding.
 1-7-8 zit in ieder botje.
 6-7-8 is een visch.
 3-4-1-2-5 is een bewoner van Afrika.
 5-4-1-2-3 is onmisbaar voor den plantengroei.
 8-2-1-4-5 is een heir.
 1-6-5-2-4-8 is een paardentuig.
 8-6-5-4-3 is een mooi dorp in 't Gooi.

Mijn geheel bestaat uit 8 letters, en is de naam van een legeroverste.

O, DIE TARZAN!

Op een mooien middag werd de familie Emmink te Weltevreden op Java vermeerderd met een snoezige, vierhandige baby: Tarzan. De jonge gast, niet groter dan een jong poesje, werd door al de huisgenooten met groot gejuich ontvangen. 't Was dan ook een aapje, om te stelen, zooals het daar rondsprong in z'n langhaarig, zijdeachtig pelsje, met z'n schrandere snoetje, z'n flikkerende, nieuwsgierige kraalooogjes, op z'n rappe pootjes, die in fijne glacé-handschoentjes gestoken schenen. 'k Zal eens vertellen, hoe Tarzan den heelen boel kon vermaken.

't Is een stille Zondagavond, na kerktijd. Paatje en Maatje, Mia, Bep, Dries en Bas zitten in de gezellige huiskamer; de heer en de vrouw des huizes weggedoken in de roodbekleede fauteuils; de overigen gemakkelijk liggend in een rottanstoel of op de bank. Allen gebogen

over een boek of tijdschrift. Alleen het telkens omslaan van een bladzijde is hoorbaar. Een enkel hoofd zakt heelemaal door; lezensmoede oogen knipperen.

Daar opeens heffen zich de hoofden; de lectuur wordt weggelegd; armen en beenen rekken zich; allen kijken naar den binnenkomer: Tarzan!

Met z'n slimme oogjes neemt hij den kring even op, en rent dan regelrecht naar Bep, die z'n trouw verzorgstertje is. Vliegensvlug klautert hij langs haar omhoog, slaat z'n ranke armpjes om haar hals, en vlijt z'n kopje tegen haren schouder.

Dan beginnen de acrobatische toeren. Tarzan laat zich pardoes achterover rollen, z'n kopje schuin omhoog gericht; de staart sleept hem in een grooten boog na.

Met één sprong zit hij onder 't tafeltje; van deze plek huppelspringt hij over vloer, schrijftafel en stoelleuning verder. Nu en dan kijkt hij met een wijs snoetje om, als om te vragen, hoe de huisgenooten zijn koddige toeren wel vinden. Hoort hij een verdachte beweging, dan richt hij zich op de achterpootjes op, vergroot z'n sprongen, en gaat in een veilig hoekje spiedend rondkijken, gereed om dadelijk de vlucht te nemen.

Nu keert hij ieder den rug toe, en wil aan de tafel gaan krabbelen. Bij de eerste waarschuwing reeds is hij met snelle sprongen verdwenen, en zit op de schrijftafel. Als een kapitein op z'n schip, gaat hij over boeken en paperassen gestadig heen en weer wandelen, en kijkt daar bij voortdurend om, als om tot wegvagen uit te noodigen.

Vader wordt al even vrolijk als Tarzan, en verbergt zich achter den grooten fauteuil. Wanneer 't beestje omkijkt, mist het iemand. Nieuwsgierig gluurt Tarzan rond.

Nu begint het feest. Zijn lokken en uitnoo-

digen heeft doel getroffen. Voorzichtig laat hij zich zakken. Dan gaat hij met de ééne hand aan den rand van 't bureau hangen. Z'n donkere kraalooogjes blijven onafgebroken, ondeugend, uitdagend in 't rond loeren.

Rits! — Met een vaartje stuift hij op den stoel af, maar blijft halverwege met een ruk stilzitten.

Is z'n stormaansval gelukt? Komt de ander nog niet uit z'n schuilhoek te voorschijn?

Niet? — Dan is voorzichtigheid geboden! Behoedzaam gaat hij nu verder. Bij den fauteuil gekomen, gaat eerst z'n kopje naar links, dan naar rechts; even daarna staat hij rechtop. Dan . . . op den leegen stoel! Nog een sprongetje . . . boven op de rugleuning! De oogjes flikkeren, en met z'n kopje over den rand hangend, ziet hij Vader in den nek. Deze heeft Tarzan nu ontdekt, en grijpt . . . Maar de rappe gast heeft alweer de plaat gepoetst! Vader gaat gauw achter een anderen stoel zitten, en maakt allerlei wonderlijke geluiden. Hetzelfde spelletje herhaalt zich. Moeder smeedt samenzweringen met den kleinen slimmerd, en samen zijn ze Paatje veel te slim af. De meisjes gichelen van pret. Op aller gezichten leeft de lach; aller oogen tintelen van uitbundige vrolijkheid.

(Slot volgt). OOM BERTUS.

Gemeente Nieuwleusen (O.)

Aan de O.L. School-D in de buurtschap De Meele wordt 1 Januari 1930 gevraagd een

ONDERWIJZER.

De school-D telt 128 leerlingen en is gelegen een kwartier gaans van het spoorwegstation Dedemsvaart (lijn Zwolle-Meppele) en ongeveer 12 K.M. van Zwolle. Stukken vóór 5 October a.s. aan den Burgemeester van Nieuwleusen (O.). Geen bezoek.

NEDERL. STOOMSLEEPDIENST

v.b. van P. SMIT Jr.

Afd. HAVENDIENST „SPIDO” ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERESSANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT PER HAVENDIENST „SPIDO”

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.) dagelijksche diensten op het Vliegveid Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten — belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
 SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51066
 ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
 " 41529 J. Been
 POSTBOX 999 " 43066 B. A. de Haan
 " (Schiedam) 69366 J. Chr. van Dijk Jr.
 POSTGIRO 7524 " (Den Haag) 30845 C. M. Schaay

Rijdt voor Uw
 genoeg, rijdt

FONGERS

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981 — 06982 — 06983

VERVEN

Handelswetenschappelijke Examens 1931 en 1932

Aan het Instituut voor Handelswetenschappen, Johan de Witstraat nos. 210-220, Leiden, zijn verschenen de nieuwe prospectassen van de schriftelijke leergangen tot studie voor:

De Accountantsexamens, (Ex. '30: 124 geslaagden); M.O. Boekhouden 1931 en 1932 (Ex. '30: 32 gesl.); Staatspraktijkexamens 1931 en 1932 (Ex. '29: 20 gesl.); L.O. Handelskennis (Ex. '30: 21 gesl.); M.O. Staathuushoudkunde; Vereenigingspraktijkexamens in Boekhouden (Ex. '30: 141 gesl.); ook repetitleergangen (Mers. enz.); Praktijkleergangen (Belastingconsulent, Recht, Economie).

Den aanvrager wordt het prospectus voor de studie waarbij hij belang heeft, gratis toegezonden. Ieder prospectus bevat, al naar de betrekking der betreffende studie, een 40 tot 90 pagina's uitvoerige objectief gestelde bespreking van het examen. De opleidingen zijn ingesteld overeenkomstig officieel geuite eischen.

K. TIKTAK'S

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

HET ADRES VOOR

Vrucht-, Laan- en Sierboomen

JOHANNES RIJKEN & ZONEN
 BOOMKWEKERS — OPEUSDEN

Aan Leden van den B.V.L. wordt 5% terugbetaald

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
 Straits-Settlements. Britsch-Indië,
 China, Japan en Arabië

ALLE BANKZAKEN
 SAFE-DEPOSIT
 KOFFERKLUIS

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
 Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaandreek v.v.
 Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
 Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 's Hertogenbosch, Lobith v.v.
 Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
 DE DIRECTIE.

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
 Polderlaan 79 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 2-4 1/2 %
 REKENING COURANT
 Rente 2 %

SPAARBANK Rente 3,6 %
 EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.- P. J.

MEDAILLES
 WEDSTRIJDPRIJZEN
 INSIGNES

KONINKLUKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

VOLKSBOND

TEGEN DRANKMISBRUIK

HOTEL EN KOFFIEHUIS

Prinsegracht 120 — Den Haag

Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net Logies.
 Goede en billijke consumptie
 en zeer smakelijk middageten.

Gemakkelijk te bereiken met de
 tramlijnen 2, 6, 10 en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

WIE HELPT?

Timmerman, 26 jaar, uit Friesland, lid van den B.V.L., aan een betrekking? Onverschillig wat of waar. Brieven onder letter T.F. aan de administratie van dit blad.

In Heeren Mode
 steeds het
 Nieuwste
 bij

VROOM EN DREESMANN
 ROTTERDAM

Binnenweg Jonkerfransstr. Hoogstraat v. d. Takstraat

VAN NELLE'S
 TABAK

CITYBAAR
 GROEN 20 G
 BLAUW 3 G
 ROOD 3 G
 GEEL 10 G
 PER 1/2 ONS
 IS KWALITEIT!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Abonnementsgelden.

We schrijven October en de aanvangsdatum van den achtsten Jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1931 komt al in zicht.

Abonné's, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleeft dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 10 Dec. 1930.

Wie vóór 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak.

Wie ná 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk en we hopen, dat dit zooveel mogelijk voorkomen worde.

DE ADMINISTRATIE.

Giro No. 7656.

's-Gravenhage,

Koninginnegracht 50.

OPMERKELIJKE ACTIVITEIT.

De revolutionairen van alle gading, zoowel communisten als socialisten, ontwikkelen den laatsten tijd over de geheele linie een bijzondere activiteit.

De communisten hebben hunne gescheiden groepen weer vereenigd en gaan naarstig voort met een ondermijningspolitiek, die hun op 2000 kilometer afstand wordt voorgeschreven.

Zij hebben een roodfrontstrijdersbond gevormd, waarvan de leden in uniform excerceeren en waarvan het rechtstreeksche doel, nl. de vorming van strijdbataljons aan onze regeering bekend is.

Het zal zaak zijn voor de autoriteiten, om deze nieuwe organisatie goed in het oog te houden en er zoo noodig, evenals in het buitenland is geschied, tijdig een eind aan te maken. Het „Curaçaosche geval” behoeft niet door nieuwe van dezelfde soort te worden gevolgd.

Met den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in parate reserve, kan ons politieke leven heel veel verdragen, zonder rechtstreeks gevaar op te leveren.

Het is evenwel de vraag, of de grenzeloos actie, zooals die zich tegenwoordig in bedrijf, in leger en in de pers bijkans onbelemmerd openbaart, op den duur niet zal leiden tot overmoedigheid.

De aanval op de steenzetters te Amsterdam, de verspreiding van opruiende geschriften — de reeds eerder in ons blad opgesomde bedrijfskranten, het pseudo Militair Zakboekje, het Pantser, de Zandhaas e.d. — en de toon van het communistisch blad de Tribune, geven reden om aan te nemen, dat de heeren meenen hier alles te mogen en te kunnen doen.

Het is bekend, dat de herhalingsoefeningen dit jaar uitstekend zijn verlopen en dat de geest onder de manschappen goed was.

Zoo behoort het ook te zijn.

Wat evenwel niet behoort, dat is de

mogelijkheid om te schrijven zooals een communist in de Tribune deed. Wij halen slechts het begin en het slot van zijn schrijven aan, om te laten zien, met welk een verbitterden haat deze man is beziel.

Bevindingen van een soldaat bij de legeroefeningen.

Arcor 26 schrijft ons:

Het valt niet mee om als Rood Frontstrijder te dienen in het leger van de bezittende klasse, maar wij hebben deze oefeningen noodig, om ze later te gebruiken voor onze eigen klasse! Toch wil ik in ons eigen blad, de „Tribune”, mijn ondervindingen hier neerschrijven, om te laten zien, waartoe al die poppenkasterij dient.

Wij hebben in stilte de eed afgelegd van trouw aan het leger van het proletariaat. Wij hebben geleerd met machinegeweren om te gaan, en als de werkelijke vijand bestreden zal moeten worden zal dit niet het roode leger zijn!

Rood Front!

Ten slotte geven wij plaats aan een schunnig artikel uit het socialistische dagblad „Voorwaarts”, geschreven ter gelegenheid van de opening der Staten-Generaal.

De revue was ditmaal rijker gemonteerd dan ooit. Alle revuesterren en cabaretvirtuosen verschenen op de planken. En er waren meer paarden dan het grootste circus ter wereld vertoonen kan. De gouwen koets had er alleen al acht.

Natuurlijk is zooiets antiek. Een motor levert op zijn slofjes meer paardenkrachten zonder zulk een ontstellende rompslomp te eischen. En het praktische leven richt zich daar meer en meer op in. Maar men mag natuurlijk niet eischen, dat een revue zulks ook doet. Die kan gerust een paar eeuwen achter de feiten van den dag aansukkelen als het publiek er maar voor dokken wil. „De twee weezen” of de „Voddenraper van Parijs” zijn ook niet gloednieuw.

Laten we dus de Haagsche revue niet kwalijk nemen, dat ze sterk herinnerde aan het gedoe van de vroegere Duitsche vorstjes, die met veel verguldsel en veel gedraaf van knollen het publiek moesten imponeren, omdat het anders wellicht het geloof aan hun onmisbaarheid zou verliezen. Die poging slaagt in het tegenwoordige Nederland nog altijd redelijk: „de Gouwen Koest” blijft een aardig kasstuk. En dus is het te begrijpen dat de Directie dit jaar nog wat meer klatergoud en nog wat meer knollen inschakelde dan de vorige jaren gebruikelijk was. Waarna H.M. met imponeerend geluid voorlas, dat 's Lands financiën tot de grootste soberheid manen. . . . En er was niemand die lachte om deze geestigheid.

Nadat de heeren zich een half uur hadden vertoond aan hun en andere dames, die terecht sprakeloos bleken, kwamen er twaalf heelemaal in gouddraad gewoelde meneeren binnen en één van hen brulde op een gegeven oogenblik: „de Koningin”. Hij had er geen minuut mee mogen wachten anders was hij te laat geweest, want H.M. zat hem, om zoo te zeggen op de hielen. Zij onderhield zich minzaam met den heer Fock. Als we goed gehoord hebben maakte H.M. bij het passeeren van de perstribune juist één Harer welgeslaagde opmerkingen over het weer van vandaag.

De socialisten geven zich nu en dan het air, alsof zij recht hebben als een ernstige partij te worden medegerekend.

Doch men ziet het, 't is met de communisten lood om oud ijzer.

Ook bij hen zijn de leiders slechts slaven van het zg. proletariaat, dat zij niet anders dan door revolutionair geblaas achter zich kunnen houden.

En daarin zit juist het groote gevaar.

KLEVERS.

Vanaf het eerste optreden der Nederlandsche fascistie, heeft de B.V.L. een volkomen afwijzende houding tegenover die heeren aangenomen en hen op de duidelijkste wijze gezegd, dat de B.V.L. diametraal staat tegenover hun *in wezen ook revolutionnaire actie*. Intusschen gaan de heeren voort met te doen alsof hun neus bloedt. Zij streven ernaar den indruk naar buiten te wekken, alsof er tusschen hen en ons een zekere relatie bestaat.

Ja, zoover gaan de heeren van het Verbond van Nationalisten, dat zij in hun orgaan „de Nieuwe Vaderlander” durfden mededeelen, dat „op 22 Augustus de secretaris van den Centralen Raad, het Verbond van Nationalisten vertegenwoordigde op den Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Urk.”

Wij willen bij dezen categorisch verklaren, dat deze heer op Urk door niemand daartoe is *uitgenoodigd* en ook niet is *ontvangen*.

De B.V.L. staat in beginsel even veraf van het revolutionnaire standpunt der communisten en socialistie, als van het contra-revolutionnaire uitgangspunt der Nederlandsche fascistie.

Dit heeft het Landstormblad al tientallen malen helder in 't licht gesteld.

Toch gaan de heeren fascistie voort alsof er niets gebeurd is.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Gewestelijke Landstorm Commissie.

De Gewestelijke Landstorm Commissie vergaderde 27 September ll. te Amsterdam ter voorziening in de vacature, ontstaan door het overlijden van haren voorzitter, Mr. H. Verkouteren.

Mr. A. Slob deed het voorstel om het oudste lid van de Commissie, Dr. I. H. J. Vos tot Voorzitter te benoemen.

De vergadering, waarin mede aanwezig waren, Zijne Excellentie Luit.-Gen. b.d. L. F. Duymaer van Twist en de administrateur van de Nat. Commissie, Res.-Kapitein G. van Sitteren, koos daarna bij acclamatie Dr. I. H. J. Vos tot Voorzitter, die zijne benoeming aanvaardde.

ROODE-STER

Purmerend.

Onder voorzitterschap van burgemeester H. Cramwinckel vergaderde de plaatselijke Landstorm Commissie ten huize van den heer Baltus.

De Gewestelijke Commissie was vertegenwoordigd door haren secretaris, Res.-Majoor K. L. Schell.

Besloten werd de Commissie met eenige leden uit te breiden, terwijl een werkplan werd vastgesteld voor de komende wintermaanden.

Tot reserve-leider werd benoemd de heer P. Kooi te Purmerend.

De plaatselijke commissie is thans als volgt samengesteld:

Voorzitter: burgemeester H. Cramwinckel, Secretaris-Penningmeester: W. Pet, Leden: J. Baltus, J. P. Kooi, A. J. C. Bom, terwijl ambtshalve lid van de commissie zijn: F. de Haan, leider en P. Kooi, reserve-leider.

Het aantal leden van de afdeling bedraagt 24.

Ankeveen.

Op 27 September ll. vond alhier een oprichtingsvergadering plaats, waardoor Ankeveen thans een eigen afdeling van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm bezit. De bestaande kleine kern werd met een twaalfal nieuwe leden uitgebreid. Na de oprichting van de afdeling kwam deze voor haren eersten schietwedstrijd bijeen. Om aan dezen wedstrijd meerderen luister bij te zetten, nam ook de afdeling Nederhorst den Berg, onder haren actieven leider, den heer C. de Bree aan de bijeenkomst deel. Een flink aantal Nederhorst den Bergers was met het afdelingsvaandel naar Ankeveen getrokken.

Aan de vorming van eene plaatselijke commissie en verdere uitbreiding van de afdeling Ankeveen wordt thans gewerkt.

Wijdewormer.

Onze afdeling kwam 17 September bijeen voor de afsluiting van het schietjaar. De prijzen in den afgelopen wedstrijd behaald, werden door den Res.-Majoor K. L. Schell aan de prijswinnaars uitgereikt.

De heer Russelman, leider van de afdelingen in de Zaanstreek, gaf door zijne tegenwoordigheid blijk van zijne belangstelling in zijne buurafdeling.

In de voornaamste sigarenwinkels

DE LANDDAG TE OISTERWIJK.

Onder stralend zomerweer gehouden. — Een defilé van meer dan 3500 Landstormers. — De Heer L. F. Duymaer van Twist bevorderd tot luitenant-generaal-titulair en nog een tweetal andere Koninklijke onderscheidingen.

In en nabij Oisterwijk, die parel van Brabant, is op Zaterdag 30 Augustus, een dag dus voor den 50sten verjaardag van onze geliefde Vorstin, onder stralend zomerweer een Landdag gehouden van den B.V.L., voor de Landstorm-verbanden „De Meijerij” en „West-Brabant”.

Aan dezen landdag was een schietwedstrijd verbonden en reeds om 10 uur konden de beoefenaars uit onzen B.V.L. van de schiet-sport op de niet minder dan 40 schietbanen op het Landdagterrein terecht.

Oisterwijk was in vlaggentooi, en in de omgeving van het Raadhuis, het vriendelijke Lindenplein, was het tegen twaalf uur een drukte van belang. En het Onze Lieve Vrouwe-laantje, dat de aslijn over het Lindenplein vormt had al zijn volheid en schoonheid van groen voor dezen dag bewaard.

Tegen 12 uur begaven zich tal van militaire en burgerlijke autoriteiten naar het Raadhuis.

Wie er waren.

Daar waren de minister van Defensie Mr. dr. L. N. Deckers vergezeld van zijn Landmacht-adjud., den kapitein van den Generalen Staf G. J. M. van Weel, luitenant-generaal Borel, de leden der Nationale Landstorm-commissie, de heeren L. F. Duymaer van Twist, A. M. Fleskens, G. F. Boulogne, de administrateur der Nat. L. S. Commissie, de heer G. van Sitteren, de leider der Nat. Noodhulporganisatie, de heer K. A. van Schelven; daar waren de Tweede Kamerleden Mr. F. G. C. J. M. Teulings en J. Vos Azn; daar waren burgemeester W. G. A. van Sonsbeeck uit Breda en tal van burgemeesters uit den omtrek; daar waren de leden van de Landdag-commissie, de heeren F. W. van Beek, burgemeester van Boxtel, A. van Campen, burgemeester van Dinteloord, Pastoor Jos. van Genk, Kapelaan P. van Riel, ds. J. A. van Selms, Hervormd predikant en de heer L. B. M. van Agt, de secretaris van de Gewestelijke Commissie „De Meijerij”, daar waren de leden van de Gewestelijke Commissie „De Meijerij”, van wie wij opmerkten de heeren A. H. C. Berkens, J. A. A. Claudemans en P. J. van Haaren, zoomede de leden van de Gewestelijke Commissie van het West-Brabantsch Verband, van wie wij opmerkten de heeren J. A. Fr. Mallens, P. W. M. Asselbergs, P. Pauwels, W. L. A. van de Ven en P. van Gilze; nog merkten wij op overste Ten Broecke Hoekstra, commandant van den motordienst en majoor W. J. M. Linden, Commandant van het Verband Dordrecht.

De officieele ontvangst.

Juist om 12 uur nam de burgemeester van Oisterwijk de heer J. J. L. M. Verwiel, die met de wethouders en verschillende gemeenteraadsleden het hooge gezelschap ontving, het woord.

Burgemeester Verwiel zeide overtuigd te zijn te spreken namens de Oisterwijksche bevolking, wanneer hij allen een hartelijk welkom toeriep in deze gemeente, die steeds zoo gaarne hare gasten met gulle Brabantsche gastvrijheid wil ontvangen.

Spr. richtte een bijzonder woord van welkom tot Minister Deckers; ook tot de andere autoriteiten om te eindigen met een welkom „niet het minst tot de duizenden vrijwilligers uit Brabant, de Bommelerwaard, het land van Maas en Waal en het Rijk van Nijmegen, die heden openlijk komen getuigen van hun trouw en toewijding aan het Wettig Gezag, Vorstin en Vaderland”.

Spr. eindigde met de beste wenschen voor den Landdag.

Minister Deckers beantwoordde den burgemeester in een keurige improvisatie, waarin hij de vele aantrekkelikheden van de gemeente Oisterwijk teekende en het heerlijke Brabantsche land schetste met zijn purperen heidevelden, met zijn vriendelijke vennen, met zijn schaduwrijke bosschen en zijn prachtige dreeven. Maar Oisterwijk achtte spr. de parel van Noord-Brabant. Een parel die, zooals op dezen dag zoo treffend blijkt, gevat is in 't kostbare goud om de trouw aan Koningin en Vaderland. Spr. uitte de beste wenschen voor den voorspoed van Oisterwijk en voor het geluk van zijn bevolking (Bravo's en applaus).

Het defilé.

Nadat de eerewijn was rondgediend, ving het defilé aan.

De zeker meer dan 3500 Landstormers, die hier aan deelnamen, waren inmiddels bij het station opgesteld en in een langen stoet met muziekkorpsen en ontplooid vaandels werd langs het Raadhuis gedefileerd, een stoet, die herinneringen wekte aan het grootsche defilé van Landstormers in Den Haag, bij de herdenking van het 10-jarig bestaan der Landstormbeweging.

Met forschen pas werd op de vroolijke tonen der muziek voorbij gemarceerd.

De fotografen en filmoperateurs deden hun — in heete zon — niet gemakkelijk werk.

Nadat de laatste troepen voorbijgemarceerd waren vertrokken de officieele genoodigden naar de in de nabijheid van het Landdagterrein gelegen restaurant „Groot-Speijck”, waar een eenvoudige lunch werd aangeboden.

Koninklijke onderscheidingen.

De tafel werd door den Heer Duymaer van Twist geopend met een dronk op H. M. de Koningin, waarna ons oude volkslied, het Wilhelmus, gezongen werd.

Vervolgens schetste de generaal de toestandkoming van de Landstormbeweging in 1918 en 1919. Met hem hebben toen vooral samengewerkt de heeren Deckers en Snoeck Henkemans, maar als er één man genoemd moet worden, die vooral in Brabant een motorische kracht van de Landstormbeweging mocht heeten, dan is 't zeker de Heer Van Agt.

Spr. bracht den Heer Van Agt daar dank voor en het deed hem vreugde dat H. M. de Koningin onder vele onderscheidingen aan den Heer Van Agt heeft willen toekennen het Ridderkruis in de orde van Oranje Nassau (Hoera geroep en applaus).

De heer Duymaer van Twist spelde den Heer Van Agt het eeremetaal op de borst.

Aan het eind van den maaltijd nam Minister Deckers het woord, om mede te deelen dat de Heer Duymaer van Twist bevorderd was tot luitenant-generaal-titulair. Deze mededeeling werd met luide toejuichingen ontvangen, waarna een „Lang zal hij leven!” gezongen werd.

Majoor Van Schelven.

Even later vroeg Minister Deckers nog eenmaal het woord. Het was om de verdiensten en toewijding te schetsen van Kapitein K. A. van Schelven. Hij schetste hem niet alleen als de man, die bij Landdagen de zorg draagt voor de Landstormers, voor maaltijden en munitie, maar veel meer als de stuwende kracht van de Nationale Noodhulporganisatie. Deze tak van dienst, aldus de Minister, is uitgegroeid tot zulk een betekenis, dat men zich zou kunnen afvragen of de rang van kapitein wel klopt voor een leider van zulk een belangrijke zaak. Het was den Minister dan ook bijzonder aangenaam te kunnen mededeelen, dat de Heer Van Schelven door H. M. de Koningin bevorderd was tot reserve-Majoor-titulair. Deze derde koninklijke onderscheiding werd eveneens met groot enthousiasme ontvangen en Majoor van Schelven werd van allen kant op de meest hartelijke wijze gecompimenteerd.

Op het Landdagterrein.

Vervolgens begaven de autoriteiten zich naar het Landdagterrein, waar de schietwedstrijden in vollen gang waren, tot de luidspreekers — de Bell Telephone was in werking — met een eenige malen herhaald „Hallo, Hallo!” den Landstormers naar het spreekgestoelte noodigden.

De voorzitter van het Landdagcomité, de heer F. W. van Beek, hield een inleidende toespraak, waarin hij met blijdschap constateerde, dat deze Landdag in alle opzichten goed geslaagd mocht heeten. Dank zij veler medewerking. Dank zij de tegenwoordigheid van den Minister van Defensie, van den Heer Duymaer van Twist, van generaal Borel; dank zij de offervaardigheid van velen, die met het schenken van medailles of op andere wijze dezen Landdag hebben willen steunen. Spr. schetste de Landstormbeweging, als een beweging uit den nood geboren; geen liebbeerij-beweging, maar zooals dr. Deckers het eens gezegd heeft, een organisatie met het vastberaden doel; de verdediging van huis en

haard, de verdediging van het behoud der Christelijke beschaving. Spr. was er trotsch op, dat Brabant, behorende tot de oude generaliteitslanden, een zeer groot aantal Landstormers telt en het Verband van de Meijerij alleen wint het met zijn 10.000 mannen van alle Verbanden uit het land. Spr. wenschte de Landstormers toe overtuigingsmoed en kloeken zin om de vrijheden des lands te verdedigen, geschaard om den troon van Oranje. En H. M. onze Koningin wenschte spr. toe een lang en zegenrijk leven! (Applaus)

Dan betrad de voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, den heer Duymaer van Twist het spreekgestoelte. Hij dankte de Gewestelijke Commissiën „De Meijerij” en „West Brabant” voor den feestdag onzen Landstormers bereid. Het is een feestdag met een heerlijke Vaderlandsche stemming. Het blijkt wederom, dat onze Landstormbeweging kerngezond is, en dat wij heusch niet maanden lang de groote trom behoeven te roeren, om een Landdag te doen slagen.

Met vreugde deelde spr. mede, dat de heer Van Agt benoemd was tot ridder in de orde van Oranje Nassau, welke mededeeling met een groot applaus ontvangen werd.

Spr. wees nog op de noodzakelijkheid van het voortbestaan van de Landstormbeweging; ze vormt een groote preventieve kracht, die nog niet gemist kan worden.

Ten slotte bracht de Heer Duymaer van Twist den verjaardag van H. M. de Koningin in herinnering. God spare Haar nog lang voor Land en Volk! Leve de Koningin!

Dan betrad de heer A. N. Fleskens, lid van de Nationale Commissie nog even het podium, om de rede van den heer Duymaer van Twist nog met een enkel woord aan te vullen. Niet alleen is de heer Van Agt benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau, maar ook is de Heer Duymaer van Twist bevorderd tot luitenant-generaal! zoo riep hij uit, waarop bravo's en hartelijk applaus volgden.

Dat voelen wij als een eer voor onze Landstormbeweging, zoo vervolgde de heer Fleskens en wij feliciteeren Zijne Excellentie Duymaer van Twist van heeler harte met deze benoeming.

Dan werd gezongen „Wij willen Holland houden,” wat besloten werd met een stem uit de menigte: „Leve luitenant-generaal Duymaer van Twist!”

Vervolgens werden demonstraties gegeven door de Oisterwijksche rijvereniging „Depso” en door de Oirschotsche Rijvereniging, welke demonstraties zeer in den smaak bleken te vallen.

Rede Pater de Greeve.

Hierna heeft Pater N. de Greeve S. J. een opwekkende en met groote aandacht aangehoorde rede gehouden.

De spreker gaf even aan, hoe in een enkele woorden-koppeling een heel levensgeluk gevat kan zijn. Als wij zeggen „rust en vrede”, dan denken we aan een blijde jeugd, aan de Brabantsche heide, aan de Limburgsche korenvelden. Dan klinkt er iets van ontroering in je stem, als je het hebt over je huisgezin. Je ziet je huis, rondom wijzen de torens ten hemel, je ziet een wieg, je ziet een graf. Van hoeveel voorwaarden hangt het geluk niet af. Spreker noemt vier tweespannen van woorden: kerk en staat, huis en haard, Koningin en Vaderland, rust en vrede. Als de juiste verhoudingen er niet zijn wordt het een Janboel, een chaos!

Het leven heeft altijd noodig een goede omgeving om te groeien, licht en warmte en beschutting. En die voorwaarden hebben we gelukkig kunnen behouden. Vlak aan de grenzen is de hel losgebarsten — waar wij werden gespaard. Wij konden voortwerken aan den opbouw van het onderwijs, aan de sociale wetgeving — en Holland kan waarlijk

wel een paradijs genoemd worden. Wij Landstormers, wij ruilen Holland nooit! (applaus).

Hier hebben we ons vaderland, waar we ons thuis gevoelen, een Vaderland, dat een Moederland voor ons kan zijn voor groote geestelijke aspiraties. En in dit land hebben we een Koningin, die morgen haar 50sten verjaardag viert. Hebben we ooit één grief tegen onze Koningin gehad? Zouden we haar willen ruilen voor een president? Neen, natuurlijk. Bij de eenheid van ons volk hoort een Koningin, die niet alleen eerbied eischt, maar ook liefde. Hoe heeft ze zichzelf geteekend met de woorden, die ze tot Prinses Juliana sprak, op haar 18en verjaardag. Zij 't U gegeven — zoo was Haar uitspraak — die diepere eenheid te vinden, die alle menschen samenbindt.

Neen, zoo zei de spr., wij blijven trouw aan 't „Oranje boven!” En wij zeggen 't Juliana-liedje na, dat aldus eindigt:

't Juliaantje, ik wil ze zien
Met Prins Hendrik en Willemien!"

(applaus).

Spr. heeft het defilé der Landstormers gezien, de vitale kracht van ons volk. En tranen in zijn oogen gekregen.

Wij leggen de deugden van Holland en de toekomst van Holland in jullie handen, Landstormers, rust en vrede, geloof, en kunst en wetenschappen. Jullie zijn geen ijzervreters, maar vrededbrengers. Alles wat we hebben vertrouwen we in jullie handen.

Kameraden, zoo vervolgde spr., ik zal jullie geven een symbool en een parool. Toen ik als kind in Amsterdam liep zag ik het Hollandsche wapen, met terzijde twee leeuwen. En ik verwonderde me er over, dat die leeuwen, die ik ook al eenige maanden eerder gezien had, maar nooit moe werden. Zoo is 't met den Landstorm! Die worden nooit vermoeid! Dit zij uw symbool.

En uw parool? Het woord, dat onder het wapen staat: Je maintiendrai, ik zal handhaven.

En als dan de zwarte roofvogels met sombere vleugels laag over den Hollandschen tuin vliegen — laten de Landstormers (zoo eindigde spr.) dan de vogelverschrikkers zijn, om de appeltjes van Oranje te bewaren!

(Langdurig applaus).

Tot slot van den feestdag werd door het Oisterwijksche openluchttheater, op het Landgoed „De Hondsborg” het blijspel „Van de Permetoasie” opgevoerd.

LUNTEREN.

Gedurende de zomermaanden heeft de afdeling Lunteren haar schietoefeningen gehouden, welke besloten werden met een wedstrijd, welke plaats had op Zaterdag 20 September 1930 in den Goudsberg te Lunteren.

Geschoten werd met scherpe patronen no. 1, afstand 100 meter, houding naar keuze. Het resultaat was per 10 patronen: (maximum 100 punten).

Scherpschutters: A. Geldermans 84 punten; E. van Hall 94 p. en C. van Koutrik 93 punten.

Schutters 1e klas: Kil de Koning 91 punten; G. Beek 87 p.; R. N. Busser 86 p.; G. van Staveren 85 p.; H. J. v. d. Voort 80 p.; C. v. Donkelaar 77 p.; A. v. Stuijvenberg 76 p.; C. de Koning 75 p. en M. v. Veldhuizen 65 p. Schutters 2e klasse: J. M. Meijer 87 p.; J. v. Harskamp 75 p.; J. v. Eck 74 p.; C. v. Hunen 72 p.; P. de Water 70 p.; A. Evers 68 p.; A. J. Davelaar 65 p.; R. v. d. Hul 63 p.; benevens 6 anderen met resp. 58, 52, 55, 41, 38 en 21 p.

Tijdens de schietoefeningen konden 3 schutters bevorderd worden tot scherpschutter, t. w. de heeren W. v. d. Kaa, (die door ziekte niet aan den wedstrijd kon deelnemen) E. van Hall en C. v. Koutrik; terwijl de afdeling reeds een scherpschutter rijk was, in den vrijwilliger A. Geldermans.

De prijsuitdeeling zal plaats hebben in een nader aan te kondigen vergadering.

Een woord van dank wordt van deze plaats nog gebracht aan de schutters voor hun trouwe opkomst en de hulp die zij den plaatselijken leider hebben verleend.

Er is verder met groote opgewektheid geoefend en het schietseizoen 1930 heeft de vrijwilligers van de afdeling nader tot elkaar gebracht en dus het saamhorigheidsgevoel in hooge mate versterkt.

KOLLUM.

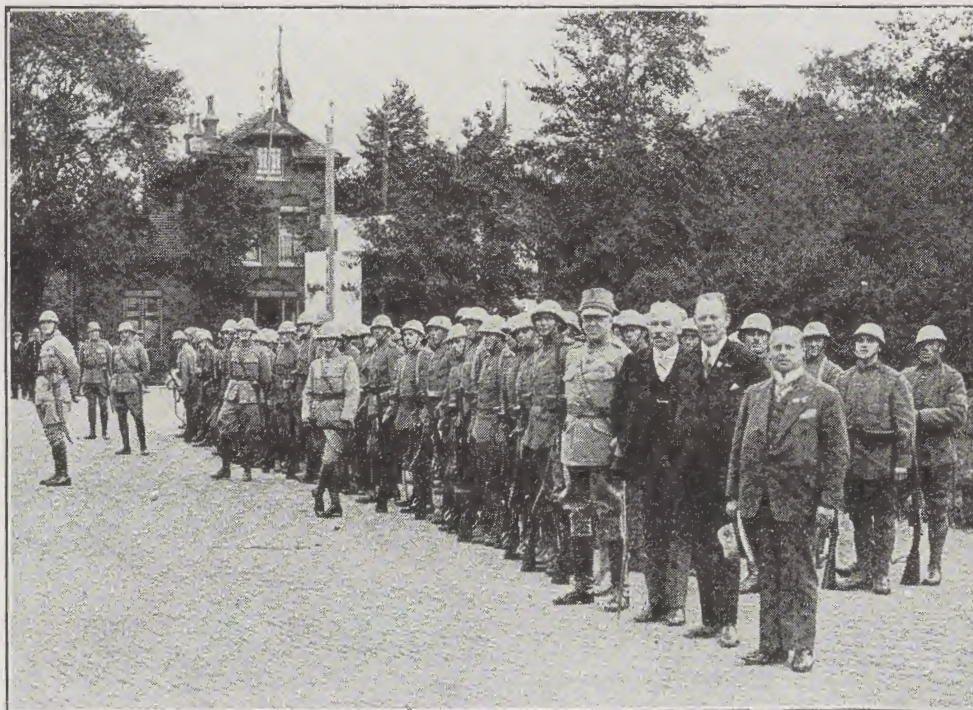
Schietwedstrijd gehouden 27 Sept. '30 van de afd. Kollum waar de navolgende punten werden behaald.

S. Kuitert 100 p.; Sj. Bakker 98 p.; J. Groenbroek 96 p.; F. Oziga 94 p.; H. Dijkstra 94 p.; S. Kapenga 93 p.; T. Miedema 93 p.; J. Numan 93 p.; P. Bakker 92 p.; H. v. d. Meulen 92 p.; P. Kapenga 92 p.; G. Postma 91 p.; S. Nieuwenhuis 91 p.; H. Haisma 89 p.; J. Vellinga 89 p.; E. Dijkstra 87 p.; J. Timmer 86 p.; G. Schaafsma 86 p.; M. van Kammen 86 p.; J. Holwerda 83 p.; J. Pruikma 82 p.; W. Kuperus 75 p.; H. Poortinga 53 p.

HUYGSLOOT.

Aan den heer C. de Kwastaniet is op diens verzoek een eervol onderscheiding verleend als plaatselijk leider van de afdeling Huygslot.

De heer L. Kool, hoofd van de school te Nieuwe Wetering zal als leider van de afdeling optreden.

Eerewacht van Bijzondere Vrijwillige Landstormers uit het Verband „Alkmaar”, tijdens het bezoek van H. M. de Koningin aan Enkhuizen op 5 September 1930.

Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor het Korps „de Meijerij” en het Verband „West-Brabant” te Oisterwijk op 30 Augustus 1930.

Het defilé.

Pastoor: Jos. van Genk wenscht den heer L. B. M. van Agt geluk met zijne benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Toespraak van den Hoogedel Gestr. Heer A. N. Fleskens, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en lid der Nationale Landstorm Commissie.

Openingsrede van Burgemeester F. W. van Beek, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „de Meijerij”.

Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, te midden van een groep autoriteiten.

Rede van Pater N. de Greeve S.J.

Demonstratie der Rijvereeninging „Depso” te Oisterwijk.

Hongaarsche Post, gereden door een lid der Oisterwijksche Rijvereeninging.

DE LANDDAG TE ASSEN.

Assen in het teken van den B.V.L. — Een taptoe op de Brink. — Ontvangst ten gemeentehuis. — De Drentsche troepen defileren. — Mr. Linthorst Homan wijst op het vrede-lievende karakter van den B.V.L. — De heer Duymaer van Twist wijst elke verdenking van militairisme af.

Het Drentsche Haagje heeft Vrijdag 12 September zijn Landdag gehad van onzen Bijz. Vrijw. Landstorm.

Als inzet van dezen dag werd den avond te voren een muzikale wandeling door de stad gemaakt door het muziekkorps „Oranje”, directeur de heer K. Moed, waarbij ook de tamboers en pijpers van het korps Mariniers uit Rotterdam medewerking verleenden. Deze rondwandeling werd besloten met een taptoe voor het gemeentehuis, die groote belangstelling trok. Het was een prachtige avond op de schilderachtige Assense Brink en bij het beurtspel van het koper van „Oranje” en van de fluiten der Mariniers, lieten de oude Vaderlandsche melodieën — niet te vergeten ons oude Wilhelmus — niet na blijdschap en ontroering te wekken.

De Landdag.

Des morgens was 't al vroeg te zien, dat er iets zeer bijzonders in Assen aan den gang was. Daar kwamen de Landstormers uit alle deelen van Drenthe, te fiets, met autobussen, met de treinen.

Om 8 uur reeds waren de schietwedstrijden begonnen op de Garnizoensschietbanen te Witten, en om 10 uur ving een concert aan in De Hertenkamp, gegeven door het Coevorder muziekkorps „Excelsior”, directeur de heer W. Groot.

In den loop van den ochtend kwamen ook tal van militaire en burgerlijke autoriteiten binnen Assen, die door de goede zorgen van den motordienst naar het Parkhoel geleid werden en door het Landdagcomité ontvangen.

Ontvangst ten stadhuise.

Om 12 uur was de officiële ontvangst ten gemeentehuis, in de Raadszaal. Onder de daar aanwezigen merkten we op, behalve den voorzitter der Nationale Landstormcommissie, de heer L. F. Duymaer van Twist, de generaals J. Borel, inspecteur van den Landstorm en P. H. A. de Ridder, commandant van de Ite Divisie en voorts zagen we Mr. J. T. Linthorst Homan, commissaris der Koningin in Drenthe, kolonel J. L. M. van den Brandhof, garnizoenscommandant in Assen, Jhr. mr. D. J. den Beer Portugael, president der Arrondissementsrechtbank te Assen, Dr. A. I. Kan, inspecteur L. O., Pastoor A. Th. G. Hamers, van de Nationale commissie de Heeren K. A. van Schelven en G. van Sitteren.

Van de gewestelijke commissie o.m. de heeren J. Knoppers, burgemeester van Meppel, voorzitter, en J. de Bruyn uit Kampen, secretaris, van de Landdag commissies: de heeren Mr. P. Bijl, Mr. J. Linthorst Homan, Districtscommandant van het Vrijw. Landstormkorps motordienst, A. M. J. v. d. Elshout, L. J. de Vos, H. J. de Lange, de Secretaris van het Landdag comité en vele anderen, w.o. tal van burgemeesters van Drentsche gemeenten; nog merkten wij op kolonel Bauduin en luitenant-kolonel Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell.

De burgemeester spreekt.

Nauwelijks was dit hooge gezelschap bij de Raadszaal verenigd, of de burgemeester van Assen, Mr. J. Bothenius Lohman kwam binnen, vergezeld van wethouder A. van Leusen en den gemeente secretaris, den heer L. Brender à Brandis.

De burgemeester, die eerst allen een welkom toeriep, zeide voorts, dat het niet vaak gebeurde, dat het simpele gemeentehuis van Assen zulk een gezelschap als dat van heden mag ontvangen.

Maar misschien wilt U, zoo vervolgde de burgemeester, als compensatie voor het weinige schoon dat dit gebouw voor U heeft, aanvaarden, dat U zich hier op historischen grond bevindt. Eenmaal nl. stond op deze plaats het Mariaklooster, waaraan de tegenwoordige gemeente Assen haar ontstaan te danken heeft. Spr. besloot zijn toespraak aldus:

De B.V.L. is een instituut dat in het brandpunt der algemeene belangstelling staat. Het wordt vaak en veel gecritiseerd en niet altijd is die critiek even vriendelijk en welwillend. Doch hoe men den B.V.L. ook wil beoordeelen, de geheel belangeloze medewerking zijner leden dwingt bewondering en eerbied af. Bereidvol scharen zij zich achter het Huis van Oranje, achter het wettig gezag en ieder die met een deel van dat gezag bekleed is, zal zulks op prijs moeten stellen.

Dat daarom deze landdag van den B.V.L. in alle onderdeelen moge slagen, is onze oprechte wensch.

Antwoord van den heer Knoppers.

De heer J. Knoppers, voorzitter der gewestelijke Landstormcommissie antwoordde Assen's burgemeester en dankte hem voor zijn welwillendheid, van meet aan den Landstorm betoond.

Wij danken U daarvoor te meer — zoo ver-

volgde spr. — omdat wij niet altijd en overal vriendelijk worden bejegend. Maar juist dat geeft ons moed om vol te houden. Een gunst zou verslappend werken, maar de onaangenameheden en onwelwillendheden geven ons juist moed om voort te gaan. Doch nu begrijpt U óók meteen onze vreugde over de officiële ontvangst in deze gemeente.

De woorden van welslagen voor onzen landdag van den B.V.L. geuit, zoude ik daarom willen terugzenden in dezen zin, dat ik den wensch uit, dat Assen, de hoofdstad van onze provincie, de steeds in bloei toenemende hoofdstad, moge blijven groeien en bloeien in de allervredigste omstandigheden. Niet alleen voor de gemeente, maar ook voor ons Vaderland. En zal dat het geval zijn, dan is er juist een vredesinstituut als hetwelk de B.V.L. wil zijn, noodig. Dat is noodig voor het welzijn van allen. Moge ook Assen daarvan rijke vruchten plukken (applaus).

Mr. P. Bijl, voorzitter der commissie van ontvangst, verzocht de aanwezigen daarna zich voor het gemeentehuis te willen opstellen teneinde het defilé in oogenschouw te nemen.

Het defilé.

Tegen half twaalf des morgens verzamelden de leden van den B.V.L. zich op het Stationsplein te Assen, waar het ver voor dien tijd al een groote drukte was en toen de stoet zich eindelijk in beweging zette, waren er vele honderden die mee marcheerden langs Stationsplein, Parallelstraat, Rolderstraat, Nieuwe Huizen en Brinkstraat naar den Brink, waar de leden van den B.V.L. voor de autoriteiten defileerden.

Iedere B.V.L. afdeling had zich opgesteld achter het bord waarop de naam dier afdeling vermeld stond, zoodat achtereenvolgens voorbijtrokken, voorafgegaan door het Coevorder Muziekkorps en door de tamboers en pijpers van het korps mariniers, den verbandscommandant Res. majoor Ds. C. v. d. Nieuwenhuizen en diens kapitein-adjutant W. J. Lambert, beiden te paard, en voorts de B.V.L.-afdelingen uit Coevorden, Assen, Beilen, Borger, Dalen, Dwingeloo en Diever, Emmen, Emmer Compasuum, Erica, 2e Exloërmond, Gasselternijveven, Havelte, Hoogeveen en Hollandscheveld, Klazienaveen, Koekange, Meppel, Norg en Veenhuizen, Nijeveen, Nieuw-Amsterdam, Nieuw-Buinen, Nieuwlande, Nieuwerd, Nieuw-Schoonebeek, Nieuw-Weerdinge, Oosterhesselen, Oud-Schoonebeek, Pesse, Ruinen, Ruinerwold, Schoonebeekerveld, Schoonoord, Sleen, Smilde, Vries, Westerbork, De Wijk, Zuidlaren en Zwoeloo.

't Is voor den kok in de heuken geweest...

Na het defilé marcheerden de Landstormers naar de terreinen van het Sportpark, waar allereerst, met welvoorzien lunchpakketten voor den inwendigen mensch gezorgd werd.

De autoriteiten en verdere genoodigden verenigden zich aan een eenvoudige lunch in „De Hertenkamp”, die eerst begon, nadat oud-minister Mr. J. B. Kan, die de Regeering vertegenwoordigde was aangekomen. Aan tafel bracht de heer Duymaer van Twist een dronk uit op het welzijn van het Koninklijk Huis.

In het Sportpark.

Aankomst van Oud-Minister Mr. J. B. Kan.

Des middags te 2 uur ving in het Sportpark aan het gedeelte van den Landdag, dat den B.V.L.'ers uit Drente als ontspanning werd geboden.

Toen de autoriteiten en genoodigden, waaronder Mr. J. B. Kan, Oud-Minister van Binnenlandsche Zaken en Landhouw op het terrein aankwamen, stonden de B.V.L.'ers aangetreden op het middenterrein voor de officiële tribune, waar de hooge gasten plaats namen. De stafmuziek van I. R. I. — dit

concert was door den commandant van het Ie Reg. Inf. aangeboden — zette in met het „Wilhelmus”, dat door allen werd medegezongen, en nadat de B.V.L.'ers vervolgens een plaatsje rond het middenterrein hadden gezocht, heeft de Commissaris der Koningin, Mr. Linthorst Homan, den Landdag geopend

Openingsrede Mr. Linthorst Homan.

Hij deed dat met het uitspreken van een gloedvolle rede, die meerdere malen door bravo's en applaus onderbroken werd. Spr. wees er in het bijzonder op, dat het werk van den Bijz. Vrijw. Landstorm een werk des vredes is. Het werk, dat de B.V.L.-ers hebben verricht — zoo zeide spr. — verdient ons aller lof en dank, bovenal omdat hun werk een bij uitstek vrede-lievenden geest ademt. Dit staat wel vast bij alle weldenkende Nederlanders, ik mag wel zeggen bij alle denkende Nederlanders (langdurig applaus). Ik zou deze opmerking — ging spr. verder — zonder nader commentaar kunnen maken, ware het niet dat met taai volharding nog maar steeds en in allerlei verdachtmakende bewoordingen den volke wordt kond gedaan, dat het Instituut van den B.V.L. een geest van militarisme en bloedvergieten ademt en burgeroorlog predikt.

Spr. eindigde met den wensch uit te spreken, dat de B.V.L. moge groeien en bloeien, tot voldoening van zijne mannen, tot heil van Koningin en Vaderland, ten zegen van alle Nederlanders zonder onderscheid.

Daverende hoera's weerklonken, waarna het „Wien Neerlandsch Bloed” werd gezongen.

Demonstraties.

Hierna werd begonnen met de afwerking van het programma. Dienstplichtigen uit het garnizoen Assen gaven, onder leiding van den Isten luit. J. v. Haarst, een demonstratie van carroussel-rijden per rijwiol. 't Was buitengewoon aardig te zien hoe de deelnemers, waarvan de helft in witte, de andere helft in zwarte trui was gekleed, op hun „karetjes” terecht konden en hoe keurig en regelmatig de verschillende figuren werden gevormd.

Zij werden met dankbaar applaus beloofd, toen zij tenslotte in W-formatie voor de tribune stonden opgesteld.

Daarna gaven 14 onderofficieren, 1 wachtmeester-trompetter en 1 korporaal-trompetter van het Korps Rijdende Artillerie uit Arnhem een demonstratie Colonne-sabel.

Wat was dat een aantrekkelijk nummer. Die forse kerels in hun kleurrijke uniformen en met hun groote kolbakken. 't Is net een plaatje” zeide een dame in onze omgeving. En inderdaad, zoo was 't ook. En hoe keurig werden de verschillende figuren afgewerkt.

Tijdens en na de demonstraties werd dankbaar geapplaudisseerd.

Toespraak voorzitter nationale commissie.

De voorzitter der Nat. Landstormcommissie, Luit.-Gen. Duymaer van Twist, hield hierna een korte toespraak, die dank zij de luidsprekersinstallatie over het geheele terrein was te verstaan. En typisch was de echo, die telkens, als 't ware uit het Asserbosch opklonk.

De heer Duymaer van Twist verwelkomde eerst de verschillende autoriteiten, speciaal Commissaris Linthorst Homan en oud-Minister Kan, beiden zulke goede vrienden van den B.V.L. en den inspecteur van den B.V.L., Luitn.-Gen. Borel. Vervolgens sprak hij zijn groote blijdschap er over uit, dat zooveel B.V.L.'ers uit Drente aan het signaal der leiders om naar Assen te komen, hebben gehoor gegeven, waarbij hij met zichtbaar genoegen constateerde, dat de B.V.L., al is dit instituut nu al 12 jaar, blijft groeien „als kool”. Te verwonderen vindt hij dit niet. Immers de B.V.L. wil gezag en vrijheid, orde en rust

beschermen en dit zijn de heilige goederen van het Ned. Volk. Het is een vredesinstituut bij uitnemendheid, een schut van het Huis van Oranje en der wettige Regeering. Het Ned. volk verfoeit de revolutie. En terecht. Men zie maar eens naar Rusland om overtuigd te worden, hoe bij revolutie orde en rust worden verdreven door brutaal geweld.

Of zulk een instituut als de B.V.L. thans nog noodig is? Met vollen nadruk beantwoordde spr. deze vraag bevestigend en hij wees erop, hoe de revolutionairen zich in alle deelen der wereld blijven roeren.

Doch trillend van ontroering bestreed spr. de beweringen, dat de B.V.L. zou zijn een militaristisch instituut en diergelijke beweringen, die ook nu weer in te Assen verspreide strooibiljetten zijn geuit.

Bijna 70.000 leden hebben zich vrijwillig, geheel vrijwillig aan den B.V.L. verbonden en op landdagen als deze wordt het saamhoorigheidsgevoel onder hen versterkt.

Spr. besloot met den wensch, dat ook deze Drentsche landdag daartoe zal medewerken.

Vervolgens bood spr., onder daverend applaus der aanwezigen, den secretaris van het Landdag-Comité, den heer H. J. de Lange, die zich voor de veelomvattende organisatie van dezen dag zooveel moeite heeft gegeven, een blijvend aandenken aan.

***

Dienstplichtigen uit Assen gaven vervolgens, onder leiding van Luitn. v. Haarst een gymnastiekdemonstratie, welke ook zeer vlot verliep en zeer aardig was.

En daarna kwam het slotnummer: Een demonstratie, gegeven door 12 Marechausses te paard, onder leiding van den opperwachtmeester der Kon. Marechausses, E. E. la Croix uit Assen. Eerst demonstreerden zij in groot tenue „peletonschool te paard” en carrousselrijden en vervolgens namen zij in klein tenue deel aan een springconcours en aan een jachtrit met eindloop. Welk een mooie staaltjes van rijkunst waren hier te bewonderen en hoe correct gehoorzamen deze prachtige paarden aan den wil van hun berijder.

De voorzitter der Gew. Commissie, de heer J. Knoppers, sprak hierna een slotwoord, waarin hij allen, belangstellenden zoowel als deelnemenden, dank bracht. Vervolgens wees hij er nog eens op, dat er zeer zeker nog een taak is voor den B.V.L. en dat daarom het parool moet zijn „Rustig Voorwaarts”. Geen rust, die het beeld is van flauwheid en lamelligheid. Neen de rust, die voortspruit uit vastberadenheid te midden van inzinking en weifelzucht.

De welgeslaagde landdag is hierna besloten met het zingen van het „Mijn schildt ende betrouwen”.

Daarna had in „Bellevue” plaats de uitreiking der mooie prijzen, die voor de wedstrijden beschikbaar waren gesteld.

BERGEN (N.H.)

Op 13 September werd alhier een schietwedstrijd gehouden tusschen de Afdelingen Bergen en Wognum van den B.V.L., waarvan de uitslag is:

Klasse A: Afd. Wognum 186 punten (C. Hoogwerf, J. Lengkers, K. Hijnis en M. Bleeker); Afd. Bergen 185 punten (C. Ellis, J. C. Punt, J. A. Smit en C. Roozendaal).

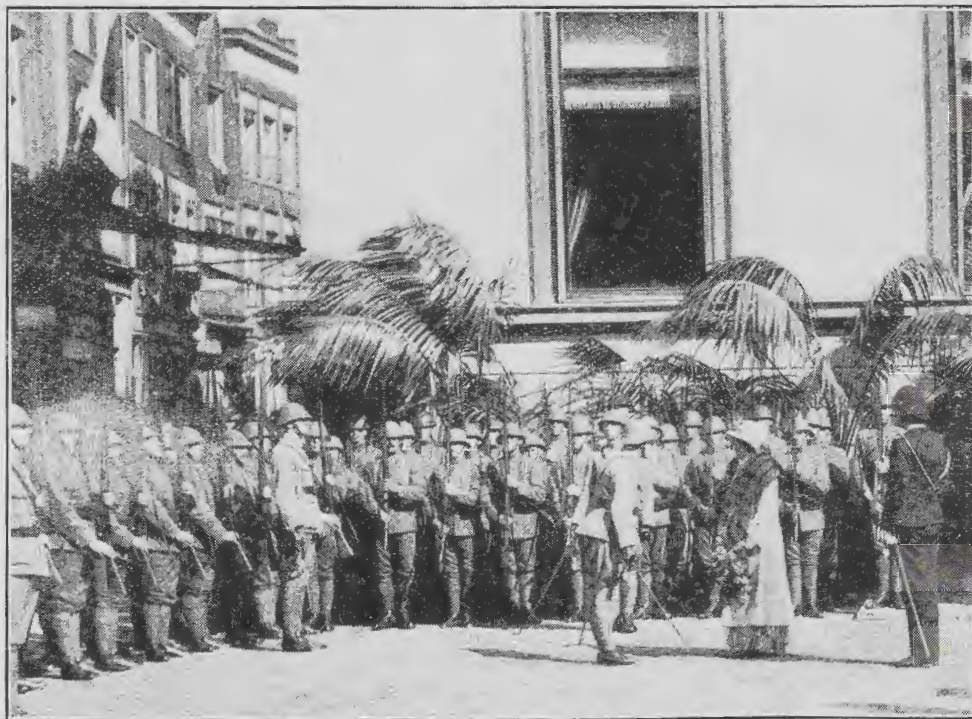
Klasse B: Afd. Wognum 185 punten (B. Belbes, C. Wesseling, C. Puybum en S. Sjerps); Afd. Bergen 173 punten (C. Dekker, W. Kleverlaan, Th. Dingerdis en S. Roozendaal).

Klasse C: Afd. Bergen 172 punten (P. Winder, A. Dekker, D. de Koning en A. Appelboom); Afd. Wognum 159 punten (C. T. A. Koning, Th. Blom, P. Mol en C. Schutte).

Uitslag Vrije baan: J. C. Punt, M. Bleeker, W. Kleverlaan, Kuip, Th. Dingerdis, J. Renckens, B. Mes, J. Leijen, P. Winder en C. Elles.

MANTGEM.

17 September werden alhier op een terrein, daartoe welwillend afgestaan door den heer B. D. Kalma, schietwedstrijden gehouden van de afd. Baarderadeel van den B.V.L., welke o.a. werden bijgewoond door den burgemeester, jhr. Hora Siccama, den commandant van het Friesch Verband, kapitein Larooy en dhr. Heukels, propagandist. Nadat de Ed. Achth. heer burgemeester met een enkel woord en het schieten van de eerste serie geopend had, namen de wedstrijden een aanvang, met den volgende uitslag: 1e pr. H. Schukken te Jorwerd met 92 p., 2e en 3e pr. J. v. d. Ploeg te Winsum en J. S. Hoogma te Oosterwierum, elk met 91 p., 4e, 5e en 6e pr. J. Kooistra te Winsum, H. de Jong te Jellum en G. Faber te Hijlaard, 7e pr. N. B. Viëtor, te Jellum 89 p., 8e en 9e pr. M. Miedema en A. de Jong, beide te Hijlaard met 87 p., 10e pr. J. Fekkes te Winsum 86 p., 11e en 12e pr. P. Strikwerda te Winsum en Y. Vellinga te Hijlaard elk met 84 p. Met een enkel woord werden daarna de prijzen, welke bestonden uit luxe voorwerpen, door den commandant kapt. Larooy aan de prijswinnaars uitgereikt.

Eerewacht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, ter gelegenheid van het bezoek van H. M. de Koningin aan Dordrecht op 25 September 1930.

Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor het Verband „Drenthe” te Assen op 12 Sept. 1930.

Toespraak van den Hoogedel Gestr. Heer Mr. J. T. Linthorst Homan, Commissaris der Koningin in de Provincie Drenthe en Eere-Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Drenthe”.

Groep autoriteiten voor het Raadhuis.

Demonstratie sabelschermen door onderofficieren van het korps Rijdende Artillerie (Gele Rijders).

Defilé van Vrijwilligers uit het Verband „Drenthe”.

Aankomst van de autoriteiten op het Sportterrein.

Demonstratie van het Korps Koninklijke Marechaussee.

Eenige leden van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft den steun noodig van een krachtig orgaan. Daarom moet het Landstormblad hebben: 50 Duizend lezers onder de Vrijwilligers en 50 Duizend uit de Burgerij

VAAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

TERNAARD.

De afdeling Westdongeradeel, hield op 20 September op het gemeentelijk sportterrein een schietwedstrijd onder leiding van commandant N. Witterholt te Nes. Het provinciaal comité was vertegenwoordigd door den heer N. Heukels, propagandist te Veenwouden. De jury bestond uit de heeren J. L. Oosterhoff en H. Meinema te Ternaard en N. Witterholt te Nes. Het aantal deelnemers bedroeg 33 en was in 2 klassen verdeeld. Klasse a, ongeoeffenden, die dezen zomer niet geschoten hadden, 17 deelnemers; klasse b, geoeffenden, 16 deelnemers. Het maximum-aantal te behalen punten bedroeg 50. De uitslagen zijn als volgt:

Ongeoeffenden: 1e prijs L. Koolstra te Wierum 48 punten; 2e W. de Jong te Raard 33 p.; 3e D. de Boer te Bornwird 33 p.; 4e B. Regnerus te Raard 30 p.

Klasse geoeffenden: 1e prijs H. Meinema te Ternaard 43 p.; 2e G. Basteleur te Moddergat 41 p.; 3e A. Bouma te Ternaard 40 p., met het lot tegen C. Neve te Ternaard, die ook 40 p. behaalde. De heer Tj. de Jong te Ternaard schoot ook 40 p., doch viel ook af met het lot en kreeg geen prijs.

De prijzen werden na afloop in het gebouw der Ned. Herv. kerk uitgereikt door burgemeester Oosterhoff, terwijl men daarna nog eenige oogenblikken gezellig bleef onder het genot van enkele tractaties.

Besloten werd 2 vijftallen af te vaardigen naar den provincialen wedstrijd te Leeuwarden.

TWENTSCH VERBAND.

Op Zaterdagmiddag 27 September 1930 werden op de schietbanen te Hardenberg, Almelo en Enschede de wedstrijden gehouden om den zilveren wisselbeker van het Twentsch-Verband.

Als voorwaarde aan dezen wedstrijd was gesteld dat alleen die vrijwilligers mochten deelnemen die bij de gewone schietoefeningen in 2 series van 5 schoten minstens 90 punten hadden behaald.

In totaal zijn er ruim 100 vrijwilligers in het Twentsch-Verband die aan deze voorwaarden voldaan hebben. Evenals verleden jaar was ook dit jaar de deelname groot. De vrijwilligers G. J. Meulenbelt te Almelo, B. A. in 't Veld te Hengelo (O), J. W. Saaltink, W. A. Thomasson Jr. en H. F. Nijhuis te Enschede behaalden in den bekerwedstrijd 94 punten. Volgens de rangschikking is de vrijwilliger W. A. Thomasson Jr. te Enschede voor dit jaar winnaar van den beker.

De resultaten van het schieten zijn over het algemeen zeer goed. Den minder goeden schutters wordt in overweging gegeven nogmaals de artikelen over het schieten van den Heer Directeur van de Normaalschietsschool voorkomende in de verschenen landstormbladen nauwkeurig te lezen en zich te houden aan de regelen daarin gesteld. Met voldoening zullen ze de resultaten zien zooals vele vrijwilligers daardoor reeds betere resultaten hebben verkregen. Daarom Twentsche vrijwilligers als gij gaat schieten neemt die artikelen mede, schiet met een glimlach en probeer het volgende jaar winnaar te worden van den grooten zilveren wisselbeker.

Vaandel van de afd. Bakel en Milheeze, hetwelk in den Vaandelwedstrijd tijdens den landdag te Oisterwijk den eersten prijs verwierf.

Schietwedstrijd voor het Vrijwillige Landstormkorps „de Veluwzoom” te Elst op 20 September 1930.

Groep der aanwezige autoriteiten.

Landstormfilm 1930.

Afdeelingen, welke deze geheel nieuwe film wenschen te vertoonen, kunnen zich daarvoor wenden tot den Secretaris der Gewestelijke Commissie.

„Als 't moet”. Groep uit den allegorischen optocht op 2 September 1930, voorgesteld door de afdeling Oudewater van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

VERBAND DORDRECHT.

Uitslag gehouden Verbandschietwedstrijd.

Afdeulings-wedstrijd.

1e prijs Dordrecht 197 punten (wisselbeker en verg. zilv. medaille van den oud-Comm.)

2e prijs Ridderkerk 196 punten (verg. zilv. medaille Nat. Landst. Commissie).

3e prijs Dubbeldam 195 punten (zilv. medaille Verbands Commandant).

4e prijs Rijnsoord 193 punten (zilv. medaille Gewest. Commissie).

5e prijs Lexmond 192 punten (zilv. medaille Vereen. „Ons leger”).

Wedstrijd plaatselijke leiders.

1e prijs W. M. de Jong, Almkerk, 98 punten;

2e pr. J. J. de Jongh, Dubbeldam, 97 p.; 3e pr. C. Stellaard, Alblasserdam, 97 p.; 4e pr. C. Kooyman, Peursum, 96 p.; 5e pr. A. Sluyters, Wijk en Aalburg, 95 p.; 6e pr. H. Valkhof, Ridderkerk, 95 p.; 7e pr. J. R. van Veggelen, Gorinchem, 93 p.; 8e pr. G. A. Hoogenboom, Dordrecht, 93 p.; 9e pr. C. Kloens, Lexmond, 92 p.; 10e pr. J. Koppelaar, Giessendam, 92 p.; 11e pr. A. C. Speksnijder, Nieuwleekerland, 92 p.

Individueele wedstrijd schutters.

1e prijs G. J. Groeneveld 100 punten; 2e pr. A. C. van Lint, 99 p.; 3e pr. H. van Driel, 98 p.; 4e pr. A. Braanker, 97 p.; 5e pr. F. van Nes, 97 p.; 6e pr. J. Boot, 97 p.; 7e pr. J. den Breker, 97 p.; 8e pr. J. de Ruyter, 96 p.; 9e pr. M. Timmer, 96 p.; 10e pr. N. Schrijvershof, 96 p.; 11e pr. E. Slob, 96 p.; 12e pr. J. de Haan, 96 p.; 13e pr. C. Hakkesteeg, 96 p.; 14e pr. A. H. van Ravesteijn, 96 p.; 15e pr. A. v. d. Waal, 96 p.; 16e pr. W. Baaijens, 95 p.; 17e pr. D. Potters, 95 p.; 18e pr. W. Blom, 95 p.; 19e pr. J. van Dam, 95 p.

Overzicht der schietbanen.

Aanbieding van een album met foto's van de Plaatselijke Leiders aan den Korpscommandant Res. Luitenant-Kolonel W. van Ingen Schouten.

De afdeling Nunspeet op de schietbaan.

NUNSPEET.

Zaterdag j.l. werd door den Bijz. Vrijw. Landstorm, afd. Nunspeet, de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden. De uitslag was als volgt:

Afd. Koningschutters. A. Frank, 91 p.; Afd. Scherpschutters. M. Kamp, 92 p.; H. v. Klompenburg, 91 p.; H. Hopster, 89 p.; L. Braamburg, 85 p.

Afd. Schutters 1e klasse. J. Braamburg, 89 p.; H. Ph. Pos, 88 p.; A. J. Vosselman, 81 p.; D. Verdouw, 78 p.; W. Eelsing, 78 p.; J. Biemond, 75 p.; J. t. Have 74 p.; C. Sterkenburg, 60 p.

Afd. Schutters 2e klasse. E. Vastenburger, 81 p.; J. W. Menkveld, 78 p.; D. v. Zalk, 65 p.; L. Vierhout, 56 p.

Woensdagavond d.a.v. had de prijs-uitreiking plaats.

De voorz. der plaatselijke commissie, de heer W. Fijnvandraat, sprak een woord van welkom tot de aanwezigen en in het bijzonder tot het lid der comm. Mr. v. Petersom Ramring.

De pl. leider, L. Braamburg, memoreerde de gehouden oefeningen en wedstrijd en gaf vervolgens een verklaring van de herkomst van de inderdaad fraaie prijzen. In samenwerking met enkele leden werd daarvoor een bedrag aan geld ingezameld en bij allen, waar om steun werd aangeklopt, bleek de sympathie voor den B.V.L.

Mr. v. Petersom Ramring werd dank gebracht voor zijn bereidwilligheid, door een deel van zijn grond af te staan als schietbaan.

In hartelijke woorden toonde daarna Mr. v. Petersom Ramring zijn instemming met den B.V.L. Voor zijn groei en bloei gaf hij zijn beste wenschen, hij hoopte dat steeds meer leden zich door eensgezinde aansluiting zullen toonen als echte Nederlanders.

Besproken werd nog het houden van winter-schietoefeningen, waarvoor veel animo bleek te bestaan en waartoe besloten werd ten spoedigste over te gaan.

HILLEGOM.

De afdeling Hillegom van den Bijz. Vrijw. Landstorm hield een schietwedstrijd met scherp op de baan der Bloemendaalsche Burgerwacht te Vogelenzang.

Aan dezen wedstrijd was verbonden een medaille voor den hoogsten scherpschutter, geschonken door den heer G. Bakker, lid van den B.V.L.

Hoewel genoemde afdeling steeds haar oefeningen houdt met K.S.O. patronen mogen de resultaten van het met scherp schieten zeer bevredigend genoemd worden.

De hoogste serie behaald door den heer P. Engel met 46 punten, die dus als zoodanig winnaar werd van de medaille. Vervolgens behaalde H. Potman 45 punten; P. A. van Kesteren 41 p.; G. Bakker 41 p.; J. van Rooze 40 p.; G. Schrama en J. van Kampen 39 p.; P. van der Drift 38 p.; Th. van de Reep 34 p.; A. Potman 32 p.; C. Weyers 26 p.

BORGER.

Op Zaterdagmiddag 20 September was er voor de leden van de afd. B.V.L. alhier een algemeene schietwedstrijd. Ook namen leden van de pl. afdeling van de Burgerwacht er deel aan. Na de meer dan tien gehouden schietoefeningen was dit ten besluite.

Onder leiding van den pl. leider res. 1e Luitenant J. de Ruiter werd de wedstrijd gehouden. De pl. commissieleden van den B.V.L. en enkele bestuursleden van de Burgerwacht vormden de jury. Het hoogst aantal te bereiken punten was 50. Dit aantal behaalde de scherpschutter J. Eisses. 't Hoogst aantal punten geschoten door schutters 1e klasse

was 44 door W. ten Napel. Van de schutters 2e klasse behaalden o.a. J. Blok 47, Jac. Marissen 46, W. Eissen 46 en A. Huizing 45 punten.

De Burgemeester gaf door zijn zeer gewaardeerde tegenwoordigheid bij den wedstrijd blijk van zijn bijzondere belangstelling voor beide Anti-Revolutie-Instituten.

Op een in dezen winter te houden Landstormavond zal de prijsuitreiking plaats vinden.

NIEUW- EN SINT JOOSLAND.

Op 23 Augustus hield deze Afdeling haar jaarlijkschen schietwedstrijd, waarvan de eerste prijswinnaars zijn: L. Sluimer 50 p.; P. v. Leerdam 48 p.; J. Quist 46 p.; D. Thoe Schwartzberg 45 p.; P. Dellebeke 45 p.; J. Joosse 45 p. en J. H. Fritz 45 p.

Na afloop vereenigde men zich in feestvergadering, alwaar de Voorzitter de Heer E. Verlare een kort overzicht gaf van het afgelopen jaar.

De Eere-Voorzitter, Burgemeester Baron thoe Schwartzberg en Hohenlandsberg reikte de prijzen uit, waarna besloten werd aan H.M. de Koningin een telegram te zenden ter gelegenheid van Haar 50sten verjaardag. Getracht zal worden dezen winter enkele lezingen voor de Afdeling te doen houden.

DEDEMSVAART.

Landstorm Motorcorps.

Maandagmiddag 15 September hield het Vrijw. Landstorm Motorcorps, hetwelk een tijdlang geleden alhier werd opgericht, zijn eerste oefening. Een 30-tal auto's en 6 motoren, alle bestuurd door leden van genoemd corps, gestoken in nieuwe uniformen, namen hieraan deel. Onder commando van den overste Van Heekeren van Kell zette de colonne, die zich op den Zuidwoldigerweg had opgesteld, zich in beweging. De tocht ging over Balkbrug naar Ommen, waar een kleine rust werd gehouden. Nadat hun door den overste thee was aangeboden, werd de tocht voortgezet naar Hardenberg, waar op het marktplein halt gehouden werd. Enkele bezigheden werden daar verricht en de colonne zette wederom koers naar Dedemsvaart, waar ze pl.m. 7 uur arriveerde. Op het marktterrein werden de deelnemers toegesproken door den burgemeester, mr. G. P. Haspels, die hen dankte voor hun bereidwilligheid en de hoop uitsprak, dat ook in de ure des gevaars op aller medewerking mag gerekend worden. De plaatselijke commandant dezer afd. is de res. luitenant Grossier, ambtenaar van het R.O.G.

TILBURG.

Door eenige leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier werd Zaterdag j.l. den Commandant, Res. Kapitein A. Rompelman, die eerstdaags op verzoek zijn commando zal neerleggen, een aardige verrassing bereid.

Bij monde van den Res. 1e Luitenant N. Hosemans werd hem tijdens de schietoefeningen op de Dongensche heide hulde gebracht voor hetgeen hij voor den B.V.L.S. heeft gedaan gedurende de 7 jaren, dat hij het commando heeft waargenomen en hem namens de getrouwe leden een prachtige Parker vulpen met dito potlood in etui aangeboden.

De Kapt. Rompelman, zeer verrast door de aardige attentie, dankte met eenige woorden, daarbij memoreerend de aangename samenwerking en grooten steun, welke hij speciaal van de groep landstormers, thans aanwezig, eeft mogen ondervinden.

Eenige leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm, afd. Heerde, welke hebben deelgenomen aan den optocht van het Oranje-feest aldaar.

ZEELAND (N.-B.).

De groote schietwedstrijd, uitgeschreven door de Weerbaarheid „Wilhelmina" alhier, en den plaatselijken Landstorm, is een schitterend succes geworden en met voldoening en tevredenheid mag de onvermoeide Regelingscommissie op haar vele werk terugzien. Het was een enorme, en toch gezellige drukte in en om 't café Van Berkel. Onophoudelijk knalden de schoten; de deelnemende schutters verdrongen zich om een beurt te krijgen op de banen voor scherp en marga. En onderwijl gaf onze Kerkelijke Harmonie „Zeelandia" een concert op de ter plaatse opgerichte kiosk en werden de verschillende muzieknemers zeer verdienstelijk uitgevoerd. De zon neigde reeds ter westerkim voor het laatste schot gevallen was en de Edel-Achtbare Heer Burgemeester kon overgaan tot de uitreiking der vele en prachtige prijzen, waarbij hij in een keurige toespraak het Eere-comité, de Commissie, de leden van het concours gevende gezelschap, de schenkers van prijzen en de deelnemende schutters dankte voor hunne prestatie en de overwinnaars complimenteerde met het door hen behaalde succes.

De uitslag is als volgt:

Korpsprijzen voor scherp: 1e Burgerwacht Berg en Dal met 266 punten; 2e Burgerwacht Veghel met 240 p.; 3e Burgerwacht Vught met 237 p.; 4e Burgerwacht Vught met 227 p.; 5e Burgerwacht Berg en Dal met 226 p.; 6e Burgerwacht Berg en Dal met 225 p.; 7e Schietvereniging Uden met 224 punten.

Personeele prijzen voor scherp: 1e G. Verstegen, Berg en Dal met 106 punten; 2e H. v. d. Akker, Heesch, met 105 p.; 3e B. Vissers, Berg en Dal, met 101 p.; 4e G. Verstegen Jr., Berg en Dal met 101 p.; 5e W. A. Witsiers, Berg en Dal met 98 p.; 6e P. Linders, Mill, met 98 punten.

Kampioen scherp: 1e Berg en Dal met 54 p.; 2e Schietvereniging Uden met 53 punten.

Korpsprijzen K.S.O.: 1e Burgerwacht Heesch met 273 punten; 2e Burgerwacht Berg en Dal met 269 p.; 3e Burgerwacht Velp met 265 p.; 4e Burgerwacht Vught met 259 p.; 5e Burgerwacht Vught met 257 p.; 6e Burgerwacht Vught met 257 p.; 7e Landstorm Veghel met 256 punten.

Personeele prijzen K.S.O.: 1e J. Dekkers, Vught met 107 punten; 2e P. J. v. d. Berg, Heesch met 106 p.; 3e Th. v. Dort, Vught met 105 p.; 4e J. J. Thijssen Mill, met 105 p.; 5e A. v. Rooij, Vught, met 105 p.; 6e W. Muller, Heesch, met 104 punten.

Kampioen K.S.O.: 1e Burgerwacht Vught met 56 en 11; 2e Landstorm Heesch met 56 en 8.

Prijzen met Buks: 1e G. Verstegen Jr., Berg en Dal, met 107 punten; 2e Th. Moorman, Zeeland, met 106 p.; 3e J. Vertogen, Zeeland, met 104 p.; 4e C. Schenk, Zeeland, met 103 p.; 5e G. Verstegen Sr., Berg en Dal met 103 p.; 6e Alb. v. Dongen, Zeeland, met 103 punten.

Kampioen Buks: 1e Alb. v. Dongen, Zeeland; 2e Th. Moorman, Zeeland.

Rozenprijs: Landstorm, Heesch.

Verstkomend gezelschap: Burgerwacht Vught.

Tenslotte sprak de heer Jos. A. M. van de Ven, secretaris van het Regelings-Comité, nog een keurige, goed doorwerkte rede uit, waarin hij namens de leden der concoursevende gezelschappen dank betuigde voor alles, wat het Eere-Comité, de leden, de harmonie en de deelnemende gezelschappen, niet minder dan 21 in getal, gedaan hadden, om dezen wedstrijd zoo uitnemend te doen slagen. Hij wees verder op de beteekenis van Burgerwacht en Landstorm, welke Instituten jaarlijks nog geen overbodige weelde kunnen genoemd worden in dezen onzekeren tijd, wat wij mede kunnen afleiden uit de voortdurende bestrijding, die deze beide verenigingen van onze principieele tegenstanders in de vertegenwoordigende lichamen te verduren hebben. Gelukkig, aldus ongeveer spreker, blijken onze jonge mannen nog tijd en lust te hebben om zich te oefenen, teneinde paraat te zijn, wanneer onverhoopt hun daadwerkelijke tusschenkomst gevorderd zou worden.

Nog lang heerschte op het feestterrein en in 't dorp een gezellige drukte, waarna alles in de beste orde eindigde.

BRUINISSE.

Uitslag van de Zaterdag j.l. gehouden schietwedstrijden van den Bijzonderen Vrijw. Landstorm, 1e pr. M. Boot, 2e pr. R. de Waal; 3e pr. Anth. Jumelet; 4e pr. Jac. Kik; 5e pr. C. Otte; 6e pr. D. de Koning; 7e pr. C. Hoogerwerff; 8e pr. L. van Wouwe; 9e pr. J. de Ronde; 10e pr. Th. Kik; 11e pr. C. W. Kardol.

BOEKEN, BROCHURES ENZ.

Christendom en Ontwapening door Prof. Dr. B. D. Eerdmans, prijs f 0,30.

Deze brochure van den bekenden professor, uitgegeven bij A. W. Sijthoff's Uitgevers-maatschappij te Leiden, is een rechtstreeksche bestrijding van het ontwapeningsbetoog, hetwelk door Dr. Heering (ook een professor te Leiden) in het licht was gegeven onder den geruchtmakenden titel: De Zondeval van het Christendom.

Wie zich door Prof. Heering heeft laten overbluffen, kan zijn evenwicht weer terugkrijgen door lezing van de brochure van Prof. Eerdmans.

Maarschalk Foch aan het woord, uit het Fransch vertaald door Albert Vogel, uitgave Blommendaal te 's-Gravenhage.

Een boeiend boek, dat ons blootlegt de persoonlijkheid van den beroemden generaal, doch dat daarnaast een schat van belangwekkende historische gegevens biedt.

VOOR JONG NEDERLAND

BESTE JONGENS EN MEISJES.

Nu de avonden beginnen te lengen, verwacht ik, dat er nog meer Landstormers-kinderen aan de raadselwedstrijden zullen deelnemen. Iederen keer deel ik 10 of 12 prachtige boeken als prijs uit.

Er zijn sommigen, die al tweemaal een prijs gekregen hebben. Dat zijn vier broertjes en zusjes Knappe te Sommelsdijk. Dat zijn nog eerst echte palstaanders! Die slaan nooit over met het inzenden.

Nog eens: kinderen uit één gezin kunnen samen met één brief toe.

Hier volgen de namen der gelukkigen van den laatsten wedstrijd:

Prijswinners.

Rienus Alblas, Rijsoord.
Corrie Bon, Doetinchem.
Rina Toor, Middelburg.
Jacob van Houweling, Peursum.
Jan Kruijer, Delfzijl.

Nelly Knape, Sommelsdijk.
Anton Sjaardema, Bunschoten.
Martinus Veldman, Ten Boer.
Piet Wetsteijn, Winterswijk.
Trijntje L. de Weerdt, Ridderkerk.

Doe je best, en houd maar taai vol. Alles zal rech kom! zegt de Zuidafrikaansche boer.

Groep A.

(Beneden de 10 jaar).

Verborgten Dieren.

Wat smaakt dat spek sterk!
Onze Ka treitert graag.
In de haven lagen honderd schepen.
De tram zat vol passagiers.
Lust je wel bokking?
De meeste kinderen houden van poffertjes.
Betjes springtouw wordt vezelig.
De ruiter reed met lossen teugel.
De draagbaar staat al klaar.
Wat is de kleur van die wol frisch.
Stellig is die gevel eeuwenoud.
Jantje huilt, en Jantje lacht.

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

Uit den ouden tijd.

T. M. d. m. b. l. k. s. . n. g. b. r. c. h. t. . n. g. r. t. t.
g. d. . l. t. v. n. . n. s. t. n. v. r. m. . d. l. k. . n.
g. r. f. s. t. . n. . n. g. v. r. 400 K. l. z. w. . r. w. l. k.
b. d. d. r. . g. m. l. n. g. v. n. d. n. W. . r. n. g. r. m. . r.
p. l. d. r. w. r. d. g. v. n. d. n. ; p. d. n. s. t. . n. k. m. t.
n. d. r. . n. d. r. . . n. k. r. . s. v. . r. b. n. v. n. s.
. n. g. l. f. w. r. k. ; h. t. . d. h. . d. k. n. d. g. G. n. . t.
s. c. h. p. t. L. . d. n. z. l. . n. . n. d. r. z. k. . n. s. t. l. l. n.
n. . r. d. h. r. k. m. s. t. v. n. d. z. n. s. t. . n.

O, DIE TARZAN!

(Slot).

Allerlei koddige avonturen werden met het grappige beestje beleefd. Tarzan was de kleine clown, die de heele familie vermaken kon. In zijn brooddronkenheid zette hij oms 't heele huis op stelten. Maar als een fatsoenlijk aapje, dat een goede opvoeding genoten had, was een kleine berisping meestal voldoende, om hem op zijn nummer te zetten, wanneer hij 't eens al te gortig maakte.

Op zekeren dag bracht Tarzan de heele Tandjonglaan geducht in opschudding. Volgens Indische gewoonte hield de familie haar middagslaapje. Ook Tarzan in zijn tralie-huisje deed zijn dutje.

Eensklaps vliegt hij met fel gekrijsch verschrikt omhoog. Wat is er gebeurd?

Een tokèh, een soort hagedis, was langs den kamerwand gedaald, en op den kleinen slaper terecht gekomen. Tarzan schrikt wakker en springt zenuwachtig in de hoogte, met zulk een kracht, dat het dakje van z'n kooi werd afgevlucht, dat met een smak op den vloer valt. In een ommezien ontsnapt Tarzan door de opening, klautert over de galerij en rent als razend den weg op.

Door al dat rumoer werden de huisgenooten plotseling wakker. Bep en Mia komen haastig toeloopen, en zien met groote ontstelling wat er gebeurd is. In de verte ontdekken ze den vluchteling, die met dolle sprongen over den weg huppelt.

De beide meisjes geven een gil, en vliegen den deserteur achterna. Ze rennen, ze roepen, ze lokken, ze smeeken, ze vleien op allerlei manier; maar Tarzan grijnst, en huppelt en klautert steeds verder, zonder zich aan de lieve of booze uitroepen der angstige smeekelingen te storen. Soms houdt hij op den achtervolgingstocht een oogenblik halt; doch wanneer de hijgende meisjes op het punt staan, hem te pakken, dan weet hij telkens met een behendige zijdsprong zich weer buiten haar bereik te stellen. Het wordt een opwindend, hopeloos krijgertjesspel, dat voor Bep en Mia evenwel niet zoo gemakkelijk is, als voor de bewoners der Tandjonglaan.

Deze zijn door het lawaai ook uit hun middagdutje opgeschrikt, en turen met slaapdrongen oogen naar dat zonderling, afwisselend schouwspel. In de laan, die een kwartier tevoren als uitgestorven scheen, wemelt het weldra van nieuwsgierigen, die nu ook voor de grap of in allen ernst aan de vervolging deelnemen.

Het geheele bedrijf leek veel op een lachwekkende film.

Na een felle jacht werd ten slotte de uitgeputte vluchteling door Bep opgepikt achter een heester, waar hij zich sidderend verscholen had. Onder oorverdoovend gejuich der toeschouwers werd Tarzan nu als een weergevonden schat naar huis gevoerd. Daar kreeg hij tot straf voor zijn schelmsche streken een portie lekkers, zooals hij nog nooit in z'n leven gehad had.

Een paar dagen na deze opwindende gebeurtenis werd Tarzan ziek. Lusteloos bleef hij in z'n kooitje zitten, en weigerde zelfs de heerlijkste bonbons, die Bep hem smeekend voorhield. Daarom werd een dierenarts ont-

boden. Deze verklaarde, dat Tarzan longontsteking had.

Voor den kleinen patient werd nu een cartonnen doos als ziekenledikantje ingericht. Bep trok hem behoedzaam een warm flanelletje aan, en gaf hem op dokters raad een paar malen per dag een theelepeltje rum.

Helaas! Tarzan herstelde niet. Zijn borstje begon hoe langer hoe benauwder te hijgen. Het werd stil, bangstigend stil in huis. Er klonk geen vroolijke lach, geen luchtig lied meer. De baboes (dienstboden) kwamen ook iederen keer met diep medelijden naar den armen patient kijken.

Een paar dagen later lag Tarzan 's morgens met gesloten oogjes en gestrekte pootjes . . . dood!

Allen waren er stil en verdrietig van.

Bep hurkte met betraande oogen bij haar lieveling neer, en snikte: „Tarzan! Tarzan!“ Ze streelde met teere hand z'n glanzend, zijdeachtig pelsje. Doch helaas! haar kleine speelgenoot bleef roerloos, levenloos liggen.

Nu werd naar den Reinigingsdienst getelefoneerd, om Tarzan weg te halen.

Een half uur later kwam een groote, gemeentelijke vrachtauto dreunend aanrollen.

Vier mannen in uniform, met het noodige gereedschap meldten zich aan, om het lijk te vervoeren. Ze meenden, dat Tarzan een paard was. Hoe verbaasd keken ze evenwel op, toen hun een cartonnen doos werd overhandigd, waarin een nietig, dood aapje lag!

Bep is dien dag niet naar school geweest.

OOM BERTUS.

Koningin en Sprokkelaarster.

Twee dames rustten in het bosch
Vol najaarspracht bij Rijen;
Gekromd van rug liep doove Lien
Al sprokkelend daar ter zij'en.

„Gaan jullie naar de Koningin
(Vroeg Lien) misschien ook kijken?“
Meteen begon ze met haar schort
Langs neus en kin te strijken.

„Zeg, Moedertje!“ sprak één der twee;
„Mocht gij Haar nooit aanschouwen?“
—, „Ik hè Juffrouw, ze nooit gezien!“
Zoo zuchtte d'oude vrouwe.

De dame ging toen minzaam voort:

„Dan treft ge 't wel bijzonder:
„Haar Majesteit staat vlak voor u!“
—'t Leek Lien een levend wonder.

„A zoo! da's'nou'de Koningin???
't Was of haar d'ooen tuitten;
Fel schudde zij haar rimpelhoofd,
En ging weer heftig snuiten.

Inmiddels was ook de Prinses
Bij 't groepje aangekomen;
—, „En hier ziet u m'n Dochter staan!“
Het bestje leek te droomen.

Doch ras herstelde zij zich weer
Bij 't zien dier hupsche Dame:
„Wel, wel! wat toch 'n flinke meid!“ . . .
. . . Vier lachten lustig samen.

OOM BERTUS.

Sergeant, Lid B.V.L. biedt zich aan als

MAGAZIJNMEESTER.

In het bezit van een diploma praktijk boekhouden. Oud 30 j.; gehuwd.
Brieven onder letters G. M. aan de Adm.
van dit blad.

NEDERL. STOOMSLEEDIENST

v.h. van P. SMIT Jr.

Afd. HAVENDIENST „SPIDO“ ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERES-
SANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT
PER HAVENDIENST „SPIDO“

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.)
dagelijksche diensten op het Vliegfeld
Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag
gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten
— belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor
ponton Willemplein, Telefoon No. 634 en 635.

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements. Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA“

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.

Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den
Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.

Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE.

HET ADRES VOOR

Vrucht-, Laan- en Sierboomen

JOHANNES RIJKEN & ZONEN
BOOMKWEKERS — OPEUSDEN

Aan Leden van den B. V. L. wordt 5% terugbetaald

VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK

HOTEL EN KOFFIEHUIS

Prinsegracht 120 — Den Haag
Geopend vanaf 1 Augustus 1929

Lage tarieven voor net tarief
Goede en billijke consumptie
en zeer smakelijk middageten

Gemakkelijk te bereiken met de
tramlijnen 2, 6, 10, en 13 en Bus.

Beheerder: R. JOOSTEN

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

VAN NELLE'S
TABAK
CITY BAAI
OROEEN 20g
BLAUW 50g
ROOD 30g
GEEL 10g
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

Rijdt veilig,
berijdt . . . . .

FONGERS

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN
DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerfransstr.

Hoogstraat
v. d. Takstraat

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 „ Beers 51066

ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaeij
41529 J. Been
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 „ (Schiedam) 69506 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 „ (Den Haag) 36945 C. M. Schaay

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Abonnementsgelden.

We schrijven November en de aanvangsdatum van den achtsten Jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1931 komt al in zicht.

Abonné's, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleefd dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 10 December 1930.

Wie vóór 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak.

Wie ná 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk en we hopen, dat dit zooveel mogelijk voorkomen worde.

DE ADMINISTRATIE.

Giro No. 7656.

's-Gravenhage,
Koninginnegracht 50.

HARING OF KUIT.

Daar moeten wij haring of kuit van hebben, dacht de meerderheid in de Tweede Kamer, toen de Heer Albarda op het congres van de S.D.A.P. en het N.V.V. inzake het vlootpetitionnement de woorden bezigde: „Met het I.V.V. (Internationaal Vakverbond) moet de Internationale Sociaal-democratie zich opmaken om tegen de ontkenning van een oorlog alle middelen aan te wenden. Alle doelmatige middelen daartegen zijn geoorloofd, ook al vallen zij buiten hetgeen wettelijk veroorloofd is.”

In de Kamer en in Het Volk heeft daarop de Heer Albarda langademige verklaringen gegeven, die niets verklaarden, totdat van twee zijden de leider der S.D.A.P. er toe gebracht werd om een antwoord te geven.

Het waren zijn eigen partijgenooten, die erop aandrongen, dat hij kort en goed zou antwoorden, dat een mobilisatie van ons leger steeds zou worden verhinderd door staking en sabotage. En het waren de Minister-President, de Heer Ruys de Beerenbrouck, met de Heeren Heemskerk, Schokking, Van Dijk, Tilanus e.a., die van tegenovergestelde zijde den Heer Albarda maanden om nu eens klaren wijn te schenken.

Na een lange inleiding, waarin gezegd werd, dat de sociaal-democraten „de gewapende landsverdediging verwerpen” beantwoordde de Heer Albarda den Minister-President als volgt:

Ik durf dit antwoord te geven, hier en overal. De eerste vraag van den Minister-President luidde:

„Mag ik uit de rede, op 11 November door den heer Albarda gehouden, afleiden, dat de S.D.A.P. een mobilisatie tot het doel der landsverdediging niet afkeurt?”

Ik antwoord daarop: uit de uitspraken der partij is bekend, dat zij de gewapende landsverdediging verwerpt en dus ook aan een mobilisatie tot dat doel haar goedkeuring niet kan geven.

De tweede vraag luidde:

„Is er grond voor de verwachting, dat, wanneer de noodzaak zich daartoe” — bedoeld wordt de mobilisatie voor de landsverdediging, Mijnheer de Voorzitter — „te eeniger tijd onverhoopt mocht voordoen, de S.D.A.P. evenals in Augustus 1914 aan de Regeering haar loyale medewerking tot behoud der nationale onafhankelijkheid, waaraan ook deze partij waarde hecht, niet zal onthouden?”

Ik antwoord: de S.D.A.P. is met volle overtuiging bereid werkzaam te zijn in het belang van het behoud of het herstel der nationale onafhankelijkheid. Zij acht echter gewapende landsverdediging het zekerste middel om die onafhankelijkheid te verliezen en land en volk ten ondergang te brengen. Zij beschouwt gewapende landsverdediging als nationale zelfmoord. Op haar medewerking daartoe kan derhalve niet worden gerekend.

Zoo voltrekt zich de opschuiving naar de communisten hoe langer hoe meer bij de S.D.A.P., die na een tijdlang naar ministerszetels te hebben gehengeld, thans niet meer wil tegenwoordig zijn bij de opening van de zitting der Staten-Generaal, en die op het standpunt is gaan staan, dat de arbeiders terwille van hun socialistisch ideaal zich gaarne het verlies van Indië zullen getroosten.

Doe eens wat, als ge durft!

De Heer Heemskerk had den Heer Albarda gevraagd, of zijn woorden zóó moesten worden opgevat, dat, als de Regeering in geval van buitenlandsch gevaar tot mobilisatie moest overgaan, van de zijde der sociaal-democratie een poging tot revolutie en sabotage was te verwachten, die ons zodoende aan den buitenlandschen vijand en tegelijk aan den burgeroorlog zou overleveren.

Deze vragen waren, in verband met hetgeen de Heer Albarda in de Socialistische Gids van Juni '27 had geschreven en wat later door hem, en door de Heeren J. ter Laan, Van Zadelhoff en door vele andere partijgenooten was gezegd en geschreven, zeer gewettigd.

De Heer Heemskerk knoopte aan zijne vragen (welke niet beantwoord zijn) de navolgende overweging vast, die duidelijk de situatie stelde, waarin de S.D.A.P. regeering en volk heeft gebracht.

Maar ik vrees, dat het resultaat van de in verband met de woorden van den heer Albarda in het leven geroepen beweging dit zal zijn, dat de Regeering genoodzaakt zal wezen ernstig in studie te nemen en althans voor zich zelf spoedig tot oplossing te brengen het vraagstuk: welke maatregelen moeten worden genomen om, in verband met de mogelijkheid, die ook door de sociaal-democraten nadrukkelijk wordt erkend, dat niettegenstaande alle pogingen van den Volkenbond en alle verdragen er toch weer eens een oorlog uitbreekt, Nederland te behoeden tegen het gevaar, dat in dat geval dreigt voor het gezag van de Overheid, voor het bestaan van het gansche land door revolutionair verzet op dat critieke oogenblik. Ik vrees, dat de Regeering in studie zal moeten nemen welke maatregelen tot beveiliging van land en volk daartegen, moeten genomen worden.

De wijze waarop de Heer Albarda, die naliet den Heer Heemskerk te beantwoorden, zich naar aanleiding van diens overweging uitsprak, grenst aan het ongehoofdelijke.

Men oordeele zelf:

De Heer Albarda:

De heer Heemskerk vraagt andere Regeeringsmaatregelen; Regeeringsmaatregelen tegen ambtenaren en werklieden, tegen politieke partijen misschien, tot legerhervorming wellicht.

Door Dik en Dun
getrouw aan hun
MISS BLANCHE
VIRGINIA 100% 12.5c PERFECT 10c 30c

Ik durf vragen, of dat iets zou baten.

Denkt men, dat men de aanhangers van een partij, die in ruim dertig jaren tijds is gegroeid tot een politieke organisatie met 70.000 leden en 800.000 kiezers, een vierde deel van het volk vertegenwoordigende, kan uitsluiten van de volksgemeenschap? Denkt men, dat men die buiten de deur kan zetten, alsof zij niet tot het volk behooren?

Mijnheer de Voorzitter! Ik zou bijna zeggen: probeert het eens en ge zult zien, hoe het u mislukt. Werpt den handschoen eens toe, als ge er de behoefte toe gevoelt en het verantwoord acht, aan de S.D.A.P. en het N.V.V. Gij zult ze oproepen tot een strijd, dien gij niet zult winnen.

Gij staat tegenover die beweging van deze nieuwe en groeiende krachten, deze beweging met haar diep en sterk gevoel, dwangmaatregelen te beramen. Maar zij, die zouden willen beproeven haar met dwangmaatregelen te onderdrukken, begeven zich in ijdele pogingen. Gij roeit dit nieuwe gevoel bij het Nederlandsche volk niet uit; gij verzwakt het niet door het als een strafwaardig gevoel te behandelen; gij zoudt slechts met uw bedreigingen en maatregelen de arbeidersklasse noodzaken tot een strijd, dien zij niet vraagt, maar ook niet vereest, een strijd, dien zij zal aanvaarden met de zekerheid van hem te zullen winnen!

Wij staan verbaasd over een dergelijk gemis aan besef van wat behoorlijk is.

De Heer Albarda mocht zich toch wel herinneren de dreigementen, door zijn voorganger geuit, b.v. in 1903 en in 1918 en het droevig resultaat daarvan.

In 1903 en in 1918 dezelfde taal, doch het échec heeft Troelstra ontijdig den knak gegeven.

Ook de Heer Albarda schijnt op weg te zijn, zich te gaan vergissen; in de machtsverhoudingen en in zichzelf.

Niets geleerd en niets vergeten.

In 't geheel niet de bedoeling.

„Is het soms de bedoeling een partij, die een vierde deel van het volk vertegenwoordigt, van de volksgemeenschap uit te sluiten?”

Een dergelijke dwaze vraag kan een partijleider alleen stellen, indien hij er zich van bewust is, dat zijn actie geschikt is, om geesten op te roepen, die eenmaal losgelaten, moeilijk weer te verdrijven zijn. Oostenrijk is daarvan een sprekend voorbeeld.

De Heer Albarda behoeft zich niet ongerust te maken.

Een revolutionair heeft het — naar het woord van den Heer Heemskerk —

SUKKEL NIET

met Uw pijp

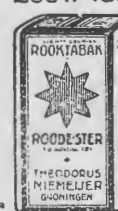
die vaak de schuld krijgt als de tabak die er in zit niet deugt.

DOCH ROOK

een tabak waarop Ge staat maken kunt en die de slechtste pijp omtovert tot een

heerlijk bezit

Zoo'n tabak is:

in ons land goed, tenminste . . . zolang hij niet tot daden overgaat en zolang hij zich beperkt tot het opzetten van een grooten mond.

Anders, ja anders wordt het, zooals destijds de vroegere Minister Lambooy, 13 Dec. '27 aan den Heer Van Zadelhoff op zijn dreiging antwoordde, nl.:

„Ik wil met grooten ernst verklaren, dat het vanzelf spreekt dat dan de sociaal-democratie de Regeering tegen zich zal vinden met al de kracht, die in haar is, met groote hardnekkigheid, toepassende alle rechtsmiddelen, welke haar ter beschikking staan om het verzet te onderdrukken. Die rechtsmiddelen zijn voldoende.”

Na deze verklaring kroop de heer Van Zadelhoff in z'n schulp en achtte het voorzigtiger geen antwoord te geven op de vraag van Minister Lambooy, of zijn partij, bij een mobilisatie, welke ons buiten ons toedoen wordt opgedrongen, de Regeering een spaak in het wiel zou steken.

De Heer Albarda had van dit debat iets kunnen leeren, maar dat is niet geschied.

Ook hij kwam weer met 'dezelfde vage dreiging als zijn partijgenoot in 1927.

Ook hij ontving hetzelfde antwoord als de Heer Van Zadelhoff nl.: de Regeering is waakzaam en zal onder alle omstandigheden opvolging der wetten vorderen!

AFD. ROTTERDAM.

Op Dinsdag 28 October werd het 1000ste lid bij de Afdeling Rotterdam ingeschreven en gelukgewenscht door den Plaatselijke Leider, den heer W. K. Heystek.

De heer Reinier Peters, wien deze eer te beurt viel dankte en bracht een drierwief hoera uit op de Afdeling Rotterdam.

Thans met frisschen moed gewerkt aan het tweede duizendtal.

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN

In de voornaamste
sigarenwinkels

ANGST VOOR EIGEN SCHADUW.

De heeren revolutionairen, Mr. Mendels vooraan, beginnen bang te worden voor het Nederlandsche fascisme, dat in navolging van de communisten, ertoe is overgegaan om de vorming van strijdgroepen, hun z.g. „Nationalistische Militie” ter hand te nemen. Zij die daarbij willen toetreden, moeten, zooals op het aanmeldingsformulier staat, f 30,— storten ter tegemoetkoming in de aanschaffingskosten van een uniform.

In ons vorig nummer hebben wij medegedeeld, dat de communisten een Roodfrontstrijdersbond hebben georganiseerd. Deze houdt o.a. in Amsterdam exercities onder leiding van een oud-militair.

Over deze bolsjewistische organisatie hebben de sociaal-democraten zich in 't geheel niet bezorgd gemaakt, doch wel daarentegen over de „Nationalistische Militie”. Tenminste, ons is er niets van bekend, dat Mr. Mendels aan de Regeering heeft gevraagd dien Roodfrontstrijdersbond te verbieden of onder bijzondere bewaking te stellen. Mogelijk, omdat de R.F.B. tot de nabije familie behoort.

Van de „Nationalistische Militie” daarentegen is de roode senator zoo overstuurgeraakt, dat hij reeds twee malen daarover aan de Regeering vragen gesteld heeft.

Vrees voor eigen schaduw.

Immers het is hun eigen ondermijnende revolutionaire actie, welke het fascisme oproept.

Tusschen sociaaldemocratie en communisme bestaat een fatale wisselwerking. De actie der eerste vormt het schild voor den bolsjewist, die op de brutaalste wijze de revolutie prediken durft en op hun beurt worden de sociaaldemocraten weer door den overmoed der communisten tot navolging geprikkeld.

De revolutionaire tactiek van den heer Albarda tegenover Indië en tegenover onze nationale defensie bewijst dit duidelijk. Het eenige resultaat echter is een hernieuwde opleving van het Nederlandsche fascisme en de vorming der z.g. „Nationalistische Militie”.

Zij zelf zijn van deze hernieuwing de eenige oorzaak. Zooals de schaduw behoort bij den man, zoo het fascisme bij de revolutieprediking.

Beide zijn verwerpelijk.

Ook het fascisme, dat de wettige overheid negeert en op eigen gelegenheid met de socialisten en communisten indien het daartoe de gelegenheid kreeg, zou willen afrekenen.

Daartegenover staat de B.V.L. op het standpunt, dat bestrijding van de revolutie, voorzoover die niet met geestelijke wapenen moet geschieden, behoort uit te gaan van de Regeering. En als de Overheid daarbij er te eeniger tijd behoefte aan zou hebben, staat haar de B.V.L. ter volle beschikking.

Evenzeer ter bestrijding van een fascistischen putsch, als van een revolutionairen aanslag.

Op grond van het bovenstaande zou Mr. Mendels z'n schaduwangst kunnen laten varen.

We vinden het evenwel maar een slecht teken, dat de senator in 't geheel niet bevreesd is voor den Roodfrontstrijdersbond.

Waarin de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een nieuwe aanleiding vinden kan, om ook voor de toekomst paraat te blijven.

De herinnering aan den 11den Nov. 1918, toen de sociaaldemocratie op gelijke rechten met de communisten de staatsmacht in handen wilde nemen (zie Het Volk van 12 Nov. 1918), is nog niet vergeten.

WAT ZEGT Mr. MENDELS VAN DE „ROODE MILITIE” IN BELGIË?

Eenzelfde organisatie als de communisten in ons land, hebben de sociaal-

democraten al sinds eenige jaren in België in hun „roode militie”.

Het Volk van 16 October bevatte daarover dit bericht, dat door de redactie blijkbaar met groote instemming werd opgenomen.

Brussel, 15 October. (Part.) — Heden heeft de algemeene raad van de Belgische Werkliedenpartij de reorganisatie van de roode weertroepen besproken en wel in verband met de toenemende fascistische stroomingen in de rijen van het Belgische en vooral van het Vlaamsche nationalisme. De Brouckère zette de rol uiteen, die de roode weertroepen dienen te spelen. Zij moeten de socialistische lokalen en gebouwen beschermen tegen elke uiting van geweld. Zij moeten bovendien de orde en de democratie verdedigen tegen de fascistien, die haar zouden kunnen bedreigen. Wij socialisten, besloot De Brouckère, moeten de arbeidersklasse voortdurend voorbereiden om de democratie met kracht te verdedigen. Maar wij moeten vermijden, dat onze weertroepen een militaristisch karakter krijgen.

De algemeene raad besloot van de roode weertroepen geen massa-organisatie te maken maar een oefende kern van wilskrachtige mannen, die bereid zijn overal in het land op te trekken waar het socialisme en de democratie in gevaar zijn.

Hier is nu weer een sprekend voorbeeld van de vrijmoedigheid der heeren socialisten. Wettige instituten als de bijzondere vrijwillige landstorm, die in dienst staan van de regeering, worden gekwalificeerd als particuliere organisaties en de roode partijgangskorpsen in Oostenrijk en België worden verdedigd en toegejuicht.

IN 1927?

Bij de schriftelijke gedachtenwisseling tusschen de Regeering en Volksvertegenwoordiging over de begroting voor 1931 laten de sociaal-democraten vanzelfsprekend niet de gelegenheid onbenut om den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de Burgerwachten en de Politietroepen te bestrijden.

Zij doen dit op een dergelijke vrijmoedige wijze, dat men onwillekeurig denkt aan lieden, die een zoodanige kleur hebben, dat het hun niet meer mogelijk is te blozen.

In het Voorloopig Verslag op Hoofdstuk I der Staatsbegroting vinden wij de volgende opmerking:

§ 13. — Verscheidene leden betoogden opnieuw de wenschelijkheid van een verbod van oprichting en instandhouding van andere (1) gewapende corpsen, dan door de wet zijn ingesteld. Zij wezen op de gevaren, die door het bestaan van dergelijke corpsen in andere landen, b.v. in Oostenrijk, (2) zijn in het leven geroepen.

Bedoelen de Heeren hiermede soms den Rood Frontstrijders Bond der Communisten?

En wat hun verwijzing naar Oostenrijk aangaat, waarom komen zij daarmede nu eerst voor den dag, nu hun geestverwanten in Weenen met hun onwettigen Schutzbund door de evenzeer onwettige Heimwehren in den hoek zijn gedrukt?

Wat schreef Het Volk in 1927, toen de Socialist in Weenen nog meenden met hun gewapenden bond ieder te kunnen ringeloozen en de niet-socialistische arbeiders uit de fabrieken te kunnen weren?

Op 28 Februari 1927 schreef Het Volk nog met bravoure:

„Is het waar, dat de Oostenrijksche arbeidersbeweging een militaire organisatie op de been houdt, gereed om op het eerste sein het beste, in de straten van Weenen te verschijnen als een gewapende macht? Dit is in den meest volstrekten zin van het woord absoluut waar. Laat dit nu nog eens worden herhaald: zoo waar het is, dat de sociaal-democratie het militarisme beschouwt als vijand, Tolstojanen zijn de socialisten niet. In geen enkel program, van eenig sociaal democratische partij, wordt het beginsel gehuldigd: weersta den booze niet. Elke sociaal-democratische partij zal, indien de democratie door geweld wordt bedreigd, het keeren, zoo noodig door geweld, en in Oostenrijk was dat noodig. Als het elders noodig is, zal het ook elders geschieden.”

NATIONALISTISCHE MILITIE.

VRAGEN van den heer Mendels, betreffende de oprichting van een „Nationalistische Militie” door het Verbond van Nationalisten. (Ingezonden 21 October 1930.)

1. Heeft de Minister — die op de desbetreffende vragen van ondergeteekende volstaan heeft met te antwoorden, dat hem van een „nationalistische militie”, met welke africhting zich beroeps- en reservepersoneel der Nederlandsche landmacht zou hebben belast, niets anders of meer bekend was dan hetgeen daaromtrent voorkwam in *De Nieuwe Vaderlander* van 6 September jl. — in deze mededeeling in het officieel orgaan van het Verbond van Nationalisten en in de dien-aangaande door ondergeteekende gestelde vragen aanleiding gevonden om een onderzoek te gelasten naar deze aangelegenheid, ten einde uit de resultaten van dit onderzoek zijn conclusies te trekken omtrent de wettigheid en geoorlooftheid van zulk een semi-militair instituut?

2. Moet ondergeteekende het aangehaalde antwoord van den Minister op zijn vroegere vragen aldus opvatten, dat dergelijk onderzoek inderdaad is ingesteld, doch dat het geneerlei positief resultaat heeft opgeleverd?

3. Zoo neen, acht de Minister deze aangelegenheid dan niet van voldoende principieel belang om alsnog zulk een onderzoek te gelasten en de resultaten daarvan — met zijn oordeel — ter openbare kennis te brengen?

4. Acht de Minister het, afgescheiden van de resultaten van zulk een onderzoek, niet in alle gevallen onoorbaar, dat beroeps- en reserve-personeel der Nederlandsche landmacht zich zou belasten met de africhting van dergelijke particuliere „militie”?

ANTWOORD van den heer Deckers, Minister van Defensie

Ad 1. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

Ad 2 en 3. Het onderzoek is nog gaande. Zoodra de noodige gegevens ten dienste staan, zal ondergeteekende gaarne op de beantwoording van de gestelde vragen terugkomen.

Ad 4. Mocht de bedoelde instelling inderdaad een particuliere militie blijken te zijn, dan acht ondergeteekende de medewerking daaraan door personeel van de weermacht ongeoorloofd.

DE BELOFTE VAN DEN ROODFRONTSTRIJDER.

De strijdbelofte, door iederen communist, die tot den Roodfrontstrijdersbond treedt, met een driemaal „R od Front!” te bezegelen, heeft den volgende inhoud:

IK BELOOF

nooit te vergeten, dat het wereld-imperialisme den oorlog tegen de Sovjet-Unie voorbereidt.

Nooit te vergeten, dat het lot der arbeidersklasse der geheele wereld vast verbonden is met de Sovjet-Unie.

Nooit te vergeten, de ervaringen en het lijden der arbeidersklasse in den imperialistischen oorlog.

Nooit te vergeten den 4en Augustus 1914 en het verraad der reformisten.

Steeds en altijd mijn revolutionairen plicht tegenover de arbeidersklasse en het socialisme te vervullen.

Steeds en altijd in de proletarische massa-organisaties, in vakverenigingen en in het bedrijf een pionier van den onverzoenlijken klassenstrijd te zijn.

AAN HET FRONT

en in het leger van het imperialisme ALLEEN voor de revolutie te werken. Den revolutionairen strijd voor de ver-

nietiging van de klasse-heerschappij der Hollandsche bourgeoisie te voeren.

De Russische — en de revolutie der onderdrukte volken in het Oosten, in het bijzonder de revolutie in Indonesië, met alle middelen te verdedigen.

Ik beloof

steeds en altijd voor de Sovjet-Unie en voor de zegevierende wereldrevolutie te strijden.

De totstandkoming van deze communistische strijdorganisatie, welke voorloopig nog geen grooten omvang heeft gekregen, doch waaraan het toch goed is de noodige aandacht te wijden, geschiedde op 12 Juni 1930.

Reeds lang vóórdien kondigde de Nieuwe Rotterdamsche Courant deze oprichting aan met het volgende bericht, dat intuschen wel gebleken is, juist te zijn:

Men weet, dat de communisten in Duitschland beschikken over zoogenaamde stormtroepen, een soort van roode armee, waarvan men tot dusver in andere landen geen equivalenten aantroef. Van verschillende zijden was reeds gehoord, dat de Derde Internationale met plannen omgaf deze organisaties ook in andere landen in te richten. Men zou zeggen, dat Nederland een bij uitstek ongeschikt land voor dergelijke ondernemingen is. Toch wordt ook Nederland onder de landen genoemd, die met dit fraais bedacht zullen worden.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Prijzuitreikingen.

In de afgelopen maand zijn in de navolgende afdelingen namens de Gewestelijke Landstorm Commissie de prijzen uitgereikt, behaald in de tot dusverre afgesloten wedstrijden t.w.

Abbenes Haarlemmermeer, Huygslot Haarlemmermeer, Aalsmeerderdijk Haarlemmermeer, Rijk Haarlemmermeer, Spaarndam, Assendelft Noord en Zuid, Oude Wetering, Rijnsaterswoude, Sloterweg Noord (Haarlemmermeer) en Sloten Dorp (Amsterdam).

Purmerend.

De sterkte van onze Afdeling is in de laatste maand van 42 man (niet 24, zooals door eene omzetting in het vorig nummer werd gemeld) tot 48 man opgelopen, terwijl het zich laat aanzien, dat eene verdere uitbreiding niet onwaarschijnlijk is.

Dank zij de medewerking van burgemeester en Gewestelijke Commissie is thans te Purmerend een geschikte schietgelegenheid gevonden, zoodat het mogelijk wordt tot meer activiteit te geraken.

Onze eerste schietbijeenkomst in het nieuwe gebouw zal 19 November a.s. plaats hebben, terwijl het plan bestaat op 3 December een Sint Nicolaaswedstrijd te houden.

Sloten Dorp.

De afdeling Sloten Dorp hield dit jaar een viertal schietbijeenkomsten in de Badhoeve te Haarlemmermeer. Door de zeer drukke werkzaamheden van den heer Schuss werd de leiding van de bijeenkomsten waargenomen door den heer B. Eversen van Sloterdijk.

In de slotbijeenkomst waren tegenwoordig de plaatselijke Commissieleden de heeren Bosch en Schuss en de secretaris van de Gewestelijke Commissie. De Secretaris van de Gew. Commissie reikte de schietprijzen uit, onder dankbetuiging aan de heeren Eversen en Biesheuvel voor de leiding van de wedstrijden.

Vervolgens droeg de heer Schuss het leiderschap over op den heer Schrama, lid van de afdeling Sloten, die daartoe was aangezocht.

Besloten werd zoodra mogelijk in het voorjaar de bijeenkomsten te hervatten.

Marken.

In de Octoberbijeenkomsten van de afdeling Marken behaalden onderstaande schutters het Scherpschuttersbrevet: Kl. de Groot Pzn., P. C. Jongbloed en H. Remiens.

De brevetten worden aan het einde van het schietjaar aan deze schutters uitgereikt.

Tot eerste klasse schutter werden bevorderd: Kl. Visser Pzn., C. Visser Gzn., P. Schipper Jzn., Kl. Visser Dzn., H. Zondervan Azn. F. Schouten en Klaas Kes Jzn.

Bij de tweede klasse werden ingedeeld de vrijwilligers C. van Dijk, J. Zeeman, G. Hogeweg, C. de Waart, Kl. Kaars, Kl. Pereboom en J. Schouten Czn.

Zaandam.

De afdelingen in de Zaanstreek komen 25 November a.s. in huishoudelijke vergadering te Zaandam bijeen.

Reserve-Luitenant-Generaal J. H. Borel.

Op 4 Nov. 1930 herdacht Reserve-Luitenant-Generaal J. H. Borel, Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, het feit, dat hij 40 jaar geleden werd aangesteld tot officier.

Bij de vele bewijzen van belangstelling welke Generaal Borel op dezen dag ontving, bood ook de Nationale Landstorm Commissie hare bijzondere gelukwensen aan.

INSPECTEUR VAN DEN
VRIJWILLIGEN LANDSTORM

R. No. 74/No. 6484.

ONDERWERP:

Mededeeling.

's-Gravenhage, 30 October 1930.

Naar aanleiding van een voorgekomen ongeval op de schietbaan te Driebergen, waarbij het staartstuk van een geweer uit elkaar geslagen is, zijn aan de Artillerie-Inrichtingen proeven genomen om te onderzoeken, of de aanwezigheid van zand achter in den loop van het geweer gevaar zou kunnen opleveren.

Gebleken is, dat zulks wel degelijk het geval is. Eenmaal is daarbij eveneens het staartstuk gesprongen en tweemaal het staartstuk uitgezet.

Het vorenstaande geeft mij aanleiding U op het gevaar te wijzen, verbonden aan de aanwezigheid van droog zand, zelfs in kleine hoeveelheden, achter in den loop.

De Res. Luit.-Gen. Adjudant in Buitengewone Dienst van Hare Majesteit de Koningin Wnd. Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm,

J. H. BOREL.

Aan

de Aangewezen Commandanten.

DE VELUWZOOM.

Vanwege het Landstormkorps „De Veluwzoom” zijn Zaterdag 20 September op het terrein van de Voetbalver. „Elisha”, landelijke schietwedstrijden gehouden, waarvan de interne regeling, zomede de voorbereiding, was opgedragen aan de Afdeling Elst.

Het Bestuur dezer afdeling, zomede de plaatselijke leider, de heer Smeets, troffen het eigenlijk niet, dat de weersomstandigheden dezen Zaterdag minder gunstig waren. Dientengevolge trok de meer feestelijke aanvulling van de wedstrijden niet die belangstelling, welke men er voor had mogen verwachten.

Doch op de 15 schietbanen is het vanaf den vroegen morgen bijzonder druk geweest, zowol voor de bediening van de corps- als voor de personeel- en vrijebaan-wedstrijden kwam men haast handen te kort om de landstormers een beurt te kunnen geven. Maar aan den heer Jalink, den propagandist voor den Landstorm, is een afdoende organisatie wel toevertrouwd; mede dank zij diens leiding aan het geheel, was een vlot verloop van de wedstrijden gewaarborgd.

Wat de resultaten van de wedstrijden betreft moet worden opgemerkt dat in Elst buitengewoon goede schutters aan het werk zijn geweest, waardoor de eerder te Ede en te Ulft verkregen verzamelijst een geduchte wijziging heeft ondergaan.

Na afloop van de wedstrijden volgde de uitvoering van een zeer gevarieerd feestprogramma, waaraan werd medegewerkt door de schuttersgilden uit Gendt en Doornenburg, die — begeleid door de muziek van „Juliana” — voor ons opnieuw het kunstige vendelzwaaien demonstreerden. De Rijvereeninging te Elst gaf eveneens hare medewerking en wist met eenige spannende behendigheidsnummers de belangstelling ten volle te boeien.

Ook de Sportvereniging E. M. M. ter plaatse voerde op correcte wijze een aantal turnoefeningen op de plaats en aan de toestellen uit.

WEER GEHEEL ONDER HET JUK VAN MOSKOU.

Wijnkoop: „Vergeving! Vergeving! Ik zal voortaan weer een gehoorzaam knechtje wezen!”

DOESBURG.

Maandag 6 October j.l. had in Pniel de jaarlijksche vergadering van de afdeling Doesburg van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm plaats, waarbij tevens plaats had de prijsuitdeeling van den gehouden schietwedstrijd, waarvoor de Korpscommandant reserve Luitenant Kol. W. van Ingen Schouten uit Arnhem was overgekomen. Ongeveer 50 leden waren aanwezig in de versierde zaal.

De avond werd geopend door den voorzitter den heer D. J. Meijer, die o.a. herdacht den overleden pastoor P. E. Hoekman, Ds. Ph. Hoedemaker en K. van Ussen.

De plaatselijk leider, de heer J. M. Berger doet verschillende mededeelingen, o.a. dat aan den Korpscommandant als huldeblijk is aangeboden een album met portretten van de 56 leiders der afdelingen, het aantal leden bedraagt 81; verder wordt dank gebracht aan hen, die gezorgd hebben voor het versieren van de zaal en aan de muziek.

De Korpscommandant deelde o.a. nog mede, dat hij nog twee jaar het commando van het Korps kon blijven waarnemen, en bracht dank aan allen, die hadden bijgedragen aan het te Velp uitgereikt vaandel, hetgeen een der mooiste vandelns is, hier te lande in gebruik.

Daarna werd overgegaan tot de prijsuitdeeling. Voor ieder had de overste een persoonlijk woord ten beste. In de 1e klasse waren 12 prijswinnaars met als beste J. G. Breukink met 90 punten, in de 2e klasse 13 waarvan de beste was W. van Londen met 84 punten.

Men bleef nog eenigen tijd bijeen onder muziek en zang, terwijl tractaties werden rondgedeeld.

DOETINCHEM.

Dinsdagavond den 28 October 1930 werd door de Afd. Doetinchem van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in een der zalen van het hotel-Kaak te Doetinchem een vergadering gehouden.

De voorzitter van het Plaatselijk Comité opende de bijeenkomst, waarna de heer Jalink het woord verkreeg, om in een korte, gloedvolle rede duidelijk uiteen te zetten het bestaansrecht en de bestaansnoodzaak van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm.

De dank, dien de voorzitter den heer Jalink voor zijn rede bracht, was wel verdiend.

Het meest actuele punt van de agenda, nl. de uitreiking van de behaalde prijzen bij den schietwedstrijd van de leden der afdeling, werd afgewerkt door Overste Van Ingen Schouten.

De Overste meende van de gelegenheid dezer bijeenkomst gebruik te mogen maken, om zijn erkentelijkheid uit te spreken voor de medewerking van de Afd. Doetinchem in de aanbidding van het korpsvaandel voor De Veluwzoom en voor de huldiging, hem onlangs door de leiders van de verschillende afdelingen gebracht.

De voorzitter sprak zeker namens de geheele vergadering, toen hij den Overste dank bracht voor de genomen moeite om in het avonduur naar Doetinchem te willen komen en hem hartelijk feliciteerde met het aanblijven als Commandant. Een levendige fanfare van „Oefening Baart Kunst” bekrachtigde den gelukwensch des voorzitters.

De Plaatselijke Leider, de heer D. Horst, bracht gaarne hartelijk dank aan hen, die door geldelijke bijdragen of het beschikbaarstellen van prijzen het houden van schietwedstrijden hadden mogelijk gemaakt; dankte het College van Burgemeester en Wethouders van Doetinchem voor de bereidwilligheid tot het toestaan van de schietwedstrijden op gemeentelijk terrein en gaf vervolgens enkele zakelijke inlichtingen.

De voorzitter brengt vervolgens den Leider hulde voor zijn activiteit in het afgelopen seizoen.

Tusschen de behandeling van de agendapunten door werden verschillende nummers door bovengenoemd muziekgezelschap ten beste gegeven, terwijl aan allen een kleine verversching en versnapering werd aangeboden.

De vergadering sluitende, brengt de voorzitter hartelijk dank aan „Oefening Baart Kunst” voor de goedgeslaagde medewerking in dezen avond.

Het krachtig applaus bewees, dat de vergadering instemde met deze woorden.

ZEVENAAR.

Op 9 November j.l. had alhier de groote propagandaschietwedstrijd van den B.V.L. Afd. Panterden, plaats, voor welken wedstrijd vanwege de Gemeente een subsidie was beschikbaar gesteld. De prijsuitreiking geschiedde door den Commandant van het Landstormkorps „De Veluwzoom”, Overste van Ingen Schouten. Alvorens de Overste tot het uitreiken der prijzen overging, heette hij de aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder den Heer J. Th. v. d. Kroon, oud-plaatselijk leider der afdeling, die de afdeling tot bloei had gebracht, vertrouwend dat deze onder den tegenwoordigen plaatselijk leider moge toenemen.

Hierna reikte de Overste aan de leden, die dit jaar bevorderd waren tot scherpshutter het brevet als zoodanig uit, hen gelukwenschen met hunne bevordering.

Vervolgens werden de prijzen door hem op een zeer aangename wijze uitgereikt.

Hoogst aantal punten in 5 series: 1. F. W. Ruks; 2. Th. A. v. Huet.

Uitslag prijswedstrijd: 1. F. W. Ruks; 2. H. B. Zweekhorst; 3. B. J. A. Harmens; 4. Th. v. Poorten; 5. G. G. Wezendonk; 6. C. Bosch; 7. Th. E. Wildenbeest; 8. J. G. d. Beijer; 9. E. Spronk; 10. G. J. Driessene; 11. E. de Ruiter; 12. A. Franken; 13. Th. Kamps; 14. Th. A. v. Huet; 15. J. Th. Castrop; 16. H. A. Lukassen; 17. H. Th. Wezendonk; 18. Th. Wezendonk; 19. J. Hoksbergen; 20. H. Th. Rutten.

De plaatselijk leider, de heer B. J. A. Harmens, dankte den Overste voor zijne aanwezigheid en de uitreiking der prijzen.

PANNERDEN.

Op 26 October j.l. werd in het Schuttersgebouw St. Anna te Oud-Zevenaar voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een schietwedstrijd gehouden. De Commandant van het gewestelijk Landstormkorps „de Veluwzoom”, Luit.-kolonel van Ingen Schouten, had zich op verzoek van den plaatselijk leider der afdeling bereid verklaard, over te komen tot uitreiking der prijzen. Alvorens hij daartoe overging, sprak Overste van Ingen Schouten een kort woord.

Voorts werd de heer A. A. Klutman uit Oud-Zevenaar, die op de verschillende schietoefeningen den titel van Koningschutter verwierf, door den Overste gecompimenteerd. Den heer Klutman zal een zilveren medaille benevens brevet worden uitgereikt.

Met een luid applaus beantwoordden de B.V.L.-mannen het goede woord van Overste van Ingen Schouten.

Daarna ging de Overste over tot uitreiking der prijzen: 1. H. E. Kruis; 2. J. G. Hulsink; 3. A. B. Boerboom; 4. Geb. Saalmink; 5. G. B. Jansen; 6. Th. Claes; 7. J. W. Teunissen; 8. J. H. Rieswijk; 9. G. J. Witjes; 10. W. J. Tenback; 11. A. P. Riswick.

GELIEVE KOPIJ

■ EENZIJDIG TE
■ BESCHRIJVEN

Het Leidsche Studentenkorps „Pro Patria” en het Utrechtsche Studenten Vrijwilligerskorps herdachten op 12 November j.l. te Bergen op Zoom het feit dat hun korpsen vóór 100 jaren naar het Zuiden togen, om de eer van het Vaderland te handhaven.

De Leidsche studenten-vrijwilligers worden geïnspecteerd.

Ook de Utrechtsche studenten-vrijwilligers maakten een fleurigen indruk.

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE „GOUDA”.

VERGADERING TE GOUDA.

Rede van den Heer G. J. J. Pot, Lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda”.

In de zaal „Kunstmin” werd Zaterdagmiddag 4 October de prijsuitreiking gehouden van de gehouden verbandwedstrijden van het Landstormverband Gouda.

De vergadering, die goed bezocht was door landstormers, vooral van buiten de gemeente, werd geopend door den voorzitter, den heer J. Dercksen H.Mzn.

Spreker heette allen hartelijk welkom en inzonderheid den burgemeester van Gouda, den heer Gaarlandt. Ook den secretaris van Boskoop, den heer Heeze, den voorzitter van het L.S.V. aldaar, wenschte hij geluk met zijn benoeming tot burgemeester van 's-Gravendeel.

Spreker herinnerde er aan, dat dit jaar alles in bescheiden vorm was gehouden, geen landstormdag, doch een goed georganiseerde schietwedstrijd. Het verheugde hem dat het ledental steeds toenam voor dit nationale werk ter voorkoming van het verbrokkelen van het ordelievende Nederland.

Hierna speelde het fanfare-corps „Wilhelmina”, onder leiding van haar directeur M. de Vries, het Wilhelmus, wat door allen staande werd medegezongen.

Vervolgens werd door mr. J. van Mechelen overgegaan tot de prijsuitreiking van de gehouden schietwedstrijden.

Mr. v. Mechelen dankte overste Van Cappelle voor de beschikbaarstelling van het materieel en ook den hoofdleder, den heer Akkermans, dankte hij voor zijn moeilijke taak.

Generaal Duymaer van Twist komt onder applaus ter vergadering.

De voorzitter, de heer Dercksen, heet Zijn Excellentie hartelijk welkom, waar hij weer bereid was deze vergadering bij te wonen en herinnerde dat nog geene eene vergadering door hem in Gouda was verzuild.

Hierna kreeg het woord de heer G. J. J. Pot, secretaris dezer gemeente, die een voordracht hield over het onderwerp: „Wij zullen handhaven”.

Het is met zeer veel genoegen dat ik aan den Voorzitter der Gewestelijke Commissie mijn toezegging heb gegeven hedenmiddag — al zij het met het oog op den beschikbaren tijd slechts kort — tot U te spreken.

Ik zeg met veel genoegen, omdat ik het mij een voorrecht acht hier, temidden van zooveel plichtsgetrouwe Nederlandsche mannen, te mogen spreken over datgene wat wij tot onze levenstaak hebben gekozen: te strijden voor de handhaving van het wettig gezag, voor de orde en voor de rust in ons Vaderland!

Wij, gij en ik, Bijzondere Vrijwillige Landstormers, hebben ons verbonden hou en trouw te zijn aan Koningin en Vaderland; daarvoor te lijden en te strijden, ons te geven als mannen voor het dierbaarste goed dat een volk kan bezitten, zijn vrijheid!!

De vrijheid van ons Volk!!

Welke gedachten worden niet in ons wakker geroepen bij deze woorden. Zij gaan terug, eeuwen terug naar den aanvang van den worstelstrijd met het machtige Spanje, het groote Rijk, waar de zon nimmer onderging.

Willem van Oranje! de groote zwijger! De strijder, de grondvester van ons vrije volksbestaan.

Willem van Oranje, de met eerbewijzen overladen gunsteling en raadsmans van den machtigen Keizer Karel.

Willem van Oranje, die goed en bloed, alles wat hij bezat, gaf voor onze vrijheid, Landstormers! Die eer en aanzien, aan een machtig Hof, offerde; die als een verguisde balling dat Hof verliet om zich te wijden aan de onmenselijk zware taak: den strijd aan te binden tegen den machtigsten despoot dier tijden.

Prins Willem, die zijn broeders zich zag offeren voor de vrijheid van het volk van de lage landen bij de zee en die tenslotte zijn leven — een leven geheel gewijd aan den verlossingsstrijd van ons Volk — door moordenaarshanden moest zien beëindigd.

Terecht is Prins Willem de Zwijger wel eens vergeleken met Mozes.

Mozes, opgevoed aan het Hof van den machtigsten Farao der Oudheid, bekleed met de macht als een zoon van diens dochter! Omgeven van alle pracht en praal, die hij maar wenschen kon: de Mozes, die den moeilijken weg verkoos te gaan, dien zijn volk moest gaan om te komen tot de vrijheid!!

Pracht en praal en macht in een vreemd land, waren voor hem van geen waarde, wanneer zij niet leidden konden tot de vrijmaking van zijn broeders. En evenals Mozes zich gaf voor het Joodsche volk, zoo heeft ook Willem van Oranje zichgegeven voor Nederland.

Evenals Mozes de Joden, heeft hij onze voorouders uit het diensthuis uitgeleid.

Willem van Oranje, hij stelde boven zijn eigen welzijn het welzijn van ons Vaderland en hij getuigde dan ook: zij die den strijd voeren voor Gods Woord en de Vrijheid des Vaderlands behouven niet te zien op belooning, maar op Gods eer en algemeen behoud!

Wat men voor God, het Vaderland en den naaste op 't spel zet, is niet verloren, maar op woeker gesteld.

Willem de Derde. Toen in 1672 ons land van alle zijden door vijanden werd besprongen, toen het volk radeloos, de Regeering redeloos en het Land reddeloos was, was het wederom een Oranjevorst die de voor een eeuw zoo duur ge-

kochte vrijheid in veilige haven bracht. Nog feitelijk een kind in jaren, maar een grijsaard in verstand, aarzelde hij niet, toen het Nederlandsche Volk hem riep, zich op de bres te stellen tegen alle de vijanden die het Volk in zijn vrijheid wilden aantasten.

Slechts een Oranje kon redding brengen en bracht redding.

De knechting van het Nederlandsche Volk werd wederom, dank zij den durf, den moed en de wijsheid en opoffering van dezen Oranjetelg, afgewend.

Nederland bleef vrij van vreemde overheersching; de vrijheden van het Nederlandsche Volk bleven onaangetast.

1813. Wederom is het een Oranjevorst, die het Volk de reddende hand toesteeft bij een hernieuwde worsteling voor de vrijheid van zijn bestaan.

Donkere jaren zijn over Nederland heen gegaan. De jaren der Fransche overheersching. Juichend was, onder de leuze van Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap het gif der revolutie ons land binnengebracht.

Vrijheid zou spoedig verkeeren in knechtschap; Gelijkheid zou beteekenen verlies van zelfstandigheid; Broederschap verdrukking op een niet gekende wijze!

De ten koste van niet te beschrijven opofferingen van tranen en bloed verkregen vrijheden werden met voeten getreden. Nederland verdween zelfs van de wereldkaart; het was niet meer dan een aanslibbing der Fransche rivieren!

Toen evenwel het water tot de lippen was gekomen in het verdrukte Europa en met inspanning van hun laatste krachten de volkeren hun ketenen verbraken, was het een Oranje, die het herrenz Nederland weer leiding gaf voor de toekomst.

En zoo rolt de film onzer historie zich voor onze oogen af!

Ik heb, Geachte Vergadering, deze momenten uit ons verleden voor Uw gedachten opgeroepen om U te doordringen van hetgeen vrijheid voor een volk beteekent; in het bijzonder voor ons Volk!

De eeuwen door heeft ons volk gestreden voor zijn vrijheid, heeft het de groote, geestelijke goederen, die een volk zich veroveren kan: een vrij, eigen volksbestaan, vrijheid en geloof, vrijheid van geweten, verdedigd.

Goed en bloed is hiervoor gegeven; veel leed is hiervoor geleden.

Dat alles is ons dierbaar en onmisbaar geworden en geenszins zullen wij dit uit onze handen geven.

Wij zullen deze vrijheden handhaven!

Bestaat er nu eenige aanleiding te vreezen dat deze onze rechten zullen worden aangetast? Dat bruto geweld ons deze zal trachten te ontnemen?

De vraag stellen is haar beantwoorden.

De agitators van het communisme en van het socialisme strooiden en strooien het gif van de revolutie met kwistige hand.

De verwording van den wereldoorlog

reikt hun daartij de behulpzame hand; tot in de ziel vergiftigden verspreiden den revolutiebacil overal.

Overal pogen de communistische en andere machtswellustelingen te grijpen naar de macht; vergiftigen zij het volk met hun valsche leuzen, met hun schoon klinkende beloften.

En waar het volk aan hun stem gehoor geeft, daar wordt het zich spoedig van hun misleiding bewust.

Kort slechts duurt de geluksdroom.

De bittere werkelijkheid van verdrukking, moord, onrecht en armoede wordt spoedig verwezenlijkt.

Ziet naar Rusland, naar China, naar Indië.

Rusland! Donker is het in het verre, groote land.

Donkerder dan het er ooit onder de destijds zoo gehate Czarenregeering was!

Zwarte wolken overdekken het land met zijn onnoemelijke rijkdommen, wanneer het met krachtige, deskundige hand wordt geleid; het schoone land met zijn kinderlijke, destijds zoo godsdienstige bevolking.

Een zwarte massa is het, waaruit de noodkreten van de gemartelde ongelukkigen die zijn verstikt, zich slechts sporadisch kunnen doen hooren en waaruit slechts de roode brand van moord en onrecht hoog oploait.

Afschuwwekkend, hemeltergend zijn de berichten omtrent hetgeen in de gevangnissen der Cheka en Gepeoe voorvallen.

De spionnen en satellieten dezer moordorganisaties zwermen over de geheele wereld; aarzelen niet hun slachtoffers te treffen; zelfs ver buiten het gebied der Sovjet-Republiek.

Arm, zedelijk verwordend, ten ondergang gedoemd land!

Hoevelen Uwer beste zonen zijn niet reeds gevallen onder de handen van den beul, alleen ter wille van den machtswellust van enkelen.

Hoevelen uwer kinderen dolen rond, aan armoede, ontucht en misdaad ten prooi; hoevelen Uwer meest intelligente zonen zwerven niet als ballingen, ver buiten Uwe grenzen?

China! Overal zaaien de communistische agenten onrust en verstoren zij den vrede.

Burgeroorlog, aangewakkerd en gesteund met Russisch goud en Russische propaganda, is er aan de orde van den dag!

Bij duizenden en tienduizenden vallen de ingezetenen der overigens zoo vreedzame natie onder wapengeweld en hongersnood.

Maar het communisme zet er zijn onheilspellenden arbeid voort, strooit er het gif van den opstand, van verzet tegen het wettig gezag, veroverert aanhangers, waardoor het steeds meer en meer tracht te komen tot de wereldrevolutie.

Ook in onze Oost wordt gestookt en

geïntregerd; wordt de Inlandsche bevolking opgezet tegen ons gezag.

Gij weet het, geachte Vergadering; dan hier, dan daar sloegen reeds de vlammen uit. Gelukkig heeft onze Regeering tot dusverre de macht gehad, den opstand tijdig den kop in te drukken, maar... de Sovjet-agenten gaan door met hun zedeloos bedrijf.

Ondanks dat de geheele wereld rilt en kreunt en beeft om alles wat zich daar in het verre Oosten afspeelt; ondanks het feit, dat in alle toonaarden gewaarschuwd wordt tegen deze provocateurs, die allerwege de maatschappij trachten te doordringen met het revolutiegif; ondanks de bewijzen die geleverd worden dat het slechts hersenschimmen zijn, die gepropageerd worden, ondanks dat alles, woekt het kwaad hoe langer hoe verder.

Telkens en telkens weer ziet men de symptomen van den naderenden storm, die de wereld met ondergang bedreigt.

Telkens en telkens weer laat de brand op, dan hier, dan daar zijn lekkende, vernietigende vlammen toonende; ook in ons land!

Wij weten het dat op allerlei slinksche wijzen getracht wordt de goedgezinde arbeiders te verleiden.

Wij weten het dat met gebruikmaking van toevallige omstandigheden en toestanden, ontevredenheid onder de arbeiders wordt gekweekt; dat militairen worden opgeruid tegen hun superieuren, dat overal onrust wordt gezaaid.

Wij weten het dat kracht gezocht wordt in het persoonlijk contact met de arbeiders, dat geen middelen, noch schijnheiligheid, noch leugen, noch bedrog worden geschuwd, om het doel te bereiken.

De gestadige druppel holt den steen uit en het behoef dan ook geen betoog, dat, indien aan deze actie niet binnen afzienbaren tijd paal en perk wordt gesteld, een groot deel der arbeidersklasse en ook velen daarbuiten met de revolutie bacil zullen worden besmet.

Overall waar 't revolutionnaire spook verschijnt, wordt onrust gewekt en ontevredenheid gekweekt.

De leiding geeft Sovjet-Rusland!

Vaststaat dat daar in het Oosten van Europa een reusachtige staatsmacht groeit die het, ook volgens de eigen uitspraken harer leiders, voorzien heeft op de grondslagen zelf van de geheele Europeesche cultuur; niet alleen op godsdienstige, op de christelijke zedelijke, maar zelfs op alle geestelijke en natuurwettelijke grondslagen.

Vast staat het, dat deze macht, zelfs maar bij het minste vermoeden van verzet of propaganda tegen de grondslagen van het staatswezen dat zij beheerscht, onmededoogenloos degenen neerschiet, die zich daaraan „schuldig” maken, terwijl daarentegen de Staten wier bestaan en de Volken wier hoogste cultuurgoederen door die macht worden bedreigd op grond van een verkeerd begrepen vrijheidsgedachte, genoemde propagandisten dier macht, tot in het Parlement toe, de gelegenheid geven om de grondslagen van hun staatswetten en hun cultuurgoederen te ondermijnen en aan te tasten.

Wat is nu onze plicht hiertegenover, geachte Vergadering?

Dat wij ons gezag hoog houden, dat wij het sterk maken, dat wij het geven de macht en de kracht hiertegenover met strenge, krachtige hand op te treden.

Max van Pol zegt in „de Bedreiging van het Bolsjewisme”:

„Moet het niet een ernstige, zware plicht worden geacht van allen, tot welke partijen zij ook behooren, die nog iets hechten aan de hoogste maatschappelijke Europeesche, geestelijke en zedelijke cultuurgoederen, of ook maar aan de vorming van de zedelijke persoonlijkheid en de handhaving en bescherming der meest evidente natuurwetten, om samen te werken; samen te werken in negatieven zin: door bestrijding van vrijheid van bolsjewistische propaganda, tot vernietiging van ons staatswezen en onze beste cultuurgoederen; samen te werken in

positieven zin: door met handhaving van den grondslag der persoonlijke vrijheid, al datgene weg te nemen uit onze constitutie en wetgeving, wat de ontplooiing van ieders vrije persoonlijkheid belemmert, en alles er in op te nemen wat haar kan bevorderen, waarmede een vaste en onwankelbare grondslag tegenover het valsche bolsjewistische ideaal ware verkregen”!

En al willen wij ons niet direct uitspreken over hetgeen van Pol wenscht, het is ontwijfelbaar onze plicht tegenover het communistische gevaar die maatregelen te treffen, die noodig zijn tot verzekering van orde en rust en tot handhaving van het wettig gezag.

Wij zullen toch willen handhaven onze zoo duur verworven vrijheid: ons vrij volksbestaan.

Wij moeten paraat blijven den belagers daarvan een krachtig Halt te kunnen toeroepen.

Wij moeten handhaven datgene waarvoor onze voorouders hebben geleden en gestreden, datgene wat wij met Gods hulp en onder leiding en voorbeeld van de edele telgen uit het Oranjehuis hebben veroverd en verwonnen.

„Belofte tegenover belofte, daad tegenover daad.”

Ik riep hiervoor in Uwe herinnering op wat Oranje in bange dagen voor Nederland was en deed.

Ik roep thans in Uwe herinnering wakker de woorden van de proclamatie waarmede Hare Majesteit de Koningin op 31 Augustus 1898 zich tot het Nederlandsche Volk wendde:

„Ik stel”, zoo sprak Hare Majesteit „mij tot levensdoel te regeeren zooals van een Vorstin uit het Huis van Oranje wordt verwacht. Aan de Grondwet getrouw, wensch ik den eerbied voor den Nederlandschen naam en de Nederlandsche vlag te bevestigen”.

En bij hare toespraak tot de Staten-Generaal in de Nieuwe Kerk te Amsterdam, zeide Hare Majesteit: „De woorden van mijn onvergetelijken vader maak ik tot de mijne:

Oranje kan nooit, ja nooit, genoeg voor Nederland doen!

Maar geachte Vergadering, kan Nederland wel ooit genoeg voor Oranje doen?

Heeft Oranje ons niet uitgeleid uit het diensthuis der Spaansche slavernij; heeft Oranje ons niet vrij gemaakt toen half Europa ons van alle zijden besprong; is het niet een Oranje geweest, die ons voorving in onzen bevrijdingskamp van de Fransche heerschappij? en is het niet een Oranje geweest — een Oranje in den waren zin des woords — die ons leidde en steunde in de moeilijke jaren van den grooten wereldoorlog, toen de oorlogsbrand overal om ons Vaderland woedde?

Is het niet een Oranje, die steeds — wat ons Volk ook treft — vreugde of leed, de eerste is die Haar Hooge belangstelling toont, die medeleeft met haar Volk?

„Belofte tegenover belofte, daad tegenover daad!!”

Wij landstormers zullen trouw blijven aan onze Koningin, evenals Oranje steeds trouw is gebleven aan Nederland.

November 1918. Een zwarte bladzijde in het boek der historie, maar ook een lichtende.

Want, toen een klein deel van ons volk met brute handen greep naar het gezag, schaarden zich duizenden plichtgetrouwe Vaderlanders om hun Koningin.

Schoone dagen zijn het voor het overgrote deel van het volk geweest, dagen overvloeiende van liefde voor Vorstenhuis en Vaderland.

Blijk hebben zij ons gegeven dat, wanneer gevaar dreigt, voor Haar, die de draagster is van ons wettig gezag, de weldenkende Nederlander op zijn post is.

Tegenover het bruto geweld der revolutionairen, die overal den kop opsteken, moet gesteld worden een Eén, ondeelbaar geheel van plichtgetrouwe Vaderlanders.

Partijen moeten elkander vinden; partijstrijd dient te worden vermeden waar het hier gaat om ons hoogste belang; als één aaneengesloten geheel moet plichtgetrouw Nederland zich scharen om den Troon!

Blijf één mijn vaderland
(zoo dichtte Nicolaas Beets)

Blijf één en ongeschonden,
Geen staatspartij, geen godsdiensttwist,
Verscheure door geweld of list
Wat God heeft saamgebonden.

Blijf één, mijn Vaderland,
Laat niets die kracht U rooven,
Schraag als een eenig man den Troon,
En meng geen wanklank in den toon
Van het Oud Oranje Boven!

Landstormers, Uw instituut is een mooi instituut, een krachtige organisatie tot behoud van den vrede in eigen land.

Uw taak is „trachten te voorkomen, in de eerste plaats, dat aantasting van ons wettig gezag plaats heeft,” maar „als het moet, dan zullen wij de handen, die naar dat gezag willen grijpen, krachtig afwijzen.”

Wij zullen handhaven het gezag waarvan wij als onze Hoogste Vertegenwoordigster weten, onze geëerbiedigde Koningin.

Wij zullen Haar wapenspreuk tot de onze maken.

Wij zullen handhaven!! Wij zullen pal staan voor onze volksvrijheid, voor ons geloof, voor onze Koningin.

Wij zullen als het moet goed en leven geven voor haar, wier geslacht de eeuwen door één is geweest met Nederland.

Ons vrijgevochten Volk,
Staat voor zijn rechten pal.
Houdt onbesmet zijn vlag,
En toont haar overal.
Uw woord zij goed als goud,
Wees trouw, maar niemands knecht.
Strijd onversaagd Uw strijd
Voor vrijheid en voor recht.

Burgemeester Gaarlandt het woord verkrijgende, brengt in herinnering, dat het Landstormverband Gouda den naam der stad draagt en uit naam der stad wil spreker de landstormers toespreken.

Spreker zegt, hier zijn goede schutters samen gekomen in hoofdzaak uit kameradschap.

Dit is het cement wat u bindt. Gij hebt allen één gedachte, de orde en rust en het gezag te handhaven.

Leeft en handelt ernaar.

Generaal Duymaer van Twist spreekt hierna zijn dank uit aan den voorzitter voor zijn welkomstgroet. Het is hem een eer nog geen bijeenkomst van den landstorm in Gouda te hebben gemist.

De banden die hem aan Gouda binden en de goede tijd door hem hier doorgebracht is hem dierbaar.

Spreker wenscht den voorzitter, den heer Dercksen, geluk met de door H.M. aan hem verleende Oranje Nassau-orde.

Zijn excellentie zegt, dat als hij bij zijn landstormers verkeert, hen altijd wijst op paraatheid. Spreker zegt dat men in Amsterdam de frontstrijders heeft, een communistisch op militaire leest geschoeide macht, die onverwijld de bevelen opvolgen.

Hiertegenover moeten wij staan en ons scharen om den troon.

Spreker zegt dat in de Tweede Kamer waar hij 30 jaren lid van is, de meening bestond dat de S.D.A.P. in de goede richting ging. Maar het communisme heeft op den linkervleugel van de S.D.A.P. de zuigpomp gezet en daaraan is voor velen geen weerstand te bieden.

Wij kunnen dan ook tegenover het communisme komen te staan.

De voorzitter der Tweede Kamer, de heer v. Schaik, zei, ik zie hier en daar een rosse gloed en ben beducht dat die rosse gloed aan ons land niet zal voorbijgaan.

Nederland zij waakzaam. De tijden die wij doormaken zijn gevaarlijker dan in 1918.

Blijft paraat.

In het verband Gouda is een goede kern, een der beste van ons land, maakt de innerlijke kracht zoo sterk mogelijk.

Spreker herinnerde aan de redevoeringen van burgemeester Gaarlandt en den heer Pot.

Met een heil op onzen bijzonderen landstorm eindigde spreker zijn rede.

De voorzitter sloot hierna deze bijeenkomst.

Op de bijeenkomst waren ook aanwezig de burgemeester van Reeuwijk en Boskoop.

BOXTEL.

Dezer dagen had in Hotel van Vlerken de jaarlijksche prijsuitreiking plaats aan de schutters van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke hadden deelgenomen aan den prijswedstrijd. Ongeveer 40 leden waren aanwezig en er heerschte een gezellige drukte.

Door de zorg der plaatselijke commissie bestaande uit de heeren E. v. d. Staak, M. Heeren en J. J. Grijnsbach waren een aantal prachtige prijzen aangekocht.

Ruim acht uur werd de vergadering geopend en sprak de plaatselijke leider een woord van welkom op de eerste plaats tot den heer Voorzitter der Gewestelijke Landstorm-commissie den weledelachtbaren heer F. W. v. Beek, Burgemeester en vervolgens tot de leden. Elk lid ontving een album welke door de Nationale Landstorm commissie was ter beschikking gesteld. Dit rijk versierde album deed ons eens weer terug denken aan den grooten Nationalen Landstormdag in 's-Gravenhage gehouden.

Daarna werd voorlezing gedaan van de namen der prijswinnaars zoowel van de Scherp-schutters als die der schutters 1e en 2e klasse. De voorzitter der Gewestelijke-commissie hield een kernachtig speechje en spoorde de leden aan tot trouwe bijwoning der schietoefeningen om volgens het devies van den Landstorm vaardig te zijn „Als 't moet”.

Daarna had de prijsuitreiking plaats en vervolgens de uitreiking van de Brevetten aan de scherpschutters. Nog werd besproken de grote schietwedstrijd in Veldhoven waarvoor zich een 25 tal deelnemers aanmeldde. Om trent het doen oprichten van een schietbaan met scherpe patronen werd van gedachten gewisseld, doch na het voor en tegen te hebben besproken werd besloten den huidigen toestand te handhaven.

Na een woord van dank aan den heer Voorzitter der Gewestelijke-commissie werd de vergadering op gebruikelijke wijze gesloten.

LANDSTORMFILM 1930
Afdeelingen, welke deze geheel nieuwe film wenschen te vertoonen, kunnen zich daarvoor wenden tot den Secretaris der Gewestelijke Commissie.

VAAANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

ROZENBURG.

De Afdeling Rozenburg van den B. V. L. hield Donderdagavond 30 October na afloop van den schietwedstrijd een bijeenkomst.

De Heer S. Voorberg, Pl. Leider, verwelkomde den Burgemeester als Lid der Gewestelijke en Plaatselijke Landstormcommissie en den Heer Van der Mast, Secretaris Gewest Rotterdam.

Een bijzonder woord van welkom werd nog gericht tot den Heer J. Kortleven, res. 1e Luitenant, die zich te Rozenburg gevestigd heeft en bij de Afdeling aangesloten.

De Pl. Leider memoreert, dat de Heer J. Kortleven vele jaren als Pl. Leider der Afd. Maassluis werkzaam is geweest en spreekt den wensch uit, dat hij nog vele jaren de Afdeling tot steun moge zijn.

Hierna volgde een bespreking over de a.s. wintercampagne.

Vervolgens kreeg de Burgemeester Neyens het woord en wenschte de Afdeling nog veel geluk met het behaalde succes op den laatst gehouden Gewestelijken Schietwedstrijd te Barendrecht.

De Heer v. d. Mast deelde mede, dat bij de Nat. Landstormcomm. plannen bestonden, door het succes van den laatst gehouden nationalen schietwedstrijd te 's Gravenhage om jaarlijks z.g. Intergewestelijke Schietwedstrijden te houden, waarbij het land b.v. in vier deelen wordt gesplitst, ter vermindering o.a. van groote reiskosten, Zuid-Holland zou dan b.v.b. in Katwijk kunnen schieten. Oefening blijft dus zeer noodig, ook met het oog op de verdediging van den wisselbeker.

De heer Kortleven sprak vervolgens de vergadering toe.

Nadat de Pl. Leider aan allen zijn dank heeft betuigd, werden voorloopige besprekingen gehouden voor den a.s. St. Nicolaas wedstrijd. Bijna alle aanwezigen gaven zich op als deelnemer.

Na het zingen van het eerste couplet van het Wilhelmus ging de Vergadering uiteen.

De prijzen werden door de navolgende vrijwilligers gewonnen:

1e Kors Kleywegt, 50 p.; 2e M. C. Verdoorn, 50 p.; 3e, 4e en 5e I. J. Koornneef, W. E. Pols en S. Voorberg (loten) 49 p.; 6e, 7e en 8e C. van Dam, W. M. van Gaalen en Abr. Kleywegt, 49 p. (loten); 9e L. van Oudenaarden, 49 p.; 10e Kl. Kleywegt, 49 p.; 11e M. J. Kleywegt; 12e H. W. van der Wilt; 13e J. W. den Boer; 14e D. Robbemond, allen 48 punten; 15e L. Koornneef, 47 punten.

De prijzen zullen later worden uitgerekend.

GORINCHEM.

Een feestelijke Vergadering te Gorkum in het Gebouw der R.K. Militairen dat voor dit doel welwillend ter beschikking was gesteld. Uitdeeling van de prijzen, door onze mannen behaald bij de laatste schietwedstrijden. Dat moest feestelijk gebeuren. En — alles ademde feeststemming.

De Burgemeester, Eere-Voorzitter der afdeling, was aanwezig. Majoor Linden was naar hier overgekomen, Luitenant Groenendijk was van de partij.

Nadat het „Wilhelmus” was gezongen, heette de Voorzitter, Mr. Vonckenberg, de aanwezigen welkom, in het bijzonder de drie bovengenoemde heeren.

In zijn openingswoord wees hij op de gevaren, die van alle kanten dreigen. Het spook der revolutie waart overal rond. Het communisme bouwt zijn cellen. In de tegenwoordige economische toestanden vindt de ontevredenheid voedsel. Door menschen en omstandigheden wordt het hout voor een wereldbrand aangedragen. Voor we het weten kan de vlam oplaaien. Mannen, weest paraat!

Als het Strijkorkest, onder leiding van den heer Jac. de Kroon, dat zich ook verder op den avond telkens deed hooren, een van zijn nummers had ten beste gegeven, treedt de heer Disco, voorzitter van den Kring van Burgerwachten, ten tooneele en hecht, na een toepasselijk woord, een zilveren lauwertak aan het vaandel der afdeling.

Op een tafel met Oranje-doek zijn de prijzen uitgesteld, die ter beschikking der winnaars worden gesteld. Een heele collectie. De namen dergenen, die in vreedzamen strijd hebben gekampt en overwonnen, worden afgeroepen. Ieder kon zijn prijs kiezen en kiest dien ook welbewust.

Ververschingen werden aangeboden en nu krijgt Majoor Linden het woord, die zich als Commandant aan zijn afdeling voorstelt en al zijn materiaal in het vuur brengt tegen de eenzijdige ontwapenaars. Daarop komt Luitenant Groenendijk aan het woord. In een geestige

voordracht roept hij allerlei herinneringen wakker aan de dagen van Augustus 1914.

De Eere-Voorzitter het woord verkrijgend, prijst zich gelukkig, burgemeester te zijn van een Stad, waarin de B. V. L. zulk een krachtige afdeling heeft; mannen hier te zien, waarop hij staat kan maken, als ooit het gevaar van nabij mag dreigen.

Met een opwekkend woord sluit de Voorzitter dezen welgeslaagden feestavond en gaat de Vergadering uiteen na het zingen van „Wien Neerlands bloed door d'aderen vloeit”.

BARWOUTSWAARDER.

Vrijdagavond j.l. vergaderden de afdelingen Barwoutswaarder en Rietveld van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm in het café Nap alhier. De Voorzitter de heer G. van Veenendaal opende de vergadering op de gebruikelijke wijze, heette de aanwezigen hartelijk welkom, inzonderheid voorzitter en secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie Gouda. Hierna werden eenige opwekkende woorden gesproken door den voorzitter der Gewestelijke Commissie.

De heer Mr. J. van Mechelen (secr. der commissie) daarna het woord verkrijgende, gaf nu een uiteenzetting betreffende de condities waarop de afdeling een der Landstormfilms voor een vertooning in bruikleen kan krijgen.

Hierna ging men over tot de prijsuitreiking van de gehouden schietwedstrijden. Op verzoek van den voorzitter geschiedde dit door den heer Mr. J. van Mechelen, secretaris der Gewestelijke Commissie. Met een vriendelijk woord werden de prijzen, bestaande uit kunstvoorwerpen, aan de gelukkige winners uitgereikt.

Die prijswinnaars waren: 1e prijs C. Okkerse, Rietveld, 2e pr. M. Hol, Barwoutswaarder, 3e pr. G. v. Veenendaal, Rietveld, 4e pr. W. Streng, Barwoutswaarder, 5e pr. J. F. Okkerse, Rietveld, 6e pr. W. v. d. Wind, Rietveld en 7e prijs G. de Vlieg, Barwoutswaarder.

Woorden van dank en erkentelijkheid voor verrichten arbeid werden gericht tot den heer G. van Veenendaal, plaatselijk leider der afdelingen.

Mededeeling geschiedde betreffende de plannen voor 't volgend jaar. Het voornemen bestaat dan zoo mogelijk te Gouda een grooten Landdag te houden. Op de offervaardigheid van de leden der afdelingen werd reeds gezinspeeld.

Hierna verkreeg de heer Leenheer het woord, die een opwekkend woord sprak.

Op voorstel van den heer Leenheer werd besloten niet de Landstormfilm te vertoonen voor deze afdelingen, daar zulk een filmvertooning hier waarschijnlijk niet het gewenschte succes zou hebben. In de plaats daarvan zal zoo mogelijk in December a.s. een gezellige avond worden gegeven, waarin mededeelingen zullen gedaan worden over [den Landstorm enz.

De heer v. Veenendaal sprak waardeerende woorden over de gehouden bijeenkomst te Gouda op Zaterdag 4 Oct. j.l.

Nadat nog enkele huishoudelijke besprekingen waren gevoerd werd deze bijeenkomst gesloten.

DEURNINGEN.

Maandag, 27 October j.l. had in het Parochie-huis de prijsuitdeeling plaats van den schietwedstrijd van de afd. Deurningen van den B. v. L. Deze prijsuitdeeling had plaats door den Secretaris v.l. Gen. Landstormverb., „Twenthe”, de Edelachtbare Heer Burgemeester Wijnia van Denekamp. De 1e prijs werd aan F. Moekotte; 2e pr. G. Grootrouwen; 3e pr. J. Groothuis; 4e pr. H. oude Vrieling en G. Wennink; 5e pr. G. Spekhorst; 6. pr. J. Kosterink; 7e pr. J. Hijest, W. Fireling en B. Kroese; 8 pr. J. Greeligs.

Eerstgenoemde schutter en winner mocht tevens een brevet van scherpschutter 1e klasse

in ontvangst nemen. De Heer Wijnia zette in een korte schets uit een hetdoel van den B.V.L. en spoorde een ieder aan, die lid kon worden, zich bij den B. V. L. aan te sluiten. Gelukkig mag de afdeling trotsch gaan op haar groot aantal leden van de afd. Deurningen. Wijl bijna alle oud-dienstplichtigen als lid van de afdeling zijn ingeschreven telt de afd. een 60 tal leden.

Hierna had de vertooning plaats van een film, opgenomen door de Orion filmfabriek te Den Haag, weergevende den Nat. schietwedstrijd te Den Haag waarna een leerzame interessante film door Amerika.

Na een toepasselijk woord van den secretaris van de afdeling, tevens plaatselijk leider, de Heer Oude Vrieling, welke dank bracht voor de verhouding in het afgelopen jaar in de afdeling werd door den Voorzitter de propaganda-vergadering gesloten, onder dankzegging aan den Heer Wijnia voor de bereidwilligheid, medewerking en trouwe komst der leden.

HARDENBERG.

Den 9 October werd alhier voor de afdelingen Hardenberg en Heemse een propaganda-filmavond gehouden. Door den propagandist Katerberg werden de nieuwste landstormfilms van 1930 vertoond. Deze films werden met groote belangstelling gevolgd evenals de films „De tocht naar de Noordpool” en een film over Canada. Dat deze films in den smaak vallen moge blijken uit het feit dat gevraagd werd dezen winter nog een tweeden filmavond te organiseren. Aangezien de Gewestelijke Commissie zelf in het bezit van een filmtoestel is zal aan het verzoek gevolg worden gegeven.

De Voorzitter der Plaatselijke Commissie, de Edelachtbare Heer Schuite heeft de zaak van den B. V. L. nogmaals warm aanbevolen. De Plaatselijk Leider B. J. Breukelman heeft gesproken over de plichten en rechten van den B. V. L. er en de Secretaris van de Gewestelijke Commissie, Burgemeester Wijnia heeft in een vurig betoog de noodzakelijkheid van het anti-revolutie-instituut bepleit.

DELLEN.

Dezer dagen werd de eerste schietoefening gehouden met K.S.O. geweer van de afdeling Delden van den B. V. L. aan het gebouw der K.S.A. alhier.

De Plaatselijke Leider verzocht Burgemeester van Nispen tot Sevenaar, welke mede aanwezig was, de baan te willen openen door het eerst te schieten. Volgaarne voldeed de Burgemeester aan dit verzoek, waarbij bleek, dat Burgemeester van Nispen een zeer goed schutter was. Slechts één der deelnemers is het mogen gelukken een hooger aantal punten te schieten.

Het hoogst aantal punten werd geschoten door den Heer Berghuis van Wiene met 47 punten. Maximum is 50 punten.

Hoewel door de afdeling Delden in langen tijd niet is geschoten, blijkt toch, dat zij nog over tal van goede schutters beschikt. De opkomst was, niettegenstaande het zeer slechte weer, zeer goed te noemen.

NIJVERDAL.

Door de Bijz. Vrijw. Landstorm afdeling Hellendoorn—Nijverdal, werden dit jaar, evenals vorige jaren, geregeld 2 keer per maand schietoefeningen gehouden op de baan te Rijssen. Op 25 Oct. j.l. had de plaatselijke wedstrijd plaats die als volgt eindigde.

Klasse A.: Koningschutters en scherpschutters.

1e pr. F. B. Pfeiffer; 2e pr. W. Doctor.

Klasse B.: Schutters 1e Klasse.

1e pr. A. J. Hekkert; 2e pr. L. Harmelink;

3e pr. F. Twilhaar; 4e pr. Jac. Lammers.

Klasse C.: Schutters 2e Klasse en 3e Klasse.

1e pr. J. Dielen; 2e pr. A. B. Morsink; 3e pr. A. Ponsteeën, 4e pr. J. A. Alferink.

De opkomst was dit jaar schitterend in vergelijking met andere jaren. Jammer dat de baan zoover achter Rijssen ligt, en nog verder van Nijverdal. Er waren schutters die ruim 2 uur van de baan af zijn. Wel is er moeite gedaan (reeds herhaaldelijk) om hier te Nijverdal een eigen baan te krijgen maar steeds kwamen er allerlei moeilijkheden tusschenbeide. Eindelijk zijn wij nu zoover gevorderd dat er toezegging is gedaan, of te Nijverdal of te Wirden zal een nieuwe baan komen.

Maar zij is er nog niet, en tot zoolang moeten wij ons nog behelpen.

Nu hadden wij zoo gehoopt dat Burgemeester en Wethouders der Gemeente Hellendoorn aan ons verzoek hadden voldaan om ons gratis in bruikleen een schoollokaal of gang af te staan, zoolang de nieuwe baan er nog niet is, tot het houden van schietoefening met K. S. O. geweren; maar zeer tot onze spijt kregen wij tot 2 keer toe een afwijzend antwoord. Maar de Landstorm is er nu eenmaal om met moeilijkheden te kampen, en op dat stuk van zaken zullen wij toonen Landstormers te zijn. Landstormers van Hellendoorn en Nijverdal straks 17 Dec. krijgen wij te Nijverdal een gezellige propaganda-avond. Zorg daar allen tegenwoordig te zijn. Geef U daar reeds op voor de schietoefening voor het volgende jaar. Toon daar aan de heeren hoe hoog noodig het is dat te Nijverdal een nieuwe baan komt.

KOLLUM.

Den 25sten October werd alhier een Schietwedstrijd gehouden, waaraan alle Vrijwilligers uit de Gemeente Kollumerland konden deel nemen. Het mooie weer lokte menigeen uit om van deze gelegenheid gebruik te maken. Ook de heer Burgemeester Wolderingh was op de baan aanwezig, terwijl tevens onze aangewezen Korps commandant van het „Friesch Verband” present was. Jammer dat door familieomstandigheden de heer Helderman, Pl. Leider niet aanwezig kon zijn. Als baancommandanten waren aangewezen de heeren P. Bakker en B. B. Dijkstra, die tevens met de leiding waren belast.

Geschoten werd met K. S. O. afstand 12 Meter. Hoogst bereikte aantal punten: 100.

De uitslag was als volgt: H. Dijkstra Kollum 1e pr. 98 p.; J. Vellenga Kollum 2e pr. 98 p.; P. Bakker Kollum 3e pr. 97 p.; G. W. Beerda Kollum Zwaag 4e pr. 97 p.; Fr. Ozinga Kollum, 5e pr. 96 p.; S. L. Bakker Kollum 6e pr. 96 p.; T. b. Lingen Zwagerveen 7e pr. 95 p.

ENSPIJK.

Uitslag Schietwedstrijd B. V. L. Afd. Enspijk. Begunstigd door mooi weer had deze Wedstrijd een zeer vlug en goed verloop.

De uitslag was als volgt: G. J. W. v. Ringelestein 1e pr. 45 p.; D. v. d. Heuvel 2e pr. 45 p.; A. v. Veldhoven 3e pr. 44 p.; A. v. d. Heuvel 4e pr. 44 p.; J. W. d. Kort, 5e pr. 44 p.; J. v. Empel 6e pr. 44 p.

Geluksbaan. M. d. Kort, 1e. prijs 80 punten; H. v. Dooiewaard 2e pr. 77 p.; H. v. d. Hurk 3e pr. 76 p.; H. Pippel 4e. pr. 75 p.; J. H. v. Doojewaard 5e. pr. 75 p.; J. v. Iterson Troostprijs 13 p.

Bij den Wedstrijd waren tegenwoordig de Heeren v. Geldrop Meddens en Majoor Barrik Bles.

Des avonds werden de prijzen uitgerekend waarna men nog eenigen tijd gezellig bijeen bleef. Door den Heer G. J. W. van Ringelestein werd namens de Erven van Nelle aan alle aanwezige Leden een pakje van Nelle's tabak en een tabaksdoos uitgerekend.

VREDERUST.

Op 30 Sept. j.l. hield de afd. „Vrederust” de prijsuitreiking van den schietwedstrijd 1930.

De leiding berustte bij den Voorzitter der Pl. afd. den heer Domnisse. De vergadering droeg een feestelijk karakter en de prijzen vielen allen in den smaak van de schutters. Onze verbanscommandant Kapt. Asselbergs wees in een korte toespraak op het nut van de wedstrijden en op de saamhorigheid die daardoor gekweekt wordt. Spr. nam volgaarne het verzoek aan, om de leiding van de prijsuitreiking op zich te nemen. Een en andermaal werd getraceerd en ondertusschen verschillende zaken betreffende de afd. besproken. Na afloop der vergadering sloot onze instructeur P. Boone deze met dankzegging. De uitslag van den wedstrijd is als volgt: 1e prijs P. Boone 95 p.; 2e pr. E. in 't Veld 94 p.; 3e pr. A. Rietdijk 92 p.; (kamp) 4e pr. B. Quartel 92 p.; 5e pr. H. Lindhout 91 p. (kamp); 6e pr. I. Adriaansen 91 p.; 7e pr. A. Schipper 86 p. (kamp); 8e pr. W. Domnisse 86 p.; 9e pr. C. Fossen 85 p.; 10e pr. D. Broekhuizen 85 p.; (kamp) 11e pr. J. Schuitman 83 p.; 12e pr. C. Buitendijk 79 p.; 13e pr. D. Bassie 76 p.; 14e pr. H. D. J. Hoek 74 p.

*De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft den steun
noodig van een krachtig orgaan*

*Daarom moet ons blad hebben
50 duizend lezers onder de Vrijwilligers en
50 duizend uit de Burgerij*

ZWOLLE.

Op 6 November waren de leden van de afdelingen Zwolle en Zwollerkerspel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in vergadering bijeen in de Piusocieteit. De bijeenkomst, welke geleid werd door den reservekapitein v. d. Wal, was druk bezocht.

Nadat de vergadering met het gemeenschappelijk zingen van het tweede couplet van het Wilhelmus geopend was, heette de kapitein v. d. Wal de aanwezigen hartelijk welkom. Spr. bedankte de leden van het damescomité voor hun tegenwoordigheid en de vele moeiten, die zij zich voor dezen avond getroost hebben met het bijebrengen der prijzen voor de winnaars der gehouden schietwedstrijden. Voorts heette de voorzitter welkom den Commandant van de gewestelijke landstormcommissie „de IJssel” luitenant-kolonel van Tienhoven, den secretaris der Nationale landstormcommissie, luitenant Boulogne, en ten slotte de leden van den B. V. L.

Na het openingswoord van kapitein v. d. Wal voerden nog verschillende sprekers het woord. Luitenant-kolonel van Tienhoven o.m. wees er op hoe de afdelingen Zwolle en Zwollerkerspel altijd tot de meest hechte afdelingen hebben behoord van den IJsselkring. Daarom had spr. toen hij een uitnodiging kreeg om dezen avond bij te wonen, niet lang bedenktijd nodig, die invitatie te aanvaarden. Moge steeds de leuze blijven: voor Koningin en vaderland, Oranje en vaderland.

De reserve-luitenant v. d. Kouwe bracht een woord van hulde aan de leden van het damescomité, die steeds getoond hebben overtuigd te zijn van de bestaansnoodzakelijkheid van den B. V. L.

De prijsuitreiking.
Mevrouw Tellegen—Kolschoten trad vervolgens op het podium voor het uitreiken der

VAN GAAN EN KOMEN.

Links: Luitenant-Kolonel C. J. J. Kessler, afgetreden Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „De Meijerij”.

Rechts: Kolonel J. G. Lutz, nieuw-opgetreden Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „De Meijerij”.

behaalde prijzen op de schietwedstrijden. Aan mevr. Tellegen werd een prachtige mand met bloemen aangeboden, waarna zij met eenige toepasselijke woorden de prijzen uitreikte.

De reserve-luitenant v. d. Kouwe, plaatselijk leider van de afdeling Zwolle, ontving eveneens een aandenken aan dezen avond als blijk van waardeering voor zijn vele werk, terwijl ook mevr. v. d. Kouwe en de kinderen niet bij deze hulde vergeten werden.

Luitenant Boulogne sprak verder nog een enkel woord evenals kolonel Lavalije. Luitenant Boulogne bood namens de Nationale Landstorm-Commissie de dames Wentzel, Hardon en den heer Meulemeester — bij ontstentenis van mevr. Meulemeester — een mooi blijvend aandenken aan als bewijs van erkentelijkheid voor het vele verdienstelijke werk dezer dames.

Kapitein v. d. Wal sprak een slotwoord. Zij tenslotte volledigheidshalve vermeld, dat het „K.-K.-strijkje” onder de uitstekende leiding van den heer Stelwagen, op zeer verdienstelijke

wijze voor eenige muzikale afwisseling zorgde en de heer v. d. Berg — begeleid door mej. Hanewinkel van het „K.-K.-strijkje” — op te waardeeren wijze enkele liederen ten gehoor bracht, die, gehoord het applaus, ook door de talrijke aanwezigen ten volle op prijs werden gesteld. Het was een geanimeerde en geslaagde avond.

FIJNAART.

Op 4 October j.l. is door de afdeling Fijnaart van den Bijz. Vrijw. Landstorm een aanvang gemaakt met de schietoefeningen.

Een der leden van onze afdeling, de heer C. Provilij, stelde voor dit doel gratis zijn werkplaats beschikbaar. Als instructeur trad op de heer M. Groeneveld. Geschoten werd met K.S.O. geweren.

Deze eerste oefening kan als geslaagd worden beschouwd.

Het ligt in de bedoeling om, aangezien onze afdeling goede schutters heeft, binnenkort een onderlingen schietwedstrijd te houden.

UITGAVEN VAN NIJGH & VAN DITMAR N.V. UITGEVERS — ROTTERDAM

Aanteekboek van Rijks belastingen
(Vermogens-, verdedigings-, rijks-inkomsten- en personeele belasting)
10e, geheel verbeterde en bijgewerkte druk. Ingen. f 1.—

J. W. BRAND
De Automobielenhaar Behandeling
17e druk met ruim 190 figuren, tabellen en uitslaande platen
Ingenaaid f 3.— gebonden f 3.75

A. J. GELDERBLOM
De electrotechniek van den automobiel
131 figuren tusschen den tekst en 3 uitslaande platen
Ing. f 2.75, geb. f 3.50

Bij den Boekhandel verkrijgbaar

JONGENS EN MEISJES.

Jammer, dat de opgave voor groep B wat dicht in elkaar is gedrukt; daardoor is het ontcijferen wat moeilijker geworden. Tja! zoo gaat het, als jullie hukkepukken tusschen de groote Landstormers in zit! Je moet je er maar in schikken!

De prijswinnaars zijn dezen keer:
A. Kanzelaar, Zulichem. Frans de Groot, Limmen. Grietje Aukema, Warns. Cor Amoraal, Dordrecht. Gerrit J. Bouwhuis, Heemse. Wijk Feenstra, Rotterdam. Frans J. Migo, Utrecht. Mietje Slegers, Someren. Lidia Trommel, Aalsmeer. T. Vlaardingerbroek, Loosduinen.

Alsjeblift geen ongefrankeerde brieven! Er moet een postzegel van 6 cent op; anders worden ze ongelezen aan den kant gelegd. Hoeveel neefjes en nichtjes ik heb? Op een paar na kan ik dat niet zeggen. Dat gaat en dat komt telkens. Maar vast wel 1000! Wat een heir is? Een leger. Men zegt ook wel: heirschaar, of heirleger; maar dit laatste is eigenlijk dubbel. Er is veertien dagen tijd voor het inzenden; maar voor sommigen, die „Het Landstormblad” wat laat ontvangen, heb ik een beetje meer geduld.

De oplossing moet binnen 14 dagen, in gesloten brief, met een postzegel van 6 ct. in den rechterbovenhoek gezonden worden aan t volgend adres:

Postzegel van 6 cent

AAN OOM BERTUS.
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Broertjes en zusjes mogen samen doen met éénen brief.

Groep A.

(Onder de 10 jaar).

Een ongepaste grap.

Iemand in Friesland... v... het eerste kievitsei. Dit is altijd een gew... geb.....

De man w... niet, dat zijn vr..... een uitgebl... ei van het v..... j... genomen hadden. Ze hadden dit met chocola gev... en weer in de w... neergel..., nadat ze het n..... hadden dichtgepl....

De vinder wist van n..... en z... zijn gesch... aan de K..... Hij verh..... zich al op de tien g....., die onze V..... gew..... voor 't e..... k..... bet..... De grappenm..... werden toen toch onger... en vert.... de gesch..... De pol.... kwam er aan te p... en zond d..... een tel.... aan 't p..... in D... H.... om het p.... uit Fr..... niet af tel....., Zoo kw... het ei gel..... niet bij de K.....

Groep B.

(Boven de 10 jaar)

Aardige rekensommetjes.

Reken deze som eens uit:
12345679
2 x
.....
9 x
.....

Is dat niet grappig?

Maak nu nog eens 7 dergelijke sommen met hetzelfde vermenigvuldigtal; dus eerst vermenigv. met 3 en dan met 9 met 4 en dan met 9 met 5 en dan met 9 tot met 9 en dan met 9.

Bij Moeders pappot.

Omdat een nieuwsgierig Aagje onlangs daarnaar vroeg, heb ik beloofd iets van m'n kinderen te vertellen.

Welnu! dat zal dan nu gebeuren. Ik heb vijf jongens, die een kopje grooter zijn dan jullie. Van 22 tot 30 jaar. Alle vijf zijn onderwijzer. Twee in ons land en drie in Oost-Indië. Zoodat Oom Bertus en Tante Lei alleen maar thuis zijn. Slechts Fok, onze vierbeentige huisgenoot, is bij Moeders pappot gebleven. En deze heeft het nu dubbel goed, dat begrijp je!

Ja, jongens en meisjes! zoo gaat het in het leven. Wanneer de vogeltjes nog klein zijn, schuilen ze onder de vaderlijke vleugelen in het veilige, warme nestje. Maar straks gaan ze uitvliegen naar alle kanten.

In 't gezin gaat het meestal evenzoo. De kleintjes worden groot, en kunnen niet altijd om Moeders pappot blijven zitten.

Er moet gewerkt worden, om aan den kost te komen. Want de gebraden ganzen komen alleen in Luilekkerland in den mond vliegen. En al willen er een heele massa menschen zoo lolgraag naar dat Goudland heen, ze komen er nooit; want aan de spoorwegstations en bij de K.L.M. zijn nog geen kaartjes naar het geluksoord verkrijgbaar.

Dus moeten de handen uit de mouwen gestoken worden, omdat het op den duur ook niet bevalt, om op een houtje te knabbelen. En nu vindt de één zijn boterham dichtbij; maar een ander ver weg.

Hoe jammer! (hoor ik er eentje zuchten) dat er nu drie van hun zonen zoo verschrikkelijk wijd weg wonen.

Nu ja! aan den eenen kant is dat ook zoo. De drie in de Oost kunnen niet iedere week eventjes thuis om 't hoekje komen kijken. Want de reis naar Batavia, waar er twee van de onzen wonen, duurt ongeveer een maand en kost wel duizend gulden. En één woont zelfs nog veertien dagen reizen verder in de Minahassa, de Noordelijke punt van Celebes!

Maar aan den anderen kant vinden wij 't toch ook weer prettig, omdat ze daar ginds een goede betrekking hebben, en mede mogen arbeiden aan het welzijn van dat groote en goede volk, daar ginds in het land der palmen, dat altijd gekoesterd wordt door den zonnegloed.

In ons schoon Insulinde is groote behoefte aan flinke jonge mannen op ieder gebied. Wanneer vroeger iemand naar de Oost ging: dan werd er als spoedig gezegd: „O, aan dien kerel is vast een steekje los; nou wordt ie maar koloniaal!”

Maar die tijden zijn gelukkig voorbij. Flinke Hollandsche jongens met een goeden naam en een gezond gestel hoeven hier niet altoos werkloos rond te loopen: bij het bestuur, in het leger, op de plantages, in de fabrieken, bij den mijnbouw kunnen zij met eere hun brood verdienen.

Daarbij roepen de Zending en het Onderwijs telkens dringend: „Kom over, en help ons.”

En mag ons volk dan doof blijven voor de smeekbeden onzer bruine broeders en zusters? Want dat zijn toch die inlanders! Ons land is voor een niet gering deel rijk geworden door de schatten, die uit Oost-Indië ons zijn toegelooeid en nog steeds toevloeien.

En nu is het de dure plicht van Nederland, om in ruil daarvoor krachtig mee te werken aan de geestelijke verheffing van die eenvoudige dessa-bewoners, waarop we niet met minachting, maar met medelijden moeten neerzien.

Want die 60 miljoen zielen, daar ginds aan den evenaar zijn ook trouwe onderdanen van onze vorsten. Even goed als bij ons in het Moederland, worden de vier verjaardagen van het Koninklijk huis in onze koloniën gevierd.

En met niet minder geestdrift wordt in Tropenland het Wilhelmus door de bruintjes gezongen. Hunne trouw aan het Hollandsch gezag mag zelfs beschaamd genoemd worden.

Indië heeft dringend behoefte aan jonge menschen van pak-aan en sta-vast. Daarom ben ik blij, dat drie mijner zonen ook daarheen getogen zijn. Wat zou er ook van ons heerlijk Insulinde terecht komen, wanneer ze hier allemaal knusjes bij Moeders pappot zitten bleven! Dan zou 't hier op den duur de dood in den pot worden.

Jullie weet toch ook wel uit de Vaderlandsche Geschiedenis, dat onze voorvaderen in de 17de eeuw heel den aardbol omzwierden? Wanneer zij niet zooveel ondernemingsgeest en volharding betoond hadden, dan zouden wij nu niet kunnen spreken van *Onze Oost*. Zij zwalkten in hun notedopjes over zee langs Kaap de Goede Hoop naar den Indischen Archipel; een gevaarvolle tocht, die soms meer dan een half jaar duurde. En thans duurt de overtocht amper vier weken, op een van de vele prachtige mailboten, waarop ons land trotsch mag zijn!

Maar nu moeten jullie niet met een opgestoken staart naar je Ouders vliegen, en zeggen: „ik wil ook naar Indië!”

Wacht eerst een poosje, totdat ge de lange broek draagt, en steekt eerst in ons goede Vaderland de handen maar eens flink uit de mouwen!

En dan later, bij leven en welzijn! En als het thuis wordt goedgekeurd! Wie weet, of dan verscheiden van jullie ook niet heen trekken naar Java, Sumatra, Borneo, Celebes of één van de vele andere, kleinere eilanden!

Willen we ten slotte samen eens een afspraakje maken? Voorloopig blijven jullie maar rustig en gezellig bij Moeders smake-lijken pappot, en dan moet ieder maar dapper meedoen aan de raadsels in Het Landstormblad.

Tabé! (gegroet), zooals de Indischman zegt
OOM BERTUS.

TILBURG.

Zaterdag 11 October hield de Afd. Tilburg van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op de Dongensche Heide een schietwedstrijd, ter besluitiging van het seizoen 1930.

De wedstrijd had een geanimeerd verloop en er heerste onder de deelnemers een zeer prettige stemming.

Na afloop van den wedstrijd verzamelden de prijswinnaars zich te ca. 6 uur in het gebouw van den R.K. Gildenbond, waar de verschillende mooie prijzen, waarvan de aankoopspitaal door een ruime bijdrage van de Vereeniging van Tilburgsche Fabrikanten van Wollen Stoffen mogelijk gemaakt was, zouden worden verdeeld.

De Zeer Eerwaarde Heer Rector Macklenberg, lid van het Plaatselijk Comité, had de leiding der uitdeeling en maakte van deze gelegenheid gebruik alvorens tot uitdeeling over te gaan, den aftredenden Commandant, den Res. Kapitein A. Rompelman woorden van dank en hulde toe te spreken voor de eminente wijze waarop deze gedurende de 7 jaren van zijn commando de belangen van de Afd. Tilburg had voorgestaan. Het applaus dat op zijn rede volgde bewees wel, dat de landstormers met zijn woorden van harte instemden.

Na de prijsuitdeeling bleef men nog eenigen tijd in gezellig samenzijn bijeen en verschillende sprekers maakten van deze gelegenheid gebruik den aftredenden commandant te huldigen voor wat hij voor de Afd. Tilburg had gedaan en den nieuwen commandant den Res. 1e. Luitenant A. Bax woorden van welkom toe te roepen.

Te ca. 7½ uur gingen allen welvoldaan over dezen geslaagden dag huiswaarts.

KORT VERSLAG VAN DE SCHIETWEDSTRIJDEN TE SOUBURG,

gehouden op 1 en 2 October 1930.

De data voor deze wedstrijden waren dit jaar wel laat gekozen, doch dit hinderde pas aan het eind, toen het eigenlijk te donker werd om de prijzen te kiezen. Doch laat mij met het begin beginnen.

Reeds lang tevoren kwam van verschillende

Laat geen Landstormvergadering voorbijgaan zonder er de vruchten van te plukken, n.l.:

NIEUWE VRIJWILLIGERS

en

Abonné's voor het Landstormblad

afdeelingen de vraag of er dit jaar weer een provinciale wedstrijd te Souburg gehouden zou worden. Wel een bewijs dat vele schutters er de aangenaamste herinneringen aan hadden bewaard en er naar verlangden.

De groote deelname bewees zulks, want alleen al voor de korps- en personeele wedstrijden werden meer dan 200 inschrijvingen ontvangen en het getal vrije-baan-kaartjes dat gekocht werd kwam de duizend te boven.

Het werd den tweeden dag te laat en daardoor te donker, zoodat er nog al veel kaartjes teruggenomen moesten worden, wat met aller instemming geschiedde.

De regelingscommissie bestaande uit de heeren Laernoës, Elout, de Roo, Bommeljé en Bierman hadden handen vol werk, terwijl de baancommandanten de heeren de Keizer, de Hullu, de Kraker en van Herwijnen onafgebroken klanten in hun winkel hadden, die kwamen versnoepen wat de heer Griep met zoo'n bijzondere accuratesse voor hen had klaargemaakt.

Het kuilpersoneel kende geen vermoeidheid hoe inspannend het plakken en aanwijzen ook is. Zij wisten dat zij een vertrouwenspost hadden en kweten zich op bijzondere wijze vrijwillig van hunne taak ten behoeve van de schutters. Aan al die functionarissen een woord van hulde en dank.

Hoe de stemming was, zult U vragen? Wel, buitengewoon prettig.

Men zag opgewekte gezichten, hoorde kwinkslagen, at en dronk met smaak zijn boterhammen en koffie, deed aangrijpende verhalen van kaarten die met het laatste schot verknoeid waren en van afzwaaiers die dat onmogelijk hadden kunnen zijn. Men begroette elkaar als goede vrienden, niet als tegenstanders, en bewonderde elkaars verrichtingen zonder afgunst.

Van heinde en ver waren ze opgekomen. Per fiets, per trein en tram, per auto en per autobus (er was zelfs een half dorp met den burgemeester aan het hoofd). Het zou mij te ver voeren als ik al de afdeelingen wilde noemen die met meer of minder schutters aanwezig waren, het zij genoeg als ik vertel dat zij er van Dee tot Hontenissee zowat allemaal waren, van Walcheren er geen enkele ontbrak op het appel, Zuid-Beveland wellicht enkele afdeelingen meer had kunnen tellen, Tholen met alle afdeelingen verscheen, Schouwen en Duiveland door twee afdeelingen vertegenwoordigd werd en alleen van Noord-Beveland en St. Philipsland geen enkele door mij werd ontdekt.

Er werd hard gevochten om de kamervol prijzen die door velen beschikbaar waren gesteld en welke gevers daarvoor hier gaarne een hartelijk woord van dank namens de schutters wordt gebracht.

Laat ons hopen dat het doel van deze wedstrijden, n.l. het versterken van den onder-

lingen band tusschen de leden van den B.V.L., volkomen is bereikt en dat wederom een steentje is aangedragen tot het metselen van dien hechten sterken muur dien wij hopen gebouwd te hebben „als 't moet”.

Uitslagen.

I. Korpswedstrijd, waarbij elke afdeling van den B.V.L. werd vertegenwoordigd door een koningsschutter, een scherpsschutter, een schutter 1e klasse en een schutter 2e klasse.

1e prijs M. 95 de afdeling Poortvliet met 177 punten.

II. Korpswedstrijd, als I doch met K.S.O. 1e prijs K.S.O. de afdeling Gapinge met 176 punten.

III. Personeele wedstrijd der Koningsschutters.

1e prijs M. 95 C. J. Bos te Nisse met 50 p.

IV. Personeele wedstrijd der Koningsschutters.

1e prijs K.S.O. A. Bossenaar te Aagtekerke met 48 punten.

V. Personeele wedstrijd der Scherpsschutters.

1e prijs M. 95 H. Kaljouw te Biggekerke met 49 punten.

VI. Personeele wedstrijd der scherpsschutters.

1e prijs K.S.O. A. Verhage te Aagtekerke met 47 punten.

VII. Personeele wedstrijd der schutters 1e klasse.

1e prijs M. 95 D. Polderman te Ritthem met 48 punten.

VIII. Personeele wedstrijd der schutters 1e klasse.

1e prijs K.S.O. A. Meulendijk te Zuidzande met 49 punten.

IX. Personeele wedstrijd der schutters 2e klasse.

1e prijs M. 95 Niemandsvrediet te Zierikzee met 47 punten.

X. Personeele wedstrijd der schutters 2e kl.

1e prijs K.S.O. L. Th. Vogelaar te N. en St. Joosland met 45 punten.

XI. Personeele wedstrijd op Pistool voor Officieren.

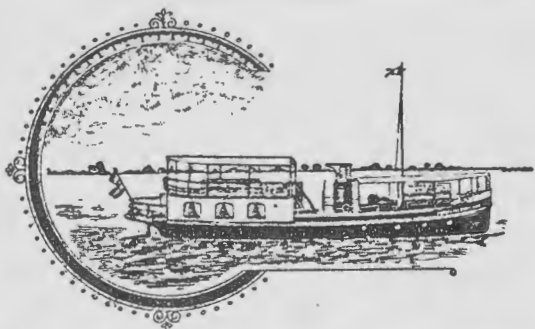
1e prijs Res. Luit-Kolonel H. Bierman te Middelburg met 67 punten.

XII. Vrije-baan-wedstrijd met geweer M. 95.

1e prijs C. J. Bos te Nisse met 5 x 30 punten.

XIII. Vrije-baan-wedstrijd met K.S.O. geweer.

1e prijs S. Walraven te Oostkapelle met 5 x 30 punten.

NEDERL. STOOMSLEEDIENST

v.h. van P. SMIT Jr.

Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERESSANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT PER HAVENDIENST „SPIDO”

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.) dagelijksche diensten op het Vliegveld Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten — belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië

Straits-Settlements Britsch-Indië,

China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v. Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v. vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.

Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.

Verder naar alle aan vaarwater geiegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE.

HET ADRES VOOR

Vrucht-, Laan- en Sierboomen

JOHANNES RIJKEN & ZONEN
BOOMKWEKERS — OPHEUSDEN

Aan Leden van den B.V.L. wordt 5% terugbetaald

VAN NELLE'S
TABAK
CITYBAAR
GROEN 20g
BLAUW 20g
ROOD 10g
CEEL 10g
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385'6
Polderlaan 79 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

VRIJWILLIGER

van den B.V.L., thans werkloos, wonende te 's-Hage,

BIEDT ZICH AAN voor alle voorkomende werkzaamheden als Tuinknecht, Boschwaachter, enz.

Brieven onder letter G.K. aan de Administratie v. d. blad

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE-BEGIER

VROOM EN
DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerstraat.

Hoogstraat
v. d. Takstraat

VOORSCHOT

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912

SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51666

ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay

41529 J. Been

43666 B. A. de Haan

POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.

POSTGIRO 7524 (Den Haag) 36845 C. M. Schaay

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Abonnementsgelden

DANKBETUIGING EN VERZOEK

Wij danken de talrijke lezers, die zoo vriendelijk waren om het abonnementsgeld ons per postwissel of per giro te doen toekomen.

Eerstdaags zal onzerzijds over het abonnementsgeld met f 0,13 incassokosten bij onze overige abonne's per postquintantie worden beschikt.

Vriendelijk verzoeken wij, om vewarring te voorkomen, ons thans geen postwissels of girostortingen te doen toekomen.

Op hoogen prijs zal worden gesteld, indien onze abonne's het abonnementsgeld van te voren willen gereed leggen, opdat bij mogelijke afwezigheid een verveersche aanbieding kan worden voorkomen.

DE ADMINISTRATIE.

VOOR HET FRONT.

Een zeer belangrijke groep van medewerkers aan ons instituut komt zelden voor het voetlicht. Het zijn de Plaatselijk Leiders.

Dit zijn de mannen, die in meer dan duizend steden, dorpen en gehuchten van ons vaderland nu al jaren en jaren den minst aantrekkelijken arbeid, doch daarom lang niet het minst belangrijke werk voor den B.V.L. verrichten.

De registratie der plaatselijke afdelingen, het voorbereiden van de vergaderingen en schietoefeningen, het naloopen van slordige vrijwilligers, die nalaten van hunne verhuizing kennis te geven, het in elkaar zetten van de gemeenschappelijke reizen naar landdagen en wedstrijden, veelal ook het inzamelen van de tekortkomende gelden voor de schietprijzen, het opknappen van moeilijkheden over schietbanen, gewerenzendingen, patronenverantwoordingen, in 't kort, niemand zal ons tegenspreken wanneer we zeggen, dat het plaatselijk leiderschap dikwijls en vooral in gemeenten van groote oppervlakte... een baantje is!

Evenwel aan de getrouwe vervulling van dezen arbeid door zoovele honderden Plaatselijke Leiders is het voor het overgrote deel te danken, dat er nog geen jaar is voorbijgegaan in het leven van ons instituut, waarin niet van bloei en vooruitgang mocht worden gewaagd.

De B.V.L. bezit een solidair korps van Plaatselijk Leiders, mannen, die zich het vertrouwen en de vriendschap der vrijwilligers hebben weten te verwerven en aan wier belangeloozen arbeid de Nationale Landstorm Commissie en de Gewestelijke Commissiën, ook al is het uiterlijke blijk van waardeering steeds tot een luttel geschenk beperkt moeten blijven, steeds groote beteekenis hebben gehecht.

Thans heeft de Nationale Landstorm Commissie besloten deze mannen eens voor het front te doen komen.

Het ligt nl. in de bedoeling van de Nationale Landstorm Commissie, om op Donderdag 12 Maart 1931, alle Plaatselijk Leiders uit te noodigen tot een ge-

meenschappelijke bijeenkomst in de groote vergaderzaal van Tivoli te Utrecht, alwaar de arbeid van de Plaatselijk Leiders een onderwerp van bespreking zal uitmaken. Na deze bijeenkomst ligt het in het voornemen gemeenschappelijk een eenvoudig middagmaal te gebruiken en daarna den deelnemers in de gelegenheid te stellen zonder kosten een bezoek te brengen aan de Jaarbeurs, welke in dien tijd zal worden gehouden. In de kosten van treinvervoer voorziet de Nationale Landstorm Commissie.

Nadere mededeelingen hieromtrent zullen te zijner tijd in het Landstormblad worden gepubliceerd.

Reeds thans wordt van dit voornemen aankondiging gedaan, teneinde hen, die uit anderen hoofde plannen tot Jaarbeursbezoek mochten hebben, tijdig de gelegenheid te geven, den gekozen datum aan te teekenen.

Een ieder onzer Plaatselijk Leiders neme zich voor: niet op het appel te ontbreken. In Maart a. s. zal het zijn: *Leiders voor!*

DE KWALITEIT

van een merk rooktabak is meer waard dan fraaie verpakking. Als Ge een kwaliteit wilt rooken. **DIE NOOIT VERVEELT** neem dan direct de beste van alle

INTERGEWESTELIJKE

SCHIETWEDSTRIJD 1931 TE BRED A.

Het zal niemand vreemd vallen, dat er, na den zoo uitnemend geslaagden Nationalen Schietwedstrijd in Mei dezes jaars te 's-Gravenhage op Waalsdorp gehouden, van vele zijden op aangedrongen is, om nu telkenjare zoo'n nationalen wedstrijd te organiseeren.

Uiteraard zijn aan de vervulling van dezen wensch nogal bezwaren, in de eerste plaats dat der groote kosten, verbonden. Op instigatie van den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie is daarom besloten als regel om de vijf jaren een Nationalen Schietwedstrijd te houden en in elk van de vier tusschenliggende jaren een intergewestelijken wedstrijd voor de vrijwilligers te doen plaats hebben.

Deze intergewestelijke wedstrijden zullen op denzelfden leest geschoeid zijn als de nationale en tevens het voordeel hebben, dat er verhoudingsgewijze — aangezien de afstanden voor het vervoer kleiner zijn — een grooter aantal vrijwilligers aan zal kunnen deelnemen.

Voor 1931 ligt het in het voornemen de Landstormers uit de provinciën Limburg, Noord-Brabant en Zeeland, te doen deelnemen aan een gemeenschappelijken schietwedstrijd op de garnizoensbanen te Breda, en wel van Dinsdag 19 Mei tot en met Vrijdag 22 Mei.

De schietbanen zijn door den Heer Garnizoenscommandant van Breda hiervoor reeds ter beschikking gesteld.

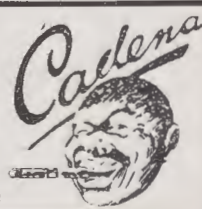
De voorbereiding zal worden getroffen door dezelfde Commissie, welke zoo schitterend den Nationalen wedstrijd heeft georganiseerd. Zij zal voor 1931 aangevuld worden met de vier Secretarissen der Gewestelijke Landstorm Commissiën: Zeeland, West-Brabant, de Meijerij en Limburg.

De gewone korpswedstrijden en eventueel ook voorgenomen landdagen zullen

Foto naar een schilderij van H.M. de Koningin, voor het Raadhuis te Rhenen geschilderd door den Heer G. J. B. van Hove.

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN

In de voornaamste sigarenwinkels

in genoemde Verbanden een jaar worden uitgesteld.

Wie zijn programma van den Nationaal Schietwedstrijd heeft bewaard, is reeds voor het grootste gedeelte ingelicht.

De korpswedstrijd scherp op 100 M. zal worden gesplitst in twee afdelingen nl. een afdeling voor degenen, die op scherp en een voor hen, die op K.S.O. geoefend hebben.

ZOUT ER OP!

Nijmegen wilde onlangs op feestelijke wijze herdenken, dat het eeuwen terug als stad het aanzijn kreeg, door de verleening van stadsrechten.

Bij de voorbereiding daarvan rees de vraag of H.M. de Koningin zou worden uitgenoodigd.

De sociaal-democratische wethouder dreigde met een tegendemonstratie, indien het bij het feest zou komen tot uitingen van koningsgezindheid, want „de sociaal-democraten laten zich in eigen huis niet beleedigen en kunnen niet dulden, dat aan hun republikeinsche gevoelens geweld wordt aangedaan!”

Het gevolg was, dat Hare Majesteit niet werd uitgenoodigd.

De leden der Tweede Kamer, de Heer Van Voorst tot Voorst en Dr. Beumer, hebben in de Kamer hierover duidelijk hunne meening gezegd, waarbij laatstgenoemde scherp, doch niet te scherp opmerkte, dat vooral in onzen tijd, karakterloosheid iets is, waarvoor zeer moet worden gevreesd.

Juist in onzen tijd is het eisch niets van dien aard over den kant te laten gaan.

De deftige ontvangst van de A.J.C.'ers; het doen spelen van de revolutieliederen der Internationale door gemeente-carillons op den 1en Mei; het toelaten, dat een portret van H.M. de Koningin op eisch van een sociaal-democraat uit een gebouw van het groene Kruis wordt verwijderd, zooals niet lang geleden nog geschied is, en gebeurtenissen als te Nijmegen zijn bewezen, dat velen in onze dagen bereid zijn, zonder slag of stoot, het terrein aan den revolutionair prijs te geven.

„Drie kwart van de Nederlandsche bevolking heeft er recht op niet te behoeven te dulden, dat aan zijn monarchale gevoelens geweld wordt aangedaan.”

En hiervoor hebben onze magistraten in de eerste plaats te zorgen, wijl deze gevoelens gefundeerd zijn op een eeuwenlange historie en op de wet, voor welke handhaving zij zijn benoemd.

Niets van dien aard mag men over zijn kant laten gaan. Op alles onmiddellijk een goede portie zout.

's NACHTS HALF DRIE.

Het was op 2 December jl. 's nachts half drie, toen met den Voorzitter der Tweede Kamer en Minister Ruys de Beerenbrouck nog een tweetal leden in de Kamer aanwezig waren, om te luisteren naar de bestrijding, die de heer Van Zadelhoff, als te doen gebruikelijk, zou leveren tegen politietroepen, bijzonderen vrijwilligen landstorm en burgerwachten.

De rede van den opposant (het was de oude kost) dijde nog uit tot 2½ kolom druks, het antwoord van den Heer Dymaer van Twist en van minister Ruys was kort maar duidelijk.

„De beraadslaging wordt gesloten.”

„De artikelen 7, 8 en 9 worden achtereenvolgens zonder hoofdlijke stemming aangenomen.”

„De Voorzitter: Den heer van Zadelhoff en de andere leden van zijn fractie wordt, op hun verzoek, aantekening verleend, dat zij geacht willen worden tegen deze artikelen te hebben gestemd.”

Na afloop presenteerde de generaal het gezelschapje een sigaar. Ook aan den heer Van Zadelhoff.

'n Goeie man.

't Is jammer slechts, dat zijn beginselen zoo verderfelijk zijn.

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE „GOUDA”.

Staande van links naar rechts: Mr. C. Jonker, C. van Heesen, J. Baan, J. Verloop, J.P. Mahlstedt, Mr. J. van Mechelen, Secretaris.
Zittende van links naar rechts: P. A. Troost, G. J. J. Pot, Vice-Voorzitter, J. Dercksen H.Mzn., Voorzitter., H. C. v. Capelle, Commandant, H. N. Valckenier de Greeve.

NIET AFWIJKEN VAN DE HISTORISCHE LIJN.

In Mei 1919 zijn de Nationale Landstorm Commissie en de Gewestelijke Landstorm Commissiën ingesteld en is aan de laatsten o.a. opgedragen in iedere gemeente over te gaan tot oprichting van een plaatselijke commissie of indien dit niet mocht gelukken, één of meer trouwensmannen aan te stellen.

Krachtens zijn militaire inrichting kent de B.V.L. geen „besturen”, wel daarentegen de commissiën, die er van den beginne zijn geweest.

Binnen het kader van het toen aangenomen organisatiesysteem zijn de Gewestelijke Commissiën zelfstandig bij de uitvoering van haar taak, o.a. ten aanzien van de consolidatie van de afdelingen en de benoeming en aanvulling der Plaatselijke Commissiën. Het zou dus foutief zijn, indien een afdeling meende zelve haar eigen bestuur te kunnen kiezen.

De Gewestelijke Commissiën hebben zorg te dragen, dat altijd en overal nationaal samengestelde Plaatselijke Commissiën worden gevonden, welke in staat en bereid zijn, de belangen van de afdelingen met al haar kracht voor te staan en welke alles in 't werk stellen om het leven der afdelingen op een hoog peil te houden.

DE LANDSTORMCOMMISSIËN.

In dagen van beroering en spanning ziet het volk op naar zijn regeering, naar de Kroon, de Ministers, de Volksvertegenwoordigers, naar de hogere en lagere magistraten van provincie en gemeente.

Zoo is het altijd geweest, ook in de perioden van oorlogsgevaar, van revolutiebedreiging en van malaise, die achter ons liggen.

Deze hogere en lagere magistraten dragen de verantwoordelijkheid voor het welzijn der natie en hebben ook daarom recht op erkenning, eerbied en steun.

Toch zijn zij niet de eenigen, die deel hebben aan deze verantwoordelijkheid.

In de natie worden nog tal van andere vooraanstaande mannen gevonden, die in een bepaalden kring, — soms grooter, soms kleiner — het vertrouwen hebben verworven van de bevolking en die krachtens hun gaven van verstand en hart, krachtens hun overwicht, onkreukbaarheid en opoffering als voormannen des volks worden erkend en nagevolgd.

Uit deze mannen zijn de leden der Gewestelijke en Plaatselijke Landstormcommissiën gekozen en er mag wel op toegezien worden, dat ook in de toekomst de

samenstelling dezer commissiën op hetzelfde hoge peil wordt gehouden.

Deze Gewestelijke en Plaatselijke Commissiën hebben een groote moreele verantwoordelijkheid op zich genomen, nl. ten aanzien van *het gehalte* van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Hiervoor moet in normale tijden met grooten ernst zorg worden gedragen.

Voor de Plaatselijke Commissiën hebben op dit punt actief te zijn en zorg te dragen, dat tot den B.V.L. alleen goed bekend staande mannen toetreden.

De B.V.L. moet blijven wat hij thans met recht mag worden genoemd: een élitekorps van hoogstaande, vastbesloten vrijwilligers.

DE KWALITEIT BOVEN DE KWANTITEIT.

Vijf en twintigduizend welbewuste Landstormers zijn — naar het woord van den Eere-Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Dr. H. Colijn — voldoende, om aan het wettig gezag den noodigen steun te verleenen.

Is het dan wel goed den B.V.L. uit te breiden tot een sterkte van zestig-, ja zeventigduizend vrijwilligers?

Het antwoord is: ja!

Terwille van den preventieven invloed die van het aantal uitgaat.

Met één voorbehoud echter.

Het is namelijk beter, desnoods tot sterke inkrimping te komen, dan de kwaliteit op te offeren aan de zucht om een groote sterkte te verkrijgen.

NIET OVERHEERSCHEND.

Het aantal vrijwilligers, dat min of meer geregeld aan de schietoefeningen en -wedstrijden deelneemt, loopt in de tienduizenden en neemt van jaar tot jaar gestaag toe. Op zichzelf is dit verblijdend en geeft dit het bewijs, dat de schietoefeningen een uitnemend middel zijn, om den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te consolideeren.

Dit mag echter geen reden zijn, om aan de schutters in ons instituut een al te overheerschende beteekenis toe te kennen.

Er zijn er nog velen, die mogelijk tijdens hun diensttijd als soldaat hebben uitgeblonken door flinkheid en bekwaamheid, doch die nu als hoofd van een gezin, in den strijd om het bestaan alle krachten moeten inspannen en aan vergaderingen en wedstrijden weinig kunnen deelnemen.

Zullen dezen, als de nood aan den man komt, daarom minder goede vaderlanders blijken te zijn?

De vraag stellen is haar beantwoorden.

Daarom is het goed telkens opnieuw na te gaan, wat er kan gedaan worden, om ook met deze trouwe makkers een levend contact te bewaren en hun van tijd tot tijd te laten gevoelen, dat zij evengoed tot den B.V.L. behooren als de beste Koningschutter.

Niet allereerst de schietvaardigheid beslist, wie de beste vrijwilliger is, doch de vastheid van overtuiging en consciëntie, om als 't moet, voor de hoogste belangen van ons volk, goed en bloed in de waagschaal te stellen.

DE REGISTRATIE.

Het kan nu eenmaal niet anders of een organisatie, die tegen de 70.000 vrijwilligers telt, moet er een administratie op na houden.

Anders wordt het een chaos.

Ook de Plaatselijk Leiders krijgen daarvan hun deel in de registratie der vrijwilligers van hunne afdeling.

Een goede administratie is voorwaarde voor een duurzaam bestaan van den B.V.L.

Daarom is de werkwijze voor de Plaatselijk Leiders, — ook teneinde daarin eenheid te verkrijgen — vastgelegd in een instructie, ontworpen door een commissie uit de Gewestelijke Secretarissen, t.w. de Heeren L. B. M. van Agt, D. de Jonge, J. Wynia en D. J. Karres.

Deze instructie, goedgekeurd door de Nationale Landstorm Commissie, wordt thans hieronder ter kennis gebracht.

Wij bevelen vooral den Vrijwilligers aan het hun Plaatselijk Leiders zoo gemakkelijk mogelijk te maken.

Dat kan, door bij adresverandering, van de verhuizing kennis te geven.

Instructie voor den Plaatselijk Leider.

Artikel 1.

Wanneer in de onderstaande artikelen wordt gesproken van:

a. Vrijwilliger, dan wordt hieronder verstaan de Bijzondere Landstorm Vrijwilliger;

b. Plaatselijk Leider, dan wordt hieronder verstaan de Leider van de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm;

c. Secretaris, dan wordt hieronder verstaan de Secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie.

Art. 2.

De Plaatselijk Leider draagt zorg, dat hij op de hoogte is en blijft met de woonplaats van de in zijn afdeling wonende Vrijwilligers. Wanneer een Vrijwilliger in de plaatselijke afdeling van woonplaats verandert of naar een andere afdeling verhuist, dan geeft de Plaatselijk Leider hiervan zoo spoedig mogelijk, doch minstens één keer per maand, kennis aan den Secretaris. Bij adresveranderingen in de afdeling wordt het nieuwe adres in de appèllijst vermeld, terwijl bij vertrek naar een andere afdeling de naam van den betrokken Vrijwilliger in de appèllijst wordt doorgehaald.

Art. 3.

Eenmaal per jaar, bij voorkeur in de maand October, deelt de Plaatselijk Leider den Secretaris mede, dat zijn appèllijst in overeenstemming is met de in zijn afdeling wonende Vrijwilligers en dat de adressen volledig zijn. Deze mededeeling wordt vergezeld van de appèllijst of een afschrift hiervan, die daarna door den Secretaris, na vergelijking met en bijwerking van zijn eigen register, — het laatste zoo noodig ook van de appèllijst — wordt teruggezonden.

Art. 4.

De uitnodigingen aan Vrijwilligers tot de te houden vergaderingen, bijeenkomsten, schietoefeningen of wedstrijden geschieden bij voorkeur schriftelijk, in welk geval steeds gebruik gemaakt wordt van enveloppen, waarop de Secretaris als afzender staat vermeld.

De Nationale Landstorm Commissie.

DE VERHOUDING TUSSEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM EN BURGERWACHTEN.

Beide zijn in vele opzichten geheel onderscheiden instituten, evenwel met dien verstande, dat beide door éénzelfde nationaal bedoelen worden gedreven, nl. vrijwillige steun aan de Overheid ter handhaving van wet en orde.

Het is dan ook vanzelfsprekend, dat tusschen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en Burgerwachten een geest van wederzijdsch waardeeren en begrijpen bestaat.

Natuurlijk met een tikje „korpseest”. Zooals in het leger het eene regiment tracht uit te blinken boven het andere, de eene compagnie meent een flinkeren kapitein te hebben dan de andere en men elkander in edelen wedstrijd bij manoeuvres, marschen en oefeningen tracht voorbij te streven, soms ook wel eens een goedbedoeld spotliedje op elkaar dicht, dat in een enkel geval zelfs uitnemend kan dienen bij de opleiding der hoornblazers, zoo vindt men ook tusschen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Burgerwachten dezen zelfden „korpseest” weer terug, die evenmin als dit in het leger het geval is, aan de goede verstandhouding ook maar de minste afbreuk doet.

Het onderscheid tusschen beide wordt reeds aangeduid door het verschil in namen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is een militair instituut.

De Burgerwachten bestaan uit „burgers”, die zich willen oefenen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is als één groote legermacht georganiseerd en staat rechtstreeks ter beschikking van den militairen commandant.

De Burgerwachten daarentegen zijn op zichzelf staande plaatselijke instellingen, als politie-reserve ter beschikking van den Burgemeester.

Het gebruik van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is niet aan de woonplaats van den vrijwilliger gebonden.

De Burgerwachten hebben geene bevoegdheid om buiten hunne woonplaatsen op te treden.

Dit onderscheid heeft vanzelf geleid tot groote verschillen in de wijze waarop beide zijn ingericht, worden geleid en geconsolideerd.

Onjuist inzicht, dat zich hier en daar voordeed, heeft in den beginne de Regeering aanleiding gegeven de beginselen aan te geven, volgens welke voor beide organisaties de werving moet worden gevoerd.

Een leidraad derhalve allereerst voor de Landstormcommissiën, Burgerwachtbesturen en Burgemeesters en, waar de toetreding in beide gevallen geheel vrijwillig is, eerst in de tweede plaats voor dengene, die voor toetreding in aanmerking komt.

Zij luidden:

Beginselen in acht te nemen bij de werving voor Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en Burgerwacht.

Deze beginselen zijn vastgesteld door den Minister van Binnenlandsche Zaken d.d. 16 Mei 1919, No. 5480, ter kennis gebracht van den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm bij schrijven van den Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht d.d. 20 Mei 1919, No. 4612.

Toetreding tot Vrijwilligen Landstorm of Burgerwacht.

Beginselen, in acht te nemen bij de propaganda voor toetreding tot den Vrijwilligen Landstorm of Burgerwacht, voor zooveel het verloopspersoneel of dienstplichtigen betreft.

Bij voorkeur komen in aanmerking:

- voor aansluiting bij den Vrijwilligen Landstorm de dienstplichtigen tot en met den 30-jarigen leeftijd;
- voor aansluiting bij de Burgerwachten de dienstplichtigen boven den 30-jarigen leeftijd.

Verloopspersoneel, ongeacht zijn leeftijd, kan dienst doen bij den Vrijwilligen Landstorm of Burgerwachten.

Bij de Burgerwachten kunnen blijven de dienstplichtigen van alle lichten, die een rang bij de Burgerwachten bekleeden.

DE REVOLUTIE GEEFT STEEDS HET TEGENDEEL VAN WAT ZIJ BELOOFT.

De lijfeigenen der Sowjet-gemeenschap.

Het Commissariaat van Arbeid heeft het recht de belangrijkste takken der volkshuisvesting van werkkrachten te voorzien, door den vakarbeider met geweld uit zijn huidige werkkring in de minder belangrijke bedrijfstakken te nemen en hem over te plaatsen en eveneens naar andere districten te zenden.

§ 3 van de wet op den arbeid in Sowjet-Rusland.

Voor nieuwe kaderleden ter vervanging van degenen, die de Burgerwachten verlaten, mogen geen dienstplichtigen beneden den 30-jarigen leeftijd aangenomen worden.

In Amsterdam en Rotterdam zullen geen pogingen aangewend worden, om reeds bij de Burgerwachten aangesloten dienstplichtigen, ongeacht van welke lichten, bij den Vrijwilligen Landstorm te doen overgaan.

Aangezien het niet mogelijk is, dat één man op twee plaatsen tegelijk is, heeft de Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm in 1922 het onderstaande bepaald:

Lidmaatschap Burgerwacht onverenigbaar met dat van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

KENNISGEVING van den Inspecteur van den vrijwilligen landstorm R. No. 139, aan Commandanten van Korpsen en Verbanden.

's-Gravenhage, 25 Augustus 1922.

Men vestigt mijn aandacht op het feit, dat leden van burgerwachten tevens staan aangegeven als bijzonder vrijwilliger van den Landstorm.

Dit geeft aanleiding tot moeilijkheden en is niet goed te keuren.

Ik verzoek U, in gevallen van twijfel de betrokkenen voor de keuze te stellen voor welk instituut zij zich willen blijven beschikbaar stellen en hiervan o.a. aan den Commandant der betrokken Burgerwacht kennis te geven.

PLAATSELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE DEN HAAG.

In de vacature ontstaan door het vertrek naar Utrecht van den voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissie, te 's-Gravenhage, den reserve-kapitein der infanterie H. W. J. van Deventer, is benoemd de reserve-majoor der Grenadiers J. P. Boots, commandant van het Landstormkorps „Zuid-Holland West”. De heer Boots heeft deze benoeming aanvaard.

OPRICHTING LANDSTORMKORPS VOOR LUCHTBESCHERMINGSDIENST AANGEKONDIGD.

Bij de schriftelijke gedachtenwisseling tusschen den Minister van Defensie en de Tweede Kamer over de begroting, heeft de Minister het navolgende medegedeeld:

Ondergeteekende overweegt het denkbeeld om — naast een wettelijk voorschrift ten aanzien van de door de gemeentebesturen in zake den luchtbeschermingsdienst te nemen maatregelen — door de vorming van een vrijwillig landstormkorps *luchtbeschermingsdienst* tegemoet te komen hetzij in de leiding van den plaatselijken luchtbeschermingsdienst, hetzij in de plaatselijke behoefte aan geschikt personeel ter uitoefening van dien dienst. Een en ander uitsluitend ten behoeve van de kleine gemeenten, welke daarvoor in aanmerking komen door haar min of meer blootgestelde ligging nabij strategisch belangrijke objecten.

Wij hopen in de gelegenheid te zijn onzen lezers hieromtrent nader te kunnen inlichten.

Voorloopig moge worden volstaan met de vermelding, dat de beveliging tegen aanvallen uit de lucht omvat:

- de *Luchtverdediging*, nl. door vliegtuigen, luchtdoelgeschut en zoeklichten;
- den *Luchtwachtdienst*, welke tot taak heeft tijdig de aankomst van vijandelijke luchtvaartuigen te melden en bedreigde gebieden te waarschuwen;
- den lokalen *Luchtbeschermingsdienst*, bestaande uit een plaatselijken waarschuwingdienst en voorzorgsmaatregelen ten behoeve van de bevolking en gemeentelijke organen.

De lokale luchtbeschermingsdienst vereischt de directe samenwerking met politie, brandweer, reinigings- en ontsmettingsdienst, plaatselijke Roode Kruis enz.

MIDDELBURG.

Op 27 September hield de afdeling Middelburg haar jaarlijkschen schietwedstrijd op de banen aan den Westdijk, onder leiding van den Heer C. de Jager.

1e prijs: P. van Sluijs met 47 punten
2e „ I. v. d. Berg „ 46 „
3e „ H. A. Enklaar „ 45 „
4e „ R. van den Pol „ 44 „

De prachtige collectie prijzen werd uitgereikt door den Commandant van het Zeeuwsch Verband.

Ook dit jaar mag de schietwedstrijd in alle opzichten geslaagd heeten.

DE NIEUWE VOORZITTER VAN DE GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE STELLING VAN AMSTERDAM.

Dr. I. H. J. Vos, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en lid van den Gemeenteraad Amsterdam.

**ADRESLIJST VAN COMMANDANTEN VAN VRIJWILLIGE
LANDSTORMKORPSEN EN VERBANDEN.**

KORPS OF VERBAND	N A A M	BUREAU	Telefoon
Friesland	H. C. la Roi, Res. Kapitein.	Leeuwarden, Tjerk Hiddes- straat 22.	500
Groningen	C. G. Kamerling, Res. Majoor.	Groningen, Kazerne Boven- gang 16a.	3298
Drenthe	Ds. C. v. d. Nieuwenhuizen, Res. Majoor.	Assen, Witterweg 32.	3
Twente	J. W. C. C. Tücker, Res. Luitenant-Kolonel.	Woonhuis: Noordwolde. Zutphen, IJzendoornka- zerne.	in Z.woide
de IJssel en Vollen- hove	P. A. J. van Tienhoven, Res. Luitenant-Kolonel.	Arnhem, Willemskazerne.	23203
Veluwe	C. J. C. Janssen, Res. Luitenant-Kolonel.	Apeldoorn, Bouwe land- laan 1.	
de Veluwzoom	W. van Ingen Schouten, Res. Luitenant-Kolonel.	Arnhem, Willemskazerne.	23203
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	M. Barrik Bles, Res. Majoor.	Doorn, de Beaufortweg 1.	7
Stelling van Amsterdam	C. de Veer, Res. Majoor.	Amsterdam, Oranje-Nas- saukazerne, Kamer 50.	30560
Kennemerland	P. S. Hartogh Heys van Zoute- veen, Res. Luitenant-Kolonel.	Haarlem, Infanteriekazer- ne, Koudenhorn 2.	11893
Alkmaar	J. C. van Houten, Res. Majoor.	Alkmaar, Rijksopvoedings- gesticht.	
Zuid-Holland: West Rotterdam en Gouda	J. P. Boots, Res. Majoor. H. C. van Cappelle, Res. Luitenant-Kolonel.	Woonhuis: Amsterdam (Z), Euterpestraat 175. 's-Gravenhage, Javastr. 4. Rotterdam, Kaasmarkt 4a. Part.: R'dam, Bergsingel 125b.	13714 52315
Dordrecht	W. J. M. Linden, Res. Majoor.	's-Gravenhage, van Boetze- laerlaan 197.	53179
Monden der Maas...	W. G. van Hoogenhuyse, Res. Luitenant-Kolonel.	Rotterdam, Kaasmarkt 4b. Part.: Haag, Nicolaï- straat 11.	52315
Zeeland	H. Bierman, Res. Luitenant-Kolonel.	Middelburg, voorm. Mil. Hospitaal.	489 van 9-12 uur
West-Brabant	P. W. M. Asselbergs, Res. Kapitein.	Bergen op Zoom, Rijks- gebouw, Vleeschal 23b.	48
de Meijerij	J. G. Lutz, Reserve-Kolonel.	Nijmegen, Infanteriekazer- ne, 11 R. I. Kazerne II.	2130 toestel 12
Limburgsche Jagers.	J. E. L. Haenecour, Res. Kolonel.	Maastricht, Gr. Looier- straat 24.	1816

**ADRESLIJST SECRETARISSEN VAN GEWESTELIJKE
LANDSTORM COMMISSIËN.**

KORPS OF VERBAND	N A A M	BUREAU	Telefoon
Friesland	L. Heukels, Nzn.	Hardegarijp.	15
Groningen	D. de Jonge, Res. Kapitein.	Groningen, Wassenberghstraat 28a.	1619
Drenthe	J. de Bruyn.	Kampen, Emmastraat 9.	12
Vollenhove	H. J. Bulten.	Blokzijl, Burgemeester.	44
Twente (1)	J. Wynia.	Denekamp, Burgemeester.	
de IJssel (2)	J. Krooshof.	Deventer, Smedenstraat.	
Veluwe	J. Wynne.	Elburg, Jufferstraat 11.	3
de Veluwzoom (2)...	W. van Ingen Schouten, Res. Luitenant-Kolonel.	Arnhem, Willemskazerne, K. 40a.	23203
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, Res. 1e Luitenant.	Part.: Emmastraat 37.	25035
Stelling van Amsterdam	K. L. Schell, Res. Majoor.	Utrecht, Biltstraat 35a.	14828
Kennemerland	C. Eldermans, Kapitein.	Amsterdam, Oranje-Nas- saukazerne, Part.: Stadhouderskade 103.	30560
Alkmaar	P. J. Oolders.	Haarlem, Infanteriekazerne Koudenhorn 2, Part.: Zijlweg 42 rd.	11893
Zuid-Holland: West	D. J. Karres, Res. 1e Luitenant.	Alkmaar, Kerkplein 9.	2
Gouda	Mr. J. L. J. A. van Mechelen, Res. 1e Luitenant.	Scheveningen, Treilerweg 66.	55972
Dordrecht	J. A. J. Jansen, (Eerste Secr.) Res. Kapitein.	Gouda, Markt 58.	403
Rotterdam	A. Groenendijk, (Tweede Secr.) Res. 1e Luitenant.	Zwijndrecht, Burgemeester.	2142
Monden der Maas a. Voorne en Putten	F. D. van der Mast, Res. 1e Luitenant.	Hillegersberg, Wilhelminalaan 12.	36516
b. Goeree en Over- flakkee	J. van der Wal, Res. 1e Luitenant.	Rotterdam, Schiedamscheweg 80b.	
Zeeland	A. A. Hogeweg,	Hellevoetsluis, Brielscheweg D. 96.	75
West-Brabant	P. G. Laernoës.	Stad a/h Haringvliet, Molendijk A. 15.	
de Meijerij	Jos. van Genk.	Vlissingen, Walstraat 81.	12
Limburgsche Jagers.	L. B. M. van Agt, Jhr. J. A. I. H. Graafland, Res. 1e Luitenant.	Achtmaal. Waalre.	2 13

- (1) Propagandist: J. W. Katerberg, IJzendoornkazerne, Zutphen.
(2) Propagandist: F. Jalink, Apollolaan 13, Apeldoorn.

HAELÉN.

De Plaatselijke Landstormcommissie van het Korps Limburgsche Jagers bestaat uit: Pastoor A. Meyer, voorz., Mr. Th. Aquarius, burgemeester, J. Nyskens, voorz. landb. bond, P. Geerlings, ploegbaas SS., J. Hendriks, gem.-ontvanger en H. Janssen, leider-instructeur.

Een propaganda-comité voor de verschillende dorpswijken is onlangs geïnstalleerd, bestaande uit 5 Limburgsche Jagers met den heer Biesmans als secretaris.

STELLING VAN AMSTERDAM.
Uithoorn.

De najaarsschietbijekomsten voor de afdelingen Uithoorn en buurt over Uithoorn vingen 4 November l.l. alhier aan. Na afloop van de eerste schietbijekomst vond eene huishoudelijke ledenvergadering plaats, waarin de belangen van de plaatselijke afdelingen werden besproken. De Majoors de Veer en Schell van de Gew. Commissie waren in deze vergadering aanwezig.

Ook het lid van de plaatselijke commissie, de zeereerw. heer pastoor Grys gaf door zijne tegenwoordigheid blijk van belangstelling.

Waver-Amstel.

Op 3 November wederom een gezellige bijeenkomst van de afdeling Waver-Amstel, waarin de leden de resultaten van hunne jaarlijksche schietbijekomsten zagen omgezet in prijzen. De opkomst was ondanks het zeer ongunstige stormachtige weer zeer gunstig te noemen.

Amsterdam Noord.

De afdelingen Amsterdam Noord houden 8 December den jaarlijkschen 'Sint Nicolaaswedstrijd. Een commissie van uitvoering, bestaande uit de heeren de Weerdt, de Negro, van Veen en Koet is ijverig in de weer om den wedstrijd tot een succes te maken.

De Landstormfilm zal in de afdelingen Amsterdam Noord in de maand Januari worden vertoond.

De ingestelde wisselprijs werd in de Novemberbijekomst voor de eerste maal behaald door den heer J. J. Kremer.

Duivendrecht.

Voor een goedbezette zaal werd de Landstormfilm op 12 November vertoond. Het gemeentebestuur van Ouder-Amstel was vertegenwoordigd door den wethouder, den heer Primus, terwijl mede aanwezig waren de majoors de Veer en Schell van de Gew. Commissie.

De bijeenkomst werd tevens dienstbaar gemaakt aan de prijsuitreiking.

Het Duivendrecht sch fanfarekorps verleende belanglooze medewerking.

Purmerend.

19 November opende burgemeester Cramwinckel in tegenwoordigheid van de majoors de Veer en Schell de eerste schietbijekomst te Purmerend onder auspiciën van de Gew. Landstorm Commissie Stelling Amsterdam.

De betere schietgelegenheid bleek reeds direct de opkomst te beïnvloeden, althans dien eersten avond was aan belangstelling van de zijde der leden geen gebrek.

Tijdens de bijeenkomst verschenen de heeren majoor Brederode en Oolders van het Verband Alkmaar, die van deze gelegenheid gebruik maakten officieel afscheid van de afdeling Purmerend te nemen.

Er werden zoowel door den burgemeester, als door de Gew. commissiën Stelling Amsterdam en Alkmaar vele hartelijke woorden gewisseld.

3 December heeft Purmerend haren eersten Sint-Nicolaaswedstrijd gehouden. Op deze bijeenkomst zijn ook uitgenoodigd de leden van de omringende landstormafdelingen.

Diemen.

In Café Vervetjes vond alhier eene vergadering plaats van het bestuur van de Plaatselijke Landstorm Commissie met de majoors de Veer en Schell van de Gew. Commissie.

De heer Magrijn werd tot secretaris benoemd, die zijne benoeming onder voorbehoud aannam.

Ankeveen.

Een goedgeleide schietwedstrijd onder den heer C. de Bree van Nederhorst den Berg heeft hier 26 November plaats gehad. Een vijftal nieuwe leden kwam de jonge zelfstandige afdeling versterken.

Na afloop van den wedstrijd had een prijsuitreiking plaats.

Een plaatselijke commissie wordt geformeerd. De heer C. Hoetmer te Ankeveen is bereids als lid dezer commissie toegetreden.

Broek in Waterland.

De najaarsschietbijekomsten zijn aangevangen en loopen in de maand Decem-

Ds. J. A. van Selms,
Hervormd Predikant te Nijmegen, lid van de
Gewestelijke Landstormcommissie „De Meijerij“.

ber af. Het ligt in het voornemen de prijsuitreiking te doen geschieden op 17 December a.s.

Monnikendam.

De najaarsschietwedstrijd zal op 17 December a.s. eindigen waarna onmiddellijk na afloop de prijzen zullen worden uitgereikt.

**Afdelingen Volendam, Amsterdam Noord,
Nigtevecht, Aalsmeer en Purmerend.**

Het voornemen bestaat in bovengenoemde afdelingen in de maand Januari a.s. de Landstormfilm te vertoonen.

Officieren.

De officieren van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam zullen in de maand Januari a.s. worden uitgenoodigd voor eene bijeenkomst met den Commandant en de Gew. Commissie.

Het voornemen bestaat een lezing te doen houden over een toepasselijk onderwerp.

**GEWESTELIJKE LANDSTORM-
COMMISSIE.**
„Zuid-Holland: West.“

In de laatst gehouden vergadering van de Gewestelijke Landstormcommissie „Zuid-Holland: West“, werd de res.-kapitein der artillerie, de heer J. J. Eckebus, plaatselijk leider van de afdeling Delft van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, door den voorzitter, den heer J. M. Krijger Jr., tot lid dezer commissie geïnstalleerd.

Tevens werden tot nieuwe leden der Gewestelijke commissie benoemd de heeren R. Bordewijk, directeur der Maatschappij tot voortzetting van Vrekamp's Motorbootdiensten, J. Brouwer, majoor-aalmoezenier in de eerste militaire afdeling, beiden alhier, D. ten Cate Brouwer, fabrikant te Alphen aan den Rijn, J. M. Kolff, res.-majoor zesde reg. infanterie, te Wassenaar, en Th. F. M. Schaepman, lid van de Tweede Kamer, alhier. Deze heeren hebben hun benoeming aangenomen.

HEILOO.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm, afd. Heiloo, hield op 20 November een feestelijke bijeenkomst in de lunchroom van den heer Bolt.

De voorzitter, de heer A. Hoetjes, opende de druk bezochte vergadering en heette allen welkom, inzonderheid den heer Oolders uit Alkmaar.

Na een inleiding van den heer Oolders, waarin hij zijn vreugde uitsprak over het drukke bezoek wakte spr. de leden op om propaganda te maken voor uitbreiding van het ledental. Daarna werden eenige prijzen uitgereikt voor getrouwe opkomst op de oefeningen en de volgende prijzen die waren behaald met de schietoefeningen. Klasse B. 1e pr. A. B. de Rooij, 2e pr. P. Kuijper; Klasse C. 1e pr. Alb. Dekker, 2e pr. A. Hoetjes.

Daarop bracht de commandant dank aan de prijswinnaars en feliciteerde hen met de behaalde prijzen. Dank werd gebracht voor de toegekende subsidie.

De daarop uitgereikte prijzen bestonden uit huishoudelijke en luxe voorwerpen. Na de sluiting bleef men nog gezellig bijeen.

GEWEREN EN K.S.O.-GEWEREN.

Onderhoud van het inwendige van den loop.¹⁾

De zorg voor het inwendige van den loop van de voor schietoefeningen in gebruik zijnde wapenen *beperkt zich uitsluitend tot het steeds goed ingevet houden daarvan.*

Het is echter van het grootste belang, dat hiernaan alle mogelijke aandacht wordt gewijd.

Het invetten der loopen heeft plaats:

1. bij schietoefeningen, zoo spoedig mogelijk na het laatste schot;
2. indien het inwendige van den loop nat is geworden; in dit geval moet men, vóór het opnieuw invetten, den loop — met de monding naar beneden — zooveel mogelijk laten uitdruipen en daarna, door een drogen loopborstel éénmaal door den loop te halen, het vocht met de oude wapenolie verwijderen;
3. telkens als de gebruiker of de baancommandant, c.q. leider der schietoefeningen, bemerkt, dat niet meer voldoende olie in den loop aanwezig is;
4. zoo mogelijk regelmatig éénmaal per week, door den aangewezen Commandant te regelen.

Heeft het invetten op het terrein plaats gehad, dan moet dit bij thuiskomst (c.q. in de wapenbewaarpplaats) worden herhaald.

Voor het geval de eerste invetting moest geschieden met geweervet heeft dit niet uit den loop te worden verwijderd bij een daaropvolgende invetting met wapenolie.

Het invetten van den loop geschiedt overal, waar zulks mogelijk is, met loopborstel en invetstok.

Alleen in gevallen, dat niet over een invetstok wordt beschikt, kan zulks geschieden met den loopborstel, geschroefd op twee aan elkaar geschroefde ontladstokken.²⁾

Tijdens de schietoefeningen behoort op de schietbanen steeds wapenolie aanwezig te zijn.

Voor het zoo rein mogelijk houden en een zuinig gebruik van de olie behoort te worden zorg gedragen.

Na elke oefening, waarbij uit het geweer is geschoten, wordt bij thuiskomst (c.q. in de wapenbewaarpplaats), alvorens opnieuw in te vetten, de kamer gereinigd met een wischstok met werk.

Het invetten van den loop met den invetstok, of met twee op elkaar geschroefde ontladstokken, kan als volgt geschieden.

De grendel wordt uitgenomen en het monddeksel afgenomen. Daarna wordt het wapen in schuinen stand gesteund tegen een bank, stoel of dergelijk voorwerp met de monding boven het bakje, waarin zich de wapenolie bevindt, en door een man wordt vastgehouden, terwijl een tweede man den loopborstel, die aan den invetstok of ontladstok(ken) is geschroefd, overvloedig in de olie doopt en den stok, langs de monding inbrengende, enkele malen geheel op en neer door den loop haalt. De overtollige olie driipt bij het inbrengen van den borstel weer in het bakje.

Het op en neer halen van den stok moet niet haastig geschieden, opdat de ziel overal van olie wordt voorzien, en men zorge geen borstel te gebruiken, waarvan de haren te veel zijn afgesleten. Als de loop vuil is, moet de borstel na de bewerking worden afgeveegd door hem met een lichten druk door de hand over een lap te halen.

Om de ontladstokken gemakkelijk te kunnen hanteeren, kan men deze met een lap ter hoogte van den schroefdraad aanvatten.

Voor het schieten met scherpe patronen n°. 1 wordt, om zekerheid te verkrijgen, dat zich geen proppen, zand, vet enz. in de ziel bevinden, welke het springen van den

loop of het ontstaan van uitzettingen ten gevolge zouden kunnen hebben, *het doorhalen van den loop* (waar mogelijk met den invetstok) toegepast. Dit doorhalen geschiedt op dezelfde wijze als het invetten, doch ³⁾ zonder dat daarbij de borstel of monding van olie worden voorzien.

Onderhoud van de overige deelen van het wapen.

In den regel is het met een drogen lap goed afvegen, tot het wegnemen van *zand, vuil, nat enz.*, en daarna met een vetlap opnieuw insmeren van de verschillende blanke deelen voldoende.

Is een grondiger reiniging noodzakelijk, dan moeten alle blanke metalen deelen, in het bijzonder de op elkander wrijvende, na goed te zijn schoongemaakt met een vetlap worden ingesmeerd en de wrijvende plaatsen daarna met een weinig geweervet worden bestreken.

Ook de slag- en de haanpalveer worden zorgvuldig ingesmeerd, eerstgenoemde niet te dik, omdat daardoor wegeringen kunnen ontstaan.³⁾

Tot het goed droog en schoonmaken van de insnijdingen, kanalen, gleuven, gaten en moeren worden puntige stukjes zacht hout gebezigd.

Niet blanke metaaldeelen mogen alleen ingesmeerd en afgebet, doch niet worden afgewreven.

De lade en de handbeschermer, zoo noodig van verdikt vet en vuil ontdaan, door middel van een met petroleum bevochtigden lap, worden — bij voorkeur met zacht grauw papier — goed schoon- en drooggewreven. Alvorens den loop en het magazijn in de lade te leggen, worden de ligplaatsen daarvoor in de lade en handbeschermer ingeget.

Onderhoud van geweren en karabijnen tot kamerschietoefeningen.

Het inwendige van den loop moet, indien het geweer of de karabijn niet gebruikt wordt, behoorlijk ingeget blijven met geweervet.

Vóór het schieten moet de loop inwendig volkomen gereinigd worden met behulp van den invetstok, voorzien van vlaswerk, gedrenkt in petroleum.

Bij dit reinigen moet er vooral op worden gelet, dat de monding van den loop niet beschadigd wordt door ruwe behandeling.

Gedurende het schieten moet de loop na elke 100 schoten opnieuw (inwendig) met petroleum gereinigd worden om de loodaanzetting weg te nemen en het aandikken daarvan te voorkomen.

De kamer van den loop moet gereinigd worden met behulp van den wischstok, voorzien van werk.

Na afloop van de schietoefening moet de loop inwendig weder gereinigd worden met petroleum en ingeget worden met behulp van den invetstok.

Op gelijke wijze moet gehandeld worden met het inwendige van de stalen patronen.

Het uitwendige dezer patronen, evenals de slagpin en afsluiter van den grendel, moeten droog geveegd worden met een linnen doek en daarna worden ingeget met geweervet.

¹⁾ Hierachter is de wijze van onderhoud van het inwendige van den loop behandeld, bij toepassing van wapenolie. Wordt daartoe geweervet gebruikt, dan geschiedt de behandeling op overeenkomstige wijze.

²⁾ Men zorge dat de ontladstokken geheel op elkander worden geschroefd om afbreken van het schroefgedeelte te voorkomen. Gaat dit moeilijk, dan beproeve men te andersom te bevestigen of neemt een anderen ontladstok, die gemakkelijk kan worden aangeschroefd. Desnoods kan met één enkelen ontladstok worden ingeget; deze moet dan echter van beide kanten in den loop worden gebracht.

³⁾ Wegeringen van het mechanisme kunnen ook ontstaan, wanneer de kamer te overvloedig gevet is geworden. Komen deze voor, dan kan het derhalve in de eerste plaats noodig zijn, kamer of grendel van het overtollige vet te ontdoen.

N.B. Met nadruk wordt op het gevaar gewezen, verbonden aan de aanwezigheid van droog zand, zelfs in kleine hoeveelheden, achter in den loop, waardoor het staartstuk kan springen.

WEDSTRIJD VOOR OFFICIEREN VAN
HET VERBAND „DORDRECHT“.

Op 22 November j.l. werd op de schietbaan te Dordrecht een wedstrijd gehouden voor de Officiëren van bovengenoemd Verband. Niettegenstaande den regen was de stemming recht gezellig. De volgende resultaten werden bereikt:

1e prijs A. B. H. Vlieland. Numansdorp, Res. 1e Luitenant Cavalerie; 2e pr. P. Bestebreurtje, Rijsoord. Res. 2e Luitenant Infanterie; 3e pr. K. H. Buytendorp, Rijsoord. Res. 1e Luitenant Artillerie; 4e pr. F. C. J. H. Köhler, Hardinxveld. Res. 1e Luitenant Infanterie; 5e pr. W. J. M. Linden, Dordrecht. Res. Majoor Infanterie; 6e pr. J. J. van Severter, Dordrecht. Res. 2e Luitenant Infanterie; 7e pr. W. de Boer, Dordrecht. Res. 2e Luitenant Infanterie; 8e pr. G. A. Hoogenboom, Dordrecht. Res. 1e Luitenant Infanterie; 9e pr. A. Ronner, Giessendam. Res. 1e Luitenant Artillerie; 10e pr. A. Bonten, Dordrecht. Res. 1e Luitenant v. sp. d.; 11e pr. A. Jonker, Alblasserdam. Res. 2e Luitenant Infanterie.

De prijsuitdeeling had plaats bij N.A.B. te Dordrecht terwijl na afloop alle deel-

nemers zich den op den wedstrijd volgenden maaltijd goed deden smaken.

De Verbandsommandant sprak een woord van hartelijken dank aan allen die hadden medegewerkt om dezen wedstrijd te doen slagen en in het bijzonder aan de Nat. Landstorm Commissie.

BOEKEN EN BROCHURES.

Christendom en ontwapening, door Prof. B. D. Eerdmans. Vlugschrift, uitgegeven door het Centraal Comité tot Waarschuwing tegen Eenzijdige Ontwapening.

Een boekje, dat ter lezing en overdenking wordt aanbevolen aan alle voorstanders van eenzijdige ontwapening, aan allen, die nog op den tweekrong staan en aan allen, die wel het gevaar van eenzijdige ontwapening inzien, doch niet over voldoende argumenten beschikken om hun tegenstanders te bestrijden.

Het is op schriftelijke aanvraag gratis verkrijgbaar bij den Secretaris van vernoemd Comité, Obrechtstraat 363, den Haag.

ELSHOUT (N.-B.)

Deze Afdeling hield op 23 November haar jaarlijkschen schietwedstrijd, waarvan de prijsuitreiking plaats vond op 25 November. De prachtige prijzen, welke hiervoor beschikbaar waren gesteld, vielen zeer in den smaak.

De uitslag van den wedstrijd is als volgt:
1. P. van Hulten, 2. A. Kempnaars, 3. C. Pelders, 4. L. Klijn, 5. H. Klijn, 6. A. v. d. Wiel, 7. J. Brok, 8. C. Klerks, 9. A. van Beek, 10. A. de Hart, 11. H. Muskens, 12. C. Klijn Az., 13. W. Pulles, 14. Th. v. d. Besselaar, 15. C. Klijn Jr., 16. M. Klijn, 17. G. Pulles, 18. H. v. d. Besselaar.

Besloten werd den jaarlijkschen feestavond te houden in de eerste helft van Januari 1931.

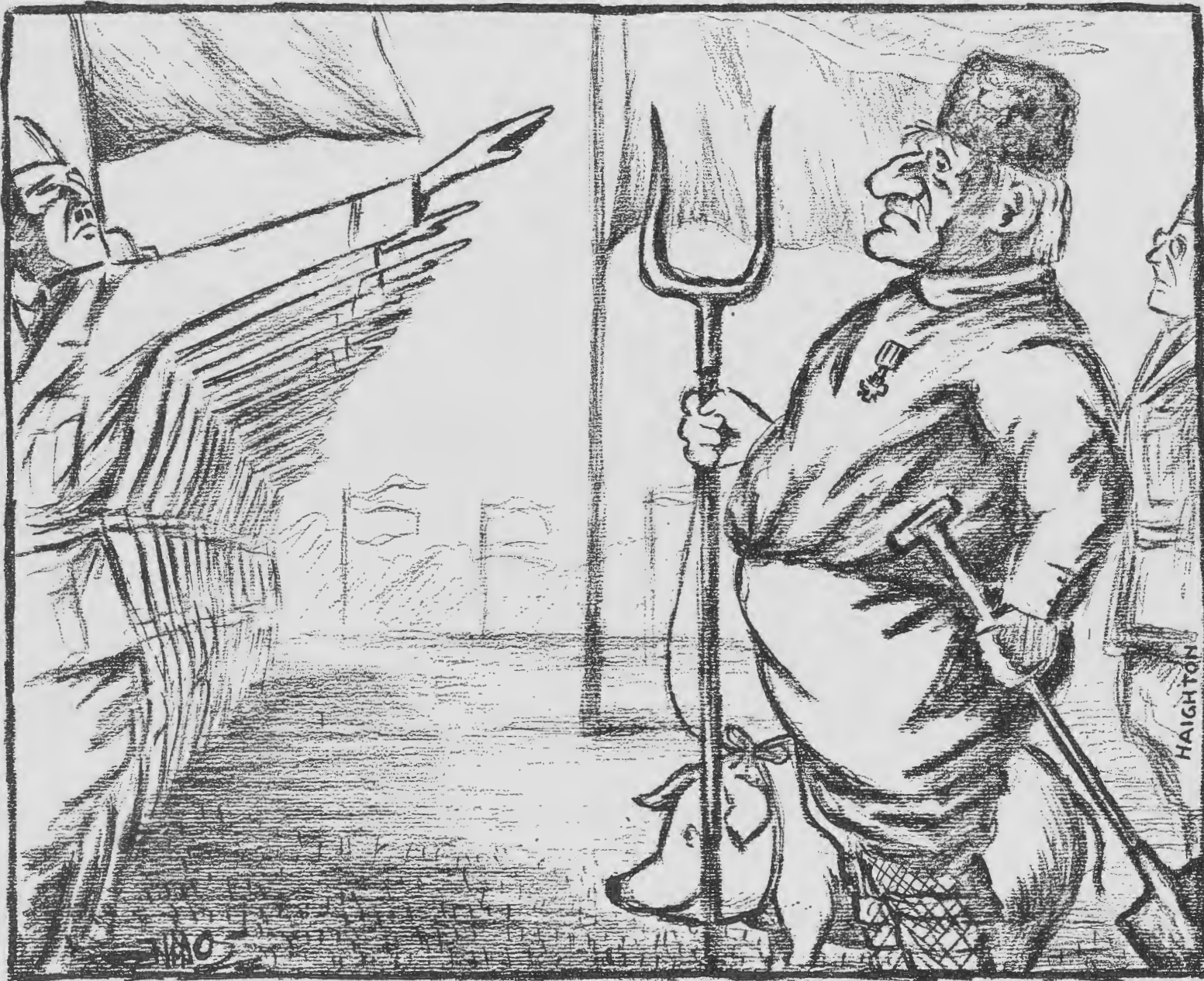
ELBURG.

De afd. van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Elburg, hield Maandag 1 Dec. een schietwedstrijd in het Veilingsgebouw, gepaard met een feestelijk samenzijn. Van de plaatselijke Commissie waren dezen avond aanwezig, de Hoogwelgeb. Ed. Achth. Heer Burgemeester Jhr. Feith; de Heeren Ds. den Oudsten en Ds. Kruger, Dr. Gualtherie van Weezel, terwijl van den Notaris Mr. G. A. Hoefhamer bericht van verhindering was ingekomen. Als gasten waren mede aanwezig de meeste vrouwen of meisjes der leden; de Administrateur van het Veluwsch verband van den B.V.L., de Sergt. Maj. Geffen van Apeldoorn, en de Leider met 8 leden der afd. Nunspeet van den B.V.L. Bij monde van den Leider der afdeling, den Heer P. A. Geelhoed werden ruim 7 uur alle aanwezigen welkom geheeten, en in het bijzonder de Leden der plaatselijke Commissie, de Heer van Geffen, de gasten uit Nunspeet, de aanwezige dames, en een drietal Elburgsche vrienden, die voor muziek zouden zorgen. Het deed den Heer Geelhoed als Leider goed, dat hij mocht gewagen van toenemende animo onder de leden, zoo zelfs, dat de afdeling bij 1929 met ongeveer 50 % aan leden was vooruitgegaan. Hij sprak den wensch uit, dat deze animo vooral niet minder zou worden, en dat veel oud-militairen uit Elburg zich zouden aansluiten. Voordat tot schieten werd overgegaan, verzocht de Leider der afd. Nunspeet, de Heer L. Braamburg een oogenblik aandacht. Hij sprak namens zijn afd. eerst dank uit voor het echt vriendelijke in de uitnodiging, en waar ieder die uit Nunspeet op visite gaat een koek meebrengt van bakker van Slooten, zoo waren ook zij van deze gewoonte niet afgeweken, waarom een reuzen groote koek met het opschrift „Leve de B.V.L. van Elburg“ aan den Heer Geelhoed werd overhandigd. Dat dit bewijs van vriendschap onder dank werd aanvaard, behoeft niet gezegd. Vervolgens werd tot schieten overgegaan. De eerste vijf schoten werden door Dr. Gualtherie van Weezel als Commissielid gelost met 45 punten. Voor de schutters was bepaald, dat ieder twee maal een Serie van 5 schoten zou schieten, echter met een tusschentijd. Intusschen werd geschoten door den Ed. Achth. Heer Burgemeester 5 schoten met 37 punten,

door de leden der afd. Nunspeet 5 schoten, met Van 't Hul 42 punten; E. Vastenburg 41 p.; J. van Slooten met 45 p.; A. J. Vosselman met 43 p.; L. Vierhout 25 p. J. Braamburg 40 p.; H. van Klompenburg 44 p.; L. Braamburg 42 p.; J. Sterkenburg 46 p.; Maj. van Geffen 44 p.; A. Reekers 46 p.; Na het schieten werden door den Heer Geelhoed eerst enkele Brevet-ten uitgereikt, en werden bovendien van Scherpschutter tot Koningschutter J. A. 't Goor; met 195 punten; van schutter 1e klas tot Scherpschutter B. G. Deetman W.J.z. met 191 punten; W. S. Deetman met 181 punten, L. Ruijter met 184 punten en M. Westerink met 180 punten. Vervolgens werden de prijzen uitgereikt. Hiervan verkreeg 1e prijs J. A. 't Goor met 99 p.; 2e prijs H. Jonker met 98 p.; 3e prijs P. A. Geelhoed met 97 p.; 4e prijs D. Balk met 97 p.; 5e prijs B. G. Deetman W.J.z. met 96 punten; 6e prijs G. J. Speldekamp met 95 p.; 7e prijs Az. Docter met 95 p.; 8e prijs G. Veldhoen met 94 p.; 9e prijs W. S. Deetman met 94 p.; 10e prijs S. Goosens met 94 p.; 11e prijs L. Ruijter met 93 p.; 12e prijs W. van der Maten met 92 p.; 13e prijs P. B. Deen met 92 p.; 14e prijs G. W. Westerink met 92 p.; 15e prijs van Dorel met 92 p.; 16e prijs M. Westerink met 89 p.; 17e prijs P. Meijer met 88 p.; 18e prijs J. Balk met 86 p.; 19e prijs J. Hup met 84 p.; 20e prijs J. W. Vos met 79 p.; 21e prijs P. Koops met 76 p.; 22e prijs H. Tijdeman met 69 p.; 23e prijs G. Wissink met 66 p.; en 24e prijs M. Zwart (5 schoten) met 28 p. Aan alle 24 schutters werd dus een prijs uitgereikt, terwijl aan den hoogsten en laagsten schutter een verrassing werd toegevoegd, in den vorm van een St. Nicolaaspop. Bovendien werd aan alle leden een tabaksdoos met een pakje tabak verstrekt, als gift van de firma van Nelle. Ook werden niet vergeten zij, die voor het strijke van dezen avond hadden gezorgd. Vervolgens werd bij monde van één der leden den Heer Geelhoed dank gezegd voor zijn vele moeiten welke hij voor de afdeling doet. Als waardeering van de landstormers werd hem een kistje sigaren overhandigd, waarvoor de Heer Geelhoed hartelijk dank bracht. Het was reeds half twaalf, toen de Heer Geelhoed dezen uitstekend geslaagden avond sloot.

**GELIEVE KOPIJ
EENZIJDIG TE
BESCHRIJVEN**

DE FASCISTEN HEBBEN IN BRAAT DEN DICTATOR GEVONDEN, DIEN NEDERLAND NOODIG HEEFT.

TEXEL.

In hotel „De Lindeboom“ te Den Burg vergaderde Donderdagavond de afd. Texel van den Bijz. Vrijw. Landstorm, de opkomst was zeer groot.

Burgemeester Oort opende de vergadering, en heette bijzonder welkom den heer Oolders, propagandist in dit verband. Spr. bracht in herinnering 't goede verloop der schietoefeningen in deze gemeente onder de zeer goede leiding van den heer H. Kievits.

De heer Kievits gaf daarna een overzicht van den uitslag der schietwedstrijden. Texel heeft momenteel 4 Koningschutters, nl. de heeren H. Kievits, P. B. Riteco, H. Zijm Sz. en J. Zijm Sz.

De heer Oolders had voor de deelnemers 8 prijzen beschikbaar gesteld.

De heer Kievits behaalde den prijs in de afd. Koningschutters, de hr. D. Trap als scherpschutter, den 1en prijs, de hr. A. Bremer den 2en en de heer S. Lap B. Sz. den 3en.

Den eersten prijs 1e klas schutters behaalde G. Bremer, den 2en prijs Jn. Brouwer, den 3en G. Bakker.

De heer Oolders bracht dank aan de heeren Bolt en Riteco, die zich op de dorpen Oosterend en Den Hoorn met de leiding der schietoefeningen belastten.

Het brevet als scherpschutter ontvingen: P. Vlaming Bz., A. Bremer, Jn. Brouwer, C. C. Barhorst Hz., S. Hin Pz., H. Schrama, L. Graaf, S. Lap, S. Troost en R. Timmer.

Naar de heer Oolders mededeelde, zullen in 1931 gewestelijke schietoefeningen gehouden worden, 't land wordt hiertoe in 4 gewesten verdeeld, men hoopt dan dat 't aantal deelnemers veel grooter zal zijn.

De heer Oolders wakte minder goede schutters op, ook aan de wedstrijden deel te nemen en anderen op te wekken lid te worden.

Burgemeester Oort was bereid, om jaarlijks een lijst te verstrekken van bij de militie ingelijfde personen.

Verder bracht de heer Oolders naar voren, dat de Bijz. Vrijw. Landstorm ten doel heeft bevordering van den nationalen vrede. Juist de B. V. L. maakt dat de dienstdag verkort worden kon.

Het aantal leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm bedraagt thans ongeveer 70.000 leden, dit is een machtige steun voor een ordelijke regering, merkte de heer Oolders op. Om dit instituut op peil te houden, is propaganda noodzakelijk. Texel kon best in plaats van 110, 140 leden tellen.

Besloten werd verder pogingen in 't werk te stellen hier een der films van den Bijz. Vrijw. Landstorm af te laten draaien in hotel Texel te Den Burg en in 't gebouw voor Chr. Be-

langen te Oosterend. Daar de kosten ongeveer 40,— bedragen, zal entree geheven worden.

De heer Oolders sprak een woord van dank tot den Burgemeester, die op alle vergaderingen present is, tot de heeren Kievits en W. v. Heerwaarden voor de goede leiding der afd. en tot de plaatselijke leiders de heeren Riteco en Bolt, waarna de voorzitter de vergadering sloot.

GOUDSWAARD.

Op 19 Nov. j.l. hield de Afdeling Goudswaard een vergadering, waarop tevens de prijzen zouden worden uitgereikt, behaald op den laatst gehouden schietwedstrijd.

Ook zouden bij deze gelegenheid de behaalde brevetten worden ter hand gesteld.

Niettegenstaande het slechte weer, was de opkomst goed.

Om 7 uur, opende de Voorzitter, de Heer Villerius met een woord van welkom de vergadering, waarop de prijzen werden uitgedeeld.

Alvorens de Secretaris der Gew. Landst. Comm. tot de uitreiking der behaalde brevetten over ging, heette hij namens de Gew. Landst. Comm. de aanwezigen hartelijk welkom, besprak daarna het nut der schietoefeningen en verheugde zich er over, dat in de betrekkelijk kleine Afd. Goudswaard thans ook een Koningschutter is.

Te meer deed het hem genoegen, dat deze onderscheiding behaald is door den Plaatselijk Leider, den Heer J. v. d. Berg en dat de Vrijwilligers nu een goed voorbeeld hadden, daarin de Plaats. Leider en de Instructeur, de Heer G. Kortus thans Koningschutter zijn.

Daarna werd de Landstormfilm besproken en werd besloten de vertoening hiervan, zoo mogelijk in begin Januari te doen plaats hebben.

Tot slot sprak de Voorzitter een woord van dank aan den Instructeur en aan den Pl. Leider en diens Echtgenoot voor de ontvangen versnapering, waarop de Vergadering gesloten werd.

De navolgende Landstormers ontvingen een brevet:

Een brevet als Koningschutter + medaille J. v. d. Berg.

Een brevet als Scherpschutter A. L. Visser, C. Troost, M. v. d. Burgh, A. L. de Bruin.

Uitslag schietwedstrijd:

J. v. d. Berg 92 p. 1e pr.; J. J. Villerius 87 p. 2e pr.; H. J. Waleboer 87 p. 2e pr.; L. J. de Jong 86 p. 3e pr.; A. L. Visser 86 p. 3e pr.; D. C. Klein 85 p. 4e pr.; L. Andeweg 83 p.

5e pr.; C. M. Lindenberg 82 p. 6e pr.; M. v. d. Burgh 81 p. 7e pr.; J. de Bokx 81 p. 7e pr.; J. B. van Oeveren 81 p. 7e pr.; H. Lettelar 80 p. 8e pr.; A. L. de Bruin 79 p. 9e pr.; L. Groen 67 p. 10e pr.; T. C. Visser 67 p. 10e pr.; P. Lagerwerf 55 p. 11e pr.; B. P. v. d. Hoek 43 p. 12e pr.

RIJSWIJK (Z.-H.)

Op 13 November j.l. hield de afdeling Rijswijk (Z.H.) van den B.V.L. een propaganda-avond, in welke bijeenkomst tevens de nieuw samengestelde Plaatselijke Commissie werd geïnstalleerd.

De Voorzitter dezer commissie, de heer G. Whitlau, sprak het openingswoord en heette de autoriteiten, de vele opgekomen hoofd- en subalterne officieren en de overige aanwezigen welkom.

Een strijkje gevormd door eenige leden van de Koninklijke Militaire Kapel zorgde voor muziek.

Van de autoriteiten noemen we: den Burgemeester van Rijswijk, den heer J. C. Pape; Jhr. Mr. J. E. M. von Fisenne, Lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland; Mr. Dr. N. G. Veldhoen, Lid der Gewestelijke Landstormcommissie, Overste Eringaard, Majoor Boots, Commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland: West; Kapitein Sniijders van de Inspectie Burgerwachten; Luitenant Bordewijk van den Vaartuigendienst, Luitenant G. F. Boulogne, Secretaris van de Nationale Landstormcommissie, Luitenant Karres, Secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland: West.

Mr. Dr. N. G. Veldhoen, vertegenwoordigende de Gewestelijke Landstormcommissie, installeerde de commissie, die als volgt is samengesteld: Jhr. Mr. L. E. M. von Fisenne, Eere-Voorzitter; G. Whitlau, Voorzitter; J. C. Pape, Lid; Ds. P. Deddens, Lid; J. van den Berg, Lid; N. Veldhoen, Penningmeester; C. F. Poortvliet, Secretaris, Plaatselijk Leider; P. C. Robbe, adjunct-secretaris, Plaatsvervangend leider.

In gloedvolle woorden vertolkte Ds. Veldhoen het idealisme dat den Landstormers bezielt. Nòch baatzucht, nòch machtswellust spelen hier een rol. De hoofdzaak is: trouw aan het wettig gezag, trouw bovenal aan onze geëerbiedigde Koningin en wars van een bestuursvorming of inrichting naar Russisch of Italiaansch model.

Nadat de rede van Ds. Veldhoen met klemmende belangstelling was aangehoord, sprak de heer Mohr, een der oudste leden van de afdeling, wijzende op de kenmerken van den

B.V.L.: Saamhoorigheid en Verdraagzaamheid.

Burgemeester Pape sprak vervolgens een kort, doch kernachtig woord, dat niet naliet indruk te maken. Daarna kregen we het eerste gedeelte van de Landstormfilm.

Na een kwartiertje pauze, waarin zich 16 nieuwe leden aanmeldden, kregen we een rede van den Luitenant G. F. Boulogne, Secretaris van de Nationale Landstormcommissie.

Kapitein Sniijders van de Inspectie Burgerwachten sprak een enthousiast woord. Burgerwacht-Landstorm; geen tegenstelling.

Dan — over half twaalf een spontaan Wilhelmus.

Met een woord van dank aan allen sloot de heer Whitlau tegen middernacht de bijeenkomst

RUCPHEN.

De resultaten van den schietwedstrijd B.V.L. 1930 zijn als volgt:

1. Jan Schrauwen, Rucphen; 2. M. Vergouwen, id.; 3. C. Vergouwen, Schijf; 4. J. van der Smitten, Sprundel; 5. A. de Rooy, idem; 6. P. Braat, idem; 7. M. Uytde Haag, Rucphen; 8. L. Goorden, Schijf; 9. Jac. de Rooy, Rucphen; 10. P. Heeren, idem; 11. A. Vermunt, idem; 12. A. Naalden, Schijf; 13. J. van Beek, Rucphen; 14. A. Vergouwen, idem; 15. A. Suykerbuyk, idem; 16. J. Willekens, idem; 17. Jan Tak, idem; 18. J. Goorden, idem; 19. A. van Koullil, Sprundel; 20. J. Suykerbuyk, Rucphen; 21. G. Embregts, idem; 22. A. van der Mast, Schijf; 23. Ant. Konings, idem; 24. J. Eestmans, idem; 25. H. van Trijp, idem.

De schietoefeningen stonden onder leiding van den res. luit. Alf. Commissaris.

MIDDELBURG.

Op 20 November had in de groote zaal van het Schuttershof alhier een bijeenkomst plaats van leden van het verband Zeeland van het Vrijwillige Landstorm Korps motordienst met hun dames en met genoodigden, w.o. de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de officieren van het garnizoen Middelburg.

De aanwezigen, die de zaal zoo wat voor de helft vulden, hebben volop genoten van het vertoonen van de zesdeelige film van de Bataafsche petroleummaatschappij, die het ontstaan van de aardolie, het naar boven brengen, het verwerken tot bruikbare handelsproducten op zeer duidelijke wijze demonstreert en daarbij ook doet zien welke groote moeilijkheden in de oerwouden moeten worden overwonnen om de winplaatsen te vinden en ook voor de toekomst toegankelijk te maken, terwijl ten slotte verschillende gebruiken en gewoonten der inlanders op vaak humoristische wijze aan het oog voorbij trokken. Te meer heeft men kunnen genieten omdat een der heeren van de Bataafsche zorgde voor een zeer duidelijke toelichting van hetgeen op het doek werd vertoond.

Een zeer aangename en welkome afwisseling bracht de Mondharmonica-vereening „Cresendo, Buitentuyn“ door voor het begin en tijdens de pauze op de van haar bekende goede wijze voor muziek te zorgen.

Het mag in alle opzichten een wel geslaagde avond worden genoemd.

ALMELO.

In de groote zaal der Sociëteit tot Nut en Vermaak werd vrijdagavond 28 November een bijeenkomst gehouden van de afdeling Almelo van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Na opening der goed bezochte vergadering zong de Geref. Zangveren. „Sursum Corda“, onder leiding van den heer A. Sommer het Wilhelmus, Wilt heden nu treden en Hymne aan den nacht. Verder werd het muzikale gedeelte verzorgd door een strijkje „The Moyosotis Band“.

Vijf sprekers voerden het woord: Ds. J. J. Bouwman, Geref. pred. alhier; pastoor-deken A. v. d. Waarden; reserve-kolonel J. W. C. C. Tucker, commandant van het Twentsch Verband, reserve-1e luitenant G. F. Boulogne, secretaris der Nat. landstormcommissie en Ds. J. P. A. le Roy, Ned. Herv. pred. alhier.

Door den commandant van het Gewestelijk Verband werden de prijzen uitgereikt van de gehouden schietwedstrijden. Kolonel Tucker installeerde de plaatselijke commissie, die bestaat uit de heeren: Mr. M. Sichterman, burgemeester van Almelo, eere-voorzitter, J. Ardesch, Mr. J. Best, A. Bosch, C. L. M. Bijl de Vroe, Mr. M. A. Gewin, H. J. M. Kok, Mr. Muller Massis, A. F. A. Oostermeijer, K. van Ostende, D. G. Sanders, F. Scholten, Mr. G. J. Sybrandy, G. B. Vloedveld, en B. J. de Weert.

De opvoering van de film van den Nationalen Landstormdag gehouden te Den Haag vond veel belangstelling.

Als voorzitter van de nieuwe plaatselijke commissie treedt thans op de heer Mr. M. A. Gewin, die ook deel uitmaakt van de Gewestelijke commissie.

VAAANDELS VLACCGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 1013
HOF EN RIJKS
LEVERANCIER

MALDEN.

Op 2 November hield bovenvermelde Afdeling een bijeenkomst waarin de prijzen van den op 5 October gehouden schietwedstrijd werden uitgereikt.

Prijswinnaars waren: 1. G. Gillissen, 2. M. Jansen, 3. A. Broekman Vos, 4. J. de Groodt, 5. G. W. Broekman, 6. J. Kloosterman, 7. H. Jacobs, 8. H. Klabbers, 9. J. Klabbers, 10. A. Peters, 11. W. Peters, 12. J. Dinissen, 13. G. Raafs, 14. J. Thijssen, 15. M. de Groodt, 16. A. van Dreumel, 17. J. Gommers, 18. G. Peters, 19. H. Lucassen, 20. M. Slax, 21. G. Hermssen.

Besloten werd nog dezen winter de Landstormfilm te doen vertoonen.

OOTMARSUM.

De schutters van den B.V.L. afd. Ootmarsum hebben Zaterdag 22 Nov. j.l. hun feestavond gehad met prijsuitdeling. Van de afd. Ootmarsum sterk 66 man, hebben aan dezen schietwedstrijd 20 man deelgenomen. De prijzen zijn behaald door de navolgende personen in 5 series à 10 schoten.

1e prijs Dr. Majoewsky met 458 punten; 2e prijs Notaris Joosten met 449 punten; 3e prijs A. Brandenhof met 445 punten; 4e prijs G. B. Burink met 442 punten; 5e prijs J. H. Keupink met 440 punten; 6e prijs J. Wilms met 439 punten; 7e prijs H. Heisterkamp met 438 punten; 8e prijs J. Polman met 437 punten; 9e prijs A. Veldhuis met 426 punten; 10e prijs H. Tenniglo met 417 punten.

De Secretaris van Het Twentsch Verband de Edelachtbare Heer Wynia, Burgemeester van Denekamp, deelde de prijzen met een toepasselijk woord uit.

Hierna sprak de heer Majoewsky nog een woord bij het overhandigen van een mooi beker aan den Pl. leider, den heer G. G. Brons. Deze dankte de schutters voor 't mooie geschenk. De heer Polman wees nog op het doel van den B. V. L., wat hij in schoone woorden uitlegde. Alle sprekers kregen een daverend applaus. De avond werd verder aangevuld met gymnastiek en voordrachten. De afd. Ootmarsum mag met genoegen op dezen eersten avond terugzien.

ZIERIKZEE.

Op 20 Nov. werd in de goed bezette zaal van hotel „Juliana” een propaganda-landstormavond gehouden, die geopend werd met het zingen van de twee eerste coupletten van ons volkslied. Op het podium prijken de vaandels van de afd. op het eiland Schouwen-Duiveland. De Burgemeester van Zierikzee, de heer J. C. A. Bannink, sprak het openingswoord, er op wijzende dat het aantrekkelijke van dezen avond voor hem inzonderheid is gelegen in de saambindende kracht, die er uit spreekt. Daarna stelde spreker de aanwezigen voor den nieuwen Commandant, den Res. Luit.-Kolonel H. Bierman, die hij den landstormers met het volste vertrouwen aanbeval. Vervolgens stelde spreker aan de vergadering voor het nieuwe lid van de plaatselijke commissie, den heer A. den Boer.

De Overste Bierman bedankte hierna voor de prettige en gulle ontvangst en wenschte gaarne kennis te maken met de landstormers. Hierna ging spr. er toe over om aan de heeren A. Leeuwe en P. B. van 't Veer te Zierikzee het brevet van scherpschutter uit te reiken. Een strijk-kwartet zorgde voor aangename muzikale afwisseling.

Na de pauze verkreeg de heer P. G. Laernoës, secretaris der Prov. Landstorm Commissie het woord. Spr. waarschuwde krachtig voor het communisme, waarom het noodzakelijk is werkzaam en paraat te blijven.

De Burgemeester sprak het slotwoord. Spreker zette uiteen, waarom de Landstorm zoo bijzonder is. Wel hebben zij een schriftelijke verbintenis aangegaan, maar de bijzondere waarde is hun *eigen hart*, dat hen dringt op te komen als men hen oproept. Mocht het onverhoopt zoover komen, dan hoopt spreker dat zij pal zullen staan voor vaderland en Vorstin.

Z.E.A. dankte ten slotte de sprekers voor hun betoogen, het strijke voor zijn muzikale prestaties en de landstormers voor hun trouwe opkomst, inzonderheid, die van de afdelingen buiten Zierikzee.

HILLEGERSBERG.

Donderdag 20 November j.l. werd alhier bij Freericks de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden.

Van de Plaatselijke Commissie waren aanwezig de Heeren A. J. Breedveld en M. A. de

Boom en van de Gewestelijke Commissie was aanwezig de Secretaris de Heer F. D. v. d. Mast. Het was een zeer gezellige avond.

De prijzen werden als volgt behaald:
Scherpschutters: 1e prijs: J. Roozenbeek; 2e pr.: C. Paul; 3e pr.: G. Jansen; 4e pr.: A. v. d. Akker Jr.; 5e pr.: P. G. Hoek; 6e pr.: J. v. d. Meer.

Schutters 1e Kl.: 1e prijs: H. Bartels; 2e pr.: J. v. Dordrecht; 3e pr.: Chr. Kamp; 4e pr.: W. v. Ardenne; 5e pr.: W. Zwijnenburg.

CAPELLE a. d. IJSSEL.

De afdeling alhier was Vrijdag 28 November in een gezellige vergadering bijeen.

Behalve een 30 vrijwilligers waren o.m. aanwezig de H.H. Derksen en v. Mechelen, resp. voorzitter en secretaris van het Verband Gouda, alsmede de heer Verloop, burgemeester van Capelle.

Nadat de aanwezigen, geschaard rondom het Vaandel, de welbekende 2 coupletten van het Wilhelmus uit volle borst hadden gezongen, opende de voorzitter, de Heer Jac. Boomsma, met een kort en krachtig woord de bijeenkomst.

Daarna had de prijsuitreiking plaats van den gehouden plaatselijken wedstrijd op 14 Nov., door den Heer v. Mechelen.

Voor de 16 prijswinnaars waren, door samenwerking van het Verband en eigen initiatief, keurige prijzen ter beschikking.

De beste schutters waren:
in Klasse A: de Heer H. J. Boomsma met 93 punten en L. v. Eyk met 92 punten resp. 1e en 2e prijswinnaars en in Klasse B: de Heer H. A. Worst met 93 en T. Haxe met 88 punten als 1e en 2e prijswinnaars.

De Heer v. Mechelen hield daarna een uitnemendespeechen bracht dank aan den Heeren H. J. Boomsma en D. Sterkenburg voor den arbeid ook nu weer verricht ten nutte van den B.V.L. te Capelle.

Na nog eenige zakelijke bezigheden (waardoor de afdeling weer werd versterkt en het aantal abonné's op het Landstormblad vermeerdert) richtten de Heeren Derksen en Verloop zich met enkele woorden tot de vergadering.

De aanwezigen betuigden met applaus hun instemming met al de gesproken woorden.

De voorzitter dankte ten slotte allen voor hunne aanwezigheid en degenen die tot het slagen dezer gezellige en nuttige vergadering hadden medegewerkt.

HARKSTEDE.

Den 11en November hield de afdeling „Harkstede” van den B.V.L. een schietavond onder leiding van kapitein de Jonge, ten huize van Y. Staalstra.

Er werd met veel animo geschoten en hooge series werden genoteerd. Opmerkelijk was, dat alle aanwezigen behoorden tot eerste klasse- of scherpschutters. Een hunner bracht het met twee series van 99 en 96 punten tot koningschutter. Kapitein de Jonge heette allen welkom, in 't bijzonder den voorzitter, Dr. Fockens van Scharnier, en reikte daarna met een geestige toespraak de prijzen uit.

DOKKUM.

Op 13 November was er door de afd. Dokkum van den B.V.L. een gezellige jaarvergadering uitgeschreven. Omstreeks 8 uur werd de vergadering geopend door den leider den heer P. G. v. d. Meulen. Gezongen werd Ps. 89: 8 en gelezen uit Ps. 36, waarna de leider vooring in gebed.

In zijn openingswoord zegt de leider allen hartelijk welkom, en wijst er op dat de kracht van den B.V.L. alleen hierin zit, dat wanneer het wettig gezag in gedrang komt, zij dan de aanranding daarvan met alle macht zullen beletten. De B.V.L. treedt echter alleen op *als het moet*.

Als punt 2 van het programma werden nu de prijzen uitgereikt, behaald tijdens de schietoefeningen.

De uitslag van den schietwedstrijd was als volgt: 1. K. Brouwer; 2. G. Hoogterp; 3. P. v. Wageningen; 4. A. Hoekstra; 5. D. Pranger; 6. A. Boomgaard; 7. S. v. Klarbergen; 8. S. Jousma; 9. S. Loopstra; 10. A. Molenaar; 11. S. Steensma; 12. P. Schelwold.

Aan den (door vertrek af te treden) commandant, den heer Staudt, worden woorden van dank gebracht voor alles wat deze in het belang der afd. heeft verricht.

In zijn plaats is tot commandant benoemd de heer Camping.

De heer Staudt, het woord verkrijgende, spreekt woorden van hartelijken dank aan allen die hem bij zijn werk als commandant hebben bijgestaan. Spr. drukt zijn spijt uit dat hij de actieve afd. Dokkum moet verlaten.

De heer Camping bedankt voor de aan hem toevertrouwde afd. en hoopt dat hij hartelijke samenwerking van haar zal mogen onder vinden.

Als eerste spreker trad hierna op de heer Heukels, propagandist van den B.V.L.

Spr. begint met te zeggen dat de B.V.L. bedoelt een christelijk belang. Christelijk belang is nationaal belang. Wij zijn niet anders dan een vredes-instituut. Meer dan 65000 vrijwilligers geven zich spontaan om *als het*

moet het wettig gezag in ons vaderland te verdedigen, maar ook om te voorkomen, dat revolutie over ons land komt. Het jaar 1930 is gevaarlijker dan het jaar 1918. De ontwapeningsgedachte voert van den ernst der tijden af. Mannen laat ons steeds paraat zijn. De B.V.L. moet zijn en is een Burcht voor onze Landsvrouwe Koningin Wilhelmina. Dat het steeds blijve Oranje boven.

Hierna sprak de Edelachtb. Heer Tijsma: Het leven in den tegenwoordigen tijd brengt veel bitterheden mede. Het is geen wonder, dat vele menschen zich idealen voorspiegelen. Hier is een gevaar aan verbonden, n.l. dat men de realiteit uit het leven verliest.

Zoo gaat het ook met de voorspiegelingen van de ontwapenaars. Er is geen enkele aanwijzing dat de verhoudingen beter zijn dan voor 1914.

We hebben niet noodig menschen die zich overgeven aan fantasieën, maar wat we noodig hebben, dat zijn menschen die wanneer het noodig blijkt het vaderland en vorstin te verdedigen, paraat zijn.

Spr. hoopt dat de B.V.L. op dat standpunt zal blijven staan. Gezien dezen avond twijfelt hij er echter niet aan.

De voorz. zegt beide sprekers dank voor de gesproken woorden, waarna een kleine pauze wordt gegeven.

Na de pauze werd eerst een colonnegeweer uitgevoerd door een groep onderofficieren, wat zeer in den smaak viel, evenals de tableaux en voordrachten, waarmede het verdere van de avond werd gevuld.

Het was reeds bijna 12 uur toen deze goed-geslaagde B.V.L.-vergadering door den heer Camping met dankzegging werd gesloten.

WEHE.

Op 3 December, onder leiding van den heer Ritzema werd op de bovenzaal van den heer de Roo alhier een schietoefening gehouden voor de leden van den B.V.L. Deze oefening droeg een buitengewoon karakter, want door de milde bijdragen der ingezetenen was de afdeling in staat om aan deze oefening prijzen te verbinden. Een groot aantal schutters waren opgekomen. In een toepasselijk woord overhandigde de voorzitter de prijzen aan de volgende heeren: F. Hoogheem, P. Hoeksema, J. L. Torrenge Jr., J. P. Dijkveld Stal, D. Muller, W. Moes en J. F. Stulp.

UITGAVEN VAN NIJGH & VAN DITMAR N.V. UITGEVERS — ROTTERDAM

J. GROOTEN

Hoe beleg ik mijn geld?

Ingenaaid f 2.50

HET MELKBESLUIT

Leidraad voor Melkveehouders, Melkinrichtingen, Melkslijters, Melkhandelaren, Zuivel- en Melkproductenfabrieken.

Ingenaaid f 1.50

J. A. J. SYBRANDI

Eenige Hoofdbegrippen der Electriciteitsleer

Met een inleidend woord van F. A. Smit-Kleine. Illustraties van J. M. Elzer
Tweede druk Ingenaaid f 1.50

J. A. J. SYBRANDI

De aanwending der electriciteit in het Landbouwbedrijf

Ing. f 1.90

A. VAN DEN BERG

Boerderij-Boekhouding

Ingen. f 1.25

JONGENS EN MEISJES.

De namen van hen, die voor een prachtig oek uit de Vaderlandsche 'Geschiedenis in aanmerking komen, zullen in het volgend blad worden vermeld.

Voor nieuwelingen geef ik nog eens 't adres:

Postzegel van 6 cent

AAN OOM BERTUS.
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Brieven, die niet gefrankeerd zijn, of onvoldoende gefrankeerd, gaan onverbiddelijk in de snippermand. Enkele vergeetachtigen mogen daaraan wel eens denken. Verder wensch ik jullie allemaal een prettige vacantie, aangename Feestdagen en een gezegend Nieuwjaar!

Groep A.

(onder de 10 jaar)

Optocht van dieren.

Daar trok eens door het groene woud
Een stoet, als nimmer werd aanschouwd,
Een drom van dieren, groot en klein,
In stralend gouden zonneschijn;
Het liep niet kris-kras door elkaar,
Maar twee aan twee als wonderpaar;
't Trok al maar in den optocht voort,
En toch geen twee van 't zelfde soort;
't Gedierte dook zelfs uit den vloed,
Om deel te nemen aan dien stoet:

- Een reiger naast een tijger,
- Een kat naast een rat,
- Een leeuw naast een . . . . .
- Een os . . . . .
- Een struis . . . . .
- Een stier . . . . .
- Een haai . . . . .
- Een brak . . . . .
- Een konijn . . . . .
- Een roek . . . . .
- Een snip . . . . .
- Een wezel . . . . .
- Een vaars . . . . .
- Een aap . . . . .
- Een kraan . . . . .
- Een bever . . . . .
- Een schol . . . . .
- . . . . .

Al wie het best dees dieren vindt, Heeft kans, dat hij een prijsje wint. Het raadselen geeft j'een mooi verzet; Ook zonder prijs bezorgt het pret. En, als je 't soms verliezen moet, Kies 't liefste dier dan uit den stoet, 't Zij levend of van marsepein; Zou Sinterklaas ooit karig zijn?

Groep B.
(boven de 10 jaar)

Geen eeretitels!

dropkift	zierukamer
luisemmar	ernkoei
morodo	drasvlaach
kuinekluis	pintmus
kalilu	moptrob
hanschop	dua.
faldara	draagigier.

Burendienst.

Baas Kloppers sloot z'n werkplaats, en ging mopperend naar binnen. Om z'n zinnen te verzetten, nam hij de krant op.

't Was alles ellende en narigheid, wat hij van den wereldoorlog las. Gelukkig kon ons Vaderland buiten dien geweldigen krijg blijven. Maar toch was het ook voor ons volk een bedrukte tijd. Er heerschte allerwegen in ons land nijpende voedselschaarste, en tot overmaat van ramp ook werkloosheid.

Baas Kloppers ondervond het ook. 't Hout was peperduur, en daarbij had hij haast geen werk. Hierbij kwam nog, dat brutale dieven 's nachts naar zijn erf voeren, en hem telkens balken en planken ontstalen.

Naast hem woonde de dokter, die ook al eens zoo'n ongewenscht nachtbezoek per roeiboort gekregen had. Wel lag de diender herhaaldelijk op de loer; maar hij kon de daders niet snappen. De waterkant van de breede Waal was een prachtgelegenheid voor de gauwdieven, om ongemerkt den dans te ontspringen.

't Werd stil in Kloppers huisgezin; de familie was afgereisd naar boven. De baas alleen zat nog op met z'n krantenlectuur...

Hé! hoort hij daar iemand langs de Waal loopen? Hij legt z'n krant neer, en sluipt zacht naar 't portaal, waar hij z'n ooren spitst en door de reten gluurde... Ja wis! hij ziet daar

buiten een kerel loopen. Maar 't is op het dokterserf.

„Wacht vadertje!” grinnikt Kloppers met fluisterstem, „die nachtvisite zal je leelijk bezuren!” Gezwind trekt hij z'n sloffen uit, en snelt op kousevoeten door de voordeur den dijk op, in de hoop den diender gauw te ontmoeten.

Ja, waarlijk! het geluk is thans op z'n hand: daar komt juist Mulders, die nachtdienst heeft, langzaam aanstappen.

Haastig schiet Kloppers op hem toe, en fluistert hem de gewichtige ontdekking in 't oor. Vol vuur kauwt de diender op z'n pruimpje, en antwoordt met gedempte stem: „Nou, Kloppers! dank voor je rapport; je houdt je maar koest, en laat vooral niks merken! 't Zullen wel weer van die stadsche gappers zijn! Maar ik zal die brutale vlerken eens effetjes een paar mooie armbandjes aandoen!”

Nou moet jij bij den stoep van den dokter een oogje in 't zeil houden; en dan stap ik stiekum langs jouw erf. Ik kan op je vertrouwen?”

Kloppers grijnsacht: „accord, hoor! we zullen samen dat smerige varkentje eens lekker wassen!”

Zoo schuift dus de timmerman op z'n wollen sokken tot vlak voor 't doktershuis, om de wacht te gaan betrekken.

Inmiddels heeft de diender z'n revolver te voorschijn gehaald, en loopt op de punten zijner teenen achter langs de werf van Kloppers.

Met oogen, die waterig zijn van zware verkoudheid, tuurt en gluurt hij in het donker...

Daar ziet hij plotseling langs de doornheg een groote schaduw glijden.

„Halt!” buldert z'n zware commandostem; „halt, of ik schiet!”

Met bonzend hart en ingehouden adem loert Kloppers terzijde van z'n wachtpost.

De diender knipt even op z'n elektrische zaklantaarn, die haar schelle stralen in 't nachtelijk duister werpt.

En wat zien nu zijn verwonderde oogen? Een kerel met een grooten zak op den rug, waarmee hij naar de keuken van het doktershuis stapt!

Verblind en verbluft blijft de zakdrager stokstijf staan.

Inmiddels heeft de diender zijn zoeklicht omgezwaaid, om met zijn lichtbundel den Waal-

kant te bestrijken. Daar ontdekt hij aan den wal een boot met zakken vol kolen!

Ha! nu is het raadsel eensklaps opgelost! Op listige wijze was de dokter voor grof geld een partijtje anthraciet machtig geworden, en deze kostbare brandstof wordt thans naar

binnen gesmokkeld; iets wat door de Wet in deze tijden van gebrek ten strengste verboden is.

Op het haltgeroep komt Baas Kloppers (nog steeds op z'n kousevoeten) vliegensvlug aanrukken, om hulp te verlenen.

Maar z'n handen, die hij al houdt uitgestrekt, om de dieven bij hun lurven te pakken, smijt hij nu van verwondering en schrik in de hoogte boven z'n pruikelbol.

In een ommezentje gaat voor hem een lichtje op.

Nu snapt hij, hoe de vork hier aan den steel zit!

Deze mannen komen hier in plaats van iets te halen, wat brengen!

Maar hun misdaad is er daarom in deze verschrikkelijke tijden niet minder ernstig om.

De diender teekent de namen der nachtwerkers nauwkeurig op; waarna zij vertrekken mogen, maar zonder schuit! Daarop legt de diender in naam der Wet beslag.

De kerels met hun zwarte tronie gaan bedremmeld en schoorvoetend heen, in afwachting van hetgeen hier verder op volgen zal.

Maar bedremmeld is niet minder de dokter, die van achter het gordijn zijner slaapkamer het listig plan in duigen ziet vallen. Nog groter wordt zijn verlegenheid, als hij een paar weken later tot driehonderd gulden boete wordt veroordeeld.

Maar bedremmeld is ook Baas Kloppers, die met de beste bedoeling zijn geleerden buurman had willen helpen. Nu is hij de oorzaak, dat de dokter zoo leelijk in de val is geloopt! Hij ziet er werkelijk tegen op, om hem onder de oogen te komen. En toch heeft de ontmoeting al eerder plaats, dan hij durft vermoeden.

Den volgende morgen reeds, wanneer Kloppers amper z'n neus buiten de deur heeft gestoken, licht de dokter lachend z'n hoofd op, terwijl hij aan z'n auto staat te morrelen.

Hij ziet de verlegen figuur van zijn buurman, die daar als een schuldige met gebukt hoofd naar hem komt toestappen.

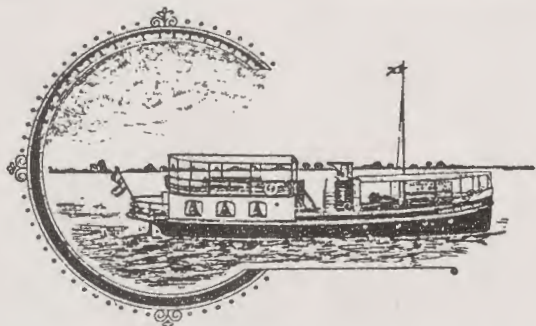
De dokter begrijpt, wat Kloppers op z'n hart heeft; maar als deze een verontschuldiging wil gaan stamelen, wordt hem met een flauw lachje toegevoegd:

„Och Kloppers! 'k Neem het je volstrekt niet kwalijk. Ik zal met den dichter Tollens maar denken:

„Men rekent d'uitslag niet,
„Men telt het doel alleen.”

OOM BERTUS.

**ABONNEERT U
OP DIT BLAD**

NEDERL. STOOMSLEEDIENST

v.h. van P. SMIT Jr.

**Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM**

**HET MEEST LEERZAME EN INTERES-
SANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT
PER HAVENDIENST „SPIDO”**

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.) dagelijksche diensten op het Vliegvelde Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten — belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51666
ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
41529 J. Been
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 (Den Haag) 36945 C. M. Schaay

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

HET ADRES VOOR

Vrucht-, Laan- en Sierboomen

JOHANNES RIJKEN & ZONEN
BOOMKWEKERS — OPHEUSDEN

Aan Leden van den B. V. L. wordt 5% terugbetaald

GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE-BEGEER

VOOR SCHIEDAM

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg Hoogstraat
Joekerstruater. v. d. Takstraat

**VAN NELLE'S
TABAK**

CITY BAA

OROP 20g

BLAUW 30g

ROOD 30g

GEEL 10g

PER 1/2 ONTS

IS KWALITEIT!

ROTTERDAMSCH BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4¼%
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.

Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 's Hertogenbosch, Lobith v.v.

Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE.

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements. Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN**
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

ER BIEDT ZICH AAN met Mei of zoo noodig na overleg eerder een Friesch arbeider, G.G., oud 36 jaar, lid B.V.L.,

ALS ZETBOER.

man en vrouw beide beste melkers, en v. goede get. voorzien. Liefst in nabijheid v. Chr. school. Br. onder letter J. S., Adm. van dit blad.

Zuid-Hollandsche Zaadtelerij **VRAAGT IJVERIGE AGENTIEN** in alle plaatsen waar geen agent van mij vertegenwoordigd is, voor den verkoop van Tuin-, Land- en Bloemzaden, tegen zeer hooge provisie. Adres: M. MANK, Langeraar (Z.H.)